

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

**1644-1645 TARİHLERİNDE
KONYA'NIN SOSYAL ve EKONOMİK DURUMU
(7 Numaralı Konya Şer'ıye Siciline Göre)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ

HAZIRLAYAN
Hamit ŞAFAKCI

KONYA - 2005

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
ÖNSÖZ	xvi
KISALTMALAR	xviii
TABLO VE GRAFİK LİSTESİ	xix
GİRİŞ	1
A- ŞER'İYE SİCİLLERİ	1
1- Şer'îye Sicillerinin Önemi	1
2- Şer'îye Sicillerinin Şekil Özellikleri	3
3- 7 Numaralı Konya Şer'îye Sicili	4
B- Konya Tarihi	5
C- 1644-1645 Tarihlerinde Osmanlı Devleti	11

I. BÖLÜM İDARİ DURUM

A- Karaman Eyaleti ve Eyalet Merkezi Olarak Konya	15
B- 1644-1645 Yıllarında Konya'ya Yapılan Tayinler	17
1- İdari Görevlere Yapılan Tayinler	17
a) Beylerbeyi	17
b) Defterdar	19
c) Subaşı	20
d) Defter Kethüdası	21
e) Diğerleri	21
2- Adalet ve Dini Görevlere Yapılan Tayinler	23
a) Kadı	23
b) Nâib	25
c) Kassam	26
d) Mütevellî ve İmam	26

II. BÖLÜM SOSYAL DURUM

A- Aile	32
1. Ailenin Teşekkülü ve Çözülmesi	32
a) Namzedlik	32
b) Nikah	34
c) Boşanma	35
2- Ailenin Dağılmasından Sonraki Koruyucu Müesseseler	38
a) Mehr	38
b) Nafaka	40
c) Vasi Tayini	41
3- Ailedeki Ekonomik Faaliyetler	43
a) Miras Davaları	43
b) Hibe	48
c) Vekalet	50

B- Kişilerle İlgili Hususlar.....	50
1- İhtida Hareketleri.....	50
2- Köle ve Cariye.....	53
C- Sosyal Bünyede Meydana Gelen Suçlar.....	56
1- Ahlaki Davalar.....	57
a) Fuhuş.....	57
b) Fiil'i Şen-i.....	59
c) İçki İçme (Sarhoşluk).....	60
2- Şahıslara Karşı İşlenen Suçlar.....	62
a) Hakaret ve Yaralama.....	62
b) Cinayet.....	64

III. BÖLÜM EKONOMİK DURUM

A) Mülk Satışları.....	67
1. Ev Satışları.....	67
a) Müslümanlarla Gayr-i Müslimler Arasında Yapılan Ev Satışları.....	70
b) Ev Satışlarında Kullanılan Para Birimleri.....	70
2. Bağ Satışları.....	76
3. Arazi Satışları.....	80
4. Dükkan Satışları.....	84
5. Değirmen Satışları.....	86
B) Diğer Ekonomik Faaliyetler.....	87
1. Hayvan Satışları.....	87
2. 1644-1645 Yıllarında Konya'da Barut Üretimi.....	87
3. Narhlar.....	89
4. Alınan Vergiler.....	92
5. Mukataalar.....	94
SONUÇ.....	95
BİBLİYOGRAFYA.....	97
EKLER.....	104
Ek:I 7 Numaralı Konya Şer'iyeye Sicili.....	104
1-1 Mîrâs.....	104
1-2 Vasiy Ataması.....	105
1-3 Trablüşşam Hazinesi Hakkında.....	105
2-1 Mülk Satışı (Ev).....	105
2-2 Mülk Satışı (Yer).....	106
3-1 Müderris Ataması.....	106
3-2 Eski ve Yeni Defterdarların Hesaplaşması.....	107
3-3 Müderris Ataması.....	107
3-4 Vergi.....	108
3-5 Mülk Satışı (Dükkân).....	108
4-1 Mülk Satışı (Bağ).....	109
4-2 Mülk Satışı (Dükkân).....	110
4-3 Mülk Satışı (Bağ).....	110
5-1 Mülk Satışı (Kuyu Yolu).....	111
5-2 Mîrâs Da'vâsı.....	111

5-3 Çocuk Kaçırma.....	112
6-1 Nafaka.....	113
6-2 Tekâlif.....	114
6-3 Hibe	114
6-4 Hibe(Mehr)	115
7-1 Dükkân Tamiri.....	115
7-2 Hayvan Satışı.....	116
7-3 Mîrâs.....	117
8-1 Tarla Anlaşmazlığı	118
8-2 Eşya Çalınması	118
9-1 Mîrâs.....	119
9-2 Mîrâs.....	120
10-1 Mezra Anlaşmazlığı.....	121
10-2 Mülk Satışı (Ev)	122
10-3 Mîrâs.....	123
11-1 Vakıf Tarla Anlaşmazlığı	123
11-2 Mülk Satışı (Bağ)	124
12-1 Mülk Satışı (Ev Yeri)	125
12-2 Köle Azat Etme	126
12-3 Hırsızlık	126
12-4 Mülk Satışı (Bağ)	127
13-1 İhtisâb Hesaplaşması	127
13-2 Buğday Satışından Sonra Alacak Davası	128
13-3 Nafaka Takdîri.....	129
13-4 Alacak Davası (Vasiyetin Yerine Gelip Gelmediğini Kontrol Etme).....	129
14-1 Mülk Satışı (Ev)	130
14-2 Eşya Emanetini Teslim Alma.....	131
14-3 Nâ-mahrem İle Otururken Yakalanma	131
14-4 Muhâla‘a.....	132
15-1 Muhâla‘a.....	132
15-2 Mülk Satışı (Bağ)	133
15-3 Mülk Satışı (Harman Yeri).....	133
15-3 Mî‘râs Da‘vâsı	134
16-1 Şirb-i Hamr ve Darb	135
16-2 Alacak Davası.....	135
16-3 Devlete Ait Gelirlerin Toplanması (Mahsül)	136
16-4 Nafaka Takdîri (Arapça).....	136
17-1 Hırsızlık İle Suçlama	136
17-2 Mîrâs.....	137
17-3 Mülk Satışı (Tarla-“Vakfa ait”).....	138
18-1 Muhâla‘a.....	139
18-2 Konya Menziline İltizâmının Toplanması ve Teslimi	139
18-3 Hibe Anlaşmazlığı (Hayvan).....	140
19-1 Muhâla‘a.....	140
19-2 Nâ-mahrem İle Otururken Yakalanma	141
19-3 Boşama ve Yeniden Nikâh	141
20-1 Mülk Satışı (Dükkân)	142
20-2 Muhâla‘a.....	143

20-3 Mülk Satışı (Bağ)	143
20-4 Mülk Satışı (Ev)	144
21-1 Mahallenin Mahkemeye Yaralanmayı Kaydettirmesi.....	144
21-2 Mülk Satışı (Ev)	145
21-3 Nafaka Takdîri (Arabça).....	146
22-1 Darb	146
22-2 Darb Konusunda Mahallenin Dahli Olmadığına Dâir.....	147
22-3 Suğla Hassı Voyvodasının Mahsûl Talebi	147
23-1 Dükkan Anlaşmazlığı	148
23-2 Darb	149
24-1 Mîrâs Da'vâsı	149
24-2 Şîrb-i Hamr	150
25-1 Kefillikten Çıkarma	150
25-2 Vakfa Aid Tarlanın Tasarrufu	151
25-3 Bir Şarta Bağlı Azad Hakkında Anlaşmazlık.....	152
26-1 Mülk Satışı (Ev)	152
26-2 Mülk Satışı (Bağ)	153
26-3 Vârisi Olmayan Kişinin Mallarının Beytûlmâle Alınması.....	154
27-1 Mülk Satışı (Ev)	154
27-2 Mülk Satışı (Ev)	155
27-3 Mülk Satışı (Ev)	156
28-1 Mülk Satışı (Bağ)	156
28-2 Mülk Satışı (Ev)	157
28-3 Mîrâs Da'vâsı	157
28-4 Nafaka Takdîri (Arabça).....	158
29-1 Mîrâs Da'vâsı	158
29-2 Suça Karşılık Verilen Cezanın Ödenmesinin Bir Şarta Bağlanması.....	159
29-3 Fi'îl-i Şeni' İddiası	160
30-1 Otlamak İçin Verilen Koyunların Eksik Olması Hakkında Da'vâ.....	160
30-2 Muhâla'a.....	161
30-3 Zimmî Bir Kişiyeye Kefil Olma.....	161
30-4 Mülk Satışı (Bağ)	162
31-1 Sille'deki Zimmilerin Mütevelli Maaşı İçin Verdikleri Parayı Talebi.....	162
31-2 Hibe (Bağ)	163
31-3 Alacak Da'vâsı	163
32-1 Borcu Bir Şarta Bağlama.....	164
32-2 Mahsûle Karşılık Ödenecek Miktârlar	164
32-3 Ref' Olunan Mütevellinin Mahsûl Talebi	165
33-1 Ref' Olunan Mütevellinin Mahsûl Talebi	166
33-2 Mülk Satışı (Ev)	167
34-1 Zinâ Eden Kişilerin Katl Edilmesi İle İlgili Görülen Da'vâ.....	168
34-2 Nâmahrem İle İlişkisi Olup-Olmadığını Araştırma.....	169
34-3 Muhâla'a.....	169
35-1 Muhâla'a.....	170
35-2 Kanûna Aykırı Davranışları Olduğu Düşünülen Kadına Kefil Olma	170
35-3 Borcuna Karşılık Evini Takas Etme	171
35-4 Muhâla'a.....	171
35-5 Bir Şart Bağlanma Sonucunda Boşanma Talebi	172

36-1 Alacak Da'vâsı	172
36-2 Bahçesine Hayvanları Giren Adam Tarafından Darb Edilme	173
36-3 Mülk Satışı (Bağ)	173
37-1 Mülk Satışı (Bağ)	174
37-2 Vakfa Ait Gelirlerin Toplanması	174
37-3 Alacak Da'vâsı	175
37-4 Tîmâr Eylediği Bağa Komşusunun Karıştığı İddiası	175
38-1 Suğla Hassından Rûmdiğin ve Celâlî Köylerinin Mahsûlünün Toplanması Görevi ve Toplanan Gallenin Satışı	176
38-2 Köle Azadı (Para İle)	177
38-3 Mîrâs Da'vâsı	177
39-1 Küfr Da'vâsı	178
39-2 Mülk Satışı (Dükkan)	178
39-3 Mîrâs (Dükkanı İcâra Verme)	179
40-1 Darb	180
40-2 Şirketin Mahsûlünü Paylaşma Talebi	180
40-3 Vasiy Değişikliği	181
41-1 Tarla Tefvîzi	181
41-2 Muhâla'a	182
41-3 Suğla Hassından Beşkilisa Köyünün Mahsûlünün Toplanması Görevi	182
41-4 Tekâüd Maaşını Aldığı Berâtın Hazînedeki Kayıtlı Olmaması Sonucu İki Senedir Aldığı Miktarı Geri Ödeme	183
42-1 Mülk Satışı (Değirmen Hissesi)	183
42-2 Kayıp Keçi Da'vâsı	184
42-3 Ulâğa Alınan Bârgîr İçin, Sahibinin Sözleri Üzerine Görülen Da'vâ	184
42-4 Darb Sonucu Dişlerinin Kırıldığı İddiası	185
43-1 Vakfın Eski Mütevellisinden Alacaklarını Taleb Etme	185
43-2 Şîrb-i Hamr	186
43-3 Mülk Satışı (Anlaşmazlık)	187
44-1 Vakıflara Ait İki Dükkanın Birleşmesi ve Diğerinin İcâresi	188
44-2 Eşya Emânetinin Geri Verilmesi	188
44-3 Nafaka Da'vâsı	189
44-4 Borca Karşılık Evini Rehin Bırakma	189
45-1 Gâiblik Üzerine Şartın Yerine Gelmesi Hakkında Da'vâ	190
45-2 Hıyânet Kastı İle Eve Girme	190
45-3 Menzilin Nasıl Paylaşılacağı Hakkında Da'vâ	191
46-1 Miras Anlaşmazlığı	192
46-2 İki Çocuğu Sicim İle Boğarak Öldürme Da'vâsı	193
46-3 Gel Müslüman Ol Denilen Zimmînin Küfr Etmesi Da'vâsı	194
47-1 Eski Mütevelli ve Mürtezikanın Hesaplaşması	194
47-2 Mülk Satışı (Tarla)	195
47-3 Beytûlmalde Alınan Ev İçin Temessük Talebi	196
48-1 Mühtedinin Mürted Olması Da'vâsı	196
48-2 Mülk Satışı (Bağ)	197
48-3 Alacak Tahsilini Onaylama	198
49-1 Eşinin Kanuna Aykırı Davranışlarının Olup Olmadığını Sorma	198
49-2 İki Köy Arasında Bostan ve Arazi Anlaşmazlığı	199
49-3 Mülk Satışı (Ev)	199

49-4 Hibe (Bağ)	200
50-1 Mîrâs İntikâli	200
50-2 Katl Olayının Beylerbeyi Divanında Görülmesi	201
51-1 Kayıp Merkeb Da'vâsı	202
51-2 Vakf Bağ ve Arazini Kullanma	203
51-3 Mülk Satışı (Ev)	204
52-1 Baliğa Olan Kişinin Nikahı Fesh Talebi	204
52-2 Bağdan Üzüm Koparma Da'vâsı	205
52-3 Ortaklara Bağın Taksîm Edilmesi	205
52-4 Mülk Satışı (Ev)	206
53-1 Mülk Satışı (Ev)	207
53-2 Güherçile İçin Ta'yin Olunan Mikdarın, İkincisinin Geri İadesi	207
54-1 Mülk Satışı (Bağ)	208
54-2 Mülk Satışı (Bağ)	209
54-3 Nâibliğin Süresi İle İlgili Da'vâ	209
54-4 Mülk Satışı (Ev)	210
55-1 Kassâm-ı Askeriye Hakkında Kâdiasker Mektûbu	210
55-2 Mülk Satışı (Bağ)	211
55-3 Mülk Satışı (Hayat Anlaşmazlığı)	211
55-4 Mülk Satışı (Tarla)	212
56-1 Mülk Satışı (Oda ve Hayat)	213
56-2 Mülk Satışı (Dükkan)	213
56-3 Alacak Da'vâsı	214
57-1 Görevli Neferlerin Zarar ve Ziyanına Kefil Olma	215
57-2 Sâlyâneyi Beraber Ödeme Talebi	215
57-3 Mîrâs Da'vâsı	216
58-1 Mülk Satışı (Bağ)	217
58-2 Mülk Satışı (Ev)	217
58-3 Mülk Satışı (Ev Değiş Tokuşu ve Farkın Ödenmesi)	218
58-4 Yenice Mahallesi Ahalisine Tekâlif Talebine Men'	218
59-1 Mahallede Mülkleri Olanlardan Sâlyâne Talebi	219
59-2 Küfür Da'vâsı	220
59-3 Tarla Tefvîzi	220
59-4 Mîrâs Da'vâsı	220
60-1 Alacak Da'vâsı	221
60-2 Mülk Satışı (Bağ)	222
60-3 Hırsızlık Da'vâsı	222
61-1 Muhâla'a	223
61-2 Vekâlet	223
61-3 Kölenin Azadlı Olduğunu İsbat	224
62-1 Mülk Satışı (Yer)	225
62-2 Mülk Satışı (Tarla)	225
62-3 Mülk Anlaşmazlığı	226
63-1 Mülk Satışı (Ev ve Harman Yeri) ve Tarla Tefvîzi	226
63-2 Alacak Da'vâsı	227
63-3 Mîrâs Paylaşımını ve Birbirlerinin Zimmetlerini Onaylama	228
63-4 Mülk Satışı (Tarla)	228
64-1 Nafaka Takdîri (Arapça)	228

64-2 Mîrâs Sonucu Kalan Ev ve Arsanın Satışı	229
64-3 Tarla Tefvîzi	230
64-4 Küfür Da'vâsı	230
65-1 Tarla Tasarrufu Anlaşmazlığı	231
65-2 Mülk Satışı (Ev)	231
65-3 Ölüm Araştırılması	232
66-1 Mülk Satışı (Ev ve Arazi) ve Hibe	232
66-2 Mülk Satışı (Tarla)	233
66-3 Köle Azadı	234
67-1 Evkâfdan Mahsûl Talebi	234
67-2 Yanan Evler Husûsunda Bir Kişiden Şüphelenme	235
67-3 Mülk Satışı (Ev ve Bağ)	235
68-1 Mülk Satışı (Bağ)	236
68-2 Güherçile Tabhı İçin Ne Kadar Toprak ve Odun Harcandığına Dâir	236
68-3 Mülk Satışı (Bağ Hissesi)	237
68-4 Mülk Satışı (Ev)	238
69-1 Hiyânet Kasdı İle Eve Girme ve Sü'î Hâl Araştırması	238
69-2 Hibe (Oda)	239
69-3 Dükkan Kirası	239
69-4 Ev Yakılması Hakkında Da'vâ	240
70-1 Mülk Satışı (Ev)	240
70-2 Mülk Satışı (Tarla) Anlaşmazlığı	241
70-3 Mîrâs Anlaşmazlığı	241
70-4 Mesanedeki taşı Çıkaracak Cerrahın Sorumlu Olmaması Hakkında Da'vâ	242
71-1 Başka Mahallede İsmi Kayıtlı Olan Kişiden Vergi Talebine Men	243
71-2 Cârîye Azadı	243
71-3 Şîrb-i Hamr	244
71-4 Defterdârın Boş Araziye Bina Yapma Talebi	244
72-1 Vasî Tayini	245
72-2 Yeniden Evlenme İsteği	245
72-3 Mülk Satışı (Tarla)	246
72-4 Mîrâs Da'vâsı	246
73-1 Mîrâscısı Yok Diye Beytûlmâle Alınan Ev ve Dükkana Dair Anlaşmazlık	247
73-2 Ölen Kocasının Mallarının Alacağını Taleb Etme	248
74-1 Tarla Anlaşmazlığı	249
74-2 Hibe	250
74-3 Mülk Satışı (Ev)	250
74-4 Hibe Anlaşmazlığı	251
75-1 Alacak Da'vâsı	251
75-2 Nafaka Takdîri	252
75-3 Vasî Değişikliği	252
75-4 Vasî Ataması	253
76-1 Vasî Ataması	253
76-2 Mülk Satışı (Ev)	253
76-3 Vasîye Muhallefâtın Teslîm Edilmesi	254
76-4 Vasînin Muhallefât Talebi	255
77-1 Hibe Anlaşmazlığı	255
77-2 Mîrâs Da'vâsı	256

77-3 Mîrâs Da'vâsı	257
78-1 Mülk Satışı (Hayat)	257
78-2 Mîrâs Da'vâsı	258
78-3 Mülk Satışı (Tarla)	258
79-1 Mülk Satışı (Dükkan)	259
79-2 Mülk Satışı (Bağ)	259
79-3 Mülk Satışı (Ev)	260
79-4 Mülk Satışı (Ev)	261
80-1 Namzedden Ayrılma.....	261
80-2 Bir Kişinin Mahkemeye Getirilmesi Hakkında.....	262
80-3 Vakfa Ait Tarla Anlaşmazlığı	263
81-1 Alacak Da'vâsı	264
81-2 Mülk Satışındaki Vekaleti Kabul Etmeme	264
82-1 Mülk Anlaşmazlığı	265
82-2 Mülk Satışı (Tarla)	266
82-3 Çiftbozan ve Ra'iyet Rusûmu Talebi	267
83-1 Vakfa Ait Mahsûlün Yine Vakfa Harcandığına Dâir	267
83-2 Mülk Satışı (Ev)	268
83-3 Tarla Tefvîzi	269
83-4 Mülk Satışı (Tarla)	269
84-1 Mülk Satışı (Tarla)	270
84-2 Mîrâs Taksîminden Kendisine Düşenleri Aldığını Kaydettirme.....	270
84-3 Mülk Satışı (Ev)	271
85-1 Darb Sonucu Meydana Gelen Ölümün Araştırılması.....	272
85-2 Mülk Satışı (Tarla ve Bağ)	273
85-3 Dükkan Satışı.....	273
86-1 Mülk Satışı (Dükkan)	274
86-2 Mülk Anlaşmazlığı	274
86-3 Hibe Anlaşmazlığı	275
87-1 Mîrâs Anlaşmazlığı	276
87-2 Mülk Satışı (Bağ)	277
87-3 Muhâla'a.....	277
87-4 Borç İkrârı	278
88-1 Emanete Eşya Verme İddiası.....	278
88-2 Mülk Anlaşmazlığı	279
88-3 Mukâta'ası Karşılığında Mescide Ait Yeri Kullanmaya Devam Etme İsteği ..	280
88-4 Mîrâs Da'vâsı	280
89-1 Mîrâs Hissesi Karşılığı Alınan Mikdârın Kaydı.....	281
89-2 Mîrâs Hissesi Karşılığı Alınan Mikdârın Kaydı.....	281
89-3 Alacak Da'vâsı	282
89-4 Muhâla'a.....	283
90-1 Mülk Değişme ve Farkını Alma	283
90-2 Muhâla'a.....	284
90-3 Mülk Satışı (Örtme ve Bahçe).....	284
90-4 Mülk Satışı (Ev)	285
91-1 Mülk Satışı (Değirmen).....	285
91-2 Vakfa Ait İki Hatibin Birinin Tercih Edilmesi.....	286
91-3 Darb Sonucu Dişleri Kırılan Kişi ve Darb Eden Şahsın Anlaşması.....	287

92-1 Muhâla‘a.....	288
92-2 Hibe Edilen Yeri Satan Kişinin Başka Bir Yeri Hibe Etmesi	288
92-3 Seyâdetiyle İlgili Hücetleri Taleb Etme	289
93-1 Mülk Satışı (Ev)	290
93-2 Mülk Satışı (Ev)	290
93-3 Mülk Satışı (Tarla)	291
94-1 Cârîye Satışından Hisselerini Alma	291
94-2 Katır Satışı Sonucu Paranın Alındığının Kaydettirilmesi	292
94-3 Mülk Satışı (Yer).....	292
95-1 Mîrâsdan Mehrini Taleb Etme.....	293
95-2 Mülk Anlaşmazlığı	294
96-1 Seyyidliğini Belgeleyen Hücet Emanetini Taleb.....	295
96-2 Vakf Mezrasını İcâra Verme	296
96-3 İki Cemâ‘at Arasında Yurd ve Savâd Anlaşmazlığı.....	296
97-1 Vakfın Mirascısı Yok Diye Sattığı Mahzeni Mirasçılarının Talebi	298
98-1 Muaf Olanlara Tekâlif Teklifine Men	299
98-2 Vasî ve Nâzır Ataması.....	300
98-3 Mülk Satışı (Tarla)	300
99-1 Harman ve Ev Yerlerinin Tefvîzi	301
99-2 Vekâlet Verme	301
99-3 Mülk Satışı (Dükkan Hissesi).....	302
99-4 Mülk Satışı (Dükkan)	302
100-1 Tekâlif.....	303
100-2 Miras Davası (Cârîye)	304
101-1 Vekâleti Oğluna Devretme	305
101-2 Tekâlif.....	305
101-3 Köle Azadı.....	306
101-4 Mülk Satışı (Tarla)	306
102-1 Vakfa Ait Gelirlerin Toplanması.....	307
102-2 Muhâla‘a.....	307
102-3 Vefât Eden Vezirin Hayvanlarını Devlet İçin Teslim Alma	308
103-1 Mülk Satışı (Tarla-Hayvan Takası)	309
103-2 Yurd Konusunda Ortaya Çıkan Anlaşmazlık	309
104-1 Mülk Satışı (Değirmen).....	310
104-2 Mülk Satışı (Ev)	311
104-3 Tekâlif.....	311
104-4 İçki İçme	312
105-1 Vakfa Ait Bir Yerin İcâra Verilmesi	312
105-2 Salyâne Talebi	313
105-3 Vakıf Arazisininin Tefvîzi.....	314
106-1 Borç ile Bağ Takası ve Arazi Tefvîzi	314
106-2 Mülk Satışı (Bağ)	315
106-3 Hoşhân Mahallesi Mescidi Evkâfına Müteveli Tayini.....	315
106-4 Defterdâr ve Vârisler Arasında Muhallefât Anlaşmazlığı.....	316
107-1 Azad Edildiğini Vârislere Karşı İsbât Etme	317
107-2 Öldüldüğü Düşünülen Kişiye Karşılık Alınan Diyetin Geri Ödenmesi	318
108-1 Evde Hissesi Olduğunu İddia Etme.....	318
108-2 Eşkiyaların Yol Kesmesi	319

109-1 Hıyânet Kastı İle Eve Girme	320
109-2 Mütvelliden Hamam Kiralama	321
110-1 Mahalleden Çıkarılanların, Mahalleye Geri Dönmelerine İzin Verme	321
110-2 Hâmileliğin Kimden Olduğunu Sorgulama.....	322
110-3 Bağ Satışı İle İlgili Sonradan Çıkan Anlaşmazlık.....	323
111-1 Suğla Hassı Gelirinin Bir Kısımının Borca Karşılık Verilmesi Da'vâsı.....	323
111-2 Darb Da'vâsı.....	324
111-3 Mîrâs Da'vâsı	325
112-1 Vakfdan Alınacak Galle	325
112-2 Mülk Satışı (Bağ ve Arsa)	327
113-1 Mülk Satışı (Tarla)	327
113-2 Mülk Satışı (Bağ)	328
113-3 Tîmâr Mahsûlüne Karışılması Hakkındaki Da'vâ.....	328
114-1 Şehir Subaşılarının Şîrb-i Hamr Suçlaması İle İlgili Da'vâ	329
114-2 Muhâla'a.....	330
114-3 Mülk Satışı (Bağ)	330
115-1 Konya'da Kışlayacak Develerin Masraflarının Karşılanması.....	331
115-2 Barutun Konya'dan Develerle Nakli	332
116-1 Mîrâs Da'vâsı	333
116-2 Hibe (Ev)	333
116-3 Mülk Satışı (Ev)	334
117-1 Mülk Satışı (Ev)	335
117-2 Ak Mescide İmam Ataması	335
117-3 Mülk Satışı (Yer).....	336
117-4 Mîrâs Da'vâsı	336
118-1 Şüf'a Da'vâsı	337
118-2 Talak-ı Selâse İle Boşama	338
118-3 Muhâla'a.....	338
118-4 Zinâ Suçlaması	339
119-1 Tarla Tefvîzi	339
119-2 Mülk Satışı (Ev)	340
119-3 Mülk Satışı (Ev)	340
119-4 Mülk Satışı (Tarla)	341
120-1 Beylerbeyi Divanında Görülen Yurt Anlaşmazlığı	341
120-2 Boşanma	342
120-3 Boşanma	343
121-1 Namzetlikten Ayrılma	343
121-2 Mülk Satışı (Ev)	344
121-3 Muhâla'a.....	345
121-4 Mülk Satışı (Tarla)	345
122-1 Alacak Da'vâsı (Para).....	346
122-2 Fi'il-i Şenî' iddiası.....	347
123-1 Nafaka Takdîri (Arapça).....	347
123-2 Esbkeşân Tâifesine Tekâlîf Teklîf Olunması İle İlgili Da'vâ	348
123-3 Mülk Satışı (Tarla)	349
124-1 Mülk Satışı (Ev)	349
124-2 Mahalle Sâkinlerinin Salyâne Talebi.....	350
124-3 Tarla Tefvîzi	350

125-1 Tekâlifi Mahalle Ahâlisi İle Ödemek İçin Açılan Da'vâ	351
125-2 Mîrâsın Taksiminin Kayt Ettirilmesi.....	352
125-3 Vasî Ataması	352
125-4 Satılan Evin Ödenmeyen Parasını Vasinin Taleb Etmesi.....	352
126-1 Hâne-i 'Avârız Mahalle İle Ödeme Hakkında Da'vâ.....	353
126-2 Haksız Vergi Talebi İle İlgili Da'vâ.....	354
127-1 Evin Kendisine Hibe Edildiği İddiası.....	355
127-2 Vakfa Ait Bağ Kullanma Hakkında Da'vâ.....	356
128-1 Salyâne Talebi	357
128-2 Mülk Satışı (Tarla)	357
128-3 Mülk Satışı (Ev)	358
129-1 Mülk Satışı (Ev)	359
129-2 Mülk Satışı (Ev)	359
129-3 Malta Seferi İçin Aladağ Kazâsından Tedârik Edilen Kürekçi Sayısı	360
129-4 Mülk Satışı (Bağ ve Tarla)	360
130-1 Mülk Satışı (Ev)	361
130-2 Mülk Satışı (Ev)	362
130-3 Mülk Satışı (Bağ)	362
130-4 Mahkeme Tarafından Vasî Ataması	363
131-1 Fi'îl-i Şenî'	363
131-2 Kürekçi İçin Salyâne Talebi	364
131-3 Mîrâstaki Hakkını Satma.....	364
131-4 Hibe (Ev ve Çeşitli Eşya)	365
132-1 Hâne-i 'Avârız Talebi.....	365
132-2 Vasî Değişiminde Hesaplaşma	366
132-3 Vakf Tarlasını İcâra Verme	367
133-1 Ra'ıyyet Rusûmun Ödeme Hakkında Da'vâ	367
133-2 Mülk Satışı (Bağ)	368
133-3 Dükkan Anlaşmazlığı	369
134-1 Bir Şahsın Köydeki Bütün Mallarını Satması	369
134-2 Mülk Satışı (Tarla-Hisse)	370
134-3 Mîrâsı Aldıklarını Mahkemeye Tescil Ettirme.....	371
134-4 Telef Olan Öküz Da'vâsı.....	371
135-1 Mîrâs Paylaşımı	372
135-2 Konya'da Bulunan Barut Miktarı Hakkında	373
135-3 Mahalle ve İmâm Anlaşmazlığı.....	373
136-1 Mülk Satışı (Ev)	374
136-2 Mülk Satışı (Bahçe).....	375
136-3 Mülk Satışı (Ev)	375
136-4 Mülk Satışı (Ev)	376
137-1 Mülk Satışı (Dükkan)	376
137-2 Mülk Satışı (Tarla)	377
137-3 Darb Sonucu Düşen Çocuğa Karşılık Alınan Para.....	378
137-4 Mîrâstaki Hisselerini Diğer Vârise Satma.....	378
138-1 Mülk Satışı (Ev)	379
138-2 Mülk Satışı (Ev-Bağ).....	379
138-3 Mülk Satışı (Ev)	380
139-1 Ölen Kocasını Zimmetinde Kalan Mehrini Taleb etme	380

139-2 Mülk Satışı (Ev)	381
139-3 Mülk Satışı (Ev)	382
139-4 Mülk Satışı (Ev)	382
140-1 Vefât Eden Kişinin Nasıl Öldüğünün Araştırılması	383
140-2 Alacak Da'vâsı	384
141-1 Hibe (Koyun).....	384
141-2 Mülk Satışı (Ev)	385
141-3 Vasî Tayini	385
141-4 Darb Sonucu Ölüm ve Buna Karşılık Alınan Diyet	386
142-1 Sâlyâne Talebi	387
142-2 Önceden Satılan Bağın Kalan Parasını Veresenin Talebi	387
142-3 Muhâla'a.....	388
143-1 Mülk Satışı (Ev)	389
143-2 Mülk Satışı (Bağ)	389
143-3 Mülk Satışı (Bağ)	390
143-4 Önceden Satılan Bağın Kalan Parasının Vârislerce Talebi	390
144-1 Ev ve Bağlar Hakkında Ortaya Çıkan Anlaşmazlık	391
144-2 Mülk Satışı (Bağ)	393
145-1 Alacak Da'vâsı	393
145-2 Mülk Satışı (Tarla Tefvîzi).....	394
145-3 Eşyaların Çalındığı İddiası	395
145-4 Eşya Çalınması	395
146-1 Fi'il-i Şeni'	396
146-2 Sille Köyü Ahalisinin Vergilerden Muaf Olduğu Hakkında.....	396
146-3 Mülk Satışı (Tarla)	397
146-4 Mülk Satışı (Oda ve Hayat).....	397
147-1 Mülk Satışı (Bağ)	398
147-2 Namzedden Ayrılma.....	399
147-3 Müteveli Ataması	399
147-4 Mülk Satışı (Dükkan)	400
148-1 Azadlı Olduğunu İsbât Etme	400
148-2 Vasî Değişikliği	401
148-3 Eşya Emânet Ettiğini İddia Etme	402
149-1 Şirb-i Hamr ve Nâ-mahrem İle Bir Arada Olma	402
149-2 Alacağını Müslüman Olma Şartına Bağladığı İddiası	403
149-3 Mülk Satışı (Bağ)	403
150-1 Darbdan Düşen Çocukdan Mahalle Ahâlisinin Sorumlu Olmadığına Dâir ...	404
150-2 Mülk Satışı (Ev)	404
150-3 Tarla Tefvîzi Konusunda Anlaşmazlık.....	405
151-1 Fermân Dışı Resm Talebi Üzerine Görülen Da'vâ	406
151-2 Cüz Okuma Görevine Yapılan Atama.....	407
151-3 Vakfa Borcu Olan Kişinin Muhallefâtından Bunu Taleb Etme	407
151-4 Mülk Satışı (Bağ)	408
152-1 Mülk Satışı (Bağ ve Tarla)	408
152-2 Alacak Da'vâsı	409
152-3 Mülk Satışı (Ev)	409
153-1 Mülk Satışı (Bağ)	410
153-2 Vekâlet Verme.....	411

153-3 Muhâla'a.....	411
154-1 Mezra'a Anlaşmazlığı	412
154-2 Mülk Satışı (Bağ Yeri)	413
155-1 Hatunsaray Mukâta'asının Karşılığının Ödenmediği İddiası	414
155-2 Hibe (Bağ)	415
155-3 Mülk Satışı (Bağ)	415
155-4 Konya İhtisâbı Eminin Satış Yapan Kişiden Resm Talebi.....	416
156-1 Mahzendeki Barutun Bir Miktarının Gönderilmesi İsteği.....	416
156-2 Dükkan Bina Eylemek İçin Alınan İzin	417
156-3 Mülk Satışı (Ev)	417
157-1 Dükkan Paylaşımı İle İlgili Fermân	418
157-2 Subaşı Ataması	419
157-3 Mülk Satışı (Dükkan)	419
158-1 Danişmenli Türkmenlerinin Vergileri ve Bakâyaları Hakkında Fermân	420
158-2 Hüssâm Ali Türbesine Türbedarlık İçin Berât Verilmesi.....	421
158-3 Tîmâr Tevcihi	421
159-1 Malta Seferi İçin Asker Toplanması Hakkında Fermân.....	422
159-2 Satışların Çarşılarda Yapılması Hakkında Fermân	423
159-3 Sırçalı Medrese'ye Bükadar Ataması	424
160-1 Serbest Tımarlara Müdâhale Edilmemesi Hakkında Fermân.....	424
160-2 Ali Ağa Zâviyesine Şeyh Ataması	425
160-3 Miras Da'vası	425
160-4 Alacak Da'vası	426
161-1 Konya İhtisâbının İltizâma Verilmesi	427
161-2 Vezire Ait Hayvanların İstanbul'a Getirilmesi.....	427
161-3 Debbağhane Camii'ne Hatib Ataması	428
162-1 Alacakla İlgili Gönderilen Fermân	429
162-2 Şahitler Konusunda Şeyhülislam Fetvâsı	430
163-1 Suğla Hassının Tevcihi.....	430
163-2 Emânet Bırakılan Eşya İçin Gönderilen Fermân.....	431
163-3 Subaşı Ataması	432
164-1 Sefer İçin Avârız Toplanması Hakkında Fermân	432
164-2 Esbkeşân Mukata'asının Tevcihi.....	433
165-1 Malta Seferi İçin Kürekçi Toplanması Hakkında Fermân	434
166-1 Malta Seferi İçin Kürekçi Toplanması Hakkında Fermân	435
166-2 Mefkûfât Defterine Göre Karaman'da Hâne Sayısı	436
167-1 Yurd Konusunda Gönderilen Fermân	437
167-2 Eyâlette Ne Kadar Barut Olduğu Hakkında Fermân	437
168-1 Tîmâr Anlaşmazlığı İle İlgili Gönderilen Fermân.....	438
168-2 Tîmâr Anlaşmazlığı İle İlgili Gönderilen Fermân	439
169-1 Bir Yerin Suğla Toprağına Dâhil Olup Olmadığı İle İlgili Fermân	440
169-2 Tîmâr Toprağı İle İlgili Fermân	441
170-1 Subaşı Ataması	442
170-2 Suğla Haslarının Tevcihi	442
170-3 Şeyh Resül Zâviyesine Zâviyedâr Ataması	443
170-4 Sultân Alaeddin Evkâfına Müteveli Ataması	443
171-1 Bir Köyün Sınırlarının Belirlenmesi İçin Gönderilen Fermân	444
171-2 Karaman Eyâletine Defterdâr Ataması.....	445

171-3 Hoca Fakih Sultân Zâviyesine Mütevelli Ataması	445
172-1 Sahibata ve Halkalı Medreselerine Mütevelli Ataması	446
172-2 Sultân ‘Alaeddin Dâruşşifâsına Mütevelli Ataması	446
172-3 Halef-Selef Defterdârların Hesaplaşması	447
173-1 Merhûm Seyyid ‘Ulvi Sultân Evkâfına Mütevelli Ataması	448
173-2 Defterdâr Değişikliği	448
173-3 Hatunsaray Mukâta‘asının İltizâm Edilmesi	449
174-1 Alacahan Tevliyeti Ataması	449
174-2 Alacahan Mütevellisinin İşine Karışılmaması Hakkında Fermân	450
174-3 Kâdı Hürrem Şah Zâviyesine Cüzhân Ataması	451
175-1 Trablusşam Hazînesinin Acele Ulaştırılması Hakkında Fermân	451
175-2 Mahmûd Paşa Hânı Vakfı Tevliyetine Karışılmaması Hakkında Fermân	452
176-1 Pîr Mehmed Paşa Zâviyesine Mütevelli Ataması Berâtı	453
176-2 Pîr Mehmed Paşa Zâviyesi Yönetimine Karışılmaması Hakkında Fermân ...	453
176-3 Nasûh Beg Zâviyesine Şeyh Ataması	454
176-4 Güherçile Resminin Alındığına Dâir Kâimmakâm Tezkeresi	454
177-1 İhtisâb Mukâta‘asının Tevcihi	455
178-1 Su Basan Yerlerin Munâsafası Hakkında Fermân	456
178-2 Alacahân Vakfına Mütevelli Ataması	458
179-1 Mirâbiye Mukâta‘asının Tevcîhi	458
179-2 Ermeni Tâifesinin Ödeyeceği Haraç Hakkında Fermân	459
179-3 Re‘âyaya Zulm Edilmemesi Hakkında Fermân	460
180-1 Kötü İşler Yapan Türkmenler Hakkında Fermân	461
180-2 Konya Keferesinin Haracı Hakkında Fermân	461
180-3 Hazreti Mevlânâ Celâleddin Rûmî Evkâfı Mütevelli Ataması	462
181-1 Mevali Ataması	463
181-2 Yurd Anlaşmazlığı	463
181-3 Değın Camiye Ser-mahfel, Mu‘arref, Kayyum, Ferraş Ataması	464
182-1 Develerin İhtiyaçlarının Temini	465
182-2 Develerin İhtiyacının Masraflarının Karşlanması	466
182-3 Değın Câmîine Hatib Ataması	466
183-1 Debbağhâne Mescidine İmam Ataması	467
183-3 Aligâv Sultan Tekkesine Zâviyedâr Ataması	468
183-4 Ahmet Fekih Mescidine İmam Ataması	468
184-1 Suğla Hassı Gelirinin Toplanması Görevi	469
184-2 Sultan Alaeddin Cami‘ine İmam Ataması	470
184-3 Ebû İshak Kazerûni Evkâfına Câbi ve Ser-Paşa Evkâfına Kilerdâr Tayini ...	470
184-4 Değın Camiine Mütevelli Ataması	471
185-1 Fatıma Hatun Türbesine Türbedâr, Sarraç, Cüzhân Ataması	471
185-2 Sinân Ağa Dâru‘l-huffâzı‘na Mütevelli Ataması	471
185-3 Vefât İden Vezirin Mallarının Hazineye Alınması	472
185-4 Subaşı Ataması	473
186-1 Suğla Gelirlerinin Teslîm Alınması	473
186-2 Suğla Gelirlerinin Teslîm Alınması	473
186-3 Alacak Davasına İlişkin Fermân	474
186-4 Haksız Vergi Talebine Karşı Gönderilen Fermân	474
187-1 Suğla Gelirlerinin Teslîm Alınması	475
187-2 Karamanoğlu İbrahîm Beg Camiine Mütevelli Ataması	476

187-3 Karamanoğlu İbrahim Beg Caminin Eski ve Yeni Mütavelli Hesaplaşması .	476
188-1 Tımar Tevcihi	477
188-2 Defter Kethüdâlığı Ataması ve Ona Verilen Haslar	478
189-1 Karaman’da Olan Barutun Gönderilmesi Emri	479
189-2 Nizâmiye Medresesine Mütavelli Ataması	480
189-3 Merhûm İbrahim Beg Evkâfına Du’acı Ataması.....	480
190-1 Aligâv Sultan Zâviyesine Tekye-nişîn Ataması	480
190-2 Aligâv Sultan Zâviyesi Şeyhliği İçin Gönderilen Fermân	481
191-1 Gülkirâs Evkâfı Mütavelli Ataması.....	482
191-2 Gülkirûs Sâkinlerinin 1054-1055 Yıllarındaki Tahrîrlerinin Bir Yapılması..	482
191-3 Trablusşam Hazinesinin Ulaştırılması Hakkında Fermân	483
192-1 Katl Olayı İçin Gönderilen Fermân	484
192-2 Katl Olayının Beylerbeyi Divânında Görülmesi	485
193-1 Katl Da’vasının Görülmesi İle İlgili Fermân.....	487
194-1 Halkın Nasıl Giyineceği Hususu	488
194-2 Danişmendli Türkmenlerinin Rûsûmu Hakkında Fermân	488
194-3 Gönderilen Ulakların İhtiyaçlarının Karşılanması İle İlgili Fermân	489
195-1 Narh Listesi	490
195-2 Sefer İçin Asker Toplanması Hakkında Fermân	490
195-3 Devlete İntikâl İden Hayvanların İhtiyaçlarının Karşılanması.....	491
196-1 Narh Listesi	491
196-2 Çayırköy ‘Avârizhâneleri İçin Gönderilen Fermân.....	492
196-3 Çayırköy ‘Avârizhâneleri İçin Mevkûfât Defteri Sûreti	493
197-1 Tereke Defteri.....	493
Ek II : İncelenilen Dönemde Konya Mahalleleri.....	494

ÖNSÖZ

1644-1645 yılları, Osmanlı Devleti'nin duraklama devri olarak nitelendirildiği dönem içerisinde yer almaktadır. Hicri 1053-1055 (Miladi 1644-1645) yıllarını kapsayan 7 Numaralı Konya Şer'ıye Sicili, Konya, dolayısıyla Osmanlı Devleti Anadolu'sunda bir yerleşim merkezi olan Konya'nın sosyal ve ekonomik yapısıyla ilgili bilgiler veren, yazılı kaynaklar arasında önemli, tarihi bir belgedir.

Araştırmanın amacı, Konya toplumunun incelenilen yıllardaki siyasi, sosyal, ekonomik, askeri ve idari durumunu incelemektir. Konu işlenirken 7 Numaralı Şer'ıye Sicili ve diğer kitaplardan yararlanılmıştır. Ele alınan konu bir giriş ve üç bölüm olmak üzere tasnif edilerek incelenmiştir.

Girişte, şer'ıye sicillerinin önemi ve şekil özellikleri anlatılarak, okunan sicil hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca, Konya'nın kuruluşundan incelenilen döneme kadar olan tarihi anlatılmıştır: Bununla beraber Osmanlı Devleti'nin 1644-1645 yıllarındaki siyasi durumuna değinilerek, konu siciller yardımıyla bütün boyutlarıyla incelenmiştir.

Birinci bölümde 'idari durum' ele alınarak, Konya'nın içinde yer aldığı Karaman eyaletine ve bu eyaletin merkezi olan Konya'nın statüsüne değinilmiştir. Bununla beraber şehirde bulunan idarî, dinî ve sosyal görevlilerin tayinleri ve vazifeleri belirtilerek, konu tablolar halinde izah edilmeye çalışılmıştır.

İkinci bölümde ise 'sosyal durum' başlığı altında, ailenin oluşumu ve dağılması, aileyi koruyucu müesseseler ve sosyal bünyede meydana gelen suçlar irdelenmiştir.

Üçüncü bölümde 'ekonomik durum' değerlendirilerek, Konya'da meydana gelen mülk satışları, reayanın ödediği vergi çeşitleri, uygulanan fiyat politikaları ve diğer ekonomik faaliyetler ele alınmıştır.

Ekler bölümünde sicilin metninin okunuşu bugünkü harflere aktarılmış ve herbirinin konusu belirtilmiştir. Ekler bölümünde ayrıca, incelenilen defterde geçen mahalle adları da sayılmıştır.

Sicil incelenirken önce belgeler okunmuş, okuma sırasında okunamayan kelimeler olabilir. Okunamayan kelimeler (...), okunup tam emin olunmayan kelimeler ise (?) işaretleri ile ifade edilmiştir.

Sicilde hangi belgenin okunduğu, 5-4 (beşinci sayfanın dördüncü belgesi) şeklinde gösterilmiştir. Kolaylık olacağı düşünöldüğünden hicri tarihler miladi tarihe çevrilmiştir. Ayrıca belgelerin tam transkripsiyonlu şeklini vermek yerine, tahliline önem verilerek, siyasi, hukuki, sosyal ve ekonomik açıdan belgeler ele alınmıştır.

Bu araştırma esnasında bana her türlü yardımını yapan, desteğini her zaman yanımda gördüğüm, değerli Hocam Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ'ye ve bana emeği geçen diğer hocalarıma teşekkür ederim.

Hamit ŞAFAKCI
Konya, 2005

KISALTMALAR

C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
H.	: Hicri
Haz.	: Hazırlayan
İA	: İslam Ansiklopedisi
KTO	: Konya Ticaret Odası
M.	: Miladi
m.	: Metre
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
OSAV	: Osmanlı Araştırmaları Vakfı
Sad.	: Sadeleştiren
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
SÜ.	: Selçuk Üniversitesi
TTK	: Türk tarih Kurumu
TÜRDAV	: Türkiye Kalkınma ve Dayanışma Vakfı
vb.	: Ve benzeri
vs.	: Vesaire
Yay.	: Yayınları

TABLO VE GRAFİK LİSTESİ

Tablo I	: İdari Görevlere Yapılan Tayinler	22
Tablo II	: 1644-1645 Yıllarındaki İdari Görevliler	22
Tablo III	: Adli ve Dini Görevlere Yapılan Tayinler.....	28
Grafik 1	: Kadınların Mehr Miktarları.....	39
Tablo IV	: Vasi Tayinleri.....	43
Tablo V	: Ailelerin Çocuk Sayıları ve Yüzdelik Dağılımı	47
Tablo VI	: Çocuk Sayılarının Cinsiyete Göre Dağılımı	47
Grafik II	: Ev Satışlarında Kullanılan Para Birimleri.....	71
Tablo VII	: 1644-1645 Yıllarında Konya’da Yapılan Ev Satışları	72
Tablo VIII	: 1644-1645 Yıllarında Konya’da Bağ Satışları.....	78
Tablo IX	: Arazi Tefvizleri	81
Tablo X	: Vakıf Arazileri	82
Tablo XI	: Arazi Satışları.....	83
Tablo XII	: Konya’da Esnafa Uygulanan Narhlar	90

GİRİŞ

A- ŞER'İYE SİCİLLERİ

1-Şer'İye Sicillerinin Önemi

Kadınların verdiği ilam, hüccet gibi vesikaların aynen geçirildiği defter hakkında kullanılan bir tabir¹ olan şer'İye sicilleri, Osmanlı Devleti'nde mahkeme tutanakları ve merkezi hükümetle taşra teşkilatı arasında gerçekleştirilen yazışmaların suretlerinin kaydedildiği defterlere² denir. Bu belgelerin bir kısmı kadınların görev süresince mahkemede tutulmuş kayıtlardan, diğer bir kısmı merkezden gelen ferman, berat ve buyruğuların suretlerinden meydana gelmektedir.

Mahkemelerde yapılan her türlü işlemlerin suretlerinin yer aldığı şer'İye sicilleri İslam hukuk tarihinde erken dönemlerden itibaren tutulmaya başlanmıştır. Bu defterlerin gerektiğinde önceki bir davanın hükmünü ve de evlenme, boşanma, satış gibi ilk dönemlerden itibaren büyük ölçüde mahkemede yapılması bir teamül haline gelen hukuki işlemlerin mevcudiyetini ispat etmede kullanılması, bu defterlerin titiz bir şekilde tutulmasında temel etken olmuştur. İlk kadı sicilleri Emeviler döneminde Mısır'da tutulmaya başlanmıştır. Muaviye'nin Mısır Kadısı olan Süleym b. İtir daha önce hükme bağlamış olduğu bir miras davasının taraflarının sonradan inkar etmesi üzerine olayı tekrar hükme bağlayıp, ispatını kolaylaştırmak için bir sicile kaydetmiş ve bunu şahitlendirmiştir³. Bu usul sonra sürdürülmüştür.

Sicil geleneği Osmanlı Devleti'nde de devam ettirilmiştir. Osmanlı sosyal tarihinin kaynakları arasında şer'İye sicilinin ilk sıralarda yer tuttuğuna şüphe yoktur. Merkezden gönderilen belli başlı yazışmaların, kadıya ve mahalli idarelere ait hukuki düzenlemeler olarak kabul edilen ferman ve hükümlerin en önemlisi de ait olduğu mahallin sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan şer'İ hüccetlerin, yani mahkeme kararlarının yazıldığı bu defterleri incelemeyen, devletin ictimai tarihini tam olarak meydana çıkarmak zordur.

¹ Mehmet Zeki Pakalın, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C. III, İstanbul 1993, s. 210; Midhat Sertoğlu, **Osmanlı Tarih Lugâtı**, İstanbul 1986, s. 324.

² Mehmet İpçioğlu, **Konya Şer'İyye Sicillerine Göre Osmanlı Ailesi**, Nobel Yay., Ankara 2001, s. 2; Sertoğlu, **aynı eser.**, s. 324.

³ M. Akif Aydın, "Osmanlı'da Hukuk" **Osmanlı Devleti Tarihi**, C. II, Feza Gazetecilik Yay., İstanbul 1999, s. 418.

Sicillerin her konuda tarihe temel kaynak olacağına şüphe olmamakla beraber özellikle şehir tarihleri ve mahalli hayata ait ilmi çalışmaların birinci derecede kaynağı şer'îye sicilleridir. Belirli bir bölgeye ait ve birbirinin devamı olan defterler elde bulunduğu takdirde, o yerin sosyal hayatını diğer belgeler sicillerden daha güzel anlatamaz. Zira şer'îye sicilleri geçmişi bütün canlılığıyla yeniden yaşatmaktadır⁴. Örneğin Konya tarihini incelemek isteyen bir kişinin sicillere bakmadan birşey hazırlaması pek doğru olmadığı gibi, çalışmanın bir bölümü eksik kalabilir. Onun için şer'îye sicillerine müracaat etmeden bilgi vermek, eksik bilgi vermek anlamına gelir.

Sicillerin genel ve mahalli tarihe katkıları çok büyük ve çeşitlidir. Tarihi şahsiyetlerin, mahalli yer adlarının ve medrese ve dârüşşifa gibi önemli tarihi müesseselerin bütün ayrıntılarıyla tespitinde siciller önemli bir yer tutar. Dolayısıyla bunlar bir tarihçi için önemli belgelerdir ve içinde çok değerli hazineler vardır.

Şer'îye sicilleri, her çeşit dava zabıtlarıyla, senet, satış, vekalet, vesayet, tereke, taksim, ilam vs. şer'î muamelelere dair resmi kayıtlar ile narhlar, teftişler ve sikke tashihi gibi birçok belgeyi ihtiva etmesi sebebiyle; hukuki, iktisadi, ictimai, idari ve askeri yönlerden mühim deliller ortaya koymaktadır.

Doktor ve hastanın birbiri üzerindeki hakları, karı ve kocanın birbiri üzerindeki hakları, miras, evlenme ve boşanma kurumlarının nasıl işlediği, Türk ailelerinin refah seviyeleri, kullandıkları eşyaları ve mal varlıkları sicillerden öğrenilebilir. Ayrıca cezaların türleri ve şahitlik müessesesinin nasıl işlediği gibi toplumsal konular da şer'îye sicillerinden öğrenilecek konular arasındadır.

Bu sicillerdeki belgeler fertlerin cinsiyetleri, medeni halleri, dinleri, eş-çocuk sayıları, toplumdaki statüleri ve meslekleri, ekonomik durumları, boşanma sebepleri, kadınların mehr-i müeccel ve nafaka miktarları ve yerleşim yerleri ile ilgili adeta anket sorularına cevap vermektedir⁵.

Türk halkının hayat ve geçim tarzı, ithalat ve ihracat konusu olan eşya, Anadolu halkının yetiştirdiği tarım ürünleri, imal ettiği sanayi mamülleri,

⁴ Ahmet Akgündüz, "Şer'îye Sicilleri, Osmanlı Hukukunda Adliye Teşkilatının Yapısı ve Fonksiyonları, Şer'îye Sicillerinin Topla Kataloğu", (Kısaltma;Şer'îye Sicilleri), **Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay.**, C. II, İstanbul 1998, s. 12; Ayhan Yüksel, **Tirebolu "Bir Sahil kasabasının Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1788-1858)**, İstanbul 2003, s. 12.

⁵ Hayri Erten, **Konya Şer'îye Sicilleri Işığında Ailenin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı (XVIII. YY. İlk Yarısı)**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 2001, s. 12.

Anadolu'da mevcut olan sanat ve meslek çeşitleri, halktan toplanan vergiler, devletin memurlarına ödediği ücretler, para arzı ve çeşitleri şer'îye sicillerindeki kayıtlarda yer alır⁶. Halkın ziraat, hayvancılık, sanayi gibi dallardaki sıkıntıları, gelişmeler dalgalanmalar, vergileri ödemede çekilen sıkıntılar, bölgede fiyatların seyri gibi konular sicillerde bulunabilir⁷.

Türk halkının aile yapısı, ticari ahlakı ve benzeri sosyal yapıyı ilgilendiren meselelerde de, sicillerin aydınlatıcı rolü büyüktür. Defterlerde günlük yaşamla ilgili doğrudan bilgi veren kayıtlar bulunmamaktadır: Kayıtlar bir dava veya şikayet sonucu davanın nedeni, şikayetin tafsilat ve işleme sürecini gösterirken, buralarda bulunan ipuçlarından sosyal yaşamla ilgili bilgilere ulaşılabilir⁸.

Şer'î siciller, kaza, sancak ve eyalet taksimatı, beylerbeyilik, sancakbeyliği gibi idari; kadılık, naiplik gibi adli müesseselerin hem idari yapısını hem de bu görevlilerin yerine getirdikleri işleri anlatmaktadır. İdari hayatta görev alan kişilerin göreve nasıl geldikleri, yetki ve sorumlulukları gibi konular da sicillerde yer almaktadır. Fakat bunlarla ilgili merkezin gönderdiği belgelerde kısa bilgiler bulunduğu unutulmamalıdır.

Bütün bu anlatılanlardan çıkarılabilecek sonuç; şer'îye sicilleri Osmanlı tarihi için önemli, bütün yönleriyle vazgeçilemez kıymetli kaynaklardır.

2- Şer'îye Sicillerinin Şekil Özellikleri

Şer'îye sicilleri boyu uzun, eni dar örneğin, boyu 35-40 cm bir defterin eni 16-17 cm olabilir⁹. Fakat defterler bu ebatlarda olacak diye bir şart da yoktur. Defterlerdeki farklılık¹⁰ defterin güzel görünmesi isteğinden olduğu gibi, daha küçük defterlerin de bir yerden başka yere kolayca taşınması amacıyla bu ebatta olduğu düşünülebilir.

⁶ Akgündüz, **Şer'îye Sicilleri**, s. 15; Ömer Nasuhi Bilmen, **Hukukî İslâmîye ve Istılahatı Fıkhiyye Kamusu**, C. VIII, İstanbul 1985, s. 2005.

⁷ Hasan Moğol, **Şer'îye Sicilleri Sözlüğü**, Mehter Yay., Ankara 1997, s. 11.

⁸ Akgündüz, **Şer'îye Sicilleri**, s. 17; İpçioğlu, **aynı eser**, s. 3.

⁹ İzzet Sak, **10 Numaralı Konya Şer'îye Sicil (1070-1071/1659-1669)(Transkripsiyon)**, Selçuk Üniversitesi Yay., Konya 2003, s.XXIX.

¹⁰ Defterlerin ebadı her zaman aynı değildir, örneğin son zamanlarda defterin ebadı büyümüştür.

Yazıları çoğu zaman ta'lik kırmacı denilen yazıdır, kağıt çok sağlamdır ve mürekkep bugün bile okunabilmektedir. Genellikle defterlerin üzerinde kadıların ismi mevcuttur. Bir kadı göreve başlar başlamaz ilk işi; adını ve göreve başlama tarihini deftere yazar, görevi bitince halefine defteri teslim ederdi. Kullanılan yazı dili başlangıçta az sayıda Arapça ve Türkçe karışık iken “XVII. yüzyıldan itibaren dil Türkçeleşmiştir”¹¹.

Sicillerin başında, hepsinde olmamakla birlikte, Arapça ile yazılmış bir giriş kısmı bulunmaktadır. Burada Allah'a ve peygamberine dua edildikten sonra sicili tutan kadı'nın ünvanı ve ismi ile göreve başlama tarihi kaydedilmektedir¹². Kadı görmüş olduğu bütün davaları ve vermiş olduğu hüccet ve i'lamları göreve başladığı tarihten itibaren kronolojik bir sırayla deftere kaydedirdi. Fakat bütün belgeleri deftere kaydedilmiyor, bazıları kağıtlara yazılıp sonradan defter haline getirilebiliyordu. Bazı defterlerde ise, hükümler kaydedilirken kronolojik sıra gözetilmezdi. Ayrıca devlet merkezinden ve diğer yerlerden kendisine gönderilen bütün yazıları da bu defterlere kadı geçirirdi. Şer'îye sicilleri içinde birçok belge bulunmaktadır. Örneğin hüccet, ferman, berat, tezkere, buyruldu vb. belgeleri ihtiva eden defterler vardır.

3- 7 Numaralı Konya Şer'îye Sicili

İncelenilen 7 numaralı Konya Şer'îye Sicili, 15,5 x 41.5 cm ebadında 197 sayfa olup, H. 1054-1055/M.1644-1645 tarihlerini ihtiva etmektedir. Sicilde eskiden verilmiş sayfa numarası yoktur, fakat sonradan sayfa numarası verilmiştir. Sonradan arka kapağın iç yüzüne “iş bu defter 197 (yüzdoksanyedi) sahifeden ibaret olduğu tasdik kılındı. 17/12/1941” ibaresi yazılmıştır. Defterin bazı sayfaları okunamayacak derecede siliktir, fakat sayfaların ortasında ve kenarlarında çizgiler vardır; herhalde bu deftere bir nizam vermek için yapılmıştır.

1644-1645 yıllarına ait 7 numaralı Konya Şer'îye Sicili Konya Mevlana Müzesinde iken, Türkiye'deki şer'îye sicillerinin Ankara'da toplanması projesi kapsamında Ankara'ya getirilmiş ve Ankara Milli Kütüphane'de bulunmaktadır. Sicilin fotokopisi Mevlana Müzesi'nde ve Selçuk Üniversitesi kütüphanesinde mevcuttur.

¹¹ İ. Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı**, (Kısaltma:İlmiye),TTK Yay., Ankara 1988, s. 109.

¹² Sak, **aynı eser**, s. XXIX.

Sicilin mikrofilmli ise Konya Yazma Eserler Kütüphanesi'nde bulunmaktadır. Yapılan çalışmalar sicilin aslından takip edilememiştir ancak fotokopiler sayesinde bu çalışma ortaya çıkmıştır.

Bu sicil 620 belgeden oluşmaktadır ve birinci sayfadan itibaren belgeler yazılmıştır. Birinci sayfanın yanındaki sayfa boştur ve kullanılan sicil fotokopisinin bu sayfasında C.7¹³ yazısı vardır.

Genellikle mülk satışlarını içeren sicilin ilk belgesi hüccet-i el-Hâc Seferoğulları adlı veraset belgesi ile başlamıştır. Belgenin altında veraset işleminin devamı niteliğindeki belge yer almaktadır. Sicilin tamamı yeni harflere çevrilmiş olup, okunan belgelerin tamamı “ekler” bölümünde verilmiştir.

Sicil içinde Konya Tarihi'ne katkıda bulunacak bilgiler vardır. Örneğin; tarihi şahsiyetler, Konya'nın mahalli yer adları ve önemli müesseseleri sicilde yer almaktadır. Bunlardan başka aile içi ilişkiler, miras, çeşitli suçlar gibi konular da sicilde bulunmaktadır.

İncelenilen defterde her çeşit dava zabıtları, satış, vekalet, vesayet, taksim, ilam vs. gibi şer'i muamelelere ait resmi kayıtlar bulunmaktadır. Ayrıca merkezden gelen ferman, berat ve buyruldu suretleri de defterde mevcuttur. Sayfa 157'den itibaren merkezden kadıya gönderilen belgeler bulunmaktadır ve bunlar sondan başa doğru bir tarih sırası ile kaydedilmiştir.

Yapılan tez çalışmasında sicil olarak sadece 7 numaralı sicil kullanılmıştır. Bunun için dipnotlarda sicilin numarası ve nereye ait olduğu yazılmamıştır. Fakat bütün belgeler idari, siyasi, iktisadi ve sosyal duruma göre tasnif edilerek, uygun yerlerde kullanılmıştır ve tezin ana kaynağı 7 numaralı sicildir.

B- Konya Tarihi

Livâ-yı adl-i şehzâde urup nûr
Karaman illerini kıldı aydın

Stroban, Konya ile ilgili; “şen ve latif bölgede ve küçük bir şehir olan iconium = ikonyum vardır ki, orada vaktiyle Polemon hüküm sürüyordu.”¹⁴ demiştir.

---

¹³ Harfle verilen defter nosu Mevlana Müzesinde iken raf numarası olan harften dolayı verilmiştir. Bu uygulama sonra kaldırılmıştır.

Adı eski devirlerden beri değişmeyen şehirlerden biri de Konya'dır. Türklerin geç Bizans dönemindeki İkonium'dan Türkçeleştirdikleri Konya, Phrig dilindeki Kawania veya Grekçe Eikon'dan çıkmış kabul edilir. Yunan ve Roma dönemlerinde Eikonieon ve İkonium diye anılıyordu. Türkler daha ilk dönemlerde bu adı, 1928'lere kadar devam eden imlası ile, yani Qonya diye kabul etmişlerdir¹⁵. Konya adının "Kutsal Tasvir" anlamındaki "ikon" sözcüğüne bağlı olduğu iddia edilir. Bu konuda değişik rivayetler bulunmaktadır. İkonium ismine ait iki ayrı efsane vardır. Biri Hıristiyanlığın diğeri de Müslümanlığın etkisi altında meydana gelmiş efsanelerdir.

Bu efsanelerden Hıristiyanlığa ait olan şöyledir: Dağda yaşayan bir ejderha şehre her gün saldırarak kadın ve kızları kaçırmaktadır. Çaresiz kalan halk Zeus'un oğlundan yardım ister, o zaman şehrin adı (Danoia)'dır. Bir gün Jüpiter'in oğlu Perseus canavarı öldürür ve halkı kurtarır. Halk Perseus'a şükran borcu olarak onun ikonunu (heykelini) diker¹⁶. Böylece şehrin adı İCONİUM olur.

İslâm Dininin tesiri altında meydana gelen diğeri bir efsane ise şöyledir: Doğudan gelen iki veli, uçarak Anadolu içlerine ilerlerken bu bölgeyi beğenmişler. Biri diğeri "Konalım mı?" diye sormuş, diğeri de Konya! diye cevap vermiştir. Her ikisi de bunun üzerine buraya konarak bir kent kurmuşlar ve şehrin adı böylece Konya kalmıştır¹⁷.

Konya, M.Ö. 7. bin yılından beri yerleşim yeri olmuş, pek çok medeniyete beşiklik etmiştir. Yazının M.Ö. 3500'de kullanılmaya başladığı hatırlanırsa, Konya'nın, Türkiye'nin en eski yerleşim merkezleri arasında yer aldığı söylenebilir. Anadolu'da ilk siyasi birlik Hititlerle başlamış, bu döneme ait Konya'da birçok anıt vardır. Hititlerden sonra birçok medeniyet Konya ve çevresine hakim olmuştur¹⁸.

Konya şehri Pers ve Gorgon efsanelerinde anlatılır. On bin Grek ve Büyük İskender de bu şehrin duvarları arasında dinlenmiştir. Roma lejyonerleri bu kentte Kilikya eyalet valisi büyük hatip Çiçero önünde geçit töreni düzenlemişlerdir.

---

¹⁴ İbrahim Hakkı Konyalı, **Âbideleri ve Kitabeleri İle Konya Tarihi**, Enes Kitap Sarayı Yay., Ankara 1997, s. 7.

¹⁵ Tuncer Baykara, **Türkiye Selçukluları Devrinde Konya**, (Kısaltma;Konya), II. Baskı Konya Valiliği İl Kültür Müdürlüğü Yay., Konya 1998, s. 1.

¹⁶ Besim Darkot, "Konya", **İA**, C. VI, MEB Yay., İstanbul 1997, s. 842; A. Safa Odabaşı, "İhsan Ahmet (Korucuoğlu)'in 'Konya Tarihçesi'", **İpek Yolu**, Konya IV, Konya 2002, s. 3.

¹⁷ Konya İl Yıllığı, **Cumhuriyetin 50. Yılında Konya**, Yeni Kitap Basımevi, Konya 1973, s. 1; 1984 Sonrası Konya, **Konya Valiliği Yayınları**, Ankara 1988, s. 29.

¹⁸ Baykara, **Konya**, s. 7; Ekrem Akurgal, **Anadolu Kültür Tarihi**, Tübitak Yay., Ankara 1998, s. 53.

Havarilerden Paul ve Barnabas, Antiochia isyanından bu kente sığınarak kurtulmuş ve Lykaonia halkına Grekçe Hıristiyanlığı anlatmaya başlamışlardır. Zamanla Hıristiyanlığın merkezi haline gelen Konya'nın çevresindeki 14 şehirle birlikte oluşturduğu devlet 1071'de gelen Selçuklular tarafından yıkılmıştır¹⁹.

Malazgirt Zaferi'nden önce Konya'ya ilk gelen, Türk akıncıları Selçuklular oldu. Türkler surları olmayan Konya şehrini ilk defa 1069'da fethettiler²⁰. Büyük Selçuklu Sultanı Alparslan, 1071'de Bizans İmparatoru Romen Diogenes'i Malazgirt'te kesin bir yenilgiye uğratarak, Türkler'e Anadolu'nun kapılarını açtı. Sultan Alparslan, zaferden sonra komutanlarına Anadolu'nun tamamen fethedilmesi görevini verdi²¹. Konya; Anadolu Fatihi, Selçuklu Kutalmışoğlu Sultan Süleymanşah tarafından fethedildi. Süleyman'ın Bizans kaynaklarında sultan olarak zikredilmesi, Bizanslı dostları tarafından verilen bir ünvanıdır. Ya değilse bunu Melikşah'ın kabul etmeyeceği aşikardır²². Anonim Selçukname'ye göre Süleymanşah Antakya'ya gelmiş, buradan Rum'a yönelerek Konya'yı Martavkosta'dan, Gevale Kalesi'ni de Romanus Makri'den almıştır²³.

Konya'nın fethiyle ilgili bir rivayete göre, Konya'da bir tekkesi olan Ali Gav, Konya fatihi idi. Buna göre Selçuklu sultanı Konya kalesini gavurdan alamamış. Ali Gav tekkesinde yatan zat bir gün öküz postuna bürünerek içeriye girmiş, gece kapıyı Türk askerlerine açmış, onlar da kaleyi fethetmiştir²⁴.

Fetih tarihi hakkında değişik eserlerde farklı görüşlere yer verilmektedir. Ama şu bir gerçektir ki, Kutalmışoğlu Süleymanşah, Konya'yı fethettikten sonra batıya yönelmiş, merkez olarak İznik'i seçerek Anadolu Selçuklu Devleti'ni kurmuştur. İznik kaybedilince başkent Konya oldu ve gündün güne gelişerek birçok mimari eserlerle süslendi.

Anadolu Selçuklu sultanlarından Gıyaseddin ile Rükneddin Süleymanşah arasındaki mücadele sonucu Gıyaseddin Konya'yı terkederek İstanbul'a gitti²⁵. Gıyaseddin Konya'ya geri geldiği zaman herkes tarafından büyük bir alim olarak kabul

---

¹⁹ Bela Horvath, **Anadolu 1913**, (Çev. Tarık Demirkan) II. Baskı Tarih Vakfı Yurt Yay., Ankara 1997, s. 11.

²⁰ Osman Turan, **Selçuklular Tarihi ve Türk-İslam Medeniyeti**, Boğaziçi Yay., İstanbul 1997, s. 168.

²¹ Turan, **aynı eser**, s. 189.

²² Claude Cahen, **Osmanlılardan Önce Anadolu'da Türkler**, (Çev. Yıldız Meran), e Yay., İstanbul 1979, s. 90.

²³ Baykara, **Konya**, s. 11.

²⁴ **Aynı yer**.

²⁵ İbrahim Kafesoğlu, "Selçuklular", **İA**, C.X, MEB Yay., İstanbul 1988, s. 382.

edilen Tirmizi'yi idam ettirdi. Bu kanın akıtılmasından ileri gelen uğursuzluk sebebiyle Konya ve çevresinin üç sene bostan ve meyve göremediği anlatılmıştır²⁶. Fakat Konya değerli bir alimini kaybetmiştir.

Konya'nın etrafının surlarla çevrilmesi Alaaddin Keykubat zamanında 'böyle yeni gelin gibi güzel ve ünlü bir şehri burç ve baru ziynetlerinden mahrum bırakmak hata olur'²⁷ düşüncesiyle yapılmıştır.

Anadolu Selçuklu Devleti'nin dağılışı sırasında Ermenek ve çevresinde kurulan Karamanoğulları birçok defa Konya'yı elde etmeye çalışmıştır. Mehmet Bey, Cimri ile anlaşarak Konya'yı vergiye bağlamış²⁸, Mehmet Bey her yerde Türkçe konuşulması emrini bu olaydan sonra Konya'da vermiştir. Fakat Karamanlı ile mücadelede Konyalıların Moğolları sevinçle karşılaması ilginçtir. Konya, Moğolların gitmesinden sonra Karamanlıların eline geçmiştir²⁹.

Karamanoğulları Beyliği'nin eline geçen Konya, bu devletin en büyük şehri Karamanoğulları'nca yönetildi. 1387'de Osmanlı Padişahı I. Sultan Murad, şehrin önlerine geldi. 1398 yılında oğlu Yıldırım Bayezid şehre girip Karaman Beyliği'ne son verdi. Ancak, 1402 Ankara Savaşı felaketinden sonra bu beylik yeniden kuruldu³⁰. Konya, Fatih Sultan Mehmet'in Karamanoğulları Beyliği'ni ortadan kaldırdığı 23 Ağustos 1465 yılına kadar Osmanlı-Karaman mücadelelerine sahne oldu³¹. Daha sonra eyalet olan Karaman'a Osmanlı şehzadeleri vali olarak atanmıştır.

Osmanlılar, Karamanoğlu topraklarını eyalet olarak idare etmeye başlamıştı ve eyaletin ilk valisi Şehzade Mustafa idi³². Şehzade Mustafa 1474'de Niğde civarındaki Bor Pazarı'nda vefat etmiş, yerine henüz 15 yaşında bulunan genç şehzade Sultan Cem vali olarak Konya'ya gönderilmiştir. Sultan Cem, Konya'ya geldikten 4 sene sonra, 1478 yılında babası Fatih'in emri üzerine Rodos şövalyeleri ile münasebet kurmuştur. Fatih'in 1481 yılı baharında ölümünden sonra, Amasya'da vali olan büyük kardeşi şehzade Bayezid'e karşı ilk mücadele bayrağını açmış, II. Bayezid Osmanlı tahtına

---

²⁶ İbn-i Bibi, **Anadolu Selçuklu Devleti Tarihi**, (Çev. M. Nuri Gençosman), Uzluk Basımevi, Ankara 1941, s. 43.

²⁷ İbn-i Bibi, **aynı eser**, s. 99.

²⁸ M.C. Şihabeddin Tekindağ, "Karamanlılar", **İA**, C. VI, MEB Yay., İstanbul 1997, s. 319.

²⁹ Tekindağ, **aynı madde**, s. 320.

³⁰ Evliya Çelebi, **Evliya Çelebi Tam Metin Seyahatnâme**, C.III-IV, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1986, s.10; Tekindağ, **aynı madde**, s.323.

³¹ Atsız, **Aşıkpaşaoğlu Tarihi**, MEB, İstanbul 1970, s. 188-190.

³² Tekindağ, **aynı madde**, s. 326; Darkot, **aynı madde**, s. 849.

oturunca Cem, bir ordu ile Bursa üzerine yürümüş, Bursa'yı alarak padişahlığını ilan etmişti. Fakat 18 gün sonra II. Bayezid, Gedik Ahmet Paşa kumandasındaki bir ordusu, Bursa üzerine göndermiş, Yenişehir civarında yapılan savaşta, Cem yenilerek yanında birkaç sadık adamı ile birlikte güçlkle Konya'ya dönmüş, buradan Mısır'a iltica etmişti³³. Sultan Cem, Konya'da 7 yıl vali olarak görev yapmıştı³⁴.

Sultan Cem'den sonra Konya valiliğine II. Bayezid'in büyük oğlu Şehzade Abdullah tayin edildi. Bu sırada Karamanoğlu Kasım Bey de Konya'yı muhasara etmişti. Fakat Gedik Ahmet Paşa'nın Cem'i takip etmek üzere Konya'ya doğru yürüdüğünü haber alınca muhasarayı kaldırarak, Taşeli'ne çekilmişti. Gedik Ahmed Paşa, Kasım Bey'i Silifke'ye kadar takip etmiş, sonra da Cem'in kuvvetleri üzerine yönelmişti. Bundan sonra Şehzade Abdullah, üzerinde Konya Valiliği bulunduğu halde Karahisar'ı Sahib'e gitmiş, 1438 yılında da vefat etmiştir. Aynı yıl Karamanoğulları'nın son erkek evlâdı Kasım Bey de vefat etmiştir³⁵.

Şehzade Abdullah'ın yerine Konya valisi olarak Şehzade Şahinşah tayin olunmuştur. Şehzade Şahinşah'ın Konya valiliği sırasında, eyâletin tahriri ile vergilerini tespit etmek üzere Konya'ya bir tahrir memuru gönderilmişti. Bu adamın vergileri bir misli artırması üzerine³⁶ Karaman sipahileri ile Turgut ve Varsak aşiretleri elbirliği, ederek, İran taraflarında bulunan Karamanoğlu Kasım Bey'in soyundan olan Mustafa Bey'i İçel'e davet ederek hükümdar ilân etmişlerdi. Bilahare, Sadrazam Mesih Paşa, 1501 Nisan'ında bir ordu ile Konya'ya gelerek Şahinşah'la birleşmiş, Karamanoğulları üzerine yürümüştür. Mustafa Bey önce Tarsus'a, sonra da Halep'e kaçmış; 1513 yılında Kahire'de vefat etmiştir³⁷.

Şehzade Şahinşah'ın ölümü üzerine, Beyşehir'de bulunan oğlu Mehmed Şah Çelebi, Konya'ya vali tayin edilmiştir. II. Bayezid'in şehzadelerinden Selim ve Ahmed'in hükümlanlık kavgaları sırasında, Selim'e karşı harekete geçen Şehzade Ahmed, 1511 yılında Konya'ya gelmiş ve Mehmed Çelebi'nin elinden Konya'yı alarak hapse atmış, babasının ricası üzerine de serbest bırakmıştır. I. Selim tahta oturur

³³ Mehmet Önder, **Mevlana Şehri Konya**, Güven Matbaası, II. Baskı, Ankara 1971, s. 28-29; Tekindağ, **aynı madde**, s. 327.

³⁴ Feyzi Halıcı, **Konya Tarihi**, Remzi Kitabevi, İstanbul 1960, s. 28-29; **Konya İl Yıllığı**, s. 4.

³⁵ Tekindağ, **aynı madde**, s. 327.

³⁶ Önder, **aynı eser**, s. 29; Muammer Gül, Atilla Bayram, Oğuzhan Hakkoymaz, **Selçuklular'dan Günümüze Konya'nın Sosyo-Politik Yapısı**, Konya İl Emniyet Müdürlüğü Ar-ge Yay., Konya 2003, s. 19-20.

³⁷ İ. Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi**, (Kısaltma; **Osmanlı II**), C. II, Ankara 1988, s. 109.

oturamaz saltanat kanunu gereğince, kendi oğlu Süleyman'dan başkasını hayatta bırakmamağa karar vererek, Mehmet Çelebi'yi boğdurtmuştur. Yavuz Selim devri, Konya'da huzur ve sükûnun sağlandığı devirdir. Bizzat Yavuz, çeşitli vesilelerle birkaç defa, Konya'ya uğramıştır. İlk, 1512-1513 yılları arasında, ikinci kez Şah İsmail üzerine yaptığı sefer sırasında gelmiş (1514); Konya'da altı gün oturmuştur. İran seferinden dönüşte tekrar Konya'ya uğramış ve Mevlânâ Dergâhı'nda tamirler yaptırarak, dervişlere sadaka dağıtmıştır³⁸.

XVI. yüzyıl içinde Konya, Osmanlı Devleti'nin önemli bir vilayeti olmuş, nüfusu artmış, şehir dış kalenin çevresine taşarak büyümüştür. “Bu devirde, Konya'ya vali olarak Şehzade Mustafa tayin edilmiştir. Şehzade Mustafa Hürrem Sultan ve Damat Rüstem Paşa'nın çevirdiği saray entrikaları yüzünden babasının husumetini üzerine çekmiştir. Kanuni'nin İran Seferi sırasında, ordu Konya Ereğlisi civarındaki Aktepe'de (Akhöyük) konaklamış, burada babasını karşılayan ve elini öpmek isteyen Şehzade Mustafa, 6 Ekim 1553'te boğdurulmuştur. Konya ve civarında derin yankı yapan bu olaydan sonra Konya'ya vali olarak Kuru Ali Paşa, ondan sonra Şehzade Beyazıd daha sonra da Şehzade Selim tayin edilmişlerdir³⁹. 1559'da Konya'da Bayezıd ve Selim arasında bir savaş oldu, bu savaşı Sultan selim'in askerleri kazandı⁴⁰.

1623 yılında, Osmanlı Padişahı Mustafa'nın tahttan indirilmesiyle yerine geçen IV. Murad henüz on iki yaşında idi. Devlet idaresi bozulmuş, her tarafta karışıklıklar baş göstermiş, yeniçeriler sık sık kazan kaldırarak devletin başına bela kesilmiş, huzursuzluk başlamıştır. İşte IV. Murad, böyle bir zamanda tahta çıkmıştır. O, asayişini temin için öncelikle orduyu düzene koymuş ve Anadolu'da huzuru temin için birçok kişiyi öldürtmüştür. Daha sonra İranlılar'ın eline geçen bazı sınır kalelerini, bu arada Revan'ı tekrar ele geçirmek amacıyla büyük bir sefer hazırlığına girmiş; İstanbul-Bolu-Konya-Kayseri ve Sivas yolunu takip ederek Revan seferine çıkan Sultan Murad Konya'ya da uğramıştır. Konya'da birkaç zorbayı idam ettiren Sultan Murad, dergaha suğla vakfını bağlamıştır⁴¹. Bu fetihten birkaç yıl sonra, Bağdat'ı da fethetmek isteyen padişah, yeni bir

---

³⁸ Gül, **aynı eser**, s. 20.

³⁹ Önder, **aynı eser**, s. 31.

⁴⁰ Peçevi İbrahim Efendi, **Peçevi Tarihi I**, (Haz. Bekir Sıtkı Baykal), Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1981, s. 274.

⁴¹ Mehmet Önder, “Dördüncü Murat Konya'da”, **Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi 07-09 Nisan 1999**, Konya 2000, s. 444.

sefere hazırlık yapıyordu. Bu sefer sırasında Konya'ya tekrar uğramıştır⁴². Fakat Beyşehir Gölü taşıdığından dolayı Bağdat'a hareket gecikmiş, bunun üzerine Sultan Murad 16 Mart 1637'de bir ferman göndererek gerekli önlemlerin alınmasını istemiştir⁴³.

C- 1644-1645 Tarihlerinde Osmanlı Devleti

Bu tarihlerde Osmanlı Devleti'nin başında "deli" diye tanımlanan Sultan İbrahim vardı. Osmanlı tahtına 8 Şubat 1640 yılında 25 yaşında 18. padişah olarak çıkan Sultan İbrahim, I. Ahmet ile Mahpeyker Kösem Sultanın oğludur⁴⁴. Muteber Osmanlı kaynaklarında Sultan İbrahim için deli lakabı kullanılmamaktadır.

Dönemin sadrazamı Kara Mustafa Paşa'dır, Sultan İbrahim'in ilk senelerinde devlet idaresinde görülen nisbi istikrar onun tedbirleri sayesinde olmuştur. Fakat Sultan İbrahim çevresindeki bazı kişilerin kıskırtmasıyla onu öldürmüştür⁴⁵. Daha sonra vezir olan Ahmet Paşa, rüşvet almak için herkese eziyet etmiş ve onu şikayet etme cesaretini kimse kendinde bulamamıştır, öldürüldüğünde cesedi paramparça edildiğinden Hezarpare diye anılmıştır. Aynı gün, padişah, buhranlı zamanlarında okuyan ve onu iyileştirdiği söylenen, 1644'te Anadolu kazaskeri olan Cinci Hoca da öldürülmüştür⁴⁶.

Sultan İbrahim dönemindeki en önemli olaylar Girit seferi ve Anadolu isyanlarıdır. Sultan İbrahim zamanında çıkan Sivas Valisi Varvar Ali Paşa ayaklanması gibi, birçok Celali isyanları çıkıp 17. yüzyılın sonlarına dek bu ayaklanmalar devam etmiştir⁴⁷. Girit seferinin bu dönemde yapılmasının sebebi de Sünbül Ağa vakasıdır. Mısır'a gitmek üzere yola çıkan Sünbül Ağa, Mekke kadısı Bursavi Mehmet Efendi ve hacıların bindiği gemi, Malta korsanları ile karşılaşmış ve yapılan mücadele sonucunda bu kimseler esir düşmüştür. Aldıkları ganimetlerle Girit'e uğrayan korsanlar, Girit

---

⁴² Konyalı, **aynı eser**, s. 163.

⁴³ Önder, **aynı makale**, s. 45.

⁴⁴ Tayyib Gökbilgin, "İbrahim", (Kısaltma; **İbrahim**), **İA**, C. 5/2, MEB Yay., Eskişehir 1997, s.880; Enver Behnan Şapolyo, **Osmanlı Sultanları Tarihi**, Rafet Zaimler Yay., İstanbul 1961, s.255.

⁴⁵ Gökbilgin, **İbrahim**, s.880; Evliya Çelebi, **Seyahatname**, (Giriş), (Haz. İsmet Parmaksızoğlu), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 1983, s.239; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi**, (Kısaltma; **Osmanlı III**)C.III, I. Kısım, TTK Yay., Ankara 1995, s.209.

⁴⁶ Uzunçarşılı, **Osmanlı III**, s.225; Mehmet Halife, **Tarih-i Gilmani**, (Haz. Kamil Su), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 1986, s.27.

⁴⁷ Uzunçarşılı, **Osmanlı III**, s.229; Neşet Çağatay, "16. 17. Yüzyıllardaki Anadolu Ayaklanmaları Üzerine", **Makaleler ve İncelemeler**, SÜ. Basımevi, Konya 1983, s.312.

valisine çeşitli hediyeler vermiştir. Bu olayın İstanbul'da duyulması ve saraydaki bazı kimselerin tahrikiyle Girit'e sefer düzenlenmesine karar verilmiştir⁴⁸.

Sultan İbrahim, Venediklilerle olan barışı bozar ve korsanları himaye ettiğinden dolayı savaş ilan eder. Başarılı bir savaş verebilmek için, Murad Paşa'nın ve Murat Ağa'nın kumandalarında büyük bir orduyla birlikte, silahtar ağalığı zamanında değerini ortaya koymuş olan kaptan-ı derya Yusuf Paşa yönetiminde bir donanma hazırlar (1644)⁴⁹.

1645'te Sultan İbrahim'in hazırladığı donanma Hanya yakınlarına çıkar. 27 Haziranda Hanya kuşatılır ve 25 Ağustos 1645'te fethedilir⁵⁰. Gücünü kaybeden Venedik'in hemen dize geleceği umulurken, ancak 1669'da sonuç alınabilir. Ancak 25 yıl süren savaş, Osmanlı deniz gücünün Avrupa'dan ne kadar geri olduğunu göstermiştir⁵¹.

30 Nisan 1645'te serdar Yusuf Paşa Malta seferi adıyla ve donanma ile İstanbul'dan yola çıkmıştı; Navarin limanına varıldığı zaman serdara verilen gizli talimat ile seferin Malta gemilerine yataklık eden Girit üzerine olduğu ilan edilmiştir⁵². Gönderilen fermanlarda da Girit seferi diye bir sefer yoktur, bütün belgelerde Malta üzerine sefer yapılacağı belirtilmiştir. Seferin başka bir yer üzerine yapılacağına duyurulması, düşmanı hazırlıksız ve savunmasız yakalamak düşüncesinden kaynaklanmıştır.

Osmanlı Devleti sözde Malta'ya karşı girişeceği sefer hazırlıklarına başlamış, savaşta lazım olan asker ve diğer ihtiyaçlar için padişah fermanlar göndermiştir. 7 Şubat 1645 tarihli fermana göre; Karaman eyaletinde avarız veren 3685,5 hane vardır ve her 7 haneden 1 nefer kürekçi çıkarılması ve 10 gün içinde bu kürekçilerin donanmaya katılması emredilmiştir. Ayrıca seferin diğer seferlerle kıyas edilmemesi söylenerek, bu seferin önemli bir sefer olduğu vurgulanmıştır. Bu görevleri yerine getirmeyen görevlilerin sadece azl olunmayacağı, aynı zamanda haklarından gelineceği

⁴⁸ Gökbilgin, **İbrahim**, s.882-883; Uzunçarşılı, **Osmanlı III**, s.217; İsmail Hami Danişmend, **İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi**, C.III, Türkiye Yay., İstanbul 1972, s.393.

⁴⁹ Dimitri Kantemir, **Osmanlı İmparatorluğunun Yükseliş ve Çöküş Tarihi II**, (Çev., Özdemir Çopanoğlu) Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1979, s.166.

⁵⁰ Naima Mustafa Efendi, **Naima Tarihi IV**, (Haz. Zuhuri Danişman), Zuhuri Danişman Yay., İstanbul 1968, s.1618.

⁵¹ Metin Kunt, "Siyasal Tarih (1600-1789)", **Osmanlı Devleti (1600-1908)**, Cem Yay., Ankara 2000, s.31.

⁵² Uzunçarşılı, **Osmanlı III**, s.218.

bildirilmiştir. Bununla beraber yukarıda anlatılan göreve tayin edilen kapucubaşının maaşı için her haneden 15 akçe toplanması ve ziyade alınmaması bildirilmiştir⁵³.

17 Şubat 1645'te gönderilen fermanla ise, baharda sefer yapılacağı, bu seferin mühimmatı için livadaki kazaların avarızhanelerinin her birinden 3,5 kâmil guruş nüzl bedelleri alınacağı, toplanan akçelerin keselenmesi ve mühürlenmesi ile acilen darsaadete gönderilmesi emredilmiştir. Ayrıca belirtilen miktardan fazla ya da başka adlarla para talep edilmemesi gerektiği özellikle vurgulanmıştır⁵⁴.

1645 yılının Şubat ayı ortalarında gönderilen bir fermanla, yaklaşan sefer dolayısıyla kazalardaki bütün askeri sınıfların hazır edilmesi ve bu kuvvetlerin, orduya katılmalarını sağlamak için, bir ferdi geriye koymaksızın acilen gönderilmesi emredilmiştir. Bu emre rağmen bu hususlara muhalif davrananların cezalandırılacağı, “başları gitmek müfrezdir ona göre” denilerek ifade edilmiştir⁵⁵.

27 Aralık 1644 tarihli fermanla, 80.000 vukiyye barutun 100 katar miri deve ile acilen merkeze gönderilmesi bildirilmiştir. “80.000 vukiyye barutun bu defa cümlesi mühim ve her vecihle lazımdır ona göre” denilerek durumun acil olduğu belirtilmiştir⁵⁶. Sefer hazırlıklarının başlamak üzere olduğu fermandaki ifadelerden anlaşılmaktadır. Bir başka belgede, baharda sefer olacağını bildirmek için Karaman eyaletinde görevlendirilen Mustafa Çavuş, kazalarda bulunan yeniçeriler ve serdarlar ile acilen nevruzdan önce gelmeleri hususunda tenbih edilmiştir (14 Ocak 1645)⁵⁷.

Fermanlardan da anlaşılacağı üzere devlet, bütün ihtiyaçlarını eyaletlerinden temine çalışmıştır. Örneğin Konya'dan insan, para ve barut talebinde bulunan devlet, bu ihtiyaçların nerelere lâzım olduğunu da belirtmiştir. Sefere çok önem verildiğinden dolayı, fermanlarda sert ifadeler kullanılmıştır. Bu ihtiyaçların teminine rağmen, savaş Osmanlı donanmasının, Avrupa'nın çok gerisinde olduğunu göstermiştir. 25 yıl süren savaş, Sultan İbrahim döneminin en önemli olaylarından biridir.

Sultan İbrahim, padişahlığının ilk zamanlarında Osmanlı neslinin biricik erkeği olduğu için bütün vezirler kadınlara düşkünlüğünü teşvik etmişler, altı çocuğa sahip olmasına rağmen padişah bu zevklere gem vurmasını bilememiştir. Sarayda kadınların

---

⁵³ 161/1; 166/1; 165/1.

⁵⁴ 164/1.

⁵⁵ 159/1.

⁵⁶ 189/1.

⁵⁷ 195/2.

etkisi artınca, eğlenceye ve kadınlara bu kadar düşkünlüğü sebebiyle rahatsızlıklar kendini göstermeye başlamış⁵⁸, Sultan İbrahim sık sık sinir krizlerine girdiği için derdine çare olur diye onun gözüne girmek isteyen kişiler çeşitli yollar denemişlerdir. Padişah buhrandan Cinci Hoca adlı kişinin okumasıyla kurtulmuş, fakat Cinci Hoca bu olaydan sonra sarayda nüfuz sahibi olmuştur⁵⁹. Denilebilir ki, Sultan İbrahim dualar, kadınlar vs. içinde derdini unutmakla ömrünü geçirmiştir.

İsraflar, lüksler ve bunu takip eden haksızlık ve suistimaller, Osmanlı Hazinesini batırma noktasına getirince, vatandaşa yeni vergiler kondu, bu yeni vergiler beraberinde çeşitli tepkiler ve isyanları ortaya çıkardı.

Yeniçeriler padişahı tiksindiği zaman bu padişah bize gerekmez, şehzadeyi padişah edelim diye kararlaştırarak, bab-ı hûmayuna gelerek padişahın şehzadeleri katlettiğini söylemişlerdir. Sağ oldukları söylenince görelim, ne belli diyerek karşılık verince şehzade kendilerine gösterilir. Bu sırada Yeniçerilerden birinin “culustur” diye bağırmasıyla tahtı şerif kapı önüne kurulur ve bütün devlet erkânı da biat eder. Ertesi gün yeniçeriler saraya gelerek Sultan İbrahim’i hapsederler. Culus akçesi için yeniçeriler arasında çıkan anlaşmazlık üzerine bazılarının Sultan İbrahim’i istemesiyle askerler arasında fitne ve fesat artar ve fesatlıklara son vermek için Sultan İbrahim öldürülür⁶⁰.

---

⁵⁸ Joseph Von Hammer, **Osmanlı Tarihi**, C. II, (Çev.Mehmet Ata), MEB Yay., İstanbul 1997, s.450.

⁵⁹ Mehmet Halife, **aynı eser**, s.24.

⁶⁰ Mehmet Halife, **aynı eser**, s.27; Uzunçarşılı, **Osmanlı III**, s.236, 237.

I. BÖLÜM

İDARİ DURUM

A- Karaman Eyaleti ve Eyalet Merkezi Olarak Konya

Osmanlı Devleti'nin idaresindeki yerler, aşağıdan yukarıya doğru köy, kaza, sancak (liva) ve eyalet şeklinde idari bir taksimata tabi tutulmuştu. Eyaletleri idare eden devlet adamlarına beylerbeyi, sancakları idare edenlere de sancakbeyi denirdi. Kazalarda ise askeri idare tımar subaşlarına, adli ve hukuki görevler ise kadılarına aitti⁶¹.

Zamanın şartlarına göre artan eyaletler, mali yapılarına göre salyaneli ve salyanesiz olarak ikiye ayrılırdı. Salyanesiz eyaletler tımar sisteminin uygulandığı yerlerdir. Karaman, salyanesiz eyaletler grubundadır⁶².

1512 yılında eyalet olan Karaman⁶³, 7 sancaktan oluşuyordu. İdari taksimat içerisinde Konya, Karaman eyaletine bağlı sancaklardan biriydi. Konya'nın diğer sancaklara göre önemli bir yeri vardı, zira Konya Paşa sancağı idi. Sancak kelimesi, 'ucu sivri direk üzerinde olan bayrak' anlamına gelirken⁶⁴, bayrak da savaşlarda onu kullanan kahramanın mensup olduğu kabilenin alameti⁶⁵ anlamına gelmektedir. Fakat sancak, Osmanlı Devleti teşkilatının temel idari birimi olarak kabul edilmiştir.

Karaman eyaletine bağlı sancaklar şunlardır; Konya, Kayseri, Niğde, Aksaray, Kırşehir, Beyşehir ve Akşehir⁶⁶. Konya sancağına bağlı kazalar ise; Nefs-i Konya (merkez kaza), İnsuyu, Bayburd, Turgud, Gaferiyad, Belviran, Aladağ, Pirlügande, Larende, Devle me'a Kariş, Eskiil ve Ereğli idi⁶⁷. 1580-1596 yılları arasını çalışan Özer

⁶¹ Uzunçarşılı, **Osmanlı II**, s. 581.

⁶² İ. Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi**, C. I, TTK Yay., Ankara 1998, s. 503-504; Halil Cin-Ahmet Akgündüz, **Türk Hukuk Tarihi**, (Kısaltma; **Hukuk I**), C. I, Konya 1995, s. 211.

⁶³ Tuncer Baykara, **Anadolu'nun Tarihî Coğrafyasına Giriş I, Anadolu'nun İdarî Taksimatı**, (Kısaltma; **Anadolu**) Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ankara 1998, 87; Mehmet İpşirli, "Osmanlı Devlet Teşkilatı", **Osmanlı Devleti Tarihi**, C. I, Feza Gazetecilik A.Ş. Yay., İstanbul 1999, s. 225.

⁶⁴ J. Denny, "Sancak", **İA**, C. X, MEB Yay., Eskişehir 1997, s. 187.

⁶⁵ M. Fuat Köprülü, "Bayrak", **İA**, C. II, MEB Yay., Eskişehir 1997, s. 401.

⁶⁶ Evliya Çelebi, **Evliya Çelebi Tam Metin Seyahatnâme**, s.10; Baykara, **Anadolu**, s.101.

⁶⁷ Yusuf Küçükdağ, **Lale Devrinde Konya**, (SÜ. Yayınlanmamış Doktora Tezi), Konya 1989, s. 104-105; Muhittin Tuş, **Sosyal ve Ekonomik Açından Konya (1756-1856)**, KTO Yay., Konya 2001, s. 26; Mustafa Nuri Paşa, **Netayi'cül Vukuat, Kurumları ve Örgütleriyle Osmanlı Tarihi I-II**, (Sad. Neşet Çağatay) TTK Yay., Ankara 1979, s. 140.

Ergenç ise, Konya kazalarını Konya, Turgud, Aladağ, Lârende, Eski-il, Ereğli ve Belviran olarak tesbit etmiştir⁶⁸. İnsuyu, Bayburd, Gaferiyad, Pirlügande, Devle me'a Kariş 1592'de kaza olarak geçmemektedir. Fakat İnsuyu (Sudirhemi) timar nahiyesi olarak merkez kazaya bağlıdır.

Sicilde kazaların nahiye olarak geçtiği görülmekle beraber, bu durumun kaza merkezini belirtmek için söylendiği unutulmamalıdır.

Konya kazasının nahiyeleri ise;

1. Sahra,
2. Sudirhemi,
3. Hatunsaray'dır⁶⁹.

1756-1856 arası döneme ait Konya ile ilgili bir incelemede bu nahiyelerin, Konya şehrinin çevresini iki halkadan müteşekkil bir daire gibi sardığı, Sahra nahiyesine bağlı 4, Sudirhemi nahiyesine bağlı 14 ve Hatunsaray nahiyesine bağlı 22 köy olduğu belirtilmiştir⁷⁰.

Karaman eyaleti ve Konya sancağının idari taksimatta belirli bir sınırı olmadığı, zamanın şartları ve ihtiyaçlara göre bu sınırların değiştiği unutulmamalıdır. Kısaca söylemek gerekirse devlet merkezi otoriteyi güçlendirmek için zaman zaman idari taksimatta değişiklikler yapmıştır. Fakat coğrafi mekân olarak devletin siyasi hareketlilik arz etmeyen bir bölgesinde bulunduğu için Karaman Eyaleti⁷¹, idari taksimat açısından fazla değişiklik arzetmemiştir.

1644-1645 yıllarına ait olan 7 Numaralı Defterde Konya için; “medine-i Konya”⁷², “nefs-i Konya”⁷³, “Konya sancağı”⁷⁴ ve “liva-i Konya”⁷⁵ gibi terkipler kullanılmış olup, medine deyimini yerleşim yeri anlamında kullanılmıştır. Buna karşılık Konya sancağı ve livai Konya terkipleri Konya'nın idari teşkilattaki yerinin sancak

⁶⁸ Özer Ergenç, **1580-1596 Yılları Arasında Ankara ve Konya Şehirlerinin Mukayeseli İncelenmesi Yoluyla Osmanlı Şehirlerinin Kurumları ve Sosyo-Ekonomik Yapısı Üzerine Bir Deneme**, (Kısaltma; **Ankara ve Konya**), (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara 1973, s.85.

⁶⁹ Küçükdağ, **aynı eser**, s. 106; Tuş, **aynı eser**, s. 32.

⁷⁰ Tuş, **aynı eser**, s.32.

⁷¹ Orhan Kılıç, “XVII. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin Eyalet ve Sancak Teşkilatlanması”, **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.93.

⁷² 80/2.

⁷³ 179/2.

⁷⁴ 188/1.

⁷⁵ 55/1.

olduğunu belirtmektedir. Nefs-i Konya terkihi ise Konya sancağı içindeki merkez kazayı vurgulamaktadır. Bu cümlelerden hareketle Konya'nın Karaman eyaletine bağlı bir sancak olduğu ve bu sancak içinde merkez kazanın da Konya olduğu anlaşılmaktadır. Merkez kaza (Konya kazası) mahalle ve civarındaki yakın köylerden oluşmaktadır. İncelenilen yıllarla ilgili sicilde geçen mahalle isimleri ekler bölümünde verilmiştir.

B- 1644-1645 Yıllarında Konya'ya Yapılan Tayinler

Bir göreve atama, maaş bağlanması, rütbe, ünvan, dirlik verilmesi ya da herhangi bir ayrıcalık tanınması, padişahın berat-ı hümayun denilen tuğralı ruhsat belgesi ile mümkün olurdu. Beratlarda belgenin verilme nedeni, sahibinin adı, görevin ya da imtiyazın niteliği, yeri ya da geliri yazılırdı⁷⁶. Padişah değiştiğinde beratlar da değişerek yeni padişahın tuğrası ile yeni beratlar verilirdi, bu işleme teccid-i berat denilirdi.

1- İdari Görevlere Yapılan Tayinler

a) Beylerbeyi

Eyaletlerin başında askeri ve mülki salâhiyetlere sahip olan ve görevi halkın can ve mal güvenliğinin sağlanması olan beylerbeyi vardı⁷⁷. Eyaletin en üst yöneticisi durumundaki beylerbeyi, paşa sancağı olan Konya'da otururdu. Böylece hem paşa sancağı olan Konya'yı, hem de eyaleti yönetirdi. XVI. yüzyıldan itibaren eyalet yöneticisine "vali" denilmeye başlanmıştır⁷⁸. Padişah tarafından fermanla atanan valinin, bir yere neden tayin edildiği açıklandığı halde azl sebebi belgelerde gösterilmemiştir. Valinin Karaman eyaletine padişah tarafından vali olarak atandığı, eğer görev mahalline bizzat gelecekte, gelinceye kadar görev yapacak olan mütesellimi

⁷⁶ Erol Özbilgin, **Bütün Yönleriyle Osmanlı "Adab-ı Osmaniyye"**, İz Yay., İstanbul 2002, s. 130-131; Sertoğlu, **aynı eser**, s. 45; Pakalın, **aynı eser**, C. I, s. 205; 175/2.

⁷⁷ İpşirli, **aynı makale**, s. 229; Pakalın, **aynı eser**, C.I, s. 216; Mehmet Ali Ünal, **Osmanlı Müesseseleri Tarihi**, (Kısaltma; Müesseseler), Isparta 1998, s. 204.

⁷⁸ Ergenç, **Ankara ve Konya**, s.85-86; Denny, **aynı madde**, s. 189.

bildiren buyrulduşundan anlaşılabilir; zira sicil kayıtlarında vali atamasına çok az rastlanmıştır⁷⁹.

Valilerin görev süreleri zamanın ve eyaletin durumuna göre değişmekle beraber, XVII. yüzyılda valilerin görev süresi bir yıla kadar düşmüştür⁸⁰. Tabi ki bu değişiklikler idari ve mali birçok sıkıntıları beraberinde getirmiştir. Örneğin; vali için eyaletin vermekle yükümlü olduğu vergiler, halef-selef valiler arasında anlaşmazlıklara ve halkın şikayetlerine sebep olmuştur⁸¹.

Tımarın ehil olanlara verilmesi⁸², eşkiyanın zulmünü ortadan kaldırmak⁸³, çağrıldığında askeriyle savaşa katılmak⁸⁴ gibi görevleri olan beylerbeyinin, adaletli bir şekilde görevini yapması gerekirken bazen halka zulmettiği görülmüştür. Bu gibi durumlar, halkın şikayetleri ile ortaya çıkmış ve padişahın emrini göndermesiyle ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır⁸⁵.

İncelenen dönemlerde Köprülü Mehmet Paşa (1642-1644 / sadrazam) ve Surnazen Mustafa Paşa (1644-1645 / sadrazam) Karaman valiliği yapmıştır⁸⁶. Fakat bu valilikler bir görev karşılığında yapılmıştır. Mesela Köprülü Mehmet Paşa, isyan eden ve İstanbul üzerine yürüyen Sivas valisi Varvar Ali Paşa'ya karşı, Karaman beylerbeyi sıfatı ile sefere memur edilmiştir⁸⁷.

Sicile göre, sabık beylerbeyi Cafer Ağa⁸⁸, 1644-1645 yıllarındaki beylerbeyi ise Turak Mehmet Paşa'dır⁸⁹. Turak Mehmet Paşa'nın beylerbeyi sıfatı ile mahalli bir meclis olan divana başkanlık ettiği ve mahkemede çözülemeyen çeşitli olayları bu mecliste görülerek, karara bağladığı görülmektedir⁹⁰.

---

⁷⁹ Küçükdağ, **aynı eser**, s. 109; Tuş, **aynı eser**, s. 35-36.

⁸⁰ Mehmet İpşirli, **aynı makale**, s. 229; Tuş, **aynı eser**, s. 37.

⁸¹ 126/2; 101/2; 146/2.

⁸² 158/3.

⁸³ 192/2; 108/2.

⁸⁴ 195/2; 159/1.

⁸⁵ 186/4; 179/3.

⁸⁶ Konyalı, **aynı eser**, s. 777.

⁸⁷ M. Tayyip Gökbilgin, "Köprülüler", **İA**, C. VI, MEB Yay., Eskişehir 1997, s. 893.

⁸⁸ 12/2.

⁸⁹ 94/2.

⁹⁰ 50/2; 140/1; 34/2; 35/2.

Beylerbeyi olan kişiler, 800.000 ile 1.200.000 tutarında hası⁹¹ görevleri karşılığında tasarruf etmişlerdir. Ekonomik olarak bu miktarlar arasında bir hasa sahip olan Karaman Beylerbeyi'nin tımar tevcihi yapmak görevleri arasında idi. Karaman Beylerbeyi 3.000 akçeye kadar tımar tevcih edebilirken, bu miktarın fazlasını merkeze tezkire ile bildirmeliydi.

b) Defterdar

Karaman defterdarlığı XVI. yüzyılda kurulmuştur. Defterdarları, defter eminine bağlı tımar defterdarlarından ayırmak için hazine ya da mal defterdarı ünvanı kullanılmıştır. Karaman eyaletine yapılan defterdar atamasında “mal defterdarı” ünvanı kullanılmıştır. Bu göreve Murat Bey atanmıştır⁹². Belgelerden defterdarın bir kaimmakamı olduğu anlaşılmaktadır. Defterdarın yardımcısı olan ve davalarda onu temsil eden kaimmakam görevini fahrul-kuzat Ali Efendi üstlenmiştir⁹³.

Dönemin defterdarı olan Murat Bey'in ihtisab mukataasının 80.000 akçe (yarısı peşin) ile kendisine iltizam edilmesini talep ettiği ve talebin olumlu karşılandığı görülmektedir⁹⁴. Defterdara Akşehir sancağının yıllık geliri “ber vechi arpalık” olarak tevcih edilmiştir⁹⁵. Akşehir sancağının yıllık gelirinin ve ücret karşılığı hazineye ait mukataanın defterdara tahsis olunması, devletin bir kısım gelirlerini önemli görevlilere görev karşılığı vererek onlara gelir kaynağı temin etmeye çalıştığı dikkati çekmektedir.

Karaman eyaleti defterdarının görevleri arasında; devlete ait olan develerin kışlaması esnasında saman ve arpa gibi ihtiyaçlarının karşılanması için gönderilen emirleri yerine getirmek, bu ihtiyaçların temini vardır. İhtiyaçların ne olduğu ve bunlara ne kadar para ödeneceği defterdara bildirilmiş ve bu emri yerine getirmesi defterdardan istenmiştir⁹⁶. Defterdarın bir diğer görevi de barutun İstanbul'a gönderilmesi ve bununla

---

⁹¹ Nejat Göyünç, “Osmanlı Devletinde Taşra Teşkilâtı (Tanzimat'a Kadar)”, **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.78.

⁹² 171/2;Cin-Akgündüz, **Hukuk I**, s. 206; İ.Hakkı Uzunçarşılı, “Defterdarlık”, **İA**, MEB Yay., C. III, Eskişehir 1997, s. 507.

⁹³ 156/1; 156/2.

⁹⁴ 161/1.

⁹⁵ 115/1.

⁹⁶ 115/1.

ilgili organizasyonun yapılmasıdır⁹⁷. Defterdar bu işleri yaparken kaimmakam ya da kadıları görevlendirmektedir ama sorumluluk her zaman defterdara aittir.

Defterdarlık göreviyle ilgili en önemli sorun, yeni ve eski defterdarın görev değişiminden sonra ortaya çıkmaktadır. Eski defterdar ile yeni defterdarın hesaplaşması, yani eski defterdarın halktan topladığı ya da toplamadığı para, mal vs.'in envanterini çıkarmak önemli sorunlardan biridir⁹⁸. Örneğin; barut için halktan ne alınmış ise bunların belirtilmesi istenilmekte ya da eyalette ne kadar barutun olduğu sorulmaktadır⁹⁹. Yeni defterdarın halktan aynı gaye ile yeni isteklerde bulunmasını engellemek ve eski için bu hesaplaşma yapılmıştır. Nitekim eski defterdar Yakup Paşa ile ilgili yukarıdaki sorunlara birçok belgede rastlanılmıştır¹⁰⁰.

c) Subaşı

Kadıların emri altında çalışan, daha ziyade beledi işleri gören memurun ünvanıdır¹⁰¹. 1644-1645 yıllarında subaşılık görevine üç atama yapılmıştır. Birincisi valinin yardımcısı olan mütesellim tarafından bu göreve yapılan atamadır¹⁰². Sonraki atamalarda ise subaşılığa Abdullah Bey atanmış¹⁰³, daha sonra ise bu göreve ortak olmak şartı ile Musli Bey atanmıştır¹⁰⁴. Subaşılıkla ilgili ilginç bir olayda, subaşı Abdullah Bey ile halk arasında “adem-i zendegani” yani anlaşmazlık olduğu söylenmesine rağmen, subaşının görevine devam edeceği vurgulanmıştır¹⁰⁵. Ayrıca subaşılardan ataması beylerbeyi veya onun yardımcısı olan mütesellim tarafından yapılmıştır.

17. yüzyılda Konya’da beylerbeyine bağlı ve beylerbeyi ya da mütesellimi tarafından ataması yapılan bir subaşı bulunmakta idi. Konya şehrinde subaşının asıl görevi asayişî sağlamaktı. Aynı zamanda beylerbeyine ait mahsülün toplanmasında da vazifeli idiler. Görev süreleri kısa olup her üç ayda bir atanıyorlardı. Fakat birçok kere aynı kişinin atandığı görülmekte idi. Reayanın mallarını gasbetmek, buğdayını almak,

⁹⁷ 115/2.

⁹⁸ 172/3.

⁹⁹ 167/2; 135/2.

¹⁰⁰ 53/2 - 41/4.

¹⁰¹ Cin-Akgündüz, **Hukuk**, C. I, s. 234; Pakalın, **aynı eser**, C. III, s. 259; Mehmet Ali Ünal, “Osmanlı Devletinin Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı”, (Kısaltma; **Taşra Teşkilatı**), **Osmanlı**, C. VI, Ankara 1999, s. 120.

¹⁰² 170/1.

¹⁰³ 163/3.

¹⁰⁴ 185/4.

¹⁰⁵ 157/2.

vergi haricinde subaşı akçesi adı ile fazla para talep etmek gibi, subaşuların reayaya ettikleri zulümler artıp, devlet çaresiz kalınca, otoritesini temsil edenlere karşı zaman zaman adaletnameler neşretti¹⁰⁶.

d) Defter Kethüdası

Toprağı tımar, zeamet ve has olarak ayrılan eyaletlerde zeamet işlerine bakan memurdu¹⁰⁷. Bu dönemde defter kethüdalığına İbrahim adlı kişi atanmıştır. 100 bin akçe hassa mutasarrıf olarak atanan İbrahim'e verilen haslar tek tek yazılmıştır¹⁰⁸.

e) Diğerleri

Sicilde adı geçen görevliler arasında mütesellim, alaybeyi, karhane emini vs. vardır. Belgelerde sadece isimleri geçen bu görevler ve görevlileri tablo II'de gösterilmiştir.

Üzerinde durulması gereken görevlilerden biri; görevine gitmeyen vali tarafından atanarak vilayeti idare eden, Konya kaim-i makamı da denen mütesellimdir. Bu dönemde vali ve kaim-i makamı aynı anda görev başındadır¹⁰⁹ ki, mütesellim eyaletin iki numaralı yöneticisidir.

Valinin yardımcısı olan mütesellim, toplumda ortaya çıkan olaylarla yakından ilgilienmektedir. Örneğin; namahrem olan iki kişinin davasına bizzat mübaşir tayin eden dönemin mütesellimi Mehmet Ağa, davada taraf olmuş ve toplumsal olaylarda devletin hangi noktalarda müdahil olduğunu göstermiştir¹¹⁰. Bununla beraber mütesellimin görevleri arasında idari, mali, askeri ve sosyal içerikli görevler vardır. Subaşı gibi idari bir göreve hem vali, hem de mütesellimin atama yaptığı düşünülürse, mütesellim valinin sahip olduğu birçok yetkiye sahiptir, denilebilir¹¹¹.

¹⁰⁶ Bayram Ürekli "17. Yüzyılda Osmanlı Taşra Teşkilatında Görevliler: Konya Örneği", **Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıldönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi, 07-09 Nisan 1999**, Konya 2000, s. 711; Mücteba İlgürel, "XVII. Yüzyıl Balıkesir Şer'iyye Sicillerine Göre Subaşılık Müessesesi", **VIII. Türk Tarih Kongresi, Ankara 11 Ekim 1976**, C. II, TTK Yay., Ankara 1981, s. 1277.

¹⁰⁷ Pakalın, **aymı eser.**, C. I, s. 420.

¹⁰⁸ 188/2.

¹⁰⁹ 140/1; Küçükdağ, **aymı eser**, s. 111.

¹¹⁰ 14/3.

¹¹¹ 173/3.

Bu görevlilerden başka, boşalan tımarları ve kimlere tevcih edileceğini bildiren alaybeyi, varissiz ölenlerin mallarını beytül-male alan beytül-mal emini, yeniçerilerin başı yeniçeri serdarı, kalenin yetkilisi olan dizdar gibi idari teşkilatta birçok görevli vardır.

Tablo I : İdari Görevlere Yapılan Tayinler

Tayin Edilen Kişi	Görevi	Yevmiye (Akçe)	Tayin Sebebi	Tarihi	Belge No
Ahmet Ağa	Subaşı	-	Tekrar tevcih	Gurre-C. 1054 6 Ağustos 1644	170/1
Murat Bey	Defterdar	-	Eski defterdarın kötü hali	6 C. 1054 11 Ağustos 1644	173/2
İbrahim	Defter Kethüdalığı	-	Tevcih	23 Ş. 1054 26 Ekim 1644	188/2
Abdullah Bey	Subaşı	-	Beylerbeyinin ataması	22 M. 1054 2 Nisan 1644	163/3
Musli Bey	Şerik	-	Mevcut subaşıya ortak olarak	1 Za 1054 2 Ocak 1645	185/4

Tablo II : 1644-1645 Yıllarındaki İdari Görevliler

Görevi	Görevli	Belge No
Beylerbeyi	Turak Mehmet Paşa	94/2 - 50/2 - 140/1
Mütesellim	Mehmet Ağa	140/1
Defterdar	Murat Bey	161/1
Defter Kethüdası	İbrahim	94/2 - 188/2
Alaybeyi	Hüseyin	188/1
Karhane Emni	Uzun Ali Bey	68/2
Beytül-Mal Emni	Osman Ağa	140/1 - 72/4
Defterdar Kaim-makamı	Ali Efendi	156/2
Suğla Vayvodası	Mahmut Ağa	16/3 - 111/1

2- Adalet ve Dini Görevlere Yapılan Tayinler

a) Kadı

Osmanlı Devleti'nde kazai ve adli selahiyeti olan¹¹², halk arasında çıkan dava ve ihtilafları ortadan kaldırmak için devletçe tayin edilen kadı, hukuki hükümleri tatbik edici bir makamdı. Kadınlara hakimüş-şer, daha sonra ise alelîtlak hakim denilmiştir¹¹³. Kadı, kazâ idaresinin başı olup, yüksek dereceli bir medreseyi bitirmiş ve belli müddet büyük şehirlerde danişmend olarak hizmet eden kişiler arasından tayin olunurdu.

Kadılar, çarşıpazarı satılan malları, bu mallarda bulunması gerekli vasıfları, fiyatları denetleyen ve büyük ölçüde belediyeler tarafından ifa edilen birçok görevi yerine getiren mahalli yöneticilerdir¹¹⁴. Avarız vergilerinin toplanıp merkeze veya seferde bulunan orduya ulaştırılması, zahire, hayvan tedariki ve sevki, menziller hakkındaki emirler, asker toplanması, emtiaya narh konulması, belediye hizmetlerinin yerine getirilmesi kadıların vazifelerindendi¹¹⁵. Bu bilgilerden anlaşılacağı üzere padişah, kadılar vasıtasıyla memleketi kendisine bağlamakta, kanunları ve buyruklarını kadılar eliyle uygulamaktadır.

Bu görevleri ifa eden kadılar, resm-i kısmet yani miras taksiminden binde onbeş, nikah resminde kız olanlardan yirmi, dul olanlardan on, resm-i kitabetten yirmi, şer'î muhaberattan altı akçe resim alırlardı¹¹⁶. Unutulmaması gereken nokta, kadının aldığı para, davayı sicile kaydettiği için değil, görevi karşılığıdır. Zira belgeler deftere yazılmasada yine bu ücretleri alacaktır.

Osmanlı şehrinin yönetimi ve yargı görevi kendisine bırakılan kadı, sadece şehrin değil, civarındaki köy ve nahiyelerin de mülkî amiri ve yargııcı idi ve buna *kazâ dairesi* denirdi¹¹⁷. Osmanlı idari sisteminin bir parçası olan kaza içindeki bütün davalar meclis-i şer denilen ve çok defa kadının evi veya merkez camiin yanında bulunan mahkemede görüldü. Sicillerdeki hükümlere göre davacı ve davalının oturduğu yer

¹¹² Sertoğlu, *aynı eser*, s. 166.

¹¹³ Uzunçarşılı, *İlmiye*, s. 83.

¹¹⁴ Ebul'Ula Mardin, "Kadı", *İA*, C. 6, Eskişehir, s. 44; İlber Ortaylı, "Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine", *Amme İdaresi Dergisi*, IX/1, Sevinç Matbaası, Ankara 1976, s. 96.

¹¹⁵ Ünal, *Taşra Teşkilatı*, s. 119; Bayram Ürekli, *XVII. Yüzyılın II. Yarısında Konya'nın Merkezi Yönetimle İlişkileri*, (Basılmamış Proje), Konya 1979, s. 46.

¹¹⁶ Uzunçarşılı, *İlmiye*, s. 85; Ahmet Akgündüz, *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri*, Fey Vakfı Yay., İstanbul 1992, s. 679.

¹¹⁷ İlhan Yerlikaya, "Tanzimat'tan Önce Osmanlı Devletinde Belediye Hizmetleri", *Osmanlı*, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.131.

belirtildi. Davacı şehir halkından ise ‘nefsi şehir halkından’ veya kasaba-i ...’da vaki... mahallesi sakinlerinden formülü, köyden ise... nahiyesine tabi... karyesi sakinlerinden formülü kullanılmaktadır¹¹⁸.

Mahkemelerde görülen duruşmalar herkese açık yapılır, şuhudül hâl de davalara hazır bulunurdu. Şuhudül halin, ihtilafın değil, mahkemede yapılan yargılamanın şahitleri burada bulunması hem hakimin işini kolaylaştırmakta hem de davacı ve davalıya güven vermektedir. Çünkü bu kimseler o yörenin ileri gelenleri ve oranın örfünü bilen kimselerdi¹¹⁹. Bu kimselerin isimleri sicillerin altına yazılır, mahkemede tutulan kayıtların geçerli olması onların olaya tanıklık etmeleriyle mümkün olabilir¹²⁰.

Osmanlı Devleti’nde kadının önemini anlamak için, onun yazılı hükmü olmadan kimseye ceza verilemeyeceği¹²¹ göz önüne alınırsa, kadının ne kadar önemli işlevlerinin olduğu anlaşılabilir. Kadıların yargı görevlerine kimse müdahale edemez. Ancak kadılar, adaletle hükmetmekle görevlidirler. Kadı’nın yargı görevini yaparken bağımsız olması onun şer’i hakkıdır. Kadı’nın bağımsızlığı keyfi hareket etmesi değil, şer’i hükümleri tesir altında kalmadan uygulaması demektir¹²². Osmanlı hukuk düzeninde, halk devlet arasındaki münasebeti sağlayan en önemli kurum kadılıktır¹²³. Buna rağmen kadı tayinlerinde usulsüzlükler olmuş, ‘kadılık makamı para ile satılmaya başlanmıştır. Ayrıca devletin uzun süren savaşlar sebebiyle eyaletlerle fazla ilgilenememesi yüzünden halka zulüm ettikleri ve usulsüz para talep ettikleri görülmüş, bu tür hadiseler sebebiyle tahkikatlar yapılmıştır¹²⁴. Bu tür hadiseler sebebiyle bu konuda kanun ve nizamlar çıkarılmıştır.

Kadıların emri altında, naibler, katipler, muhızırbaşı ve muhızırlar, mahkeme hademeleri çalışırdı. Esnaf kethüdası, müteveli, subaşı ve sipahi ise icraatlarından

---

¹¹⁸ Ünal, **Müesseseler**, s. 218-219; İlber Ortaylı, “Osmanlı Şehirlerinde Kadı”, **AÜ. Bülent Nuri Esen’e Armağan**, Ankara 1977, s. 245.

¹¹⁹ Mustafa Akdağ, **Türkiye’nin İktisadi ve İctimai Tarihi 2 (1453-1559)** Cem Yay., İstanbul 1995, s.73.

¹²⁰ Nurcan Abacı, **Bursa Şehrinde Osmanlı Hukukunun Uygulanması (17. Yüzyıl)**, Başbakanlık Basımevi, Ankara 2001, s. 68.

¹²¹ Halil İnalçık, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)**, Yapı Kredi Yay., II. Baskı, İstanbul 2003, s. 81.

¹²² Cin -Akgündüz, **Hukuk I**, s. 335.

¹²³ Tuncer Baykara “**Osmanlı Taşra Teşkilatında XVIII. Yüzyılda Görev ve Görevliler (Anadolu)**, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yay., Ankara 1990, s. 6.

¹²⁴ Yusuf Halaçoğlu, **XIV.-_VII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı**, TTK Yay., Ankara 1995, s. 127.

dolayı kadıya karşı sorumlu idiler¹²⁵. Evliya Çelebi, Konya'nın 500 akçelik mevleviyet olduğunu ve nahiyelerde kadıya senede yirmi kese gelir¹²⁶ sağlandığını bildirmiştir.

1572 yılında mevleviyet olan Konya, mevalinin en küçük derecesi olan devriye mevleviyeti içinde yer alır¹²⁷. 500 akçelik mevleviyet olan Konya'da, nahiyelerinden kadıya senede yirmi kese gelir sağlandığı Evliya Çelebi tarafından aktarılmıştır¹²⁸. 1 Şaban 1054 (4 Nisan 1644) yılında bu göreve Mevlana Seyyid Mustafa atanmıştır¹²⁹. Belgelerde bu görevliden bahsedilirken “Konya Kadısı” şeklinde hitap edilmiştir¹³⁰. Bu sözlerden mevali olarak atanan kişinin aynı zamanda sancağında kadısı olduğu sonucuna varılır. Konya kadısından başka, sancağa bağlı bütün kazalarda da kadının bulunduğu unutulmamalıdır.

b) Nâib

Kadı'nın vekili olan nâib, onun adına bazı görevler yapmakta, davalara bakmakta ve gerektiğinde keşfe çıkmaktadır. Davalar dışında nâibler; katl, hırsızlık gibi olaylarda ve çeşitli anlaşmazlıklarda keşifle görevlendirilmiştir¹³¹.

Nâibin bir veya birkaç olması kadının tayin edildiği kazanın büyük veya küçük olmasına bağlı idi. Örneğin; mevali kadısı nâibi Mevlana Mehmet Efendi¹³², bab nâibi ise Mevlana Ahmet Efendi¹³³, incelenilen dönemde Konya'nın nâibleridir. Nâib atamasıyla ilgili bir başka örnekte, kadılık makamının boş olması sebebiyle kazaya geçici olarak bir nâib atandığı görülmektedir¹³⁴. Bu örnekte dikkati çeken nokta, atamanın Karaman defterdarı tarafından yapılmasıdır.

¹²⁵ Hasan Tahsin Fendoğlu, “Osmanlı'da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, **Osmanlı**, C. VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s. 456; Halil İncalcık, “Mahkeme”, **İA**, C. VII, Eskişehir 1997, s. 150.

¹²⁶ Evliya Çelebi, **Evliya Çelebi Tam Metin Seyahatnâme**, s.10.

¹²⁷ Uzunçarşılı, **İlmiye**, s. 96.

¹²⁸ Evliya Çelebi, **Evliya Çelebi Tam Metin Seyahatnâme**, s.10.

¹²⁹ 188/1 (Bakınız; Ek I).

¹³⁰ 161/3.

¹³¹ 103/2; 154/1.

¹³² 58/4.

¹³³ 18/2.

¹³⁴ 54/3.

c) Kassam

Vefat etmiş bir kimsenin terekesini varisleri arasında taksim eden şer‘i memura kassam denilirdi. Miras taksimi biri kazasker kassamları, diğeri şer‘i mahkemelerde bulunan kassamlar tarafından yapılmaktaydı. Kazaskerlere mensup askeri sınıfın terekesini varisleri arasında taksim eden kazasker kassamları ya her kazada veya birkaç kazada ayrı ayrı bulunurlardı¹³⁵.

“...Liva-i Konya’nın kısmet-i askeriyesi size sipariş olunmuştur, gerektir ki varup liva-i mersumda vaki olan mevtayı askeriyyenin muhallefatını tahrir ve beynel-verese ala ma-farzullah taksim ittikten sonra...”¹³⁶ şeklinde ifade edilerek kassamlık tevdi edilmiştir. Askeri muhallefatın taksimini yapmak için Aksaray kadısı Abdülhalim Efendi’nin, Anadolu kazaskeri tarafından atandığı görülmekle birlikte, eski görev yerinin belirtilmesi dikkati çekmektedir.

Miras taksimi ile ilgili olmasa da müşterek kullanılan bir bağın taksimi için mahkeme, fahrul-müderresin Mevlana İbrahim Efendi’yi görevlendirmiş, İbrahim Efendi 12 puşte bağı, 4 puşte Osman hissesine ve 8 puşte Bayram hissesine şeklinde taksim etmiş, tarafların taksimi kabul etmesiyle, olay mahkemede kayd edilmiştir¹³⁷. Mahkemenin miras dışı malların taksimini de yaptığını göstermesi açısından son derece önemli bir kayıttır.

Miras taksimi yapıldıktan sonra bazı sorunların çıktığı ve bu konuda fermanlar gönderildiği dikkati çekmektedir. Fermanlarda “hüccet-i şeriyeye verilen davanın tekrar istima-ı memnuadır” ifadesi yer almış ve “uslubu sabık üzere” hisselerin zabtının gerektiği bildirilmiştir¹³⁸.

d) Müteveli ve İmam

Müteveli, vakıf işlerini vakfiye şartları ve şer‘i hükümler dairesinde idare için tayin olunan kişilere denirdi¹³⁹. Konya’da en fazla müteveli atamasının yapıldığı

¹³⁵ Uzunçarşılı, **İlmiye**, s. 121; İ. Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı**, (Kısaltma; **Merkez Teşkilatı**)TTK Yay., Ankara 1988, s. 230, dipnot 2.

¹³⁶ 55/1.

¹³⁷ 52/3.

¹³⁸ 157/1.

¹³⁹ Pakalın, **aynı eser**, C. II, s. 640.

dikkati çekmektedir¹⁴⁰, Konya'nın vakıf ve zaviye bakımından zengin bir şehir olduğu bu atamalardan anlaşılabilir.

Mütevelli, vakfın vakfiyesinde olan şartı gereği ve mahallin kadısının mütevelliliğe layık ve mahal görüp padişaha arzından sonra tayin edilirdi. Mütevelli atamalarında “evladiyet şartı” önemlidir¹⁴¹. Fakat vakfiyede böyle bir şart yoksa ya da çocuksuz vefat eden bir mütevelliden sonra bu göreve, kadı tarafından lâyük görülen kişiler atanmıştır¹⁴².

Mütevellilerin ücretleri, “yevmiye” hesabı ile önceden tesbit edilmiştir. Günlük kaç akçe alacağı belirtildiği gibi, yevmiye ile birlikte senevi aldığı şeyler de belirtilmiştir¹⁴³. Ayrıca belgelerde sabıkan tasarruf olunduğu üzere, yani eskiden olduğu gibi, ifadesi ile birlikte; zamanla mütevelli olanlara verilegelinirken âdet haline gelen vazife-i muayyine¹⁴⁴ ve hasbi mütevelli¹⁴⁵, yani karşılıksız olarak yapılan tevliyet görevleri, ifadeleri kullanılmıştır.

Bununla beraber vâkıfın ücret belirtmesi durumunda bu ücret geçerlidir. Aksi halde ise hakim uygun bir ücret tayin etmiştir¹⁴⁶. Mütevelli ücretlerinin farklılıkları bulunulan yerin büyük-küçük ya da merkezi yerde olup olmama durumundan kaynaklanmaktadır. Örneğin Karamanoğlu Camii mütevellisi 40 akçe alırken, 3 akçe hatta 1 akçeye bu görevi yapan kişiler vardır¹⁴⁷.

Dini görevlere yapılan tayinlerden biri de **imam** atamasıdır. Cemaate namaz kıldırın, mahallenin cami ya da mescidinin imamı, hem bir din adamı hem de mahallenin lideri durumundadır. Mahallenin güvenlik ve asayişinin temininde ve uygunsuz davranışları olanları şikayet için mahkemeye müracaatta ve nikah işlerinin şeriata uygun olup olmadığını tesbit etmede mahalle imamını görmek mümkündür¹⁴⁸.

---

¹⁴⁰ Bakınız, Tablo III.

¹⁴¹ 147/3.

¹⁴² 106/3.

¹⁴³ 171/3.

¹⁴⁴ 174/1.

¹⁴⁵ 106/3.

¹⁴⁶ Bilmen, **aynı eser**, C. V, s. 74.

¹⁴⁷ Bakınız: Tablo III.

¹⁴⁸ J. İvanov, “Kadı”, **İA**, C. 5/2, MEB Yay., Eskişehir 1997, s. 980; Özer Ergenç, “Osmanlı Şehirlerindeki Yönetim Kurumlarının Niteliği Üzerine Bazı Düşünceler”, **VIII. Türk Tarih Kongresi**, C. II, TTK Yay., Ankara 1981, s. 1271.

Atanan dört imamın, üçü eski imamın ölümü dolayısıyla, birisi de yeniden berat verilmesi isteğiyle tayin edilmiştir. İmamların ne kadar ücret alacakları belirtilmiş, ücretleri yevmiye olarak verilen imamların başka görevler de yaptıkları dikkati çekmiştir¹⁴⁹.

Bu görevlilerden başka, Müslüman mabetlerin temizliğine bakmakla görevli ferraş¹⁵⁰, Cuma günleri hutbe okuyan hatib¹⁵¹, namazlardan önce Kur'an'dan bir cüz okumakla görevli cüzhan¹⁵² ile duacı, şeyh, nişin, bükadarlık, zaviyedar ve câbi gibi görevlilerin atamasının yapıldığı görülmektedir¹⁵³.

Tablo III : Adli ve Dini Görevlere Yapılan Tayinler

Tayin Edilen Kişi	Görevi	Yevmiye (Akçe)	Tayin Sebebi	Tarihi	Belge No
Mevlana Seyyid Mustafa	Konya kadılığı (Mevali)	-	Her yönüyle uygun olması (yeri boş olması)	16 B 1054 19 Eylül 1644	181/1
Abdülhalim Efendi	Kassam (Askeri)	-	Askeri muhalefat taksimini yapmak	5 L 1054 6 Aralık 1644	55/1
Abdunnasuh Halife ibn-i Hüseyin	Nâib	-	Kadısi olmayıp, makamın boşluğu	Selh B 1054 3 Ekim 1644	54/3
Mevlana İbrahim Efendi	Nâib	-	Mezraa sınırını belirlemek	2 Ra 1055 29 Nisan 1645	54/1
Mirza	Nâib	-	Anlaşmazlığı çözmek için	Evl. L 1054 1644 Aralık Ortaları	103/2
Mahmud b. Alaaddin	Hoşhan mescidi evkafı mütevellisi	ber vechi hasbi	Makamın boş olması	7 Za 1054 7 Ocak 1645	106/3
Mehmet	Hocafakih Sultan Zaviyesi mütevellisi	2 senevi 10 kile buğday	Sabık mütevellisi Şeyh Yakup'un ölümü	Evh. L 1054 1644 Aralığı Sonları	171/3
Mehmet	Daruş-şifa evkafı mütevellisi	-	Sabık mütevellisi Yusuf'un ğadr etmesi	Evl. Ca 1054 6-15 Temmuz 1644	172/2
Seyyid Ömer	Ulvi Sultan Evkafı mütevellisi	3	Görevin boş olması	Evh. Ca. 1054 26 Temmuz-5 Ağustos 1644	173/1
Yahya	Mahmut Paşa Evkafının Alacahan tevliyeti	Vazife-i muayyene	Kendi talebiyle bu görevi istemesi	Evs. Ca 1054 16-25 Temmuz 1644	174/1

¹⁴⁹ 117/2; 183/1; 183/4; 184/2.

¹⁵⁰ Pakalın, **aynı eser**, C. I, s. 608; Sertoğlu, **aynı eser**, s. 111; 181/3.

¹⁵¹ 183/1; Sertoğlu, **aynı eser**, s. 144.

¹⁵² 174/3; Pakalın, **aynı eser**, C. I, s. 345.

¹⁵³ Bakınız: Tablo III.

Mustafa	Mahmut Paşa Hanı Vakfı tevliyeti	1	Yeniden berat verilmesi	4 C. 1054 9 Ağustos 1644	175/2
Hamza	Pir Mehmet Paşa Zaviyesi tevliyeti	-	Sabık mütevellinin ğadri	Evh. Ca 1054 26 Temmuz-5 Ağustos 1644	176/1
Süleyman b. Hasan	Mevlana Celaleddin Rumi Evkafı tevliyeti	5	Sabık mütevellî Ömer'in ref' olunması	23 N 1054 24 Kasım 1644	180/3
Ahmet	Mahmut Paşa Evkafının Alacahan tevliyeti	Uslub-ı sâbık üzere	Sabık mütevellinin ölümü	7 Ş 1054 10 Ekim 1644	178/2
Ahmet b. Derviş Mehmed	Değın Cami Vakfı mütevellisi	1	Sabık mütevellî Derviş Mehmed'in vefatı	Evh. Ş 1054 23 Ekim- 2 Kasım 1644	184/4
Ahmet	Sinan Ağa Darulhuffazı mütevellisi	2	Sabık mütevellî Derviş Mehmed'in ölümü	Evs. Ş 1054 12-21 Ekim 1644	185/2
İbrahim	Karamanoğlu İbrahim Bey Cami mütevellisi	40	Evkaf nazırının arzıyla ref olunan Hasan'ın yerine	2 L 1054 3 Aralık 1644	187/2
Bekir Çavuş	Haremeyn-i Şerifeyn Evkafı mütevellisi	-	Sabık mütevellî Zülfikar'ın uzaklaştırılması	11 Za 1053 22 Ocak 1644	191/1
Ahmet	Nizamiye Medresesi vakfı mütevellisi	Uslub-ı sâbık üzere	Sabık mütevellî Abdurrahman'ın görevi terk etmesi	Evl. L. 1054 1644 Aralık Başı	189/2
Esseyyid Ali Çelebi	Mütevellî	3	Vakfın şartı ve görevin boş olması	20 S 1055 19 Nisan 1645	147/3
Ahmet	Sahibata dârü'l-hadisi ve hanikâh medresesinin ve Akşehir'da Halkalı medresesinin mütevellî ve nazır	-	Yeniden berat verilmesi isteği ve Yusuf adlı kişinin berat ittirmesi	Evl. C 1055 25 Temmuz-4 Ağustos 1645	172/1
Mevlana Hanefi Efendi	Karatay Medresesi müderrisliği	40	Kadıaskerin ataması	20 N 1054 21 Kasım 1644	3/3
Mevlana Mehmet Efendi	Nizamiye Medresesi müderrisi	-	Şeyhülislamın isteği	11 S 1054 20 Nisan 1644	3/1
Mehmet	Debbağhanede olan cami imamı	1	Sabık imam Derviş Mehmed'in ölümü	Evl. N 1054 1-10 Kasım 1644	183/1
Ahmed b. Derviş Mehmet	Ahmet Fakih Mescidi imamı	4	Sabık imam Derviş Mehmed'in ölümü	Evh. Ş 1054 23 Eylül-3 Ekim 1644	183/4
Hüseyin	Sultan Alaaddin Camii imamı	10	Yeniden berat talebi	Evh. S 1050	184/2
Hüseyin Fakih ibn-i Hızır	Ak Mescide imam	1	Önceki imam Mehmet Halife'nin vefatı	Gurre-i Z 1054 1 Ocak 1645	117/2

Hacı İsmail	Debbağhane mahallesi cami hatibi	3	Yeniden berat talebi	Evl. M 1055 27 Şubat-6 Mart 1645	161/3
İsmail	Değın Cami hatibi	3	Sabık hatib Derviş Mehmed'in vefatı	Evl. N 1054 1-10 Kasım 1644	182/3
Ahmet	Ali ağa zaviyesi şeyhliği	-	Eski şeyh Abdullimin uygun olmaması	Evh. Ş 1054 23 Eylül-3 Ekim 1644	160/2
Es-şeyh Ahmet	Nasuh Bey Zaviyesi şeyhliği	3	Sabık şeyh Mevlana Veled'in vefatı	Hadi C 1054 6 Ağustos 1644	176/3
Şeyh Mevlüd	Aligav Zaviyesi şeyhliği	-	Sabık şeyh Derviş Mehmed'in vefatı	15 L 1054 16 Aralık 1644	190/2
Mevlana Mehmet	Duacı	10	Kadının isteği	Evs. N 1054 11-20 Kasım 1644	189/3
Mehmet	Kadı Hürremşah Zaviyesi cüzhanı	2	Tekrar tayin	Evl. Ca 1054 6-15 Temmuz 1644	174/3
Ahmet	Türbedar, cüzhan, sarraç	6	Sabık görevli Bedri Mehmed'in vefatı	21 Ş 1054 24 Ekim 1644	185/1
Derviş Mehmet	Aligav Sultan tekkesi zaviyedarı	Vazife-i muayyene	Sabık zaviyedar Kasım Dede'nin vefatı	Evl. N 1054 1-10 Kasım 1644	183/2
el-Hâc Halil ve Musa Dede	Şeyh Resül Zaviyesi zaviyedarlığı	Rub-ı mahsül	Sabık zaviyedarın ölümü	Evh. R 1054 27 Haziran-7 Temmuz 1644	170/3
Derviş Mehmed	Değın Camiine ferraş, kayyum sermahfel	2.5	Sabık görevli Derviş Mehmed'in ölümü	Evl. N 1054 1-10 Kasım 1644	181/3
Derviş Mehmed	Aligav Sultan Tekkesi nişinlik	Vazife-i muayyene	Sabık nişin Kasım Dede'nin vefatı	Evh. Ş 1054 22 Ekim-3 Kasım 1644	183/3
Sefer	Ebu İshak evkafına câbi Ser-Paşa evkafına kilerdar	1 1	Yeniden berat verilmesi isteği	... M 1050	184/3
Mevlana Ahmet	Sırçalı Medrese Bükadarlığı	Vazife-i muayyene	Medresenin bükası harabe olduğundan	Evl. Za 1054 30 Ocak-9 Şubat 1645	159/3

M : Muharrem   S : Safer   Ra : Rebiyülevvel   R : Rebiyülahir
Ca : Cemaziyelevvel   C : Cemaziyelahir   B : Receb   Ş : Şaban
N : Ramazan   L : Şevval   Za : Zilkade   Z : Zilhicce
Evl : Evail   Evs : Evasıt   Evh : Evahir   Slh : Selh
Gr : Gurre

İlmiye sınıfından olan müderrislerin tayinleri şeyhülislam tarafından yapılmaktadır. Maarifle ilgili tayinler kısmına giren müderrislerle ilgili iki atama yapıldığından ve aynı zamanda müderrisliğin şer'i yönünün de olması sebebiyle

yukarıdaki tablo içinde zikredilmiştir. Müderrislikle ilgili atamada şeyhülislamın tertibiyle Mevlana Mehmed'e müderrisliği için "ruus-u hümayun" verilmesi üzerine müderris tayin edilmiştir. Karatay Medresesine yapılan atamada ise bu göreve atanan kişinin yevmi 40 akçe alacağı belirtilirken diğer atamada maaşı belirtilmemiştir.

II. BÖLÜM

SOSYAL DURUM

A- Aile

Bir insanın yalnız başına yaşamını sürdürmesi, neslini devam ettirmesi ve çeşitli ihtiyaçlarını karşılaması mümkün değildir. Sosyal bir varlık olan insan, bu ihtiyaçlarını ancak aile içinde karşılamaktadır. Her toplumun kendine özgü bir aile yapısı, evlenme, namzet olma ve boşanma gibi toplumların kültürel yapısına göre değişen aile meseleleri vardır.

1. Ailenin Teşekkülü ve Çözülmesi

a) Namzedlik

Osmanlı aile hukukunda evliliğin ön aşaması olan nişanlanma tarafların karşılıklı iradeleriyle evlenmek için anlaşmaya varmalarıdır¹⁵⁴. Belgelerde geçen, aday olmak anlamına gelen, namzed nişanlanma ile aynı anlama gelmektedir. Namzedlikle ilgili bilgiler, namzedliğin sona ermesi başka bir deyişle sorunun mahkemeye taşınmasıyla ortaya çıkmaktadır.

Nişanlanma, bir evlenme vaadi olup, taraflara evlenme mecburiyeti yüklemeyen, taraflar her an nişanı bozabilir¹⁵⁵. May köyünden Davud Beşe ibn-i Nurullah Çavuş vekili aracılığıyla, vekili ile temsil edilen Fatıma binti Ahmet'e nişanlılığı, "...Davud Beşe mukaddema merkume Fatıma'yı tezevvüc için na-münhasıra olmuştu, el-halite haza merkume Fatıma ile beyinlerinde musafat olmağın namzetliğinden fâriğa olub kat'i alaka eyledi..."¹⁵⁶ sözleriyle sona erdiğini bildirmiştir. Belgede geçen na-münhasır kelimesi "bir kimseye mahsus olmayan"¹⁵⁷ anlamına gelmektedir. Buradan hareketle erkeğin nişanlı iken bir başka kişiyle evlendiği söylenebilir. Zira nişanlanmadan sonra evlenme bir kural değildir ve her iki taraf ta nişanı atabilir.

¹⁵⁴ Halil Cin, **İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme**, (Kısaltma;Evlenme), S.Ü. Yay., II. Baskı, Konya 1988, s. 122.

¹⁵⁵ Halil Cin - Ahmet Akgündüz, **Türk Hukuk Tarihi**, (Kısaltma;Hukuk II)C. II, SÜ. Yay., Konya 1989, s. 263; İsmail Doğan, "Osmanlı Ailesinin Sosyolojik Evreleri: Kuruluş, Klasik ve Yenileşme Dönemleri" **Osmanlı**, C. V, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s. 388.

¹⁵⁶ 80/1.

¹⁵⁷ Ferit Develioğlu, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, Ankara 1999, s. 728.

Namzedlikle ilgili bir diğerk konu, verilen malların iadesi ile ilgilidir. 23 Zilhicce 1054 (22 Şubat 1645) tarihi bir belgede, aynı köyden olan Mustafa b. Hasan ve Turhana binti Seyyid Ahmet'in birbirlerine namzet oldukları anlatılmıştır. Damat adayı kızın babasına 12 çeki keten, 100 dirhem iblik (?), bir altunlu arakıyye (külâh) ve bir altun hatm vermiş, kızın babası da damada 7 nakış makremesi ve 1 gömlek vermiştir. Fakat daha sonra aralarında “hüsn-i zindegâni ve musafat olmamağla”, verdikleri eşyalardan her ikisi de vazgeçmiştir. Fakat damat adayı kızın babasından 10 akçe almış ve olay kaydedilmişti¹⁵⁸. Evlilik öncesi adayların birbirlerine çeşitli hediyeler verdiği, fakat evlilik gerçekleşmeyince bunları talep ettikleri görülmektedir. Verilen örnekte eşyalardan vazgeçildiği belirtilse de, alınan 100 akçe hediyeler arasındaki değerin farkı olsa gerek. Belgede geçen eşya listesi kültür üzerine yapılan araştırmalara kaynak olması açısından önemlidir.

Benzer bir namzedlik olayı 15 Safer 1055 (14 Nisan 1645) yılında olmuştur. Erkek namzed olduğu kıza 210 akçe, 3 zira'a darayı (kumaş), 1 top keten bezi, 90 dirhem iplik ve 5 çeki keten bezi vermiştir. Kızda 5 menkuş makreme (işlenmiş havlu vs.), 1 keten bezi gömlek ve 1 don göndermişti. Fakat erkek başka bir kadınla evlenince namzetlik sona eriyor. Erkek verdiği darayı, keten bezi ve ipliği geri alıyor ve dava sona eriyor¹⁵⁹. Ayrılma sebebi erkeğin başka bir kadınla evlenmesidir, bu örnekten erkeklerin de çok evliliğe taraf olmadıkları, davayı erkeğin açmasından ve namzetlikten ayrılma isteğinden anlaşılabilir.

İncelenilen 3 belgede de davayı erkek tarafının açması dikkat çekicidir. Davalarda kadı, nişanı bozmak isteyen tarafın isteğini tescil etmekten başka birşey yapmamıştır. Çünkü evlilikte her iki tarafının rızasının olması önemlidir. Bu tür davalarda kadıya, namzedlik döneminde tarafların birbirlerine verdikleri hediyelerin iadesiyle ilgili görev düşmektedir.

---

¹⁵⁸ 121/1.

¹⁵⁹ 147/2.

b) Nikah

Evlenme akdi, karı-koca arasında beraber yaşamaya ve yararlanmaya imkan doğuran ve taraflara karşılıklı hak ve görevler yükleyen rızai bir akittir¹⁶⁰. Evlenme akdi, karı-koca ilişkisi, mehir, nafaka ve mirasçılık gibi evliliğin bütün sonuçlarını doğurur¹⁶¹.

Evlenme ile ilgili akidler kadı tarafından sicile kaydedilmiştir. Fakat bu cümleden tüm evlenmelerin sicillere kaydedildiği anlamı çıkarılmamalıdır. Zira mahalle veya köyün imamı da nikahı kıyabilirdi. Ama imamın nikahı hemen kıyması söz konusu değildir, evlenmek isteyenler buldukları yerin mahkemesinden nikah akdi için gerekli izni alıp, o din adamına hitaben bir izin kâğıdı (izinname) getirdikleri zaman bu vazife yerine getirilirdi¹⁶².

1644-1645 yıllarına ait bir evlenme kaydının olması, genelde evlenmelerin kendi mahallelerindeki din görevlisi tarafından yaptırıldığı düşüncesini ortaya çıkarmaktadır. Çünkü boşanma sonucunda ya da taraflardan birinin ölmesiyle ortaya çıkan miras davalarında kişilerin kimlerle evli olduğu görülmektedir.

Örneğin; Abbas Efendi b. İlyas vefat edince varisleri olan amca oğulları huzurunda Nisa binti Hüseyin Bey adlı kadının vekili olan Hüseyin Bey ibn-i Abdullah, Abbas Efendi 80000 akçe mihr-i müeccel ile şahitler huzurunda Nisa'ya akdi nikah eyledi, deyince varisler durumdan haberdar olmadıklarını söylediler, fakat nikahın olduğu ispatlanınca 3500 akçe üzerinde anlaşıldı¹⁶³. Nikah kadı tarafından kıyılmayıp, bir din görevlisi tarafından kıyılmıştır. Eğer kadı kıymış olsaydı sicile kayd etmesi gerekirdi. Nikahın bir din görevlisi tarafından kıyıldığına bir başka delil ise varislerin bu nikahtan habersiz olduklarını söylemeleridir.

Kişilerin evli oldukları muhalefatla¹⁶⁴ ölen kocasının arzusunu yerine getirmek isteyen kişiyle¹⁶⁵, eşya emaneti¹⁶⁶ ile ilgili belgelerde görülmektedir. Bir kişinin evli olduğu ancak bazı anlaşmazlıklarla, satışlarla, mirasla, ölümle ortaya çıkmaktadır.

¹⁶⁰ Cin-Akgündüz, **Hukuk II**, s. 61.

¹⁶¹ Cin-Akgündüz, **Hukuk II**, s. 80.

¹⁶² Ziya Kazıcı, **Osmanlı'da Toplum Yapısı**, Bilge Yay., İstanbul 2003, s. 193.

¹⁶³ 95/1.

¹⁶⁴ 7/3.

¹⁶⁵ 13/4.

¹⁶⁶ 14/2.

c) Boşanma

Karşılıklı sevgi ve bağlılık üzerine kurulmuş bir ailenin sevgi ve bağlılığı kaybolduğunda parçalanması muhtemeldir. Sağlıklı ve huzurlu bir şekilde işlevini yerine getirmeyecek bir evliliğin devam ettirilmesinde, gerek eşler gerekse toplum açısından fayda görülmemektedir. Fakat yüksek oranda aile çözümlerinin, toplumun yapısında eksikliklere neden olacağına dikkat çekilmelidir¹⁶⁷.

Talak, tefrik ve muhalaa evliliğin sona ermesini sağlayan boşanma çeşitleridir. Talak, kocanın tek taraflı irade beyanıyla evlilik birliğine son vermesidir¹⁶⁸. Örneğin; İç kala mahallesinde oturan Fatıma binti Seca' adlı kadın zevci Aydın b. Nahmud'un müslimin huzurunda talak-ı selase ile kendisini boşadığını bildirerek, mihr-i müecceli olan 1200 akçeyi talep etmektedir. Dava sonucu Aydın'ın 1200 akçeyi ödemesi söylenir¹⁶⁹. Örnekten anlaşılacağı üzere erkek mahkemeye gelmeden de eşini tek taraflı olarak boşayabilmektedir. Fakat bu boşamanın mehir gibi bir yaptırımı olmuş ve erkek bunu ödemeye mecbur edilmiştir. Kadının bu boşanmayı kaydettirmesi yeniden evlilik yapma isteğinden de kaynaklanabilir.

Başka bir örnekte, Hızır b. Ahmet mahkemeden 17 ay önce başka bir yere giderken 40 güne değin dönmediği takdirde muhalaa ile karısına boşanma yetkisini vermiş, belirttiği süre içerisinde dönmediğinden karısı mahkemeye başvurarak şahitlerle kocasının "gaip" olduğunu tesbit ettirmiş ve kocasından boşanmıştır¹⁷⁰. Koca giderken eğer "sana kavuşmazsam, dilediğinle evlen" diyerek şart koşmuş, belirtilen sürede geri dönmeyince kadın mahkemeye başvurmuştur. Tabii ki kocanın bu sözlerinden boşama yetkisi kadına geçmiştir.

Karşılıklı rıza ile boşanma yani muhalaa, geçimsizlik ve benzeri sebeplerle eş ile anlaşamayan kadına, kocasının boşama yoluna gitmemesi halinde, mehrinden ve iddet nafakasından vazgeçerek evlenmeyi sona erdirme imkanı vermiştir. Bu tür boşanmalarda çoğu halde kadın tarafından bir bedel ödenmesi söz konusudur¹⁷¹.

¹⁶⁷ Erten, **aynı eser**, s. 106.

¹⁶⁸ Cin-Akgündüz, **Hukuk II**, s. 89.

¹⁶⁹ 118/2.

¹⁷⁰ 45/1.

¹⁷¹ Bilmen, **aynı eser**, C. II, s. 268; Cin-Akgündüz, **Hukuk II**, s. 96.

Muhala'a sonucu boşanmanın mahkemeye kaydı kadınlar tarafından yaptırılmıştır. Bu yolla boşanacak çift mahkemeye beraber gelmiş ve kadın bazı haklarından vazgeçtiğini beyan ederek sicile kaydettirmiştir. Boşanmaların kayıt ettirilmesi, hem kadının yeni bir evlilik yapabilmesinin önünü açma, hem de kocayı ileride mehir davalarından koruma amacı ile yapılmıştır.

“Mahmiye-i Konya sakinlerinden Mehmet b. Süleyman nam kimesne meclis-i şer‘de zevcesi olan işbu rafi‘atü’l-kitab İsmihan binti Yusuf nam hatun mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelam idüp zevcem merkume ile beynimizde musafat ve hüsn-i zindegâni olmamağla zimmetinde olan altı bin akçe mihr-i müeccelinden ve nafaka-i iddetinden ve zevciyete müteallik cem‘i da‘vasından fariğ olub zimmetimi ibra itmek ile ben dahi merkîme İsmihan ile muhalaa eyleyüb zevciyetin fariğ oldum min-ba‘de da‘va ve niza‘ım yokdur didikde mezbûr Mehmed’in vech-i meşruh üzere câri olan ikrârın merkûme kabul eylemeğın ma-vak‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu (8 Şevval 1054)¹⁷².

Örnek belgede görüldüğü üzere kadın bazı haklarından vazgeçerek boşanma hakkını elde etmiştir. Bazı belgelerde mihr-i müeccel miktarı belirtilmemiştir¹⁷³. Sadece “geçim olmadığı” belirtilerek nafaka, iddet ya da mihrden vazgeçildiği belirtilmiştir.

Bazı davalarda kadınların vekilleri aracılığıyla temsil edildikleri görülmektedir. Vekaleti üzerine alan kişinin vekilliği iki kişinin şahitliği ile onaylanırken¹⁷⁴, vekil akrabalardan ya da hariçten birisi olabiliyordu. Kadınların, mahkemede bu şekilde temsil edilmeleri, rahat edemeyecekleri düşüncesinden kaynaklanmaktadır.

Çocuklar ile ilgili konular da sicile kaydettirilmiştir. Kocasından boşanan Ayşe binti Mehmet, oğlu Hüseyin’in nafakasını 3 sene kendi malından karşılamayı taahhüt etmiştir¹⁷⁵. Benzer belgelerde¹⁷⁶ çocukların bakımı mahkemede güvence altına alınmıştır. Boşanma esnasında, çocuğun kimin yanında kalacağı belirtilerek, çocuğun durumundaki belirsizlik ortadan kaldırılmıştır¹⁷⁷.

---

¹⁷² 89/4.

¹⁷³ 15/1; 18/1; 20/2; 30/2; 35/1; 41/2; 87/3; 120/3; 34/4.

¹⁷⁴ 14/4.

¹⁷⁵ 14/4.

¹⁷⁶ 20/2; 153/3.

¹⁷⁷ 121/3.

Evli iken kocası ölen kadınlar mihr-i müeccellerini talep etmişlerdir¹⁷⁸. Bununla beraber kocası ölmeden önce ondan boşanan kadınlar, eski kocası öldüğü zaman varislerden mehri talep etmiş, fakat şahitler boşanmayı doğrulayınca talep reddedilmiştir¹⁷⁹. Benzer bir örnekte mehrinin yarısını kocasına hibe eden kadın, boşanma esnasında mehrin geriye kalan kısmını talep etmiştir¹⁸⁰.

Kadın ve erkek boşanırken, kadınlar, bazı haklarından vazgeçerek, erkeğe ait olan boşanma hakkını üzerlerine alarak istemedikleri evlilikleri bitirmiştir. Bazı boşanmalarda ise erkeğin kadına bazı eşyalar verdiği görülmektedir. Örneğin; kocasından boşanmak isteyen kadın mehr ve nafakadan vazgeçmiş, kocası da ona 4 nakışlı makreme ve 1 nakışlı boğçasını geri vermiştir¹⁸¹. Bu boşanmada dikkati çeken nokta; kadının mu‘te nikahından fariğ olduğunu söylemesidir ki, bu dönemde az da olsa bu nikahın uygulandığını göstermesi açısından önemlidir.

Benzer bir davada, Devele mahallesinde oturan Neslihan binti Ömer adlı kadın, Süleyman b. Hızır adlı kocasından boşanırken 10.000 akçe mihr-i müeccelinden vazgeçmiş; fakat Süleyman’dan 17 adet esedi guruş ve “ba‘de emaneti vaz’ olunan beynimizde aded ve elvanı ma‘lum 15 aded esedi guruş”, cem‘an 32 esedi guruş almıştır¹⁸².

Boşanma ile ilgili mahkemeye yansıyan sorunlar ise boşandığı halde, boşanmadığını iddia etmek ve hilaf-ı şer’-ı muamele yapmaktır. Boşanmadığını iddia etme, mirastan pay almak veya mehrini talep etmek gibi sebeplerle ortaya çıkmıştır. Mirastan pay almak isteyen koca, karısı öldüğü zaman evli olduklarını iddia etmiş, fakat boşandıkları ortaya çıkmıştır¹⁸³.

Konya’nın Sudirhemi nahiyesine tabi Sulu Tank isimli köyden İsa b. Bilâ adlı kişi, aynı köyden Yunus b. Musa’nın davadan 3 gece önce, ben işimle meşgul iken, evime girerek eşim Hüsniye binti Mustafa’ya “hilaf-ı şer’i muamele” ederek, komşuların gelmesiyle kaçmıştır. Eşimi kahpe etti diye benden boş olsun demiştim, sözleri üzerine Hüsniye’nin hali müsliminden sorulur, onlardan namahrem ile

---

¹⁷⁸ 139/1.

¹⁷⁹ 102/2.

¹⁸⁰ 153/3.

¹⁸¹ 142/3.

¹⁸² 92/1.

¹⁸³ 70/3.

muamelesini görmedik cevabı alınınca, Hüsniye İsa'ya tecdid-i nikah yapılarak nikahları yenilenmiştir¹⁸⁴. Boş olsun sözünden sonra nikahın yenilediği görülmekle birlikte, bu söz bir defa söylenmiştir.

Bu tür belgelerin yanında küçük yaşta iken velinin izni ile evlendirilen kızların büyüdüleri zaman, istemedikleri evlilikleri de bitirmişlerdir. Örneğin; Bağ-Evliya mahallesinden Mü'mine binti İsmail, "ben küçük iken amcam Yusuf b. Hasan, oğlu Muharrem'i bana nikah eyleniştii, lakin akıl ve baliğa olunca Muharrem'i kabul etmeyip, feshi nikah talep ettiğini söyleyince, Muharrem söylenenleri doğrular ve akdin feshine karar verilir"¹⁸⁵. Burada geçen boşanma değil, nikahın feshidir. Babasından veya başka velileri tarafından evlendirilen bir çocuğun buluşa erdikten sonra¹⁸⁶ adli boşama ile ayrılması fesh-i nikahtır.

Başka bir belgede ise kocasından ayrılan kadın 3 defa hayız olduğunu belirterek, evlenmek istediğini bildirmişti¹⁸⁷. Yeniden evlenme isteğini bildiren kadın iddet müddeti sona ermeden bu isteği yaptığından mahkemeye müracaat etmiştir. Talak, fesih, ölüm gibi sebeple evlenmenin sona ermesi halinde kadının başka biriyle evlenmeden beklemesi gereken müddete iddet denir. Kadının iddeti kocasının vefatı veya kocasının kendisini boşadığı günden itibaren başlayıp devam eder. Kadın dhamile değil ve hayız görüyorsa bunların iddet süresi üç hayız süresidir¹⁸⁸.

2- Ailenin Dağılmasından Sonraki Koruyucu Müesseseler

a) Mehr

Mehr, evlenirken erkeğin kadına verdiği yahut taahhüt ettiği para veya maldır. Mehr, talak yetkisini kötüye kullanan kocaya karşı kadına verilmiş bir silah; talak veya kocasının ölümü gibi sebeplerle evlenmenin sona ermesi halinde kadının iktisadi geleceğini temin etmek gayesini güden para ve mal ve de evlenmenin akdedildiğini gösteren, ona aleniyet sağlayan bir şekil şartıdır¹⁸⁹.

---

¹⁸⁴ 19/3.

¹⁸⁵ 52/1.

¹⁸⁶ Bilmen, **aynı eser**, C.II, s.182.

¹⁸⁷ 72/2.

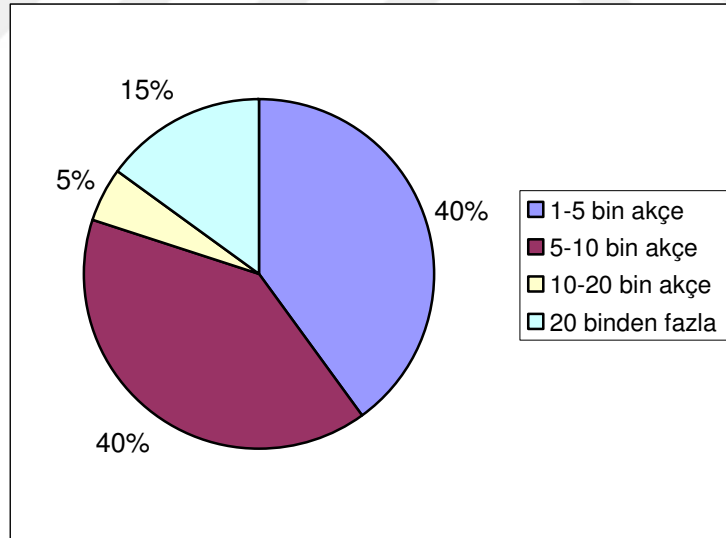
¹⁸⁸ Bilmen, **aynı eser**, C.II, s.370; Cin-Akgündüz, **Hukuk I**, s.102-103.

¹⁸⁹ Cin-Akgündüz, **Hukuk I**, s.83; Cin, **Evlenme**, s.231-232.

Boşanmış kadının ekonomik varlığına müdahale edemeyen koca, ayrıca evlilik akdi sırasında vaat ettiği mehr-i müecceli de boşandığı karısına ödemek zorundadır. Mehr-i müeccel, gerek aile çözülmenden evvel, gerekse çözüldükten sonra aileyi ve onun üyelerini koruyucu bir işlev görmektedir¹⁹⁰. Keyfi olarak eşini boşayan koca mehri ödeyeceğinden, bu uygulama ailenin dağılmasını engelleyici bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Tam zıddı düşünülürse, kocasından boşanmak isteyen kadın mehrinden vazgeçerek boşanma hakkını kazanabilmektedir.

Mehrin tasarruf hakkı sadece kadına aittir. Kadın dilerse mehrinin bir kısmını¹⁹¹, dilerse tamamını¹⁹² kocasına hibe edebilir. Mehrin miktarı ancak boşanma veya kocanın ölümüyle ortaya çıkmaktadır. Zira nikah akdi sicilde fazla yer almamaktadır. İncelenilen döneme ait mehr miktarlarına bakıldığında zaman en üst seviyedeki mehrin 80.000 akçe, en düşük seviyedeki mehrin de 1200 akçe olduğu görülmektedir.

Grafik 1 : Kadınların Mehr Miktarları

Bütün boşanmalarda mehr miktarı verilmemiştir¹⁹³. Mehr miktarı verilenler arasında 1-10 bin akçe arasında bir yığılma vardır. İncelenilen 20 belgenin 16 tanesi bu

¹⁹⁰ İlber Ortaylı, **Osmanlı Toplumunda Aile**, Pan Yay., İstanbul 2004, s.57; Erten, **aynı eser**, s.127.

¹⁹¹ 139/1.

¹⁹² 6/4.

¹⁹³ 15/1, 20/2, 30/2; 35/1, 41/2, 72/2, 87/3, 120/3.

aralıktadır. Grafikte de görüldüğü üzere 1-5 bin akçe %40¹⁹⁴, 5-10 bin akçe %40¹⁹⁵, 10-20 bin akçe %5¹⁹⁶ ve 20 binden fazla olan mehrler %15'tir¹⁹⁷.

b) Nafaka

Nafaka, hak sahiplerine yiyeceklerini, giyecek, mesken ve hizmetçi masraflarını temin etme anlamına gelir¹⁹⁸. Nafakayı karşılama kocaya aittir. Koca bunu karşılamadığı takdirde kadın mahkemeye başvurabilir. Bu durum kocanın kasden evini ihmal etmesi, nafaka bırakmadan yolculuğa çıkması ve gâipliği durumlarından birinin ortaya çıkması sonucu olabilirdi. Bununla birlikte takdir edilmiş nafakayı koca temin etmediğinde hakim bilinen malları nafakayı temin etmek için satmaya izin verebilirdi¹⁹⁹.

Herhangi bir nedenle başka bir yere giden kocanın, eşine temel ihtiyaçlarını karşılamak için nafaka tayin etmesi gerekmektedir. Örneğin; Mustafa b. İbrahim başka diyara gidip, eşi Ayşe binti Abdi'yi nafaka ve kisvesiz terk edince, Mustafa'nın babası İbrahim vekil sıfatıyla katıldığı davada kendi malından her gün 5 akçe nafaka Ayşe'ye takdir olunmuştur²⁰⁰. Kocanın vekili nafakayı ödemeyi taahhüt etmiştir, fakat bu durum vekilin kocanın babası olması dolayısıyla olmuştur.

Hakim gaib bir eş üzerine nafaka takdir etmeden önce, nafaka talebinde bulunan kadına yemin verdirerek²⁰¹, durumu aydınlatır ve nafakayı takdir ederdi. Örneğin; Neslihan binti Ömer adlı kadın kocası Süleyman b. Hızır'ın kendisini nafakasız terk ettiğini ve mahkemeden nafaka takdir olunmasını talep edince, Neslihan'a yemin etmesi söylenir. Yemin gerçekleşince Süleyman malından her gün için 6 akçe nafaka tayin edilmiştir²⁰².

Diğer bir nafaka türü de boşanmış çiftlerin çocukları için tayin edilen nafakadır. Boşanma davalarında çocukların bu durumları belirtilerek anne ve babanın

¹⁹⁴ 35/4, 61/1, 118/2, 139/1, 142/3, 102/2, 34/3, 34/4.

¹⁹⁵ 14/4, 89/4, 90/2, 114/2, 120/2, 153/3, 70/3, 118/3.

¹⁹⁶ 92/1.

¹⁹⁷ 121/3, 6/4, 95/1.

¹⁹⁸ Cin-Akgündüz, **Hukuk II**, s.86; Bilmen, **aynı eser**, C.II, 448.

¹⁹⁹ Cin-Akgündüz, **Hukuk II**, s.87.

²⁰⁰ 75/2.

²⁰¹ Bilmen, **aynı eser**, C.II, s.467.

²⁰² 13/3.

hangisinin nafakayı karşılayacağı belirtilmiştir. Çocuklar küçük ve bakıma muhtaç olduğundan genelde annenin yanında kalmış, nafaka da onlar tarafından karşılanmıştır. Fakat kadınlar nafakayı belli bir süre karşılayacağını da bildirmiştir. Davalarda, nafakanın 3 sene²⁰³ ya da çocuk 7²⁰⁴-10²⁰⁵ yaşına gelene kadar karşılanacağı belirtilmiştir.

Belgelerde nafakaya ihtiyacı olan ve bu ihtiyacını dile getiren yaşlı bir kadın ile ilgili örnekte vardır. Sencari mahallesinde oturan Rabia adlı bu kadın, “yaşlı ve sakat olmam sebebiyle ayağa kalkıp oturamadığım ve bir yerden başka bir yere gidemeyip hasta olduğum için, evinde oturduğum Mahmut Efendi bana hizmet eder. Geçinme ve elbise gibi masraflarım için Mahmut Efendi’ye günlük 10 akçe nafaka takdir olunmasını ve borç almasına izin verilmesini talep ederim” deyince mahkeme 10 akçe nafaka takdir ederek, borç almasına izin vermiştir²⁰⁶. Yaşlı kadının bütün isteklerinin kabul edilmesi, onun sosyal hayatına devam edebilmesi, rahat ve huzurlu bir yaşam sürmesi için onaylanmıştır.

c) Vasi Tayini

Hayatta iken kişinin kendi ataması ya da kadı tarafından yapılan atama²⁰⁷ ile ortaya çıkan, ölüm sonrası yapılması istenilen işleri yapan, kişiye vasi denir. Çocukların bakımı ile ilgili olan vasilik boşanma sonucu²⁰⁸ ya da anne ve babadan birinin ölmesi nedeniyle ortaya çıkmaktadır. Bu gibi hallerde vasiliği sağ olan üstlenmiştir. Fakat anne ve babadan biri vasi olarak atanamıyorsa, kadı en yakın akrabadan başlayarak atamayı yapmaktadır. Bu bir kural olmadığı için hariçten kimseler de vasi olarak atanmıştır.

Vasi atamalarında önce vefat eden kişi, ardından geride bıraktığı çocuklar ve atamanın sebebi anlatıldıktan sonra, son olarak vasi atanacak kişi zikredilmiştir. Vasi atamalarında göreve başlama ve hangi görevleri yapacağı belli iken, görev karşılığı vasilerin ücret alıp almadıkları belli değildir.

---

²⁰³ 14/4.

²⁰⁴ 153/3.

²⁰⁵ 119/2.

²⁰⁶ 61/1.

²⁰⁷ 76/1

²⁰⁸ 153/3; 14/4

Vasi atamalarında sadece erkekler değil, kadınlar da bu göreve atanmaktadır²⁰⁹. Özellikle kadınların bu görevle ilgili atamalarda ilk tercih olduğu görülmektedir. Vasi ile birlikte, vasinin yapacağı işlemleri kontrol eden nazır da atanabilmektedir. Bu tür durumlarda vasi hariç bir kimse ise, nazır anne olmuştur²¹⁰.

Vasiler, sorumlu oldukları çocukların mallarını onlar adına işletmekle görevlidirler²¹¹. Aksi halde görevini yapmayan vasi yerine yenisi atanmaktadır. Örneğin; vefat eden el-Hâc Nurullah adlı kişinin dört çocuğuna mahkeme tarafından vasi tayin edilen el-Hâc Ahmet b. Mehmet isimli kişi güveni kötüye kullandığından dolayı görevden uzaklaştırılıp yerine ölen kişinin karısı ve çocuklarının annesi vasi nasb tayin edilmiştir²¹².

Kanunun daha iyi anlaşılması için şu örnek verilebilir: “Hüccet-i vesayeti Alemşah binti Ali nam hatun

Mahmiye-i Konya mahallatından imaret mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Mahmut b. Mehmet nam kimesnenin Mehmet ve Ahmet ve Halil nam sulbi sağır oğulları bi-cihetil-ırsis şer-i intıkal iden hisse-i şeriyelerin zabta ve hıfza vesairi vaki' olan umur-ı şer'iyelerin görüvirmek bir vasi lazım ve mühim olmağın hamilete hazel-kitab Alemşah binti Ali nam hatun mukaddem ve müstekim olmağla kabl-i şer'iden vasinab ve tayin olundukda ol-dahi vesayeti merkumeyi kabul ve hizmeti lazimesin edaya taahhüt ve iltizam itmeğın ma-vak'a liecelit-temessük bit-taleb ketb olub yed-i talibe va'z olunduğu vakti hacetde ihticac ide... (7 Safer 1055)²¹³

---

²⁰⁹ 125/3

²¹⁰ 98/2

²¹¹ 72/1

²¹² 75/3

²¹³ 141/3

Tablo IV : Vasi Tayinleri

Tayın Edilen Kişi	Görevi	Tayın Sebebi	Tarih	Belge No
Emine binti Dede	Oğlu Dede'ye vasilik	Önceki vasinin uzaklaştırılması	2 Recep 1054 5 Eylül 1644	40/3
Remine binti İbrahim	Mustafa, İsmail, Eneke ve Rahime'ye vasilik	Önceki vasinin hiyaneti	7 Ramazan 1054 8 Kasım 1644	75/3
Alemşah binti Ali	Mehmet, Ahmet ve Halil'e vasilik	Çocukların babalarından intikal idenleri korumak	7 Safer 1055 29 Ekim 1645	141/3
Fahriye binti Mustafa	Mustafa, Ayşe ve İsa'ya vasilik	Kocasından çocuklara intikal eden emval, emlak ve eşyaları korumak	12 Muharrem 1055 9 Mart 1645	130/4
Melek binti Mehmet beşe	Marziye'ye vasilik	Malları korumak için	Evl.Muharrem 1055 27 Şubat-6 Mart 1645	125/3
Musa b. Veli	Şaban, Yahya, Ümmühan	Vasilik	23 Şevval 1054 24 Aralık 1644	98/2
Ayşe b. Osman	Nazır	Vasiyi kontrol		
Mustafa b. Mahmut	Raziye ve Ayşe'ye vasilik	Babalarından intikal eden malları korumak	2 Ramazan 1054 3 Kasım 1644	76/1
Havva binti nasuh	Osman ve Bayram'a vasilik	Babalarından kalan malları korumak	11 Ramazan 1054 12 Kasım 1644	75/4
Fatma binti Muharrem	(?), Osman, Raziye'ye vasilik	Malları korumak	10 Rebiülevvel 1055 7 Mayıs 1645	72/1
Cennet binti Mehmet	Musa ve Murad'a vasilik	Önceki vasiden 130 esedi gurusu ve bazı malları teslim alma ve muhafaza"	5 Safer 1055 4 Nisan 1645	148/2

3- Ailedeki Ekonomik Faaliyetler

a) Miras Davaları

1644-1645 yıllarına ait dönemde Konya'da kişiler arasında meydana gelen veraset intikal ve miras davaları ile alakalı 50 davada, varislerin hisselerini alamamaları ya da eksik almalarından veya kimsesi yok diye beytül-male alınan mallardan veyahut çeşitli anlaşmazlıklardan bahsedilmiştir.

Miras davalarıyla ilgili belgelerde ilk önce ölen kişi ve varisleri tanıtılmıştır. Ölen kişiden bahsedilirken "bundan akdem" kalıbı kullanılmıştır. Fakat kişinin ne zaman öldüğü ile ilgili belgelerde bir bilgi yoktur. Belgenin sonraki bölümünde ise

davanın sebebi anlatılmıştır. Davanın sebebi, mirasçıların anlaşmazlığa düşmeleri olabileceği gibi, vasi ataması veya paylaşılan hisselerin onaylatılması gibi durumlar olabilmektedir.

Belgelerde geçen şekli ile “ölünün bıraktığı şey”²¹⁴ anlamına gelen muhalefât üzerinde, mirasçılar borçları ödenmeden hak iddia edemezler. Cenaze borçları, müteveffatın yerine getirmedeği maddi ve manevi vecibeler çıkıldıktan sonra muhalefâtın geriye kalan kısmı mirasçılara aittir²¹⁵.

Varis bırakmadan ölen kimselerin malları, emin denilen görevli tarafından devlet hazinesine alınıyordu. Tabi ki varis olduğunu iddia eden kişi, böyle durumlarda kimliğini ispatlayıp payını isteyebilirdi. Devlet hazinesine, mirasçı olmaması ya da kadın mirasçı olup kadının hakkı çıkıldıktan sonra, geriye kalan mallar alınıyordu. Kadın, mirasta hissesine düşen kısmı alınca, geriye kalan kısım beytül-mal tarafından hazineye alınca, kocası zimmetinden 5000 akçe alacağı olduğunu söyleyip, bunu şahitlendirince kocasının muhalefâtından bu meblağı almıştır²¹⁶.

Benzer bir davada kocası ölen kadın, kocasının dükkan ve evin nısfını sağlığında kendisine hibe ettiğini ve geri kalan ev ve dükkan hisselerin de hala eşi olan ve 40 gün önce ölen Ahmet’e kaldığını ve onun da kendisine 10.000 akçe borcu olduğunu belirterek, borç ile ev ve dükkanın kalan hisseleri takas edilmiştir, diyerek bu malların beytül-male aid olmadığını kanıtlamaya çalışmıştır. Sonuçta olayı şahitlendiren kadın haklı bulunmuştur²¹⁷.

Miras taksiminin nasıl yapıldığı mahkemeye kayd ettirilmiştir ki, ileride çıkabilecek anlaşmazlıkları engellemek bu fiilin temel gayesidir. “İvez ve Ali, babalarından kalan mirası, eski Baran’da vaki bir dükkanı ikisi ortak olmak üzere, ‘İvez Ali’den 100 aded esedi guruş alarak bağdaki hakkından vazgeçmiş ve sicile kaydedilmiştir²¹⁸. Görevleri arasında olan mirasla ilgili kadı, nâib ya da başka görevli

²¹⁴ Pakalın, **aynı eser**, C.II, s.564.

²¹⁵ Joseph Schacht, “Miras”, **İA**, C. VIII, MEB Yay., Eskişehir 1997, s.353.

²¹⁶ 73/2.

²¹⁷ 73/1.

²¹⁸ 38/3.

tain ederek taksimi gerçekleştirmeye çalışmıştır²¹⁹. Bununla beraber taksim olunamayan miras hususunda mahkemeye yapılan müracaatlarda, bazen kişilerin mirası kendi aralarında taksim etmeleri söylenmiştir²²⁰.

Mirasla ilgili anlaşmazlıklar; şahitlerin doğrulaması ile ya da yemin verdirilerek çözülmüştür²²¹. Gayr-i menkullere ait anlaşmazlıklar ise sınırlar tesbit edilerek çözülmüştür. Örneğin; “Hasan ve Hüseyin adlı kişiler babalarından kalan dükkanın Çakıcılar sevkinde taraf-ı sülsasi tarik-i am, bir tarafı Mehmet mülkü ile mahdud olub, bu börekçi dükkanının babalarının mülkü olduğunu ve kendilerine intikal ettiğini, Turmuş adlı kişinin hak iddia ettiğini ve men edilmesi talebinde olduklarını söylerler. Turmuş ise babasından kendisine intikal ettiğini ve elinde hüccet olduğunu söyler. Hüccete göre dükkanın iki tarafı tarik-i am, bir tarafı Kenan Dede Mescidi Vakfı ve bir tarafı Müşteri mülkü ile sınırlıdır. Dükkanın sınırlarına bakılarak dükkanın Hasan ve Hüseyin’in hakkı olduğu kararı verilir²²². Görüldüğü üzere anlaşmazlıklar ancak mahkemede çözülmektedir.

Gayr-i menkul ile ilgili miras davalarında, mirasçılar kendi aralarında anlaşarak gayr-i menkülü bir kişiye satmaktadırlar. Normal satış işlemi özelliğindeki bu tür satışlarda kişi kendi payını nakt olarak almaktadır²²³. Başka bir davada ise, ölmeden gayr-i menkülü satan bir kişinin mirasçuları sonradan davacı olmuş fakat satın alan kişi mülkü aldığını ispatlayınca diğerleri davadan men edilmiştir²²⁴.

Miras davaları arasında en önemli davalardan biri de şüphesiz mehr-i müeccel ile alakalı olanlardır. Miras taksiminde mehr düşülmesine rağmen, mirasçılarının nikahtan habersiz olması ya da kadının sonradan başkası ile evlenmesi gibi sebeplerle dava konusu olmuştur. Mirasçılar ve mehrini talep eden kadın arasında “akd-i sulh” yapılarak, konu mahkemede kayd ettirilmiştir. Fakat “akdi sulh” konusu olan mehrin hiçbir zaman aynı miktarı alınmayıp hep daha az meblağı alınmıştır²²⁵.

Bir kimsenin muhalefatında neler olduğu şu belgelerden daha iyi anlaşılabilir; Hatunsaray Nahiyesine tabi Deste köyünden Abdullah b. Mehmet’in muhalefeti;

---

²¹⁹ 45/3.

²²⁰ 50/1.

²²¹ 116/1.

²²² 133/3.

²²³ 17/2; 28/3.

²²⁴ 59/4.

²²⁵ 89/1; 95/1.

- 1) 9000 nakt akçe
- 2) 1 kısarak
- 3) 3 katır
- 4) 1 leğen
- 5) 1 bakır
- 6) 1 kazan
- 7) 1 tabe (tava)
- 8) 17 sahn²²⁶

Erikzade diye bilinen Memi Bey İbn-i Mehmet Çavuş'un muhallefatıdır:

1) Ak Ali oğlu üveys (?) diye bilinen ve mezkurun mülk menziline ve saray-ı atik yedinde ve İstanbul'daki Yeni Bezzazistan'da Çadırcılar kuyusu batısında olan küçük dükkanlar.

2) Bursa'da Yeni Han'da bulunan üç kısım oda

3) Kirazhane boğazında iki kısım dükkan

4) Yorgancılarda bir kısım dükkan

5) Gemlik'te bulunan bahçe

6) Yediler Sultan mahallesinde Kasım halife cami batısında bulunan iki kıta bağ vs. arazi

7) Gürden isimli yerde iki parça bağ²²⁷

Osman b. el-Hâc Şa'ban'ın muhallefatıdır.

1) Kemal Garip mahallesinde ev

2) Hocacihan'da vaki eşcar ve kürümü müştamil 2 tahta bağ

3) 28 re's koyun

4) 2 re's inek

5) 3 re's kırat

6) Aded ve elvanı malum 2000 akçe kıymetli esas beyti (ev eşyası)²²⁸.

Mirasla ilgili bir diğer husus, paylaşılan mallar için satan kişi bedelini alarak hakkını devretmiştir²²⁹. Zimmi olan kişiler de miras davalarında sonradan sorun

---

²²⁶ 7/3.

²²⁷ 9/1; 9/2.

²²⁸ 84/2.

²²⁹ 89/2.

olmaması için mahkemede aynı tür olayları kaydettirmişlerdir²³⁰. Bazı durumlarda ise anlaşmazlığa düşülmüş ve araya birkaç kişinin girmesiyle “akd-i sulh” yapıldığı belirtilerek belli bir meblağ tayin edilmiştir²³¹. Para olarak ödenen karşılık, “tüfek, kılıç vs”²³² gibi eşyalarla da ödenmiştir.

Miras davalarında cariye ve kölelerin miras bırakıldığına ait bilgiler vardır²³³. Tabi azat edilen kişiler miras bırakılamaz.

İncelenilen dönemde meydana gelen miras davalarından ailenin kaç çocuğa sahip olduğu öğrenilebilir. Zira çocuğu olmayan kişinin mirası kardeşlerine, o da yoksa amca çocuklarına, eğer varissiz ise devlet hazinesine kalmaktaydı. Aşağıdaki tablolar incelendiği zaman, Osmanlılar denince akla gelen çok çocuklu aile düşüncesinin doğru olmadığı anlaşılır. Aynı şekilde çok kadınla evlenmeye rastlanılmamış, sadece 1 kişinin 3 kadınla evli olduğu tesbit edilmiştir²³⁴.

Tablo V : Ailelerin Çocuk Sayıları ve Yüzdeler Dağılımı

Çocuk Sayıları	1	2	3	4	5	6	Çocuksuz
Çocuk Sahibi Aile	7	7	3	5	1	1	2
Yüzdesi	27,1	27,1	11,5	19,2	3,8	3,8	7,6

Bu tablo 26 aded belgeden elde edilen veriler neticesinde hazırlanmıştır. Tablodan anlaşılacağı üzere aileler genelde 1 ve 2 çocuk sahibidir. Diğer oranlar bunun çok altındadır.

Tablo VI : Çocuk Sayılarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyeti	Erkek	Kız	Toplam
Çocuk Sayısı	34	21	55
Yüzdesi	61,8	38,2	100

²³⁰ 89/2.

²³¹ 89/1; 77/2; 29/1

²³² 24/1.

²³³ 26/3; 61/3.

²³⁴ 10/3.

Tabloya göre erkeklerin oranı kızlardan fazladır. Vasi tayinlerine bakıldığında 7 kız ve 19 erkek çocuk sayısı tesbit edilmiştir ki erkeklerin sayısı yine fazladır. Fakat buluşa eren çocukların kendi haklarını almaları ve bu belgelerde zikredilmemeleri sebebiyle tabloya eklenmemiştir.

b) Hibe

Sözlükte “bağışlama, bağış”²³⁵ anlamına gelen hibe, bir malı karşılıksız olarak bir şahsa mülk olarak vermektir²³⁶. Hibe akdinde önemli olan noktalar, hibeyi yapan kimsenin izni ve hibe yapılan kişinin hibe edilen malı almasıdır.

“Mahmiye-i Konya mahallatından Bürdebaşı mahallesi sakinelerinden Şems binti Mehmet nam hatun meclis-i şer’ide sadriye kızının kızı ba’isetü-haze’l kitab Hanım binti Mahmut nam hatun mahzarında ikrar idip, mahalle-i merkumede vaki bir tarafı Mehmet mülkü ve tarafeyni Topal Osman mülkü ve bir tarafı tarik-i âm ile mahdud olub silki mülkümde münesselik iki tabhane ve bir kıta hayatı müştamil olan menzili mülkümden ifraz idip ba’det-tahliye-şer’iye ve yine mülküm olan leğen ve bir tabe ve iki bakır ve sahnımı dahi kızım kızı merkume Halime’ye hibe-i sahiha-i şer’iye ile hibe ve teslim eylediğimde ol dahi meclis-i hibede her birini ahz ve kabz eyledi zikri-i sabik iden menzil ve eşya hini hibeden merkume Halime’nin mülkü mevrusudur keyfe ma yaşa ve yehtar zabt ve tasarruf eylesin didikde... (17 Muharrem 1055)²³⁷ Mahkemede hibe yapan ve hibe yapılan hazır bulunmuştur. Hibe konusu olan mal özellikleriyle anlatıldıktan sonra, bağışlama yapılan kişinin bunları aldığı belirtilerek hibe sonuçlanmıştır.

İncelenilen defterde birçok konuda hibe yapılmıştır. Bunlar arasında bağ²³⁸, tarla²³⁹, dükkan²⁴⁰, hayvan²⁴¹, ev²⁴² ve mihr²⁴³ gibi hibeler vardır. Hibeler arasında dikkat çeken en önemli hibe mehr ile ilgili olanlardır. Örneğin; 30.000 akçe mehri olan

²³⁵ Develioğlu, **aynı eser**, s.366.

²³⁶ Cin-Akgündüz, **Hukuk II**, s.122.

²³⁷ 131/4.

²³⁸ 74/4; 77/3.

²³⁹ 78/3.

²⁴⁰ 39/3.

²⁴¹ 77/1; 141/1.

²⁴² 6/3; 116/2; 74/2; 69/2.

²⁴³ 139/1.

kadın mahkemede bu meblağı kocasına hibe etmiştir²⁴⁴. Bu hibe evli iken yapılmıştır. Başka bir örnekte ise kadın kocası ölmeden 4000 akçe mehrinin yarısını bağışlamış, fakat kocası ölünce kalan mallardan olmak üzere mirasçılardan talep etmiştir²⁴⁵. Nitekim mahkeme mirasçılara bu meblağı ödemesini tenbih etmiştir. Mehrin tasarruf hakkı sadece kadına aittir, kadın dilerse mehrin bir kısmını, dilerse tamamını kocasına hibe edebilir. Zira mehrin kocasından ayrılmak isteyen kadının elinde bir koz olduğu ve bu kozu kullanarak kocasından ayrıldığı unutulmamalıdır.

Hibe ile ilgili belgelerde, “mülkünden ifraz idip”, “ba’det-tahliye-şeriye” ve “hibe-i şeriye ile” gibi kalıplar kullanılmıştır. Birincisi, bağışlayan kişinin bağışladığı malı mülkünden çıkardığını, ikincisi bu malı boşalttığını, üçüncüsü ise hibe ettiğini ifade etmektedir.

Hibe ile ilgili belgeler, hibenin genellikle yakın akrabalar arasında yapıldığını göstermektedir. Örneğin; 18 puşte bağıın eşe²⁴⁶, bir odanın kardeşe²⁴⁷, bir evin oğluna²⁴⁸, hibe edildiği görülmüştür. Bununla beraber akraba olmayan kişilere de hibe yapılmıştır²⁴⁹. Köle ve cariyeler azat edilirken, onlara da hibe yapıldığı dikkati çekmektedir²⁵⁰.

Hibe ile ilgili konularda da anlaşmazlıklar çıkmış ve bunlar mahkemeye taşınmıştır. Çıkan anlaşmazlık arasında hibe edilen malın ne kadarının hibe edildiği²⁵¹, hibe edilen malın tasarrufuna engel olunduğu²⁵² ve malın kendisine hibe edildiği iddiası²⁵³ vardır. Hibelerde bağışlanan malın yeri ve sınırları anlatılmış, söz konusu mehr ise miktarı yazılmıştır. Hibe konusunu teşkil eden malın bütün ayrıntılarıyla anlatılması sonradan çıkabilecek anlaşmazlıkların önüne geçmek gayesiyle yapılmıştır.

Hanefilere göre hibe, mahrem olan yakın akrabaya veya karı-koca arasında veya karşılıklı yapılmışsa; hibe edilen şey, hibe edilen şahsın mülkiyetinden çıkmışsa, hibe edilen şeyde telef ve ilave gibi bir değişiklik meydana gelmişse hibeden dönülemez²⁵⁴.

---

²⁴⁴ 6/4.

²⁴⁵ 139/1.

²⁴⁶ 155/2.

²⁴⁷ 69/2.

²⁴⁸ 116/2.

²⁴⁹ 141/1; 78/2.

²⁵⁰ 6/3.

²⁵¹ 86/3.

²⁵² 74/4; 18/3; 117/4; 77/1.

²⁵³ 127/1.

²⁵⁴ Orhan Çeker, **İslam Hukukunda Akidler (Doktora Tezi)**, İttifak Holding A.Ş. Yay. Konya 1999, s.259-260.

c) Vekalet

Sözlükte korumak demek olan vekalet, terim olarak belli ve meşru olan bir tasarrufa bir şahsın kendi yerine başkasını yetkili kılmasına denir. Aynı manayı tevkil kelimesi de ifade eder²⁵⁵. Vekaletle ilgili belgelerde, vekilin görevinin ne olduğu belirtilmiştir. Örneğin; zevcinden kalan muhallefattan mehrini ve kendisine düşen hisseyi almak isteyen Fatıma binti Mehmet adlı kadın, bu işleri için Osman Çelebi İbn-i Nasuh adlı kişiyi vekil tayin etmiştir²⁵⁶. Tabi ki vekaletin gerçekleşmesi için iki şahit gerekmektedir, bütün belgelerde şahitlerin ismi yazılmıştır.

Vekaletle ilgili davalarda, önce vekil tayin eden kişi tanıtılarak sonra vekaletin konusu, vekil tayin edilen kişi şahitlerin ismi sırasıyla anlatılmıştır. Bu tür davalarla alakalı mirasın devri²⁵⁷, mülk satışı²⁵⁸ ve vekaletin başkasına devri²⁵⁹ gibi örnekler vardır. Sicilde sadece bir davaya vekalet etme ile ilgili birçok örnek vardır. Bu belgelerde genellikle bir anlaşmazlık çözülmeye çalışılmıştır²⁶⁰.

Vekil tayin etme konusunda, kadınların erkeklerden daha çok vekil tayin etmeleri dikkati çekmektedir. Bu durum kadınların toplum içinde konuşmaktan sıkılmaları gibi sebeplerle açıklanabilir. Zira vekil olan kadınların sadece kendi çocuklarının vekaletini almaları ya da büyüyen oğluna diğer çocuğunun vekaletini verme gibi olaylar başka türlü izah edilemez.

B- Kişilerle İlgili Hususlar

1- İhtida Hareketleri

İslam hukukunda insanlar mensup olduğu dinlere göre birbirinden ayrılırlar. İslam hukukuna göre insanlar Müslim ve gayri Müslimler olmak üzere ikiye ayrılırlar. Gayri Müslimlerde zimmiler ve müste'menler olmak üzere ikiye ayrılır. Zimmiler, İslam ülkesinin gayri Müslim vatandaşları, müste'menler ise, yabancılardır²⁶¹.

²⁵⁵ Cin-Akgündüz, **Hukuk**, s.236.

²⁵⁶ 99/2.

²⁵⁷ 61/2.

²⁵⁸ 153/2.

²⁵⁹ 101/1.

²⁶⁰ 75/2; 14/4; 24/1; 29/1; 76/3; 144/1.

²⁶¹ Cin-Akgündüz, **Hukuk**, C.II, s.310-311.

İhtida hidayete ermek, İslam dinini kabul etmek, mühtedi de hidayete eren, Müslüman olan anlamlarına gelmektedir²⁶². Farklı bir din ideali için mensubu olduğu dini fikir ve bağlılıktan vazgeçme; dini inanç ve davranışlarla ilgili yön değişimini de içine alan manevi evrim ve gelişmedir. Dine dönüş ve din değiştirme olayı zihni bir sentezin parçalanması ile yerine başkasının konması olarak gözükmektedir²⁶³. Türk devletinin adaletli ve hoşgörülü politikaları, Müslüman Türk toplumunun gayri Müslimlerle birlikte yaşama geleneği ve Türk-İslam kültürünün gündelik hayata bakan yüzü bu ihtida hareketlerinin gerçekleşmesinde en önemli faktörlerdir²⁶⁴. Tabi ki kişinin içinde bulunduğu psikolojik durumdan kurtulma isteği de bunda etkili olmuştur.

“Kürkçü mahallesi sakinlerinden iken ölen Kubad v. Gülab nam zimminin karısı Fatma binti Abdullah, kendisini asaleten ve kendisiyle birlikte Müslüman olan çocukları Mustafa, Mehmet ve Ayşe adına vesayeten, Allahvirdi v. Ufadarı dava ederek, zevcem sağlığında 8 çeki gümüş ayırıp, 5 çekisini satarak ermiyan taifesinin mezarlığının etrafına duvar yapılması ve 3 çekisiyle haç düzdürülmesi için Allahvirdi Keşişe verdiğini, Kubad’ın ölümünden sonra gümüşlerin masrafları karşılamadığını söyleyerek kocasının muhalefatından 20 guruş ve 20 guruş kıymetli çukasını aldığını ve bunların Allahvirdi Keşiş’in zimmetinde kaldığını ve talep eylediğinde anlaşmazlık olduğunu söyleyince, Allahvirdi Keşiş zimmetinde 50 guruş hakkı kaldığı anlaşılır ve 50 guruş alınarak Fatma’ya iade edilmiştir (11 Temmuz 1644)²⁶⁵.

Örnekte görüldüğü üzere kocası ölen kadın Müslüman olmuş ve anneleriyle birlikte çocuklar da dinlerini değiştirmiştir. Bu husus ile ilgili çeşitli fetvalar vardır. Örneğin; “Zeyd-i Müslim şeref-i İslam’la müşerref olduktan sonra evlad-ı sigârı Zeyde tabi’iyyet ile Müslim olurlar mı? el-cevap : olurlar”²⁶⁶, fetvası küçük çocukların tabiiyet ile Müslüman olduğunu kanıtlamaktadır. Ayrıca bu dava muhtediler ile zimmiler arasındaki ilişkileri göstermesi açısından da son derece önemlidir.

²⁶² Pakalın, **aynı eser**, C.II, s.607.

²⁶³ Osman Çetin, **Sicillere Göre Bursa’da İhtida Hareketleri ve Sosyal Yapı**, TTK Basımevi, Ankara 1994, s.59.

²⁶⁴ Alaaddin Aköz, “Konya’da İhtida Hareketleri ve Osmanlı Mahkemesi (1640-1750)”, **Uluslar Arası Kuruluşunun 700. yıl Dönümünde Bütün yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi 7-9 Nisan 1999**, Konya 2000, s.558.

²⁶⁵ 13/4.

²⁶⁶ Aköz, **aynı makale**, s.551 dipnot 33.

“Konya sakinlerinden Fazlı b. el-Hâc Durali, Evanid v. Sarman adlı zimmiye, ‘gel Müslüman ol’ diye hitab edib kelime-i şehadet takrir eylediğinde kabul etmeyip bana küfretmiştir deyince, Evanid bunu reddetmiş fakat şahitler Fazlı b. el-Hâc Durali’nin ikrarını doğrulamışlar (1644 Eylülü Ortaları)”²⁶⁷. Müslüman bir kişinin, Müslüman olması için bir zimmiye telkinde bulunması, Müslümanların konuya bakışını göstermektedir.

İhtida eden kişilerin çeşitli sebeplerle tekrar eski dinlerine döndükleri zaman zaman görülmektedir. İslam hukukuna göre bir kimse İslam’a girmeye zorlanmadığı halde İslam’ı seçtikten sonra tekrar vazgeçmesi büyük bir suç sayılmış ve ele geçirildiğinde ölümle cezalandırılması yoluna gidilmiştir²⁶⁸.” Çifte nerdiban mahallesinden mühtedi Hüseyin b. Bolad, babası muvacihesinde, bundan altı sene önce Boladin kendi rızası ile Müslüman olarak küfür ve delaleti terk edip cami ve mescide devam eder olduğunu ve muhtedi olmuşken ahar diyara gidip altı sene sonra döndüğünde, İslam dinine aykırı davranışlar gösterdiğini, yani mürted olduğunu ileri sürmüştür. Bolad cevabında İslamı seçerek mühtedi olduğunu inkar etmiş, Hüseyin şahitlerle iddiasını ispatlamış ve babasının mürted olduğuna karar verilmiştir (25 Ocak 1644)”²⁶⁹. Babasının ölümüne sebep olacak bir şikayette, öz babasını şikayet ederek Müslümanlığı ne ölçüde benimsediğini gösteren bir mühtedi görülmektedir.

“Sultan Alaeddin evkafı mütevellisi olan Mehmed Beg, Sille’de oturan Meçi veled-i Remlid’i mahkemeye getirerek, Recep Beg, Meçinin zimmetinde olan parasını 3 güne kadar ödemezse Müslüman olasın diye şart koştuğunu söylemiş ve 3 gün geçtiği için şartın yerine gelmesi gerektiğini ifade etmiştir”²⁷⁰. Bu belge, bir şartın “Müslüman olma” sonucuna bağlanması açısından önemlidir.

“Sultan Alaeddin Cami evkafı mütevellisi Mehmet Ağanın vekili Mehmet Beg, mahkemeye gelerek Sultan Alaeddin evkafına bağlı Sille karyesi sakinlerinden zimmiye iken Müslüman olan Ayşe binti Abdullah, aynı karyeden aharda olan Bali v. İvad isimli zimminin oğlu Minayil ve kızı Güllü’yü kendi evinde ikisini boğup öldürdüğü şeklinde duyumlar alındığını söyleyerek mahkeme tarafından keşif yapılmasını talep eder. Bir

---

²⁶⁷ 46/3

²⁶⁸ Yılmaz Kurt, “XVI. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu’nda İhtida Hareketinin Onomastik Açından İncelenmesi”, **Kafalı Armağanı**, Akçağ Yay., Ankara 2002, s.265.

²⁶⁹ 48/1.

²⁷⁰ 149/2.

heyet oluşturularak bu hususa mübaşir tayin olunan Dilaver Bey'le Ayşe'nin evine varılıp, bu olay sorulunca; Minayil ve Güllü'yü Recep ayının 12. günü akşam evime davet edip, onlar eve girince sicim ile boğup, yastık kılıflarının içine koyduğunu söyler ve onları yastık kılıflarını içinden çıkarıp, itiraf eder. Mahkeme heyeti zikr olunduğu üzere yazdıktan sonra, durumu mahkemeye bildirir, mahkemeye getirilen Ayşe'ye sorulduğunda sicim ile boğup öldürdüğünü defalarca söyler (15 Eylül 1644)²⁷¹. Aynı dava Karaman Beglerbegisi divanında görülmüştür. “Çocukların babası Bali v. İvad, Müslüman olan Ayşe binti Abdullah huzurunda ben ahar diyara gitmişken, Ayşe oğlum Minail ve kızım Güllü'yü kendi evinde ikisini de boğub helak eylemiş ve mahkeme tarafından keşf heyeti üzerine varıp, süal olununca, ikisini sicim ile öldürüp, cesetlerini yastık kılıflarına koyduğunu beglerbegi huzurunda tekrar eder. Ayşe'nin kanuna aykırı fiillerden pek uzak olmadığı anlaşılınca fetvay-ı şerife mucibince öldürülmesine karar verilir (24 Eylül 1644)²⁷². İhtida eden kimselerin iyi veya kötü yaptığı davranışlar olmakla beraber, bu tamamen kişinin tamamen kendi psikolojik durumuyla alakalıdır. Nitekim kadının dâk-ı ma'rufe yani ruhi sıkıntılı olduğu belgede belirtilmiştir.

2- Köle ve Cariye

Osmanlılar, hukuki olarak özgür olmayanlar için *esir*, *köle*, *rikab*, *bende* ve *abd* gibi genel terimlerden başka, *mükateb*, *müdebber*, *kul*, *gulam*, *memlük*, *cariye* ya da *odalık* gibi²⁷³ tabirler de kullanmışlardır. Kölelik ırk, cinsiyet ve yapılan işlere göre çeşitli sınıflamalara tabi tutulmuştur. Fakat az veya çok özgürlüğün kısıtlanması hepsinde mevcut olduğundan konu incelenirken sicil içinde geçen örnekler verilmekle yetinilecektir.

1644-1645 yıllarına ait, Konya'da köle ve cariyelerle ilgili 12 aded belge ile karşılaşılmış ve bu belgelerde hürriyet ya da satılma gibi konular işlenmiştir. İslam, köleliğin sebebini bire indirmiş, sadece savaşta esir edilenlere bu statü verilmiştir. Ayrıca kölelere kötü muamele yasaktır ve hür insanlar gibi muamele edilmesi

²⁷¹ 46/2.

²⁷² 50/2.

²⁷³ Madeline C. Zilfi, “ Osmanlı'da Kölelik ve Erken Modern Zamanda Kadın Köleler”, **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.476.

emredilmiştir. Kölelik, İslam hukukunda ehliyeti sınırlayan hallerden biridir, kölenin evlenme, boşanma ve benzeri şahsi hakları bakidir²⁷⁴.

Köle ve cariyelerin kimlikleri fiziksel özellikleri ve hangi millete ait olduklarına göre belirlenmektedir²⁷⁵. İncelenilen belgelerde itak adı verilen azat etme, yani kölenin serbest bırakıldığını gösteren itakname²⁷⁶ adlı belgeler vardır.

Köle ve cariyelerin serbest bırakılması iki türlü olmuştur. Birincisi sadece Allah'ın rızasını kazanmak için yapılan serbest bırakmadır. “Su dirhemi nahiyesine tabi Sille köyünden Totodri V. Mâtlı isimli zimmi, orta boylu, gök gözlü, sarışın açık kaşlı rus asıllı Ken'an isimli kölesini Azat eylediğini söylemiş”²⁷⁷. Benzer bir örnekte “Konya sakinlerinden Ahmet Ağa İbn-i Kemal Bey mahkemede Ken'an b. Abdülmeman isimli kölesini Allah rızası için azat ettiğini belirtmiştir”²⁷⁸. Başka bir örnekte, Eski il kazasına tabi Gölce köyünden Recep 6. Mahmut, orta boylu, ela gözlü, açık kaşlı, sarışın Rus asıllı Gülistan binti Abdülmennan isimli cariyesini Allah rızası için azat ettiğini söylemiştir²⁷⁹. Bu tür belgenin sonunda diğer hür insanlar gibi hür olacakları belirtilmiştir.

Köle ve cariyelerin serbest bırakılmalarında ikinci yol ise, belli bir şarta bağlı olarak serbest bırakmadır. “Aligav mahallesi sakinlerinden iken vefat iden el-Hâc Hasan b. Cafer'in, uzun boylu, sarışın, ela gözlü, üst dişi kırık, rus asıllı Nazeni biti Abdülmennan isimli cariyesi, el-Hâc Hasan'ın oğulları Cafer, Mehmet ve Kemal huzurunda, efendim el-Hâc Hasan ile mahkemeden 9 sene önce, ölümünden sonra azat olmam konusunda akt yaptık, değerim mezburun muhalefatının üçte birine eşittir, oğulları beni satmak istemektedirler deyip bunu şahitlendirince mahkeme Nazeni'nin azadına karar vermiştir”²⁸⁰. Belgede görüleceği üzere cariye miras olarak kalmaktadır.

Belli bir mal ya da fiyat karşılığında serbest bırakılma talebi de vardır. “Bağ Evliya mahallesinde oturan Halil b. İlyas, mahkemede orta boylu, ela gözlü, açık kaşlı, sarışın ve rus asıllı kölesi Yusuf b. Abdullah ile 8000 akçeye kitabet yapılır. Yusuf kendi kazandığı paradan bu meblağı ödeyince mevali üzerine olan haklara sahip olduğu

²⁷⁴ Cin-Akgündüz, **Hukuk**, C.II., s.22-23.

²⁷⁵ 101/3; 107/1.

²⁷⁶ 25/3.

²⁷⁷ 101/3.

²⁷⁸ 12/2.

²⁷⁹ 71/2.

²⁸⁰ 107/1.

belirtilir”²⁸¹. “Kitabet, kölenin efendisine belli bir meblağ ödemesi şartıyla azad edilmek üzere yaptığı akde denir”²⁸². Örnekte belli bir miktar paraya anlaşılmış ve para ödenince kişi normal kişilerin sahip olduğu haklara sahip olmuştur. Köle ve cariyeler bu serbest bırakmadan sonra özgür ve normal reayadan farksız olmaktadır ama isimleri hep Abdullohoğlu ya da Abdullah kızı olarak geçmektedir.

Belli bir şartla serbest bırakmaya bir başka örnek ise; “Nehri Kafir mahallesinde oturan Himmet 6. sefer, mahkemeden on ay önce Yusuf b. Abdülvehhab adlı kölesine, iki türbede sathiyamızı tevellüh (dua) idip etmamı hizmet eyledikten sonra azad edeceğini söylemiş, fakat kölesi olarak tutmak istediği belirtilerek olay şahitlendirilir ve Yusuf affedilir”²⁸³. Belirlenen şartı yerine getiren ve bunu doğrulayabilen kişilerin azad edilmesine güzel bir örnektir.

Köle ve cariyelerin satıldığını gösteren belgeler de vardır. “Dehüda mahallesi sakinelerinden iken vefat iden Tayibe binti Derviş Çelebi’nin kocası Sefer Ağa ibn-i Mirza, rus asıllı Basmeni adlı Tayyibe’nin cariyesi 80 aded riyali guruşa Rukiyye binti Resül’e satıldığını ve bu meblağın 40 guruşunun kendisine ait olduğunu vekili aracılığıyla bildirmiş, fakat bu meblağı sağlığında hanımının aldığı ortaya çıkmıştır”²⁸⁴. Belgenin devamı niteliğindeki bir başka belgede ise, “Tayyibenin Mercan adlı cariyesi ise İshak Çelebi’ye satılmış ve Sefer Ağa kendi hissesine düşen 1500 akçeyi almıştır”²⁸⁵. Bir kişinin birden fazla cariyesinin olabileceği belgelerden anlaşılmaktadır.

Kölelerle ilgili anlaşmazlıklarda vardır. “Merhum Zelve Sultan mahallesi sakinlerinden iken vefat iden Yusuf Bey ibn-i Abdullah’ın veraseti eşi Münteha binti Davud’a intikal etmiştir. Yusuf Bey’in cariyesi Belkıs b. Abdullah Yusuf Bey mahkemeden dört yıl önce beni malından çıkarmıştı. Münteha hala kölesi olmamı murad ider, diyerek olayı şahitlendirince Münteha’nın bu talebi kabul edilmemiştir”²⁸⁶. Benzer bir örnekte ise “ölen kişinin abdi memlüki beytülmale alınır, fakat mirascı olan kişi buna itiraz ederek kölesini almıştır”²⁸⁷.

---

²⁸¹ 38/2.

²⁸² Bilmen, **aynı eser**, C. III, s.342.

²⁸³ 25/3.

²⁸⁴ 100/2.

²⁸⁵ 94/1.

²⁸⁶ 148/1.

²⁸⁷ 160/3.

Bu örneklerden başka, dükkandan çalınan bazı eşyaları çaldığı hususunda şüphelenilen ve öyle olmadığı anlaşılan bir köleyi²⁸⁸ ve azat edilirken efendisinin kendisine bir ev hibe ettiği köleyi²⁸⁹ anlatan belgeler de vardır.

C- Sosyal Bünyede Meydana Gelen Suçlar

Türk şehirlerinde, eskiden beri mahalleler genellikle birbirini tanıyan, sosyal ve ekonomik dayanışma yönünden bir bütün teşkil eden aynı inançtaki kişilerin topluca yaşadıkları yerlerdir²⁹⁰. Osmanlı şehirlerinde genellikle Müslüman olmayanlar, aynı mahallelerde bir arada oturuyorlardı. Bundan başka kimi meslek mensupları kendi mesleklerinin adları ile anılan mahallelerde topluca yaşamışlardı²⁹¹.

Osmanlı kanuna göre mahalle yerleşikleri birbirlerine kefieldir. Yani yapanı belirlenemeyen bir olayın aydınlatılması için toptan sorumlu tutulmuşlardır. Bu önlemlerde vergi yükümlülerinin saptanması ve merkezi otoritenin ve genel güvenliğinin istenilen biçimde gerçekleştirilmesi amaç edinilmiştir. Bu önlemler burada oturanların birbirlerini tanıyan, birbirlerine karşı sorumlu kişiler olmasını sağlamıştır²⁹². Örneğin; “Muin mahallesi ahalisinden el-Hâc İbrahim b. Hızır ve Veli Çelebi ibn-i Recep adlı kişiler mahkemeye gelerek, İsmihan binti Şakir (?) adlı kadının sağ ayağı yaralanmış, mahkemeden keşf için üzerine varılması talepleri üzerine, eve varılarak kadına sorulduğunda, İç-kal'a mahallesinde kendi işime gitmiş idim, Kör 'İvez ve Mehmet Beşe beni alıp Misafiroğlunun evine götürüb, içki içip, fiil-i şin'a kastı sonrası kurtulmak için ayağıma tâbe ile vurdum, ayağım bundan dolayı oldu, mahallelinin alakası yoktur deyince, dava anlatıldığı üzere mahkemede kayd edilmiştir”²⁹³. Belgeden anlaşılacağı üzere mahalleli, mahalle sakinlerinden birinin başına gelen faili bulunmayan olaylardan dolayı sorumludur. Mahalle sakinleri bu sorumluluğu üzerlerinden atmak için mahkemeye başvurarak böyle olayların çözülmesini sağlamıştır.

---

²⁸⁸ 17/1.

²⁸⁹ 6/3.

²⁹⁰ Küçükdağ, **aynı eser**, s.79.

²⁹¹ Özer Ergenç, “Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fiziki Yapıya Etkileri”, **Türkiye'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1071-1920)**, Ankara 1980, s.104.

²⁹² Özer Ergenç, “Osmanlı Şehrindeki Mahalle'nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”, **Osmanlı Ansiklopedisi**; C. IV, İstanbul 1984, s. 72-73.

²⁹³ 21/2.

Benzer bir davada ise, annesinin merdivenden düştüğünü ve mahalle ahalisinin bununla ilgisi olmadığı söylenilerek bu durum mahkemeye kaydedilmiştir²⁹⁴.

Mahallenin dirlik ve düzenliğini sağlamaktan orada oturan Müslim-gayrimüslim herkes sorumlu idi. Genel ahlaka aykırı davranışta bulunanlara müsamaha edilmez, mahkemeye şikayet edilerek vazgeçirmek için şer'an baskıda bulunulurdu. Aynı davranışı devam ettiren kimseler, mahkemeye müracaatla mahalleden ihraçları istenir idi²⁹⁵. Örneğin; kötü hallerinden dolayı mahalleden ihraç edilen aile, tekrar eski mahallesine dönebilirdi. Bu ailenin kötülükten vazgeçmesi üzerine, mahalleli eski evlerine dönmesi için bu aileye izin verebilirdi²⁹⁶.

İslâm hukukunda suçlar had, kısas ve tazir olmak üzere üçe ayrılmıştır. Hırsızlık, zina, zina iftirası (kazf), yol kesme (hırâbe), içki içme (sarhoşluk), irtidad ve isyan had suçlarıdır. Kısas suçları ise adam öldürme (katl) ve müessir fiil (cerh) suçlarıdır. Tazir suçları ise sayılan suçlar dışında kalanlardır²⁹⁷. Bu suçlardan had, kamu davası niteliğinde olduğundan bir kişinin şikayet etmesine gerek yoktur, suçun işlenmesi yeterlidir. Bununla birlikte şikayetler de geri çevrilmemiştir.

1- Ahlaki Davalar

a) Fuhuş

Bu bölümde “namahrem” diye tarif edilen kişinin kocasından başka birisiyle evde veya bir başka yerde uygunsuz davrandığı düşünülerek mahkemeye başvurulması sonucu sicile kaydedilen davalar yer almaktadır. Örneğin; “Şeyh Osman Rumi mahallesi sakinelerinden Raziye binti Mehmet adlı kadın ve Serkiz v. Sinan isimli zımmi birbirlerine namahrem iken, merkume Raziye'nin evinde oturub müsaahabet üzereler iken yakalanarak mahkemeye götürülür. Raziye, ben evimde iken Serkiz üzerime gelip, ikimiz bir yerde iken mübaşir bizi yakaladı deyince, Serkiz bu durumu inkar etti. Fakat udul-i müsliminin şahitliğiyle olay çözülür ve kayd edilir²⁹⁸. Örneğe

²⁹⁴ 65/3.

²⁹⁵ Küçükdağ, aynı eser, s. 79-80.

²⁹⁶ 110/1.

²⁹⁷ Mehmet Akman, “Osmanlı Ceza Muhakemesi Hukukuna Hakim Olan İlkeler”, **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.472.

²⁹⁸ 14/3.

dikkat edildiği zaman, topluma aykırı davranışlar sergileyen kişilerin suçüstü yakalandığı görülecektir. Ayrıca, kişilerin “musahabet üzereler iken” yakalandığı belirtilmiştir. Fakat belge herhangi bir ceza kararı içermeden kaydedilmiştir.

Benzer bir davada ise; “İsa b. Bila adlı kişi kendi işine gittiğinde Yunus b. Musa adlı kişi, İsa’nın eşi Hüsniye binti Mustafa adlı kadınla kanuna aykırı hareket üzere iken İsa ve komşuların yetişmesiyle Yunus kaçar. İsa, eşim Hüsniye kahpe oldu diye benden boş olsun demiştim, deyince ve şahitlerin de anlatılanları doğrulaması üzerine, Hüsniye İsa’ya tecdid-i nikah olunub, kaydedildi”²⁹⁹. Hangi hallerde yeniden nikah kıyıldığını göstermesi açısından önemlidir.

“Bürdebaşı mahallesinde oturan ‘İvez b. Mehmed, Nuri b. Nasuh adlı kişi ile eşi Ayşe binti Mehmet’i kendi evinde şakalaşırken yakaladığını söyleyince; Nuri, anne tarafından akraba olduklarını belirtir ve dava kaydedilir”³⁰⁰. Bu durumda kişi hem kendini hem de hanımını temize çıkarmış ve mahallelinin şikayetinin önüne geçmiştir.

Kadınlardan kanuna aykırı davranışları olanlar ikamet ettiği yerdeki kişilere sorularak, onların iyi ya da kötü halleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır³⁰¹. Kötü halleri tespit edilen kadınlara ne gibi yaptırımlar uygulandığı belgelerde yer almamaktadır. Bu tür belgelerde sadece kadının durumu tespit edilerek, sicile kaydedilmiştir.

Bazı olaylar ise kentin güvenliğinden sorumlu subaşının yaptığı başvurular ile mahkemeye taşınmaktadır. “Şehr subaşısı” olan Abdullah Bey b. Abdülmennan, Akbaşı mahallesinden Halime binti Muharrem’in eşinin yokluğunda hamile kaldığını iddia etmesine; Halime, hamilem eşim Ali’denir diyerek cevap verir. Mahalleli de onun hüsn-i halini belirtince, dava kaydedilerek sona erer”³⁰².

“Ferhuniye mahallesinde oturan Seydi Çelebi ibn-i Mehmed adlı kişi, kendisiyle mücadele üzere olan İsmail b. Âşır’ın, eşi Münteha bint-i Ahmed Bey hakkında hilaf-ı şer-i bazı kelimât ettiğini söyleyerek eşinin giyinme halinin mahalleliden sorulmasını talep edince; şahitler, Münteha’nın kanuna aykırı davranışını ve namahrem ile münasebetini görmediklerini bildirir ve dava tarih yazılarak

²⁹⁹ 19/3.

³⁰⁰ 19/2.

³⁰¹ 34/2.

³⁰² 110/2.

bitirilir”³⁰³, mahallenin önemi gösteren güzel bir örnektir. Fakat sadece eşine atılan iftirayı ortadan kaldırma gayreti olan davada, bu fiili işleyene karşı hiçbir yaptırım ya da uyarı olmaması ilginçtir.

b) Fiil’i Şen-i

Fiil’i şen-i kadınlarla ilgili kullanıldığı zaman tecavüz edilmeye işaret eder.. zina ise, tam ehliyetli bir erkekle cinsi münasebete elverişli bir kadının, evlilik, evlilik şüphesi veya mülkiyet bağı bulunmadan, kendi rızalarıyla cinsi münasebette bulunmalarıdır³⁰⁴. Zinada yasak ilişki ve bu yasak ilişkiyi isteyerek yapma var iken, fiil’i şen-ide yasak ilişki istemeden, başkasının zorlamasıyla yapılmaktadır. Kanunnamelerde bu fiilin cezası şöyle tanımlanmıştır: “*Bir kişi zina kasdına bir kişinin evine girse evlü olursa evlü cürmin vire ve eger ergen olursa ergen cürmin vire kız oğlan çeken ve hıyanet ile bir kimesnenin evine girenin ve kız ve avret çekmeğe bile varan kimesneye siyaset için zekeri kesile...*”³⁰⁵.

11 Nisan 1645 tarihinde Belviran kazasına tabi Kuzviran köyünden Yıldırım (?) b. Ca’fer, Nurullah b. Şeker’in Rahime adlı kızına fiil’i şen-i edip bekaretini izale ettiğini ve hamile bıraktığını söyleyince, durum Nurullah’a sorulur; o da zorla fiil’i şen-i edip bekaretini kirlettiğini itiraf eder ve olay kaydedilerek dava sona erer”³⁰⁶. Suçlu olan kişiye ne ceza verildiği belirtilmemiştir, herhalde yukarıdaki kanunname hükümleri tatbik edilmiştir.

4 Mart 1645’te Sarı Yakup mahallesi sakinlerinden Alaeddin ibn-i İbrahim, aynı mahalleden el-Hâc Mehmet b. Dede huzurunda ve kölesi Yusuf b. Abdullah mahzarında, Yusuf mahkemede olan kızım Hanim’e ağası Mehmed’in evinde zorla fiil’i şen-i eyledi, diyerek davacı olmuştur. Davacının şahitlerinden yoksun olmasından dolayı, köle ve efendisine yemin ettirilmiştir³⁰⁷. Davanın devamında el-Hâc Mehmet kölesi Yusuf’a, mahallenin imamı da Mehmet’e kefil olmuş ve dava sona ermiştir. Zan

³⁰³ 49/1.

³⁰⁴ Cin-Akgündüz, **Hukuk**, C. I, s. 265.

³⁰⁵ Feriha Karadeniz, “XVI. XVII. Yüzyıllarda Farklı Sınıflardaki Osmanlı Kadınına Genel Bir Bakış”, **Osmanlı**, C.V, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s. 456 dipnot 32; Abacı, **aynı eser**, s. 194.

³⁰⁶ 146/1.

³⁰⁷ 131/1.

altında bulunan sıradan insanların ancak kefil vasıtasıyla serbest bırakıldığı anlaşılmaktadır.

26 Ocak 1645 tarihli benzer bir örnekte ise, cariyesine zina edildiğini ve onun hamile olduğunu iddia eden bir efendi, olaya delil gösteremeyince dava kadı tarafından reddedilmiştir³⁰⁸. Davada her iki tarafa da bir yaptırım söz konusu değildir. Fakat suçsuz olan kişi töhmet altından kurtulmuş ve kendini aklamıştır. Dikkati çeken bir başka nokta ise, davayı efendilerin açması ve yine suçlanan köleyi savunma işinin efendi tarafından yapılmasıdır.

Açıkça fiil-i şen-i talebiyle ye da “hıyanet kaskına geldiği” gibi sebeplerle belgelerde geçen tecavüze yeltenme olaylarında ise; bir erkeğin kendisine tecavüz kastıyla geldiğini ve feryat etmesiyle bu durumdan kurtulduğunu söyleyen kadınlarla ilgili örnekler vardır³⁰⁹. Benzer bir örnekte ise, oğluna bir erkeğin fiil’i şin’a eylediğini iddia eden bir baba vardır³¹⁰. Fakat iddia sahibi kişiler şahit gösteremedikleri için bu olayları kanıtlayamamışlardır. Erkek açısından bakılırsa, zan altında kaldığı durumdan yemin ederek kurtulabilmiştir. Bununla beraber iddia edilen olayın olup-olmadığı ispat edilemezse, yemin etmeden başka, davalı kişinin su-i hali ya da hüsn-i hali oturduğu mahalledeki kişilerden öğrenilerek davalar sona erdirilmiştir. Bu belgeler kadıların verdiği kararları göstermesi açısından da önemlidir. Zira bazı belgelerde kadı “muarızadan men” cezası vererek, şikayetçi olan kişinin iddialarını kanıtlayamadığını göstermiştir.

c) İçki İçme (Sarhoşluk)

İslam hukukçuları, bütün sarhoşluk verici içkilerin haram, yani kesin olarak dinen yasak olduğunu kabul etmişlerdir. İçki içmenin cezası sopa ile seksen kırbaç vermektir. İçki içme suçu, iki erkek şahidin şahadeti, suçlunun ikrarı ve sarhoşluk hali ile ispat edilir³¹¹. Bu suç belgelerde “şirb-i hamr” şeklinde geçmektedir. Belgelerde içki içenleri uygunsuz durumda yakalama örnekleri vardır.

---

³⁰⁸ 118/4.

³⁰⁹ 45/2; 109/1; 29/3.

³¹⁰ 122/2

³¹¹ Cin-Akgündüz, **Hukuk I**, s. 267.

9 Ağustos 1644'te şehir subaşı Ahmet Bey, İsmihan binti Şeker'i sarhoş halde İç-kal'a mahallesinde yatır iken bulduğunu ve olayın İsmihan'dan sorulmasını talep eder. Bunun üzerine İsmihan, bazı kimseler ile Misafiroğlu adlı zımminin evinde şirb-i hamr üzere iken, ehl-i meclis bu durumda iken basınca herkes bir tarafa kaçtı, ben de kaçarken sağ ayağım bere oldu ve gidemedim, subaşı da o anda beni yakaladı, dedi³¹². Davanın devamında bu şekilde kaydedildiği belirtilerek, ne tür ceza verileceğine değinilmemiştir. 10 Temmuz 1644 tarihli belge bu olayın devamı niteliğindedir. Zira İsmihan'ın mahallesi olan Mu'in mahallesi ahalisi, onun ayağının mecruh olduğunu ve olayın keşfini mahkemeden istediklerini bildirmişlerdir³¹³. Mahalleli, yaparı belli olmayan suçlarda mahalle ahalisi sorumlu tutulduğu için, bu sorumluluktan kurtulmak için olayın aydınlatılmasını istemiştir.

10 Eylül 1644'te Zelve Sultan mahallesinde oturan Musa'nın evinde, Berber Selman, Berber Ali ve Ahmet b. Çavuş içki içerken, mübaşir tayin olunan Mehmet Ağa ile mahallenin imam ve cemaati kapıyı çalar, bunun üzerine Musa firar eder, Selman ile Ali ise kaçmak üzere iken yakalanarak mahkemeye getirilir ve olayı doğrularlar. Ağzlarının koklanması sonucu içki içtikleri bir kez daha anlaşılır³¹⁴. Mahkemeye getirmek ve olayı aydınlatmak için yapılan baskında, mahallenin lideri olan imamın da olduğu görülmektedir. İmam ve cemaatin orada bulunmasının sebebi, olaya şahitlik yapmak ve mahallede meydana gelen kanuna aykırı olayları bertaraf ederek mahallelinin suçlanmasını önlemektir.

3 Mayıs 1055'te Hocafaruk mahallesi imamı aynı mahallede oturan Cerrah Mehmet hatunu Ayşe'nin evinde, hala şehir subaşısı oylan Abdullah; Fatıma ve Zülfi adlı fahişeler şirb-i hamr ider, diyerek mahkemeye bildirmiş. Kurulan keşf ekibi ile üzerlerine varılınca durumun anlatıldığı gibi olduğu görülerek bu kimseler mahkemeye götürülmüştür. Mahkemede şahitler, Zülfi'nin namahrem eşkıya ile toplanıp içki içtiğini ve birçok kimseyi kendi sanatına sokmaya çalıştığını söyleyince beylerbeyinin mütesellimi onu hüküm-ü birle siyasetine almıştır³¹⁵. İçki içmekle birlikte, kadınların yaptığı işin fahişelik olduğu belgede açıkça yazılmıştır. Suçu sabit olan kadının bir devlet adamının himayesi altına alınması ise dikkat çekicidir.

---

³¹² 24/2.

³¹³ 21/1

³¹⁴ 43/2.

³¹⁵ 71/3.

24 Ocak 1645 tarihli belgede, bundan sonra içki içersem eşim benden boş olsun diyen kişinin bu durumu mahkemeye taşınmış fakat olay ispatlanamadığı için dava sona ermiştir³¹⁶. Dikkat edildiği zaman görülecektir ki, belgede içki içmek, şart olması dolayısıyla bir boşanma sebebidir.

Subaşının, Kovanağzı denilen mevzide olan bir evde, bazı kimselerin, Fatıma binti Ali ile şirb-i hamr ettiğini söylemesi üzerine bir heyet oluşturularak üzerlerine gönderilmiş ve bu şahısların içki içtiği, ağızlarının koktuğu ve sekran oldukları tespit edilerek mahkemede kaydedilmiştir³¹⁷. Sarhoş olarak yakalanma belgelerinde “sekran” olarak geçmektedir. Örnekte de görüldüğü üzere içki içme ile ilgili tüm olaylar, bir kişinin haber vermesiyle başlar, bizzat yerinde keşf edilerek, mahkemede kaydedilirdi. Tabii ki keşf esnasında şahitler bulunur ve olay onların doğrulaması sonucu ortaya çıkardı. Şahitlerin olmadığı olaylarda ise davalıya yemin verdirilerek dava konusu çözülmeye çalışılırdı. İçki içme ile alakalı tüm belgelerde ne ceza verildiği belli olmamakla beraber, sadece mahkemede vâki hal kaydedilmiştir.

2- Şahıslara Karşı İşlenen Suçlar

a) Hakaret ve Yaralama

Hakaret başlığı altında “küfür yani kanuna aykırı sözler” ele alınmıştır. Bu tip davalarda ne gibi bir cezanın verildiği belli değildir. Örneğin; 1644 Eylülü ortalarında Fazlı b. el-Hâc Duralı, Evanid v. Sarman adlı zimmiye “gel Müslüman ol” deyince kendisine küfrettiğini söyler, şahitler de olayı doğrular ve yazılır³¹⁸. Benzer bir örnekte ise, Cedide mahallesinde oturan Nasrullah Bey ibn-i Emrullah, Süleyman b. Hüseyin’in kendisine bâzenin (kuş?) diye kanuna aykırı şekilde küfrettiğini söyler, şahitler olayı doğrular ve kaydedilir³¹⁹.

Meşki köyünden Koca b. Nasuh, aynı karyeden Veli b. el-Hâc Üveys’in sakalına yapışıp, yolduğunu ve hatunu, din ve mezhebine zina lafzıyla küfr ettiğini söyler. Şahitler de bu ikrârı tekrar ederek, doğrular³²⁰. 14 Recep 1054’te eşi hakkında

³¹⁶ 114/1.

³¹⁷ 149/1.

³¹⁸ 46/3.

³¹⁹ 59/2.

³²⁰ 64/4.

kötü sözler söyleyen kişinin bu sözlerinin mahalle ahalisinden sorulmasını isteyen kişiye mahalleli eşinin hüsn-ü halini bildirir ve olay kaydedilir³²¹.

25 Ağustos 1644'te Ramazan Bey ibn-i Halil, Suğla hassı voyvodası Mahmut Ağa'nın adamı Recep b. Süleyman mahsülü toplarken aralarında anlaşmazlık çıktığını belirterek, bana ağzını, avratını, din ve imanını zina... diyerek küfretti ve sakalıma yapışp bir miktarını yoldu iddiasını şahitlerin de doğrulaması üzerine yazıldı³²².

Yaralama; el, ayak, kulak ve burun kesilmesi gibi azaların vücuttan ayrılmasıdır. Bu tür fiillerin cezaları ise; kısas, diyet veya ta'rızdır³²³. Örneklere bakıldığında yaralamaların sadece sicile kaydettirildiği, bu fiillere verilen cezaların ne olduğu belgelerde belli olmadığı görülmektedir. Nitekim, Hamza b. Allahvirdi, Saraç Mehmet b. Ahmet'in kendisini asa ile darb itmesi sonucu sol kolu ve başka yerlerinin karabere olduğunu söyleyince, davalı da bu ikrarı onaylamıştır³²⁴. Davanın devamı niteliğinde olan belgede ise, yukarıdaki olay tekrar edilmiş ve köy sakinlerinin yaralamayla ilgili olmadığı belirtilmiştir³²⁵.

Kadınların da darb dolayı ile mahkemeye başvurduğu görülmektedir. Örneğin davacı ve davalının kadın olduğu bir de darb olduğu iddia edilmiş, fakat iddia ispatlanamamıştır³²⁶. Başka bir davada ise Seydi ve Ahmet adlı kişilerin kendisine darb ettiğini söyleyen Turac binti Enbiya adlı kadın, bu darb sonucu dişlerinin döküldüğünü iddia etmiştir. Fakat olayı kanıtlayamamıştır³²⁷. Her iki örnekte de davalı olan kişiler yemin ederek bu ithamlardan kurtulmuştur.

Bir başka darb olayında ise, darb olayının değirmende gerçekleştiği ve darbin kılı (ölçek) ile vurulmak suretiyle meydana geldiği görülmektedir³²⁸. Benzer bir davada ise, kendisini döven kişinin, bir at, bir sim hançer, bir kalkan., bir beyaz ihram, bir sim saplı balta, bir sırmalı şemvari eğer ve bir çift üzengisini aldığını, sadece hançerini bulduğunu söyleyen kişi bu olayı kanıtlayamamıştır³²⁹. Dönemin kullanılan

---

³²¹ 49/1.

³²² 39/1.

³²³ Cin-Akgündüz, **Hukuk I**, s. 275.

³²⁴ 22/1.

³²⁵ 22/2.

³²⁶ 23/2.

³²⁷ 42/4.

³²⁸ 40/1.

³²⁹ 111/2.

ölçek ve eşyalarını göstermesi açısından her iki belge de kültürel çalışmalara yardımcı olabilecek niteliktedir.

Topraklık mahallesinden Muharrem b. Rızvan'ın veraseti eşi Ayşe, oğlu Ali ve annesi Döndü'ye intikal edip, Girvad adlı köyden Cebeci b. Emrullah'tan başka isimleri yazılı kişiler beni taş ile dövüp, mecruh etti diyen Muharrem, eğer bundan dolayı ölürsem katilim köy ahalisidir, diye eklemiştir. Daha sonra Muharrem ölmüş ve verasetine sahip olanlar davayı devam ettirmiş fakat olay şahitlendirilememiştir³³⁰.

Yaralama ve darb ile ilgili davalarda tarafların anlaşarak mahkemede olayı kaydettirdikleri de görülmektedir. Örneğin; taş ile dişlerini kırdığı kişi ile anlaşan kişi, yaraladığı kimseye 5 esedi gurus ve 1 kaftan vererek davayı kapatmıştır³³¹. Başka bir örnekte ise, kendisinden leğen isteyen kadına bunu vermeyince darb edilen hamile kadının beş aylık çocuğu düşmüş ve araya girenler vasıtasıyla 250 akçe üzerine anlaşılmıştır³³².

b) Cinayet

Cinayet davalarının yetkilisi öldürülen kişinin varisleridir³³³. Varisin olmadığı durumlarda ise subaşı, olayı inceleyerek cesedin bulunduğu yerin halkını sorumlu tutar ve bedelini de onlar öderdi. Örneğin; Mehmet b. Pir (?), Hızır b. Mahmud'un oğlu Süleyman kendi hanesinden kaçıp Karaiyüük'te olan bahçeye gelip gitmekle, babası Süleyman'ı sen katl eyledin diyerek Mehmet'i suçlamış ve eskiden Karaman beglerbegisi olan Cafer paşaya gammaz idip 5000 akçe aldırmişti. Oğlu geri gelince bunu isbat ettirip hüccet alan Mehmet, bu meblağı Hızır'dan almak amacıyla iken araya 'muslihun' girerek 2800 akçe üzerine sulh yapılmış³³⁴. Katl olayında bahçede öldürüldüğü iddia edildiğinden, ispat edilemezse bile ceset burada bulunduğundan diyeti bahçe sahibi ödemiştir.

16 Eylül 1644 tarihli belgede iki çocuğu sicim ile boğarak öldüren kadın, çocukları öldürdüğünü itiraf eder. Belgenin devamında beglerbegi divanında görülen

---

³³⁰ 85/1.

³³¹ 91/3.

³³² 137/3.

³³³ 85/1; 192/2.

³³⁴ 107/2.

davada kadının öldürülmesine karar verilir³³⁵. Her iki belgede de kadına verilen cezanın nasıl tatbik edildiği ile ilgili bir kayıt yoktur.

Diğer bir davada, Hatunsaray nahiyesine bağlı Girvat köyünden Mustafa Bey ibn-i Yahya huzurunda davaya mübaşir tayin olunan Mehmet Ağa, Yahya ve Hacı kardeşleri Müslime ve hizmetkarları Ahmet'i boğup katl eylemişlerdir, demesi üzerine Mustafa Bey kızım ile hizmetkarımın gizlice muameleleri olduğuna şüphem vardı. Yahya ve Hacı ikisini zina üzerine görüp, ikisini de boğup öldürmüşlerdir, demiştir. Oğulları da bu ikrarı doğrulamış ve olayın bu şekilde cereyan ettiğine bu kişilerin yemin vermesiyle dava sona ermiştir³³⁶. Yemin verdirilirken *zina ederler iken* yakalayıp yakalamadıkları sorulmuştur. Buna paralel olarak öldürme ile sonuçlanan olayda herhangi bir yaptırım uygulanmadığı anlaşılmaktadır.

Benzer bir davada ise, bir kişinin ölümüyle suçlanan kadın, aynı köyden başka birisinin kendisine kefil olmasıyla bu suçlamadan kurtulmuştur³³⁷. Belgede ilginç olan nokta, kadının ölüme sebebiyet verme suçuyla suçlanmasıdır. Belgenin devamı olan bir diğer belgede olay beylerbeyi divanına taşınmıştır. “Defkandüs köyünden maktul olan Musli b. el-Hâc Şaban adlı kişinin veraseti validesi ve kardeşine intikal etmiştir. Bunlarda Yusuf b. Arslan ve Osman b. Mahmut adlı kişileri dava ederek., bu kişilerin Musli’yi darb ederek vefatına sebep olduğunu söyleyince, şahitler de bunu doğrulamış ve bu şahısların hallerinin nasıl olduğu udul-i müslimine sorulmuştur. Onlar da Yusuf’un harami bir Türkmeni yaraladığını ve eşkıya olduğunu söylemişler ve böylece kaydedilmiştir³³⁸. Birinci belgede kadının katle nasıl sebebiyet verdiği belli değildi, fakat ikinci belgede ölen kişinin kadının evinin sınırları dahilinde öldürüldüğü belirtilmiş ve kadın bundan dolayı suçlanmıştır. Bu davanın devamı bir başka fermenda, ölen kişinin varisleri, Musli’yi öldüren Yusuf ve Osman’ın fesaddan hali olmadıklarını belirterek, ellerinde hüccet olduğunu söylemişlerdir. Gönderilen fermenda elerindeki hüccet gereğince ‘haklarından lazım gelen icra idip’ denilmektedir³³⁹.

---

³³⁵ 46/2; 50/2.

³³⁶ 34/1.

³³⁷ 35/2.

³³⁸ 192/2.

³³⁹ 193/1.

Osmanlı hukukunda suçı ispat edilene kadar herkes suçsuz olarak kabul edilmiştir. Bu sebebden dolayı bir kimseyi suçlayan kişinin iddiasını ispatlaması istenmiştir. Örneklerde de görüldüğü üzere iddia sahipleri olayı şahitlendirerek ispat etmeye çalışmışlardır. Fakat Osmanlı'da faili meşhul olan suçlarda mülk sahiplerinin suçlandığı³⁴⁰ unutulmamalıdır.

---

³⁴⁰ 107-2

III. BÖLÜM

EKONOMİK DURUM

A) Mülk Satışları

1644-1645 yıllarında Konya’da yapılan gayr-i menkûl satışları sicilde yer almaktadır. 7 numaralı defterde en çok bulunan belge çeşidi, mülk satışları ile ilgili olanlardır. Mülk satışları arasında ev, bağ, bahçe, dükkan ve değirmen satışları yer almaktadır. Bu tür satışlar İslam hukukunda, ‘kişi kendi mülkünde başkasına zarar vermemek şartıyla dilediği tasarrufta bulunabilir, dilerse satar veya başkasına devreder³⁴¹, şeklinde tanımlanmıştır.

1. Ev Satışları

İnsanların barınmak ve korunmak gibi ihtiyaçlarını karşılamak için kendi bütçelerine göre yaptıkları, kendi mülkiyet ve mahremiyetlerinin olduğu mimari yapıya ev denilebilir. Evlerin şekli kişinin bütçesine göre değişebildiği gibi, bölgenin iklim ve coğrafi yapısına göre de değişebilir.

İncelenilen sicilde ev tabiri az kullanılmış, genellikle menzil tabiri kullanılmıştır. Ev satışları genelde aynı kalıpla anlatılmıştır. “Mahmiye-i Konya mahallâtından Karakaş mahallesi sakinelerinden Emine ve Saliha binti Mahmud nam hatunlar meclisi şer-i hâtırı lazimü’t-tevkîrde baîsü hazel kitab Hüseyin Bey ibn-i Ya’kub nam kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelam idüb mahalle-i merkumede vaki’ bir tarafı İbrahim Bey ve bir tarafı Abdi Bey ve bir tarafı Hasan mülkü ve bir tarafı tarîkî âm ile mahdûd olan bir sofa ve bir oda ve iki tabhane ve iki samanlık ve bir örtme ve iki su kuyusu ve havlu ve dört tahta bağı müştemil olan menzilimizi mezbur Hüseyin Bey râic-i fil-vakt onyedi bin akçeye bey’-i bâtı sâhîhi şer’i ile bey’ ve teslim idüb ol-dâhi semeni merkum ile iştirâ ve teslim ve kabul eyledikten sonra meblağı merkumu mezbur Hüseyin Bey yedinden bit-tamam ahz ve kabz eyledik zikr-i sâbık iden menzil müştemilâtı ve cem’i tevâbiyle hîn-i akdden mezbur Hüseyin Bey’in mülkü müşterasıdır, keyfe mâ yaşa ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin didikde

³⁴¹ Bilmen, *ayn eser*, C.VII, s.174.

gıbbet-tasdîk el-vicâhi ma-vak‘a liecelit-temessük bit-taleb ketb ve sebt olunub yed-i tâlibe va‘z olunduğu vakt-i hâceti ihticâc ide hurrîre fi‘l-yevmi’s-salis aşer min cemaziye‘l-âhir li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf³⁴².

Örnek belgede görüldüğü üzere, mülk satışı işlemlerinde, ilk önce satıcı ya da satıcıların tanıtımı yapılmış (adları ve ikamet yerleri verilerek), satış akdinin yapıldığı yer “meclis-i şer” belirtildikten sonra alıcının tanıtımı yapılmıştır. Örnek belgede alıcının adı tam olarak yazılmış ve alıcı “mahzarında” tabiri ile satış işlemi onaylamak üzere mahkemede bulunmuştur. Sonraki bölümde evin mevkiine, komşularına ve müştemilâtına değinilmiştir. Sonra ise satın alan kişiye evin kaç paraya veya neye karşılık satıldığını anlatan satış bedeli bölümü gelmiştir. Alım-satım işleminden sonra alıcının tasdiğiyle ve satış bedelinin alınıp alınmadığı belirtildikten sonra, evin müştemilatı ile alıcının olduğu vurgulanmıştır. Son bölümde ise satış sicile kayd edilmiş ve alıcının eline bir nüsha verilerek, tarih yazılarak satış işlemi tamamlanmıştır. Belgenin altında da şahitlerin isimleri vardır. Genel olarak ev satışları bu şekilde gerçekleşmiş, fakat bazı belgelerde küçük değişiklikler görülmüştür. Satış bedeli olarak paranın kullanıldığı görülse de; buğday, pirinç vs. verilerek ev alındığı³⁴³ az da olsa vardır.

Ev satışları ile ilgili belgeler, nüanslar dışında genelde tek düzelik arz etmektedir. Bu nüanslar satılan evin satış şekli ile ilgili olmaktadır. Bunlar, müzâyede yoluyla yapılan satışlar, varisler tarafından sük-i sultanîde yapılan satışlar, vekiller aracılığıyla yapılan satışlar vs.dir³⁴⁴. Örneğin; bir vasi evi satmak istediğinde, “nafaka için evi ba‘del-müzayede ve inkita‘ür-rağbe” şeklinde sattığını mahkemede beyan etmiştir³⁴⁵.

Ev fiyatlarında temel etkenin evin müştemilatı³⁴⁶ olduğu muhakkaktır. Fakat bu tek başına yeterli değildir. Evin müştemilatını destekleyen, evin güvenli bir yerde olması, ulaşımın kolay olması ve bazı avantajlara sahip olması gibi unsurlar bulunmalıdır. Ayrıca evin müştemilatın olması, satılacak evi daha câzip hale

³⁴² 27/1.

³⁴³ 90/1.

³⁴⁴ Ruhi Özcan, **17. Yüzyılda Konya’da Mülk Satışları ve Fiyatlar (1640-1665)**, (Basılmamış Doktora Tezi), Konya 1993, s.11. 5 156/3.

³⁴⁵ 156/3.

³⁴⁶ Bir şeyin içine aldığı, kapladığı şeyler, eklentiler, ona bağlı olan şeyler : Türdav, **Osmanlıca-Türkçe Sözlük**, Cihan Yay., Şubat 2002, s.324;Develioğlu, **aynı eser**, s.757.

getireceğinden ev fiyatlarında etkili olacaktır. Örneğin; müştemilatı daha iyi durumda olan el-Hâc-Hasan mahallesindeki bir ev 2100 akçeye³⁴⁷ satılırken, Türbe-i Celaliye mahallesinde daha az müştemilata sahip olan ev 3000 akçeye³⁴⁸ satılmıştır. Buradaki fiyat farkı evin yeri ve avantajlarından kaynaklanmıştır. Türbe-i Celaliye mahallesinde satılan bu ev, aynı mahallede 4800 akçeye satılan evle³⁴⁹ karşılaştırıldığında ise müştemilatın etkili olduğu söylenebilir.

1644-1645 yıllarında Konya’da ev genellikle menzil olarak nadiren de ev³⁵⁰ olarak zikredilmiştir. Menzil kelimesi ile mülk ifadesinin birlikte kullanıldığı yerler de vardır. Mülk menzil ifadesiyle evin bahçesi ile yani sadece bina değil, yanındaki bağ ve bahçesiyle satıldığı anlatılmaya çalışılmış olabilir. Belgelerde “silk-i mülkümde münesselik mülk menzilimi” şeklinde geçmektedir³⁵¹.

Evin içinde yer alan oda, sofa ve tabhane oturulabilir yerlerdir. Çardak, örtme, samanlık, izbe, kiler gibi bölümlerde evi tamamlayan öğelerdir. Eğer ev iki katlı ise “tahtani ve fevkani oda”³⁵² şeklinde tanımlanmıştır.

Ev satışlarında, bazı evlerin zeminin bir vakfa ait olduğu ve ev sahiplerinin vakfa kira ödedikleri³⁵³ görülmektedir. Bir kısım ev satışlarında ise evin tamamı değil, hisselerin satılması³⁵⁴ dikkati çekmektedir. Fakat bu hisselerin kimlere ait olduğu bellidir. Bu tür satışlarda evi ayrı kişilere satmanın zor olacağı ve alan kişinin de tüm hissesi olmayan bir evi almama ihtimali dolayısıyla hisseler aynı kişiye satılmıştır. Ev satışlarında önemli bir noktada, alım-satımların genelde akrabalar arasında olmasıdır. Zira kişi evi satacağında ilk tercihi akrabaları olmuş³⁵⁵, bu gerçekleşmezse başkalarına satmıştır. Akrabalar arasında, ortak olan evlerin satışı³⁵⁶ ve ortak olarak ev alma³⁵⁷ gibi ekonomik ve ailevi konular da vuku bulmuştur.

---

³⁴⁷ 152/3.

³⁴⁸ 70/1.

³⁴⁹ 54/4.

³⁵⁰ 12/1.

³⁵¹ 49/3; 52/4.

³⁵² 58/2; 125/4; 139/4.

³⁵³ 156/3.

³⁵⁴ 65/2.

³⁵⁵ 116/3; 121/2.

³⁵⁶ 143/1.

³⁵⁷ 90/3.

a) Müslümanlarla Gayr-i Müslimler Arasında Yapılan Ev Satışları

1644-1645 yıllarına ait ev satışları içerisinde, müslim ve gayr-i müslimler arasında 6 adet ev satışı gerçekleşmiştir. Bu dönemde Müslümanların gayr-i Müslimlere sattığı ev sayısı dördtür. Alıcıların biri kadın, diğer üçü ise erkektir. Satışların yapıldığı yerler ise; İmaret mahallesi, Çifte Nerdiban mahallesi, Sille köyü ve Günebakan mevziidir³⁵⁸.

Yapılan diğer iki satış işe Aklan mahallesinde zimmi bir kadının sattığı ev³⁵⁹ ile alıcı ve satıcının zimmi olduğu Çirkep mahallesindeki ev satışlarıdır³⁶⁰. Örneklerde görüleceği üzere herkes evini istediği kişiye satabilmiştir.

Satış işlemlerinde kullanılan para birimlerine bakıldığında, dört akça ve iki riyalı guruş kullanıldığı görülmektedir. Bununla beraber iki grup arasında cereyan eden alım-satımda, zimmilerin ev alma oranının daha fazla olması ve aldıkları evlerin fiyatlarının 2500-18000 akçe arasında olması dikkati çekmektedir. Bu tespitlere göre zimmilerin refah durumu iyidir ve Müslimler ile problemsiz yaşamaktadırlar. Hatta maddi durumlarının Müslümanlardan daha iyi olduğu bile söylenebilir.

b) Ev Satışlarında Kullanılan Para Birimleri

Bu dönemde gerçekleşen 67 adet ev satışının 53'ü akçe, 10'u riyalı guruş ve 4'ü de esedi guruş ile yapılmıştır. Ev satışlarında genel olarak akçe kullanılmış, ama az da olsa yabancı paralar kullanılmıştır. Akçenin yaygın olarak kullanılması, devletin resmi parası olması, 1640 tarihinde yapılan sikke tashihi ve akçenin değerinin artması gibi sebeplerle açıklanabilir.

Akçe ile yapılan satış işlemlerinde “râyic-i fil-vakt... akçeye³⁶¹ veya raic-i fil-vakt... fezi Osmani akçeye³⁶² ifadeleri kullanılırken, esedi guruş³⁶³ ve riyalı

³⁵⁸ 93/1; 136/3; 138/3; 139/3.

³⁵⁹ 104/2.

³⁶⁰ 28/2.

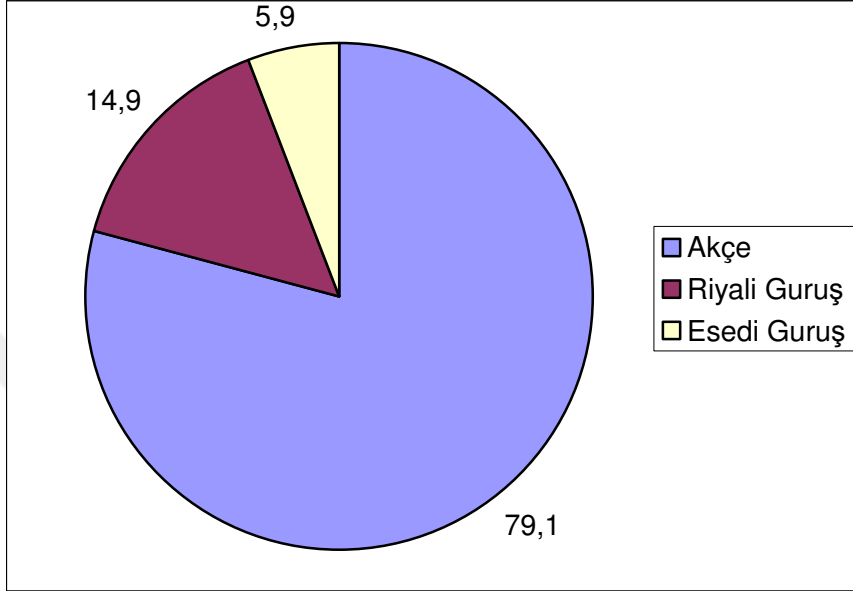
³⁶¹ 49/3; 119/2.

³⁶² 136/1.

³⁶³ 53/1.

guruş³⁶⁴ ile yapılan satışlarda satış bedeli belirtilmekte ve bu paralar aded olarak zikredilmektedir.

Grafik II: Ev Satışlarında Kullanılan Para Birimleri

(Grafik; 67 ev satışı dikkate alınarak hazırlanmıştır.)

Ev satışlarında alım-satım işlemindeki meblağ peşin alındığı zaman nakd terimi kullanılmıştır. Bu tür satış işlemlerinde ya para ya da buğday, arpa vs. verilerek ev alım-satımı olmuştur³⁶⁵. Bunlarla birlikte borca karşılık satılan evler de vardır³⁶⁶. Ev satışlarında, kendi ölümünden sonra bazı masrafları için paranın bir bölümünü kullanması vasiyet edilerek yapılan satışlar da³⁶⁷ vardır.

³⁶⁴ 51/3.

³⁶⁵ 90/1; 10/1.

³⁶⁶ 55/3.

³⁶⁷ 26/1.

Tablo VII : 1644-1645 Yıllarında Konya’da Yapılan Ev Satışları

Köy, Mahalle, Mevki	Cinsi ve Hususiyetleri	Fiyatı (Akçe)	Tarihi	Belge No
Sarı Ya ‘kup Mah.	1 bab fvk, 1 bab tht. odalar, 1 tbh, 1 hyt, 1 kl,	3000	7-16 IV 1644	2/1
Türbe-i Celâliye Mah.	Oda tbh, ör, hy	5000	28 VII 1644	10/2
Yediler Sultan Mah.	Oda, tbh, hy	2700	4 VIII 1644	14/1
Kalenderhane Mah.	Oda, sf, tbh, ah, smn, iz, 2 ör, bhç-hy	10200 (nkd)	13 VIII 1644	20/4
İmaret Mah.	Sf, tbh, hy	3000 (2500 nakd)	18 VII 1644	26/1
Karakaş Mah.	Sf, oda, tbh, smn, ör, 2 su kuy, hvl, 4 tt bğ,	17000	19 VII 1644	27/1
Şeyh Sadreddin Mah.	2 bab oda, nimbaş, tbh, 3 kt hy	11000	19 VII 1644	27/2
İbn-i Şahin Mah.	Oda, tbh, hy	2000	7 VIII 1644	27/3
Çirkap Mah.	Oda, tbh, 1 kt bhç-hy	15 aded Ry Gr	19 VIII 1644	28/2
İbn-i Şahin	Oda, tbh, 1 kt hy	2100	25.VIII-5.IX 1644	33/2
Türk Ali Mah.	Mülk Menzili	46 Ry Gr	19 VIII 1644	49/3
Nademe Mah.	Sf, tbh, ör, 1 kt hy	1530	18 IX 1644	49/3
Çifte Nerdiban Mah.	Oda, tbh, ah, ör, 1 kt hy	30 Ry Gr	28 IX 1644	51/3
Zevle Sultan Mah.	Sf, oda, 2 tbh, 2 kt hy (3/1 hissesi)	25 aded Es Gr	2 X 1644	53/1
Akbaş Mah.	Oda, tbh, 1 hy	1250	29 IX 1644	52/4
Türbe-i Celaliye	Sf, ör, tbh, ah, 1 kt hy	4800	3 X 1644	54/4
Çirkap Mah.	Oda, hy	2100	23.X-3.XI 1644	56/1

Beyhekim Mah.	Tbh, fvk ve tahtani 2 ör, hvl	1250	13-22 X 1644	58/2
Galebe Mah.	Oda, nimbaş, ah, köhne oda, 1 kt hy	4800 + ev	19 X 1644	58/3
Şemseddin Tebrizi Mah.	Hisseli ev	4000	10 X 1644	58/3
Türbe-i Celaliye Mah	Sf, fev oda, ah, ?	5200	23.X-3 XI 1644	68/4
Türbe-i Celaliye	Tbh, ör, 1 miktar hy	3000 + (10 kile buğday)	2 XI 1644	70/1
Kerim Dede Mah.	Oda, 1 miktar hy	1200	11 XI 1644	74/3
Hoca Faruk Mah.	Sf, tbh, 1 kt hy	3100	13 XI 1644	76/2
Hacı Emir Mah.	Oda, 1 kt hy	1800	15 XI 1644	79/3
Karaiyuk Karye	4 bab ev, 1 kt hy	2000	23 XI 1644	83/2
İçkal'a Mah.	Sf, 2 tbh, ah, ör, 1 kt hy	10500	13 XI 1644	84/3
Şeyh Aliman Mah.	Oda, tbh, ah, sam, 1 kt bhç, 1 miktar hy ve Türbe-i Celaliye'de 1 ah	50 Es Gr 100 kile buğday, 10 batma pirinç, 1 batma bal, 1 batma sadeyağ, 2 re's koyun	9 XII 1644	90/1
Öyle Bekledi Mah.	Oda, iz, ah, 1 kt hy	2700	1-10 XII 1644	90/4
Sille	Fvk 1 oda, nimbaş ah, smn, 1 kt hy	98 Ry gr	18 XII 1644	93/1
Türk Ali Mah.	Sf tbh, 1 kt hy	1800	17 XII 1644	93/2
Hoşhan Mah.	Sf, oda, ah, tbh, 1 miktar bhç	100 Ry Gr	1-10 XII 1644	95/2
Aklan Mah.	2 bab oda,tbh, kl, ah, 1 miktar hy	2000 (nakd)	20-29 XII 1644	104/2
Mihmandar Mah.	İ ev, 1 hy, 1 su kuyusu	2500	29.I-9.II 1645	116/3

Mimar Gevlek Mah.	2 göz hane, tahtani, 1 miktar hy	20 Ry Gr	4 I 1645	117/1
Mahallei Cedide	Sf, oda, tbh, 2 küçük oda, 2 kt hy	7500	16 I 1645	119/2
Hacı Emir Mah.	Oda, tbh, ör, 1 taş oda, 1 kt hy	5500	16 I 1645	119/3
Kalecik Mah.	Sf, oda, tbh, iz, 1 taş oda, ah, ör, 1 kt hy	175 Ry Gr	23 I 1645	121/2
Kasap Sinan Mah.	Oda, ör, 1 kt hy	8000	29 I 1645	124/1
Türk Ali Mah.	1 oda altında ah, ör, hy	1000	27.II-6.III 1645	125/4
Şeyh Sadreddin Mah.	5 bab ev, 1 miktar hy	2200	27.II-6.III 1645	128/3
Hoca Faruk Mah.	Oda, tbh, ah, 1 kt, bhç-hv	4100	7-16 III 1645	129/1
Dinkeş Mah.	Oda, tbh, ah, iz, ör, 1 kt bhç-hy	6000	9 III 1645	130/1
TopraklıkMah.	1 oda, 1 kt hv	900	9 III 1645	130/2
Türk Ali Mah.	Sf, tbh, 1 kt hy	4100	21 III 1645	136/1
Günebakan Mevzii	2 oda, ör, smn, ah, 1 kt hv	5000	24 III 1645	136/3
BakriMah. ?	2 tbh, 1 ör	1350	17-26 IV 1645	136/4
Hocacihan Mah.	Ör, tbh, 1 oda ve hy ile 1 miktar arsa	40 Es Gr	17-26 IV 1645	138/1
İmaret Mah.	Sf, oda, tbh, nimbaş, 1 kt bhç-hy	18000	1 IV 1645	138/3
Çifte Nerdiban Mah.	Sf, tbh, oda, ör, hy	4000	1645 IV Başları	139/3
Hacı Emir Mah.	Oda, tbh, ör, 1 miktar hy	1600	5 IV 1645	141/2
Sahip Mah.	2 bab ev, 1 kt hy	2800	9 IV 1645	143/1
Dehüda Mah.	Oda, 1 kt hy	800	16 IV 1645	146/4

el-Hâc Hasan Mah.	Oda , çardak, tbh, ah, 1 kt hy	2100	29 IV 1645	152/3
Şeyh vefa Zaviyesi kurbunda	4 bab evi, 2 evlek arz-ı haliye	5000	2 V 1645	156/3
Dehüda Mah.	Oda, tbh, eşçarı müsmire ve gayri müsmire	1000	10 IV 1645	143/3
Şeyh Sadreddin Mah.	Tbh, yazlık, hy 4 tt bğ, eşçarı müsmire ve gayri müsmire	13000	1 IV 1645	138/2
İmaret Mah.	Sf, fvk oda, tahtani, bir ah, 1 kt hy	104 Ry Gr	1645 IV Başları	139/4
Hatunsaray (?)	6 bab evi, 1 kt bğ	60 Ry Gr	17 III 1645	134/1
Şeyh Sadreddin Mah.	2 ev, 1 miktar arsa	300	7-16 III 1645	129/2
Seb'a Han Mah.	Oda, tahtani, kl, 1 miktar hy	36 Ry gr	3 XII 1644	87/4
Bürdebaşı Mah.	Sf, tbh, ör, 1 kt bhç-hy	5000	15 XI 1644	79/4
Budak karye	Ev ve harman yeri	20 Es Gr	8 X 1644	63/1
Müştemilatla İlgili Satışlar				
Türbe-i Celaliye	Ev yeri	3000	30 VII 1644	12/1
Türbe-i Celaliye	Kuyuluk	300	24 VII 1644	5/1
Bürdebaşı Mah.	Hayat	600	1644 XI Ortaları	78/1
Karaüyük	Bahçe	3000	19 XII 1644	90/3

Mah: Mahalle

hy: hayat

tbh: tabhane

sf: sofa

ör: örtme

ah: ahur

smn: samanlık

bhç: bahçe

bğ: bağ

kt: kıt'a

tt: tahta

hv: havlu

Ry Gr: Riyali Guruş

Es Gr: Esedi Guruş

Ev satışlarına bakıldığı zaman 1-5 bin arası satışların çok fazla olduğu görülmektedir³⁶⁸. Evle ilgili sicilde geçen başka belge örnekleri de vardır. Önceden satılan evler konusunda çıkan anlaşmazlıklar mahkemede kaydedilmiştir³⁶⁹. Bununla beraber hibe edilen evlerle alakalı belgeler de mevcuttur³⁷⁰.

2. Bağ Satışları

1644-1645 yıllarına ait 53 aded bağ ile ilgili belge mevcuttur. Bu belgelerin 1 tanesi bağ paylaşımı, 7'si hibe, 1 tanesi mahsülün paylaşımı ve 44 tanesi ise bağ satışlarıdır. Bağ satışını etkileyen unsurlar, bağın müstemilatı, bağ evinin olması ya da bağın köhne ya da yenice³⁷¹ olmasıdır. Bağa kolay ulaşım ve bağın bulunduğu yerin iklimi de bağ fiyatlarını etkilemektedir. Genellikle aranan bu özellikler, bağın verimliliği ve merkeze yakınlığı ile alakalıdır.

Bağ satışları, ev satışlarında olduğu gibi bütün ayrıntılarıyla anlatılmaktadır. Bağ satışı mahkemede kadı ve şahitler huzurunda, tarafların hazır bulunmasıyla, bağ bulunduğu mevkiye ya da belirleyici bir unsur ile tarif edilerek ve alış-veriş sonunda hüccet denilen belge ile satış tescil edilmiştir.

Bağ satışlarında, 32 akçe, 8 riyali guruş ve 3 esedi guruş kullanılmıştır. Yaklaşık %73 oranında akçe ile bağ satışı yapılmasına rağmen, yabancı paralar %27 oranında kullanılmıştır. En düşük bağ fiyatı 400 akçe³⁷² ve en yüksek bağ fiyatı da 13000 akçedir³⁷³. Bağ fiyatının bu kadar yüksek olmasının nedeni; bağ yanında ev satışının olması ve satılan mülkün önemli bir yerde bulunmasıdır.

Bağ satışlarında kullanılan ölçü birimleri tahta, erkek, puşte, dönüm ve evlektir. Fakat en fazla tahta kullanılmıştır. Ölçüler içinde tahtanın puşteden³⁷⁴, puštenin de erkekten³⁷⁵ daha büyük olduğu belgelerden anlaşılmaktadır. Bölümlere ayrılan bağın her bölümüne tahta, tahtalar arasındaki su yollarına erkak denilmektedir. Puşte ise,

---

³⁶⁸ Bakınız : Tablo VII.

³⁶⁹ 21/2; 55/3; 59/4; 62/3; 81/2; 86/2; 87/1; 88/1.

³⁷⁰ 74/2; 131/4; 116/2.

³⁷¹ 52/3.

³⁷² 68/1.

³⁷³ 138/2.

³⁷⁴ 55/2.

³⁷⁵ 54/2.

tepelerde yapılan bağcılıkta kullanılan ve tepelerin her birine verilen bir addır³⁷⁶. Bağ satışlarında kullanılan kürümi, eşçar-ı müsmire ve gayr-i müsmire ise ölçü birimi olarak değil, bağın özellikleri olarak belirtilmiştir³⁷⁷.

Bağ satışları içinde, toprağı herhangi bir vakfa ait olan bağ satışları vardır. 1644 Mayıs sonlarında 5800 akçeye satılan 1 tahta bağın zemini Sahip Ata Vakfına ait olup, yıllık 5 akçe icaresi vardır³⁷⁸. Bir başka belgede ise Aymanos adlı mevzide bulunan 3400 akçeye satılan 1 tahta bağın, Pir Esed Sultan Vakfına beher sene 10 akçe icaresi vardır³⁷⁹. Benzer bir örnekte ise, Şeyh Sadrettin mahallesinde ölen bir zimminin, çocukları tarafından satılan ev ve bağın, Gazi Şah Vakfına arazisinin 40 akçe mukaatası vardır³⁸⁰.

Son örnekte verilen bağ zimmi tarafından bir Müslümana satılmıştır. 1645 Mart'ı başlarında, Seligar mevkiinde eşçar-ı müsmire ve gayr-i müsmiresi ve 2 bab evi olan 4 tahta bağ ve 1 dönüm arazi 8250 akçeye Müslümanlar tarafından bir Ermeni zimmiye satılmıştır³⁸¹. Örneklerde de görüldüğü üzere, Müslim ve gayr-i Müslimler arasında mülk satışları vardır.

Bazı bağların ise mülk olarak belirtilmesi dikkati çekmektedir³⁸². Mülk şeklinde tanımlanan bağların yanında hisseli yani ortak olarak sahip olunan bağlar da vardır. Örneğin; Hatunsaray köyünde 4 tahta bağ ortak olarak kullanılırken, ortaklardan birinin ölmesi sonucu, ölen kişinin hissesinin 4/1'i karısına ve 4/3'ü kardeşine kalmıştır. Bu 2 tahta bağ 52,5 riyali guruşa satılmıştır³⁸³.

Bağ alım-satımında sonradan anlaşmazlıklar çıkmış ve mahkemede hüccet³⁸⁴ ya da şahitler³⁸⁵ ile anlaşmazlıklar çözülmüştür. Sicilde bu belgelerin yanında, bağ ile alakalı hibeler de vardır³⁸⁶.

---

³⁷⁶ Ruhi Özcan, *aynı eser*, s.70-71.

³⁷⁷ Bakınız Tablo VIII.

³⁷⁸ 36/3.

³⁷⁹ 147/1.

³⁸⁰ 138/2.

³⁸¹ 129/4.

³⁸² 20/3; 49/4; 60/2; 143/2.

³⁸³ 11/2.

³⁸⁴ 82/1; 110/3.

³⁸⁵ 88/2.

³⁸⁶ 31/2; 49/4; 92/2.

Tablo VIII : 1644-1645 Yıllarında Konya’da Bağ Satışları

Köy, Mahalle, Mevki	Cinsi ve Hususiyetleri	Fiyatı (Akçe)	Tarihi	Belge No
Hatunsaray köyü	2 tt. eş. ve kür. müstemil bğ.	52,5 riyali guruş	20 Temmuz 1644	11/2
Hatunsaray Köyü	Eş. ve kür. ile 1 harabesi ile 1 kt. bğ.	700	2 Ağustos 1644	12/4
Cerd İçi Mevki	Eş. ve kür. müş. 3 tt. bğ. evi harabesiyle	60 riyali guruş	6 Ağustos 1644	15/2
Beytemiz Mevki	Eş. müs. ve gay.müs. müş. 1 tt. bğ.	3000	5-14 Ağustos 1644	20/3
Cerd İçi Mevzi	Eş.kür. sofa, örtme 1 kt bahçe ve hayatı müş. 5 tt. bğ	11500	17 Ağustos 1644	26/2
Gürden Mevki	Eş. kür. evi viranesi 1 kt arzı haliyeyi müş. 3 tt. bğ.	100 riyali guruş	17 Ağustos 1644	28/1
Hatıb (7 sene önce satılmış)	Eş. kür. 1 kt arzı haliyeyi müş. 1 dn. bğ.	4000	25 Ağustos 1644	30/4
Ter-kafir Mahallesi	Eş.-kür. ve havluyu müş. 1 tt. bğ.	5800	25 Ağustos-5 Eylül 1644	36/3
Benenci ? Karye	Eş.-kür. müş. 2 evlek bğ.	2000	25 Ağustos-5 Eylül 1644	37/1
Sille Karye	Bğ anlaşmazlık	8000	3-12 Eylül 1644	43/3
Yaka Mevzi	Eş.-kür. müş. 1 tt. bğ.	30 guruş	3-12 Eylül 1644	47/3
Yaka Mevzi	Eş.-kür. buçuk evlek araziyi müş., 28 pş.bğ.	79 riyali guruş	20 Eylül 1644	48/2
Buzhane garbı	Eş. müs., gay. müs., 2 kt araziyi müş. 5 tt. bğ.	12000	2 Ekim 1644	54/1
Sille Köyü	Kür. müş. 8 pş 3 erkek bağ	50 riyali guruş	3 Ekim 1644	54/2
Beytemiz Mevzi	Eş. müs. ve gay. müs., 2 evi 1 kt arazi ile 2 tt. 1 erkek bğ.	100 riyali guruş	24 Ekim 1644	55/2
Aymanos Mevki	Eş. müs. - gay. müs., mülk menzili müş. bğ.	2800	23 Eylül-3 Ekim 1644	58/1
Gödene Karye	Eş. müs. ve gay. müs 1 kt mülk bağı	2000	18 Ekim 1644	60/2

Aymanoz Mevzi	Eş. müs. ve gay. müs., 15 pş. ve 1 erkek bğ.	6000	23 Ekim-3 Kasım 1644	67/3
Hoşhan Mahallesi	2 oda, 1 örtme			
Helbete (?)	Eş. müs. ve gay. müs., müş. bğ.	800 500 - 1 inek 300 - 1 kele	29 Ekim 1644	68/3
Aymanos Mevzi	Eş. müs. ve gay. müs. 5 pş. bğ. ve 1 kt. arazi	400	25 Ekim 1644	68/1
Sadırlar Mahallesi	Eş. müs. ve gay. müs. müş. 1 kt. bğ.	31,5 esedi guruş	17 Kasım 1644	79/2
Sarı Hasan Bey Mahallesi	1 kt. arazi ve 3 pş. bğ.	20,5 esedi guruş	24 Kasım 1644	85/2
Gödeneye Karyede Karadiğin Mezra	Eş. müs. ve gay. müs. kür. 1 evi ve 1 miktar araziye müş. 9 tt. bğ.	4650	5 Aralık 1644	87/2
Seydişehir Sancağında Gözü Kazasındaki Çavuş Karyede	5 ev, havlu, eş., kür. 1 dönüm bğ.	2000	5 Ocak 1645	106/1
Büstân Mevzi	1 evlek bğ.	1400	6 Ocak 1645	106/2
Şeyh Aliman Mahallesi	2 tt. bğ., 3 oda, 1 miktar arazi	3050 (anlaşmazlık)	12 Ocak 1645	110/3
Gürden Mevzi	6 tt. bğ. ve buçuk dönüm miktar arazi	100 esedi guruş	12 Ocak 1645	112/2
Aymanoz Mevzi	Eş. müs. - gay. müs. müş. 1 tt. bğ.	6100	12 Ocak 1645	113/2
Hocacihan Mevzi	Eş. müs. gay. müs. müş. 3,5 tt. bğ.	4500	23 Ocak 1645	114/3
Hocacihan Mevzi	1 kt. bğ.	4500	5 Şubat 1645	118/1
Selifar Mevzi	Eş. müs. gay. müs. 2 evi müş. 4 tt. bğ ve 1 dönüm arazi	8250	8-17 Mart 1645	129/4
Karaüyük	Eş. müs. gay. müs., müş. 6 pş. bğ.	1500	8-17 Mart 1645	130/3
Gödeneye kurbunda Karadiğin Deresi Mevzi	Eş. müs. gay. müs., 1 haraş örtemişyel 1 kt. bğ.	3600	15 Mart 1645	133/2
Hatunsaray Karye	6 evi, eş. müs. gay. müs. 1 kt. bğ. ve eşçar	60 riyali guruş	17 Mart 1645	134/1
Şeyh Vefa Mahallesi Değirmenlik Deresi Mevzi	1 kt. bğ.	500	21 Mart 1645	136/1
Şeyh Sadreddin Mahallesi	1 tabhane, 1 yazlık, 1 hayat, 4 tt. bğ ev ve menzil	13000	1 Nisan 1645	138/2

Helbete Mevzi	Eş. müs. gay. müs., 1 oda, 1 örtme ve bahçe müş. 4 tt. bğ.	9000	9 Nisan 1645	142/2
Abdürreşid Mevzi	Mülk bğ.	11000	9 Nisan 1645	143/2
Dehüda Mahallesi	1 oda, 1 tabhane eş. müs. gay. müs. bğ.	1000	10 Nisan 1645	143/3
Helbete Mevzi	Eş. müs. gay. müs. 1 oda, 1 örtme, 1 bahçe 4 tt. bğ.	9000	7 Nisan 1645	143/4
Aymanos Mevzi	Eş. müs. gay. müs. müş. 1 kt. bğ.	3400	7 Nisan 1645	147/1
Meram Mahallesi	Eş. müs. gay. müs. 1 kt yer ile 2 tt. bğ.	4200	24 Nisan 1645	149/3
Hatıp Karye Yazı Bağları	Eş. müs. gay. müs., 1 kt. bğ.	4900	5 Mayıs 1645	153/1
Şeyh Vefa Mahallesi	4 tt. bğ.	55 riyali guruş	8 Mayıs 1645	155/3

3. Arazi Satışları

Arazi, arz kelimesinin çoğulu olup, lügatte yer, zemin manasına gelen müennes bir isimdir³⁸⁷. Arazi kişinin mülkü olduğundan ve kişi dilediği kişiyi bunu satabileceğinden dolayı Osmanlı'da çok sayıda arazi alış ve satış işlemleri yapılmıştır. Tabii ki arazi satışlarını etkileyen unsurlar vardır; tarlanın sulanabilir olması ve ulaşım imkanlarının olması gibi. Tablo IX incelendiği zaman arazi fiyatlarının 400-4300 akçe arasında olduğu görülmektedir. Bu fiyat farkı yukarıdaki sebepler yanında müstemilatın çeşitliliği ve arazinin büyüklüğü ile ilgilidir. Arazi satışlarında ölçü birimi olarak dönüm, evlek ve adımın kullanıldığı görülmüştür.

Esedî Guruş	Riyali Guruş	Akçe	Kadı Osmani Akçe
1	5	31	1

Yukarıda görüldüğü üzere yabancı paralar çok az kullanılmıştır. Esedi guruşla yapılan satışta da, bedelin bir kısmının akçe ile ödenmesi, aynı anda iki paranın

³⁸⁷ Ali Şafak, "Osmanlılar'da Arazi Hukuku Kurallarına Kısa Bir Bakış (Teori ve Pratik)", **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.354.

kullanılışını ve yabancı paraların az kullanılmasını göstermesi açısından önemlidir. Fakat bu değerlendirmeler içinde sadece arazi satışları değil, tarlaların tefvizleri de yer almaktadır. Kullanılan resmi ve yabancı paralara bakılarak alış-verişin sadece para ile yapıldığı fikrine ulaşılmamalıdır, zira buğday ya da başka karşılıklarla da³⁸⁸ arazi satışı gerçekleşmiştir.

Devlete ait olan tarıma dayalı arazi yani tarla kişiden kişiye satılamazdı. Ancak sipahi, vakıf idarecisi ya da başka bir hak sahibinin izniyle köy idarecisi veya bir hak sahibinin izniyle köylü, miri arazi denilen devlete ait tarlanın tasarruf hakkını başka bir kişiye devredebilmekteydi³⁸⁹. Bir gayri menkulü, bilinen bedeli karşılığında bir kimsenin üstüne bırakma³⁹⁰ anlamına gelen tefviz ile ilgili satışlar, normal satışlar ile mukayese edildiğinde, tefvizlerin daha düşük fiyatı olduğu görülmektedir. Çünkü, tefvizlerde sadece tarlanın kullanım hakkı devredilmekte iken, satışlarda tarla mülk olarak alınmaktadır.

Tablo IX : Arazi Tefvizleri

TARİH	YERİ	MİKTAR	FİYATI	BELGE
04. 02. 1645	Pir Hasanlı	25 Dönüm	2100 Akçe	119/1
15. 04. 1645	Kızılyeri	25 Dönüm	3000 Akçe	146/3
04. 09. 1644	Bozdöşeği	4 Evlek	2500 Akçe	41/1
3-12. 10. 1644	Şeyh Sadreddin	1 Dönüm	2000 Akçe	64/3
29. 02. 1645	Gürden	0,5 Dönüm	1000 Akçe	124/3
11. 04. 1645	Karaüyük	1 Dönüm	1500 Akçe	145/2
16. 10. 1644	Alışar Köyü (Beyşehir)	1 kıta tarla	-	59/3
1-10. 12. 1644	Helbe	1 kıta tarla	300 Akçe	88/3

³⁸⁸ 15/3.

³⁸⁹ Özcan, **aynı eser**, s. 85.

³⁹⁰ Develioğlu, **aynı eser**, s. 1059.

Yukarıdaki arazi tefvizlerine bakıldığı zaman aynı büyüklükteki yerlerin farklı fiyatlara satıldığı görülmektedir. İki tefviz arasındaki fark, tarlanın şehre uzaklığı ve sulanabilirliği ile açıklanabilir. Dönümü daha az olan tarlaların fiyat farkı da bu sebeplerden dolayıdır. Bu örneklerde dikkati çeken bir nokta ise Gürden mevziindeki arazinin bir zımmiye tefviz edilmesidir ki, bu dönemde zımmiye tefviz edilen başka bir tarla kaydı yoktur.

Zemini bir vakfa ait olan tarla satışlarında ise, arsa vakfa ait olup, yer icâr ile kiralanırdı.

Tablo X : Vakıf Arazileri

TARİH	YERİ	VAKIF	İCARI	FİYATI	BELGE
13-22. 10 1644	KARAÜYÜK	Darüşşifa Evkafı	2 Akçe	1700 Akçe	62/1
1-10. 12 1644	Helbe	Hoşhan Mahallesi Mescidi	15 Akçe	300 Akçe	88/3
04. 09 1644	Bozdöşeği	Turgutoğlu Vakfı	35 Akçe	2500 Akçe	41/1
3-12. 10 1644	Şeyh Sadreddin	Şeyh Sadreddin Vakfına	18 Akçe	2000 Akçe	64/3

Bu örneklerin yanında Ebdan kurbundaki 1 kıta tarla, Akıncı Sultan evkafına 3 aded guruş ve 1 kile 1 guruştan 4,5 guruşa 4,5 kile buğday karşılığında tefviz edilmiştir³⁹¹. Vakıflara ait olan tarlaları tasarruf için başvurular olduğu ve bunların mahkemede kayıt altına alındığı görülmektedir³⁹².

³⁹¹ 83/3.

³⁹² 80/2; 105/3; 25/2.

Tablo XI : Arazi Satışları

Köy - Mahalle	Cinsi Hususiyetleri	Fiyatı	Tarihi	Belge
Sırçalı Karye	2 vukiyye yer	4000 A.	7 Mayıs 1644	2/2
Hocacihan Mevzi	Sarnıç ve evi harabesi ile 4 dönüm arazi	4300 A.	20 Eylül 1644	47/2
Abdürreşid Mevzi	1 kıta yer	1100 A.	25 Ekim 1644	55/4
Göçek Çayı kurbu	12 dönüm arazi	2000 A.	7 Ekim 1644	62/2
Musalla kurbu	12 dönüm arazi, sofa, tabhane, havlu ve 4 tahta bağ	12000 A.	18 Ekim 1644	64/2
Kırkavak Mevzi	1 kıta yer	2300 A	10 Ekim 1644	66/2
Karanis	1 kıta yer			
Şeyh Aliman Mahallesi	1 kıta arazi	1200 A.	23 Ekim-4 Kasım 1644	70/2
Hocacihan Mevzi	7 evlek arazi	600 A.	13 Nisan 1645	72/3
Kovanağzı	2 kıta yer	52.5 Ry. Gr.	11-20 Kasım 1644	78/3
Sarı Neablar Mevzi	8 dönüm arazi	40 Ry. Gr.	23 Kasım 1644	83/4
İskele Mevzi	8,5 dönüm arazi	1000 A.	23 Kasım 1644	84/1
Hocafakih Sultan Garbı	2 dönüm yer	1250 a.	15 Aralık 1644	93/3
Çâ'ir Garbı	15 dönüm yer	1500 A.	11-20 Aralık 1644	94/3
Yaka	2 dönüm yer	2500 A.	22 Aralık 1644	98/3
Güzelce Kavak	1 kıta arazi	150 Ry. Gr.	1-10 Aralık 1644	101/4
Karaüyük	4 dönüm arazi	3000 A.	18 Ocak 1645	113/1

Yaka Mevzi	1,5 dönüm yer	3010 A.	4 Şubat 1645	117/3
Türbe-i Celaliye Mahallesi	1 dönüm arazi	60 Ry. Gr.	19 Şubat 1645	119/4
Pürçüklü Mevzi	1 kıta arazi	2000 G.	22 Şubat 1645	121/4
Karaiyüyük Mevzi	110 adım arazinin 44 adımı	40 Ry. gr.	24 Şubat 1645	123/3
Karaaslan Karye	1 evlek arazi	600 A.	2 Mart 1645	128/2
Seligar Mevzi	1,5 evlek arazi	500 kadı Osmani A.	17 Şubat 1645	134/2
Şafeki Sultan Kurbunda	1 dönüm arazi	1300 A.	24 Şubat 1645	137/2
Kovanağzı	1 dönüm arazi	900 A.	4 Nisan 1645	139/2
Karaiyüyük Mevzi	2 evlek yer	2000 A.	4 Mayıs 1645	152/1
Karaiyüyük mevzi	1 kıta bağ ve 1 miktar arazi	400 A.	27 Nisan 1645	152/1
Çağlak Karyı	Harman yeri	3 Kile buğdaya	26 Haziran 1644	15/3

A: Akçe

Ry. Gr. : Riyali Guruş

Es. Gr. : Esedi Guruş

4. Dükkan Satışları

Konya'da dükkanlar, Alaaddin Tepesinin civarındaki iç kale surlarından başlayarak, kentin güneyi ve kuzey doğusuna doğru uzanan bölgede, bilhassa dış surlarda mevcut olan altı kapı civarında yoğunluk arz etmektedir. Bu kapılar ise; Taş kapı, At pazarı kapısı, Çeşme kapısı, Ertaş kapısı, Aksaray kapısı ve Larende kapısıdır³⁹³.

Zemini bir vakfa ait olan dükkan satışlarında, arsa vakfa aittir. Bu tür dükkan satışlarının, kiracının kiracılık durumunu göstermesi ve vakfa ait dükkanların esnafın

³⁹³ Özcan, aynı eser, s.89; Küçükdağ, aynı eser, s.24.

hizmetine sunulması suretiyle, atıl durumda olmalarına engel olmak³⁹⁴ gibi faydaları vardır. Bunların yanında dükkanlar sayesinde halka çeşitli hizmetler götürülmesi gibi bir faydasının da olduğu unutulmamalıdır.

1644-1645 yıllarına ait icareli dükkan satışları şunlardır :

1. Abdi Beşe b. Mustafa, Haffaflar çarşısında bulunan her sene Haffaflar mescidi vakfına 24 akçe mukataası olan bir bab dükkanını Hüseyin b. Mehmed'e 10.000 akçeye sattı, (23 Ekim 1644)³⁹⁵.

2. Kürkcü hamamı kurbundaki bir bab dükkanın her sene Haffaflar mescidine 6 akçe icaresi olup, 2000 nakd akçeye satılmıştır (1644 Eylül Ortaları)³⁹⁶.

3. At pazarı kapısında bulunan Alacahan kurbunda her sene Hocafakih Sultan zaviyesine 40 akçe icaresi olan dükkanın icaresi 60 akçeye çıkmış ve taraflar kabul etmesiyle kaydedilmiştir³⁹⁷. Seneden seneye icarın değiştiği anlaşılmakla birlikte, yapılan zam miktarından paranın değer kaybettiği düşünülebilir.

4. Kazazlar çarşısında zemini merhum Alaaddin daruşşifası vakfına ait ve yıllık 20 akçe icaresi olan dükkan 1400 akçeye satılmıştır (15 Ekim 1644)³⁹⁸.

5. Bit pazarında, merhum İbrahim Bey imareti evkafına beher sene 40 akçe mukaatası olan dükkan 65 aded riyali guruşa satılmıştır³⁹⁹.

6. Kuyumcular sevkinde zemini Sultan Alaaddin evkafına beher sene 32 akçe icaresi olan dükkan 1000 akçeye satılmıştır⁴⁰⁰.

Dükkan satışları ile ilgili satışlardan bir diğeri de hisseli satışlardır. Hisseler satılırken kişinin kendine ait olan hisseyi sattığı yani dükkanın ortağının değiştiği unutulmamalıdır. Mesela, Debbağhanede bulunan dükkana ait 12 sehmden 7 sehmi 4000 akçeye⁴⁰¹; yine Debbağhane'de, Taciroğlu dükkanı diye bilinen 12 sehmi dükkanın 1 sehmi 28 riyali guruşa⁴⁰² ve Debbağhanede Öksüzler dükkanı diye bilinen dükkanın

---

³⁹⁴ Özcan, aynı eser, s.93.

³⁹⁵ 56/2.

³⁹⁶ 39/2.

³⁹⁷ 69/3.

³⁹⁸ 79/1.

³⁹⁹ 99/4.

⁴⁰⁰ 147/4.

⁴⁰¹ 157/3.

⁴⁰² 99/3.

12 vukiyyeden 2 vukiyyesi 3200 akçeye⁴⁰³ satılmıştır. Hisseli dükkan satışlarında, sehm ve vukiyye olarak dükkanın fiyatının ne kadar olduğu belirlenebilir. Örneğin 2 vukiyyesi 3200 akçeye satılan 12 vukiyye dükkanın fiyatı 19200 akçedir.

Bu dönemde yapılan diğer dükkan satışları ise şunlardır: Muytablar sevkinde 1 bab dükkan eski akçe rayici 2300 akçeye⁴⁰⁴, Çömlekçiler sevkinde 1 bab dükkan 2400 akçeye⁴⁰⁵, Debbağhane'de 1 bab dükkan 300 akçeye⁴⁰⁶ ve Bezzazlar sevkinde 1 bab dükkan 7000 akçeye⁴⁰⁷ satılmıştır. Dükkanla ilgili, satışlar haricinde; önceden satılan dükkanla ilgili anlaşmazlık⁴⁰⁸, dükkanın icarını paylaşılması⁴⁰⁹ ve dükkan kirası anlaşmazlığı⁴¹⁰ gibi konular da sicilde yer almıştır.

Gönderilen bir fermanda ise; her esnafın bir sevki olduğu ve herkesin kendi dükkanlarında icar ile sâkin olub, alışveriş yapılırken dışardan bazı kimseler mahalle köşelerinde, toplanan insanlara satış yapmakta ve çok kazanmaktadırlar, fakat kullanmadıkları vakf dükkanları işsiz ve boştur, hariçten gelenlerin uzaklaştırılması isteğine; esnaf eşyasını satarken eskiden olduğu gibi, herkes malını nerede satıyorsa yine orada satacak ve o çarşıdan başka yerde satış olmayacağı söylenmiştir⁴¹¹.

5. Değirmen Satışları

Değirmen satışları diğer mülk satışına benzemekle beraber, satışların hisseli olması nedeniyle biraz farklılık arz eder. Diğer satışlarda olduğu gibi, değirmen satışlarında da satılan mülk bütün özellikleriyle anlatılmıştır, tabi ki bu özellikler fiyatları etkilemektedir. İncelenilen defterde 3 adet değirmen satışı vardır ve satışların üçünde de sehm tabiri kullanılmıştır. Sözedilen değirmen satışları şunlardır :

1. Vadi-i Meram mahallesinde, cereyan iden nehir üzerinde deveran iden Kavak değirmeni diye bilinen değirmendeki 12 sehmden 2 sehmi 60 adet riyali guruşa

---

⁴⁰³ 85/3.

⁴⁰⁴ 5/6.

⁴⁰⁵ 20/1.

⁴⁰⁶ 86/1.

⁴⁰⁷ 161/3.

⁴⁰⁸ 23/1; 73/1.

⁴⁰⁹ 39/3.

⁴¹⁰ 7/1.

⁴¹¹ 159/2.

satılmıştır. (11 Eylül 1644)⁴¹². Bu değirmenin fiyatı 360 adet riyali guruşa tekabül etmektedir.

2. Sulu Zengi karyede cârî olan su üzerinde deveran iden Çomak değirmeni diye bilinen değirmenin 12 sehmden 6 sehmi 9.000 akçeye satılmıştır (14 Aralık 1644)⁴¹³.

3. Koçi kazasına tabi Bükçe nam karyede Değirmenderesi diye meşhur mevzide cari olan su üzerinde deveran iden Eymirhan değirmeni demekle maruf değirmenin 12 sehminden 9 sehmi 46 riyali guruşa satılmıştır (2 Ocak 1645)⁴¹⁴.

B) Diğer Ekonomik Faaliyetler

1. Hayvan Satışları

1644-1645 yıllarında deve, eşek, katır, inek ve kele satışları olmuştur. Hayvan satışlarındaki fiyatlar şunlardır; 1 dişi deve 93 ve erkek deve 80 guruş⁴¹⁵, erune deve 10 esedi guruş⁴¹⁶, 1 erkek merkeb 420 akçe⁴¹⁷, 1 katır 20 riyali guruş⁴¹⁸ ve başka bir katır 20 esedi guruş⁴¹⁹ ve yine bir katır 4 akçe, 4 kile buğday, 4 kile arpa⁴²⁰, 1 inek 500 akçe ve 1 kele 300 akçe⁴²¹.

Satışlarda hayvanların cinsiyeti ve yavru olup olmadığı fiyatları etkileyen özellikler olduğundan belirtilmiştir.

2. 1644-1645 Yıllarında Konya'da Barut Üretimi

Barut, temel hammaddesi olan güherçile ile kükürt ve odun kömürünün belirli oranlarda karıştırılması ile elde edilir. Özelliği yapısındaki oksijen sayesinde havadaki oksijene ihtiyaç duymadan yanabilmesi ve yandığı sırada bulunduğu dar hacimlerde

---

⁴¹² 42/1.

⁴¹³ 91/1.

⁴¹⁴ 104/1.

⁴¹⁵ 7/2.

⁴¹⁶ 102/3.

⁴¹⁷ 51/1.

⁴¹⁸ 94/2.

⁴¹⁹ 102/3.

⁴²⁰ 75/1.

⁴²¹ 68/3.

büyük bir basınç oluşturmasıdır. Bu basınç ateşli silahlar için vazgeçilmez bir özelliktir⁴²².

7 numaralı Konya şer'iyeye sicilinde konu ile ilgili 10 belge vardır. Bu belgelerde “güherçileden işlenen barut”⁴²³ anlamına gelen barut-u siyah kullanılmıştır. Bu barut çeşidine top barutu da denmektedir. Kara barutta genel olarak %75 saf güherçile, %12,5 kükürt ve %12,5 oranında da odun kömürü bulunmaktadır⁴²⁴.

Tabiatta toprakla karışık halde, bol miktarda bulunabilen bir maden olan güherçile, Konya’da bulunmaktadır. Madenin tedariki devletin kontrolünde ve öncülüğünde yapılmıştır. Zira Konya’da güherçile tedariki hususunda şehrin yöneticileri sorumlu tutulmuştur⁴²⁵. Konya, elde edilen güherçile ile İstanbul baruthanesinin güherçile ihtiyacını karşılayan şehirler arasındadır⁴²⁶. Güherçile konusunda belgelerde dikkat çeken nokta, bu madenin baruthaneye eksiksiz ve zamanında ulaştırılması için yapılan uyarılardır⁴²⁷.

Barut imalatının finansmanında ocaklık sistemi⁴²⁸ uygulanmaktadır. Ocaklık sistemi, madenlerin çıkartıldığı yörelerdeki halka madenlerin çıkartılması ve işletilmesine yardımcı olmaları için getirilmiş bir mükellefiyettir. Mükellefiyet karşılığında yöre ahali “tekalif-i örfiye”den muaf tutulmuştur⁴²⁹. 9 Ağustos 1644 tarihli belgede, “... 80 000 vukiyye barut-u siyahi için tayin olunan ocaklık malından Koçhisar, Bor hasları ve Suğla mukataası malından odun ve toprak adıyla her ne almış ise hala defterdar olan Murad ile hesablaşub...”⁴³⁰ ifadeleri ile barut masrafı için ayrılan yerlere, yani barut imalatının finansmanı için ihdas edilmiş gelir kaynaklarına değinilmiştir.

Bir başka belgede ise “... Larende kerhanesinde tabhı ferman olunan güherçile mühimmatı için tayin eylediği mübaşir gelib odun ve toprak mukabelesinde 17 000 akçeyi bizden cem’ ve tahsil ve kabz eyledikden...” denilerek barut imali için alınan

---

⁴²² Birol Çetin, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Barut Sanayi**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 2001, s.5.

⁴²³ Develioğlu, **aynı eser**, s.71.

⁴²⁴ Çetin, **aynı eser**, s.6; Mühabat S. Kütükoğlu, “Osmanlı İktisâdi Yapısı”, **Osmanlı Devleti Tarihi**, C.II, İstanbul 1999, s.624.

⁴²⁵ 189/1.

⁴²⁶ Kütükoğlu, **aynı makale**, s.624.

⁴²⁷ 189/1.

⁴²⁸ 172/3.

⁴²⁹ Ziya Karamursal, **Osmanlı Mali Tarihi Hakkında Tetkikler**, TTK Yay., Ankara 1989, s.186.

⁴³⁰ 172/3.

para anlatılmıştır⁴³¹. Paranın nerelerden alındığı belirtilmekle beraber, sonradan 10 000 akçe daha alındığı bildirilerek dava edilmiş ve sonradan ödenen meblağ geri alınmıştır. Belgeden defterdar değişiminin halka yeni yaptırımlar getirdiği anlamı da çıkarılabilir.

Defterdar değişimlerinde ne kadar barutun olduğu araştırılmıştır⁴³². Bunun yanında defterdar atamalarında barut iltizam olarak bu kişilere verilmiştir⁴³³. İncelenilen dönemde Konya'nın göndereceği barut miktarı 80.000 vukiyyedir⁴³⁴. 1644-1645 yıllarında Karaman eyaletinde stoklanan barut miktarı ise 73.928 kontar olarak belirtilmiştir⁴³⁵.

Söz konusu barut Konya'dan Üsküdar iskelesine götürülmektedir ki, nakil işi develerle yapılmaktadır. Barutun naklinin develerle yapılması arazinin engebeli olmasından kaynaklanmaktadır. Barutu develerle götürmek için bazı malzemelere ihtiyaç vardır. Örneğin; "...180 deveye 1440 kise (kese), 180 çift ğırar (çuval), 180 çift uğran ve 400 keçeleri ile her bir re's deve yükü 180'er vukiyye barut olmak üzere cem'an 32.000 vukiyye barut-u siyahi develere tahmil edip..."⁴³⁶. Bu malzemelerle taşınan barut, Konya, Akşehir, Eskişehir üzerinden Üsküdar'a ulaşan yol vasıtasıyla nakl edilmiştir⁴³⁷.

3. Narhlar

Ekonomik olaylardan birisi de, halkı ve esnafı yakından ilgilendiren temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarıdır. İhtiyaç maddelerinin fiyatlarının belirlendiği narhlar, yılda birincisi baharda ikincisi ise kış başlangıcında olmak üzere iki kez verilmektedir. Narh, bir mal veya hizmet için, ilgili resmi makamların tesbit ettiği fiattır. Osmanlı idaresinde her türlü mal ve hizmet narha tabi idi. Narh verilmesindeki gaye ise halkın refahının sağlanmasıdır⁴³⁸.

---

⁴³¹ 53/2.

⁴³² 167/2; 135/2; 156/1.

⁴³³ 173/2.

⁴³⁴ 156/1.

⁴³⁵ Gabor Agoston, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Harp Endüstrisi ve Barut Teknolojisi (1450-1700)", **Osmanlı**, C.VI; Ankara 1999, s.626.

⁴³⁶ 115/2.

⁴³⁷ Çetin, **aynı eser**, s.72.

⁴³⁸ Mübahat S. Kütükoğlu, **Osmanlılarda Narh Müessesesi ve 1640 Tarihli Narh Defteri**, İstanbul 1983, s.3-4.

Narhların tesbitiyle vazifelendirilen kadıya, yeni fiat tesbit edilmesi kararlaştırılan malların şeyh, kethüda, yiğitbaşı ve şehrin ileri gelenleri yardım ederdi. Narh fiatının tesbiti, gerek toptancı, gerek perakendeci olarak satıcıların, gerekse halkın hiçbir şekilde zarara uğramamalarına çalışılması esas gaye olduğundan, büyük bir itina içinde yürütülürdü⁴³⁹.

Tablo XII : Konya’da Esnafa Uygulanan Narhlar

Gıda ve İhtiyaç Maddeleri	195/1 20 Cemaziyelevvel 1054 26 Temmuz 1644		196/1 23 Ramazan 1054 24 Kasım 1644	
	Miktarı	Fiyatı	Miktarı	Fiyatı
Asel	1 vukiyye	18 akçe	1 vukiyye	18 akçe
Ala Peynir	1 vukiyye	6 akçe	-	-
Ednası	1 vukiyye	4 akçe	-	-
Badem	1 vukiyye	36 akçe	1 vukiyye	36 akçe
Bademi Helva	1 vukiyye	28 akçe	1 vukiyye	28 akçe
Bakla	1 vukiyye	3 akçe	-	-
Bal Mumu	1 vukiyye	-	1 vukiyye	80 akçe
Bulgur	1 vukiyye	3 akçe	1 vukiyye	3 akçe
Bezir Yağı	1 vukiyye	14 akçe	-	-
Ekmek	260 dirhem	1 akçe	-	-
Et	1 vukiyye	5 akçe	-	-
Fındık	1 vukiyye	10 akçe	1 vukiyye	10 akçe
Haleb Sabunu	1 vukiyye	18 akçe	-	-
Harnob	1 vukiyye	3 akçe	1 vukiyye	3 akçe
İncir	1 vukiyye	4 akçe	-	-

⁴³⁹ Kütükoğlu, aynı eser, s.13-14.

Kaba Yaprak Kına	1 vukiyye	8 akçe	-	-
Kil	1 vukiyye	1 akçe	-	-
Kişniş Üzüümü	1 vukiyye	7 akçe	1 vukiyye	7 akçe
Kum Kına	1 vukiyye	6 akçe	-	-
Kuru Üzüm	1 vukiyye	5 akçe	-	-
Leblebi	1 vukiyye	5 akçe	1 vukiyye	5 akçe
Nohut	1 vukiyye	3 akçe	1 vukiyye	3 akçe
Pekmezi Ala	1 vukiyye	5 akçe	1 vukiyye	6 akçe
Rengamiz Helva	1 vukiyye	18 akçe	1 vukiyye	18 akçe
Sabun	1 vukiyye	20 akçe	1 vukiyye	20 akçe
Sade Yağı	1 vukiyye	20 akçe	-	-
Sarımsak	1 vukiyye	6 akçe	1 vukiyye	6 akçe
Sırık Soğan	1 vukiyye	1 akçe	-	-
Sirke	1 vukiyye	4 akçe	1 vukiyye	3 akçe
Sumak	1 vukiyye	7 akçe	-	-
Şem Yağı	1 dirhem	22 akçe	1 dirhem	22 akçe
Şir-revgan	1 vukiyye	18 akçe	1 vukiyye	18 akçe
Tahun	1 vukiyye	10 akçe	1 vukiyye	12 akçe
Tuz	600 dirhem	1 akçe	2 vukiyye	1 akçe
Yağı Haşhaş	1 vukiyye	14 akçe	-	-
Zerdali Kuruşu	1 vukiyye	6 akçe	-	-
Zeyd Yağı	1 vukiyye	18 akçe	1 vukiyye	20 akçe
Pirinç	1 vukiyye	7 akçe	1 vukiyye	6 akçe

Kara Üzüm	-	-	1 vukiyye	6 akçe
Kızıl Üzüm	-	-	1 vukiyye	5 akçe
Hına-i Ala	-	-	1 vukiyye	8 akçe
Hına-i Edna	-	-	1 vukiyye	6 akçe
Kestane	-	-	1 vukiyye	5 akçe
Besâl	-	-	300 dirhem	1 akçe
Halvâ-i Kaba	-	-	1 vukiyye	12 akçe
Halvâ-i Cevizli	-	-	1 vukiyye	12 akçe
Behenor-u a'la	-	-	1 vukiyye	6 akçe
Behenor-u edna	-	-	1 vukiyye	4 akçe
Elma	-	-	1 vukiyye	3 akçe
Kaymak	-	-	1 vukiyye	8 akçe
İğde	-	-	1 vukiyye	7 akçe
Kuru Kayısı	-	-	1 vukiyye	6 akçe
Enar	-	-	1 vukiyye	4 akçe

Tablodan da anlaşılacağı üzere, bütün malların fiyatları değişecek diye bir kural yoktur. Bazı maddelerin fiyatları artarken, bazılarının düşmüş, bazısının ise fiyatı değişmemiştir. Bazı maddelere ise yılda bir defa narh konmuştur. Pirinç ve sirkenin fiyatı düşerken, pekmez, tahin ve zeyd yağının fiyatı artmış, diğerleri aynı fiyatta kalmıştır. Üç maddenin fiyatının artışı da kış mevsiminde fazla tüketilmelerinden kaynaklanabilir.

4. Alınan Vergiler

Olağanüstü hallerde toplanan vergilere avarız-ı divaniye adı verilir. Örfi vergilerden olan avarız, başlangıçta yalnız harp zamanlarındaki ihtiyaçları karşılamak

için oluşmuşken daha sonra ulufe dağıtılması vs. sebeplerle hazinenin düştüğü sıkıntıları hafifletmek üzere toplanmıştır. Avarız vergileri mal, hizmet veya para olarak toplanabiliyordu. Aynı olarak alınan avarız, ordunun ihtiyacını karşılamak için zahire temini; yani asker için un ve hayvanlar için arpa almaktan ibarettir⁴⁴⁰.

Avarız vergileri avâriz hanesi denen birimler üzerine tarhedilip, yükümlüleri toplu bir şekilde sorumlu tutardı. Bir avâriz hânesi 3-10 gerçek hâne arasında değişmektedir⁴⁴¹.

Avâriz vergisinin iltizam yolu toplandığı⁴⁴² ve vergiden muaf olan ya da bir vakfa bu vergiyi ödeyen kimselerin olduğu⁴⁴³ görülmektedir.

Avâriz vergisinin aynı olarak alındığı durumlardan biri olan nüzul, asker için gerekli un ile hayvanlar için alınan arpadan ibarettir⁴⁴⁴. Malta üzerine çıkılacak seferde, her avarız haneden 3,5 kâmil guruş nüzul bedeli toplanması emredilmişti⁴⁴⁵.

Hizmet olarak alınan kürekçilik, deniz seferlerinde ihtiyacı karşılanamaması durumunda ahali arasından toplanan kürekçiler ile takviye edilmekteydi⁴⁴⁶. Karaman eyaletindeki 3685,5 haneden her 7 hanesinden 1 nefer kürekçi çıkarılmakla, 526 kürekçinin 10 gün içinde gönderilmesi emredilmiştir⁴⁴⁷.

Defterde , avâriz vergisinden başka gayr-i Müslimlerden alınan bir baş vergisi olan, devlet tarafından korunmaları ve savaşlara karşılığında alınan cizye ile ilgili örnekler de vardır. Cizye mükellefi olmak için erkek olmak, baliğ olmak, sıhhatli ve çalışabilecek güçte olmak gibi şartları gereklidir⁴⁴⁸. Örneğin; Konya defterine kayıtlı 250 cizye hanesi olup, her hanesinden 245 akçe ve 40'ar akçe alınması bildirilmiştir⁴⁴⁹. Başka bir örnekte ise 154 nefer zımmi, 45.895 akçe cizye ödemektedir⁴⁵⁰.

---

⁴⁴⁰ Kütükoğlu, **aynı makale**, s.629; 164/1.

⁴⁴¹ Ahmet Tabakoğlu, **Türk İktisat Tarihi**, Dergah Yay. İstanbul 2003, s.188.

⁴⁴² 126/1.

⁴⁴³ 18/2.

⁴⁴⁴ Kütükoğlu, **aynı makale**, s.539.

⁴⁴⁵ 164/1.

⁴⁴⁶ Kütükoğlu, **aynı makale.**, s.540.

⁴⁴⁷ 165/1.

⁴⁴⁸ Kütükoğlu, **aynı makale**, s.533.

⁴⁴⁹ 180/2.

⁴⁵⁰ 179/2.

5. Mukataalar

Mukataanın lugat manası kat' edilmiş, kesilmiş iken, terim anlamı hazineye ait bir arazi veya bir varidatın bir bedel mukabilinde kiraya verilmesidir. Mukataalar, mukataa-i mirriyye ve malikane mukataası olarak iki kısımdır. Birincisi seneden seneye iltizama verilirdi; ikincisi ise kayd-ı hayat şartıyla verilirdi. Miri mukataanın çeşitleri, pirinç, balık, tuz ve saire gibi mukataalardır⁴⁵¹.

İncelenilen döneme ait Konya mukataalarından belgede, Esb-Keşan, Suğla, Mirâbiye ve İhtisâb mukataalarının adı geçmektedir. Mirabiye mukatasının yıllık geliri 150.000 akçedir ve 300 guruş peşin ile bir seneliğine iltizam edilmiştir⁴⁵². Yıllık geliri 458.000 akçe olan Esb-Keşan mukataası ise 1000 guruş peşin ile bir seneliğine iltizam edilmiştir⁴⁵³. İhtisab mukataasının yıllık geliri ise 80.000 akçe olup 40.000 akçe peşin ile Karaman defterdarı Murat Beye iltizam olunmuştur⁴⁵⁴.

Suğla mukataasının başında Mahmut Ağa vardır⁴⁵⁵. Suğla mukataası ile ilgili genellikle anlaşmazlıklar olmuş ve bunlar mahkemeye intikal etmiştir⁴⁵⁶. Suğla mukataasının geliri yıllara göre değişmektedir ki, bu yağışa bağlı bir sebeptir⁴⁵⁷. Devlet bu tür gelir azalması haricinde, anlaşmazlıklar nedeniyle gelirin azalması gibi durumlara müsaade etmemeye çalışmıştır.

---

⁴⁵¹ Uzunçarşılı, **Merkez Teşkilatı**, s.383-384; Pakalın, **aynı eser**, s.578-579.

⁴⁵² 179/1.

⁴⁵³ 164/2.

⁴⁵⁴ 161/1.

⁴⁵⁵ 170/3.

⁴⁵⁶ 39/1; 187/1.

⁴⁵⁷ Küçükdağ, **aynı eser**, s. 167-168.

SONUÇ

H. 1053-1055 (M. 1644-1645) dönemine ait 7 numaralı Konya Şer'iyeye sicilinde, idari, askeri, siyasi, iktisadi ve sosyal gelişmelerle alakalı 600'un üzerinde belge vardır. Bu belgelerin arasında berat, ferman, hüccet, tezkere, ilam ve buyruldu gibi çok çeşitli örnekler vardır. Fakat defterin büyük bölümü mülk satışları ile alakalıdır. Bununla beraber birçok konuda az da olsa belge örnekleri vardır.

Sicildeki siyasi olaylara bakıldığı zaman, Malta seferi diye bir seferden bahsedilmektedir. Oysa bu dönemde böyle bir isimle sefer düzenlenmemiştir. Kaynaklar incelendiği zaman bu seferin Malta üzerine değil de, Girit üzerine yapılacak sefer olduğu anlaşılmaktadır. Böyle yapmaktaki amaç Girit'i hazırlıksız ve savunmasız yakalamaktır. Devlet bu gizlilikle belki amacına ulaşmıştır ama Girit savaşı çok uzun süre devam etmiştir.

Defterde şehrin siyasetine yön veren kişilerin tayinleri ile alakalı belgelerin de bir hayli fazla olması dikkati çekmektedir. Fakat görev değişikliğinin çoğu ölümden dolayı olmakla beraber, görevinin gereğini yapmayan ya da görevine aykırı davranışlarda bulunan kişilerden kaynaklanan tayinler de az değildir. Bu da gösteriyor ki her toplumda olduğu gibi Osmanlı toplumunda da iyi ya da kötü niyetli insanlar vardır. Bu kadar çok tayin yapılmasının en önemli sebebi Konya'nın bu dönemde vakıflar ve diğer müesseseler yönünden çok zengin olmasıdır.

Toplumda meydana gelen yaralama, hakaret, hırsızlık, cinayet ve zina gibi suçlar sicilde mevcuttur. Çoğu suça ne ceza verildiği belli olmamasına karşılık, diyet ödeme hatta ölüm cezasının verildiği davalar vardır. Toplumun ahengini bozan bu suçlara karşı, devlet, mahalleli dahil herkesi sorumlu tutarak bu olayları en aza indirmeye çalışmıştır. Bu yaptırımın başarılı olduğunun kanıtı, en ufak bir olayda bile dava ile alakası olmayan çevre sakinlerin mahkemeye başvurmasıdır.

Bireyin sosyalleşmesinde en önemli etken olan aile ile ilgili kayıtlarda ise kadınlarla alakalı dikkat çekici noktalar vardır. Örneğin; ailenin kurulması aşamasında her iki tarafın rızası aranmıştır. Küçük yaşta evlendirilen kız çocukları reşid oldukları zaman memnun olmadıkları evliliği bitirebilirdi. Aynı şekilde elinde mehr kozu olan kadın bu kozundan vazgeçerek boşanabilirdi. Bütün bunların yanında kadınların

ekonomik hayatın içinde olmaları onların her hareketinde hür olduğuna da delildir. Ayrıca Osmanlı kadını toplumdan soyutlanmamış, birçok alanda faaliyette bulunmuştur.

Ailenin dağılmasından sonra da kadınların koruyucu hakları vardır. Osmanlı toplumu denince akla gelen çok eşle evlilik ya da çok çocuklu aile düşüncesi incelenilen dönemde Konya'nın durumunu yansıtmamaktadır. Zira bütün belgelerin arasında çok eşle evli bir kişiye rastlanmıştır. Çocuk sayıları ise 1 ile 4 arasındadır.

İncelenilen defterde mülk satışlarını içeren belgeler, diğerlerine nazaran çoktur. Kişiler arasında cereyan eden gayri menkul alım-satımı; ev, dükkan, bağ, tarla ve bahçe satışları ile ilgilidir. Konya'da gayri menkul satışlarının bu kadar çok olması şehrin hareketli bir ekonomiye sahip olduğunu göstermektedir. İncelenilen belgelere göre, gayri menkul satışlarının fiyatlarını belirleyen unsurlar, malın albenisi ile alakalıdır. Fiyatları etkileyen unsurlar arasında gayri menkulün müstemilatı ve en önemlisi de gayri menkulün bulunduğu yerde yaşayan insanlardır. Bunların yanında bir yıl içinde bu kadar mülk satışının olması, insanların ekonomik durumlarının değişmekte olduğunu göstermesi açısından önemlidir. 1644-1645 yıllarında gayri menkul satışı dışında hayvan alım-satımı az da olsa vardır. Alım-satımı yapılan hayvanlar, kişinin işini görecektir olan hayvanlardır.

Halkın kullandığı temel gıda ve ihtiyaç maddelerinin fiyatlarına, devlet tarafından kazada oluşturulan heyet vasıtasıyla narh verildiği görülmüştür. 1644-1645 yıllarına ait iki narh verilmiştir. çeşitli maddelerin fiyatları değişmiştir. Yeni fiyatlarla, öncekiler arasındaki farklar arz-talep meselesinden kaynaklanmaktadır; çünkü fiyatı hiç değişmeyen maddeler de vardır.

Bütün bu konulara rağmen tam metni ekler bölümünde verilen sicile bakılarak çeşitli konularla alakalı bilgi ve belgeleri görmek mümkün olacaktır. Çünkü Konya'nın incelenilen yıllardaki sosyal, ekonomik, siyasi ve idari olayları sicile kaydedilmiştir.

BİBLİYOGRAFYA

- ABACI, Nurcan, **Bursa Şehrinde Osmanlı Hukukunun Uygulanması (17. Yüzyıl)**, Başbakanlık Basımevi, Ankara 2001.
- AGOSTON, Gabor, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Harp Endüstrisi ve Barut Teknolojisi (1450-1700)”, **Osmanlı**, C.VI, Ankara 1999.
- AKDAĞ, Mustafa, **Türkiye’nin İktisadi ve İctimai Tarihi (1453-1559)**, Cem Yay., İstanbul 1995.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, “Şer‘iyye Sicilleri, Osmanlı Hukukunda Adliye Teşkilatının Yapısı ve Fonksiyonları, Şer‘iyye Sicillerinin Toplu Kataloğu”, **Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay.**, C. II, İstanbul 1998.
- _____ **Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri**, Fey Vakfı Yay., İstanbul 1992.
- AKMAN, Mehmet, “Osmanlı Ceza Muhakemesi Hukukuna hakim Olan İlkeler”, **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999.
- AKÖZ, Alaaddin, “Konya’da İhtida Hareketleri ve Osmanlı Mahkemesi (1640-1750), **Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi 79 Nisan 1999**, Konya 2000.
- AKURGAL, Ekrem, **Anadolu Kültür Tarihi**, Tübitak Yay., Ankara 1998.
- AYDIN, M. Akif, “Osmanlı’da Hukuk”, **Osmanlı Devleti Tarihi**, C. II, Feza Gazetecilik Yay., İstanbul 1999.
- ATSIZ, **Aşıkpaşaoğlu Tarihi**, MEB, İstanbul 1970.
- BAYKARA, Tuncer, **Anadolu’nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I, Anadolu’nun İdarî Taksimatı**, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ankara 1988.
- _____ **Osmanlı Taşra Teşkilatında XVIII. Yüzyılda Görev ve Görevliler (Anadolu)**, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yay., Ankara 1990.
- _____ **Türkiye Selçukluları Devrinde Konya**, II. Baskı, Konya Valiilği İl Kültür Müdürlüğü Yay., Konya 1998.

- BİLMEN, Ömer nasuhi, **Hukuki İslâmiyye ve Istılahatı Fıkhiyye Kamusu**, C. II,III,IV,V,VIII, İstanbul 1985.
- CAHEN, Claude, **Osmanlılardan Önce Anadolu'da Türkler**, (Çev. Yıldız Meran), e Yay., İstanbul 1979.
- CİN, Halil, **İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme**, S.Ü. Yay., I. Baskı, Konya 1988.
- CİN, Halil-Ahmet Akgündüz, **Türk Hukuk Tarihi**, C. I-II, Konya 1995.
- ÇAĞATAY, Neşet, “16. 17. Yüzyıllardaki Anadolu Ayaklanmaları Üzerine”, **Makaleler ve İncelemeler**, SÜ. Basımevi, Konya 1983.
- ÇEKER, Orhan, **İslam Hukukunda Akidler**, (Doktora Tezi), İttifak Holding A.Ş. Yay., Konya 1999.
- ÇETİN, Birol, **Osmanlı İmparatorluğunda Barut Sanayi**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 2001.
- ÇETİN, Osman, **Sicillere Göre Bursa'da İhtida Hareketleri ve Sosyal Yapı**, TTK Basımevi, Ankara 1994.
- DANIŞMEND, İsmail Hami, **İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi**, C. III, Türkiye Yay., İstanbul 1972.
- DARKOT, Besim, “Konya” **İA**, C. VI, MEB Yay., İstanbul 1997.
- DENNY, J., “Sancak”, **İA**, C. X, MEB Yay., Eskişehir 1997.
- DEVELİOĞLU, Ferit, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, Ankara 1999.
- DOĞAN, İsmail, “Osmanlı Ailesinin Sosyolojik Evreleri: Kuruluş, Klasik ve Yenileşme Dönemleri”, **Osmanlı**, C. V, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999.
- ERGENÇ, Özer, “Osmanlı Şehirlerindeki Yönetim Kurumlarının Niteliği Üzerine Bazı Düşünceler”, **VIII. Türk Tarih Kongresi**, C. II, TTK Yay., Ankara 1981.
- _____ “Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fiziki Yapıya Etkileri”, **Türkiye'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1071-1920)**, Ankara 1980.
- _____ **1580-1596 Yılları Arasında Ankara ve Konya Şehirlerinin Mukayeseli İncelenmesi Yoluyla Osmanlı Şehirlerinin Kurumları ve Sosyo-Ekonomik Yapısı Üzerine Bir Deneme**, (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara 1973.

- ERTEN, Hayri, **Konya Şer'iyeye Sicilleri Işığında Ailenin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı (XVIII. yy. ilk Yarısı)**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 2001.
- EVLİYA ÇELEBİ, **Evliya Çelebi Tam Metin Seyahatnâme**, C.III-IV, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1986.
- EVLİYA ÇELEBİ, **Seyahatname (Giriş)**, (Haz. İsmet Parmaksızoğlu), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 1983.
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin, "Osmanlı'da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı", **Osmanlı**, C. VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999.
- GÖKBİLGİN, M. Tayip, "Köprülüler", **İA**, C. VI, MEB Yay., Eskişehir 1997.
- GÖKBİLGİN, Tayyip, "İbrahim", **İA**, C. 5/2, MEB Yay., Eskişehir 1997.
- GÖYÜNÇ, Nejat, "Osmanlı Devleti'nde Taşra Teşkilâtı (Tanzimat'a Kadar)", **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999.
- GÜL, Muammer-Atilla Bayram-Oğuzhan Hakkoymaz, **Selçuklulardan Günümüze Konya'nın Sosyo-Politik Yapısı**, Konya İl Emniyet Müdürlüğü Arge Yay., Konya 2003.
- HALAÇOĞLU, Yusuf, **XIV.-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı**, TTK Yay., Ankara 1995.
- HALICI, Feyzi, **Konya Tarihi**, Remzi Kitabevi, İstanbul 1960.
- HAMMER, Joseph Von, **Osmanlı Tarihi**, C. II, (Çev. Mehmet Ata), MEB Yay., İstanbul 1997.
- HORVATH, Bela, **Anadolu 1913**, (Çev. Tarık Demirkan), II. Baskı, Tadhik Vakfı Yurt Yay., Ankara 1997.
- İBN-İ BİBİ, **Anadolu Selçuklu Devleti Tarihi**, (Çev. M. Nuri Gençosman), UzluK Basımevi, Ankara 1941.
- İLGÜREL, Mücteba, "XVII. Yüzyıl Balıkesir Şer'iyeye Sicillerine Göre Subaşılık Müessesesi, **VIII. Türk Tarih Kongresi, Ankara 11 Ekim 1976**, C. II, TTK Yay., Ankara 1981.
- İNALCIK, Halil, "Mahkeme"., **İA**, C. VII, Eskişehir 1997.

_____ **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)**, Yapı Kredi Yay.,
II. Baskı, İstanbul 2003.

İPÇİOĞLU, Mehmet, **Konya Şer‘iyye Sicillerine Göre Osmanlı Ailesi**, Nobel Yay.,
Ankara 2001.

İPŞİRLİ, Mehmet, “Osmanlı Devlet Teşkilatı”, **Osmanlı Devleti Tarihi**, C. I, Feza
Gazetecilik A.Ş. Yay., İstanbul 1999.

İVANOV, W, “Kadı” **İA**, C. 512, MEB Yay., Eskişehir 1997.

KAFESOĞLU, İbrahim, “Selçuklular”, **İA**, C. X, MEB Yay., İstanbul 1988.

KANTEMİR, Dimitri, **Osmanlı İmparatorluğunun Yükseliş ve Çöküş Tarihi II**,
(Çev. Özdemir Çapanoğlu), Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1979.

KARADENİZ, Feriha, “XVI. XVII. Yüzyıllarda Farklı Sınıflardaki Osmanlı Kadınına
genel Bir Bakış”, **Osmanlı**, C. V, Yeni Türkiye Yay., Ankaar 1999.

KARAMURSAL, Ziya, **Osmanlı Mali Tarihi Hakkında Tetkikler**, TTK Yay.,
Ankara 1989.

KAZICI, Ziya, **Osmanlı’da Toplum Yapısı**, Bilge Yay., İstanbul 2003.

KILIÇ, Orhan, “XVII. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti’nin Eyalet ve Sancak
Teşkilatlanması”, **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999.

Konya İl Yıllığı, Cumhuriyetin 50. Yılında Konya, Yeni Kitap Basımevi, Konya 1973.

KONYALI, İbrahim Hakkı, **Âbideleri ve Kitabeleri İle Konya Tarihi**, Enes Kitap
Sarayı Yay., Ankara 1997.

KÖPRÜLÜ, M. Fuat, “Bayrak”, **İA**, C. II, MEB Yay., Eskişehir 1997.

KUNT, Metin, “Siyasal Tarih (1600-1789)”, **Osmanlı Devleti (1600-1908)**, Cem Yay.,
Ankara 2000.

KURT, Abdurrahman, “Osmanlı’da Kadının Sosyo-Ekonomik Konumu”, **Osmanlı**,
C.V, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999.

KURT, Yılmaz, “XVI. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda İhtida Hareketinin
Onomastik Açından İncelenmesi”, **Kafalı Armağanı**, Akçağ Yay., Ankara
2002.

KÜÇÜKDAĞ, Yusuf, **Lale Devrinde Konya**, (SÜ Yayınlanmamış Doktora Tezi), Konya 1989.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., “Osmanlı İktisadi Yapısı”, **Osmanlı Devleti Tarihi**, C.II, İstanbul 1999.

_____ **Osmanlılarda Narh Müessesesi ve 1640 Tarihli Narh Defteri**, İstanbul 1983.

MARDİN, Ebül’ûla, “Kadı” **İA**, C. VI. MEB Yay., Eskişehir 1997.

MEHMET HALİFE, **Tarih-i Gilmani**, (Haz. Kamil Su), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 1986.

MOĞOL, Hasan, **Şer’iyye Sicilleri Sözlüğü**, Mehter Yay., Ankara 1997.

MUALLİM NÂCİ, **Lugat-ı Naci**, Çağrı Yay., İstanbul 1995.

MUSTAFA NURÎ, **Netayi’cül Vukûat, Kurumları ve Örgütleriyle Osmanlı Tarihi I-II**, (sad. Neşet Çağatay) TTK Yay., Ankara 1979.

NAİMA MUSTAFA EFENDİ, **Naima Tarihi IV**, (Haz. Zuhuri Danışman), Zuhuri Danışman Yay., İstanbul 1968.

ODABAŞI, A. Safa, “İhsan Ahmet (Korucuoğlu)’in ‘Konya Tarihçesi’ ”, **İpek Yolu, Konya IV**, Konya 2002.

ORTAYLI, İlber, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, **Amme İdaresi Dergisi**, IX/1, Sevinç Matbaası, Ankara 1976.

_____ “Osmanlı Şehirlerinde Kadı”, **AÜ Bülent Nuri Esen’e Armağan**, Ankara 1977.

_____ **Osmanlı Toplumunda Aile**, Pan Yay., İstanbul 2004.

ÖNDER, Mehmet, “Dördüncü Murat Konya’da”, **Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi 7-9 Nisan 1999**, Konya 2000.

_____ **Mevlana Şehri Konya**, Güven Matbaası, II. Baskı, Ankara 1971.

ÖZBİLGİN, Erol, **Bütün Yönleriyle Osmanlı “Adab-ı Osmaniye”**, İz Yay., İstanbul 2002.

- ÖZCAN, Ruhî, **17. Yüzyıl'da Konya'da Mülk Satışları ve Fiyatlar (1640-1665)**, (Basılmamış Doktora Tezi), Konya 1993.
- PAKALIN, Mehmet Zeki, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C. I-II-III, İstanbul 1993.
- PEÇEVİ İBRAHİM EFENDİ, **Peçevi Tarihi I**, (Haz. Bekir Sıtkı Baykal), Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1981.
- ŞAFAK, Ali, "Osmanlı Arazi Hukuku Kurallarına Kısa Bir Bakış (Teori ve Pratik)", **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999.
- ŞAPOLYO, Enver Behnan, **Osmanlı Sultanları Tarihi**, Rafet Zaimler Yay., İstanbul 1961.
- SAK, İzzet, **10 Numaralı Konya Şer'îye Sicili (1070-1071 / 1659-1661) (Trankripsiyon)**, Selçuk Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Yay., Konya 2003.
- ŞEMSEDDİN SAMİ, **Kâmus-ı Türkî**, İstanbul 1989.
- SCHACT, Joseph, "Miras", **İA**, C. VIII, MEB Yay., Eskişehir 1997.
- SERTOĞLU, Midhat, **Osmanlı Tarih Lügatı**, Enderun Kitabevi Yay., İstanbul 1986.
- TABAKOĞLU, Ahmet, **Türk İktisat Tarihi**, Dergah Yay., İstanbul 2003.
- TEKİNDAĞ, M.C. Şihabeddin, "Karamanlılar", **İA**, C. VI, MEB Yay., İstanbul 1997.
- TURAN, Osman, **Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti**, Boğaziçi Yay., İstanbul 1997.
- TUŞ, Muhittin, **Sosyal ve Ekonomik Açından Konya (1756-1856)**, KTO Yay., Konya 2001.
- Türdav, **Osmanlıca-Türkçe Sözlük**, Cihan Yay., Şubat 2002.
- UNAT, Faik Reşit, **Hicri Tarihleri Miladi Tarihe Çevirme Kılavuzu**, Maarif Matbaası, Ankara 1943.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, "Defterdarlık", **İA**, MEB Yay., C. III, Eskişehir 1997
- _____ **Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı**, TTK Yay., Ankara 1988.

- _____ **Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı**, TTK Yay., Ankara 1988.
- _____ **Osmanlı Tarihi**, C. I, TTK Yay., Ankara 1998.
- _____ **Osmanlı Tarihi**, C. II, TTK Yay., Ankara 1998.
- _____ **Osmanlı Tarihi**, C. III/I, TTK Yay., Ankara 1995.
- ÜNAL, Mehmet Ali, “Osmanlı Devleti’nde Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı”, **Osmanlı**, C. VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999.
- _____ **Osmanlı Müesseseleri Tarihi**, Kardelen Kitabevi, Isparta 1998.
- ÜREKLİ, Bayram, “17. Yüzyılda Osmanlı Taşra Teşkilatında Görevliler: Konya Örneği”, **Uluslar arası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi 7-9 Nisan 1999**, Konya 2000.
- _____ **XVII. Yüzyılın II. Yarısında Konya’nın Merkezi Yönetimle İlişkileri**, (Basılmamış Proje), Konya 1979.
- YERLİKAYA, İlhan, “Tanzimat’tan Önce Osmanlı Devletinde Belediye Hizmetleri”, **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999.
- YÜKSEL, Ayhan, **Tirebolu “Bir Sahil Kasabasının Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1788-1858)**, İstanbul 2003.
- ZILFI, Madeline C., “Osmanlı’da Kölelik ve Erken Modern Zamanda Kadın Köleler”, **Osmanlı**, C.V, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999.
- 1984 Sonrası Konya**, Konya Valiliği Yayınları, Ankara 1988.

EKLER

Ek:I 7 Numaralı Konya Şer'ıye Sicili

1-1 Mırâs

Hüccet-i Seferoğulları

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kadıasker Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Sefer ibn-i Ahmet nâm kimesnenin verâseti sulbi kebir oğulları Mustafâ ve Ali ve Mehmed ve Veli'ye ve sulbiye kebîre kızları Nesli ve Esmehân ve Âişe'ye münhasıra olub ba'de merkûme Nesli dehi fevte oldukda onun dehi verâseti zevci metrûki Mustafâ bin Satı'ya ve sadrî sağır oğlu Ahmet'e ve sadrî sağır kızı Raziye'ye münhasıra olduğu 'ilmi şer'i ile ma'lûm oldukdan sonra sağırân-ı mezbûrânın kıbel-i şer'den vasinâsb ve ta'yin olunan babaları mezkûr Mustafâ meclis-i şer'de eshâb-ı hazel kitâb merkûmun Mustafâ ve Ali ve Mehmet ve Veli mahzarlarında takrir-i da'va idüb müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Sefer'in akâr ve menkulâtından bi-ciheti'l 'irsi's şer-'i sulbiye kızı zevcem merkûme Nesli'ye intikâl iden hisse-i şer'iyesi karındaşları mezbûrların zimmetlerinde bâkî iken vefât idüb zikr olunan hissesi irsen bana ve evlad-ı sağırân-ı mezkûrâna intikâl itmeğın hâlâ mezbûrlardan talebi iderin su'âl olunsun didikde ğıbbe's-su'âl mezbûrân Mustafâ ve 'Ali ve Mehmed ve Veli cevablarında bundan mukaddem bâbamız müteveffâ-yı merkûmun âkar ve menkulâtından beynimizde iktisâm olunub her birimize isâbet iden hisse-i şer'iyelerimizi kabz idüb ba'de merkûme Nesli zikr olunan iktisâmıda bana gadr vâki' oldu deyüb târîh-i kitâbdan onbir sene mukaddem bizden da'vâ ve taleb eyledikde beynimizde muslihûn tavassut idüb bin beşyüz akçe üzerine 'akd-i sulh inşâ eylediklerinde ol-dahî sulh-i merkûme râzı olub bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu yedimizden alıb kabz idüb mâ'adâ hakkından fariğâ olub zimmetimizi ibra-'i kâti 'ün-niza' ile ibrâ ve iskât eyledi dedüklerinde ğıbbe'l-inkar mezbûrlardan takrîri-i meşrûhlarına mutâbık beyyine taleb oldukda 'udûl-i müsliminden 'İsâ bin Gündes ve Mehmet bin Şâh Ansar nâm kimesneler li-eceli'l-iştihâd meclis-i şer'a hâzirân olub iştihâd olduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı merkûm el-Hâc Sefer'in akâr ve menkulâtı mukaddemâ verese-i merkûmun beynlerinde iktisâm olunub her biri haklarına isâbet iden hisselerini kabz idüb ba'de merkûme Nesli zikr olunan iktisâmıda bana ğadr va'ki oldu deyüb târîh-i kitâbdan onbir sene mukaddem mezbûrun Mustafâ ve

‘Ali ve Mehmed ve Veli’den da‘vâ ve taleb eyledikde beynerine muslihûn tavassut idüb mâ‘adâ hakkından fariğa olub zimmetimizi ibrâ-‘i kâti‘ün-niza‘ ile ibrâ ve iskât eyledi bu hususa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü eda-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde ğıbbe’t-tasdîk eda-i şehâdetleri hayyiz-i kabülde vâki‘ olmağın da‘vâ-yı merkûmeden mezkûr Mustafâ men‘-i birle mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’l hâmis ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-evvel sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İbrahîm bin Seydi Hıdır, Mollâ Ca ‘fer bin ‘Îsâ, el-Hâc Veli bin Pir Ahmet, Mustafâ Çelebi bin Se‘idî Ahmet, Hasan Çelebi bin Şa ‘bân ve gayruhum.

1-2 Vasiy Ataması

Hüccet ve hitâbet-i merhûm el-Hâc Sefer’in kızı Nesli’nin evlatlarıdır

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kadıasker Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Nesli bint-i el-Hâc Sefer’in sadrî sağır oğlu Ahmet’e ve sadrî sağır kızı Raziye’ye muhallelâtından bi-ciheti’l-‘ırsi’s- şer‘i hisse-i şer‘iyelerini zabt ve hıfza vesâ’ir va‘ki olan ‘umur-u şer‘iyelerini görüvirmeğe bir vasî lazım ve mühim olmağın müteveffâ-yı merkûmenin zevci metrukî ve sağırân-ı mezbûrânın bâbaları bâ‘isü haze’l-kitâb Mustafâ bin Sâtı mukaddem ve müstekım olmağla kibel-i şer‘den vasinâsb ve ta ‘yin olundukda ol-dehi vesâyeti merkûmeyi kabul ve hidmet-i lâzimesin edaya te‘ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’l hâdî ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-evvel sene hamse ve hamsîn ve elf.

1-3 Trablusşam Hazinesi Hakkında

Asitâne-i sa‘âdetden Trablusşam’a varınca yol üzerinde vâki‘ olan sancak begleri ve kadılar ve mütesellimler ve kethüdâ yeri ve yeniçeri serdârları hitâben(?) Trablusşam’dan asitâne-i sa‘âdete irsâl olunan hazînemiz mahalle vâsıl olursa yarâr ve dinç bârgir tedârik idüb üç konâğı bir idüb etmâm-ı hidmet eylesiz deyü bin elli beş Safer’inin yiğirmiüçüncü târîhiyle emr-i şerîf vârid oldu.

2-1 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Sarı Ya‘kub Mahallesi sâkinlerinden Satılmış bin Mevlüd ve Şüheda bint-i Yerî ve Veli bin Hızır ve Âişe bint-i Hızır meclis-i şer‘de bâ‘isü haze’l-kitâb es-Seyyid Ali Çelebi bin es-Seyyid Ahmet mahzarında her biri ikrâr

ve takrîr-i kelâm idüb ‘ale’l-iştirâki’l şer’i mülkü mevrûsumuz olan mahalle-i mezbûrede va’ki bir tarafı Sadık Dede mülkü ve bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı Abdunnebî mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir bâb fevkâni ve bir bâb tahtâni odaları ve bir tâbhâne ve bir kiler ve bir hayatımızı mezbûr es-Seyyid ‘Ali’ye râic-i fî’l-vakt üç bin akçeye bey’-i bât-ı sahîh-i şer’i bey’ ve teslim idüb ol-dehi zikr olunan semen-i merkûm ile iştirâ ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı mezbûrden her birimiz hisse-i şâyi’a-i şer’iyemizi mezbûr es-Seyyid Ali Çelebi yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik ba’de’l-yevm zikr olunan hudûdlar ile mahdûd olan menzil mezkûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr mutasarrıf olsun didiklerinde ğıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı Rebî’ü’l-ûlâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

‘Abdulgaffar Beg bin el-Hâc ‘Abdî, ‘Abdurrahman bin Yusûf , Mûsâ bin Abdullah Mustafâ bin Ali Beg.

2-2 Mülk Satışı(Yer)

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sahra Nâhiyesine tâb’i Sırçalı nâm karyede sâkin Pir Ömer bin Pir Hasan meclis-i şer ‘-i hatîr-ı lâzımü’t-tevkîrde bâ’isü hâze’l-kitâb Ali bin Şa’bân mahzarında ikrâr idüb karye-i mezbûr sınırı dâhilinde va’ki bir tarafı Mezkîdli nâm karye sınırına ve bir tarafı Sakârlar nâm karye sınırına ve bir tarafı Göbrüce nâm karye sınırına ve bir tarafı kendi karyemize muttasıl ve mahdûd yerler ki bundan akdem Karaman oğlu ceddimiz el-Hâc İbrahîm nâm kimesneye ber-vechi mâlikâne sadaka ve ihsân eylediği emlâkinden benim zabt ve tasarrufumda olan iki vukiyye hisse-i şâyi’amı mezbûr Ali’ye fezî râic-i fî’l-vakt dört bin akçeye bey’i bât-ı sahîh-i şer’î ile bey’ ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı mezbûru yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden hudûd ile mahdûd iki vukiyye hisse hîni akdden mezbûr Ali’nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin didikde ğıbbe’t taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’t-tâsî ‘aşer Rebî’ü’l-evvel sene hams ve hamsîn ve elf.

Ahî bin Muharrem, Îsâ bin Mûsâ, Süleymân bin Receb, Budâk bin Abdülhalim, Nasûh bin Mehmed, Mehmed bin Mustafâ, gayruhum.

3-1 Müderris Ataması

Sûret-i Ru’us-ı Hümâyun

Nizâmiye der-Konya

Kırktan ma‘zül Mevlâna Mehmed zîde fazlühü ehl-i ‘ilm ve müstehak-ı ‘inayet olmağla medrese-i mezbûre izzetlü ve fezîletlü şeyhülislam hazretlerinin tertibleri üzere Mevlâna’yı mûmâ ileyhe virilmiştir.

Min S. erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Kayd min 10 Ramazân sene M.

‘Alâ şâkile aslihi’l-mu‘anven ma‘nevât reîsü’l-küttâb el-Fakir Abdurrahman el-Kâdı Kostantiniyye el-Mahmiye-i me’mure.

3-2 Eski ve Yeni Defterdarların Hesaplaşması

Sûret-i tezkîre-i Murâd Beg defterdâr-ı hazîne-i Karaman

İş-bu bâ‘isü tezkîre bin elli dört senesinde Yakub Paşa zaman-ı defterdârlığından kabz eyledikleri mukata‘ası malından hâliya tarafımızdan müdâhale olunmayıb muhâsebesin ruznamçesi mûcibince âsitâne-i se‘adetimde görmeleri için tezkîre virülüb tahrîren gurre-i Şa ‘banü’l mu‘azzam li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Murat Paşa defterdâr-ı Karaman

Sûret-i tezkire budur ki

Vech-i tezkire budur ki iş-bu bin elli dört senesinde Yakub Paşa hazretleri ile olan hesabımız gördüğümüzde zaman-ı defterdârlığında güherçileye ber-mucibi fermân-ı ‘alî ocaklık malından bir seneye vaz‘iyed itmeyüb incik memlehadan ta‘yin olunan akçeden doksan altı bin beş yüz akçe ve bedel-i tekâyüdde ve ba‘zı toprak akçesinden kırk yedi bin akçe mağbûzları olub zikr olunan akçenin elli bin akçesini alub kabz idüb ma‘adasından fâriğa olub kat‘i alaka eylediğimiz ecilden yedlerine tezkire virilmiştir tahrîren fî evâhiri Recebü’l-mürecceb sene 1054.

El-fakîr Murâd defterdâr-ı Karaman.

3-3 Müderris Ataması

Mektub-u kadiasker efendi

Medrese-i Karatay sağır

Fahrü’l-müderrisîn Mevlâna Hanefi Efendi Kâbeyn

Tahiyât-ı sâfiyet ithâfiyla inhâ olunur ki iş-bu sene-i erbe‘a ve hamsîn ve elf şehir-i Ramazânının yiğirmisinden yevmi kırk akçe ile Konya’da Karatay Medresesi sana sadaka olunmuştur gerekidir ki varub medrese-i mezbûrede ifâde ve istifâde üzere olasın ve’s-selâm.

Vesale fî 16 Zilhicce sene mezbûr

El-fakîr Hüseyin el-kadı bi-askeri Anadolu el-ma 'mure

3-4 Vergi

Sûret-i tezkîre-i Murâd Beg defterdâr-ı hazîne-i Karaman

Akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn hücceti'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-mu'în hâkim-i kaza-i Konya zîdet fezâiluhu ve mefâhirü'l kuzât ve'l hükkâm ma 'denü'l fezâil ve'l hükkâm Bozkır ve Gaferiyad ve Larende ve İç-il sancağında vâki' olan kadılar zidet fazluhum tezkire vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâliya asitâne-i sa'adetimden Karaman beglerbegisine ve bu canibe hitaben emr-i şerif vârid olub mazmuni izzet makrunumdan Esb-keşân mukataasından gayriden bin elli beş Muharremi guresinden bir sene tamamına varınca eyalet-i mezbûrede olan mukâta'anın malı tahsîl idüb sefer-i hümayun mühimmâtına gönderüb imdâd idesiz deyü fermân olmağla ber-mucibi emr-i 'âlî divân tezkiresine râğb olmağın dîvan tezkiresi tahrîr olunub kıdvetü'l emâcid ve'l ekârim (boş) zîde mecdühünün elinde olan emr-i şerifi mucibince târîh-i mezbûrede ... vaki' olan mukata'ası emin ondan zimmetlerine edâsı lazım gelen mâl-i pâdişahî müşârun ileyh mirî için cem' ve tahsil ittirib fermân olunan sefer-i hümayun mühimmâtına yetiştirüb 'avk-ı te'hîrden ve ihmâl-i müsâlihadan ihrâz idüb olageldiği üzere havalinin rusûmun dehi imtâded mukata'asının tahmiline göre tahsîl ittirib mâlî pâdişâhînin ezviyâdı bâbında her biriniz bezl-i makdûr ve se'ı-i mahsûl idesiz ve hilâf-ı şer'î şerîfe ve hilâf-ı mu'tâd ve defterin ertikâsından ihtirâz idüb ve fermân olunan mühimmâta yetiştirüb mucib-i tezkire ile 'âmil idesiz tahrîren fî evâsıtı şehr-i Reb'ü'l-evvel sene hams ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Niğde el-Mahruse.

3-5 Mülk Satışı (Dükkân)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Ulurmak Mahallesi sâkinlerinden Îsâ ibn-i el-Hâc Mehmed meclis-i şer'de kutbi'l-ârifîn hazreti Şeyh Sadrettin Mahallesi sâkinelerinden bâ'isetü haze'l-kitâb Fatıma bint-i İbrahîm nâm hâtûn mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme esvâkıdan Mûtâblar sükunda vaki' bir tarafı Cebbâroğlu el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı Misafiroğlu Mustafâ mülkü ve bir tarafı Yusûf mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan silki mülkümde münselik olan bir bâb

dükkanımı mukaddemâ eski akçe râyici üç yüz akçeye bey‘ ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı mezkûru mezbûre Fatıma yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan dükkân hîn-i ‘akdden cemî‘ tevabi‘iyle merkûme Fatıma’nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr tasarruf eylesin didikde ğıbbe’t-taleb ketb olundu hurrire fi’l-yevmi’t-tâsî ‘aşer min şehr-i Rebî‘ü’l-evvel sene hams ve hamsîn ve elf.

Mevlâna eş-Şeyh Mustafâ Efendi bin Mehmed Çelebi, İbrahim Çelebi bin Mûsâ, Ali Halife bin Mûsâ, Mehmed bin Durmuş, Ahmet bin Şeyh İsâ, Hızır bin Dervîş.

4-1 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Süleymân bin Ehi nâm kimesnenin inhisâr üzere vârislerinden li-ebeveyn karındaşı el-Hâc Muharrem ve zevce-i metrukesi İsmihan bint-i Hâcî nâm kimesne asâleten müteveffâ-yı mezbûrun sulbiye kübrâ kızları Sâkine ve Nesli nâm hâtûn lar tarafından bey-‘ı âtiyül beyâna ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub merkûmetânı ma‘rifet-i şer‘iye ile ‘ârifân olan el-Hâc Ahmed bin Veli ve Yetî Dede ibn-i Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan Mehmed bin Ali Dede nâm kimesne meclis-i şer‘i şerîfe müteveffâ-yı mezbûrun diğerkarındaşı ba‘isü hâze’l-kitâb Şa‘bân bin Ehi nâm kimesne mahzarında her biri bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûrun muhllefâtından mahmiye-i merkûme hâricinde Karaüyük nâm mevzi‘de vâki‘ bir tarafı Suphi Çavuş mülkü ve bir tarafı Mahmud mülkü ve bir tarafı Mehmed Hoca mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olan iki tahta eski ve bir tahta yenice ve bir irkek mülk-ü mevrusumuz olan bağımızı müşterekimiz mezbûr Şa‘ban’a râic-i fi’l-vakt üç bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Şa‘bân yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan bağ cemî‘ tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûr Şa‘bân’ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabd ve tasarruf eylesin didiklerinde ğıbbe’t-tasdik el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrire fi’l-yevmi’s-sâmin ‘aşer min Cemâziye‘l-evvel li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Ahmed, Abdülkerim bin el-Hâc Mejmed, Ali bin Mehmed, Dervîş Mehmed ibn-i el-Hâc Mustafâ, Mustafâ bin Mûsâ ve gayruhum.

4-2 Mülk Satışı (Dükkân)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Esenli Mahallesi sâkinelerinden Safiye bint-i Abdî nâm hâtûn asâleten ve Âişe bint-i Mûsâ nâm hâtûn tarafından bey'î atiyü'l-beyâna ve kabz-ı semenî ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifeti şer'îye ile 'ârifân olan Mehmed bin Nûrullah ve Hüseyin bin Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan bâbası Mûsâ bin Yahyâ nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde ba'isü haze'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Salih nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede Atbazarı kapusu hâricinde köprü kurbunda vâki' bir tarafı Esmehân ve Emine bint-i Hüseyin Beşe sağireler mülkleri ve etrâf-ı sülâsı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub iştirâken mülk-i müşterâmız olan bir bâb karaca kürûni dükkânımızı kible tarafında bir mikdâr arz-ı hâliyesiyle mezbûr el-Hâc Mehmed'e râic-i fî'l-vakt on iki bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr el-Hâc Mehmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan dükkân cemî' tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûr el-Hâc Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabd ve tasarruf eylesin didiklerinde ğibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin 'aşer min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mehmed bin Nasûh , el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Yusûf , Emrullâh Çelebi bin Ahmed, Dervîş Ahmet bin Îsâ, el-Hâc Mehmed bin Dede, Ali Çelebi ibn-i Ahmed el-Îmâm, Mehmed bin Hüseyin, Mehmed Beg bin Abdullah, Mustafâ bin Satı, Mehmed Beşe bin Mustafâ, Mustafâ bin Sâtı, Mûsâ bin Süleymân ve gayruhum.

4-3 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sükkânından Süleymân bin Veli nâm kimesne meclis-i şer'de ba'isü haze'l-kitâb Receb Çelebi ibn-i Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Yaka nâm havlîde vâki' bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı müşterî-i mezbûr Receb mülkü ve bir tarafı nehr-i câfî ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir buçuk dönüm bağı ve içinde olan eşçarı ve üç bâb evî ile mezkûr Receb Çelebi'ye yüz

altmış aded riyâlî guruşa bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Receb Çelebi yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden bağ cemî‘ tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin didikde ğıbbe’t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre evâsıtı şehr-i Cemâziye‘l-evvel li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ahmet Çelebi ibn-i Ali Çelebi, Abdî bin Hüseyin Mehmed Beg ibn-i İbrahim, Şa‘bân bin Ahmed, Mustafâ bin Sefer, Süleymân bin Mehmed, Mehmed bin Müstecâb, Mahmud bin Veli, İsmâ‘îl bin Lütfi, Mustafâ bin Mûsâ ve gayruhum.

5-1 Mülk Satışı (Kuyu Yolu)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinlerinden Şa‘bân bin Ahi nâm kimesne meclis-i şer‘de ba‘isetü haze‘l-kitâb İsmihan bint-i Hâcî nâm hâtûn mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede vâki ‘bir tarafı el-Hâc Mustafâ mülkü ve bir tarafı Üveys mülkü, bir tarafı Yusûf mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub karındaşım müteveffî Süleymân‘ın muhallelâtından olmağla merkûme Esmehân zevce-i metrukesi olduğu ecilden zimmetinde olan mehr-i müecceli ve muhallelâtından ırs-i şer‘i ile kendüye intikâl iden semen-i hisse-i şer‘iyesi mukâbelesinde kendiye isâbet iden menzilin kuyusu yolu benim mülküm olmağın zikr olunan kuyu yolu merkûme Esmehân‘a üçyüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslim eylediğimde ol-dehi teslim ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr İsmihan yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden kuyu yolu hîn-i ‘akdden merkûmenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr murûr ve ‘ubûr idüb mutasarrıf olsun didikde ğıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi’s-sâmin ‘aşer min Cemâziye‘l-evvel li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ali bin Mustafâ, Nasûh bin İvâd, Mahmud bin Veli, İsmâ‘îl bin Lütfi, ve gayruhum.

5-2 Mîrâs Da‘vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinlerinden iken vefât iden Süleymân bin Ahi nâm kimesnenin inhisâr üzere vârislerinden sulbiye kebîre kızları Sakine ve Nesli taraflarından ikrâr-ı âtiyü‘l-beyâna vekil olub

merkûmatânı ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan el-Hâc Ahmed bin Veli ve Yetî Dede ibn-i Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed bin Ali Dede nâm kimesne vekâleten ve müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn karındaşları el-Hâc Muharrem ve Şa'ban nâm kimesneler müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrukesi ba'isetü haze'l-kitâb İsmihan bint-i Hâcî nâm hâtûn mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesaye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûrun muhallelâtından mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı el-Hâc Mustafâ mülkü ve bir tarafı Üveys mülkü, bir tarafı Yusûf Beg mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub üç bâb evi ve bir mikdâr hayatı müştemil olan menzilinı merkûme Esmehân'ın zevcî müteveffâ-yı mezbûr Süleymân zimmetinde olan mehr-i müecceli ve muhallelâtından ırs-i şer'î ile kendüye intikâl iden semen-i hisse-i şer'îyesi mukâbelesinde cümlemiz rızasıyla virüb teslim ve temlîk eylediğimizde ol-dehi cemî' şerâyet-i sulhu câmi' tehârüc-i şer'î ile alub kabul ve kabz eyledi zikr-i sabık iden menzil cemî' tevabî'yle merkûme İsmihan'ın vech-i meşrûh üzere mülk-i mevrûsudur keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde ğbbe't- tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l-yevmi's-sâmin 'aşer min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ali bin Mustafâ, Nasûh bin Ivâd, Mahmud bin Veli, Hâcî bin Derviş ve gayruhum.

5-3 Çocuk Kaçırma

Hamîd sancağında vâki' kasaba-i Isparta mahallâtından Dere Mahallesi sâkinlerinden iş-bu ba'isü haze'l-kitâb el-Hâc Ahmed ibn-i İbrâhîm nâm kimesne meclis-i şer'de Muslî Beg ibn-i Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i da'va ve ta'yin-i müdde'â idüb mezbûr Muslî Ağa kasaba-i merkûmede vâki' menzirimde konuk olub sâkin olduktan sonra on iki yaşında sulbî oğlum Ali nâm sağîr emredî haberim olmadın gice ile menzirimden ağzına makreme kapayub cebren bârgîrîne bindürüb alub gidüb ben-dehi 'akabince Konya'ya gelüb mezbûr Muslî Beyi bulub ahz ve ihzâr eyledim oğlum sağîr-i mezkûr Ali mezbûr Muslî Beg'den su'âl olunub takrîr-i tahrîr olunmak matlubumdur didikde ğbbe's-süâl evvelen mezbûr Muslî Beg hususu merkûmu bi'l-küllî inkâr ile cevâb virmeğle Mûsâllâ kurbunda çadır ile nüzul eylemeğın canib-i şer'iden ve mütesellim Mehmed Ağa tarafından mübaşir ve zeyl-i kitâbda isimleri mestur olan müslimîn ile mevzi'i merkûme varılıub mezbûr Muslî Beyin çadırı içi teccîs olunduktan müdde'ıyye-i mezkûr el-Hâc Ahmed'in oğlu mesfur Ali anda

bulunub meclis-i şer‘a ihzâr ve keyfiyet-i hâlden sü‘âl olundukda cevâb virüb kasaba-i merkûme menzilizinde hayli zaman sâkin oldukdan sonra ‘ale’l-fezlühü mezbûr Muslî Beg ağzıma makreme kapayub cebren bârgîrîne bindürüb götürüb mahmiye-i Konya’ya gelüb çadırında beni iskân eylemiş idi canib-i şer‘iden ve mütesellim Mehmed Ağa tarafından mübaşir ile gelüb beni teccis idüb bulub mahkeme-i şerifeye götürdüler deyüb mezbûr Muslî Beg dehi sağîr-i mezkûr Ali’yi kasaba-i merkûmede menzilizinde nice zaman sâkin olub ba‘dehü ‘ale’l-fezli bargirine bindirüb alub gittiğine mukırr ve mukarref oldukdan sonra mezbûr Muslî Beyin keyfiyet-i hâlî bî-‘arz-ı müsliminden istihbâr olundukda cem-i gafîr ve cem‘-i kesîr mezbûr Muslî Beg dâima bu ma‘fûrle fesâd ve sekâvetden hâlî değildir vech-i arzdan izâlesi lâzım gelmiştir deyü ‘alatarîkü’ş-şehâde haber virdiklerinde mâ-vak‘a ‘ala vuku‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmi’s-sâdis min Cemâziye‘l-evvel li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Yusûf Beşe ibn-i Ahmed, Abdullah bin Mustafâ, el-Hâc Mehmed bin Mehmed, Mustafâ bin Mahmud, Mahmud Çelebi ibn-i Hüseyin Beg, Mustafâ Çelebi bin Ahmed Beg, Pir Hasan bin Nûrullah, Ahmed bin Hızır ve gayruhum.

6-1 Nafaka

Mahmiye-i Konya mahallâtından Sencârî Mahallesi sâkinelerinden Râbi‘a bint-i Ahmed meclis-i şer‘de ba‘isü haze’l-kitâb faru’l-hutbâ Mahmud Efendi ibn-i ‘Abdî Hoca mahzarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb müsennâ ve ‘aliyle olduğum ecilden kendi fi‘ilim ile kıyâm ve ku‘uda ve bir menzilizinden menzil-i âhera gitmeğe kudretim olmayub zafîfe oldum iş-bu hâzır-ı bi’l-meclis olan İbrahîm benim ‘aminem Fatıma hâtûn un sadri oğlu Mustafâ Halîfe İbn-i el-Hâc İbrahîm’in sulbi oğludur bi-emri’l-lahi’l-mülkü’l-bâkî bana ecildârı olub vefât idersem verâsetim zevî’l-erhâm cihetinden mezbûr İbrahîm’e münhasıradır hâlâ ben mezbûr Mahmud efendinin menzilizinde sâkine olurum hâdimesi bana hidmed ider nafaka ve kisvem vesâ’ir mesârif-i mühimmem için kendi malımdan mezbûr Mahmud efendiye be-her yevm on akçe nafaka takdîr olunub ve istidâniyeden izn ve icâzet virilüb ba‘de’l-yevm bana harç ve harf idüb vefâtımdan sonra muhallefâtımdan edâ olunmak için canib-i şer‘iden hüccet taleb iderin dimeğin merkûme Raziye’nin ba‘de’l-yevm vech-i meşrûh üzere nafaka ve kisvesi ve ücret-i hüdâmiyesi için kendî malından mezbûr Mahmud Efendî talebiyle beher yevm on akçe nafaka takdîr olunub ve istidâniye dehi izn ve icâzet virildiği

ba'de'l-yevm harç ve harf olunub ba'de vefâtühâ muhallefâtından vârisî yediyle edâ oluna hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin el-Hâc Mehmed, Dervîş bin Mehmed, Mehmed Dede, 'Abdülbâkî ve gayruhum.

6-2 Tekâlif

Konya sancağında vâki' Kiriş kazâsına tâbi Debule nâm karyeden Muharrem bin Abdulkerim nâm kimesne meclis-i şer'a gelüb takrîr-i kelâm ve ta 'bîr-i 'anil-merâm idüb muharrir-i cedîd Mevlâna şerefi Mehmed Efendi karye-i merkûme ra'iyetini müceddeden tahrîr eylediğinde cümle yetmiş sekiz nefer tahrîr idüb canib-i mevkûfâtıdan yedime virilen sûret-i defteri mûcibince ba'de vâki' olacak tekâlifi beynimizde ne-minvâl üzere teklif olunması matlûbumdur didikde mezbûr Muharrem'in ibrâz eylediği tahrîr-i cedîd defter-i sûreti feth ve kırâ'et olundukda yetmiş sekiz nefer olduğu mestûr ve mukayyed olmağın min ba'de vâki' olâcak cemi' tekâlif-i 'örfiyye ve şakkayı her biri haline malına göre tevri' ve tekassüm olunub defterden hâriç sâkin olanlar mevkûfât için kabzına me'mur oluna üzerine lâzım gelen rusûmu edâ idüb ehl-i karye müdâhale eylemeyüb Sûret-i defteri mevkûfât mûcibince 'amel olunmak üzere bu vesika-i enîka bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî evâhiri Cemaziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

İsmâ'îl bin Lütfi, Mustafâ bin Mûsâ, Halîl bin Nûh , Nasûh bin Mehmed ve gayruhum.

6-3 Hibe

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Dilâver bin Abdullah mu'tak meclis-i şer'de efendisi ba'isü hazel-kitâb Mehmed bin Mustafâ mahzarında ikrâr-ı tuğrâ kılub ben mukaddema mezbûr Mehmed'in 'abd-i memlûki iken Mu'in Mahallesinde vâki' hudûdu lediye'l ciran ma'lûm olan mülk menzilinden beynimizde ma'lûm bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir su kuyusu ile örtmesini beni i'taka eylediğinde bana hibe-i sahîha ile hibe ve temlîk ve teslim ve ben dehi teslim ve zabd eylemişdim el-hâlite haza ben dehi zikr-i sabık iden oda ve bir tâbhâne ve bir su kuyusu ile örtmesini efendim mezbûr Mehmed'e hibe-i sahîha-i şer'îye ile hibe ve temlik ve teslim eylediğimde ol-dehi meclis-i hibede teslim ve kabul eyledi büyûtu mezkûr hın-i hibeden cemi' tevâbi'yle mezbûr

Mehmed'in mülk-i mevhûbudur kâlâvel mâlikâne mutasarrıf olsun benim da'va ve niza'im ve hak ve 'alakam kalmadı deyüb zimmetini ibrâ eyledim didikde mâ-vak'a ğıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire evâsıtı Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Seydi bin Yusûf , Nasûh bin Mehmed, Abdî Halîfe bin el-imam, el-Hâc Hasan bin Mahmud.

6-4 Hibe(Mehr)

Mahmiye-i Konya mahallâtından İç-kal'a Mahallesi sâkinelerinden Mü'mine ibnite el-Hâc 'İvaz nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı atiyü'l-beyâna vekîl olub merkûmeyi ma'rifeti şer'ıye ile 'ârifân olan Hüseyin Çelebi ibn-i Abdî ve el-Hâc Mustafâ bin Bekr Hace nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Hüseyin Beşe ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de merkûmenin zevcî ba'isü haze'l-kitâb el-Hâc Mahmud bin 'Artîn nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem merkûme Mü'mine zevci mezbûr el-Hâc Mahmud zimmetinde olan otuz bin akçe mihr-i mü'eccelinin bin akçesinden ma'ada yığirmi dokuz bin akçesini mezbûr elhac Mahmud'a tabibi hatır ile hibe-i sahîha-i şer'ıye ile hibe eyleyüb meblağı merkûmdan zimmetini ibrâ eyledi didikde ğıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrire fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışriyn min Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed ibn-i el-Hâc Îsâ, el-Hâc Enbiye ibn-i el-Hâc Enbiyâ, Ahmed bin Süleymân, el-Hâc Habîb ibn-i el-Hâc İlyas, Mustafâ Beg ibn-i Abdülkerim, Abdullah Halîfe ibn-i el-Hâc Mehmed ve gayruhum.

7-1 Dükkân Tamiri

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Derviş bin Abdî nâm kimesne meclis-i şer'de ba'isü haze'l-kitâb Abdî ibn-i el-Hâc İbrâ nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûr Abdî'nin Atbazarı kapusu dâhilinde vâki' lediye'l ciran hudûdu ma'lume olan bir bâb mülk dükkânından icâra kendinin izni ile sâkin olduğumda ta'mire muhtaç oldukda ta'mir ve terkîm idüb iki bin akçe harç ve sarf eylemişdim zikr olunan dükkandan beni ihrâç itmekle meblağ-ı merkûmu mezbûr Abdî'den talep iderin süâl olunsun didikde ğıbbe's-sü'âl cevab virüb mukaddema mezkûr Derviş zikr olunan ta'mirine iki bin akçe harf eyledim deyü benden da'va ve talep eyledikde izn-i şer'ile

üzerine mi‘mar ve muhammes varub tahmin-i sahîh ile bin akçe tahmin eylediklerinde ta‘mîrî için meblağ-ı merkûm bin akçeyi mezkûr Dervîş yedimden ahz ve kabz idüb mâ‘adadan fariğa olub zimmetimi ibrâ eyledi dimeğin ğıbbe’l-inkâr takrîrine mutâbık beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden mi‘mar İsmâ’îl bin Hasan ve Mehmed ibn-i el-Hâc Hamza ve Halîl bin Kılıç nâm kimesneler li-eceli’s-şehâde meclis-i şer‘a hâzirûn olub iştişhâd olunduklarında fî’l-vâki‘ makeddemâ mezkûr Dervîş zikr olunan dükkânın ta‘mîri hususu için canib-i şer‘iden üzerine mi‘mâr ve muhammes vârub tahmin-i sahîh ile bin akçe tahmin olundukda mezkûr Dervîş zikr olunan dükkâna ta‘mîrî için meblağ-ı merkûm bin akçeyi mezbûr Abdî yedinden bizim huzurumuzda ahz ve kabz idüb mâ‘adâdan fâriğa olub zimmetini ibrâ ve iskât eyledi biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde ğıbbe’t-ta‘dîl’üs-şer‘i şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘a olmağın da‘vayı merkûmeden mezkûr Dervîş men‘-i birle mâ-vak‘a mezbûr Abdî talebiyle li-ecli’t-temessük ketb ve sebt olundu hurrire fî’l-yevmi’l-‘ışriyn min Cemâziye’l-evvel sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Emrullah bin Muharrem, el-Hâc Ali bin Kaya Beg, Es-seyyid Hüseyin Çelebi ibn-i Es-seyyid Ahmed, Mustafâ bin Mûsâ, Hâcî bin Dervîş ve gayruhum.

7-2 Hayvan Satışı

Bozulus Türkmânından Oğul-Begli cemâ‘atinden Yeri bin Osmân nâm kimesne meclis-i şer‘de yine tâyife-i merkûmeden işbu Mehmed ibn-i el-Hâc Veli nâm kimesne mahzarında takrîr-i da‘va idüb bundan akdem iki re’s besarak develerimi seksener guruşdan yüz altmış guruşa ve bir re’s mâya devemi doksan üç guruşa cem‘an iki yüz elli üç guruşa mezbûr Mehmed’e bey‘ ve teslim ve ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabul eylemeğin meblağ-ı merkûmun iki yüz yigirmi guruşunu yedinden ahz ve kabz eyledim mâ‘adâsını talebi iderin süâl olunsun didikde ğıbbe’s-sü’âl mezbûr Mehmed cevâbında mezkûr Yeri’nin zikr olunan iki re’s develerin yetmişer guruşdan yüz kırk guruşa ve bir devesini dehi seksan guruşa cem‘an iki yüz yigirmi guruşa işтира idüb meblağ-ı merkûmu bi’t-temâm ahz eyledim ziyadeye işтира eylemedim deyü inkâr itmeğin müdde‘ıyye-i mezkûr Yeri’den sadak mukâline beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden ‘âciz olmağın zikr olunan üç devemi vech-i meşrûh üzere iki yüz elli üç guruşa mezkûr Yeri’den iştirâ ve kabul eylemediğine mezbûr Mehmed’e yemîn teklîf olundukda ol-dehi ‘alâ vefki’l-mes‘ûl yemîn-i billahi’l-‘azîm

itmeğîn mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’l-‘ışriyn min Cemâziye‘l-evvel sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Eyüb bin Beyâti, Yağmur bin Rayân, Bayram Hâce bin Ömer, Abdülkadir bin Ebûbekr ve gayruhum.

7-3 Mîrâs

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Hâtûnsaray nâhiyesine tâbi‘ Detse nâm karyeden olub mukaddema vefât iden el-Hâc Abdullah bin Mehmed nâm kimesnenin verâseti sulbî oğulları Hasan ve Hamza ve Abdurrahman’a ve sulbiye sağîre kızı Safiye’ye ve zevce-i metrûkesi Âişe ibnite el-Hâc Abdî nâm hatûna münhasır olduğu ‘ilm-i şer‘i ile ma‘lûm olduktan sonra mezbûr Hamza asâleten ve mezkûr Abdurrahman dehî sağîr olmağla merkûme Safiye ile ikisinin kıbel-i şer‘den mansûbe vasîleri olan vâlideleri mezbûre Âişe dehî asâleten ve vesâyeten mecli-i şer‘ide mesfûr Hasan mahzarında her biri takrîr-i da‘va idüb müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Abdullah’ın muhallelâtı bi-ciheti’l-‘ırsi’s-şer‘i cümlemize intikâl eylemişken muhallelât-ı merkûmeden mesfûr Hasan dokuz bin nakd akçe ve bir kırsrağın nısfı ve üç kâtırın nısfı ve bir leğen ve bir bakır ve bir kaz‘ân ve bir tâbe ve on yedi sahn beynimizde ma‘lûm ve demirci’l etnâ zabd idüb bize intikâl iden hissemiz ile’l-ân zimmetinde bâkî kaldı hâlâ nukûd ve eşyâyı mezbûreden bize intikâl iden hissemizi mesfûr Hasan’dan talebi ideriz sũâl olunsun didiklerinde gıbbe’s-sũ’âl cevâb virüb bâbamız müteveffâ-yı mezbûrun altı bin altı yüz akçesini ben kabz idüb beynimizde iktisâm eyledik ziyâde akçe kabz eylemedim ve kırsrak ve katırlar benim mülk-i müŝterâmdır ve leğen ve bakır ve kaz‘ân ve tâbeyi bâbam mukaddemâ hal-i sıhhatinde bana hîbe ve teslim eyledi mülk-i mevrusûmdur ve sahnları te’essül eylediğimde akraba ve ne‘lekâtım bana hîbeye verdiler muhallelât-ı merkûmeden değıldir deyü inkâr itmeğîn mezkûrân Hamza ve Âişe’den sadak mukâline beyyine taleb olunduktan ityân-ı beyyineden ‘âcizler olmağın meblağ-ı merkûm mukaddemâ beynlerinde iktisâm olunduğuna ve kırsrak ve katır ve eşyâ-yı merkûme vech-i meşrûh üzere ba‘zı mülk-i müşterâsı ve ba‘zı din-i mülk-i mevrûsumdur didiğı muhallelât-ı merkûmeden olmadığına mesfûr Hasan’a yemîn teklîf olunduktan yemînden nukûl itmeğîn zikr olunan nukûd ve devâb ve eşya-yı merkûmeyi beynlerinde alâ mâ ferzi’l-lâhi te‘âlâ iktisâm tenbîh ve iltizâm-ı birle mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’l-‘ışriyn min Cemâziye‘l-evvel li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Bâğlı bin Mehmed, Mahmûd bin Veli, Nasûh bin Mehmed, İsmâ'îl bin Let' ve gayruhum.

8-1 Tarla Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Hasan bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer' de ba'isetü haze'l-kitâb İklîmeşâh bint-i Mustafâ nâm hâtûn mahzarında takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Yaka nâm mevzi' de vâki' hudûdu beynimizde ve lediye'l cirân ma'lûm olub mukaddemâ bâbam Mehmed hâl-i sıhhatinde âherden mülk olmak üzere iştirâ eylediği tarlada bâbam vefâtından sonra merkûm İklîmeşâh zikr olunan tarlada benim dehi hakkım vardır deyü benden da'va ve taleb idüb bi-tariki's-sulh benim yedimden beş yüz akçem almışdı el-hâlîte haza arz-ı merkûm merhûm Hoca Fekîh Sultân vakfıdır deyü metevellisi benden taleb ve vakfiyesini isbât idüb yedimden aldı mukaddema merkûme İklîmeşâh bi-tariki's-sulh aldığı meblağı mezbûru merkûmeden taleb iderin süâl olunsun didikde gıbbe's-sü'âl cevâb virüb zikr-i sabık iden tarla fi'l vâki' merhûm mezbûrun vakfı olub izn-i müteveli ile bağ ğars olunub me'mûr iken kırk sene mukaddem arz-ı merkûmede müşterekim olan kimesne mezkûr Hasan'ın babası Mehmed'e bey' idüb ba' de vefâtühü ben bağ-ı mezkûrde olan hissemi mezbûr Hasan'dan taleb eylediğimde beynimizde muslihûn tevassut idüb bi-tariki's-sulh mezkûr Hasan yedinden beş yüz akçe alub kabz idüb yedine hüccet virdim ba' de zikr olunan bağ-ı harabe-i müşerref olub eşçâr-ı kal'a olub arz-ı hâlîye kalmak ile müteveli-i vakf vakfiyesini isbât eyledikten sonra fesh-i icar idüb vakf için zabd eyledi deyüb hususu mezbûr minvâl mesfûr üzere olduğu mukarrer ve muhakkik olmağla da'va-yı merkûmeden mezkûr Hasan men-i birle mâ-vak'a merkûme İklîmeşâh talebiyle ketb olundu hurrire fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışriyn min Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Halîl Çelebi bin es-Seyyid Süleymân, Hızır bin Derviş, İsmâ'îl bin Lütfi, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

8-2 Eşya Çalınması

Mahmiye-i Konya'da hâlâ şehir subaşısı olan İsmâ'îl Ağa müzâheretiyle mahmiye-i Konya mahallâtından Hâcî Emir mahallesi sâkinelerinden Neslihan bint-i Ömer nâm hâtûn meclis-i şer' de mahalle-i merkûme sâkinlerinden işbu Büstan bin Mustafâ ve refîki Mehmed bin Bir nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine takrîr-i

kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüb zevcim Süleymân bin Hızır nâm kimesne mukaddemâ ben hamama gidüb menzirim hâlî kaldıkda mezbûr Süleymân benim haberim yok iken silk-i mülkümde münselik olan emti'a ve eşyamı kaldırıp menzirimde bir şey komayıb kendisi âher diyara çıkub gittiği hususunda mezbûrân Büstân ve Mehmed'den dehi sû-i hâl iderin sûâl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akibül inkâr mezbûrlar gâib olan mezkûr Süleymân'ın şâkirdleri olub ve merkûme Neslihan'ın haklarında sû-i zannı olmağla canib-i şer'iden kâtib esseyid Abdî Çelebi ve zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile mahalle-i merkûmede mezbûr Büstan'ın menziline varulub tefehhus olundukda menzili dehilinde bir buğday kuyusu olub açılıb nazar olundukda müdde'ıyye-i merkûme Neslihan'ın taleb eylediği emti'a ve eşyânın ekseri zikr olunan kuyuda zuhûr eylemekle ihrâç olunub ba'de meclis-i şer'de su'âl olundukda mezkûr Büstan cevab virüb mesfûr Süleymân âher diyara gider oldukda menzirimde vâki' buğday kuyusunda bulunub ihrâç olunan eşyayı bana götürüb ben dehi refîkim mezkûr Mehmed ile me'an zikr olunan kuyuya vaz' eylemişdi hâlâ zevcesi merkûme Neslihan talebiyle ihrâç ve tahrîr ve defter olunub deyü vech-i meşrûh üzere bi't-tav'ı's-sâf ikrâr ve i'tiraf itmeğın mâ-vak'a âla vukû'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre evâili Cemaziye'l âhir sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid İbrahîm Çelebi bin es-Seyyid Veli Çelebi, Mustafâ Çelebi bin el-Hâc Ahmed, Molla Salih bin Derviş, el-Hâc Ali bin Ahmed ve gayruhum.

9-1 Mîrâs

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Yediler Sultan Mahallesi sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden Erikzâde dimekle ma'ruf Memi Beg ibn-i Mehmed Çavuşun verâseti sulbî oğlu Mustafâ Beye ve sulbiye kızları Hatîce ve Raziye'ye münhasıra olduğu ilm-i şer'i ile ma'lûm oldukdan sonra merkûme Hatice tarafından ikrâr-ı âtiyü'l beyâna vekîl olub merkûmeyi ma'rifeti şer'i ile 'ârifân olan Ali Beg ibn-i Mustafâ Çavuş ve Ali bin Himmet nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Hasan Çelebi ibn-i Sübhanvirdi meclis-i şer'de bâ'isü hâze'l-kitâb mezbûr Mustafâ Beg mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem merkûme Hatice bâbaları müteveffâ-yı mezkûr Memi Beyin nukûd ve menkûlâtını mukaddemâ beynlerinde iktisâm idüb her biri hisselerini ahz ve kabz idüb mahalle-i merkûmede vâki' Ak Ali oğlu evi dimekle ma'rûf müteveffâ-yı mezkûrun mülk

menziline ve saray-ı 'atık yerinde ve mahrûse-i İstanbul'da vâki' Yeni Bezzazistan'da Çâdırcılar Kuyusu kurbundaolan dolâb ve Burusa'da Yeni Han'da vâki' fevkânî üç bâb odalarda ve Kirâzhane Boğazı'nda iki bâb dükkân ve Yorğancılar'da bir bâb dükkânlarda ve Gemlik'de vâki' bağçe ve yine mahmiye-i merkûmede merkûm Kâsım Halîfe Cami' kurbunda vâki iki kıt'a bağda vesâir arazide hissesi bâkî olmağın zikr olunan Ak Ali oğlu evi ve saray-ı 'atık yerinde olan hissesinden mâ'adâ bağlarda ve yerlerde ve zikr olunan dolâb ve odalar ve dükkânlar ve bağçede olan hisse-i şer'iyesi mukâbelesinde mahrûse-i merkûme Burusa'da Kirazhâne Boğazı'nda merhûm Sultân Mehmed Vakfından Abdüsselâm nâm kimesne müte'ecirî olduğu bir bâb dükkân ve Yorğancılar içinde Mustafâ Çavuş dükkânına muttasıl nisf dükkân üzerine muslihûn tavassutu ile 'akd-i sulh inşâ ettiklerinde müvekkilem dehi sulh-i merkûmu kabûl ve bedel-i sulh olan bir bâb ve nisf dükkânları karındaşı mezbûr Mustafâ Beg yedinden alub kabûl idüb zikri sabık iden menzil ve saray-ı 'atık yerinden ma'adasında da'va ve nizâ'ı ve hak ve 'alakası kalmayub mezbûr Mustafâ Beyin zimmetini ibrâ ve iskât eyledi min ba'de da'va ve niza'ı kalmadı bu hususa müte'allik bir tarîk ile dehi da'va ve husûmet zuhûr iderse lediye'l-hükkâmü'l kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde ğıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî ve'l 'ışriyn min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf. (1054)

Müfehhrî'l eşrâf ve'l müderrisîn Mevlanâ es-Seyyid Mustafâ Efendi en'nekîb, zehra'l müderrisîn Mevlanâ Mehmed Efendi , es-Seyyid Mustafâ Çelebi ibn-i Ali Çelebi, Osmân Çelebi ibn-i Ahmed Çelebi, es-Seyyid Abdî Çelebi ibn-i es-Seyyid Ahmed, Mustafâ Çelebi bin Ali Beg ve gayruhum.

9-2 Mîrâs

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Yediler Sultan Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Erikzâde dimekle ma'ruf Memi Beg ibn-il merhûm Mehmed Çavuş'un verâseti sulbî oğlu Mustafâ Beg ve sulbiye kızları Raziye ve Hatîce'ye münhasıra olduğu ilm-i şer'i ile ma'lûm oldukdan sonra merkûme Raziye tarafından husus-ı âtiyü'l beyânı ikrâr ve ibrâyaya vekîl olub merkûmeyi ma'rifeti şer'i ile 'ârifân olan Ali Beg ibn-i Mustafâ Çavuş ve Osmân Çavuş ibn-i Ahmed Çelebi nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan zevci es-Seyyid Mustafâ Çelebi ibn-i Ali Çelebi meclis-i şer'de bâ'isü hâze'l-kitâb mezbûr Mustafâ Beg mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem ve müvekkilem merkûme Raziye

bâbaları müteveffâ-yı mezkûr Memi Beyin muhallefâtı ve menkûlâtı ve nukûdundan bi-
ciheti'l-'irsi's-şer'î kendiye intikâl iden hissesini mezbûr Mustafâ Beg'in yedinden ahz
ve kabz idüb mahmiye-i merkûmede vâki' Ak Ali oğlu evleri dimekle ma'rûf
bâbalarının menzillerinden ve saray-ı 'atîk yerinde ve Gürden nâm mevzi'de vâki' iki
kıt'a bağçelerinden ve yerlerinden ve mahrûse-i İstanbul'da Yeni Bezzazistan'da
Çâdırcılar Kuyusu kurbundaolan bir bâb dolâb ve Burusa'da Gelincik sevkî
kurbundavâki' iki bâb dükkân ve Yorğancılar'da vâki' bir bâb dükkân ve Yeni Han'da
vâki' fevkânî üç bâb odalarda hissesi bâkî olmağla hâlâ zikri sabık iden menzil ve dolâb
ve dükkân ve oda ve bağçe ve arazi ve Gemlik nâm mevzi'de olan bağ vesair akârât ve
menkûlâtından olan hisse-i şer'îyesi mukabelesinde cem'î şerâyit sulh-ı hâmi' tehârücü
şer'î ile karındaşı mezbûr Mustafâ Beg yedinden iki yüz aded esedi gurus alub kabûl ve
kabz idüb mâ'ada hakkından fâriğa olub mezbûr Mustafâ Beg'in zimmetini ibrâ'ı
kâti'ü'n-nizâ' ile ibrâ ve iskât eyledi bâkî da'va ve niza'ı ve hak ve 'alakası kalmadı
ba'de'l yevm hususu müte'allik bir tarikle dehi bi'z-zat veyahût da'va ve husûmet sudûr
ve zuhûr iderse lediye'l-hükkâmü'l kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde
ğibbe't-tasdîk ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-hâmis ve'l 'ışriyn min Cemâziye'l-evvel
li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Müfehîri'l eşrâf ve'l müderrisîn Mevlanâ es-Seyyid Mustafâ Efendi, Zehrü'l-
müderrisîn Mevlanâ Mehmed Efendi , es-Seyyid Abdî Çelebi ibn-i es-Seyyid Ahmed,
es-Seyyid Mustafâ Çelebi ibn-i Ali Çelebi, Osmân Çelebi ibn-i Ahmed Çelebi.

10-1 Mezra Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Hâtûnsaray nâhiyesine tâbi' Gömse nâm
karye sâkinlerinden Mevlâna es-Seyyid Hüseyin Efendi ibn-i Ahmed Efendi meclis-i
şer'de işbu Davud Beşe ibn-i Nûrullah Çavuş mahzarında takrîr-i kelâm ve best merâm
idüb yine mahmiye-i merkûmeye tâbi' Çukurçimen nâm karye kurbunda Kîz nâm
mezra' ve mülhakâtından Hâcî Virhân sırtı ve Beçançı ve Sazlı nâm mezra'larda ve
Belvîrân kazâsına tâbi' karye-i Budak kurbunda vâki' Otâncı nâm mezra'alar mülk olub
mezra'ı mezkûrde mezbûr Davûd Beşe'nin rub'ı hissesi olmağın mukaddemâ beş bin
akçeye bana bey' ve teslim ve kabz-ı semen idüb mülk-i müşterâm iken hâlâ
tasarrufuma mani' olur süâl olunub bi-hasbi's-şer'î kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb
iderin didikde gibbes-süâl mezbûr Davud Beşe zikri sabık iden müzâra'adan Otancı
mezra'asında olan rub-ı hissemi beş bin akçeye mûmâ ileyh es-Seyyid Hüseyin

Efendi'ye bey' eyledim lakin cümlesinde olan hakkımı bey' eylemedim deyü inkâr ile cevâb virince müdde'ıyye-i mümâ ileyhden sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mevlâna İlyas Efendi ve Hızır Efendi ve es-Seyyid Hasan Çelebi ve es-Seyyid Abdülbâkî nâm kimesneler li-eceli'ş-şehade meclis-i şer'î hâzirân olub iştişhâd olunduklarında mezbûr Davud Beşe zikr olunan Kiz ve Hâcî Vîrhân sırtı ve Beçancı ve Sazlı ve Otancı nâm mezra'ada olan rub'ı hisse-i şâiyya'ı şer'iyesini mukaddemâ bizim huzurumuzda meblağ-ı merkûm beş bin akçeye mümâ ileyh es-Seyyid Hüseyin Efendiye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm kabz-ı semen eyledi mezbûr Davud Beşe'nin mezra'ı mezkûrede olan rub'ı mülk hisse-i şer'iyesini müma ileyh es-Seyyid Hüseyin Efendinin vech-i meşrûh üzere mülk-i müşterâsıdır bu hususa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabulde vaki' olmağın mezra'ı mezkûrede mülk-i müşterâsı olan rub'-ı hisse-i şer'iyesi bilâ vech-i şer'î mu'ârizadan mezbûr Davud Beşe men'-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî ve'l 'ışriyn min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlanâ Süleymân Efendi el-Kâdı, Mevlânâ Yusûf Efendi bin Mehmed Çelebi, Nasrullah Beg bin Emrullah, Hızır bin Derviş ve Derviş Ali Dellâl.

10-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Veli bin Ezeli nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü hâze'l-kitâb Muslî bin Menteşâ nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi'nde vâki' bir tarafı berber Mustafâ mülkü ve bir tarafı iblikçi Mustafâ mülkü ve bir tarafı Dilâver mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir örtme ve bir mikdâr hayatı müstemil silki mülkümde münselik olan menzilimi mezbûr Muslî'ye râic-i fî'l-vakt beş bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Muslî yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cemî' tevâbi'yle mezbûr Muslî'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olunub yed-i tâlibe vaz' olunduğu vakt-i hâcetde ihticâc ide cerâ zalik ve hurrîre fî'l-yevmi's-sânî ve'l 'ışriyn min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed Çelebi ibn-i İbrahim, 'İvaz Halife ibn-i Hasan Dede, Hacı bin Derviş, el-Hâc Ahmed bin Veli, Dilâver bin Abdullah, Berber Mustafâ bin Mehmed, Mehmed bin Ali, Emrullah bin Ali ve gayruhum.

10-3 Mîrâs

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Hâtûnsaray nâhiyesine tâbi' Zürtalî nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Abdülcilil Beşe'nin sulbiye kübrâ kızı Cennet nâm hâtûn tarafından husus-ı âtiyü'l beyân vekîl olub merkûmeyi ma'rifeti şer'i ile 'ârifân olan es-Seyyid Ali Çelebi ibn-i es-Seyyid Abdurrahman ve Mustafâ Dede ibn-i Mahmud nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Hüseyi bin Osmân meclis-i şer'de müteveffâ-yı mezbûrun kebîr oğlu işbu Ali nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm ve best merâm idüb müteveffâ-yı mezbûr Abdülcilil Beşe'nin verâseti oğlu mezkûr Ali ve diğere oğlu Hızır ve sulbiye kızları merkûme Cennet ve Emine ve Rahime'ye ve zevce-i metrûkeleri Güllü ve Esmâ ve Yakalı nâm hâtûn lara münhasıra olmağın müteveffâ-yı mezbûrun 'akârât ve menkûlâtı beynlerinde 'alâ mâ- farzillâhi te'âla iktisâm olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sü'âl husus-ı mezbûr minvâl-i mesfûr üzere olduğuna mezkûr Ali dehi mukarr ve mu'teref olub müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı beynlerinde bi'l-ferîzati's-şer'îye iktisâm tenbih-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-râbî' ve'l 'ışriyn min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hızır bin Derviş, Süleymân bin Halîl , Mustafâ bin Mûsâ, İsmâ'îl bin Lütfi.

11-1 Vakıf Tarla Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Pürçüklü Mahallesi mescidi şerifi evkâfına hâlâ mütevellî olan Ahmed bin Rızvânâm kimesne meclî-i şer'ide işbu Ümmi ibnite el-Hâc Şa'bân nâm hâtûn mahzarında bi't-tevliye takrîr-i da'va idüb mahmiye-i merkûme haricinde Arablar mahallesi kurbunda Ya'kublar dimekle ma'rûf mevzi'de vâki' kıbleten Pir Ali Beg ibn-i Durali tarlası ve şarken tarîk-i 'âmm ve şimâlen el-Hâc Sadık mülkü ve garben Yetilmiş bin Haddad mülkü ile mahdûd olan on iki dönüm arz-ı merkûme Ümmü'nün karındaşı el-Hâc Mehmed nâm kimesnenin mülkü olub târîh-i kitâbdan kırık sene mukaddem mütevellîsi olduğum zikr olunan mescidin imam ve müezzinine vakf ve ta'yin ve teslîm-i mütevellî ve tescîl-i şer'î vâki' olub Karaciğân nâm mevzi'de vâki' kıbleten Abdülkerim Beg ve Uzun Ali mülkü ve şarken Abdülhalil mülkü ve

şimâlen Dinekli Halîl mülkü ve ba'zen Çukur Çeşme Vakfı olan tarla ve garben yine mezkûr Halîl mülkü ile mahdûd olan yigirmi beş dönüm arzı dehi merkûmenin bâbası el-Hâc Şa'ban'ın mülkü olub târîh-i mezkûrede ol-dehi mescidi mezbûrun imam ve müezzenine keزالık vakf idüb ile'l-ân her biri vakfiyet üzere beher sene zira'at ve haraset olunub hâsıl olan mahsülün 'öşrü canib-i vakfdan zabt ve mesarifine harf oluna gelmiş iken merkûme Ümmü arazi-i mezkûrenin vakfiyetini niza' idüb süâl olunub bilâ vech-i şer'î müdâhaleden kasr-ı yedine tenbîh murâd iderin didikde gıbbe's-sü'âl merkûme Ümmü cevâbında bâbam el-Hâc Şa'bân fi'l-vâki' hudûdu mezkûr ile mahdûde olan yigirmi beş dönüm arzı vech-i meşrûh üzere mescid-i merkûme vakf eyledi vakfiyeti sahihadır lakin karındaşım el-Hâc Mehmed mülkü olan on iki dönüm yerini vakf eylediği ma'lumum değildir benden gayri vârisi olmamağla tasarruf murâd iderin deyü vakfiyetini inkâr itmeğin mütevellî-i mezkûr Ahmed'den takrîrine mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Derviş Ali bin Seydi Ahmed Halîfe ve Derviş Mustafâ bin Abdullah ve Mahmud bin Mehmed ve el-Hâc Osmân bin Ali nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirûn olub iştişâd olunduklarında fi'l-vâki' Arablar kurbunda mevzi'-i mezkûrda hudûdu zikr olunan on iki dönüm arz-ı merkûme Ümmi'nin karındaşı mesfûr el-Hâc Mehmed'in mülkü olub kırk sene mukaddem zikr olunan mescidin imam ve müezzinine vakf idüb ile'l-ân zira'at ve haraset olunub beher sene hâsıl olan mahsülün 'öşrünü mütevellisi kabz idüb mesârif-i mu'ayyenesine harf ider arz-ı merkûme mesfûr el-Hâc Mehmed'in vech-i meşrûh üzere vakfidır bu hususa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde gıbbe't-ta'dili's-şer'î şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın arz-ı mezbûrenin vakfiyetini mütehakkik olmağla merkûme Ümmi'nin kasr-ı yedine tenbîh-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi evâhiri Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Süleymân Efendi El-müderriş Veli bin İsmâ'îl, Molla Ali El-imam, Mehmed ve Salih ibn-i Ahmed Çelebi, Hasan ibn-i Mahmud, Ali bin Ahmed, Mehmed ve Kadri ibn-i Mustafâ, Nebi bin Yusûf , Abdurrahman bin İsmâ'îl, Seydi bin Mûsâ, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

11-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Hâtûnsaray nâhiyesine tâbi' Nemi Hâtûnsaray nâm karyeden Abdülhalim bin Ahmed nâm kimesne asâleten ve karındaşı olub Eksıla

nâm karye sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden Merhûm el-Hâc Hasan Efendi'nin zevce-i metrûkesi Nerdüs bint-i Keleş nâm hâtûn tarafından bey-'i 'atîyü'l beyânı ve kabz-ı semenî ikrâra vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan mezbûr Abdülhalim meclis-i şer'de bâ'isü hâze'l-kitâb Murâd Ağa ibn-i Yusûf Efendi mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb zikr olunan Hâtûnsaray karyesinde vâki' bir tarafı Abdullah tarlası ve bir tarafı Mahmud ve Mustafâ ve Abdülfettâh ve Hasan nâm karındaşlar mülkleri ve bir tarafı Şükriyevirmiş mülkü ve bir tarafı Mehmed tarlası ile mahdûd olan dört tahta bağın mezkûr Abdullah tarlasına mülâhık olan iki tahta eşçâr ve kürûmî müştamil bağın nısfı benim mülküm ve nısf-ı ahari karındaşım merhûm mezbûr el-Hâc Hasan Efendi'nin mülkü olub ba'de vefâtühü zikr olunan bağda olan nısf hissesinin rub'ı zevce-i metrûkesi merkûme Nerdüs'e ve sülse-i erbâ'ı bana intikâl itmeğın zikri sabık iden iki tahta bağ hissemizi asâleten ve vekâletim hasebiyle Mezbûr Murâd Ağa'ya enlî iki buçuk riyâli guruşa bey-'i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Murâd Ağa yedinden ahz ve kabz eyledik ve zikr olunan iki tahta bağ hîn-i 'akdden cemi' tevâbi'yle mezbûr Murâd Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-râbî' 'aşer min Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ es-Seyyid Hasan Efendi bin Ahmed Efendi, el-Hâc Mehmed bin Ramazân, es-Seyyid Ali Çelebi bin es-Seyyid Abdurrahman, Mustafâ bin Mahmud, Nesûh bin Mehmed, Hızır bin Derviş, İsmâ'îl bin Lütfi ve gayruhum.

12-1 Mülk Satışı (Ev Yeri)

Mahmiye-i Konya hamiyet-i 'ani'l-beliyye mahallâtından Türbe-i Celâliye mahallesi sâkinlerinden Âişe bint-i Mustafâ nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde ba'isü hâze'l-kitâb Hüdâ Ali Beg ibn-i Gülâbî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki' kibleten ve şarken tarîk-i 'âmmve şimâlen Mehmed mülkü ve garben Hasan mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir bâb oda ve bir tâbhâneyi benim rıza ve ma'rifetim ile mezbûr Hüdâ Ali Beg bina eylediği menzilin yerini mezbûr Hüda Ali Beye hâlâ râic-i fî'l-vakt üç bin akçeye bey-'i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Hüda Ali Beg yedinden

bi't-temâm ahz ve kabz eyledim ebniye-i merkûme kendi malı ile binâ eylediği mülk ve arzı hîn-i 'akdden cemi' tevâbi'yle mezbûr Hüda Ali Beg'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî'l-yevmi's-râbî' ve'l-'ışriyn min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid İbrahîm Çelebi ibn-i es-Seyyid Mustafâ, el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Ahmed, el-Hâc Ali bin Mehmed, Mahmûd bin Receb, Hasan bin Mustafâ, Veli bin Ali, İbrahîm bin Resûl, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

12-2 Köle Azat Etme

Sâbıkan Karaman beglerbegisi olan refî'ül kadr ve 'azîmü's-şân Ca'fer Paşa dâme ikbâlehü hazretlerinin ağalarından hâlâ mahmiye-i Konya'da sâkin olan Ahmed Ağa ibn-i Kemal Beg meclis-i şer'de orta boylu, açık kaşlı, çini gözlü, kara yağız Gürcüyü'l asl olup merkûm Ahmed Ağa'ya raka mu'teref olan bâ'isü hâze'l-kitâb Ken'ân bin Abdülmennân ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb 'abd-i memlûkim olan mezbûr Ken'ânı hasbitallâhü'l 'azîm ve taliben lemerzâtü rabbe'l-kerîm ve 'amelen bimâ gâle'n-nebiyyü sallallâhü te'âlâ 'aleyhi ve sellim min i'tk ve rakabe-i mü'mineten i'tku'llahü-lehü bi-küllî erb-i münhâ erben minhü mine'l-fâr-ı hâlis malımdan i'tâk ve mülkümnden itlâk eyledim min ba'de sâir ehrâr-ı eslibîn gibi hür olup kendi nefesine mâlik ve malının tasarrufuna kâdir olsun mevâlî üzerine sâbit olan hakk-ı vülâdan gayri üzerinde hak kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ışriyn min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Ağa ibn-i Abdullah, Mühürdâr Ahmed Ağa ibn-i Abdullah, Mustafâ Ağa ibn-i İbrahîm, el-Hâc Sevindik ibn-i el-Hâc Abdullah, Ahmed Efendi ibn-i Receb, Hasan Kethüdâ ibn-i Abdullah, Yusûf Beşe ibn-i Hüssâm ve gayruhum.

12-3 Hırsızlık

Mahmiye-i Konya'da hâlâ şehir sübâşısı olan Abdî Beg meclis-i şer'de Derviş Mehmed bin el-Hâc Ahmed nâm kimesne ihzâr ve mahzarında takrîr-i da'va idüb mezbûr Derviş Mehmed'in kız karındaşı olan Saliha nâm hâtûn Sungûr hamamında yine mezbûr Saliha'nın gelini olan Fatıma nâm hâtûn un bir gömleğini sereka eylemiş süâl olunub teftîş ve tefehhus olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-sü'âl mezbûr

Derviş Mehmed cevâbında kız karındaşım mezbûre Saliha'nın merkûme Fatıma gelini olub beynlerinde olan esbâb her birinin iştirâk üzere eşyalarını isti'mâl idüb biri birlerinden da'va ve niza'ları yokdur didikde hakikat-ı hâl dehi bu minvâl üzere olduğunu şekât-i ehyâr itmeğın mezbûr Abdî Beg mu'ârizadan men'-i birle mâ hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire evâhiri Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

İbrahîm Beşe Çûkâdâr, Halîl bin Nûh , Pir Ahmed bin Mehmed, Mustafâ bin Mûsâ, Hızır bin Derviş, Mehmed bin Derviş, Nasûh bin Nûh ve gayruhum.

12-4 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Âişe bint-i Hızır nâm hâtûn meclis-i şer'î hatîr-i lâzimü't-tevkîrde bâ'isü hâze'l-kitâb Hasan Çelebi ibn-i Pir Mehmed Çelebi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûme kazasına tâbi' nefsi Hâtûnsaray nâm karyede vâki' Dermen bağı dimekle ma'ruf kıbleten tarîk-i 'âmm ve şarken Abdî Beg mülkü ve şimâlen Ahmed Beşe mülkü ve garben Sinan mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde münselik eşçâr ve kürûmî ve bir çerâsı müştemil olan bir kıt'a bağıcı mezbûr Şeyh Hasan Çelebiye râic-i fî'l-vakt yedi yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Şeyh Hasan Çelebi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden bağ cemî' tevâbi' iyle hîn-i 'akdden mezbûr Şeyh Hasan Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ışriyn min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-kuzât Mevlânâ Süleymân Efendi, Mevlânâ Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Veli, Selim Mehmed Beşe ibn-i Abdullah, el-Hâc Ali bin Abdülhalim, Derviş bin Mûsâ, Mürsel bin Dede Beg, Nasûh bin Mehmed ve gayruhum.

13-1 İhtisâb Hesaplaşması

Sâbıkan Karaman beglerbegisi olan refî'ül kadr ve 'azîmü's-şân Ca'fer Paşa besaral-lahü mâ-yeşâ' hazretleri huzûru 'âlîlerinde mahmiye-i Konya sâkinlerinden olub bin elli dört senesinde havâs-ı hümâyundan Konya ihtisâbına ber-vechi iltizâm emîn olan Receb Beg ibn-i İsâ nâm kimesne mahfil-i şer'î hatır-ı lâzimü't-tevkîrde ikrâr ve

takrîr-i kelâm idüb paşa-yı müşârun ileyh hazretleri ağalarından Fazlı Ağa zikr olunan ihtisâb husûsu için benim yedimden bi-gayr-i hak yiğirmi bin akçe alub kabz idüb ile'l-ân zimmetinde bâkî kalub da'va ve taleb üzere iken mezbûr Fazlı Ağa husûs-ı merkûme cânibinden müşârun ileyh hazretlerini tevkîl itmeğın beynimizde muslihûn tevassut idüb on beş bin akçe üzerine akd-i sulh inşâ ettiklerinde ben dehi sulh-i merkûmu kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu vekîl-i müşârun ileyh Ca'fer Paşa hazretleri yedinden bi't-temâm ahz ve kabz idüb mâ'adâ hakkımdan fâriğa olub mezbûr Fazlı Ağa'nın zimmetini ibrâ ve iskât eyledim bâkî da'va ve niza'ım ve hak ve 'alakam kalmadı ba'del- yevm bu hususu müte'allik bir tarikle benden bi'z-zat veya vekîlimden bi'l-vâsita da'va husûmet sudûr ve zuhûr iderse lede'l-hükkâmi'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışriyn min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

İsmâ'îl Ağa zide kadruhü, Ahmed Ağa arpa emini, Hüseyin Ağa mîrahûr, es-Seyyid İbrahîm Çelebi ibn-i es-Seyyid Pırlı Celîl ve gayruhum.

13-2 Buğday Satışından Sonra Alacak Davası

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed Çelebi ibn-i Ömer Beg nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü hâze'l-kitâb Mehmed bin Hasan ve Ali bin Ahmed nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme sükkânından olub hazır-ı bi'l-meclis olan işbu İbrahîm bin Mustafâ nâm kimesneye târih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem şerâ'ı şer'î ile iştirâ eylediğim beynimizde adedi ve ecnâsı ma'lûm kırk dokuz keyl buğdayın her keylesini seksener akçeye virüb mecmu'a üç bin dokuz yüz akçe olmağla meblağ-ı mezbûrun dört sene mezkûrun kimesneler kefil-i bi'l-mâl olmuşlar idi hâlâ meblağ-ı mezbûru mezkûr İbrahîm'den taleb ve da'va eylediğimde deynimdir deyü ikrâr ve i'tirâf eyledi lakin kefâlet-i mezkûreden mezkûrân Mehmed ve Ali nâm kimesnelerî ihrâç eyledim husus-ı mezbûre müte'allik da'vam mezbûr İbrahîm'e münhasıradır mezkûrânın zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe hakkım yokdur didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fi evâhiri şehr-i Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Em'ades bin Hüseyin, Ahmed Çelebi bin Şeyh Yahyâ Efendi, Mehmed bin Derviş, Nasûh bin Mehmed, Pir Ahmed bin Mehmed, Hızır bin Derviş ve gayruhum.

13-3 Nafaka Takdîri

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden bâ'isetü hâze'l-kitâb Neslihan bint-i Ömer nâm hâtûn meclis-i şer'a gelüb takrîr-i kelâm idüb hâlâ zevcem olan Süleymân bin Hızır nâm kimesne bilâ nafaka ve lâ-kisve beni terk idüb haber ve ekâhim yoğiken âher vilâyete gitmiş cânib-i şer'iden nafaka takdîr olunması matlûbumdur didikde husus-ı mezbûr minvâl-i mesfûr üzere olduğuna merkûme Neslihan'a yemîn teklîf olundukda ol-dehi yemîn-i bi'l-lâhil 'azîm itmeğın merkûmenin nafaka ve kisve-i vesâ'ir mesârif-i mühimmesi için zevci mezbûr Süleymân'ın malından târîh-i kitâbdan beher yevm altışar akçe nafaka takdîr olunub iskidâniye hızr-ı izn ve icâzet virildiği ba'del yevm harc ve sadaka olunub vakt-i zâferde mürâce'at ile hurrire fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışriyn min Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İvaz Efendi el-hatib, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Abdünnebi, el-Hâc Ali Beg bin Yusûf, Ömer Çelebi bin Rahim, Murâd Çelebi bin el-Hâc Kesti, Receb bin Ali Çelebi, es-Seyyid Hasan Çelebi bin es-Seyyid Murâd, Derviş Mehmed bin Süleymân ve gayruhum.

13-4 Alacak Davası (Vasiyetin Yerine Gelip Gelmediğini Kontrol Etme)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kürkçü mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem helk olan Kubâd veled-i Gülâb nâm zimmînin zevce-i metrûkesi olub ba'dehü şeref-i islâm ile müşerreffe ve Mustafâ ve Mehmed ve Âişe nâm evlâd-ı sığârına kıbel-i şer'den vasî-nasb ve ta'yin olunan Fatıma bint-i Abdullah nâm hâtûn mahfil-i şer-i hatîr-i lâzimü't-tevkîrde bâ'isü hâze'l-kitâb Allahvirdi Keşîş veled-i Ufâdâr nâm zimmî mahzarında bi'l-asale ve bi'l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr Kubad mukaddemâ hâl-i sıhhatinde iken mülkünden sekiz çeki gümüş ifrâz idüb zikr olunan gümüşün beş çekisini bey' idüb Ermiyân tâifesinin mukâbirî etrafına dîvâr ihdâs olunub mesârifine harf için mezkûr Allahvirdi Keşîşe virüb teslîm idüb ve üç çeki köşesine haç düzdürmeğe ta'yîn idüb ol-dehi ta'yîn olunan dîvâr ve haç mesârifine harfından bâkî gümüş kâldı deyü mezbûr Kubad helk oldukdan sonra muhallelâtından mezkûr Allahvirdi Keşîş benim yedimden yiğirmi guruş ve yiğirmi guruş kıymetli bir çukasını

aldı zimmetinde bâkî kaldı deyü mezkûrden da‘va ve taleb eylediğimde beynimizde münâze‘a vâkî‘a olmuşdu el-hâle zimmetinde ba‘de külli hesâb-ı mezkûr Allahvirdi Keşiş zimmetine husus-ı mezbûrun elli guruş zuhûr itmeğın meblağ-ı merkûm elli guruş mezkûr Allahvirdi Keşiş yedinden ahz ve kabz idüb zimmetini ibrâ ve iskât eyledim bâkî da‘va ve niza‘ım ve hak ve ‘alakam kalmadı didikde gıbbe‘t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘s-sâdis sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Fahru‘l-kuzât Mevlânâ Mahmûd Efendi, Mehmed Dede ibn-i Abdullah, Ahmed Hoca ibn-i Mustafâ, Abdurrahman bin Hızır, Mollâ Abdî bin Mûsâ el-İmâm, Hızır Beg ibn-i Ali, Yeti Dede ibn-i Mehmed, Halîl bin Nûh , Mahmud bin Veli, Ahmed bin Şeyh Memi ve gayruhum.

14-1 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Yediler Sultan Mahallesi sâkinelerinden Esmâ bint-i İsmâ‘îl nâm hâtûn kendi tarafında asîl ve sadriye kebir oğlu Yusûf bin Mahmud nâm kimesne tarafından dehi bey‘i âtiyyü‘l-beyânı ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub bimâ hüve nehci‘s-sübût şer‘an vekâleti sâbite olan merkûme Esmâ meclis-i şer‘de bâ‘isü hâze‘l-kitâb Mevlânâ Süleymân Efendi ibn-i Mehmed nâm kimesne mahzarında bi‘l-asale ve bi‘l vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâkî‘ bir tarafı Fatıma Hâtûn mülkü ve bir tarafı Ömer Dede mülkü ve bir tarafı el-Hâc Hüseyin mülkü ve bir tarafı tarik-i ‘âmm ile mahdûd olub oğlum mezbûr Yusûf ile ber-vechi iştirâk mülk-i mevrusumuz olan bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir kıt‘a hayatı müştemil menzilimizi mezbûr Süleymân Efendiye râic-i fî‘l-vakt iki bin yedi yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Süleymân Efendi yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan menzil cemî‘ tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûr Süleymân Efendi’nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘s-sâmin ve‘l-‘ışriyn min Cemâziye‘l-evvel li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Osmân bin el-Hâc Mehmed, Derviş Abdî bin Hasan Dede, Derviş Mustafâ bin Büstan, el-Hâc Abdî bin Abdülkerim, Halîl bin Ömer Dede, el-Hâc Hasan bin Erhûli, Musl bin İsmâ'îl, Hâcî bin Derviş, el-Hâc Şerif bin Hasan ve gayruhum.

14-2 Eşya Emanetini Teslim Alma

Mahmiye-i Konya mahallâtından Devle Mahallesi sâkinelerinden Neslihan bint-i Ömer nâm hâtûn meclis-i şer' de bâ'isü hâze'l-kitâb el-Hâc Ali Beg ibn-i Yusuf nâm bendî mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mezkûr el-Hâc Ali Beg târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem müslümanlar huzûrunda benim ve firâr iden zevcem Süleymân bin Hızır nâm kimesnenin bir sandık içinde ve sandıktan hâriç aded ve ecnası beynimizde ma'lûm defteri ile bir mikdâr eşya emaneti vaz' idüb ol-dehi alub kabz eylemişdi hâlâ mezbûr el-Hâc Ali Beg yedinden zikr olunan sandık ve sandıktan hâriç mukaddemâ benim ve zevcem mezbûr Süleymân'ın emaneti vaz' eylediğim eşyayı defteri mûcibince 'aynî ile müslümanlar huzurunda ben bi't-temâm alub kabz idüb zimmetini ibrâ eyledim bâkî hakkım ve da'va ve nizâ'ım yokdur didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi't-tâsi min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İvaz Efendi el-hatîb, es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i Abdülğani, Ali Çelebi bin İbrahîm, Mahmud Çelebi bin Hâcî Memi, Derviş Mehmed bin Süleymân Halîfe, Receb bin Ali Çelbi, Hâcî bin Derviş, Kara bin Derviş Mehmed, Süleymân bin Mustafâ, Ahmed Çelebi ibn-i Memi Efendi, Mustafâ bin Mustafâ, es-Seyyid Süleymân bin Abdülğani ve gayruhum.

14-3 Nâ-mahrem İle Otururken Yakalanma

Kıdvetü'l emasil ve'l akran mütesellim Mehmed Ağa tarafından husus-ı atıye mübâşir ta'yin olunan Mehmed Beg meclis-i şer' de mahmiye-i merkûme mahallâtından merhûm Şeyh Osmân Rûmî mahallesi sâkinelerinden Raziye bint-i Mehmed nâm hâtûn ve Serkîz veled-i Sınân nâm zimmî mahzarlarında takrîr-i kelâm idüb mezbûrlar birbirlerine nâmahrem iken merkûme Raziye'nin menzili dâhilinde ikisini bir yerde oturub müsâhabet üzereler iken ahz ve ihzâr eyledim süâl olunub takrirleri tahrir olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-sü'âl evvelâ merkûme Raziye cevâb virüb kendi menzirimde iken mezkûr Serkiz üzerime gelüb ikimiz bir yerde iken mübâşir-i mezbûr bizi ahz ve ihzâr eyledi deyüb mezkûr Serkîz husus-ı merkûmu inkâr ile cevâb virecek

mübâşir-i mezbûr Mehmed Beg'den sadak mukaline beyyine taleb olundukda 'uduli müsliminden 'İvaz Halîfe ibn-i el-Hâc Memi el-İmâm ve Ali bin Mehmed nâm kimesneler li-eceli'şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-vâki' mezkûrân Raziye ve Serkiz biri birlerine nâmahrem iken mahalle-i mezbûrede vâki' merkûmenin menzili dâhilinde ikisi bir yerde oturub müsâhabet üzereler iken ahz ve ihzâr olundular bu hususa biz şahidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabulde vâkı'a olmağın mâ-vak'a 'ali vuku'a li-ecelit-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi evâhiri şehr-i Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Derviş, el-Hâc Şeref bin Hasan, Pir Ahmed bin Mehmed, Süleymân bin Halîl ve gayruhum.

14-4 Muhâla'a

Mahmiye-i Konya mahallâtından Bürdebâşı Mahallesi sâkinelerinden Âişe bint-i Mehmed nâm hâtûn tarafından muhâla'a-ı atiyü'l beyânı ikrâr ve ibrâyaya vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'iyeye ile 'ârifân olan Şeyhî Halîfe ibn-i Mehmed Halîfe ve Ahmed bin Ramazân nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Nasûh bin İshak nâm kimesne meclis-i şer'de merkûmenin zevci bâ'isü hâze'l-kitâb 'İvaz bin Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i merkûme Âişe'nin zevce-i mezbûr 'İvaz ile beynlerinde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan altı bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i iddetinden ve zevciyete müte'allik cemi' da'vasından fâriğa olub zimmetini ibrâ idüb sadriye sağır oğlu Hüseyin târih-i kitâbdan üç sene tamamına değin nafaka ve kisve vesâir mühimmesi şer'an kendi malından infâka ve eksâr eylemek üzere mezbûr 'İvaz ile muhâla'a ve kat'i 'alâka eyledi deyüb husus-ı mezbûreden âherin zimmetini ibrâ itmeğın mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l 'ışriyn min Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Efendi bin Receb, Hüseyin Bekr bin Abdullah, İsmâ'îl Beg bin Ali, Mahmud Çelebi bin Hüseyin Beg, Receb Beg bin ...

15-1 Muhâla'a

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Şemseddîn Tebrîzi Nûrullâh merkda mahallesi sâkinelerinden Cemile bint-i el-Hâc Emir nâm hâtûn meclis-i şer'de zevci

bâ'isü hâze'l-kitâb Hüseyin bin Osmân mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr Hüseyin ile beynimizde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan mehr-i müeccelimden ve nafaka ve 'iddetimden ve zevciyete müte'allik cemi' da'vasından fâriğa olub zimmetini ibrâ eylediğimde ol-dehi benimle muhâla'a ve kat'i 'alâka eyledi deyüb husus-ı mezbûrden ahd-i hüma âherin zimmetini ibrâ itmeğın mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talepleriyle ketb olundu hurrîre fi selh Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Şa'ban, Abdülğani Çelebi bin Ahmed, Hasan bin Ali Mahmud bin Veli ve gayruhum.

15-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya mahallâtından mahalle-i Cedîde sâkinlerinden Halîl Beşe ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü hâze'l-kitâb Mehmed bin Abdurrahman ibn-î İsmâ'îl nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Cerdîçî dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' bir tarafı Ali Çavuş mülkü ve ve bir tarafı mezbûrân Mehmed ve Abdurrahman mülkleri ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik eşçâr ve kürûmî müştemil olan üç tahta bağımı evî harabesiyle mezbûrân Mehmed ve Abdurrahman'a ber-vechi iştirâk mülkleri olmak üzere altmış aded riyâli guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb onlar dehi semen-i merkûm ile iştirâken iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûrlar yedlerinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden bağ cemi' tevâbi'iyile hîn-i 'akdden mezbûrân Mehmed ve Abdurrahman'ın mülkü müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesinler didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi selh Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ya'kûb ibn-i el-Hâc Hamza, Ali Çavuş ibn-i Mehmed, el-Hâc İbrahîm ibn-i el-Hâc Mehmed, el-Hâc Osmân ibn-i el-Hâc Mehmed, el-Hâc Şa'bân bin Derviş, Emrullah bin Gaybî, Mahmud bin Emrullah, Ahmed bin Memi, Ömer bin Nûrullah ve gayruhum.

15-3 Mülk Satışı (Harman Yeri)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Hasan Dede ibn-i Bilal ve Mehmed bin Abdülkerim nâm kimesneler meclis-i şer'de bâ'isü hâze'l-kitâb Himmet bin Sâtı Fekîh

nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme kazâsına tabi' Çağlak nâm karyede vâki' kadîmden mezbûr Himmet'in tasarrufunda olan bâlî viranesi rekninden yine mezbûr Himmet'in mülkü rekne varınca hırmen yeri bizim ikimize iştirâken mülkümüz olan hırmenimiz yerini mezbûr Himmet'e üç keyl Konya buğdaya bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eylediğinde zikr olunan buğday mezbûr Himmet yedinden alub kabûl ve kabz eyledi zikr olunan hırmen yeri hîn-i 'akdden cemi' tevâbi'yle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi gurre-i Cemâziye'l-âhir sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ bin el-Hâc Ebûbekr, el-Hâc Osmân bin Ali, Süleymân bin Halîl , Halîl bin Nûh ve gayruhum.

15-3 Mî'râs Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Ahmed bin Şa'bân nâm kimesne meclis-i şer'de müteveffâ Fethullah nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi olub Âişe nâm sulbiye sağire kızına kıbel-i şer'den mansûb vasisi olan bâ'isetü haze'l-kitâb Fatıma bint-i Mehmed nâm hâtûn mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Hocacihan nâm mevzi'de vâki' hudûdu beynimizde lediye'l-ahali ve'l-cirân ma'lûme olan bir kıt'a bağ bâbam Şa'bân nâm kimesnenin mülkü olub ba'de vefâtühü bi-ciheti'l-'ırsi's-şer'î bana ve kız karındaşlarım Nesli ve Ayniye'ye intikâl idüb iştirâken mülkü mevrusumuz iken merkûmetân Nesli ve Ayniye bağ-ı mezkûrde olan hisselerin mukaddemâ sağire-i mezbûrenin bâbalarına bey' eylemeğin bu hisse-i merkûme Fatıma benim hissem ile mean zabt ve tasarruf ider süâl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sü'âl merkûme Fatıma cevâb virüb zikr olunan bağı zevcem Fethullah mukaddemâ hâl-i sıhhatinde iken mezbûr Ahmed müvâcihesinde on beş seneden mütecâviz mâlikâne mutasarrıf olub ba'de vefâtühü bi-ciheti'l-'ırsi's-şer'î kızı sağire-i merkûme Âişe'ye intikâl eyledi ben dehi vesâyetim hasebiyle ile'l-ân beş senedir tasarruf iderin didikde mezkûr Ahmed dehi zikr olunan bağı mukaddemâ mezbûr Fethullah ve ba'dehü sağire-i merkûme için yigirmi seneden mütecâviz her biri mâlikâne mutasarrıflar olduğuna mukar ve mu'teref olmağın ol-mikdâr zemân bilâ-'özürlü i şer'î sukût olunub terk olunan da'vanın istimâ'ı memnû'a olmağla da'va-yı

merkûmeden mezbûr Fethullah men' olunub mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî selh Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hasan bin Mehmed, Hüseyin bin Ali, İsmâ'îl bin Lütîfi, Mahmud bin Veli ve gayruhum.

16-1 Şîrb-i Hamr ve Darb

Mahmiye-i Konya'da hâlâ şehîr súbâşısı olan Abdî Beg ibn-i Mustafâ meclis-i şer'a gelüb takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb mahalle-i merkûme hassını ebvâbından Atbazarı Kapusu hâricinde Oruç nâm kimesne dükkânında Veli Beşe ve Osmân ve Ahmed ve Süleymân ve Memiş ve Davud ve diğêr Ahmed nâm kimesneler 'alenen cem' olub şîrb-i hamr üzereler iken müslimlerden 'İvaz nâm kimesne üzerlerine varub men'i sadedinde olmağla mezbûrun kimesneler mezbûr 'İvaz'i 'asa ile muhkem-i darb-ı şedîd ile a'zasını harb eylediklerinde ol-harbden lâ-ye'kel olub ... cânib-i şer'iden üzerine varulub vâki' hâl keşf ve tahrîr olunmak matlûbumdur didikde savb-ı şer'iden Mevlânâ Abdullah Efendi ta'yin ve irsâl olundukda ol-dehi zeyli kitâbda isimleri mestûr müslimîn ile mezbûr 'İvaz'in üzerine varulub ba'del-keşf a'zasına nazar olundukda mezbûr İvaz'in başının sağ cânibinde vesâir a'zasında kara bere olub lâ-ye'kil olmağın vâki' hâl mevlânâ-yı müma ileyh mahallinde tahrîr idüb ba'dehü gelüb meclis-i şer'de vukû'u üzere haber virmeğın mâ-vak'a 'ala vukû'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî Evâhiri Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Seid bin İbrahîm, Hüseyin bin Mehmed, 'İvaz bin Mahmud, Handan bin Abdullah, Hasan bin Abdullah, Yusûf Beşe ibn-i Hüssâm, Mahmud bin Veli.

16-2 Alacak Davası

Mahmiye-i Konya sahrasında vâki' Suğla Hasını hâlâ voyvodası olan fahru'l-akran Mahmud Ağa ibn-i Şa'bân Beşe meclis-i şer'i hatir-ı lâzîmü't-tevkîrde bâ'isü hâze'l-kitâb Mevlâna Mustafâ Çelebi ibn-i Hüseyin Çelebi mahzarında vesâyeten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mustafâ Çelebi yedinden hâlâ bi-tariki'l-karzı's-şer'i üçyüz aded esedi guruş ki te'kîden lil-asl nısfı yüz elli guruş ider meblağ-ı merkûmu ahz ve kabz idüb lâzîmü'l edâ ve vâcibü'l-kaza deynimdir inşeahü te'âla ba'de'l-yevm meblağ-ı merkûm üçyüz guruşu mezbûr Mustafâ Çelebi'ye zimmetime edâsı lâzımdır didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî ğurre-i Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

... Beg ibn-i Sefer Ağa, Mehmed Çelebi ibn-i İbrahim, Fazlı Beg ibn-i Ahmed Beg, Hasan bin Hacı ve gayruhum.

16-3 Devlete Ait Gelirlerin Toplanması (Mahsül)

Mahmiye-i Konya sahrasında vâki' hâs-ı hümâyundan Suğla hassına hâlâ voyvoda olan kıdvetü'l-akrân Mahmud Ağa ibn-i Şa'bân Beşe meclis-i şer'i hatir-ı lâzîmü't-tevkîrde bâ'isü hâze'l-kitâb Berî Beg ibn-i Sefer Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb hâs-ı merkûme kurâsından 'Adilli nâm karyeden bu sene-i mübarekde hâsıl olub cânib-i miriye 'âid olan seksan keyl arpa mâ'adâsı buğday olmak üzere beş yüz on keyl galleye mezbûr Berî Beg yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyleyüb zimmetini ibrâ ve iskât eyledim bâkî bir habbe kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi ğurre-i Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Efendi bin Receb, Mevlânâ Mustafâ Çelebi bin Hasan Çelebi, Ahmed Çelebi bin Mustafâ, Mehmed Çelebi bin İbrahim, Fazlı Beg bin Ahmed Beg ve gayruhum.

16-4 Nafaka Takdîri (Arapça)

Faraza ve gaddere'l hâkimü'l-muteveki' rızâ-i mevlahü li-nafakatü's-sağireyn el-med'ûveyn İbrahim ve Ümmi ibn-i ... el-müteveffî ebûhümâ el-mezbûr fî kıyle ve likısvetihümâ ve li-sâir havâcihümâ ez-zarûriyyete külle yevmin yemzî min târîhihi bi-zeylihi li-küllü vâhidin minhümâ sülsetü derâhime kaziyeten râiceten fî'l-vakti mine'l mâli'l- müntakili ileyhüma bi'l-'ırsi's-şer'iyye min ebîhümâ el-müteveffî el-mezbûr bi-talebi mürebbihüma Hüsnîye bint-i Nûrullah ve hümâ fî hürîhâ ve terbiyetihâ ezinlehâ en teseddîn el-meblağı'l-mefrûzi el-mezbûr 'akd-i nefsihümâ tasarruf ve tezeccü' min mâlihümâ vakti'z-zafer ferzan ve iznen sahîheyni şer'iyyeyni cerâ zâlike ve hurrîre fî'l-yevmi'l hâmis ve'l 'ısrîyn min Cemâziyel-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Satı Halîfe ibn-i İbrahim El-imâm, el-Hâc İsmâ'îl bin Abdullah, Halîl bin Nûh, Nasûh bin Mehmed ve gayruhum.

17-1 Hırsızlık İle Suçlama

Mahmiye-i Konya hâricinde vâki' Dûrûd nâm mevzi'ide olan Börekçi dükkanında müte'eccir olan Ebûbekr bin Ali meclis-i şer'de bâ'isü hâze'l-kitâb Ahmed

Ağa bin Mehmed Ağa'nın 'abd-i memlûkî işbu Behrâm nâm gulâm mahzarında takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem gece ile mevzi-'i mezkûrde vâki' dükkanım açılıb içinde olan emti'âm seraka olunmuş idi mezbûr Behram'dan zan iderin süâl olunub takrîri tahrir olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-sü'âl ve 'akîbü'l-inkâr ve ba'de'l-'acz 'ani'l-beyyine mukaddemâ mezkûr Ebûbekr gece ile dükkan-ı merkûmeden emti'asını almayub ve âhire alıvermeyüb kat'an husûmet-i mezbûreden haber ve ekâhi olmaduğuna mezbûr Behram'a efendisi müma ileyh Ahmed Ağa huzûrunda yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'ala vakfi'l-mes'ül yemin-i billahi'l-'azîm itmeğîn mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi Selh-i Cemâziye'l-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hamza bin Osmân, Nasûh bin Mehmed, Mustafâ bin Mûsâ.

17-2 Mîrâs

Mahmiye-i Konya mahallâtından Bınârî Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Abdurrahman Çelebi ibn-i Salih Hâce nâm kimesnenin inhisâr üzere vârislerinden sulbiye kebîr oğulları Dervîş Mehmed ve Abdüllatif ve Ahmed nâm kimesneler meclis-i şer-'ide karındaşları işbu Abdurrahim ve Abdullah ve Osmân nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine takrîr-i kelâm idüb bâbamız müteveffâ-yı mezbûrun menkûlât ve 'akârâtı mukaddemâ beynimizde iktisâm olunmak lâzım geldikde mi'mâr vesâir bi-'arz-ı müslimîn ile üzerine varılıb mahalle-i merkûmede vâki' buyût-i müte'addide ve tehûtayı müştamil olan menzilin şark tarafında vâki' fevkânî ve tahtânî ve iki bâb oda ve bir tâbhâne ve bir küçük oda ve bir samanlık ve hayat ve Hocacihan nâm mevzi'de vâki' bir dönüm tarla ve sekiz yüz nakd akçe bizim hissemize ta'yin olundukda biz dehi her biri bi-tarîki't-tehârüc alub kabûl ve zabt idüb mâ'adâ menkûlâtı ve 'akârâtı mezbûrûn Abdürrahim ve Abdullah ve Osmân'a ta'yin olunub kat'i nizâ'a vâki'a olmuşken zikr olunan buyût ve tarlamı tasarrufumuza mâni' olurlar süâl olunub bilâ vech-i şer'î mu'ârizadan men' olunmaları matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-sü'âl mezbûrler husûs-ı merkûmu inkâr ile cevâb virmeğîn mezkûrûn Dervîş Mehmed ve Abdüllatif ve Ahmed'den sadak mukaline beyyine taleb olundukda 'udûli müslimînden el-Hâc Ahmed bin Receb ve el-Hâc Abdî bin İsmâ'îl nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fi'l-vâki' mezbûrlerin bâbaları müteveffâ-yı merkûm Abdurrahman Çelebi'nin menkûlât ve

‘akârâtı beynlerinde iktisâm olunmak lâzım geldikde mahalle-i merkûmede vâki‘ menzilin şark tarafında zikr olunan büyü̇t ve hayata ve Hocacihan’da vâki‘ bir kıt‘a tarla ve sekiz yüz nakd akçe mezkûrden Derviş Mehmed ve Abdüllatif ve Ahmed’in hisselerine ta‘yin olundukda onlar dehi bi-tarîki’l-teharrüc her birisi kabûl ve zabt eyleyüb iktisâm-ı merkûmeyi tabîb-i hâtır ile râzı oldular biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde gıbbe’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olmağın mezkûrden Derviş Mehmed ve Abdüllatif ve Ahmed’in hisselerine hak ve ‘adilen üzere isâbet iden büyü̇t ve hayât ve meblağ ve tarlaya min ba‘de dehi mu‘arızadan karındaşları mezbûrûn Abdurrahim ve Abdullah ve Osmân men-‘i birle mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fi Selhi Cemâziye’l-evvel sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Çelebi bin Receb, Murâd bin Veli, Nasûh bin Mehmed, Mustafâ bin Nûh ve gayruhum.

17-3 Mülk Satışı (Tarla-‘Vakfa ait’)

Mahmiye-i Konya sükkânından bâ‘isü hâze’l-kitâb Mehmed bin Sinan nâm kimesne meclis-i şer‘de işbu Hasan bin Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Hasan mahmiye-i merkûme hâricinde Yaka nâm mevzi‘de vâki‘ Akkarbarsaray kurbunda hudûdu lediye’l-cîrân ma‘lûm olan üç dönüm tarlayı benim mülkümdür deyü bana yiğirmi esedi guruşa ve kırk akçeye bey‘i bât-ı ile bey‘ ve teslim ve kabz semen eylemişdi el-hâlîte haza arz-ı merkûm merhûm Hoca Fekîh Sultân vakfı olmağla mütevellisi benden talep ve da‘va ve beyyine-i ‘âdile ile isbât idüb yedimden almağın meblağ-ı merkûmu mezbûr Hasan’dan talep iderin süâl olunsun didikde gıbbe’s-sü’âl mezbûr Hasan husûs-ı mezkûr minvâl-i mesfûr üzere olduğuna mukırr ve mu‘teref olmağın arz-ı merkûme için mukaddemâ mezkûr Mehmed’den aldığı meblağ-ı mezkûr yiğirmi esedi guruş ve kırk akçe-i mezkûr Mehmed’e edâ ve teslim için Mezbûr Hasan’a tenbih-i ve iltizâm-ı birle mâ-vak‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu Evâsıt-ı Cemâziyel-evvel sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Eşşeyh Ömer Efendi, Mehmed bin İbrahîm, Pir Ahmed bin Mehmed, Nasûh bin Mehmed.

18-1 Muhâla‘a

Hüccet-i muhâla‘a

Mahmiye-i Konya mahallâtından Göktâş mahallesi sâkinelerinden Esmâ bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer‘de zevci bâ‘isü hâze‘l-kitâb Ali bin Mustafâ nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr Ali ile beynimizde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan mehr-i müccelimden ve nafaka ve ‘iddetinden ve zevciyete müte‘allik cemi‘ da‘vandan fâriğâ olub zimmetini ibrâ eylediğimde ol-dehi benimle muhâla‘a ve kat‘i ‘alâka eyledi deyüb husus-ı mezbûrden ahd-i hüma âherin zimmetini ibrâ eylemeğın mâ-vak‘a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrîre fi‘l-yevmi‘r-râbi‘ min Cemâziye‘l-âhir sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Ahmed Çelebi bin Halîl , Hamza bin Sefer, Ahmed bin Mehmed, Mustafâ bin Mehmed, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

18-2 Konya Menzilinın İltizâmının Toplanması ve Teslimi

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden olub bin elli dört senesinde mahmiye-i mezbûrede hâlâ menzilci olan Üstâd Nasûh nâm kimesne meclis-i şer‘i şerîfde işbu bâ‘isü hâze‘l-kitâb bâb-nâibi olan Fahu‘l-müderrişîn Mevlânâ Ahmed Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb sene-i mezbûrede ben Konya menzilinı ber-vech-i maktû‘elli bin akçeye iltizâm idünüb ve cânib-i mîriden menzile elli hâne ta‘yin olub kazâ-i Konya‘da elli hânekar nevbet olmasına emr-i şerifi ‘âlişân olub bu sene-i mübarekde menzile ta‘yin olunan hânenin beher hânesinde menzil-i mühimmâtı için altı ayda altışar yüz akçe cem‘ ve ‘akil ittürüb cem‘an elli hânedan otuz bin akçe mezbûr Ahmed Efendi cem‘ ve tahsil idüb meblağ-ı mezbûru bi‘t-temâm bana teslim idüb ben dehi müşârun-ileyh Ahmed Efendi yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim bâkî yiğirmi bin akçesi re‘âya zimmetindedir meblağ-ı mezbûrden müşârun ileyh Ahmed Efendi zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım kalmadı didikde gibbe‘t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a ‘ala vukû‘a bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fi evâli şehr-i Cemâziye‘l-âhire sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Efendi bin el-Hâc Veli, Mevlânâ Ahmed Efendi bin Receb, Mevlânâ Mustafâ Efendi bin Hasan Çelebi, el-Hâc Ulaş bin Hasan, Ahmed Çelebi bin Şeyh Hüseyin, Selman Beg el-mîri, Hızır bin Derviş, Pir Ahmed bin Mehmed.

18-3 Hibe Anlaşmazlığı (Hayvan)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden bâ'isü hâze'l-kitâb Mehmed Beşe bin İbrahîm meclis-i şer'î şerîfde mahmiye-i merkûme muzâfâtından Sudirhemi nâhiyesine tâbi' Bulamas nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Dede Beg ibn-i Hamza'nın vârislerinden li-ebeveyn karındaşı İbrahîm nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'biri 'ani'l-merâm idüb mukaddema mezbûr Dede Beg hâl-i sıhhatinde iken hizmetinde olmam ile bir çift mülk öküzlerini ve bir re's kıratını ve on re's koyunlarını mülkünden ifrâz eyleyüb hibe-i sahîha ile bana hibe ve temlîk ve teslîm idüb ve kendi malım ile iştirâ eylediğim harîmim üzerine çiftim ile tahm-ı zirâ'a idüb hâlâ hâsıl olan mahsûlümü zabt ve tasarrufuma mâni' olur süâl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-sü'âl ve 'akîbü'l-inkâr mezbûr Mehmed Beşe'den sadak mukaline beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz olmağla mukaddemâ mezkûr Dede Beg zikr olunan bir çift öküzlerini ve ât ve koyunlarını hizmetkârı mezbûr Mehmed Beşe'ye hibe eylediği zirâ'at eylediği haremim mülk-i müşterâsı ve hâlâ hâsıl olan mahsûlü kendi çıkımı ve 'ameli ile hâsıl olmuş mülkü olduğu ma'lûmu olmadığına merkûm İbrahîm'e yemîn teklîf olundukda merkûme İbrahîm yemînden nukûl eylemeğin zikr-î sabık iden öküzler ve at ve koyunlar rîki hâsıl olan mezbûr Mehmed Beşe'nin mahsûlüne bilâ vech-i şer'î müdâhale ve mu'ârizadan mezkûr İbrahîm men-'i birle vaka'a gibbe't-taleb ketb olundu hurrîre fi evâili Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hasan Beg bin Abdullah, Mahmud Çelebi bin Hasan Çelebi, Selman Beg bin Hüdâverdi, Mahmud bin Veli, Hızır bin Derviş.

19-1 Muhâla'a

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Pir Mehmed Paşa mahallesi sâkinelerinden Kerime bint-i Abdünnebi nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde zevci bâ'isü hâze'l-kitâb Şa'bân bin Saruhan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr Şa'bân ile beynimizde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan mehr-i müeccelinden ve nafaka ve 'iddetimden ve zevciyete müte'allik cemi' da'vamdan fâriğa olub ve sağire kızımız Fatıma'ya on yaşına değin nafaka ve kisve vesâir mühimmâtını ben kendi malımdan infâk ve eksâ itmek üzere mezbûr Şa'bân benimle muhâla'a ve kat'î 'alâka eyledi deyüb husus-ı mezbûrden ahd-i

hümâ âherin zimmetini ibrâ eylemeğin mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talepleriyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hamis min Cemâziye'l-âhir sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Süleymân Beşe bin Ali, el-Hâc Receb bin Nasûh , Emrullah bin el-Hâc Ebûzer, Hızır bin Dervîş.

19-2 Nâ-mahrem İle Otururken Yakalanma

Mahmiye-i merkûme mahallâtından Bürdebaşı mahallesi sâkinlerinden 'İvaz bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de işbu Nuri ibn-i Nasûh nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb tarihi kitâb günü ben kendi kâru kimbeme gitmiş idim mezbûr Nuri mahalle-i merkûmede vâki' sâkin olduğum menzilime gelüb dâhil olub kendüye nâmahrem olan işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan zevcem Âişe bint-i Mehmed nâm hâtûn ile bir yerde biri birleri ile mülâtufe üzereler iken üzerlerine varub müşâhide idüb ahz ve ihzâr eyledim her birine sül olunub takrirleri tahrir olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-sü'âl mezkûr Nuri cevâbında merkûme Âişe'nin vâlidesi akrabamdan olmağla mezkûr 'İvaz'in menziline misafir olmak için dâhil olub ikimiz bir yerde iken mezkûr 'İvaz üzerimize gelüb ahz ve ihzâr eyledi deyüb merkûme Âişe dehi vech-i meşrûh üzere haber virmeğin mezbûrların minvâl-i yakîn üzere cârî olan ikrâr ve tahrîrleri mezbûr 'İvaz talebiyle ketb olundu hurrîre fî evâhiri Cemâziye'l-âhir sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Süleymân bin Halîl , İsmâ'îl bin Lütî, Halîl bin Nûh , Mahmud bin Veli ve gayruhum.

19-3 Boşama ve Yeniden Nikâh

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sudirhemi nâhiyesine tâbi' Sülûtank nâm karyeden İsâ bin Bîlâ nâm kimesne meclis-i şer'de yine karye-i merkûme sâkinlerinden işbu Yunus bin Mûsâ nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'va idüb târîh-i kitâbdan üç gece mukaddem ben musâlihama meşgûl iken mezbûr Yunus menzilime dâhil olub işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan zevcem Hüsniye bint-i Mustafâ nâm hâtûna hilâf-ı şer'î mu'âmele mülâhazasıyla yabışdıkdâ ol-dehi civârımda olan müslimînden istigâse eyledikde firâr eylemeğin ben dehi gelüb zevcem Hüsniye kahbe etti benden boş olsun demişdim merkûme Hüsniye'nin keyfiyet-i hâli istihbâr ve husûs-ı mezkûr mezbûr Yunus'dan sül olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-sü'âl ve'akîbü'l-inkâr müdde'iyeye-i mezkûrdan sadak mukâline beyyine taleb

olundukda ‘udûl-i müslimînden Yusûf Ali ibn-i Hüdâ Ali el-imâm ve Mustafâ bin Mûsâ nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘ahâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî’l-hakîka üç gün mukaddem gece ile merkûme Hüsniye sâkine olduğu menzilden istigâse istimâ‘ idüb varduğumuzda mezbûr Yunus merkûme Hüsniye yabışub bizi görünce firâr eyledi gördük bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde gıbbe’t-ta‘dili’s-şer‘i şehâdetleri hayyiz-i kabulde vâki‘ oldukdan sonra merkûmenin keyfiyet-i hâli istihbâr olundukda zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn mezbûr Yunus her kân bu makûle hilâf-ı şer‘a vazî‘adden hâlî değıldir lakin merkûme Hüsniye’nin nâ-mahrem ile mu‘âmelesini ve ile’l-an hilâf-ı şer‘i vazî‘at görmedik diyânet üzeredir deyü hüsn-i hâlini ihbâr eylediklerinde merkûme Hüsniye mezkûr Îsâ’ya tecdîd-i nikâh olunub mâ-vak‘a ‘ala vukû‘â bi’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmi’s-sâdis min Cemâziye’l-âhir sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Selman bin Mustafâ, Ahmed bin Memi, Hasan bin el-Hâc Himmet, Mehmed bin Hüdâ Ali, Sâtı bin Ersekâ, Nûh Çelebi bin Ali Beg, Hızır bin Derviş, Mehmed bin Mehmed ve gayruhum.

20-1 Mülk Satışı (Dükkân)

İkrâr-ı Osmân

me‘a Abdurrahman

Budur-ki mahmiye-i Konya sâkinlerinden Osmân bin Hızır nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü hâze’l-kitâb Abdurrahman bin Savlâk nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede Atbazarı Kapusu hâricinde Çölmekçiler sükunda vâki‘ tarafeyni el-Hâc Ahmed mülkü ve bir tarafı ‘İvaz Dede mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olan silki mülkümde münselik olan bir bâb dükkânımı mezbûr Abdurrahman’a râic-i fî’l-vakt iki bin dört yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Abdurrahman yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan dükkân cemi‘ tevâbi‘iyle mezbûr Abdurrahman’ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrire fî evâili Cemâziye’l-âhir sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Efendi bin Receb, Mehmed bin Mustafâ, el-Hâc Ahmed bin Îsâ, Mustafâ Dede bin Hasan, Deviş Mehmed bin el-Hâc Ahmed ve Fazlı bin Reğayib.

20-2 Muhâla‘a

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Kerime bint-i el-Hâc Abdünnebi nâm hâtûn meclis-i şer‘i şerifde zevci bâ‘isü hâze‘l-kitâb Şa‘bân bin Saruhan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem Şa‘bân ile beynimizde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan mehr-i müeccelimden ve nafaka ve ‘iddetimden ve zevciyete müte‘allik cemi‘ da‘vamdandan ve sekiz aded iskârundan ve bâbamdan ‘irs-i şer‘i ile intikâl iden menzil hissem için virdiğim beş esedi guruşdan vesâir min külli alucak da‘vamdandan kızım olan sağîre-i mezbûre Fatıma‘ya mukaddemâ ben kendi malım ile beslemek te‘ahhüd eyledim idi lakin mezbûre Fatıma bâbası mezkûr Şa‘bân‘a eylediğimde ol-dehi benim ile muhâla‘a ve kat‘i ‘alâka eyledi deyüb husus-ı mezbûreden ahd-i hü mâ âherin zimmetini ibrâ eylemeğin mâ-vak‘a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrîre evâili Cemâziye‘l-âhir sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Efendi bin Receb, Hızır bin Derviş, Pir Ahmed bin Mehmed, Halîl bin Nûh , Nasûh bin Mehmed, Mehmed bin Mehmed ve gayruhum.

20-3 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Rukiyye bint-i Salih nâm hâtûn meclis-i şer‘-i hatîr-ı lâzîmü‘t-tevkîrde bâ‘isü hâze‘l-kitâb oğlu İbrahîm bin Mustafâ nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve ta‘bîr-i ‘ani‘l-merâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Beytemîz dimekle ma‘rûf mevzi‘ide vâki‘ bir tarafı mezkûr İbrahîm mülkü ve ve bir tarafı İsmâ‘îl mülkü ve bir tarafı el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi müştemil bir tahta mülk bağımı üç bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eylemeğin meblağ-ı mezbûru mezkûr İbrahîm yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyleyüb teslim-i mebi‘ eyledim ba‘del-yevm zikr olunan bağ hîn-i ‘akdden mezbûr İbrahîm‘in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mülk üzere zabt ve tasarruf eylesin didikde hakka-i merkûme Rukiyye‘nin vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârın mezkûr kabûl eylemeğin mâ-vak‘a gibbe‘t-taleb ketb olundu hurrîre fi evâili şehr-i Cemâziye‘l-âhir sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ali bin Mehmed, İvaz bin Mehmed, Nûh bin Mûsâ, Derviş bin Büstan, İlyas bin ‘Abdî, es-Seyyid Nasrullah bin es-Seyyid Abdî.

20-4 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kalenderhâne Mahallesi sâkinlerinden Receb Dede ibn-i el-Hâc Hazer nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü hâze‘l-kitâb Muharrem bin Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki‘ tarafeyni el-Hâc Hüseyin mülkü ve bir tarafı İbrahîm mülkü ve bir tarafı tarik-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir sofa ve bir oda ve bir tâbhâne ve bir ahur ve bir samanlık ve bir izbe ve iki örtme ve bir mikdâr bağçe ve hayatı müştemil menzilimi mezbûr Muharrem’e on bin iki yüz nakd râic-i fi‘l-vakt akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Muharrem yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cem‘i tevâbi‘ ve levâhıkı ve tarâbıkı ve mürâfıkı ile hîn-i ‘akdden mezbûr Muharrem’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mâ-vak‘a gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fi‘l-yevmi’s-sâmin min Cemâziye‘l-âhir li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ali bin Mehmed, Abdî Dede ibn-i Memi Dede, İbrahîm ibn-i el-Hâc Mûsâ, Mustafâ Halîfe ibn-i Şâh Hüda.

21-1 Mahallenin Mahkemeye Yaralanmayı Kaydettirmesi

Mahmiye-i Konya mahallâtından Mu‘în Mahallesi ahâlisinden el-Hâc İbrahîm bin Hızır ve Veli Çelebi ibn-i Receb nâm kimesneler meclis-i şer‘a gelüb takrîr-i kelâm ve ta‘bîr-i ‘ani‘l-merâm idüb mahalle-i merkûme sâkinelerinden Esmehân bint-i Şeker nâm hâtûnun sağ ayağı mecrûh olub kendi menziline sahibi-i feraş olmuş cânib-i şer‘iden üzerine varılıb bilâ-keşf ve‘l-müşahede-i hâkîkat-i hâl mekrume Esmahan’dan su‘âl olunub takrîr-i tahrîr olunmak matlûbumdur didiklerinde savb-ı şer‘iden Fahru‘l-müderrişîn Mevlânâ İbrahîm Efendî ta‘yîn ve irsâl olundukda ol-dehî zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile mahmiye-i merkûmede mezkûr Esmahan sâkine olduğu menziline varılıb hakîkat-i hâl su‘âl olundukda cevâb virüb târîh-i kitâbdan üç gün mukaddem İç-kal‘a mahallesinde kendi musâlihama gitmiş idim Kör İvaz nâm kimesne Eğlence ve Büstan ve Mehmed Beşe yiğeni olan zimmîler ile beni ahz idüb zimmî misâfir oğlunun menziline idhâl eyleyüb şîrb-i hamr idüb bana fi‘l-i şenî‘ kasdın eylediklerinde ben dehî kendimi tahlîs için tâma çıkub kendimi taşra bıraktığımda zikr

olunan ayağım bere ve mecrûh olduğu husûs-ı mezbûrde mahalle-i merkûme ahâlîsinden mezbûrân el-Hâc İbrahîm ve Veli Çelebi vesâirinin sun' ve te'addisin olmadı da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve alakam yokdur zimmetleri beridir lâkin husus-ı merkûme mezkûr Kôr Ivaz ve refiki olan zimmîler sebep olmuşdur dediğini Mevlânâ-yı mûmâ ileyh vech-i meşrûh üzere tahrîr idüb ba'de gelüb meclis-i şer' de vukû'u üzere haber virmeğin mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis min Cemaziye'l-âhir sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Kıdvetü's-sâlikîn mevlânâ eş-Şeyh Hasan Efendi, es-Seyyid Mustafâ Çelebi bin Ali Çelebi, Hasan bin Sefer, Memi bin İbrahîm, Mehmed bin Muslî, Zülfikâr bin Abdullah ve gayruhum.

21-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Ceni bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde mahmiye-i merkûme muzâfâtından Su-dirhemi nâhiyesine tâbi' Sille nâm karye sâkinlerinden olub zikr-i âtî olan menzile vazîü'l-yed olan bâ'is-ü haze'l-kitab Kazmel veledi Eşnefûz nâm zimmî ihzâr ve mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb karye-i merkûmede Günübakâ nâm muhâde vâki' 'inde'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûmetü'l-hudûd olan dört bâb menzil benim ile karındaşım Keşnene nâm zimmînin otuz kırk seneden beri iştirâk üzere mülk-i mevrûsumuz iken mezbûr Kazmel bigayr-i hak zabt ve tasarruf ider su'âl olunub hisse-i şer'ıyyem için kasr-ı yed itdirilmesi matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl mezbûr Kazmel nâm zimmî cevâb virüb zikr olunan menzil-i mezbûru karındaşı mezbûr Keşnene'nin müstakil mülkü olub otuz seneden mütecâviz zabt idüb mâlik olmağla zevce-i metrûkesi olan Bayer-mensem(?) bint-i Todurus nâm hâtûn'a intikâl idüb ol dehi on sene mikdâr-ı zabt idüb va'dehû ba'dehü dört bin nakt râyici fî'l-vakt akçeye bana bey-'i bât-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm idüb ben dehi zabt ve tasarruf iderün dimeğin zikr-i sabık eden menzil otuz kırk seneden beri mâlikâne mutasarrıf olduklarına merkûme Hüsniye hâtûn dehi mukırr ve mu'teref olub terk-i da'vâ ve sükût eyledim dimeğin ol-mikdâr zaman bi'l-'özü-i şer-'i terk olunan da'vânın bilâ emr-i şerîf istimâ'ı memnû' olmağla da'vâ-yı merkûmeden merkûme Hüsniye hâtûn men-'i birle mâ-vak'a mezkûr Kazmeli zimmî talebiyle ketb olundu hurrîre fî-evâil-i şehri Cemâziye'l Ahir li-sene erba'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İbrahim bin Abdullah, Düğüncü bin Abdullah, Sâve veled-i Evenli, Gümüş veled-i Hâc Karagöz, Sâve veled-i İstaknûz, Mavrî veled-i Murâd, Vâsıl veled-i Selîgöz, Ayne veled-i Tâğrî, Hâc Toğan veled-i zimmî ve gayruhum.

21-3 Nafaka Takdîri (Arabça)

Faraza ve gaddere'l-hâkimü'l müvakkî a'lâhü el-mütevakkî'rızâen mevlâhu li-nafakati's-sağîret-i el-med'ûte Sâkine bint-i Ahmed el-müteveffâ ebûhimâ ve li-kisvetihâ ve li-sâir havâicihâ ez-zarûriyyeti külle yevmin yemzî fî târîhihi bi-zeylihi sülsete derâhime kazıyyeten râiceten fî'l-vakti mini'l-mâli'l-müntekil ileyhimâ bi'l-irsi's-şer'î min ebûhimâ el-müteveffâ el-mezbûr bi-talebi mürebbihimâ hâmile hâze'l-kitâb Mustafâ Çelebi bin Elhâc Mehmed ve hiye fî hücrihi ve terbiyetihî ve ezine lehü bi-sarfi'l(?) meblağî'l-mefrûzi'l-mezbûr ve'z-zarûre bi-rucû'î aleyhimâ vakte'z-zaferi farzen ve iznen sahîhayni şer'iyeyni cerâ zalike ve hurrîre fî evâli şehri Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin Şeyh Himmî, Mehmed bin Hıdır, Hıdır bin Mûsâ, Şükrullah Çelebi bin Mustafâ, 'İbâdüllah bin 'İbâdüllah ve gayruhum.

22-1 Darb

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sahra Nâhiyesine tâbi' Yenice nâm karyeden Hamza bin Allahvirdi nâm kimesne meclis-i şer'de işbu Sarrac Mehmed bin Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem mezbûr Sarrac Mehmed Güğercinlik ve Meşhedüyük nâm mevzi'de beni ahz idüb 'asâ ile ba'de hak zahrında ve sol kolumda vesâir a'zâmda darb-ı şedîd ile darb idüb karabere eyledi hakikat-i hâl mezbûr Mehmed'den su'âl olunub takrîr-i tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Sarrac Mehmed mevzi'-i mezkûrde müdde-i mezkûr Hamza'yı gayr-i hak 'asâ ile darb idüb a'zasını karabere eylediğini bilâ tav'î's-sâf ikrâr ve i'tiraf itmeğîn mâ-vak'a 'alî vukû'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ketb ve sebt olunub yed-i tâlibe vaz' olundu ki vakt-i hâcetinde ihticâc ide hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid İsmâ'îl, Mustafâ bin Mûsâ, İbrahim bin 'Abdullah, Mehmed bin Hüdâvirdi, Abdî bin Sârî Hâce, Mevlûd bin Bâlî, Mehmed bin İbrahim.

22-2 Darb Konusunda Mahallenin Dahli Olmadığına Dâir

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sahra Nâhiyesine tâbi‘ Yenice nâm karye sâkinlerinden Hamza Allahvirdi nâm kimesne meclis-i şer‘de yine nâhiye-i merkûmeye tâbi‘ Güğercinlik nâm karyeden eshâb-ı hâze‘l-kitâb Mehmed bin Hüdavirdi ve Abdî bin Sarı Hâce ve Mevlûd bin Bâli ve İbrahîm bin Abdullah ve sâiri mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mukaddemâ Sarrâc Mehmed bin Ahmed nâm kimesne karye-i merkûme ile meşhed Üyüğü nâm mevzi‘ beynlerinde beni ahz idüb ‘asâ ile bi-gayri hak darb idüb a‘zâmi karabere eylediği hususunda da‘vâm mezbûr Sarrâc Mehmed’de münhasıradır karye-i merkûme ahâlisinden mezkûrûn kimesnelerden ve âharin san‘ı ve te‘addîsi olmadı mezkûrlere da‘vâ ve nizâ‘ım ve hak ve ‘alakam yokdur zimmetleri berîdir didikde gıbbe‘t-tasdik el-vicâhî mâ vaka‘a li-eceli‘t-tevessük bi‘t-taleb ketb ve sebt olundu hurrire fî‘l-yevmi‘-s-sâmin min Cemâziye‘l-âhire li sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Abdülgaffâr bin Abdurrahman, es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid İsmâ‘îl, Abdî Dede ibn-i Mûsâ, Sefer bin Mustafâ ve gayruhummine‘l hüsâm.

22-3 Suğla Hassı Voyvodasının Mahsûl Talebi

Konya sahrâsında vâki‘ hass-ı hümâyûndan Suğla hâsının hâlâ voyvodası olan Zehrû‘l-akrân Mahmud Ağa ibn-i Şa‘bân Beşe meclis-i şer‘de nâhiye-i merkûmede vâki‘ Dedeli nâm karye sınırında zu‘amâden sâmîzâde es-Seyyid Ahmed ağa’nın ze‘âmeti mülhakâtından olan mezra‘a zirâ‘atçilerinden bâis-ü haze‘l-kitâb Satılmış bin Mürüvvet ve Mûsâ bin Himmet ve Sinan bin Bayram ve Mehmed Bin Mûsâ ve sâiri mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zikr olunan Suğla hâsına mirî olan mîrî su mukaddemâ mezra‘a-i merkûme sınırını bi-savb-ı kânûn-ı kadîm üzere oğlu olub ve zikr olunan su nokta‘a oldukdan sonra suyu çekilüb arazi üzerine öküzler ve sâiri zirâ‘at ve harâset eyledikleri hâlâ hâsıl olan mahsüllerinden mîrî için kanûn üzere münâsafa taleb eylediğimde mezbûrlar önlerinde zirâ‘at eyledikleri arâzi-i vech-i meşrûh üzere Suğla olduğunu inkâr eylemeleriyle beynimizde münâza‘ât-i kesire ve muhâcemâtu şedîde vak‘i olmuşdu el-hâlite haza araya muslihûn tavassut idüb yüz aded riyali gurus üzerine ‘akd-i sulh inşâ eylediklerinde ben dehî sulh-i merkûmu kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu mezkûrlar yedlerinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyleyüb mezrâ‘a-i merkûme mahsûlüne müte‘allik da‘vâdan fâriğa olub zimmetlerini ibrâ ve

iskâd eyledim min ba'de zikr olunduğu üzere Suğla da'vâsına müte'allik benden bi'z-zât veya vekilimden bi'l-vekâle da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-eceli't-tevessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' min Cemâziye'l-âhire li sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İbrahîm Efendi el-müderriis, Mevlânâ Ahmed Efendi bin el-Hâc Veli, es-Seyyid Ahmed Ağa bin Süleymân Çavuş, Hamza Beg ibn-i Bekir ve gayruhum.

23-1 Dükkan Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Pürçüklü mahallesi mescid-i şerifi evkâfına hâlâ hasbî mütevellî olan Ahmed bin Rızvân nâm kimesne meclis-i şer' de zikr-i âtî olan dükkana vazî'atü'l-yed olan bâ'isetü-hâze'l-kitâb Halime bint-i Mustafâ Beşe nâm Hâtûn mahzarında üzerine bi't-tevliye takrîr-i da'vâ idüb mahmiye-i merkûme esvâkıdan Çakıcılar sükunda vâki' bir tarafı Muhammed mülkü ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ mülkü ve bir tarafı Receb mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan bir bâb dükkan mütevellîsi olduğum zikr olunan mescidin imamına icâresi meşrûta vakf-ı dükkan iken merkûme Halime mâlikâne tasarruf ider su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl cevâb virüb dükkân-ı mezkûr Ramazân bin Veli nâm kimesnenin mülkü olub sene seb'a 'aşera ve elf târîhinde babam Mustafâ Beşe'ye iki bin akçeye bey' ve teslim ve kabz-ı semen idüb babam hayûtunda iken vefât idüb bi-cihetü'l-ırsis-i şer' bana intikâl eyledi mülk-i mevrûsum olmak üzere tasarruf iderin vech-i meşrûh üzere olduğu ma'lûmum değildir deyû inkâr itmeğin mütevellî-i mezkûrden da'vâsına mübeyyine beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz olmağın hudûd-u merkûme ile mahdûde olan dükkan mahalle-i mezbûre mescid-i şerifinin imamına meşrûta vakf-ı dükkan olduğu ma'lûmu olmadığına merkûme Halime'ye yemîn teklîf olundukda ol-dehî 'alâ vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahî'l-'azîm itmeğin mütevellî-i mezkûr da'vâ-yı merkûmeden men-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin min Cemâziye'l-âhir sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hamza Beg ibn-i Bekir, Mustafâ bin Mûsâ, Mahmud bin Veli, Pir Ahmed bin Mehmed, Süleymân bin Halîl ve gayruhum.

23-2 Darb

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Nesli bint-i Budak nâm zimmî meclis-i şer‘de bâ‘isetü hâze‘l-kitâb Esmahân bint-i Ebri nâm hâtûn mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ idüb tarîh-i kitâb günü merkûme Esmahân yumruk ile beni darb idüb te‘addî eyledi su‘âl olunub takrîr-i tahrîr olunmak matlûbundur didikde gıbbe’s-su‘âl ve ‘akîbü‘l-inkâr müdde‘iyye-i merkûmeden da‘vâsını mübeyyine beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden âcize olmağın mezbûre Nesli vech-i meşrûh üzere darb ve te‘addî eylemediğine merkûme Esmahan’a yemîn teklîf olundukda ol-dehi ‘ala vefkî‘l-mes‘ûl yemîni billahi‘l ‘azîm itmeğın da‘vâ-yı merkûmeden mezbûre Nesli men-i birle mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fi‘l yevmi’s-sâdis min Cemâziye‘l-âhir sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Selmân Efendi el-müftî, Mevlânâ İbrahîm Efendi el-müderriş, Mevlânâ Abdülhalim Çelebi bin Muharrem Efendi ve gayruhum

24-1 Mîrâs Da‘vâsı

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sudirhemi Nâhiyesine tâbi‘ Bulamas nâm karyeden iken mukaddemâ vefât iden Dede Beg ibn-i Hamza nâm kimesnenin verâseti li-ebeveyn karındaşı İbrahîm ve Mehmed’e ve kız karındaşı Meryem’e ve sulbiye kızı Hatice‘ye münhasıra olduğı ilm-i şer‘i ile ma‘lûm oldukdan sonra mezkûr İbrahîm kendi tarafında asîl ve merkûmûn Mehmed’e ve Hatice ve Meryem taraflarından hususu âtiyü‘l-beyânı ikrâr ve ibrâya vekîl olub Yakub Dede bin Hızır ve Kasım ibn-i İbrahîm şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan mezkûr İbrahîm meclis-i şer‘-i şerîfde bâ‘isü haze‘l-kitâb Mehmed Beşe bin İbrahîm mahzarında bi‘l-asâle ve bi‘l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezkûr Dede Beg’in muhallelâtından mezbûr Mehmed Beşe zimmetinde sekiz bin akçesi olub meblâğ-ı merkûm irs-i şer‘iyle bizim cümlemize intikâl eylemek ile meblâğ-ı merkûmu beynimizde ma‘lûm tarlada dehî muhallelât-ı merkûmedendir deyû mezbûr Mehmed Beşe‘den da‘vâ ve talep eylediğimizde araya muslihûn tavassut idüb da‘vâ-yı merkûmeden beynimizde kıymeti ma‘lûm bir çuherdâr tüfeng ve bir kılıç ve bir gümüş kemeri bukleli üzerine ‘akd-i sulh inşâ eylediklerinde biz dehî meblâğ-ı merkûmu kabul ve bedel-i sulh olan tüfenk ve kılıç ve bukleliyi mezbûr Mehmed Beşe yedinden alub kabz idüb meblâğ-ı merkûm tarla husûsunda bâkî hissemiz dehî kaldı ise dehî fâriğa olub mezbûr Mehmed Beşe’nin

zimetini da'vâ-yı merkûmeden ibrâ ve iskât eyledik min ba'de da'vâ ve nizâ'ımız kalmadı deyü bu husûsa müte'allik bir tarîk ile dehi bizden bi'z-zât veya vekilimden bi'l-vekâle da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmi'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-eceli't-tevessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l 'âşir min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hüseyin Beşe bin Mehmed, Hüseyin Çelebi Ebî Bekr, Mehmed Beşe bin Hüseyin Çelebi, Hasan Beşe Beg Abdullah, Abdî Beşe serdâr hâlâ, Abdî bin Mustafâ, Mustafâ bin Turgud, Ahmed bin Ali, Halîl bin Nûh .

24-2 Şirb-i Hamr

Mahmiye-i Konya'da hâlâ şehir subaşısı olan Ahmed Beg meclis-i şer' yine mahmiye-i merkûme mahallâtından Mu'în mahallesi sâkinelerinden Esmahan bint-i Şükr nâm hâtûnu ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm idüb merkûme Esmahan İçkal'a hendekinde sekrâneten yatır iken ahz ve ihzâr eyledim suâl olunub takrîr-i tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl merkûme Esmahan cevâb virüb târîh-i kitâb günü İçkal'a mahallesi sâkinlerinden Misafiroğlu nâm zimmînin menzilinde Kör Ivaz ve Hâkim Mehmed Beşe'in kız karındaşı oğlu Yavaş ve Eğlence ve Büsdan nâm kimesneler ile cem'olub şirb-i hamr üzere iken derabâb olundukda ehl-i meclis olanlar bizi bastılar deyû havflarından her biri bir tarafa firar eylediler ben dehi hendek virânesinden eşi'a etmeyüb kaçmak murâd eylediğimde düşüb sağ ayağım bere olub gitmeğe kudretim olmamağla ol mahalde subaşısı mezkûr beni ahz ve ihzâr eyledi deyû bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf itmeğin vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrâr ve takrîri bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Veli bin Hamza, Ahmed bin Ali, Mustafâ bin Receb, Ahmed bin Hızır ve gayruhum.

25-1 Kefillikten Çıkarma

Hâlâ mahmiye-i Konya'da sâkine Kürkçü Tuma veledi Niku nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîfde bâisü'l-hâze'l-kitâb Mürsel bin Dede Beg nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Suğla voyvodası Mahmud Ağa zimmetinde bi-tarîki'l-karz-ı şer'-i altı yüz kırk aded riyali gurus hakkım olub meblâğ-ı mezbûr babası

Şa‘bân Beşe emr-i kavlı-hâviye kefâletle kefil-i bi’l-mâl olub mezkûr Şa‘bân Beşe’ye dehi mezbûr Mürsel kefil-i bi’l-mâl olumuş idi el-halite haza kefâlet-i merkûmeden mezkûr Şa‘bân’ı ihrâc idüb husûs-ı merkûme müte‘allik da‘vâ dan mezbûr Mürsel’in zimmetini ibrâ ve iskât eyledim bâkî da‘vâ ve nizâ‘ım ve hak ve ‘alakam kalmadı didikde gıbbe’t-tasdik el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâdis ve’l-ıŝrîn min Cemâziye’l-âhire sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Fahru’l kuzât Selmân Efendi, Mevlânâ Ahmed Efendi bin el-Hâc Veli, Osmân Ağa kethüdâ-i Çavuşan-i Karaman, Abdî Beg bin Mustafâ Beg.

25-2 Vakfa Aid Tarlanın Tasarrufu

Mahmiye-i Konya’da vâki‘ Dedeler evkâfına hâlâ mütevellî olan Abdülkadir bin Abdülcelil nâm kimesne meclis-i şer‘de zikr-i âtî olan araziye vazî‘ü’l-yed olan iş bu Ahmed bin Şa‘bân nâm kimesne mahzarında üzerine bi’t-tevliye takrîr-i da‘vâ idüb mahalle-i merkûme hâricinde Akkarban saray kurbunda bir tarafı mezkûr Ahmed mülkü ve bir tarafı Abdülcelil Efendi mülkü ve bir tarafı Kuru Beşe mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olan dört evlek arz-ı hâliye mütevellîsi olduğum Dedeler’in vakfı olub beher sene ‘öşr ve resmi cânib-i vakfa ‘âid iken mezbûr Ahmed mâlikâne tasarruf idüb suâl olunub bi- hasbi’s-şer‘i kasr-ı yedine tenbîh murâd iderin deyücek gıbbe’s-su’âl arz-ı merkûmenin tasarrufu babamdan bana intikâl eylemekle mülk-i mevrûsum olmak zannı ile tasarruf iderin vech-i meşrûh üzere vakf olduğu ma‘lûmum değildir deyü inkâr ile cevâb virmeğın mütevellî-i mezkûrden sadak mukâline beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Mustafâ bin Haydar ve Ca‘fer bin Ali nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî’l-hakîka hudûd-u merkûme ile mahdûd olan dört evlek arz-ı mezkûr Abdülkadir mütevellîsi olduğu Dedeler’in kadîmden vakfıdır beher sene ‘öşr ve resmi vakf-ı merkûme ‘âid vakf tarladır bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehî ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde gıbbe’t-ta’dîli’ş-şer‘-i şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vakı‘a olmağın arz-ı merkûmeyi Dedeler vakfı olmak üzere mütevellî-i mezkûr kâlâvel vakfiyet üzere zabt ve tasarruf idüb mezbûr Ahmed’in kasr-ı yedine tenbih-i birle mâ vak‘a li-ecli’t-temessüt bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’l-hâmis min Cemâziye’l-âhire sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Kudred Beşe ibn-i Hızır Beşe, Nasrullah Beg ibn-i Emrullah, Osmân bin Secca', Mahmud bin Veli ve gayruhum.

25-3 Bir Şarta Bağlı Azad Hakkında Anlaşmazlık

Orta boylu elâ gözlü açık kaşlı sarışın ru'usiyü'l-asl olup mahmiye-i Konya hamiyet-i 'ani'l-beliyye mahallâtından Nehr-i Kâfir mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Himmet bin Sefer nâm kimesneye rıkka-i mu'teref olan bâisü'l-hâze'l-kitâb Yusûf bib Abdülvehhab meclis-i şer-'i şerîfde işbu mezbûr el-Hâc Himmet mahzarında üzerine takrîr-i da'va idüb târîh-i kitâbdan on ay mukaddem efendim mezbûr el-Hâc Himmet bana hitâb idüb iki türbede sathiyânımı tûle idüb etmâm-ı hizmet eyledikten sonra cümle-i malımdan i'tâk ve mülkümünden aglân olasın deyû te'allikan beni i'tâk idüb ben dehi hizmet-i merkûmeyi edâ eylediğimde cümle-i malından mukfî olmuş iken beni yine raka olmak üzere istihdâm murâd ider su'âl olunub takrîr-i tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr Yusûf 'dan sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mustafâ bin Ali ve Hüseyin bin Merâmlı ve Süleymân bin Halîl nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hazırûn olup istishad olunduklarında fî'l-hakîka mezbûr el-Hâc Himmet 'abd-i memlûki olan mezbûr Yusûf'a bizim huzûrumuzda hitâb idüb iki türbede sathiyânımız tûla idüb etmâm-ı hizmet eyledikten sonra cümle-i malımdan i'tâk ve mülkümünden itlâk olasın deyû ta'lika i'tâk eyledikde mezkûr Yusûf dehi hizmet-i merkûmeyi edâ eyleyüb cümle-i malından mu'tek oldu vech-i meşrûh üzere mezkûr el-Hâc Himmet'in mukakkîdir bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehî ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın mezkûr Yusûf 'un 'affina hüküm-ü birle mâ vaka'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî 'aşer min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ramazân bin Mehmed, Mehmed bin Mehmed, Mahmud bin Veli, Pir Ahmed bin Mehmed, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

26-1 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından 'Îmâret mahallesi sâkinelerinden Rabia bint-i Veli nâm hâtûn meclis-i şer-'i şerîfde Üveys oğlu bâ'isü hâze'l-kitâb Mehmed bin Süleymân nâm şâbb mahzarında ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâkı' bir tarafı Îsâ Beg

oğulları mülkleri ve bir tarafı İbrahim mülkü ve ba'zen Sinan zımmî ve ba'zen Derader zımmî mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir sofa ve bir tâbhâne ve bir kıt'a hayatı müştemil olan menzilimi mezbûr Mehmed'e râic-i fî'l-vakt üç bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblâğ-ı merkûmun iki bin beş yüz akçesini hâlâ mezbûr Mehmed yedinden ahz-ü kabz eyledim zikr olunan menzil cem'-i tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûr Veli'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yehtâr-ı zabt ve tasarruf eylesin bâkî kalan beş yüz akçemi bi emrilahi te'âlâ vefâtımdan sonra techîz ve tekfîn ve sâir levâzımım harc ve sarf eyleye didikde gıbbe't-tasdîk elvicâhî li-eclî't-temessüt bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-sânî 'aşer min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Efendi ibn-i Receb, el-Hâc Mahmud Efendi el-hatîb, es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i es-Seyyid Hüseyin, el-Hâc Ahmed bin Receb, Süleymân Dede bin Hızır, İsmâ'îl bin Mustafâ, Halîl bin Derviş, Osmân Çelebi ibn-i Receb, İsâ bin Mûsâ, Osmân bin Hamza ve gayruhum.

26-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kasab Sinan mahallesi sükkânından Osmân Beg ibn-i İsmâ'îl nâm kimesne meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkirde bâ'isü hâze'l-kitâb el-Hâc Ahmed ibn-i el-Hâc Nûrullah mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Cerd-içi demekle ma'rûf mevzî'ide vâki' tarafeyn-i benim mülk-ü âharım ve bir tarafı çay ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub eşcâr ve kürümü ve bir sofa ve bir örtme ve bir kıt'a bağçe ve hayatı müştemil olan beş tahta bağımı beynimizde ma'lûm büyük ceviz ağacı ve iki ayak ve bir dehi mülkü olmak üzere ve kadîmden cereyân ide gelen suyu yolu ile mezbûr el-Hâc Ahmed'e râic-i fî'l-vakt on bir bin beş yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslim idüb ol dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabul eyledikten sonra Meblâğ-ı merkûmu mezbûr el-Hâc Ahmed yedinden bi't-tamâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sâbık iden bağ müştemilâtı ve cem'-i tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûr el-Hâc Ahmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin didikde gıbbe't-tasdîk elvicâhî li-eclî't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî 'aşer min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-kuzât Mevlânâ Osmân Efendi, es-Seyyid Hüseyin Çelebi ibn-i es-Seyyid Kemâl, es-Seyyid Mustafâ Çelebi ibn-i es-Seyyid Ahmed, el-Hâc Mustafâ bin Ali, Mustafâ Çelebi ibn-i es-Seyyid Ahmed, el-Hâc Mustafâ bin Süleymân, Ahmed bin Şeyhî, Mûsâ bin Süleymân, Ahmed bin Nûrullah, el-Hâc Mehmed bin Mustafâ ve gayruhum.

26-3 Vârisi Olmayan Kişinin Mallarının Beytümâle Alınması

Mahmiye-i Konya'da hâlâ beytü'l-mâl emîni olan fahrü'l-akrân Abdurrahman Beg meclis-i şer' de bâ'isü hâze'l-kitâb Şa'bân bin Îsâ nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb mukaddemâ mahrûse-i Burûsa'dan olub hâlâ mahalle-i merkûme mahallâtından merhûm Ahmed Dede mahallesi sâkinlerinden mezkûr Şa'bân'ın menziline hasta ve sâhib-i firâş iken fevt olan Hüseyin bin Mustafâ nâm kimesnenin zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamağla muhalledâtı cânib-i miriye 'âid ve râci' olmağla emânetim hasebiyle merhûm mezbûrun muhalledâtını kassâm defteri mûcibince merkûm Şa'bân yedinden bi't-tamâm ahz ve kabz eyleyüb zimmetini ibrâ ve iskât eyledim ba'de'l-yevm merkûm mezbûrûn muhalledâtına mute'allik merkûm Şa'bân üzerinde bir akçe ve bir habbe kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî evâsıtı şehr-i Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru's-sâlikîn Mevlânâ Eşşeyh Abdurrahman Efendi, Abdurrahman Çelebi bin Abdurrahman Efendi, Hıdır bin Derviş, Mahmud bin Veli, İsmâ'il bin Lütfî.

27-1 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Karakaş mahallesi sâkinelerinden Emine ve Saliha bint-i Mahmud nâm hâtûnlar meclis-i şer'î hâtır-ı lâzımü't-tevkerde bâis-ü hâze'l-kitâb Hüseyin Beg ibn-i Yakub nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâkî bir tarafı İbrahîm Beg ve bir tarafı Abdî mülkü ve bir tarafı Hasan mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd olub bir sofa ve bir oda ve iki tâbhâne ve iki samanlık ve bir örtme ve iki su kuyusu ve havlu ve dört tahta bâğı müştemil olan menzilimizi mezbûr Hüseyin Beg'e râci-i fî'l-vakt on yedi bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblâğ-ı merkûm-u mezbûr Hüseyin Beg yedinden bi't-tamâm ahz ve kabz eyledik zikr-i sâbık iden menzil-i müştemilâtı ve cem'-i

tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûr Hüseyin Beg’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yesâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhi mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb ve sebt olunub yed-i tâlibe vaz‘ olunduğu vakt-i hâcetde ihticâc ide cera zalik ve hurrîre fî’l-yevmi’s-sâlis ‘aşer min Cemâziye’l-âhire sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beg ibn-i Halîl , Dervîş Hüseyin ibn-i Ahmed, Hâcî Mehmed bin Salih, Ahmed bin Mustafâ, Abdî ibn-i el-Hâc İbrahîm, Mahmud ibn-i el-Hâc İbrahîm, Hüseyin ibn-i el-Hâc Ahmed, Hasan bin Ömer, Mehmed bin Hüseyin, Mahmud bin Hüseyin, Bekir ibn-i Hâce Ömer ve gayruhum.

27-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sükkânından zîdetü’l-müdekkikîn Mevlânâ Mehmed Efendi ibnü’l- merhûm Îsâ Efendi tarafından bey‘-i âtiyü’l-beyânı ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub Mevlânâ İbrahîm Efendi ibn-i el-Hâc Mustafâ el-müderris ve Mustafâ Efendi ibn-i Hüseyin Çelebi şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Veli el- müderris meclis-i şer‘i lâzımü’t-tevkerde bâ‘isü hâze’l-kitâb İbrahîm Beg ibn-i Bayezid mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mütevekkil-i mûmâ iley Mehmed Efendi mahmiye-i merkûmede âsude olan kâtibü’l-‘ârifîn Hazreti Şeyh Sadreddin nûrullah merkaduhu mahallesinde vâkî‘ bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı ‘Abide Hâtûn mülkü ve bir tarafı Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silk-i mülkünde münselik iki bâb oda ve bir nimboş ve bir tâbhâne ve üç kıt‘a hayatı müştemil olan menzilinî İbrahîm Beg’e râic-i fî’l-vakt on bir bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslim idüb ol dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabul eyledikden sonra meblâğ-ı merkûmü mezbûr İbrahîm Beg yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledi hudûd-u merkûme ile mahdûd olan menzil cemi‘ tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr ve zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olunub hurrîre fî’l-yevmi’s-sâlis ‘aşer min Cemâziye’l-âhire li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.(Menzil-i mezbûr bâdıheva(?) merhûm kâdıhürrem şâh‘a beher sene yalnız sekiz akçedir =Belgenin kenarına not düşülmüş)

‘Umdetü’l-kuzât Mevlânâ Yahyâ Efendi, Mevlânâ Eşşeyh Mustafâ Efendi ibn-i Memî Çelebi, Mevlânâ Eşşeyh Mahmud Efendi, el-Hâc Abdülkerim ibn-i el-Hâc

Lütfullah, Mehmed bin Mahmud, İbrahim Çelebi ibn-i Memi Çelebi, Mahmud bin Mehmed ve gayruhum.

27-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Âişe ve Safiye bint-i Mustafâ nâm hâtûnlar tarafından bey'î âtiyü'l-beyânı ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub merkûmetânı ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Mustafâ Çelebi ibn-i el-Hâc Ahmed ve Mahmud bin İsmâ'îl nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed Beg ibn-i Osmân meclis-i şer'-i şerîfde bâ'isü hâze'l-kitâb Mahmud bin Mustafâ nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilelerim merkûmetân Âişe ve Safiye mahmiye-i merkûme mahallâtından ibn-i Şahin mahallesinde vâki' bir tarafı merhûm Şeyhler vakfı ve bir tarafı Ahmed Çelebi mülkü ve tarafeyn-i tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silk-i mülkümde münselik bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir mikdar hayatı müştemil olan menzillerini mezbûr Mahmud'a râic-i fi'l-vakt iki bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabul eyledikten sonra meblâğ-ı merkûmu mezbûr Mahmud yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eylediler zikr olunan menzil cem'î tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûr Mahmud'un mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrire fi'l-yevmi's-sânî 'aşer min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ali Çelebi ibn-i el-Hâc Îsâ, Lütfullah Çelebi ibn-i Fazlullah Efendi, Derviş Bekir ibn-i Hasan Dede, Mehmed bin Mustafâ, İsmâ'îl bin Ahmed, Hasan Halîfe ibn-i Derviş Hüseyin ve gayruhum.

28-1 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden İbrahim Beg ibn-i Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'î hâtır-ı lâzımı't-tevkîrde bâ'isü hâze'l-kitâb fahru'l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi ibn-i Hüseyin Çelebi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Gürden dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' bir tarafı mûmâ ileyh Ali Efendi mülkü ve bir tarafı Derviş mülkü ve bir tarafı nehr-i cârî ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silk-i mülkümde münselik eşçâr ve kürûmi ve evi virânesi ve bir kıt'a arz-ı hâliyyeyi müştemil olan üç tahta bağımı mûmâ ileyh Ali Efendi'ye yüz 'aded riyali guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile

iştirâ ve teslîm ve kabul eyledikten sonra meblâğ-ı merkûmu mûmâ ileyh Ali Efendi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bâğ müştemilâtı ve cem'-i tevâbi'i ve levâhıkı ve harâik ve mürâfiki ile hîn-i 'akdden mûmâ ileyh Ali Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşa' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrire fi'l-yevmi's-sânî 'aşer min Cemaziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İbrahim Efendi el-müderriş, Halîl ibn-i el-Hâc Abdülkadir, İsâ Halîfe ibn-i Resûl el-hatîb, el-Hâc Kazım ibn-i el-Hâc Mehmed, el-Hâc Ulaş ibn-i Hüseyin, Veli ibn-i el-Hâc Muslî, Hasan Çelebi ibn-i Abdî, Ahmed bin Hüseyin Çelebi ve gayruhum.

28-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken bundan akdem hâlak olan Benefşe nâm zimmînin zevc-i metrûki ve vârisî olan Serkîz veled-i Ehi nâm zimmî meclis-i şer'î şerîfde iş bu bâ'isü'l-kitâb Keregöz veledi Karagöz nâm zimmî mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Çirkab mahallesinde vâkî etrâf-ı sâlisesi Hamza halîfe mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub zevcem helak-i merkûme Benefşe zimmetinde olan hukuk-ı şer'iyem mukâbelesinde bi-ciheti'l-'ırsi'ş-şer'î bana intikâl eyleyüb mülk-i mevrûsum olan bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir kıt'a bağçe ve hayatı müştemil menzilimi mezbûr Keregöz'e on beş aded riyal-i guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabul eyledikten sonra meblâğ-ı merkûmu mezbûr Karagöz yedinden bi't-tamâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cem' tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûr Keregöz'ün mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Abdurrahim Efendi ibn-i Hüseyin el-müderriş, İsmâ'îl bin Abdullah, Mehmed halîfe ibn-i Resûl, Hasan Halîfe ibn-i Hamza Hâce, Halîl bin Nûh , Receb bin Halîl , Mahmud bin Veli ve gayruhum.

28-3 Mîrâs Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken bundan akdem helak olan Sefer nâm zimmînin 'ammisi oğlu hasranvârisi olan Yasef Veled-i Çakır nâm zimmî meclis-i şer'î

şerîfde helak-ı mezkûrun muhallelâtına vâzi'ü'l-yed olan bâ'isü hâze'l-kitâb Keregöz veled-i Karagöz nâm zımmî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb 'ammim oğlu helak-ı mezbûr Sefer'in muhallelâtından bi-ciheti'l-'irsi's-şer'î bana intikâl iden hisse-i şer'iyem mukâbelesinde muhallelât-ı merkûmeden mezbûr Keregöz yedinden cemî' şerâyit-i sulhu câmi' tehâruc-i şer'î ile on iki aded riyali gurus üzerine akd-i sulh inşâ' ittiklerinde ben dehi sulh-i merkûmu kabul ve bedel-i sulh olan meblâğ-ı merkûmu mezbûr Keregöz yedinden ahz ve kabz eyleyüb mâ'adâ hakkımdan fâriğa olub zimmetini ibrâ ve iskât eyledim bâkî da'vâ ve nizâ'im ve hak ve 'alakam kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Abdurrahim Efendi ibn-i Hüseyin el-müderriş, İsmâ'il bin Abdullah, Mehmed halîfe ibn-i Resül, Hasan Halîfe ibn-i Hamza Hâce, Receb bin Halîl , Serkîz veled-i Ehi ve gayruhum.

28-4 Nafaka Takdîri (Arabça)

Faraza ve gaddere'l-hâkimü'l müvakkî a'lâhü el-mütevakkî rızâen mevlâhu li-nafakati's-sığâr-ı el-med'üveyni Pir Ahmed ve Rihsân ve Döndü evlâd külle veli-kisvetihim ve li-sâir havâicihim ez-zarûriyyeti külle yevmin yemzî fî târîhihi bi-zeylihi li-küllü vâhıdın minhümâ sülsete derâhime kazıyyeten râiceten fî'l-vakti 'alâ ebîhim el-kâyed 'anhümâ ve hevkülühü el-mezbûr bi-talebi ümmihim ve hâfizetihim Âişe ve Abdullah ve hüm fî hücrihâ ve terbiyetihâ ve ezine lehâ en nesneden(?) el-meblağ-ı l-mefrûzi'l-mezbûr ve'z-zarûre bi-rucû'i aleyhi vakte'z-zaferi farzen ve iznen sahîhayni şer'iyeyni cerâ zalike ve hurrîre fî'l-yevmis-sâbi' 'aşer min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mahmud bin Veli, Hasan Beşe bin Abdullah, Nûh bin Mehmed.

29-1 Mîrâs Da'vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kalenderhâne Mahallesi sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden İbrahîm ibn-i el-Hâc Hüseyin nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Elif bint-i Dervîş nâm hâtûn tarafından Ömer Beşe ibn-i Osmân ve Ahmed bin Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan hâlâ zevci Osmân ben meclis-i şer'de müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğlu olub ba'dehü vefât iden İsâ nâm sağırin li-ümm

karındaşı ve hasran vârisi olmağla muhallefâtına vâzi'ü'l-yed olan bâ'isü haze'l-kitâb Ali bin Ömer nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle da'vâ idüb zevcem merkûm Elif'in zevci mezkûr İbrahîm zimmetinde olan beyinlerinde ma'lûm mehr-i müecceli ve muhallefâtından bi-ciheti'l-irsi's-şer'i kendiye intikâl iden rub'ı hissesi ile'l-an bâkî kalmağın muhallefât-ı merkûmeden vekâletim hasebiyle mezbûr Ali'den taleb iderin su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl cevâb virüb târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem sağîr-i mezbûr İsâ hâl-i sıhhatinde iken vasî-i mansûbu olan işbu Veli ibn-i Hâce Ömer'den merkûme Elif vec-i meşrûh üzere hukûkunu taleb eyledikde cemî' şerâyit-i sulhu câmi' tehâruc-i şer'i ile üç bin beş yüz akçe üzerine 'akd-i sulh vâki' oldukda merkûme Elif meblağ-ı merkûmu vasî-i mezkûr Veli yedinden alub kabûl ve kabz idüb mâ'adâ hakkından fâriğa olub da'vâ-yı merkûmeden sağîr-i mezbûrun zimmetini ibrâ eylemişdi deyücek gıbbe'l-inkâr mesfûr Ali'den sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Ahmed ve Receb Dede ibn-i el-Hâc Abdî nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişâd olundukda fî'l-vâki' târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem merkûme Elif'in zevci müteveffâ-yı mezbûr İbrahîm zimmetinde olan mehr-i müecceli ve muhallefâtından rub'ı hissesi mukâbelesinde sağîr-i mezkûrun vasî-i mansûbu mezbûr Veli yedinden cemî' tehâruc-i sulhî câmi'-i tehâruc-i şer'i ile üç bin beş yüz akçe üzerine 'akd-i sulh olub sağîr-i mezbûrun zimmetini ibrâ eyledi bu husûsa biz şahidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîli's-şer'i şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a olmağın da'vâ-yı merkûmeden vekîl-i mezkûr Osmân men'-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beg ibn-i Halîl, Mahmûd Çelebi ibn-i el-Hâc Mehmed, Abdî ibn-i el-Hâc İbrahîm, Ebû Bekir bin Abdî, Hüseyin Beg ibn-i Abdullah, Nasûh bin Mehmed ve gayruhum.

29-2 Suça Karşılık Verilen Cezanın Ödenmesinin Bir Şarta Bağlanması

Mahmiye-i Konya'da hâlâ şehir subaşısı olan kıdvetü'l-enâs ve'l-akrân İsmâ'il Ağa zîde kadruhünün kethüdâsı olan Halîl Çelebi meclis-i şer'i şerîfde bâ'isü hazel-kitâb Arslân bin Murâd mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mukaddemâ mezkûr Arslân'ın bir husûsu için hilâf-ı şer'a vaz' eylediği sebebi ile cürmüne tevcih eylemekle üç yüz akçeye kat' idüb beş güne dek bana teslîm talâk-ı ender olsun deyü

şartlamışdım mezkûr Arslân dördüncü gün meblağ-ı mezbûru bana virüb teslîm eyleyüb şartına vefâ eyledi ba'de'l-yevm rencîde olmaya didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî evâili Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin Şeyh Yahyâ Efendi, Mahmûd bin Veli, Nasûh bin Mehmed, Selmân bin Halîl, İsmâ'îl bin Lütfî, Halîl bin Veli ve gayruhum.

29-3 Fi'il-i Şeni' İddiası

Mahmiye-i Konya mahallâtından Topraklık Mahallesi sâkinelerinden Şehriye bint-i Muharrem nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb es-Seyyid Gülâmî bin Eyûb nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i kelâm ve best merâm idüb târîh-i kitâbdan sekiz gün mukaddem mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' Çumrâ ve Ervâd nâm karye beyninde musalihama gider iken mezbûr es-Seyyid Gülâmî beni ahz idüb cebren bana fi'il-i şeni' itmek murâd eyledikde ceze' ve feze' ve feryâd eylememle beni terk idüb gitdi su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbundur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr ve ba'de'l-'acz 'ani'l-beyyine mukaddemâ zikr olunanla karyeler beyninde müdde'iyeye-i merkûme Şehriye'ye vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şer'a vaz' ve te'addî eylemediğine mezbûr es-Seyyid Gülâmî'ye yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'alî vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahî'l-'azîm itmeğin mâ-vak'a 'alî vukû'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Efendi el-Müderriş, es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i es-Seyyid Hüseyin, İbrahîm Beg ibn-i Bâyezid, Bekir bin Hasan, Receb bin Yahyâ ve gayruhum.

30-1 Otlamak İçin Verilen Koyunların Eksik Olması Hakkında Da'vâ

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden el-Hâc Pir Ali bin Abdülhalîm nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' Çâğlâk nâm karyeden bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Süleymân mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Mehmed ra'y için iki yüz kırk dokuz re's koyûn virüb ol-dehi zabt ve ra'y idüb ba'de zikr olunan koyûnlarımın iki yüz yigirmi beş re'sini bana teslîm idüb yigirmi dört re's koyûnlarımı helâk oldu deyü cevâb virüb beynimizde münâze'a vâki' olmuşidi el-hâlite haza zikr olunan yigirmi dört re's koyûn husûsuna müte'allik

da'vâdan fâriğa olub mezbûr Mehmed'in zimmetini da'vâ-yı merkûmeden ibrâ ve iskât eyledim min ba'de da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Abdullah Dede bin Lütfullah, Ahmed bin Mustafâ, Abdülganî bin Ahmed, Hıdır bin Derviş ve gayruhum.

30-2 Muhâla'a

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Râziye bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb zevci olan Eşkâ bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb zevcem merkûm Eşkâ ile beynimizde musâfât ve zîndegânî olmamağla zimmetinde mütekarrir olan mehr-i müeccelimden ve nafaka-i 'iddetimden ve zevciyete müte'allik cemî' da'vâmdan fâriğa olub zimmetini ibrâ ve iskât eylediğimde ol-dehi benim ile muhâla'a ve kat'i 'alâka eyledi husûs-ı mezbûreden 'ahd-i hümâ âharin zimmetini ibrâ eylemeğın mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talepleriyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi't-tâsi' 'aşer min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ehî Çelebi ibn-i Şeyh Yahyâ, Nasûh bin Mehmed, Mehmed bin Mehmed, Mahmûd bin Veli, Yûsuf bin Ali, İsmâ'îl bin Lütfî, Hâcî bin Derviş ve gayruhum.

30-3 Zimmî Bir Kişiyeye Kefil Olma

Mahmiye-i Konya'da sâkin Suğlâ Hâsının voyvodasının şerîkî olan İbrahîm Ağa meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde bâ'isü haze'l-kitâb Kürkçü Tûmâ veled-i Nîkû nâm zimmî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan Şa'bân Beşe zimmetinde olan hakkından mezbûr Tûmâ'ya deyni için teslîm-i emr-i kabûl-i hâviye kefâlet ile kefil-i bi'l-mâl oldum didikde vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrâr ve takrîri mezbûr Tûmâ talebiyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Abdî Beşe serdâr-ı yeniçeribaşı Konya, İbrahîm Beşe çukadâr, Sinân Beg el-Müderris ve gayruhum.

30-4 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Resûl bin Halîl nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Hamza Beg ibn-i Ebî Bekir mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' Hatîb nâm karyede vâki' bir tarafı Yûsuf bağı ve bir tarafı Ahmed Beg tarlası ve bir tarafı Hızır Beşe bağı ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub eşcâr ve kürûmî ve bir kıt'a arz-ı hâliyemi müştamil olan bir dönüm bağıyı târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem mezbûr Hamza Beg'e dört bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Hamza Beg yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zıkr olunan bağ cemî' tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûr Hamza Beg'in mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-eclî't-temesük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-'ışriyn min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Osmân Ağa kethüdâyerî, Mehmed Beşe ibn-i Mustafâ, Hüseyin bin el-Hâc Hızır, Mehmed bin Dervîş ve gayruhum.

31-1 Sille'deki Zimmilerin Mütevellî Maaşı İçin Verdikleri Parayı Talebi

Husûs-ı atıyyü'l-beyân için 'izzetlü mirmirân-ı Karaman hazretlerine ve bu cânibe hitâben emr-i şerîf bi'l-fi'îl mirmirân-ı Karaman olan refî'ü'l-kadr ve 'azîmü'ş-şân Mehmed Paşa beserallahü mâ-yerîd ve mâ-yeşâ hazretleri cânib-i 'alîlerinden husûs-ı merkûme mübâşîr ta'yîn buyurulan Mehmed Ağa muzâheretiyle mahmiye-i Konya'da vâki' merhûm ve ma'fûrle Sultân Alaeddin tâbe serâhu câmi'i şerîfi evkâfından Sille nâm karye zimmîlerinden Minhâil Keşîş veled-i Aslân ve Kablân Keşîş veled-i Mesâde ve Kurd Keşîş veled-i Kedîk ve Mavrî veled-i Bestân ve Hıtır veled-i Münâil ve Ayne veled-i tâğdî ve Aslân veled-i Yânûs ve Sâye veled-i Hıtır zimmîler ve sâiri meclis-i şer'î hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde sâbıkan evkâf-ı mezbûre mütevellisi olan bâ'isü haze'l-kitâb Süleymân Çelebi ibn-i Mehmed Hâce mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb tahrîr-i cedîd defteri mûcibince üç yüz doksan altı neferimizden mezbûr Süleymân Çelebi ber mûcib-i emr-i 'âlî kendinin sebebi ma'âşî için ta'yîn olunan gulâmiyeyi mîrî için cem' ve tahsîl eylediği iki bin yüz 'aded riyâlî guruşu yedimizde olan emr-i şerîf muktezâsınca kadîmî me'âşetimiz hasebiyle yine bize redd ve teslîm olunmak lâzım gelmeğın meblağ-ı merkûm iki bin yüz 'aded riyâlî mezbûr Süleymân

Çelebi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyleyüb husûs-ı merkûme müte'allik ve gayr-ı tarîkle da'vâdan mezbûr Süleymân Çelebi'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledik bâkî da'vâ ve nizâ'ımız ve hak ve 'alâkamız kalmadı ba'de'l-yevm bir tarîkle dehi bizden veya vekîlimizden da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmi'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temesük mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Zehrû'l-a'yân Mehmed Ağa, Osmân Çelebi ibn-i el-Hâc Mustafâ, Mehmed Ağa ibn-i Hüseyin, es-Seyyid İbrahîm Çelebi ibn-i es-Seyyid Pîrî Çelebi, Mehmed Çelebi ibn-i Üveys, el-Hâc Mehmed bin Hasan, Mollâ Ahmed bin Mahmûd Hâce, Halîl bin Mehmed, Ahmed bin Şeyh Yahyâ, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

31-2 Hibe (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Ümmî bint-i Nûrullah Efendi nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde sadriye kebîre kızı Fatıma bint-i Hasan nâm hâtûn tarafından tasdîk-i atıyyü'l-beyâna vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan zevci Mehmed Beg ibn-i el-Hâc Hasan mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Ebdân kurbunda vâki' kıbleten ve şimâlen tarîk-i 'âmm şarken Âişe hâtûn mülkü ve garben merkûme Fatıma hâtûn mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde münselik eşcâr ve kürûmî ve bir bâb evi ve bir kıt'a arz-ı hâliyemi müştemil olan dört tahta bağımı kızım merkûme Fatıma'ya ba'de't-tahliyeti's-şer'îye hibe-i sahîha-i şer'îye ile hibe ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol-dehi meclis-i hibede ithâb ve kabûl eyledi zikr olunan bağ cemî' tevâbi'yle hîn-i hibeden merkûme Fatıma'nın mülk-i mevhubudur keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-ışriyn min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ömer ibn-i el-Hâc Hasan, el-Hâc Abdülkerîm ibn-i Muhiyiddin, Ahmed Beg ibn-i Mehmed, Mûsâ Halîfe ibn-i Yûsuf, Muslî bin Mahmûd ve gayruhümü'l-huzzâr.

31-3 Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mikâil veled-i Bûğûz nâm zimmî meclis-i şer'de yine mahmiye-i merkûme sükkânından bâ'isü haze'l-kitâb Enzâm veled-i Evânûs

nâm zimmî ihzâr ve müvâcihesinde üzerine takrîr-i da'vâ idüb mezkûr Enzâm zimmîye bir buçuk seneye nefsimi altmış guruşa icâr idüb ol-dehi vech-i meşrûh üzere istîcâr ve kabûl eyleyüb sene tamamına deĝin hizmetimi edâ eylediĝimde zikr olunan guruşu hizmetim mukâbelesinde bana virmekde te'allül ider su'âl olunub şer'ile ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Enzâm cevâbında vech-i meşrûh üzere bir buçuk sene bana hizmet idüb altmış gurşu kûl itdiĝüne inkâr idüb mezbûr Mikâil'e dehi vech-imeşrûh üzere kûl itmedüĝüne ikrâr ve i'tirâf itmeĝin kûl şer'an isbât olmadıkça mezbûr Mikâil meblaĝ-ı mezbûru taleb ve da'vâdan men'-i birle mâ-vak'a mezbûr Enzâm zimmî talebiyle ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Mehmed, Ahmed bin Mehmed, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh, İsmâ'il bin Lütfî, Mehmed bin Hıdır ve gayruhum.

32-1 Borcu Bir Şarta Baĝlama

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Gazâl veled-i Gülâb nâm ermenî meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Arzûmân veled-i Melekşe mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Arzûmân'ın deyn-i şer'iyede zimmetinde elli 'aded riyâlî guruşu lâzimü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deynimdir târîh-i kitâbdan doksan gün temâmına deĝin bi't-temâm edâ ve teslîm ve ta'ahhüt eyledim didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mezbûr Arzûmân dehî takrîr-i kelâm idüb meblaĝ-ı merkûm husûsunda ta'yîn-i vakt idüb şart eyleyüb ba'dehü vakt-i merkûmede meşrûtuna vefâ eylemedi deyü mezkûr Gazâl bana hilâf-ı vâki' isnâd idüb vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan kelimât eylemiş su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezkûr Gazâl mezbûr Arzûmân hakkında vech-i meşrûh üzere kelimât eyledim ve ol-dehi eylemedi dimeĝin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İsâ bin Maksûd, Pir Hasan ibn-i Abdullah, Mahmûd bin Veli, Mustafâ bin Mûsâ ve gayruhum.

32-2 Mahsûle Karşılık Ödenecek Miktârlar

Mahmiye-i Konya hâsı ebvâbından Ertâş kapusu ve Atbazarı kapuları bevvâblarının ber vech-i iştirâk tûmârları karyelerinden olan Budâk nâm karye ra'ıyyetinden Osmân ve Bedel ve Yûsuf evlâdı Begi ve Yûnus bin Göçek ve Bayrâm bin Celâl nâm kimesneler meclis-i şer'de zikr olunan Ertâş kapusunun bevvâbı olan

Kurd Beşe ve Atbazarı kapusunun bevvâbı olan Mehmed bin Receb nâm kimesne tarafından tasdîk-i atıyyü'l-beyâna vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan Ali bin Şa'bân nâm kimesneler mahzarlarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme sınırı dâhilinde zirâ'ate Sâlih hâsıl verir arzı var iken ba'zı iktizâ hasebiyle âherin toprağını zirâ'at eylediğimizde mezkûrler evvel makûleden zecran lehüm mahsûllerinden bir 'öşr sâhib-i arza ve bir 'öşr sâhib-i ra'ıyyete alıverilmek bâbında emr-i şerîf ibrâz eylediklerinde beynimizde münâze'a vakı'a olmuşidi el-hâlite haza beher sene âherin sınırını zirâ'at ve harâset eyledikçe hâsıl olan mahsûlümüzden kendîlen(?) tîmârı olan mezkûr Budâk karyesi sınırında hâsıl olan kânûn-i kadîm muktezâsınca viregeldiğimiz sâlârî mahsûlü gibi kırkda bir mahsûllerini mezkûrân Kurd Beşe Mehmed'e edâ ve teslîm her birimiz ta'ahhüt eyledik min ba'de te'allül ve nizâ' ve 'inâd ve muhâlefetden fâriğa olduk didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurreire fî'l-yevmi'l-ışriyn min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed Halîfe bin Eyûb İmâm, Abdî Beşe bin Abdülcelil, Derviş İbrahîm bin Yahyâ, Veli bin Ivaz, Ibâd bin Selmân ve gayruhum.

32-3 Ref' Olunan Mütevellinin Mahsûl Talebi

Mahmiye-i Konya'da vâki' merhûm ve ma'fûrle Sultân Alaeddin tâbe serâhu câmi'i şerîfi evkâfına bi'l-fi'il müteveli olan fahru'l-a'yân Mehmed Ağa tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikre vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed Beg meclis-i şer'de sâbıkan evkâf-ı merkûmeye müteveli olan bâ'isü haze'l-kitâb Süleymân ibn-i Mehmed Hâce mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb evkâf-ı merkûmenin karâ ve mezârî'inde bu sene-i seniyyede hâsıl olub cânib-i vakfa 'âid olan mahsûlden müvekkil-i mûmâ ileyh Mehmed Ağa'ya 'âid olan hisse-i tevliyeti zabtıma mezbûr Süleymân Çelebi mâni' olur su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl cevâb virüb müteveli-i mûmâ ileyhın berâtı bu senede vâki' olan hasâddan sonra olmağın hisse-i tevliyet-i merkûme bana 'âid olmuşdur deyü fetvâyı ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kiraet olundukda evkâf-ı müzâra'a ve karâ olub mahsûlü senevî olan câmi'in mütevellisi olan Zeyd ba'de'l-hasâd 'azl olunub yerine Ömer müteveli oldukda mahsûlünden Zeyd'in müstehak olduğu vazîfesini ana virmeyüb habersiz kendiye zabta kâdir olur mu el-cevâb olmâz deyü buyurulmağın Konya'nın hasâdı işbu sene-i mübârekde vâki' şehr-i rebî'ül-evvelin

onuncu günü olub tevliyet-i merkûme mûmâ ileyh Mehmed Ağa'ya ba'dehü cemâziye'l-evvelde tevcîh olunmağla hisse-i tevliyet-i cümle Süleymân Çelebi'nin olub müteveli-i cedîde nesne lâzım gelmeğın vekîl-i mezbûr Mehmed Beg mu'arızadan men'-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî ve'l-ışriyn min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

İbrahîm Beşe çukadâr, Mahmûd bin Veli, Nasûh bin Mehmed, Mustafâ bin Mûsâ, Mehmed bin Dervîş ve gayrum.

33-1 Ref' Olunan Mütevellinin Mahsûl Talebi

‘İzzetlü İsâ Efendi ibn-i Dede hazretlerinin

Husûs-ı atıyyü'l-beyânın istimâ'ı ve tahrîri için mahmiye-i Konya hamıyyet-i 'ani'l-beliyyede vâki' merhûm Sâhib-i atâ binâ eylediği dârul-hadîs medresesi evkâfına mukaddemâ müteveli olan Ahmed bin Mehmed nâm kimesne yedinden 'izzetlü mirmirân-ı Karaman hazretlerine ve bu cânibe ve mahmiye-i merkûme müftüsüne hitâben Ebû Bekir Ağa mübâŝeritiyle emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâl vârid olmağın bi'l-fi'il mirmirân-ı Karaman olan refi'ü'l-kadr ve 'azimü'ŝ-şân Mehmed Paşa beserallahü mâ-yeşâ hazretleri taraf-ı yer şürefâlarından kazıyye-i atıye'z-zikre mübâşir ta'yîn buyurulan Dilâver Beg ve ber-mûcib-i emr-i şerîf mübâşir olan mezbûr Ebû Bekir Ağa müzâheretleriyle hâlâ mahmiye-i merkûmede müftû olan Zehrü'l-müdekkikîn Mevlânâ Dervîş Mehmed Efendi ile cem' olunub 'akd-i meclis olundukda mezbûr Ahmed bundan akdem medrese-i merkûmede müderris olan Zebdetü'l-müderrisîn Mevlânâ Mehmed Efendi ibn-i İsâ Efendi mahzarında meclis-i mezkûrde üzerine takrîr-i kelâm idüb mûmâ ileyh Mehmed Efendi bin kırk yedi senesinde Mûsâ ve ben müteveli iken medrese-i mezkûre evkâfından üç senede hâsil olan mahsûlü müstekil kendiye zabt ve bana 'âid olan hisse-i tevliyetimi mûmâ ileyh Mehmed Efendi kabz idüb yedimde olan muhâsebe defteri mûcibince on dört bin yüz kırk yedi akçe tevliyet hissem ile'l-an zimmetinde bâkî kaldı bi-hasbi'ŝ-şer'i ve ber mûcib-i emr-i 'âlî su'âl olunub ahkâk-ı hak olmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl cevâb virüb mezbûr Ahmed târîh-i mezkûrde töhmet-i hiyânet ile ref' olunub yerine evlâd-ı vâkıfdan Ömer nâm kimesne müteveli olub edâ eylediğinden mâ'adâ hisse-i tevliyet-i merkûmeye berâtı mûcibince kabz eyleyüb ve mukaddemâ dehi vech-i meşrûh üzere benden da'vâ eyledikde bir müteveli 'azl olunub yerine âher nasb olundukda müteveli-i cedîd zemân-ı tevliyetde

kabz eylediği hisse-i tevliyeti andan ve benden da'vâ ve taleb-i kâdir olmadığına yedimde şeyhülislâm ve müftiyü'l-enâm adamallahü te'âlâ fezâlihül-yevmi'l-kıyâmdan olan fetvâ-yı şerîfe mûcibince husûs-ı mezbûr minvâl-i mesfûr üzere olduğu mukarrer ve muhakkik olmağla mezbûr Ahmed da'vâ-yı merkûmeden men' ve takrîr-i meşrûhuna mutâbık hüccet-i şer'îye dehi ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kıraet olundukda mezbûr Ahmed hakikat-i hâl ve mazmûn-ı hüccet-i merkûmeye münker olacak mümâ ileyh Mehmed Efendi'den sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Fahru'l-kuzât Mevlânâ Mustafâ Efendi ibn-i Mirzâ Halîfe ve Mevlânâ Hüseyin Efendi bin Ivaz li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olup iştişâd olunduklarında fî'l-hakîka mezkûr Ahmed târîh-i mezkûrde tevliyet-i merkûmeden 'azl olunub yerine Ömer nâm kimesne nasb olundukda ol-dehi edâ-i hizmet idüb berâtı mûcibince hisse-i tevliyet her ne ise kabz eyledi hisse-i tevliyet deyü mimâ ileyh Mehmed Efendi'den da'vâ ve taleb eyledikde da'vâ-yı merkûmeye bi-hasbi's-şer'a kâdir olmamağla mahmiye-i merkûmede hâkimü's-şer' ve dîvân-ı hümâyûnda mezbûr Ahmed da'vâ-yı merkûmeden men' ve ref' olundu zikr olunduğu üzere hakikat-i hâle ve mazmûn-ı hüccet-i merkûmeye biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın mezbûr Ahmed 'in ibrâz eylediği defterin târîhi olmayub ma'mûl-i bih olmadığından mâ'adâ vech-i meşrûh üzere eylediği da'vâlığı münhasıra olmağla min ba'de dehi da'vâdan men'-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-'ışriyn min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-kuzât Mevlânâ Yahyâ Efendi, Zehrü'l-meşâyih Mevlânâ eş-Şeyh Mahmûd Efendi, Mevlânâ eş-Şeyh Hasan Efendi, Ali Çelebi bin Nûrullah, Mehmed bin Emîr Dede, Mahmûd bin Veli.

33-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından İbn-i Şâhin Mahallesi sâkinlerinden Mahmûd bin Mustafâ meclis-i şer'de bâ'isetü haze'l-kitâb Ümmi Gülsüm ibnite el-merhûm Şeyh Ahmed Efendi nâm hâtûn tarafından tasdîk-i atıyyü'z-zikre vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan Ali Çelebi bin el-Hâc İsâ mahzarında ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâkı' bir tarafı merkûme Ümmi Gülsüm mülkü ve bir tarafı Ahmed Çelebi mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir mikdâr hayatı müştamil mülk-i müştêrâm olan menzilimi merkûmeye

râic-i fî'l-vakt iki bin yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûre yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cemî' tevâbi'yle merkûmenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî evâhiri Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Lütfullah Çelebi bin Fazlullah, Derviş Bekir bin Hasan Hüseyin, Mehmed bin Mustafâ, Nasûh bin Mehmed ve gayruhum.

34-1 Zinâ Eden Kişilerin Katl Edilmesi İle İlgili Görülen Da'vâ

Bi'l-fi'il Karaman Beglerbegisi olan refî'ül-kadr ve 'azîmü's-şân sâhibü'l-'izz ve'l-hân Mehmed Paşa beserallahü mâ- yerîd ve mâ-yeşâ hazretleri taraf-ı şerîflerinden husûs-ı atıyyü'l-beyâna mübâşir ta'yîn buyurulan Fahru'l-akrân Mehmed Ağa meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde mahmiye-i Konya muzâfâtından Hatunsaray nâhiyesine tâbi' Girvât nâm karyeden işbu bâ'isü'l-kitâb Mustafâ Beg ibn-i Yahyâ mahzarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb işbu sene-i mübârekde vâki' mâh-ı Cemâziye'l-âhire'nin on dokuzuncu sülsü gicesi mezbûr Mustafâ Beg'in hâzirân-ı bi'l-meclis olan Yahyâ ve Hâcî nâm kimesneler kendi menzili dâhilinde kız karındaşları Müslime nâm bîkr-i bâliğayı ve Ahmed nâm emred hidmedkârların kimesne ile boğub ikisini dehi me'an katl eylemişler hakikat-i hâl mezbûrlerden su'âl olunub bi-hasbi's-şer'î lâzım ve mütevvice olan icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl evvelen mezbûr Mustafâ Beg cevâb virüb hidmetkârım mezkûr Ahmed ile kızım merkûme Müslime'nin ser'en mu'âmeleleri olduğuna sû-i zannım olmağla oğullarım mezbûrân Yahyâ ve Hâcî'ya müterahhıda olduk deyü sibâriş eylemişdim onlar dehi leyle-i merkûme menzilimin orta kapusu dâhilinde mezkûr Ahmed kızım merkûme Müslime'ye zinâ üzere olduğunu mu'âyeneten müşâhîde eylediklerinde mezbûrân Yahyâ ve Hâcî ol-mahalde mezkûrân Ahmed ve Müslime'yi kimesne ile boğub katl eylemişler husûs-ı merkûme benim emrim ile vâki' oldu deyüb mezkûrân Yahyâ ve Hâcî dehi kız karındaşımız merkûme Müslime'ye târîh-i mezbûrde mezkûr Ahmed'i zinâ üzere görüb vech-i meşrûh üzere boğub katl eyledik deyü her biri bi't-tav'ı's-sâf ikrâr ve i'tirâf idüb fetvâ-yı şerîfe ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kıraet olundukda zeydû'amm ve kız karındaşların ecnebiden olan bîkr ile bir arada zinâ ider iken görüb bîkr ve hindî katl itseler ne lâzım gelür el-cevâb hederdir nesne lâzım gelmez deyü buyurulmağın

mezkûrân Ahmed ve Müslime'yi minvâl-i mu'ayyen üzere zinâ iderler iken katl eylediklerine mezbûrân Yahyâ ve Hâcî'ya yemîn teklîf olundukda onlar dehi 'ali vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahi'l-'azîm eylediklerinde mûcibince mâ-hüve'l-vâki' 'ala vukû'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâdî ve'l-'ışriyn min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Zehrû's-sulehâ Mûsâ Dede, Mevlânâ es-Seyyid Hasan Efendi bin Ahmed Efendi, Mehmed Beşe bin Abdullah, Mustafâ Beşe bin Mehmed, Dervîş Mehmed bin Veli, Mehmed Beg bin Süleymân, Mustafâ Halîfe bin Ali el-İmâm, Mehmed bin Dervîş, Nasûh bin Mehmed ve gayruhum.

34-2 Nâmahrem İle İlişkisi Olup-Olmadığını Araştırma

Bi'l-fi'il Karaman Beglerbegisi olan celîl'ül-kadr ve 'azîmü's-şân Mehmed Paşa beserallahü mâ- yerîd ve mâ-yeşâ hazretleri huzûr-ı 'âlîlerinde 'akd-i meclis olundukda eyâlet-i merkûmeye tâbi' kazıyye-i Lârende kazâsında Defkandüs nâm karye sâkinelerinden işbu Hanim bint-i Mustafâ ve Emine bint-i Dervîş nâm hâtûnlar haklarında hilâf-ı şer' vaz' üzereler deyü beyne'n-nâs şâyi' olmak ile merkûmetânın keyfiyet-i hâlleri ma'lûmu olan bî-garaz-ı müslimînden meclis-i mezkûrde istihbâr olundukda 'udûl-i müslimînden Mustafâ bin el-Hâc Halîl ve Receb bin Karanîl nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr hâzirân olub merkûmetân Hanim ve Emine dâimâ hilâf-ı şer'a vaz' üzerelerdir ve nâmahremden ihtisâbları yokdur sû-i hâl üzerelerdir deyü ihbâr eylediklerinde mâ-hüve'l-vâki' 'alî vukû'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehr-i Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Yûsuf Ağa mîrlivâ-i Begşehri, Osmân Ağa kethüdâ-i çâvuşân, Halîl Çâvuş zîrferd, Mustafâ Çelebi bin el-Hâc Hasan, İlyâs Dede bin Mustafâ Çâvuş, İbrahîm Beşe çukadâr, Yûsuf Beşe bin Hüssâm, İsmâ'il bin Lütfî ve gayruhum.

34-3 Muhâla'a

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Emine bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'i şerîfde işbu zevci olan Ali bin Muharrem mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezkûr Ali ile beynimizde musâfât ve zîndegânî olmamağla zimmetinde olan iki bin dört yüz akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i 'iddetimden ve zevciyete mûte'allik cemî' da'vâmdan fâriğâ olub benim ile muhâla'a eyledikde ben dehi muhâla'a-i merkûmeyi kabûl idüb zimmetini ibrâ eyledim min ba'de da'vâ ve nizâ'im

ve ‘alâkam ve medhalim kalmadı didikde hakka-i merkûmenin vech-i meşrûh üzere cârif olan ikrârın mezkûr kabûl eyledikde mâ-vak‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi't-hâmîs ve'l-‘ışriyn min Cemâziye'l-âhire sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Hacı Emir, İsmâ’îl bin Lütîfî, Mahmûd bin Veli, Yûsuf Ağa bin Bereli, Çukadâr İbrahîm Beşe, Halîl bin Nûh, Celîl bin Enes Beg.

35-1 Muhâla‘a

Mahmiye-i Konya mahallâtından Sadırlar Mahallesi sâkinlerinden Zemîne ibnite el-Hâc Yûsuf nâm hâtûn meclis-i şer‘de zevci işbu Veli bin Abdî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr Veli ile beynimizde hüsn-i zîndegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan mehr-i müeccelimden ve nafaka-i ‘iddetimden ve zevciyete müte‘allik cemî‘ da‘vâmdan fâriğa olub zimmetini ibrâ eylediğimde ol-dehi benim ile muhâla‘a ve kat‘i ‘alâka eyledi deyüb vech-i meşrûh üzere cemî‘ da‘vâ ve husûmetden ‘ahd-i hümâ âharin zimmetini ibrâ eylemeğın mâ-vak‘a tarafeynin rızâ ve talebleriyle li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb ve sebt olundu hurrire fî'l-yevmi’s-sâlis ve'l-‘ışriyn min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mustafâ ibn-i Abdülkerîm, Hamza bin Sefer, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Ayne Beg ve gayruhum.

35-2 Kanûna Aykırı Davranışları Olduğu Düşünülen Kadına Kefil Olma

Bi'l-fî‘il Karaman Beglerbegisi olan refî‘ül-kadr ve ‘azîmü’ş-şân Mehmed Paşa beserallahü mâ- yerîd ve mâ-yeşâ hazretleri huzûr-ı ‘âlîlerinde ‘akd-i meclis olundukda eyâlet-i merkûmeye tâbi‘ kazıyye-i Lârende kazâsında Defkandüs nâm karye sâkinelerinden işbu Hanim bint-i Mustafâ nâm hâtûn hakkında hilâf-ı şer‘ vaz‘ üzeredir ve mukaddemâ katl olunan Muslî bin Şa‘bân nâm kimesnenin katline merkûme Hanim sebep olmuştur deyü beyne’n-nâs şâyi‘ olmak ile merkûmenin nefesine ve hîn-i mutâlibede ihzârına kefl lâzım gelmeğın merkûme Hanim’in nefesine ve lâzım oldukda ihzârına yine karye-i merkûmeden işbu Sinân bin Mehmed nâm kimesne kefl oldum didikde mezkûr Sinân’ın vech-i meşrûh üzere olan kefâleti bi’t-taleb husûs-ı merkûme mübâşir ta‘yîn buyurulan Ahmed Çâvuş mahzarında li-ecli’-temessük ketb olundu hurrire fî evâhiri Cemâziye'l-âhire sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Derviş, Mahmûd bin Veli, İsmâ’îl bin Lütîfî, Halîl bin Nûh.

35-3 Borcuna Karşılık Evini Takas Etme

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türk Ali Mahallesi sâkinlerinden Ali bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘de mahalle-i merkûmede vâki‘ mescid-i şerîf evkâfına hâlâ müteveli olan bâ‘isü haze‘l-kitâb Abdülgaffâr ibn-i el-Hâc Halîl nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zikr olunan mescid-i şerîf evkâfından zimmetimde kırk altı ‘aded riyâlî guruş lâzimü’l-edâ deynim olmağla mukâbelesinde mahalle-i merkûmede vâki‘ hudûdu beynimizde ve lediye‘l-cirân ma‘lûme olan mülk menzilimi ta‘yîn-i vakf idüb müteveli-i merkûma bey‘-i bi‘l-vefâ ile bey‘ eylemişdim ta‘yîn eylediğim vakte değin meblağ-ı mezbûru edâya iktidârım olmamağla zikr-i sabık iden menzilimi müteveli-i mezkûre vakf için kırk altı riyâlî guruşa bey‘ ve teslim idüb ol-dehi bi‘t-tevliye semen-i merkûmla iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu vech-i meşrûh üzere deynim olan mescid-i mezbûrun kırk altı guruş vakfına takâs eyledim min ba‘de vakf için zabt eylesün didikde mâ-vak‘a gıbbe‘t-tasdîk el-vicâhî li-ecli‘t-temessük ketb olundu hurrire fi‘l-yevmi‘r-râbi‘ ‘aşer min Cemâziye‘l-âhire li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, Mahmûd bin Eşîd, Halîl bin el-Hâc Abdülkâdir, Mustafâ Beg ibn-i Halîl ve gayruhum.

35-4 Muhâla‘a

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Ali bin Muharrem nâm kimesne meclis-i şer‘i şerîfde zevcesi olan işbu râfi‘atü‘l-kitâb Emine bint-i Mehmed nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem merkûme Emine ile beynimizde musâfât olmamağla zimmetimde olan iki bin dört yüz akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i ‘iddetinden ve zevciyete müte‘allik cemî‘ da‘vâsından fâriğa olub zimmetimi ibrâ eylemek ile ben dehi merkûme Emine ile muhâla‘a eyleyüb zevciyetden fâriğa oldum min ba‘de da‘vâ ve nizâ‘ım ve hak ve ‘alâkam kalmadı didikde mezbûr Ali’nin vech-i meşrûh üzere cârif olan ikrârın merkûme Emine kabûl eylemeğin mâ-vak‘a gıbbe‘t-taleb ketb olundu hurrire fi‘l-yevmi‘l-hâmis ve‘l-‘ışriyn min Cemâziye‘l-âhire sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Hacı Emir, İsmâ‘îi bin Lütfî, Mahmûd bin Veli, Çukdâr İbrahîm Beşe, Yûsuf Ağa bin Sefer Beg, Halîl bin Nûh, Mehmed bin Mehmed, Pir Ahmed bin Mehmed.

35-5 Bir Şart Bağlanma Sonucunda Boşanma Talebi

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Marziye bint-i el-Hâc Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer‘a gelüb takrîr-i kelâm idüb zevcem Mehmed bin Abdullah târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem âher diyâra gitmek mütevvice oldukda altı aya değin gelüb yine sana mülâkî olursam febihâ ve’l-itlâkı’s-selase ile benden itlak ol deyüb gitmişdi ile’l-an gayb-ı munkati‘ ile gâ’ib olmağla hâlâ ben kendi nefsimi ihbâr eyledim husûs-ı mezbûr ma’lûmu olan müslimînden istihbâr olunub cevâbları tahrîr olmak matlûbumdur didikde gıbbe’l-istihbâr ‘udûl-i müslimînden Ahmed bin Ali ve Muharrem bin Sefer meclis-i şer‘a hâzirân olub fî’l-vâki‘ merkûme Marziye’nin zevci sâlika’z-zikr Mehmed târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem âher diyâra gitmek mütevvice oldukda altı aya değin gelüb yine merkûmeye mülâkî olursa febihâ ve’l-itlâkı’s-selase ile benden mutallika olsun deyüb gidüb ile’l-an gayb-ı munkati‘ ile gâib oldu deyü ihbâr eylediklerinde merkûme Marziye vech-i meşrûh üzere nefsinin ... eylemeğin mâ-vak‘a kayd olundu hurrîre fî’l-yevmi’l-hâmîs ve’l-ışriyn min şehri-i Cemâziye’l-âhire sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Nasûh bin Mehmed, Hıdır bin Derviş, Ahmed Çelebi bin Şeyh Yahyâ.

36-1 Alacak Da‘vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden olub şeref-i islâm ile müşerref olan bâ’isü haze’l-kitâb Mehmed Dede ibn-i Abdülmennân nâm kimesne meclis-i şer‘de yine mahmiye-i merkûme sâkinlerinden işbu Meryem bint-i Abdullah nâm hâtûn ihzâr ve mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ idüb merkûme Meryem hâtûna târîh-i kitâbdan beş ay mukaddem bir husûs için elli ‘aded esedî guruş virmişdim hâlâ taleb iderin su’âl olunsun didikde gıbbe’s-su’âl merkûme Meryem hâtûn cevâb virüb târîh-i merkûmda mezkûr Mehmed Dede yedinden fî’l-vâki‘ elli ‘aded esedî guruş alkışidim lakin zikr olunan guruşu mezkûr Mehmed Dede’ye vâcibü’l-edâ ve lâzimü’l-kazâ deynimdir deyü ikrâr ve i’tirâf eylemeğin mâ-vak‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehri-i Muharremi’l-harâm li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Nasrullah Çelebi ibn-i es-Seyyid Abdî, Ahmed Çelebi ibn-i Şeyh Yahyâ, Çukadâr İbrahîm Beşe, Mehmed bin Mehmed, Mahmûd bin Veli, Ahmed Efendi ibn-i Receb, Mustafâ Çelebi ibn-i Hüseyin, Hızır bin Derviş, Pir Ahmed bin Mehmed, Mehmed bin Mehmed ve gayruhum.

36-2 Bahçesine Hayvanları Giren Adam Tarafından Darb Edilme

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi‘ Hatîb nâm karye sâkinlerinden bâ’sü haze’l-kitâb Himmet bin Abdünnebî nâm kimesne meclis-i şer‘de yine karye-i merkûmeden işbu Abdüsselâm bin Mahmûd nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan iki gün mukaddem mezbûr Abdüsselâm’ın iki re’s inekleri karye-i merkûmede vâki‘ mülk bağçeme girüb otlayub eşcârımı yiyüb zarar eylediklerin müşâhede idüb sürüb tışara çıkardığımda mezbûr Abdüsselâm bi-gayr-i hak tâş ile alnımda ve ağzımda darb idüb bere ve mecrûh eyledi su’âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-su’âl ve ‘akîbü’l-inkâr müdde’î mezkûrden sadak mukâline beyyine talep olundukda ‘udûl-i müslimînden el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ali ve Mehmed bin Abdullah Çelebi nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a olub iştişhâd olunduklarında fî’l-hakîka mezbûr Abdüsselâm’ın ineklerini mezkûr Himmet bağından sürüb çıkardıkda mezbûr Abdüsselâm bi-gayr-i hak mezkûr Himmet’in alnında ve ağzında tâş ile bizim huzûrumuzda darb idüb bere ve mecrûh eyledi bu husûsa biz şahidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı‘a olmağın mâ-vak‘a bi’t-taleb husûs-ı mezbûre mübâşir ta’yîn buyurulan Ali Beg mahallinde ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâdis ve’l-ışriyn min Cemâziye’l-âhire sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Fahru’l-a’yân Yûsuf Ağa, Mevlânâ Ahmed bin Receb, Ali Beşe bin Veli, Mehmed bin Osmân ve gayruhum.

36-3 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed ve İsmâ’îl ibn-i Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ’isü haze’l-kitâb İbrahîm Beg ibn-i Hüseyin mahzarına her biri ikrâr idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Nehr-i Kâfir Mahallesi’nde vâki‘ bir tarafı el-Hâc Abdî mülkü ve bir tarafı Ayne hâtûn mülkü ve bir tarafı el-Hâc Nasûh mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub zemînin Hânîkâh-ı Sâhib-i ‘Atâ vakfına beher sene beş akçe icâre’esi olan eşcâr ve kürûmî ve havlu-i müştemil bir tahta bağımızı mezbûr İbrahîm Beg’e râic-i fî’l-vakt beş bin sekiz yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘-i bât-ı sahîh teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr İbrahîm Beg yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan bağda olan ebniye ve eşcâr hîn-i ‘akdden cemî‘

tevâi'iyile mezbûr İbrahim Beg'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî evâhiri Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ahmed bin Yahyâ, Hasan Beg bin Mustafâ, Mehmed bin Yûsuf, Ramazân bin Mehmed ve gayruhum.

37-1 Mülk Satışı (Bağ)

İkrâr-ı Mûsâ me'a Seyyid Ahmed

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mûsâ bin Ivâd meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Seyyid Ahmed bin Ca'fer mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahniye-i merkûme kazâsına tâbi' Benneçî nâm karyede vâki' bir tarafı Hacı Emir mülkü ve bir tarafı Ahmed mülkü ve bir tarafı benim mülk-i aharım ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub eşcâr ve kürûmî müştemil silki mülkümde münselik tahmînen iki evlek bağımı mezbûr Seyyid Ahmed'e râic-i fî'l-vakt iki bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey'-i teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Seyyid Ahmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ hîn-i 'akdden cemî' tevâi'iyile mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî evâhiri Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin el-Hâc Emir, İsmâ'îl bin Lütfî, Mehmed ve İsmâ'îl ibn-i Ahmed, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Lütfî ve gayruhum.

37-2 Vakfa Ait Gelirlerin Toplanması

Mahmiye-i Konya mahallâtından Şeker Fûrûş Mahallesi sâkinlerinden Budâk Beg ibn-i Ali nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde mahmiye-i merkûmede vâki' merhûm Sultân Alaeddîn tâbe serâhu dâru's-şifâsı evkâfına hâlâ mütevellî olan bâ'isü haze'l-kitâb Yûsuf Beg ibn-i Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûreden Karadiğîn ve Resûl nâm karyeler Neced(?) karye-i köhnede bu sene-i mübârekde hâsıl olub cânib-i vakfa 'âid olan a'şâr gulâmî sülsânî buğdây ve sülüs arpa olmak üzere üç yüz seksen keyl galleye ve yine zikr olunan karyelerde vâki' rüsûm-ı bağa besâtîn ve piyâz ve sâir rusûmu dehi üç bin akçeye ber vech-i maktû' iltizâm ve kabûl eyledim deyüb mütevellî-i mezkûr dehi vech-i meşrûh üzere bi't-tevliye virüb ve kabûl eyledikten sonra işbu Fahru'l-kuzât Mevlânâ Hasan Efendi ibn-i Ivâd ve Mevlânâ

Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Ali el-Müderris ve Derviş Ali bin Abdünnebi nâm kimesneler zikr olunan galâl ve meblağ-ı merkûmun derkine emr-i kabûlü hâvî kefâlet ile her birimiz kefil-i bi'l-mâl olduk didiklerinde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Mahmûd Efendi el-Mülâzim, Ahmed Efendi bin Receb, Ali Hâce bin Mûsâ el-Îmâm, Mehmed Beşe bin Abdullah.

37-3 Alacak Da'vâsı

Bi'l-fi'il Karaman Beglerbegisi olan refî'ül-kadr ve 'azîmü's-şân Mehmed Paşa beserallahü mâ-yeşâ hazretlerinin kethüdâlığı hizmetinde olan Zehrû'l-enâs ve'l-a'yân Mehmed Ağa tarafından tasdîk-i atıye vekîl olub Mehmed Ağa ibn-i Abdülkerîm ve Ahmed Çâvuş bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Abdurrahman Ağa ibn-i Mustafâ Ağa mahzarında sâbıkan Boz-ulus Türkmânının voyvodaları olan Kuşcu Mehmed Ağa meclis-i şer'î şerîfde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan sekiz ay mukaddem mûmâ ileyh Mehmed Ağa yedinden bi-tarîki'l-karzi's-şer'î bin 'aded riyâlî guruşa ki te'kîde'l-asl nısfı beşyüz olur ve râic-i fî'l-vakt yiğirmi bin akçeye dehi yine mûmâ ileyh Mehmed Ağa yedinden bir re's yâğız-ı tûrî atını alub kabûl ve kabz idüb zikr-i sabık iden bin riyâlî guruşa ve yiğirmi bin akçe lâzîmü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deynimdir inşallahü te'âla min ba'de bi't-temâm edâsı ve teslîmî zimmetime lâzımdır didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışriyn min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Zülfikâr Ağa zîde kadruhü, Hasan Beg zîde kadruhü, Yûsuf Beşe ibn-i Hüssâm ve gayrum.

37-4 Tîmâr Eylediği Bağa Komşusunun Karıştığı İddiası

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Bayburd nâhiyesine tâbi' Boyâlî nâm karyeden bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde işbu Abdî bin Gubâd nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüb mukaddemâ vefât iden 'ammim kızı Râziye nâm hâtûnun sadriye sağîre kızı Halime'nin karye-i mezbûrede vâki' vâlidesi merkûmeden intikâl iden bağı benim bağa muttasıl olmağla ben dehi velâyetim hasebiyle zikr olunan bağı tîmâr idüb hâsıl olan mahsûlün nısfını tîmâr eylediğim mukâbelesinde ben alub ve nısf-ı aherini sağîre-i merkûme için ahz ve zabt

ider iken hâlâ mezbûr Abdî benim zabtıma mâni' olur su'âl olunub bî-vech-i mu'ârizadan men' olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezkûr Abdî cevâbında sağıre-i mezbûrenin bağında benim aslâ 'alâka ve medhalim ve da'vâ ve nizâ'im yokdur mezbûr Mehmed zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı Receb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed bin Ali, Abdünnebi bin el-Hâc Mehmed, Şâhîn bin el-Hâc Muharrem, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

38-1 Suğla Hassından Rûmdiğın ve Celâlî Köylerinin Mahsûlünün Toplanması Görevi ve Toplanan Gallenin Satışı

Mahmiye-i Konya sahrâsında vâki' hâs-ı hümâyûndan Suğlâ hâsının hâlâ voyvodası olan Mahmûd Ağa ve İbrahîm Ağa meclis-i şer'î şerîfde mahmiye-i Konya sükkânından olub Alaybegi zâde dimekle ma'rûf olan bâ'isü haze'l-kitâb Yûsuf Ağa bin Ahmed Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb hâs-ı merkûme kurâsından Rûmdiğın ve Celâlî nâm karyelerden bu sene-i mübârekde hâsıl olub cânib-i mîrîye 'âid olan mahsûlü mukaddemâ mûmâ ileyh çâvuşlar kethüdâsı olan Osmân Ağa me'an iki bin yüz keyl galleye ber vech-i maktû' kabûl eyleyüb tahsiline mübâşeret eylemişler idi el-hâlîte haza zıkr olunan gallenin bin keylini mezbûr Yusuf Ağa'ya beher keylini elli altışar akçeden ba'de'l-keyl elli altı bin akçeye bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mûmâ ileyh Yûsuf Ağa'nın zimmetimde dehi olan elli altı bin akçesine takâs eyledim ve bâkî kalan galleden dehi üç yüz elli keylini bir def'a yüz elli keylini dehi bir def'a ve yetmiş keyl dehi bir def'a ve cem'an beş yüz yetmiş keyl galleyi bana teslîm ve ben dehi teslîm ve kabz eyledim mûmâ ileyh Yûsuf Ağa ve Osmân Ağa zimmetlerinde bâkî yüz seksen keyl buğdây ve üç yüz elli keyl arpa cem'an beş yüz otuz keyl galle kaldı bundan mâ'adâ zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk el- vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışriyn min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Kıdvetü'l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi, 'Umdetü'l-vülâd Mahmûd Efendi, Kâsım Ağa bin Aras Hâce, Mehmed Beg bin Mustafâ, Osmân Beg bin Hızır Beg, Hasan Beg bin Muslî Ağa.

38-2 Köle Azadı (Para İle)

Mahmiye-i Konya mahallâtında Bağ Evliyâ Mahallesi sâkinlerinden Halîl bin İlyâs nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde orta boylu elâ gözlü açık kaşlı sarışın ru'sîyyü'l-asl olub mezkûr Halîl rikka-i mu'teref olan bâ'isü haze'l-kitâb Yûsuf bin Abdullah nâm gulâm mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb 'abd-i memlûkim olan mezbûr se'î târîh-i kitâbdan sekiz bin râic-i fî'l-vakt akçeye kitâbet kisvem min ba'de kendi müstekil kâr-ı kesbinden alub meblağ-ı merkûmu bi't-temâm edâ ve teslîm idüb ben dehi teslîm ve kabz eylediğimden sonra cümle-i mâlımdan i'tâk ve mülkümnden itlâk idüb kendi nefsine mâlik ve mâlikin tasarrufuna kâdir ola mevâlî üzerine sâbit olan hakk-ı vülâdan gayri üzerinde hak kalmaya didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışriyn min Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Derviş, Halîl bin el-Hâc Abdülkâdir, el-Hâc Emrullah bin Abdünnebî, Abdülkerîm bin el-Hâc Osmân, Nûrullah bin el-Hâc Mehmed, Abdî bin Bekir, Derviş bin Hasan, Selmân bin Hamza.

38-3 Mîrâs Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Şerbetçi Yûsuf bin Nûrullah nâm kimesnenin sulbî oğlu Ivaz nâm şâbb meclis-i şer'î şerîfde kebîr karındaşı olub babaları müteveffâ-yı mezbûrun muhalledâtına vâzi'ü'l-yed olan bâ'isü haze'l-kitâb Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb babamız müteveffâ-yı mezbûr Yûsuf'un 'akâr ve menkûlâtından mâ'adâ nükûdundan bi-ciheti'l-irsi's-şer'î bana intikâl iden hisse-i şer'iyem mukâbelesinde muhalledât-ı merkûmeden karındaşım mezbûr Ali yedinden yüz 'aded esedî guruş ve Eski Bârân'da vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olan mezbûr Ali ile ber vech-i münâsafa mâlikâne mutasarrıfa olduğumuz bir bâb dükkanda ki nısf hissesini alub kabûl ve kabz idüb meblağ-ı merkûm nısf dükkânı zabt idüb nükûd-ı mezkûrden bâkî hakkımdan fâriğa olub mezbûr Ali'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim vech-i meşrûh üzere bâkî hakkım ve da'vâ ve nizâ'ım kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışriyn min Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Osmân bin Ahmed Çelebi, es-Seyyid Hasan Çelebi bin es-Seyyid Müşerref Çelebi, Hasan Çelebi bin Mustafâ Beg, Ali Çelebi bin el-Hâc Sefer, Ali Çelebi bin Mahmûd, İbrahîm Çelebi bin Mustafâ.

39-1 Küfr Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sahrâsında vâki' hâs-ı hümayûndan Suğlâ hâsı kurâsından Atânlu nâm karyeden bâ'isü haze'l-kitâb Ramazân Beg ibn-i Halîl nâm kimesne meclis-i şer' de hâs-ı merkûme voyvodası tarafından karye-i merkûmeden bu sene-i mübârekde hâsıl olan mahsûlden cânib-i mîrîye 'âid mahsûlün münâsafa mahsûllerini kabza me'mûr olan Mahmûd Ağa'nın edamisi Candar Receb bin Süleymân nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb mezkûr Receb zikr olunan mahsûl husûsu için benimle târîh-i kitâbdan iki gün mukaddem nizâ' üzere iken ağzını ve 'avratını ve dîn ve îmânı zinâ eylediğim kebeb-i sünnîdir Cinî karyesi ahâlisi gibi imâna getüreyin deyü bana hilâf-ı şer' şetm idüb ve sakalıma yapışub bir mikdâr beni yoldu deyü ihzâr idüb vech-i meşrûh üzere te'addî eyledi su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbü' inkâr müdde'î mezbûrden sadak mukâline beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden Hüseyin halîfe ibn-i Ahmed ve Ramazân bin İlhanlû ve Mehmed bin Osmân ve Hüseyin bin Ömer nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirûn olub iştişhâd olunduklarında fî'l-vâki' târîh-i kitâbdan iki gün mukaddem mezkûrler zikr olunan mahsûl husûsunda nizâ' üzere olduklarında merkûm Receb mezkûr Ramazân Beg'e ağzını ve 'avratını ve dîn ve îmânı zinâ eylediğim kebeb-i sünnîdir cini karye ahâlisi gibi imâna getüreyin deyü hilâf-ı şer' şetm eyleyüb ve sakalına yapışub bir mikdârını yoldu biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a olmağın mûcibiyle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî selh-i Cemâziye'l-âhire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Mahmûd Efendi el-Kâdı, Mevlânâ Ahmed Efendi bin Receb, Mevlânâ Mustafâ Çelebi bin Hüseyin ve gayruhum.

39-2 Mülk Satışı (Dükkan)

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Sâliha bint-i el-Hâc Ahmed nâm hâtûn tarafından bey'-i atıyyü'l-beyânı ikrâra ve i'târ-ı hüccete vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Mehmed ibn-i el-Hâc Ahmed ve Ali bin Osmân nâm

kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan Derviş Mehmed bin Mustafâ ve karındaşı Derviş Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer‘i şerîfde bâ‘isü haze‘l-kitâb Mehmed bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında bi‘l-asâle ve bi‘l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede vâki‘ Kürkçü hamâmı dimekle ma‘rûf hamâm kurbunda vâki‘ bir tarafı Haffâflar Mescidi ve bir tarafı el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı el-Hâc Ahmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd ve mescid-i mezbûre beher sene altı akçe icâre-i zemîni olan bir bâb dükkanımızı bey‘ eyleyüb oldehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eylemeğin meblağ-ı mezbûru mezkûr Mehmed yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyleyüb teslim-i mebî‘ eyledik ba‘de‘l-yevm zikr olunan dükkan hîn-i ‘akdden mezkûr Mehmed’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde müfrân-ı merkûmânın bi‘l-asâle ve bi‘l-vekâle vech-i muharrer üzere cârî olan ikrârların mezkûr Mehmed kabûl ve tasdîk itmeğin mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâilî Recebi‘l-mürecceb li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Derviş Mehmed bin Ramazân, Kurd Çelebi ibn-i Mahmûd Efendi, Osmân bin Hüseyin, İbrahîm bin Semân.

39-3 Mîrâs (Dükkanı İcâra Verme)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed nâm kimesnenin babası el-Hâc Himmet bin Hızır nâm kimesne meclis-i şer‘de müteveffâ-yı mezbûrun vâlidesi bâ‘isetü haze‘l-kitâb Fatıma bint-i Celebvirdi nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme esvâkıdan Çâkıcılar sükunda vâki‘ hudûdu lediye‘l-cirân ma‘lûm olan bir bâb dükkan benim mülküm olmağla ba‘de‘t-tahliyeti‘ş-şer‘iyye oğlum mezbûr Mehmed’e mukaddemâ hâl-i sıhhatinde iken mülkümünden ifrâz idüb hibe-i sahîha-i şer‘iyye ile hibe ve temlîk ve teslîm eylemişidim muhalledâtından zikr olunan dükkandan gayri nesnesi olmayub ve muhalledât-ı merkûmenin sülsü bi-ciheti‘l-irsi‘ş-şer‘i vâlidesi merkûme Fatıma’ya intikâl itmeğin zikr olunan dükkan beher sene elli akçe icâre ile ahare icâr olunub meblağ-ı mezbûrun sülsü olan on yedi akçe icâresi merkûme Fatıma’nın hisse-i mütegalibesidir dükkan-ı mezbûrun müte‘eccirinden beher şehir alub kabz idüb husûs-ı mezbûre müte‘allik da‘vâ ve nizâ‘ım yokdur didikde gıbbe‘t-tasdîk el-vicâhî bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâilî Recebi‘l-mürecceb li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Nasûh bin İvâd, İsmâ‘îl bin el-Hâc Himmet, Mahmûd bin Veli.

40-1 Darb

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden bâ'isü haze'l-kitâb Mustafâ bin Seydî nâm kimesne meclis-i şer' de işbu Beyâle bin Abdullah nâm kimesne ihzâr ve mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb târîh-i kitâb günü mahmiye-i merkûme hâricinde Kayâ değirmeni dimekle ma'rûf değirmende mezkûr Beyâle kâvun bey' eylemekle ben dehi zşkr olunan kâvnden iştirâ murâd eylemekde benim ile mükâleme ider iken başımın sol yanına keyl ile hilâf-ı şer' darb eyledi su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr ve ba'de'l-iştîşâd 'udûl-i müslimînden İbrahîm Halîfe ibn-i el-Hâc Abdullah ve Ramazân bin Süleymân nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub gıbbe'l-iştîşâdî'ş-şer'î fî'l-hakîka târîh-i mezbûrde mezbûr Mustafâ merkûm Beyâle'den kâvun iştirâ ider iken başının sol yanına mezkûr Beyâle keyl ile bizim huzûrumuzda darb ve te'addî eyledi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın mâ-vak'a hâlâ şehr subaşısı olan Fâhrü'l-akrân Ahmed Beg'in kethüdâsı Kurd Beşe mahzarında ketb olundu hurrîre fî evâili şehr-i Recebi'l-mürecceb li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Seydî bin Ali, İbrahîm Beşe çukadâr, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

40-2 Şirketin Mahsûlünü Paylaşma Talebi

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi' Sâkayân dimekle ma'rûf karye sâkinlerinden Muslî bi Ahmed nâm kimesne meclis-i şer' de karındaşı bâ'isü haze'l-kitâb Ebû Bekir mahzarında takrîr-i kelâm idüb karındaşım mezbûr Ebû Bekir ile şirkete müzâra'a idüb hâlâ hâsıl olan mahsûlün nısfı bana 'âid iken virmeyüb muhâlefet ider su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde mezkûr Ebû Bekir cevâbında karındaşım mezkûr Muslî ile mukaddemâ vech-i meşrûh üzere şerîk olmuşduk lakin bir sene mukaddem şirket-i merkûmeden ayrıldığımızdan sonra hâlâ hâsıl olan mahsûlü müstekîl ben zirâ'at ve harâset eyledim benim 'amelim ile hâsıl oldu dimeğın gıbbe'l-inkâr mezbûr Bekir'den sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Ali bin el-Hâc Cenes(?) ve Yûsuf bi Tûrali nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştîşâd olunduklarında fî'l-vâki' mezkûrân Muslî ve Bekir târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem biri birleri ile şirket-i merkûmeden fâriğa olub her biri hisselerin,

zabt idüb hâlâ hâsıl olan mahsûlü mezbûr Ebû Bekir zirâ‘at ve harâset idüb mahsûlü mezkûr mezbûr Ebû Bekir’in ‘ameli ile hâsıl olub bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ıderiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘ıye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı‘a olmağın da‘vâ-yı merkûmeden mezkûr Musli men‘-i birle mâ-vak‘a mezbûr Ebû Bekir talebiyle ketb olundu hurrire fî gurre-i şehr-i Receb sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

İbrahîm Beşe çukadâr, Selmân bin Halîl, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

40-3 Vasiy Değişikliği

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden İsmâ‘îl bin Dede nâm kimesnenin Dede nâm sulbî sağır oğluna mukaddemâ kibel-i şer‘den vasiy nasb ve ta‘yîn olunan tâyısı Sefer bin Ahmed nâm kimesnenin müvâni‘a-i kesîresi olmağıla vesâyet-i merkûmeden fâriğ olmağın ref‘ olunub yerine sağır-i mezbûrun ‘amminesi bâ‘isetü haze‘l-kitâb Emine bint-i Dede nâm hâtûn mukaddeme ve müstekîme olmağıla kibel-i şer‘den vasiy nasb ve ta‘yîn olundukda ol-dehi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya ta‘ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb ve sebt olunub yed-i tâlibe vaz‘ olundu ki vakt-i hâcetde ihticâc ide hurrire fî‘l-yevmi‘-s-sânî şehr-i Recebi‘l-mürecceb li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Rızvân Dede ibn-i Abdullah İsmâ‘îl bin Lütfi, el-Hâc Şeref bin Hasan ve gayruhum.

41-1 Tarla Tefvîzi

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Ali bin Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer‘i şerîfde bâ‘isü haze‘l-kitâb Mehmed bin Ömer nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Bozdöşeği nâm mevzi‘ide bir tarafı el-Hâc Süleymân mülkü ve bir tarafı İbrahîm mülkü ve bir tarafı es-Seyyid Mustafâ mülkü ve bir tarafı el-Hâc Ahmed mülkü ile mahdûd olub merhûm Turgûdoğlu evkâfından beher sene otuz beş akçe icâresi ile mutasarrıf olduğum dört evlek arz-ı hâliyenin hak tasarrufunu müteveli-i vakf ma‘rifetiyle yine icâre-i merkûme ile mezbûr Mehmed’e tefvîz eylediğimde ol-dehi tefevvuz ve kabûl eyledikten sonra mukaddemâ eskî akçe râici iken mezbûr Mehmed yedinden iki bin beş yüz akçe alub kabz idüb arz-ı merkûmeyi teslîm eyledim min ba‘de dehi mutasarrıf olub evkâf-ı merkûmeye beher

sene virilegelen icâre-i mezkûreyi mütevellî-i vakfa virüb tasarrufuna kimesne mâni‘ olmaya didikde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sânî min şehr-i Recebi’l-ferd li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

İsmâ’îl bin Süleymân, es-Seyyid Mustafâ ibn-i es-Seyyid Berî, es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i es-Seyyid Dervîş, Mustafâ bin Ömer ve gayruhum.

41-2 Muhâla‘a

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm ve ma‘fûrle Şemseddin Tebrizi nûrullah merkdahü Mahallesi sâkinelerinden Sâliha bint-i Sefer nâm hâtûn meclis-i şer‘î şerîfde zevci bâ‘isü haze’l-kitâb Mustafâ bin Mehmed Dede nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr Mustafâ ile beynimizde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan mehr-i müeccelimden ve nafaka-i ‘iddetimden ve zevciyete müte‘allik cemî‘ da‘vâsından fâriğa olub zimmetini ibrâ eylediğimde ol-dehi benim ile muhâla‘a ve kat‘i ‘alâka eyledi deyüb husûs-ı mezbûrden ahd-i hümmâ aharin zimmetini ibrâ itmeğın mâ-vak‘a tarafeynin rızâ ve talebleriyle li-ecli’t-temessük ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sânî min şehr-i Recebi’l-ferd li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Mahmûd Efendi el-Hatîb, Dervîş Mehmed bin Abdullah, Hasan Çelebi ibn-i el-Hâc Mehmed, el-Hâc Yûsuf bin Abdullah ve gayruhum.

41-3 Suğla Hassından Beşkilisa Köyünün Mahsûlünün Toplanması Görevi

Mahmiye-i Konya sahrâsında vâki‘ hâs-ı hümmâyûndan Suğla hâsının hâlâ voyvodası olan kıdvetü’l-akrân Mahmûd Ağa meclis-i şer‘î şerîfde râfi‘u’l-kitâb Ömer Beg nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb hâs-ı merkûme kurâsından Beşkilisa demekle ma‘rûf karyede bu sene-i mübârekde hâsıl olub cânib-i mîrîye ‘âid ve râci‘ olan mahsûlü bundan akdem yüz keyl galleye mezbûr Ömer Beg’e maktû‘an virmişdim ile’l-an zabtındadır cemî‘ tahsîl idüb cânib-i mîrîye edâ eylesün didikde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili şehr-i Recebi’l-ferd sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Hüseyin Beg bin Abdullah, Halîl bin Nûh, Mahmûd bin Veli, İsmâ’îl bin Lütfi.

41-4 Tekâüd Maaşı Aldığı Berâtın Hazîne Kayıtlı Olmaması Sonucu İki Senedir Aldığı Miktârı Geri Ödeme

Sâbıkan hazîne-i Karaman defterdârı olan ‘izzetlü Ya’kûb Paşa dâme ikbâlühü hazretleri mahzarında dergâh-ı ‘alî çavuşlarından olub tekâüd olan eskî Halil Ağa meclis-i şer‘i hatîr-ı lâzîmü’t-tevkîrde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb hazîne- i merkûmeden ber vech-i tekâ’üd mutasarrıf olduğum yevmî otuz akçe ‘ulûfemden bin kırk yedi ve kırk sekiz senelerinden yedimde olan berât-ı şerîf mûcibince müşârun ileyh Ya’kûb Paşa hazretleri yedinden alub kabz eylediğimden sonra ibrâz eylediğim berâtımın kaydı asitâne-i sa‘âdet hazînesi defterinde bulunmamağla mukaddemâ aldığım ‘ulûfem muhâbesinde deynine mahsûb olmamağın zikr olunan iki senede mukaddem aldığım yigirmi bir bin altı yüz akçeyi defterdâr paşa-yı müşârun ileyh benden taleb eyledikde iki re’s kıymetleri beynimizde ma’lûm at ve mâ‘adâsını akçe virüb edâ eylediğim husûsunda müşârun ileyh Ya’kûb Paşa hazretlerinden da‘vâ ve nizâ‘ım yokdur zimmet-i berîdir lakin bilâ vech-i şer‘i râic-i fî’l-vakt üç bin akçe ve bir tonluk sâde çukamı almışidi hâlâ taleb iderin su‘âl olunsun didikde gıbbe’s-su‘âl ve ‘akîbü’l-inkâr merkûmuna ‘ale’l-beyyine müfezzâli’l-mukâl li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmi’s-sânî min şehri Recebi’l-ferd sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mehmed ibn-i İlyâs, Mevlânâ Mahmûd Efendi el-Kâdı, Osmân Beg ibn-i Hızır Beg, Receb Beg bin İsâ.

42-1 Mülk Satışı (Değirmen Hissesi)

Mahmiye-i Konya hâricinde Vâdi-i Merâm Mahallesi sâkinlerinden Topuklu Mehmed bin Yûsuf nâm kimesne meclis-i şer‘i şerîfde bâ‘isü haze’l-kitâb Süleymân bin Resûl nâm kimesne mahzarında ikrâr idüb mahalle-i mezbûrede vâki‘ cereyân iden nehr üzerinde deverân iden Kavak değirmeni dimekle ma‘rûf değirmende on iki sehmden silki mülkümde münselik olan iki sehm hisse-i şâyi‘a-i şer‘iyemi mezbûr Süleymân’a altmış ‘aded riyâlî guraşa bey’-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey’ idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan iki sehm değirmen hissesi hîn-i ‘akdden mezbûr Süleymân’ın mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmi’s-sâmin min şehri Recebi’l-ferd sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ahmed bin Hüseyin, el-Hâc Ulâş bin Hüseyin, el-Hâc Seydî bin Yahyâ, Mehmed bin Ömer, Osmân bin Ömer, Abdullah bin el-Hâc Mehmed, Mehmed bin Nûrullah, Mahmûd bin Veli.

42-2 Kayıp Keçi Da'vâsı

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi ' Karaarslân nâm karyeden Ibâd bin Mustafâ ve Sefer bin Hasan nâm kimesneler meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb İbrahîm bin Mustafâ Dede ve Halîl bin Ali nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine takrîr-i kelâm idüb etrâfında olan (?) mer'ıyyede ra'y eylediğimiz koyun ve keçilerden bir re's gök keçi müzâyî' olmuşdu mezbûrân İbrahîm ve Halîl'den zan iderin su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didiklerinde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr ve ba'de'l-acz 'ani'l-beyyine mezkûrân Ibâd ve Sefer ra'y eyledikleri davârdan bir re's gök keçilerin olmayub ve ahara aldırmayub kat'an her birinin haber ve ekâhî olmaduğuna mezbûrân İbrahîm ve Halîl'e yemîn teklîf olundukda onlar dehi 'alî vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahi'l-'azîm eylediklerinde da'vâ-yı merkûmeden men' olundukları mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili Receb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Abdülgaffâr Halîfe bin Mehmed, Ramazân Dede bin Mehmed, Abdülhalim bin Tûrân, Ali bin Mûsâ, Mustafâ bin Ahmed, Ali bin Selmân ve gayruhum.

42-3 Ulâğa Alınan Bârgîr İçin, Sahibinin Sözleri Üzerine Görülen Da'vâ

Dergâh-ı 'âlî mahfûfen bi'l-me'âlî bevvâblarından kıdvetü'l-a'yân Arslân Ağa zîde kadruhü emr-i şerîf ile ûlâklık ile ahara(?) mürûr idüb mahmiye-i Konya'ya geldikde mahmiye-i mezbûre sâkinlerinden Atçâkçı Seydî nâmında bir şerîrin bârgîrini ahz idüb mezbûr Arslân Ağa süvâr olub gitdikde mezbûr Seydî mahkeme-i şerîfe gelüb siz benim bârgîrimi ûlâğa verdiniz deyü seccâde-i resûlullah ve şer'î şerîfe ihrâ(?) iden hükkâma ve mirmirân-ı Karaman olan paşa hazretlerine ve asitâne-i sa'âdet tarafına zâlimlerini denîl deyü şukûm-ı galîza ile şetm idüb seccâde-i resûlullah hayâtına ve vâli-i'l-atiye bu makûle etâle iden şerîrin hakkında müftiyü'l-enâm hazretlerinden fetvâ-yı şerîfe olub tecdîd-i îmân ve tecdîd-i nikâh ve takrîr-i belîğ deyü buyurulmağın ve mezbûr şekînin keyfiyet-i ahvâli ahâli-i ve'l-atiyeden tefettüş ve tefehhus olundukda cem-i gaffîr ve cem'-i kesîr ve mu'temed-i 'aliyye kimesneler mezbûr Seydî sâ'î bi'l-fesâddır ve dâimâ hâkimlere bühtân ve fesâd tarîkinde mâhir ve eşkıyâ ile cem'ıye idüb

ta'-i(?) süyüfdur deyü südde-i hâlini 'ala tarîki'l-iştihâd haber virdiklerinde mezbûrların ihbâr ve şekî-i mezbûrun tekâvütü mâ-vak'a 'alâ vukû'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî gurre-i Rebî'ü'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-müderrişîn Mevlânâ Abdurrahman Efendi ibn-i Abdullah Efendi, Kethüdâyerî Osmân Ağa, Yûsuf Beg bin Hüssâm, Hasan Beg el-hafîrî, Abdullah Efendi bin Ali, Ahmed bin Veli, ... bin Himmet, Ahmed bin Kemâl, Çâkır bin Abdullah ve gayruhum.

42-4 Darb Sonucu Dışlerinin Kırıldığı İddiası

Mahmiye-i Konya mahallâtından Arablar Mahallesi sâkinelerinden Tûrâc bint-i Enbiyâ nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde mahalle-i merkûmeden bâ'isü haze'l-kitâb Seydî bin Sâtî ve Ahmed bin Mustafâ nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine takrîr-i kelâm ve best merâm idüb târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem mezbûrân Seydî ve Ahmed menzilime gelüb bi-gayr-i hak her biri beni darb idüb ilk dışlerimden ikisinin çıkmasına bâ'is oldular su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'iyeye-i merkûmeden sadak mukâline beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz olmağın merkûme Tûrâcî menziline bi-gayr-i hak darb idüb vech-i meşrûh üzere dışlerinin çıkmasına bâ'is olmadıklarına mezbûrân Seydî ve Ahmed'e yemîn teklîf olundukda onlar dehi 'alî vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahî'l-'azîm eylediklerinde merkûme Tûrâc da'vâ-yı mezkûreden men'-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâmin şehri Receb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed Dede bin Ramazân, İbrahîm Beşe bin Sinân Beşe, Ahmed bin Hasan, Mahmûd Halîfe el-İmâm.

43-1 Vakfın Eski Mütevellisinden Alacaklarını Taleb Etme

Mahmiye-i Konya'da vâki' merhûm Sultân Alaeddin tâbe serâh câmi'i şerîfi evkâfına hâlâ müteveli olan Fahru'l-akrân Mehmed Ağa tarafından husûs-ı atıyyü'l-beyâna vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed Beg ve Şeyh Mevlânâ es-Seyyid Mahmûd Efendi ve kâtibi Mehmed Çelebi ve huffâzadan Mevlânâ Ahmed Efendi ve Hasan Efendi ve Ahmed Halîfe ve Hüseyin Halîfe ve Mahmûd Halîfe ve nâzırı Ahmed ve sâiri meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde sâbikan evkâf-ı merkûmeye müteveli olan bâ'isü haze'l-kitâb Süleymân Çelebi bin Mahmûd

Hâce mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bin elli senesinde ile'l-an evkâf-ı merkûmede hâsıl olub her birimize 'âid olan yedimizde olan berât-ı şerîfe mûcibince mutasarrıf olduğumuz hisselerimizden mezbûr Süleymân Çelebi'nin zimmetinde zemân-ı tevliyetinde beş yüz keyl gallemiz bâkî kalub taleb ve da'vâ eylediğimizde cevâb virüb ben dehi zemân-ı tevliyetimde yedimde olan muhâsebe defterleri mûcibince kendi mâlımdan merhûm müşârun ileyhın vakfından yüz yigirmi bin akçe hakkım bâkî kaldı deyü mâl-ı vakfdan da'vâ ve taleb eylemeğin beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâki' olmuşdu el-hâlite haza nîvesta'l-müslimîn ve bi-tarîki'ş-şirâzî mezbûr Süleymân Çelebi ber mûcib-i defter vakf-ı mezkûrde bâkî kalan meblağ-ı merkûmden fâriğ olub ve kabz-ı şer'î itmeğin biz dehi târîh-i mezkûrde ile'l-an zimmetinde bâkî kaldı deyü taleb eylediğimiz be yüz keyl da'vâsından fâriğ olub mezbûr Süleymân Çelebi'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledik min ba'de da'vâ ve nizâ'ımız ve hak ve 'alâkamız kalmadı deyüb husûs-ı mezbûreden ahd-i hümâ aherin zimmetini ibrâ itmeğin mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrîre fî selh-i Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Zehrü'l-müderrişîn Mevlânâ Mehmed Efendi, İbrahim Beşe çukadâr, Yûsuf Beşe bin Hüssâm, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

43-2 Şirb-i Hamr

Mahmiye-i Konya sükkânından Zehrü'l-kitâb Receb Çelebi meclis-i şer'a husûs-ı atıyyü'l-beyâna mübâşir ta'yîn olunan Mehmed Ağa mübâşeretiyle yine mahmiye-i merkûmeden Berber Süleymân ve Berber Ali nâm kimesneler ihzâr ve mahzarlarında üzerlerine takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb târîh-i kitâb gecesi vakt-i aşâda mezbûrân Süleymân ve Ali merhûm Zevle Sultân Mahallesi sâkinlerinden berber Mûsâ'nın hâlî menziline tâ'im oğlu Ahmed bin Hasan Çâvuş nâm emredî alub varub berberde şirb-i hamr eylediklerine mutalla'a olduğumda mübâşir-i mûmâ ileyh ve mahalle-i merkûmenin imâm ve cemâ'ati ile zikr olunan menziline varub dekk bâb eylediğimizde kapuyu açmayub sâhib-i hâne olan mezbûr Mûsâ firâr idüb ve mezkûrân Süleymân ve Ali menzil-i mezkûrun dîvârından eşiğe düşüb onlar dehi firâr itmek derdinde iken ahz ve ihzâr eyledik su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûrân Süleymân ve Ali cevâb virüb çıkûb ba'de'l-'afr(?) merkûm Ahmed sâhib-i hâne olan mezkûr Mûsâ ve biz ikimiz varub anda eğlenüb merkûm Ahmed bir mikdâr ta'âm getirüb ekl idüb cümlemiz menzil-i mezkûrde iken

vakt-i mezbûrede rekk-i bâb olmağın mezkûr Mûsâ firâr idüb biz dehi firâr itmek derdinde ikenahz ve ihzâr eylediler lakin şirb-i hamr eylediler deyü inkâr eylemeleriyle mezbûrların ağızları mism olundukda her ikiniz ağızlarında râiha-i hamr olduğu mukarrer olmağın mâ-vak‘a vakt-i mezkûrde bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-veymi‘t-tâsi‘ min şehr-i Recebi‘l-mürecceb sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Fahru‘l-müderrişîn Mevlânâ Muharrem Efendi, Yûsuf bin Abdullah, Mehmed Halîfe bin Mustafâ el-Îmâm, el-Hâc Muslî bin Abdurrahman Çelebi, Derviş Mehmed bin Mahmûd, el-Hâc Mehmed bin Mustafâ.

43-3 Mülk Satışı (Anlaşmazlık)

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sudirhemi nâhiyesine tâbi‘ Sille nâm karye sâkinlerinden olub zikrî atî olan bağa vâzi‘ü‘l-yed olan bâ‘isü haze‘l-kitâb Andon veledi i Sâye nâm zimmî meclis-i şer‘i şerîfe gelüb takrîr-i kelâm ve ta‘bîr-i ‘ani‘l-merâm idüb târîh-i kitâbdan yedi ay mukaddem Bayrâm nâm kimesneden karye-i merkûmede vâki‘ ‘inde‘l-ahâlî ve‘l-cirân ma‘lûmetü‘l-hudûd olub silki mülkünde münselik olan bağına bana sekiz bin nakd râic-i fî‘l-vakt akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ idüb teslîm ve tesellüm-i vâki‘ oldukdan sonra mezbûr Bayram‘ın oğulları Ivâd ve Abdünnebi ve Hasan nâm karındaşlar ve zevcesi olan Âişe bint-i Abdullah nâm hâtûn zikr olunan bağda ‘alâkanûz var mı deyünce müslimîn huzûrunda su‘âl eylediğimde mezkûrden kimesneler vechen mine‘l-vücûh ‘alâka ve medhalimiz yokdur babamızın müstekîl mülküdür deyü cevâb virmeğler idi hâlâ şarta sülûk idüb babamız Bayrâm her birimizi senet eylediği mahalde hibe-i sahîha-i şer‘iye ile hibe idüb ve zevcesi Âişe hâtûn dehi benim hisse-i şer‘iyem vardır deyü zikr olunan bağı her biri da‘vâ ve taleb idüb târîh-i merkûmdan bu ana gelince müvâcihelerinde bey‘ ve hüccet ile zabt ider iken mezkûrûn kimesneler cânib-i şer‘iden münhasır-ı halîle-i mürâsele ile zikr olunan karyeye gönderüb yine meclis-i şer‘a ihzâr itdirdikde itâ‘at-i şer‘i idüb gelmiş idüb mezkûrûn Ivâd ve Abdünnebi ve Hasan ve merkûme Âişe gelmeyüb birkaç gündür firâr eylediler ben dehi cânib-i şer‘iden ve karye-i merkûme zâbita olan kıdvetü‘l-a‘yân Mehmed Ağa zîde kadruhü adem ta‘yîn eylediğimde gıybet idüb ref‘-i meclis itdikleri muhakkik ve mukarrer ve zikr olunan bağı da‘vâları tezvîren mezbûr Andon talebiyle mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili şehr-i Recebi‘l-mürecceb li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Receb Beşe ibn-i Abdullah, Hasan Beşe bin Abdullah, Mehmed Ağa kâimmakâm-ı müteveli, Ali bin Abdullah, Hâcî Murâd, Hâc veled-i Minâ'îl, Görpe veled-i Beğlü, Rasâtî veled-i Görpe ve gayruhum.

44-1 Vakıflara Ait İki Dükkanın Birleşmesi ve Diğerinin İcâresi

Mahmiye-i Konya'da vâki' Atac İsâ evkâfına evlâdiyet üzere müteveliye olan Âişe bint-i Yûsuf Çelebi nâm hâtûn meclis-i şer' de yine mahmiye-i merkûmede vâki' merkûme Fahrunnisa evkâfına müteveli olan bâ'isü haze'l-kitâb Derviş Ali ibn-i el-Hâc Mehmed mahzarında bi't-tevliye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Atbazarı kapusu dâhilinde vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olan bir bâb etmek dükkanı ceddîm merkûm mezbûr el-Hâc İsâ'nın vakfı olub mukaddemâ harâbe-i müşerref olub ta'mîr olundukda ana muttasıl merhûme-i merkûme Fahrunnisâ evkâfından bir bâb dükkanı zikr olunan etmek dükkanına ilhâk olunmağla merhûme-i merkûmenin dükkanı için kadîmden beher yevm iki akçe icâresi olmağın icâre-i merkûmeyi zikr olunan etmek dükkanının icâresinden virilegelmeğle ben dehi tevliyetim hasebiyle vech-i meşrûh üzere ta'yîn eyledim min ba' de dehi müteveli-i olduğum el-Hâc İsâ vakfı olan etmek dükkanının müte'eccirlerinden beher sene ahz ve kabz eylesün nizâ' ve husûmetim yokdur didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'l-âşir min şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Nasrullah Beg ibn-i Emrullah, Nasûh Dede ibn-i Bâlî, Hüseyin bin el-Hâc Veli, Salih Halîfe ibn-i Rızvân, İbrahîm bin Büstân, Sefer bin Osmân, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

44-2 Eşya Emânetinin Geri Verilmesi

Siyâvuş Beg ibn-i Abdullah nâm kimesne meclis-i şer' de mahmiye-i Konya mahallâtından Şekerfürûş Mahallesi sâkinlerinden olub hâlâ âhar diyârda olan Yûsuf Beg ibn-i Abdullah nâm kimesne tarafından tasdîk-i âtiyyü'z-zikre vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan kayınanâsı bâ'isetü haze'l-kitâb Emine bint-i (boş) nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Yusuf Beg'e silki mülkümde münselik olan bir yeşil çuka müvehhid ferâce ve bir tonluk mor çuka ve iki dey-zebûn ve bir beyâz velence ve bir mor çuka çâğşir ve bir makreme ve bir gömlek ve bir ğırârımı emânet-i vaz' eylemiş idim el-hâlite haza mezbûr Yûsuf Beg mevcûd olmağıla eşyâ-yı mezkûremi vekîlen merkûme Emine yedinden bî-kusûr ahz ve

kabz eyleyüb mezbûr Yûsuf'un zimmetini ibrâ ve iskât eyledim bâkî da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve'alâkam kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâdî fî'l-vakt 'aşer min şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf. vâki'

Lütfullah Çelebi ibn-i Fazlullah Efendi, Muharrem Çelebi ibn-i Ali, Mahmûd bin Mustafâ, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

44-3 Nafaka Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Safiye bint-i Hasan nâm hâtûn ikrâr-ı atıyyü'l-beyâna vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan vâlidesi Ümmühânî bint-i Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer'de merkûmenin zevci olub mukaddemâ tatlik iden bâ'isü haze'l-kitâb İbrahîm bin Hüseyin mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb kızım müvekkile-i merkûme Safiye'den tevellüd iden mezkûr İbrahîm'in sulbiye sağîre kızı Esmehân'ı kebîre oluncuya deĝin nafaka ve kisvesini ve sâir mühimmâtını kendi mâlından şer'an infâk ve iksâ idüb hâkimü's-şer'î sağîre-i merkûme için mezbûr İbrahîm mâlından nafaka takdîr itdirüb taleb ve da'vâ idersem mesmû'a ve makbûle olmaya didikde mezbûr İbrahîm dehi takrîr-i kelâm idüb zevce-i mutallikam olan merkûme Safiye kızım sağîre-i merkûme Esmehân'ı vech-i meşrûh üzere nafaka ve kisvesini şer'an kendi mâlından infâk ve iksâ itmeĝin ben dehi mezbûre Esmehân'ı vâlidesi merkûme Safiye'den taleb idüb alacak oldum kebîre oldukda kendi olan hâ'kdan birine nefsinî tezevvüc eyleye da'vâ ve nizâ'ım yokdur didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i Receb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Nasûh bin Mehmed, Mehmed bin Dervîş, Mahmûd bin Veli, el-Hâc Şeref bin Hasan ve gayruhum.

44-4 Borca Karşılık Evini Rehin Bırakma

Mahmiye-i Konya mahallâtından Bürdebaşı Mahallesi sâkinlerinden Osmân bin Mustafâ meclis-i şer'de yine mahmiye-i merkûme mahallâtından Şeyh Ahmed Mahallesi'nde vâki' mescid-i şerîf evkâfına hâlâ mütevellî olan bâ'isü haze'l-kitâb Mevlânâ Ahmed Efendi ibn-i Receb mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zikr olunan mescid-i vakfının zimmetimde yiğirmi dokuz 'aded riyâlî guruşu ve otuz akçe lâzimü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deynim olmaĝla mukâbelesinde mahalle-i merkûmede vâki'

hudûdu beynimizde ve lediye'l-cirân ma'lûm olan büyü-t-i müte'addide ve mahûtayı müştemil silki mülkümde münselik olan menzilimi vakf için mütevellî-i merkûm Ahmed Efendi'ye bey'-i bi'l-vefâ ile bey' idüb târîh-i kitâbdan otuz gün temâmına değin meblağ-ı mezbûru merkûm Ahmed Efendi tarafından vekîl-i şer'îye olub işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan el-Hâc Mehmed bin Büstân'a edâ ve teslîme kâdir olur isem febihâ vâlâ zikr olunan menzilimi vekîl-i mezkûr el-Hâc Mehmed vakf için vekâleti hasebiyle zabt eyleye didikde gıbbe't-taleb ketb olundu ihdâ(?) Receb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Nasrullah Beg bin Emrullah, Ali Hâce bin Mehmed Hâce, Mustafâ bin el-Hâc Mehmed, Abdurrahman Halîfe bin Abdülhalim, Hasan bin Mehmed.

45-1 Gâiblik Üzerine Şartın Yerine Gelmesi Hakkında Da'vâ

Mahmiye-i Konya mahallâtında Kurugöl Mahallesi sâkinelerinden bâ'isetü haze'l-kitâb Cennet bint-i Abdülkerîm nâm hâtûn meclis-i şer'a gelüb takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb zevcem Hızır bin Ahmed nâm kimesne târîh-i kitâbdan on yedi ay mukaddem âhar diyara gider oldukda kırk güne değin yine gelüb sana mülâkî olur isem febihâ vâlâ benden mutallika olub dilediğin kimesneye nefsinî tezvîç eylesün deyüb gidüb ile'l-an gayb-ı munkati' ile gâib olub husûs-ı mezbûr ma'lûmu olan müslimînden istihbâr olunub haberleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe'l-istifsâr 'udûl-i müslimînden Hasan bin Büstân ve Süleymân bin Halîl nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub fî'l-hakîka merkûme Cennet'in zevci mezbûr Hızır mukaddemâ âhar diyâra gider oldukda kırk güne değin yine gelüb zevcem Cennet'e mülâkî olur isem febihâ vâlâ benden mutallika olub dilediği kimesneye nefsinî tezvîç eylesün deyüb gidüb ile'l-an on yedi ay oldu gayb-ı munkati' ile gâib oldu bu husûssa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü 'ala tarîki's-şehâde haber virdiklerinde mâ-vak'a 'ala vukû'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

İbrahîm Beşe çukadâr, Mahmûd bin İbrahîm, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Ayne Beg ve gayruhum.

45-2 Hıyânet Kastı İle Eve Girme

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sudirhemi nâhiyesine tâbi' Belâcek nâm karye sâkinelerinden Zâhide bint-i Yûsuf nâm hâtûn meclis-i şer'de yine karye-i

merkûmeden işbu Resûl bin Nûrullah nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i kelâm ve best merâm idüb târîh-i kitâbdan üç gün mukaddem zevcem hizmet-i hizmetine gidüb ben menzirimde gece ferâşında yatır iken temcîd refkında mezbûr Resûl bana hıyânet kaskına gelüb ben dehi akâh olub feryâd eylediğimde toğrulub firâr eyledi su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbûmdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr ve ba'de'l-'aciz 'ani'l-beyyine mukaddemâ vakt-i mezkûrde merkûme Zâhide'nin menziline dâhil olub hıyânet kaskına varub dönen olmaduğuna mezbûr Resûl'e yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'ali vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahi'l-'azîm itmeğın merkûme Zâhide'nin keyf-i hâli ma'lûmu olanları hâzirûn-ı bi'l-meclis olan karye-i merkûme ahâlisinden işbu Ahmed Halîfe ibn-i Veli el-Îmâm ve Veli bin Abdünnebi ve Selmân bin Rezûh ve diğeri Selmân bin Koca ve Seydullah bin Ivâd ve Ali bin Emrullah nâm kimesnelerden istihbâr olundukda merkûme Zâhide'nin ile'l-an nâ-mahrem ile mu'âmelesini ve hilâf-ı şer'a vaz'ini görmedik mukaddine hüsn-i hâl üzeredir deyü ihbâr eylediklerinde mâ-vak'a li-eclî't-temessük bi't-taleb nâhiye-i merkûme subaşısı Şa'bân Beg mahzarında ketb olundu hurrire fî evâsıtı şehr-i Receb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

İbrahîm Beşe çukadâr, Mahmûd bin Veli, Nasûh bin Mehmed, Bekir bin Nûh ve gayruhum.

45-3 Menzilin Nasıl Paylaşılacağı Hakkında Da'vâ

Mahmiye-i Konya mahallâtından Çiftenerdibân Mahallesi sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden el-Hâc Mehmed bin Hızır nâm kimesnenin muhalledifâtından olan mahalle-i merkûmede vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olub büyût-i müte'addide ve mahûtayı müştemil olan menzili sulbî oğulları Hızır Halîfe ve Ali nâm kimesnelere beynlerinde müşterek iken ezbü'r Ali dehi vefât eyledikde verâseti sulbî oğlu bâ'isü haze'l-kitâb Hüseyin nâm kimesneye münhasıra olmağın zikr olunan menzil mezkûrların beynlerinde iktisâm iktizâ itmekle cânib-i şer'iden nâib taleb olmağın savb-ı şer'iden Mevlânâ es-Seyyid Abdî Çelebi ta'yîn olundukda ol-dehi zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile zikr olunan menzilin üzerine varub 'akd-i meclis olundukda menzil-i mezkûrden bir tarafı mezkûr Hızır Halîfe hissesi ve bir tarafı Muslî Beg mülkü ve bir tarafı Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub nısf sofa ve bir bâb oda ve bir nimboş ve bir kıt'a hayatı mezbûr Hüseyin'in hissesi ta'yin olunub sâliki'z-zikr sofanın mukâbelesinde sofa-i aharin yine fâsılı için bir dîvâr

binâ olunub kadîmi taşra kapusundan mürûr ve ‘ubûr eylemek üzere tahrîr olundukda mezkûr Hızır Halîfe karındaşım müteveffâ-yı merkûm Ali zimmetinde hakk-ı şer‘iyeden otuz guruş hakkımdan ve mezbûr Hüseyin sağır iken hâkimü’ş-şer‘i babasından intikâl iden mâlından benim talebim ile takdîr itirdiğim nafaka da‘vâsından fâriğ olun mezbûr Hüseyin’in zimmetini ibrâ eyledim didikde ol-dehi vech-i meşrûh üzere hissesi için ta‘yîn olunan büyütl ve mahûta ve tarîk alub bi-tarîki’t-tehârüc kabûl ve zabt eyledi mâ‘adâ hakkından fâriğ olub mezkûr Hızır Halîfe’nin zimmetini ibrâ eylediğini merkûm es-Seyyid Abdî Çelebi mahallinde tahrîr idüb ve ba‘dehü gelüb meclis-i şer‘de vukû‘u üzere haber virmeğin mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Receb sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Nasûh, Mahmûd Çelebi bin Sinân, Mehmed Çelebi bin Sinân, Berî Beşe bin Mustafâ.

46-1 Miras Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Saidili nâhiyesine tâbi‘ Suluzengi dimekle ma‘rûf karyede vâki‘ mescid-i şerîfin imâmı ve evkâfının hasbî mütevellisi olan Receb Halîfe ibn-i Bezr meclis-i şer‘de müteveli Şa‘bân nâm kimesnenin sulbî oğlu ve hasran vârisi olan bâ‘isü haze’l-kitâb İskender nâm kimesne mahzarında bi’t-tevliye takrîr-i da‘vâ idüb târih-i kitâbdan kırk sene mukaddem mezbûr Şa‘bân hâl-i sıhhatinde iken müteveli-i sâbık Sübhânvirdi yedinden zikr olunan mescid vakfindan altı bin akçe alub kabzz idüb vefât eylemekle üzerinde bâkî kaldı muhallefâtından taleb iderin su‘âl olunsun didikde gıbbe’s-su‘âl ve ‘akîbü’l-inkâr ve ba‘de’l-‘acz ‘ani’l-beyyine mukaddemâ babası mezbûr Şa‘bân hâl-i sıhhatinde karye-i merkûmede vâki meccid-i şerîf vakfindan müteveli-i mesfûr yedinden altı bin akçe alub kabz idüb vefât eylemekle üzerinde bâkî kaldığı ma‘lûmu olmaduğuna mezkûr İskender’e yemîn teklîf olundukda ol-dehi ‘ali vefkı’l-mes’ûl yemîn-i billahi’l-‘azîm itmeğin da‘vâ-yı merkûmeden müteveli-i mezkûr Receb Halîfe men‘-i birle mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i Recebi’l-ferd sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Hâcı bin Derviş, Hüseyin bin Hâce Ali, Pir Ahmed bin Mehmed, İsmâ’îl bin Lütfî ve gayruhum.

46-2 İki Çocuğu Sicim İle Boğarak Öldürme Da‘vâsı

Mahmiye-i Konya’da vâki‘ merhûm Sultân Alaeddin tâbe serâh câmi‘i şerîfi evkâfına bi’l-fi‘il mütevellî olan Fahru’l-a‘yân Mehmed Ağa tarafından vekîl-i şer‘iyesi olan Mehmed Beg meclis-i şer‘a gelüb takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûreden mahmiye-i merkûmeye tâbi‘ Sille nâm karye sâkinelerinden olub mukaddemâ zimmiye iken şeref-i islâm ile müşerref olan Âişe bint-i Abdullah nâm hâtûn zikr olunan karyeden olub hâlâ âhar diyârda olan Bâlî veled-i İvâd nâm zimmînin sulbî sağîr oğlu Minayil ve sulbiye sağîre kızı Güllü-i karye-i merkûmede vâki‘ sâkine olduğu mülk menzili dâhilinde ikisini dehi boğub helâk eylediği şâyi‘dir cânib-i şer‘iden üzerine varılab vâki‘ hâl iz‘ân ve keşf ve tahrîr olunmak matlûbumdur didikde savb-ı şer‘iden Mevlânâ es-Seyyid Abdî Çelebi ta‘yîn olundukda ol-dehi mirmirân-ı Karaman olan refî‘ü’l-kadr ve ‘azîmü’s-şân Mehmed Paşa besarallahü mâ-yeşâ’ hazretleri cânib-i ‘âlîlerinden husûs-ı merkûme mübâşir ta‘yîn buyurulan Dilâver Beg ve zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile karye-i merkûmede mezbûre Âişe’nin menziline varılab ‘akd-i meclis olunub kazıyye-i merkûmenin hakîkatinden su‘âl olundukda mezbûre Âişe cevâb virüb sağîrân-ı mezkûrân Minâil ve Güllü-i işbu Recebi’l-ferdin onikinci pençeşenbih gün vakt-i zuhrda menzilime da‘vet idüb ikisini dehi imdî sâkin olduğum odama dâhil olduklarında sağîrân-ı mezkûrânı sicim ile boğazlarından boğub ikisine dehi helâk idüb yastıklarımın kılıfı içine vaz‘ eyledim deyü vech-i meşrûh üzere yastık kılıfları içinden çıkarub ikrâr ve i‘tirâf eylemeğin mevlânâ-yı mûmâ ileyh husûs-ı merkûmu mahallinde zikr olunduğu üzere tahrîr idüb ba‘dehü gelüb meclis-i şer‘de vukû‘u üzere haber virdiğinden mâ‘adâ mezbûre Âişe meclis-i şer‘a ihzâr ve su‘âl olundukda sağîrân-ı mezkûrânı zikr olunduğu üzere târîh-i mezbûrde kendi sicim ile boğub helâk eylediğini defe‘at ile mecâlis-i müteaddidede bi’t-tav‘ı’s-sâf ikrâr ve i‘tirâf itmeğin mâ-vak‘a ‘alî vukû‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâlis ‘aşer min şehri Recebi’l-ferd sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Osmân Çelebi ibn-i Dügüncü, Mustafâ Beşe ibn-i Abdullah, Hazân Beşe ibn-i Abdullah, Hasan Beşe ibn-i Abdullah, Mustafâ Beşe ibn-i Receb Beşe, Mahmûd bin Derviş ve gayruhum.

46-3 Gel Müslüman Ol Denilen Zimmînin Küfr Etmesi Da‘vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Fazlı bin el-Hâc Tûrali meclis-i şer‘de işbu Evanid veled-i Sarman nâm emred zimmî mahzarında üzerine takrîr-i kelâm ve best merâm idüb dünkü gün ba‘de’l-‘acr mezkûr Evanid’e gel müslümân ol deyü kendüye hitâb idüb kelime-i şehâdet getirüb takrîr eylediğimde kabûl itmeyüb bana cinli berî bedenî yer itmişsen deyü hılâf-ı şer‘i kelimât eyledi su‘âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-su‘âl ve ‘akîbü’l-inkâr mezkûr Fazlı’dan sadak mukâline beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Yûsuf bin Süleymân ve Mehmed bin İbrahîm nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub iştişhâd olundukda fî’l-vâki’dünkü gün ba‘de’l-‘acr mezkûr Fazlı mezbûr Evanid’e bizim huzûrumuzda gel müslümân ol deyü hitâb idüb kelime-i şehâdet takrîr eyledikde kabûl itmeyüb mezkûr Fazlı’ya cinli berî bedenî yer itmişsen deyü hılâf-ı şer‘i kelimât eyledi bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâki‘a olmağın mâ-vak‘a bi’t-taleb hâlâ şehr subaşısı olan Ali Ağa mahzarında ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Recebi’l-ferd li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

İbrahîm Ağa zîde kadruhü, Derviş Ahmed bin Abdülbâkî, İbrahîm Beşe çukadar, Mehmed bin İbrahîm, Süleymân bin Halîl ve gayruhum.

47-1 Eski Müteveli ve Mürtezikanın Hesaplaşması

Mahmiye-i Konya’da vâki‘ merhûm Sultân Alaeddin tâbe serâh câmi‘i şerîfi evkâfına mukaddemâ müteveli olan Süleymân Çelebi ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘de zikr olunan câmi‘i şerîf mürtezikasından eshâb-ı haze’l-kitâb Fahu’s-salikîn Mevlânâ eş-Şeyh Mahmûd Efendi ve sermahfel Mehmed Halîfe ve hufâzadan Hüseyin Halîfe ve Ahmed Efendi ve Mahmûd Efendi ve bevvâb Mehmed Halîfe ve nâzır Ahmed ve el-Hâc Ahmed ve kâtib Mehmed Çelebi ve sâiri mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrûn kimesneler bin elli senesinde yigirmi dört buçuk keyl ve bin elli bir senesinde iki yüz altmış bir keyl be bin elli iki senesinde seksen keyl ve bin elli üç senesinde seksen üç keyl ve evkâf-ı merkûmeden Göksâkmâya mezra‘adan hâsıl olan mahsûlden elli bir keyl cem‘an beşyüz keyl buğday hissemizi zemâm-ı tevliyetinde alub kabz idüb ile’l-an zimmetinde bâkî kaldı deyü her biri benden taleb ve da‘vâ eylediklerinde ben dehi vech-i meşrûh üzere zikr olunan beşyüz keyl buğday

zimetimde bâkî hakkınızdır deyü ikrâr eylediğimden sonra ben dehi evkâf-ı merkûmeye müteveli olduğum eyyâmdan bu ana gelince câmi'-i mezbûrun minâresine ve sâir merammâtına kendi mâlımdan yüz otuz bin akçe harç ve sarf eyledim mahsûl-i vakfdan taleb iderin deyü da'vâ murâd eylediğimde mezbûrlar cevâblarında târîh-i mezkûrde şeyhü'l-islâm ve müftiyi'l-enâm hazretlerinden bir def'a yüz yigirmi riyâlî guruş ve bir def'a dehi kırk sikke-i hasene ve yine mürtezika hisselerinden altı bin akçe kıymetli ikiyüz keyl galle ve ziyâde-i hazîneden defterdâr paşa hazretlerinden dehi altı bin alub ta'mîr eyledik deyü cevâba mütesaddî olduklarında beynimizde münâza'at-ı kesîre vâkî'a olmuştu el-hâlite haza benim vakf-ı mezkûrda bâkî hakkım kaldı deyü taleb eylediğim meblağ-ı mezbûrden fâriğ olub mezkûrûn kimesneler dehi benden da'vâ eyledikleri beşyüz keyl buğdaydan fâriğ oldular deyüb husûs-ı mezbûreden ahd-i hü mâ aharin zimetini ibrâ itmeğin mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talepleriyle ketb olundu hurrire fî selh-i Cemâziye'l-âhire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed Ağa kâimmakâm-ı müteveli-i evkâf-ı mezbûre, Berî Beşe bin Mustafâ, İbrahîm Beşe çukadâr, Muslihiddin Halîfe el-Îmâm, Mehmed bin İbrahîm ve gayruhum.

47-2 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Pürçüklü Mahallesi sâkinelerinden Emine bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde eshâb-ı haze'l-kitâb İbrahîm bin Îsâ ve Hüseyin ve Halîl ibn-i İbrahîm bin Kara Büstân nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Hocacihân nâm mevzi'de vâkî' bir tarafı el-Hâc Süleymân mülkü ve bir tarafı Hanî Veli oğlu mülkü ve bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir sarınc ve evi virânesini müstemil olan dört dönüm arz-ı hâliyemi mezbûrûn İbrahîm ve Hüseyin ve Halîl'e 'ale's-seviye her biri müşterek olunmak üzere râic-i fî'l-vakt dört bin üç yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eylediklerinden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûrûn yedlerinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim arz-ı merkûme cemî' tevâbi'yle hîn-ı 'akdden mezbûrların iştirâken mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr her biri mutasarrıf olsunlar didikde mâ-vak'a gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şehri Recebi'l-ferd sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ivaz Efendi ibn-i Mahmûd Hâce, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Yûsuf, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Derviş Çelebi, Receb bin Ahmed, Ahmed bin Mehmed, Mahmûd bin Veli, Nasûh bin Veli, Halîl bin Nûh.

47-3 Beytûlmalden Alman Ev İçin Temessük Talebi

Mahmiye-i Konya sükkânından bâ'isü haze'l-kitâb Derviş Baykî(?) ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'a gelüb takrîr-i kelâm ve best merâm idüb yine mahmiye-i merkûme sâkinelerinden olub bundan akdem vefât iden Hanîfe nâm hâtûn vâris-i ma'rûfu olmamağla Yakâ nâm mevzi'de vâki' bir tarafı İsmâ'îl Çelebi mülkü ve bir tarafı vekf tarla ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub eşcâr ve kürûmî müştemil olan bir tahta bağı beytü'l-mâle 'âid olmağın ba'de'l-müzâyede'l-mu'nâre ve inkitâ'ü'r-rağbe otuz guruşda karâr itmekle hâlâ hazîne-i Karaman defterdârı olan 'izzetlü Ya'kûb Paşa hazretleri cânib-i beytü'l-mâlden bana meblağ-ı merkûm otuz guruş bey' ve teslîm ve ben dehi teslîm ve zabt ve kabz itmeğın zabtı için yedime ma'mûl behâ tezkere virüb nazar olunub mûcibince cânib-i şer'iden dehi temessük taleb iderin deyü defterdâr-ı müşârun ileyh hazretlerinin nişanlı ve mühürlü takrîri meşrûhuna mutâbık tezkeresin ibrâz itmeğın mûcibince mâ hüve'l-vâki' 'ala vukû'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî evâhiri Cemâziye'l-evvel li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hasan Efendi çukadâr, Mehmed Çelebi bin İbrahîm, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

48-1 Mühtedinin Mürted Olması Da'vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Çiftenerdibân Mahallesi sâkinlerinden mukaddemâ şeref-i islâm ile müşerref olan Hüseyin b. Bolad meclis-i şer'î şerîfde babası mezbûr Bolad müvâcihesinde takrîr-i da'vâ idüb târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem mezbûr Bolad din-i islâm ile müşerref olub kendi rızâsıyla kelime-i şehâdet götürüb imân-ı bâtılların ve küfr ve dalâleti terk idüb nice eyyâm cevâmi' ve mesâcidde evkât-ı hamseniyye edâ idüb tarîk-i müstekim mühtedî olmuşken mezbûr Bolad ahâr diyâra gidüb altı sene firâr idüb yine 'avd eyledikde din-i islâma tegâyür-i küfr ve dalâlet üzere olub mürted olmuş vâki' hâlî su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbundur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Bolad cevâb virüb vech-i meşrûh üzere islâma gelüb kelime-i şehâdet götürüb din-i islâma geldüğünü inkâr idüb mezbûr Hüseyin'den sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden ve ricâl-i

medhûnîden Hüseyin Beg bin Yûsuf ve Receb Dede ibn-i el-Hâc Abdî ve Ali bin Mehmed ve Abdurrahman bin Bayrâm nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirûn olub iştişhâd olunduklarında fî'l-hakîka mezbûr Bolad târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem kendi rızâsıyla kelime-i şehâdet getürüb imân-ı bâtılların ve küfr ve dalâleti terk idüb nice eyyâm cevâmi' ve mesâcidde evkât-ı hamseniyye edâ idüb tarîk-i müstekim mühtedî olub şeref-i islâm ile müşerref olub bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hîh-ı kabûlde vâkı'a oldukdan sonra mezbûr Bolad'ın mürted olduğu zâhir ve bâhir olmağın mâ-vak'a 'ala vukû'a bi't-taleb ketb olunub yed-i tâlibe vaz' olundu ki müzekker mâ-cerâ ola tahrîren el-yevmi'l-hâmis 'aşer şehr-i Zi'l-ka'de sene selase ve hamsîn ve elf.

İbrahîm Beşe ibn-i Sinân, Abdurrahman Efendi , Mustafâ Çelebi bin Hasan, Mehmed bin Ramazân ve gayruhum.

48-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Âişe bint-i Mustafâ nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Yûsuf mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Yakâ nâm mevzi'ide Tercümân kurbunda vâki' kıbleten ve garben karındaşım Ahmed mülkü ve şimâlen ve şarken tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub eşcâr ve kürûmî ve buçuk evlek arz-ı hâliyemi müstemil olan yigirmi sekiz puşte silki mülkümde münselik bağımı mezbûr Mehmed'e yetmiş dokuz 'aded riyâlî guraşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mehmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ cemî' tevâbi'yle hîn-ı 'akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şehr-i Receb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mehmed bin Sâtılmış, İbrahîm bin Mehmed, Ali bin Bîcân, Mevlûd bin Hüseyin, Receb bin el-Hâc Ali, Selmân bin Ali, Derviş bin Sefer, Mehmed bin Mahmûd Sûlu ve gayruhum.

48-3 Alacak Tahsilini Onaylama

Mahmiye-i Konya'da sâkin Kürkçü Tûmâ veled-i Nîkû nâm zimmî meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb İbrahîm Ağa ibn-i (boş) mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Suğla voyvodası Mahmûd Ağa'nın babası Şa'bân Beşe ibn-i Mehmed nâm kimesne zimmetinde olan hakkımdan merkûm Şa'bân Beşe'nin Sahrâ nâhiyesinde olan mahsûlünden iki yüz keyl buğday cem' ve tahsîle ve bana teslîm mezbûr İbrahîm Ağa merkûm Şa'bân Beşe emrî ile kefl olmuştur idi el-hâlîte haza zikr olunan iki yüz keyl buğday tahsîl ve bi't-temâm bana teslîm idüb ben dehi teslîm ve kabz eyledikten sonra mezbûr İbrahîm Ağa'nın zimmetini ibrâ ve iskât eyledim min ba'de da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam kalmadı didikde gıbbe't-tasdik el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer min şehr-i Receb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Efendi el-Müderriş, Halîl bin Nûh, Pir Ahmed bin Mehmed, İbrahîm Beşe çukadâr, Şa'bân Beg bin Ömer, Mahmûd bin Veli, Ali Beg bin Memiş.

49-1 Eşinin Kanuna Aykırı Davranışlarının Olup Olmadığını Sorma

Mahmiye-i Konya mahallâtında Ferhûniye Mahallesi sükkânından râfi'î haze'l-kitâb Seydî Çelebi ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'a gelüb takrîr-i kelâm idüb ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb benim ile muhasam ve mücâdele üzere olan İsmâ'îl bin Anber nâm kimesne zevcem Müntehâ bint-i Ahmed Beg nâm hâtûna hilâf-ı vâkî' ve hilâf-ı şer'î ba'zı kelîmât itmeğîn merkûmenin keyfiyet-i hâlî ma'lûmu olan mahalle-i mezbûre ahâlisinden ve sâirden tefehhus olunub haberleri tahrîr ve tasfîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe'l-istihbâr 'udûl-i müslimînden Mollâ Mehmed bin Süleymân ve el-Hâc Abdî bin İsmâ'îl ve Abdurrahman ibn-i Yûnus ve el-Hâc Sinân bin Turmuş ve el-Hâc Nûrullah bin el-Hâc Abdî ve Dâvud bin Süleymân ve Habîb bin İvâd nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzirûn olub mezkûr Seydî Çelebi'nin zevcesi merkûmenin hilâf-ı şer'a vazî'at ve nâmahrem ile mu'âmelesini görmedik teb'îdine(?) hüsn-i hâl üzere hâtûndur deyü ihbâr eylediklerinde mâ-vak'a 'ala vukû'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbî' 'aşer min şehr-i Receb lî-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-kuzât Mevlânâ İsmâ'îl Efendi, Receb Beg bin Âsâ, Mehmed Çelebi bin Sinân, Mehmed bin İbrahîm ve gayruhum.

49-2 İki Köy Arasında Bostan ve Arazi Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sahrâsında vâki' Emirler Köyü demekle ma'rûf karye sâkinlerinden işbu eshâbü'l-kitâb es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Hızır ve es-Seyyid İbrahîm evlâdı es-Seyyid Süleymân nâm kimesneler meclis-i şer' de karye-i merkûme kurbunda Şerbetçioğlu nâm karye ahâlisinden işbu Mustafâ Beg ibn-i İsmâ'îl nâm kimesne mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb sâkin olduğumuz karye-i merkûmenin mümtâz ve mu'ayyen olan sınırı dâhilinde vâki' kadîmden zabt ve tasarruf idegeldiğimiz bostân yerlerimizi ve zirâ'at ve harâset idegeldiğimiz arâzî ve sâir emlâkimizi ba'zının tasarrufuna mezbûr Mustafâ Beg ve sâiri mâni' olurlar su'âl olunub bi-hasbi'ş-şer'i kasr-ı yedine tenbîh murâd iderin deyücek gibbe's-su'âl mezbûr Mustafâ Beg cevâb virüb zikr olunan iki karyenin sınırları biri birine mülâhık olmağıla mezbûrûn seyyidler bizim kadîmden tasarruf idegeldiğimiz arâziye müdâhale iderler bizim mezkûrların bostân yerlerinde ve gayride nizâ'ım yokdur dimeğin mezkûrûn es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Hızır ve es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid İbrahîm'in kadimü'l-eyyâmdan ilâ haze'l-an zabt ve tasarruf idegeldikleri arâzî-i merkûmeye mâdâmki hâriçden bi-hasbi'ş-şer'i istihkâk da'vâsı idüb sâbit ve zâhir ortâkça bilâ vech-i şer'i mu'ârıza ve müdâhaleden mezbûr Mustafâ Beg men'-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hüseyin Beg ibn-i Abdullah, Mahmûd Çelebi ibn-i Hasan Beg, Halîl bin Nûh, Mehmed bin İbrahîm ve gayruhum.

49-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Nâden(?) Mahallesi sâkinlerinden Mustafâ Çelebi ibn-i Veli nâm kimesne meclis-i şer'i şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Mustafâ nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Ahmed mülkü ve bir tarafı Mahmûd mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub bir sofa ve bir tâbhâne ve bir örtme ve bir kıt'a hayatı müştamil silki mülkümde münselik olan menzilimi mezbûr Mehmed'e râic-i fî'l-vakt bin beş yüz otuz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mehmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr

Mehmed'in mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mezkûr Mustafâ Çelebi'nin vâlidesi Hânî ve kızkarındaşı Âişe nâm hâtûnlar taraflarından ikrâr-ı atıye vekîl olub merkûmetânı ma'rifet-i şer'ıye ile 'ârifân olan İbrahîm bin Büstân ve Şa'bân Dede ibn-i Veli nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mevlânâ Hüseyin Halîfe ibn-i Mehmed Efendi bi'l-vekâle takrîr-i kelâm idüb müvekkilelerim merkûmetân Hânî ve Âişe menzil-i mahdûd ve mesfûr-ı mezkûr Mustafâ Çelebi'nin müştêmil mülkü olmağıla mezbûr Mehmed'e bey' ve teslîm ve kabz-ı semen eyledi bizim da'vâ ve nizâ'ımız ve hak ve 'alâkamız yokdur mâlikâne mutasarrıf olsun didiler didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrıre fî'l-yevmi'l-hâmîs 'aşer min şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ bin Tırıs, Mehmed Çelebi ibn-i İsâ, Ahmed bin Ali, Nasûh bin Mehmed, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

49-4 Hibe (Bağ)

Mahmiye-i Konya sükkânında Bayrâm Ivâd nâm kimesne meclis-i şer'ı şerîfde bâ'isü'l-kitâb kız karındaşı oğulları Mustafâ ve Mehmed nâm kimesneler mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Hocacihân dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' tarafeyni Hüseyin mülkü ve bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı benim mülkü aharım ile mahdûd on iki puşte mülk bağıımı ba'de't-tahliyeti'ş-şer'ıye ile kız karındaşıım oğulları mezbûrân Mustafâ ve Mehmed'e hibe-i sahîha-i şer'ıye ile hibe ve temlîk ve teslîm eyledim onlar dehi mevki'i hibede ittihâb ve kabûl ve kabz eylediler baûde'l-yevm zikr olunan bağ hîn-ı 'akdden mezbûrân Mustafâ ve Mehmed'in mülk-i mevhûbudur keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesünler didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî bi't-taleb ketb olundu hurrıre fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrıyn min şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İsâ Efendi, Mustafâ Çelebi bin Şâh 'Unsûr, Mahmûd bin Bulduk, İnâsef(?) bin Şâhvirdi, Receb bin Ahmed ve gayruhum.

50-1 Mîrâs İntikâli

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden mukaddemâ vefât iden Karagöz Ali bin Bervâne nâm kimesnenin verâseti sulbiye sağıre kızları Güllü ve Bağdâd ve Döndü nâm hâtûnlara ve li-ebeveyn karındaşı oğlu Bayrâm bin Ivâd nâm kimesneye münhasıra olub

kabli'l-kısme merkûme Güllü vefât eyledikde verâseti sadrî oğulları Osmân ve Ali ve Sâtılmış ve Çînî'ye ve zevce-i metrûkî olan Düğüncü bin Bâlî'ye münhasıra olub kabli'l-kısme merkûme Bağdâd vefât idüb verâseti sadrî oğulları Mustafâ ve Mehmed'e ve zevce-i metrûkî Hüseyin bin Ebî Bekir'e münhasıra olub kabli'l-kısme mesfûre Döndü dehi vefât eyledikde verâseti sadrî oğlu İsmâ'îl'e ve zevce-i metrûkî Osmân Hâce'ye münhasıra olduğu 'ilm-i şer'î ile ma'lûm oldukdan sonra mezkûrûn Osmân ve Ali ve Sâtılmış ve Çînî ve İsmâ'îl ve Osmân Hâce meclis-i şer'de Hocacşhân nâm mevzi'de vâki' eşcâr ve kürûmî müstemil bir kıt'a bağa hâlâ vâzi'ü'l-yed olan işbu mezkûr Hüseyin bin Ebî Bekir mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve best merâm idüb hâlâ mezbûr Hüseyin mevzi'-i mezkûrde mutasarrıf olduğu zikr olunan bağ müteveffâyı evvel mezkûr Kara Ali'nin muhallefâtından olmağıla vech-i meşrûh üzere cümlemize 'alâ mâ-farazallahü bi-ciheti'l-irsi's-şer'î intikâl idüb mülk-i mevrûsumuz olduğu ecilden beynimizde iktisâm olunmak matlûbumuzdur didiklerinde mezbûr Hüseyin zikri sabık iden bağ minvâl-i mu'ayyen üzere mezkûrûn kimesneler ve kendi ve evlâdı kadrimehâ hüm beyinlerinde iktisâma tenbîh-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin Veli, Halîl bin Ebû Bekir, Mustafâ bin Mûsâ, Süleymân bin Halîl ve gayruhum.

50-2 Katl Olayının Beylerbeyi Divanında Görülmesi

Husûs-ı atıyyü'l-beyânın istimâ' ve tahrîrî için bi'l-fi'il Karaman beglerbegisi olan refî'ü'l-kadr ve 'azîmü's-şân Mehmed Paşa beserallahü mâ-yeşâ' hazretleri dîvânına varılıb 'akd-i meclis olundukda mahmiye-i Konya'da vâki' merhûm Sultân Alaeddin tâbe serâh câmi'i şerîfi evkâfından Sille nâm karyeden olan bâ'isü haze'l-kitâb Bâlî veled-i Ivâd nâm zimmî meclis-i mezbûrde yine karye-i merkûme sâkinelerinden iken mukaddemâ şeref-i islâm ile müşerref olan işbu Âişe bint-i Abdullah nâm hâtûn mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb ben mukaddemâ ahar diyâra gidüb gâibde iken merkûme Âişe sulbî sağîr oğlum Minâil ve sulbiye sağîre kızım Güllü-i karye-i merkûmede vâki' sâkine olduğu mülk menzili dâhilinde ikisini dehi boğub helâk eylemeğile cânib-i şer'iden nâibi's-şer' ve mübâşir ve bî 'arz-ı müslimîn hâlâ mütevellimizin kâimmakâmı Mehmed Beg ile üzerlerine varılıb vâki' hâl keşf ve tahrîr ve hakikat-i hâl merkûmeden su'âl olundukda sağîrân-ı mezkûrân Minâil ve Güllü-i sicim ile ben boğub katl eyledim deyü ikisinin dehi meytini menziline yastık kılıflarına

koyub ihfâ eylemekle bulunub ihzâr olunub ba‘dehü merkûme Âişe meclis-i şer‘a ve mirmirân-ı müşârun ileyh hazretleri huzûrlarına ihzâr olundukda vech-i meşrûh üzere sağırân-ı mezkûrânı katl eylediğini bi’t-tav‘ı’s-sâf ikrâr ve i‘tirâf eylediği keşf hüccetinde tahrîr olunmağın husûs-ı mezbûr hâlâ dehi merkûme Âişe‘den su‘âl olunub takrîr-i tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-su‘âl merkûme Âişe müdde‘î mesfûr Bâlî’nin evlâdı sağırân-ı mezkûrân Minâil ve Güllü-i kendi menzili dâhilinde sicim ile boğub katl eylediğine dehi bi’t-tav‘ ve’r-rızâlâ bi’l-haber ve’l-cezâ ikrâr ve i‘tirâf eylediğinden mâ‘adâ merkûme Âişe dâimâ bu makûle hılâf-ı şer‘a vazî‘den hâlî olmayub sanâk-ı ma‘rûfe olduğunu sekât-i ihbâr eylemeğın şer‘an ve siyâseten merkûmenin fetvâ-yı şerîfe mûcibince katlî için bu vesîka-i enîka ‘ala mâ-hüve’l-hakîka mirmirân-ı müşârun ileyh hazretleri meclis-i şerîflerinde li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sânî ve’l-‘ışriyn min şehr-i Recebi’l-ferd li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Fahru’l-müdekkikîn Mevlânâ Derviş Efendi el-me‘âlî, Fahru’l-kuzât Ali Efendi, Zehrü’l-akrân Mehmed Ağa, Halîl Ağa zîde kadruhü, Ali Ağa mühürdâr, Murâd Efendi dîvân-ı sârr-allah(?), Zehrü’l-esed Merâm Çelebi, Dilâver Ağa el-Mübâşir, Abdurrahman Ağa ve gayruhum.

51-1 Kayıp Merkeb Da‘vâsı

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi‘ Budâk nâm karyeden bâ‘isü haze’l-kitâb Bâlî bin Ali nâm kimesne meclis-i şer‘de işbu İbrahîm bin ibn-i el-Hâc Mustafâ nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ idüb hâlâ meclis-i şer‘de mevcûd olub mezbûr İbrahîm’in zabtında olan olan bir re’s boz irkek merkeb benim merkebiden doğma merkebidim iken târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem mülkümünden zâyi‘ olmuşdu hâlâ yedinde buldum taleb iderin su‘âl olunsun didikde gıbbe’s-su‘âl mezbûr İbrahîm cevâb virüb zikr olunan merkebi altı ay mukaddem işbu hâzır-ı bi’l-meclis olan Arslân nâm kimesneden dört yüz yigirmi akçeye iştirâ eyledim deyüb mezkûr Arslân’a dehi su‘âl olundukda sahîhidir lakin ben dehi işbu Mustafâ bin Hüseyin nâm kimesneden şerâ’i şer‘i ile dört yüz altmış akçeye iştirâ eyledim dimeğın gıbbe’s-su‘âl ol-dehi ikrâr idüb lakin ben dehi Özürlü İsmâ‘îl nâm kimesneden şerâ’i şer‘i ile iştirâ eyledim müdde‘î mezkûr Bâlî’nin vech-i meşrûh üzere mülkü olub mukaddemâ mülkünden zâyi‘ olduğu ma‘lûmumuz değıldir deyü her biri inkâr itmekle mezkûr Bâlî’den sadak mukâline beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Yûnus bin Göçek ve Yûsuf bin

Bekir nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fi'l-hakîka hâlâ meclis-i şer'de mevcûd olub mezbûr İbrahîm'in zabtında olan merkeb müdde'î mezkûr Bâlî'nin merkebinden doğma mülk merkebi iken târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem mülkünden zâyî' oldu biz bu husûsa şâhidleriz ve şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olduktan sonra zikr olunan merkebi mukaddemâ âhara bey' veyâ hibe eylemeyüb bir tarîkle mülkünden ihrâç eylemediğine mezkûr Bâlî'ye yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'ali vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahî'l-'azîm itmeğin zikr-i sabık iden merkebi müdde'î mezkûr Bâlî'ye teslîm için mezbûr İbrahîm tenbîh-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'işriyn min şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Derviş, İsmâ'îl bin Lütfî, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

51-2 Vakf Bağ ve Arazini Kullanma

Mahmiye-i Konya hâricinde Hocacihân dimekle ma'rûf mevzi'ide vâkı' merhûm el-Hâc Memî binâ eylediği sarıncın evkâfına evlâdiyet üzere mütevellî olan Mustafâ Çelebi ibn-i Şâh'Unsûr nâm kimesne meclis-i şer'a gelüb takrîr-i kelâm idüb zikr olunan sarınc kurbunda vâkı' bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı Halîl mülkü ve bir tarafı yine sarınc ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir erkek ve bir tahta bağ ve bir evlek arz-ı hâliye sarınc-ı mezbûrun vakfı iken mevzi'-i mezbûr sâkinlerinden Hüseyin bin Ebî Bekr nâm kimesnenin bağına muttasıl olmağıla mâlikâne tasarruf ider cânib-i şer'iden üzerine varılıb takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde savb-ı şer'iden zehru'l-müderresin Mevlânâ İbrahîm Efendi ta'yîn olunub onlar dehi zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile mevzi'-i mezbûrede bağ-ı mezkûrun üzerine varılıb 'akd-i meclis-i şer'î eylediklerinde meclis-i mezbûrde mütevellî-i merkûm Mustafâ Çelebi mezkûr Hüseyin mahzarında takrîr-i da'vâ idüb hudûd-ı mezbûre ile mahdûd olan bağ ve arz-ı hâliye ceddîm merhûm mezbûr el-Hâc Memî binâ eylediği sarıncın vakfı iken mesfûr Hüseyin zabt ve tasarruf ider su'âl olunub ahkâk-ı hak olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Hüseyin cevâbında zikr olunan bağ ve arz-ı hâliye vakf olduğu ma'lûmum değildir deyü inkâr idecek mütevellî-i merkûmdan takrîrine muvâfık beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden Abdurrahman Halife ibn-i Mehmed Hâce ve Mahmûd bin Ahmed nâm kimesneler li-

ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında zikr-i sabık iden bağ ve arz-ı hâliye mesfûr sarıncın vakfıdır bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'ıye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olduktan sonra mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr idüb ba'dehü meclis-i şer'a gelüb vukû'u üzere haber virmeğın mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrıre fî evâhırı şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Abdî Efendi bin el-Hâc Mûsâ, Mahmûd bin Bûlduk, Abdî Dede bin Yahyâ, Ali bin Sâdık, Abdî bin Seydî, Hüseyin bin Mehmed, Bayrâm bin İvâd.

51-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Çiftenerdibân Mahallesi sâkinlerinden olan Mehmed Beg ibn-i Enbiyâ nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb el-Hâc Mustafâ ibn-i Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Yûsuf mülkü ve bir tarafı Râziye Hâtûn mülkü ve bir tarafı Yâsef zimmî mülkü ve ba'zen Mustafâ mülkü ve ba'zen tarîk-i hâs ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir ahur ve bir örtme ve bir kıt'a hayatı müştemil olan menzilimi mesfûr el-Hâc Mustafâ'ya otuz 'aded riyâlî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mesfûr el-Hâc Mustafâ yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'ıyle mezbûr el-Hâc Mustafâ'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrıre fî'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışriyn min şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Îsâ Beg ibn-i Hasan, Mehmed Beg ibn-i Yahyâ, Mehmed Çelebi bin Ya'kûb, Mehmed Çelebi bin Pir Ömer Ağa, Dede Halîfe bin el-Hâc Mehmed, Halîl bin Nûh, Nasûh bin Mehmed.

52-1 Balığa Olan Kişinin Nikahı Fesh Talebi

Mahmiye-i Konya mahallâtından Bağ-evliyâ Mahallesi sâkinelerinden Mü'mine bint-i İsmâ'îl nâm bîkr-i bâliğa meclis-i şer'a gelüb takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb mukaddemâ ben sağîre iken 'ammim Yûsuf bin Hasan nâm kimesne sulbî oğlu olub işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan Muharrem nâm emrede beni nikâh eylemiş lakin hâlâ 'akile ve bâliğa ve reşîde olduğumdan mezbûr Muharrem'i kabûl itmeyüb

fesh murâd iderin su'âl olunub bi-hasbi'ş-şer'i lâzım ve mütevvice olan icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Muharrem huzûr-ı mezkûr minvâl-i mesfûr Muharrem'e mukaddemâ 'akd yabdırdığı nikâhı kabûl eylemeyüb feshin taleb eylemekle 'akd-i merkûmun feshine hükm-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olunub yed-i tâlibe vaz' olundu ki vakt-i hâcetde ihticâc ide cerâ zalik hurrîre fî evâhiri şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Derviş, Nasûh bin Muhammed, Yûsuf Beşe ibn-i Hüssâm, Halîl bin Nûh ve gayrum.

52-2 Bağdan Üzüm Koparma Da'vâsı

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi' Bâğırkutlu nâm karyeden Cemâl bin Receb nâm kimesne meclis-i şer'de işbu Abdünnebi bin Mehmed ve Evcer bin ... nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ idüb târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem gece ile mezbûrân Abdünnebi ve Evcer karye-i merkûmede vâki' mülk bağından hâsıl olan üzümümü yolub düşürüb heğbelerine toldurub alub giderler iken ben dehi haberdâr olduğumda ahz ve ihzâr eyledim olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'î mezkûrden sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mehmed bin Yûsuf ve Mustafâ bin Mûsâ nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzîrân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-vâki' târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem gece ile mezbûrân Abdünnebi ve Evcer müdde'î mezkûr Cemâl'in karye-i merkûmede vâki' mülk bağında hâsıl olan üzümünü yolub düşürüb heğbelerine toldurub alub giderler iken ahz ve ihzâr eylendiler bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın mâ-vak'a bi't-taleb husûs-ı merkûme mübâşir ta'yîn olunan Ali Beg mahzarında ketb olundu fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışriyn min şehr-i Recebi'l-ferd sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Osmân Beg bin Hızır Beg, Ahmed Çelebi bin Mehmed, Hasan Dede bin Gündüs, İsmâ'îl Hâce bin Hamza el-İmâm, Nasûh bin İbiş, Hasan bin İslâm ve gayrum.

52-3 Ortaklara Bağın Taksîm Edilmesi

Mahmiye-i Konya hâricinde Hocacihân dimekle ma'rûf mevzi'de sâkin Bayrâm bin Ivâd ve Osmân bin Düğüncü nâm kimesneler meclis-i şer'a gelüb takrîr-i

kelâm idüb mevzi'-i mezbûrede vâki' bir tarafı ba'zen sarınc vakfı ve ba'zen Hüseyin mülkü ve etrâf-ı sülsası yine mezkûr Hüseyin mülkü ile mahdûd olub müşâ' ve müşterek olan bağın cânib-i şer'iden üzerine varılıb beynimizde taksîm olunmasın taleb ideriz didiklerinde svb-ı şer'iden Fahu'l-müderrişin Mevlânâ İbrahîm Efendi ta'yîn olunub onlar dehi zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile mahal-i nizâ' olan bağın üzerine varıb 'akd-i meclis-i şer'i eylediklerinde zikr olunan bağın şimâl tarafında vâki' yenice bağ işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan Hüseyin bin Ebî Bekir nâm kimesnenin hissesine isâbet idüb bâkî kalan on iki puşte bağın dört puştesi merkûm Osmân'ın hissesine ve sekiz puşte bağ mezbûr Bayram'ın hissesine isâbet idüb vech-i meşrûh üzere her biri taksîm-i mezbûru kabûl ve isâbet hisselerini zabt idüb tarafeynin rızâsını mevlânâ-yı mûmâ ileyh mahallinde vukû'u üzere tahrîr idüb ba'de meclis-i şer'a gelüb haber virmeğin mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehri Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İsa Efendi kâimûn(?), Mustafâ Çelebi bin Şâh Unsur, Mahmûd bin Bulduk, 'Inâsef bin Şâhvirdi, Receb bin Ahmed, Mehmed bin Ahmed, Abdî bin Seydî.

52-4 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Akbaş Mahallesi sâkinelerinden Esmâ bint-i Yûsuf nâm hâtûn meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Osmân bin Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Ali mülkü ve bir tarafı Receb mülkü ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir kıt'a hayatı müştemil silki mülkümde münselik olan menzilimi mezbûr Osmân'a râic-i fî'l-vakt bin iki yüz elli akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Osmân yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr Osmân'ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikden sonra merkûmenin sadrî kebîr oğulları işbu Mehmed ve Ali ibn-i Büber(?) nâm kimesneler meclis-i şer'de zikr olunan menzil vâlidemiz merkûme Esmâ'nın mülk-i lahzası olmağıla mezbûr Osmân'a bey' ve teslîm ve kabz-ı semen eyledi bizim da'vâ ve nizâ'ımız ve hak ve 'alâkamız kalmadı zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'ışriyn min şehri Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Veli Halîfe ibn-i Süleymân, Mehmed bin Hasan, İbrahîm bin Nûrullah, Muharrem bin Hasan, el-Hâc Hasan bin ve gayruhum.

53-1 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mustafâ bin Mehmed nâm kimesne tarafından bey'î atıyyü'l-beyânı kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub Handân bin Abdullah ve Mehmed Halîfe ibn-i Mûsâ nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed Beg ibn-i Sinân meclis-i şer'de mezkûr Mustafâ'nın li-ebevyn karındaşları eshâb-ı hâze'l-kitâb Sinân ve Receb ve Nisâ ve Müntehâ mahzarlarında bi'l vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idübmüvekkilim mezbûr Mustafâ mahmiye-i merkûme mahallâtından merhûm Zevle Sultân Mahallesi'nde vâki' bir tarafı Mehmed Beg mülkü ve bir tarafı el-Hâc Muslî mülkü ve bir tarafı ba'zen Hasan Beşe mülkü ve ba'zen tarîk-i hâs ve ba'zen tarik-i 'âmm ile mahdûd olub bir sofa ve bir oda ve iki tâbhâne ve iki kıt'a hayatı müştemil menzilin den olan sülüs hisse-i şâiyâ-i şer'iyesini karındaşları mezbûrûn Şa'bân ve Receb ve Nisâ ve Müntehâ ve vâlideleri Safiye'ye 'ale's-seviyye her biri müşterek olmak üzere yiğirmi beş 'aded esedî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezkûrûn Şa'bân ve Receb ve Nisâ ve Müntehâ yedlerinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledi zikr-i sabık iden menzil hîn-i 'akdden cemî' tevâbi'yle mezkûrların mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışriyn min şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İbrahîm Efendi el-Müderriş, Abdüllatîf Dede ibn-i Abdurrahman, Derviş Mehmed usda, Abdullah ve Abdürrahîm usda, Memiş Dede bin Muharrem Çâvuş ve gayruhum.

53-2 Güherçile İçin Ta'yin Olunan Mikdarın, İkincisinin Geri İadesi

Konya sancağında Alatâğ kazâsına tâbi' Mahmûdçe-i nâm karyeden Receb bin Veli ve Ömeroğlu nâm karyeden Abdülhalîm bin Hüseyin ve Bilmez nâm karyeden Nasûh bin Mûsâ ve Eşenler nâm karyeden Habîb bin Mustafâ ve Sârî Hâceliden Mahmûd bin Abdülmüttalib ve Yâğcı nâm karyeden Abdülhalîm bin Hüseyin ve Ağaç nâm karyeden Hasan bin Süleymân ve Göynükkışlâ'dan Osmân bin İbrahîm ve

Gâziler'den Ömer bin Îsâ ve Kızılcılar'dan Ömer bin Mehmed nâm kimesneler ve sâiri meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Uzun Ali Beg ibn-i Ramazân mahzarlarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bin elli dört senesi ibtidâsından hazîne-i Karaman defterdârı olan kıdvetü erbâbi'l-'ızz ve'l-ikbâl Murâd Beg dâme 'izzühü kazâ-i mezbûre ahâlisine Lârende kârhânesinde tabhî fermân olunan güherçile mühimmâtı için ta'yîn eylediği mübâşir gelüb odun ve toprak mukâbelesinde on yedi bin akçeyi bizden cem' ve tahsîl ve kabz eyledikten sonra defterdâr-ı mümâ ileyh 'azl olunub yerine 'izzetlü Ya'kûb Paşa hazretleri nasb olunmağıla husûs-ı mezbûr için tarafından mezkûr Uzun Ali Beg mübâşir olub gelüb bir def'a üzerimize teklîf olunanı edâ eylemişken tekrâr bizden on bin akçemiz almağın asitâne-i sa'âdete varub ahvâlimizi i'lâm eylediğimizde bizden tekrâr aldığı meblağ-ı merkûmu bize redd olunub ve min ba'de güherçile mühimmâtı için bir nesne taklîf olunmaya deyü yedimize emr-i şerîf virilüb taleb eylediğimizde mezkûr Uzun Ali Beg bizden tekrâr aldığı meblağ-ı merkûm on bin akçeyi hâlâ yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyleyüb zimmetini ibrâ eyledik bâkî da'vâ ve nizâ'ımız ve hak ve 'alâkamız kalmadı didiklerinde gibbe't-tasdik el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî selh şehri Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Abdurrahman Ağa ibn-i Ahmed Beg, Ca'fer Beg ibn-i Mustafâ Beg, Hasan bin Şa'bân, Bayrâm bin Göçek, Mustafâ Beg, Nûrullah Halîfe el-Îmâm ve gayruhum.

54-1 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed bin Abdurrahman nâm kimesne meclis-i şer' i şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Ömer bin Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde olma Buzhâne kurbunda vâki' bir tarafı ba'zen Mehmed Beşe ve ba'zen dehî Mehmed mülkleri ve bir tarafı Âişe Hâtûn ve Mehmed mülkleri ve bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve iki kıt'a arz-ı hâliyemi müstemil olan beş tahta bağımı mezbûr Ömer'e râic-i fî'l-vakt on ik bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer' i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Ömer yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ cemî' tevâbi'iyile hîn-ı 'akdden mezbûr Ömer'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde

gıbbe't-tasdık el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-
yevmi't-tâsi' ve'l-'ışriyn min şehr-i Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed bin Cerrâ', Hüseyin Çelebi ibn-i Ebî Bekir, Ahmed bin Mârkaf, Ahmed
bin Gazenfer, Süleymân Halîfe ibn-i Veli, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

54-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi' Sille nâm karyeden Bayrâm bin Ivaz nâm
kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Düğüncü bin Bâlî nâm kimesne mahzarında
ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb karye-i merkûmede vâki' bir tarafı Bahşî zimmî mülkü
ve bir tarafı Ahî zimmî mülkü ve bir tarafı Karagöz mülkü ve bir tarafı Andon mülkü ile
mahdûd olub silki mülkümde münselik kürûmî müştemil olan sekiz puşte üç erkek
bağımı mezbûr Düğüncü'ye elli 'aded riyâlî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve
teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra
meblağ-ı merkûmu mezbûr Düğüncü yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i
sabık iden bağ hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr Düğüncü'nün mülk-i
müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdık el-
vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrire fî selh şehr-i
Recebi'l-ferd li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ beg ibn-i Abdullah, Ivâd ve Hasan ve Abdünnebî evlâdı Bayrâm el-
mezbûr, el-Hâc Muslî bin Abdullah, İbrahîm bin Abdullah, Osmân ve Satılmış ibn-i
Düğüncü ve gayruhum.

54-3 Nâibliğin Süresi İle İlgili Da'vâ

Aladağ kazâsı ahâlisinden Abdunnasûh Halîfe ibn-i Hüseyin nâm kimesne
meclis-i şer'de mahmiye-i Konya sâkinlerinden bâ'isü haze'l-kitâb Osmân Beg ibn-i
Hızır Beg nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüb kazâ-i mezbûrun bin elli
senesinde kâdısı olmayub mahlûl olmağıla hazîne-i Karaman defterdârı tarafından
niyâbetî bana sibâriş olunub dört gün niyâbet eylemem ile mezbûr Osmân Beg
defterdâr-o müşârun ilyh tarafından mübâşir olub gelüb sen üç ay niyâbet eylemişsin
deyü benden mahsûl taleb ve ahz idüb bi-gayr-i hak otuz beş 'aded guruşumu aldı taleb
iderin su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl cevâb virüb mezkûr Abdunnasûh Halîfe kazâ-
i merkûmda üç ay niyâbet eylemekle mîrîye 'âid olan mahsûl için yedinden yiğirmi beş
guruş aldım ziyâde almadım deyüb dört günden ziyâde üç ay zabt eylediğin mezkûr

Abdünnasûh Halîfe inkâr itmekle mübâşir-i mezbûr Osmân Beg'den sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden İbrahîm Dede ibn-i De'âcer ve Ali Beşe bin Abdî nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-vâki' kazâ-i mezbûrun niyâbetini mezkûr Abdünnasûh Halîfe târîh-i merkûmdan üç ay zabt ve mahsûl-i kazâ-i zabt eyledi deyü şehâdet eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâki'a olmağın mâ-vak'a 'ala vukû'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî selh Recebi'l-ferd sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İbrahîm Efendi el-Müderriş, Hasan Beg bin Mustafâ, Nasûh bin Mehmed, Mahmûd bin Veli.

54-4 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Ali nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Muzaffer bin Abdullah mahzarında ikrâr-ı tu'ra kılub mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Ahmed mülkü ve bir tarafı diğêr Na'iband Ahmed mülkü ve bir tarafı mescid-i şerîf ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir sofa ve bir örtme ve bir tâbhâne ve bir ahur bir kıt'a hayatı müştemil olan menzilimi mezbûr Muzaffer'e râic-i fî'l-vakt dört bin sekiz yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ(?) hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî selh şehri Recebi'l-ferd sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin Erî, Halîl bin Kâsım, Mefâhirü'l-a'yân Hızır bin Bayrâm Efendi, el-Hâc Mehmed bin ... .

55-1 Kassâm-ı Askeriye Hakkında Kâdıasker Mektûbu

Mektûb-ı Kâdıasker Efendi kismet-i askeriye

Şerî'at-ı nisâb Mevlânâ Akşehir kadısı Abdülhalim Efendi kâmiyâb.

Tahiyyât-ı sâfiye ithâfiyla inhâ olunur ki livâ-i Konya'nın kismet-i 'askeriyesi size sibâriş olunmuşdur gerekdir ki varub livâ-i mersûmda vâki' olan mevtâ-yı 'askeriyenin muhalledâtını tahrîr ve beyne'l-verese 'ala mâ-faraza'llahü taksîm itdikden

sonra bu cânibe ‘âid olan rusûmu kabz mu‘temed-i ‘aliyh adam ile bu tarafa irsâl idesiz ve eslân-ı sâyâ-yı ğabr-i mu‘ayyenelî halat-ı mahsûle itmeyüb istiflen irsâl idesiz ve’s-selâm hurrîre fî’l-yevmi’l-hâmis min Şevvâli’l-mükerrem li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-fakîr Hüseyin el-Kâdı bi-‘asâkir-i Anadolu el-Ma‘mûre.

55-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mollâ Hüseyin ve Sefer Çelebi ibn-i Mehmed Efendi meclis-i şer‘i şerîfde bâ‘isü haze’l-kitâb el-Hâc Abdî bin Mehmed mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede Betmer (?) nâm mevzi‘de vâki‘ bir tarafı Ya‘kûb mülkü ve bir tarafı Himmet Dede mülkü ve bir tarafı Kapucu İbrahîm Beg mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi ve iki bâb evi ve bir kıt‘a arz-ı hâliyeye müştemil ber vech-i iştirâk mülkümüz olan iki tahta bir erkek bağımızı mezbûr el-Hâc Abdî’ye yüz ‘aded riyâlî guraşa bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr el-Hâc Abdî yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ cemî‘ tevâbi‘iyle hîn-ı ‘akdden müşterî-i mezbûr el-Hâc Abdî’nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gibbe’t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’l-hâdî ve’l-‘ışriyn min Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Îsâ bin Hasan, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Hüseyin, el-Hâc Ebû Bekir bin el-Hâc Ömer, el-Hâc Osmân bin Mustafâ, Mahmûd bin Veli, Hıdır bin Derviş ve gayruhum.

55-3 Mülk Satışı (Hayat Anlaşmazlığı)

Hüccet-i Ali Ağa ibn-i Mahmûd Çâvuş

Mahmiye-i Konya mahallâtından Beghekim Mahallesi sükkânından bâ‘idü haze’l-kitâb kıdvetü’l-a‘yân Ali Ağa ibn-i Mahmûd Çâvuş meclis-i şer‘de işbu Mehmed Çelebi ibn-i Nûrullah mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed Çelebi mahalle-i merkûmede vâki‘ hudûdu lediye’l-cirân ma‘lûm olan bir kıt‘a mülk hayatını zimmetinde karz-ı şer‘iyede hakkım olan bin altı yüz akçeye bana bey‘ ve teslîm ve ben dehi teslîm ve kabz idüb işbu sene-i mübârekde vâki‘ mâh-ı Muharrem’in guresinden Konya mahkemesinden yedime hüccet-i şer‘iye virilüb zikr olunan hayat mülküm iken

tasarufuma mâni‘ olur su‘âl olunub bi-hasbi‘ş-şer‘i kasr-ı yedine tenbîh murâd eyleyin didikde gıbbe’s-su‘âl mezbûr Mehmed Çelebi bey‘-i mezkûru inkâr itmeğin mümâ ileyh Ali Ağa’dan sadak mukâline beyyine taleb olundukda ‘udûl Mehmed Çelebi ibn-i Memî Efendi ve Süleymân Çâvuş ibn-i Fazlı ve Mehmed Çelebi bin Yahyâ nâm kimesneler meclis-i şer‘a li-ecli‘ş-şehâde hâzirûn olub iştişhâd olunduklarında fî’l-hakîka mezbûr Mehmed Çelebi mahalle-i merkûmede zikr olunan mülk hayatını târîh-i mezkûrde bizim huzûrumuzda mümâ ileyh Ali Ağa’ya deyni olan bin altı yüz akçe hakkı mukâbelesinde bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi teslîm ve kabz idüb yedine hüccet-i şer‘iye virüb zikr-i sabık iden hayat mümâ ileyh Ali Ağa’nın vech-i meşrûh üzere mülk-i müşterâsıdır bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde gıbbe’t-ta’dîli‘ş-şer‘i şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı‘a olmağın arz-ı merkûmeden min ba‘de dâhi kasr-ı yed için mezbûr Mehmed Çelebi’ye tenbih-i birle mâ-vak‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmi’t-tâsi‘ ‘aşer min Şa‘bâni’l-mükerrem sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin İbrahîm, Mahmûd bin Veli, İsmâ’îl bin Lütfî, Mustafâ bin Mûsâ ve gayruhum.

55-4 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Hadîce bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer‘de bâ’isü haze’l-kitâb Seydîgâzî bin Korkûd mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Abdürreşîd nâm mevzi‘de vâki‘ kıbleten tarîk-i ‘âmm ve şarken ve garben Hızır mülkü ve şimâlen Âişe Hâtûn mülkü ile mahdûd olan bir kıt‘a mülk yerimi Sydîgâzî’ye râic-i fî’l-vakt bin yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Seydîgâzî yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim arz-ı merkûme hîn-ı ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ‘ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmi’s-sânî ve’l-‘ışriyn min Şa‘bâni’l-mu‘azzam sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Pir Ahmed bin Mehmed, es-Seyyid Hasan bin Esbebe(?), Ahmed bin Mahmûd, Hasan bin Ahmed, Halîl bin Nûh, Nasûh bin Mehmed, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

56-1 Mülk Satışı (Oda ve Hayat)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Derviş Mahmûd bin Hasan Çavuş asâleten ve hâlitesi Esmehân bint-i Ferruh nâm hâtûn tarafından bey'-i atıyyü'l-beyâmı ve kabz-ı semen-i ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Hüseyin Halîfe ibn-i Hamza Hâce ... bin Resûl nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mûsâ Beg ibn-i İbrahîm meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb ... bâşı Mustafâ ibn-i Hüseyin mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Çirkâb Mahallesi'de vâki' bir tarafı mezbûr Mustafâ Beşe mülkü ve iki tarafı merkûme Esmehân mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub iştirâken mülk-i mevrûsumuz olan bir bâb oda ve bir mikdâr hayatımızı mezkûr Mustafâ Beşe'ye râic-i fî'l-vakt iki bin yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mustafâ Beşe yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan oda ve hayat hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'iyile mezbûr Mustafâ Beşe'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî evâhiri Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İsmâ'îl bin Osmân Halîfe, Mehmed bin Mahmûd, el-Hâc Seydî bin Ebû Bekir, Şa'bân bin Bereli ve gayruhum.

56-2 Mülk Satışı (Dükkan)

Hüccet-i Ali Ağa ibn-i Mahmûd Çavuş

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden olub bekâ-i kehdâ(?) serdârı olan Abdî Beşe ibn-i Mustafâ meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Hasan bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme esvâkıdan Haffâflar sûkunda bir tarafı Allahmeçe zimmî mülkü ve bir tarafı el-Hâc Hasan dükkanı ve bir tarafı Derviş Ali mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub beher sene Haffâflar mescid-i şerîfi vakfına yigirmi dört akçe mukâta'ası ve cidâr sakfî mülküm olan bir bâb dükkanımı mezbûr Hasan'a râic-i fî'l-vakt on bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Hasan yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan dükkanın cidâr ve sakfî hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'iyile mezkûrun mülk-i müşterâsıdır

keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-ışriyn min Şa'bâni'l-mu'zzam sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Mustafâ, el-Hâc İbrahîm bin Bahşî, Derviş Çelebi bin el-Hâc Hasan, Süleymân Halîfe bin Veli, Halîl bin Kâsım, Musatfâ bin Nasûh, Îsâ bin Muslî, Kara Mehmed bin Abdullah, Mehmed Beşe bin Selmân Beşe.

56-3 Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Konya'dan Mahmûd bin Ahmed nâm kimesne tarafından husûs-ı atıyyü'l-beyâna vekîl olub es-Seyyid Ivaz bin es-Seyyid Yezîd ve Ali bin Şa'bân nâm kimesneler şehâdetleri ile şer'an vekâleti sâbite olan karındaşı Memiş meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Ivaz bin Hasan nâm şâbb mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i da'vâ idüb karındaşım müvekkile-i mezkûr Mehmed'in mezbûr Ivaz zimmetinde ba'de külli hesâb on beş 'aded esedî guruş hakkı olub meblağ-ı merkûmu mezbûrden ahz ve kabz ve kendiye ve kendiye îsâle cânibinden beni tevkîl eylemeğın vekâletim hasebiyle taleb iderin su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Ivaz cevâb virüb mezbûr Mahmûd zimmetinde bâkî olan meblağ-ı merkûm on beş guruş mukâbelesinde benim yedimden on 'aded esedî guruş ve iki riyâlî guruş ahz ve kabz idüb mâ'adâ hakkından fâriğ olub zimmetimi ibrâ eyledi dimeğın gıbbe'l-inkâr mezbûr Ivaz'dan sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Süleymân Beg ibn-i Ebî Bekir ve Dilâver bin Abdullah nâm kimesneler mezkûy oldukları hâlde li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-vâki' müvekkile-i mezkûr Mahmûd ba'de külli hesâb mezbûr Ivaz zimmetinde dehi olan on beş guruş mukâbelesinde yine mezbûr Ivaz yedinden bizim huzûrumuzda on esedî iki riyâlî guruş alub kabz idüb mâ'adâ hakkından fâriğ olub mezbûr Ivaz'ın zimmetini ibrâ eyledi bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâkı'a olmağın da'vâ-yı merkûmeden vekîl-i mezkûr Memiş men'-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Bayrâm Beg bin İbrahîm, Halîl bin Nûh, Nasûh bin Mehmed, Mehmed bin Ali, Nasûh bin Mehmed, Pir Ahmed bin Mehmed ve gayruhum.

57-1 Görevli Neferlerin Zarar ve Ziyanına Kefil Olma

Bi'l-fi'il mirmirân-ı Karaman olan refî'ü'l-kadr ve 'azîmü's-şân Mehmed Paşa beserallahü mâ-yerîd ve mâ-yeşâ hazretleri cânib-i 'alîlerinden tasdîk-i atıyyü'l-beyâna vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan Fahru'l-akrân Ahmed Ağa mahzarında mahmiye-i Konya sâkinlerinden olub evlâd-ı 'arabdan olan işbu el-Hâc Selîm bin İbrâhîm nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mirmirân-ı müşârun ileyh hazretlerinin ba'zı musâlihâ için iki nefer seyis ve on beş nefer berkçi cem'an on yedi nefer kimesneleri mahmiye-i merkûmeden mahrûse-i İstânbûl'a varınca beynimizde ma'lûm ücretleriyle hidmete kûl idüb zikr olunan onyedi nefer kimesnelerin menârede ve menâhilde her birinin zarar ve ziyânlarına ben kefil oldum mezbûr el-Hâc Selim'in dehi nefsine ve hîn-ı mutâlibede ihzârlarına işbu el-Hâc Ali ben Ahmed nâm kimesne kefil oldum didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışriyn min Şa'bân li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hasan Beşe Bostâncı, Hâcî bin Derviş, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh, İsmâ'îl bin Lütî ve gayrum.

57-2 Sâlyâneyi Beraber Ödeme Talebi

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi' olub Esbkeşân tâifesinden olan Kayâcık nâm karye ahâlisinden Veli bin İsmâ'îl ve Safâ bin Devlethân ve Sefer bin Ebî Bekir nâm kimesneler meclis-i şer'de yine tâife-i merkûmeden Eğse kayâcık nâm karyeden eshâb-ı haze'l-kitâb Abdünnebî Halîfe ibn-i Mustafâ ve Gelânî bin Yahyâ nâm kimesneler mahzarlarında takrîr-i kelâm idüb Esbkeşân defterinde bizim karyemizden mâ'adâ bin iki yüz akçe resm tahrîr olunmuş Kayâcık dehi mukayyed olub karye-i merkûmenin ahâlisi bulunmâk ile biz rusûm-ı merkûmeyi kabzına me'mûr olan ağaya edâ eyledik mezkûr Eğse Kayâcık cemâ'atî dehi bizim ile me'an edâ eylemeleri matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezkûrân Abdünnebî Halîfe ve Gelânî cevâb virüb bizim karyemiz ahâlisi üzerlerine mîrî için iki bin akçe resm tahrîr olunmağla kabzına me'mûr olana edâ idüb yedimizde tezkiye'l-rıkk bizim zimmetimize tahrîr olunmuşdur ahâlisi bulunmayan Kayâcık cemâ'atinden ba'zı kimesneler mezbûrden Veli ve Safâ ve Sefer'in karyeleri olan bin beş yüz akçe resm kayd olunan Kayâcık ahâlisi beynlerine tahrîr olundu cümlesi bir olmak üzere rusûm-ı merkûmeye kendiler edâ eylediler bizim

‘alâka ve medhalimiz yokdur dimekle husûs-ı mezbûr ma‘lûmu olan bî-‘arz-ı müslimînden istihbâr olundukda hakikat-i hâl Eğse Kayâcık ahâlisi zikr eylediği üzere olduğu ihbâr ve şekâtî ile ma‘lûm olmağın mezbûr Kayâcık cemâ‘atî ra‘ıyyeti nâ-mevcûd olan Kayâcık üzerine tahrîr olunan bin iki yüz akçe için Eğse Kayâcık ahâlisinden sâlyâne talebinden men‘ olundukları mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh, İsmâ‘îl bin Lütfî ve gayrum.

57-3 Mîrâs Da‘vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Göktâş Mahallesi sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden Şa‘bân Beg ibn-i Kılıç Beg’in Halîl nâm sulbî sağîr oğluna kibel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olunub muhalledâtına vâzi‘ü’l-yedd olan Ali Beşe ibn-i Mehmed Beşe meclis-i şer‘de müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrûkesi olub Sâliha nâm sulbiye sağîre kızına kibel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olunan Âişe bint-i Mustafâ Beg nâm hâtûn tarafından tasdîk-i atıyyül beyâna vekîl olub bimâ hüve nehci’s-sübût şer‘an vekâleti sâbite olan karındaşı Ali Beg mahzarında bi’l-vesâyeye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb merkûme Âişe’nin zevci müteveffâ-yı mezbûr Şa‘bân Beg zimmetinde olan mehr-i müecceli ve muhalledâtından irs-i şer‘i ile kendiye intikâl iden semen-i hisse-i şer‘iyesi ve kızı sağîre-i mezbûre Sâliha’ya dehi bi-ciheti’l-irsi’s-şer‘i hisse-i şer‘iyesi mukâbelesinde mahalle-i merkûmede vâki‘ muhalledât-ı mezkûrden olan menzîlinden bir tarafı Ali Beşe ve bir tarafı Fenârî Hamânî virânesi ve bir tarafı dehi Halîl mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir ahur ve bir kıt‘a bağçeyi müştamil olan menzîli merkûmetân Âişe ve Sâliha’ya vech-i meşrûh üzere olan hisse-i şer‘iyeleri için vesâyetim hasebiyle virüb teslîm eylediğimde ol-dehi asâleten ve vesâyeti hasebiyle kabûl ve kabz eyledi min ba‘de mülk-i mevrûslarıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde vekîl-i mezkûr Ali Beg dehi hemşîrem merkûme Âişe zevci mezbûr Şa‘bân Beg zimmetinde kendinin ve cediti olduğu sağîra-i mezbûre Sâliha’nın hisseleri mukâbelesinde zikr olunan menzîli alub kabûl idüb mâ‘adâ hakkından fâriğ olub sağîr-i mezkûr Halîl’in zimmetini ibrâ eyledi didikde mâ-vak‘a gibbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Osmân Ağa kethüdâyeri, Süleymân Beg bin Ebî Bekir, el-Hâc Osmân bin Ali ve gayrum.

58-1 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Esmâ bint-i Aynî nâm hâtûn bey'î atıyyü'l-beyânı ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan zevci Mehmed bin İbrahîm meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb el-Hâc Sefer bin Hüseyin mahzarında bi'l-vekâle ikrâr idüb zevcem müvekkile-i merkûme Esmâ mahmiye-i merkûme hâricinde Aymanûs nâm mevzi'de vâki' bir tarafı mezbûr el-Hâc Sefer mülkü ve bir tarafı Arslân mülkü ve bir tarafı Seydî mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'amm ile mahdûd olub eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil olan bir kıt'a mülk menzilini mezkûr el-Hâc Sefer'e râic-i fi'l-vakt **iki** bin sekiz yüz akçeye bey'î bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semeni merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledi zikr olunan bağ cemî' tevâbi'yle hîn-ı 'akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Tûrhân, Bedel bin Mahmûd, Seydî bin Sâtı, Selmân bin Halîl ve gayrum.

58-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Ivaz bin Hızır meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin İbrahîm mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Beghekim Mahallesi'nde vâki' tarafeyni mezbûr Mehmed mülkü ve tarafeyni dehi Mehmed Beg mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir bâb tâbhâne ve fevkânî ve tahtânî iki örtme ve havlu-i müştemil olan menzlimi kademî tarafıyla mezbûr Mehmed bin iki yüz elli akçeye bey'î bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüb ol-dehi semeni merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mehmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cemî' tevâbi'yle hîn-ı 'akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdik el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Nasûh bin Hüseyin el-Îmâm, Mehmed bin Tûrhân, Bedel bin Mahmûd, Pir Ahmed bin Mehmed.

58-3 Mülk Satışı (Ev Değiş Tokuşu ve Farkın Ödenmesi)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed ibn-i el-Hâc Süleymân nâm kimesne meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Hüseyin bin Mustafâmahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Galebe Mahallesi'nde vâki' bir tarafı Halîl mülkü ve bir tarafı Mehmed mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub bir bâb oda ve bir nimboş ve bir ahur ve bir küçük oda dehi ve bir kıt'a hayatı müştemil silki mülkümde münselik menzilimi mezbûr Hüseyin'in İbn-i Sâlih Mahallesinde vâki' bir tarafı mescid-i şerîf ve bir tarafı Ahmed mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub bir sofa ve bir oda ve bir tâbhâne ve bir kıt'a hayatı müştemil olan mülk menzili ile dört bin sekiz yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm ve menzil-i mezkûru mezbûr Hüseyin yedinden alub kabûl ve kabz eyledim zikr sabık iden Galebe Mahallesi'nde ki menzil hîn-i 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mezbûr Mehmed'in vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârın mezkûr Hüseyin vicâhîn tasdîk ve şifâhen tahkîk itmeğin mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlâna Ahmed Efendi el-Müderriş, es-Seyyid Fazlı Çelebi bin Receb, Ali bin Mehmed, Mehmed bin Ali.

58-4 Yenice Mahallesi Ahalisine Tekâlif Talebine Men'

Mahmiye-i Konya mahallâtından Yenice Mahallesi sâkinlerinden Halîl bin Seydî Ahmed ve Ali bin Ahmed ve Hasan ibn-i el-Hâc Bedel ve Ömer bin Hasan ve diğêr Hasan bin Tûrhân nâm kimesneler ibni Mütevelli kâdısı nâibi Mevlânâ Mehmed Efendi mahzarında her biri üzerilerine takrîr-i kelâm idüb babalarımız mukaddemâ kazâ-i mezbûre tâbi' Dedeli nâm karyeden rihlet idüb gelüb mahalle-i merkûmede mütevettin idüb muharrir-i cedîd dehi her birimizi hîn-ı tahrîrde mahalle-i merkûme ahâlisinden olmak üzere tahrîr idüb vâki' olan tekâlifî cemâ'atımız ile me'an edâ idüb kusûrumuz olmayub karye-i merkûmede hâlâ 'alâkamız yok iken mevlânâ-yı mezbûr bizim üzerimize dehi mükerrer tevzî' idüb defter virmekle kabzına me'mûr olanlar bizden tekrâr sâlyâne talebiyle rencîde iderler su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak

matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mevlânâ-yı mezbûr cevâb virüb mezkûrden kimesneler karye-i mezbûre ahâlisinden olmak üzere tekâlif vakı'a oldukda benden tevzi'-i defteriye üzerlerine sâlyâne tahrîr- defter eyledim mahalle-i mezbûreye kayd olub ve sâlyânelerini cemâ'ati ile viregeldikleri ma'lûmum değildir deyücek mezkûrların isimleri mahalle-i merkûme defterinde mestûr olduğundan mâ'adâ eseri'l-ıştihad ve 'udûl-i müsliminden el-Hâc İsmâ bin Hasan ve Osmân ibn-i el-Hâc Mustafâ ve Abdullah bin Hasan nâm kimesneler mahalle-i merkûme cemâ'atî meclis-i şer'a hâzirûn olub mezkûrûn kimesneleri muharrir-i cedîd mahallemize tahrîr eyledi ve vaki' olan cemî' tekâlifi bizimle me'an edâ iderler deyü 'ala tarîki'-ş-şehâde haber virdiklerinde kazâ-i mezbûre nâibi mezkûrlara tekrâr sâlyâne teklîf eylemeğin men'-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Abdî bin İsmâ'îl, Ahmed bin Şeyh Yahyâ, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh.

59-1 Mahallede Mülkleri Olanlardan Sâlyâne Talebi

Mahmiye-i Konya mahallâtından mahalle-i Cedîde ahâlisinden Derviş Ali ibn-i el-Hâc Mehmed el-İmâm ve Nûrullah Beg bin Emrullah ve el-Hâc Abdülkerîm bin Ahmed ve Nasûh Dede ibn-i Bâlî ve Mollâ Sâlih bin Rızvân ve Ömer bin el-Hâc Halîl ve Mûsâ ibn-i Dede nâm kimesneler meclis-i şer'de yine mahalle-i merkûmede sâkin olub Esbkeşân Tâifesinden olan işbu el-Hâc Sefer ve Süleymân ibn-i Hüseyin nâm kimesneler mahzarlarında her biri takrîr-i kelâm ve best merâm idüb mezbûrân el-Hâc Sefer ve Süleymân'ın mahalle-i merkûmenin hâne-i 'avârızına dâhil emlakî olub vâki' olan tekâlifi için her kim olur ise üzerlerine lâzım gelen sâlyâneleri alıvirilmek bâbında yedimizde emr-i şerîf dehi var iken sâlyânelerin virmekde te'allül iderler su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûrân el-Hâc Sefer ve Süleymân tâife-i merkûmeden olub lakin her birinin tasarruflarında hâne-i 'avârıza dâhil mülkleri olduğuna mukırlar olmağın ber mûcib-i emr-i 'âlî hâne-i 'avârıza dâhil mülklerinin vâki' olan tekâlifi için sâlyânelerin ahâli-i mahalle-i merkûmeye edâ eylemek üzere mezbûrân el-Hâc Sefer ve Süleymân'a tenbih-i birle mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Mustafâ Çelebi bin Hasan Çelebi, el-Hâc Mustafâ el-Hatîb, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

59-2 Küfür Da'vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Cedîde sükkânından Nasrullah Beg ibn-i Emrullah meclis-i şer' de yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden işbu Süleymân bin Hüseyin mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb târîh-i kitâb günü mezbûr Süleymân bana Bâzenin deyü hilâf-ı şer'a şetm eyledi su'âl olunub takrîr-i tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr mezbûr Nasrullah Beg'den sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Derviş Ali bin el-Hâc Mehmed ve Nasûh Dede bin Bâlî nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub fî'l-vâki' târîh-i kitâb günü mezbûr Süleymân müdde'î mezkûr Nasrullah Beg'e bizim huzûrumuzda bâzenin deyü hilâf-ı şer'a şetm eyledi bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer' iye eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâkı'a olmağın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Mustafâ Çelebi Hasan Çelebi, el-Hâc İbrahîm bin el-Hâc Mustafâ, Mahmûd bin Veli.

59-3 Tarla Tefvîzi

Begşehri kazâsına tâbi' Alişâr Köyü dimekle ma'rûf karye sâkinlerinden Esen bin Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Ali bin Osmân mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûre sınuru dâhilinde vâki' hudûdu beynimizde ve lediye'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lûm olub karındaşlarım ile müşterek olduğum bir kıt'a tarlada olan hisse-i şâyi'a-i şer'iyemin hak ve tasarrufunu sâhib-i arz ma'rifeti ile mukaddemâ mezbûr Ali'ye tefvîz idüb ol-dehi tefevvuz ve kabûl eyledi hisse-i merkûmeye mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Abdülkâdir Beg ibn-i Abdurrahman, es-Seyyid Mûsâ Çelebi bin es-Seyyid Bereli Çelebi, el-Hâc Mustafâ bin Ali, Mustafâ bin Mûsâ.

59-4 Mîrâs Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden Şa'bân bin Balgâd nâm kimesnenin 'ammisi Receb bin Ca'fer ve kız kardâşı Döndü nâm kimesneler maclis-i şer' ide menzil-i atıyyül-beyâna vâzi'ü'l-yed olan bâ'isü haze'l-kitâb

Ahmed ibn-i Murâd nâm kimesne mahzarında her biri üzerine takrîr-i da'vâ idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Topraklık Mahallesi'nde vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olan menzil mûrisimiz müteveffâ-yı mezkûr Şa'bân'ın muhalledefâtından irs-i şer'îyle bizim ikimize intikâl idüb iştirâken mülk-i mevrûsumuz iken mezbûr Ahmed tasarruf ider su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Ahmed cevâb virüb mezkûrların mûrisleri merkûm Şa'bân târîh-i kitâbdan otuz beş sene mukaddem hâl-i sıhhatinde iken zikr-i sabık iden menzilin vâlidem Halime bint-i Bayezîd nâm hâtûna üç bin akçeye bey' ve teslîm ve kabz-ı semen eyleyüb merkûme Halime mutasarrıf iken vefât idüb bi-ciheti'l-irsi's-şer'î bana intikâl idüb ile'l-an vech-i meşrûh üzere mâlikâne tasarruf iderin dimeğin mezkûrların bey'-i merkûmu inkâr itdiklerinde mezbûr Ahmed'den sadak mukâline beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden Ahmed Dede bin Mehmed ve Ehî bin ... nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-vâki' mezkûrân Receb ve Döndü'nün mûrisleri merkûm Şa'bân târîh-i kitâbdan otuz beş sene mukaddem hâl-i sıhhatinde iken zikr-i sabık iden mülk menzilin merkûme Halime'ye bizim huzûrumuzda üç bin akçeye bey' ve teslîm ve kabz-ı semen eyleyüb merkûme Halime mutasarrıf iken vefât idüb bi-ciheti'l-irsi's-şer'î sadrî oğlu mezbûr Ahmed'e intikâl eyledi ile'l-an vech-i meşrûh üzere mâlikâne bi'l-müvâcihe tasarruf ider bu husûsa biz şahidelriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâki'a olmağın da'vâ-yı merkûmeden mezkûrân Receb ve Döndü men'-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî 'aşer min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Nasûh bin Halîl, Nasrullah bin Mehmed, Mûsâ bin Ivâd, Halîl bin Nûh, Selmân bin Receb ve gayruhum.

60-1 Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Ali bin Mustafâ meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Abdurrahim bin Abdurrahman Çelebi mahzarında takrîr-i da'vâ idüb mukaddemâ Abdurrahim zimmetinde beynimizde ma'lûm gelîd behâsında üç bin akçe ve iki bin nakd akçe cem'an beş bin akçe hakkım olub meblağ-ı merkûmu bi't-temâm yedinden ahz ve kabz eyledim on bir guruş dehi bana mürâbaha virmeğe ... olunmuş idi talep iderin su'âl olunsun didikde gıbbe's-u'âl mezbûr Abdurrahim cevâb virüb mezkûr Ali'ye gelîd behâsından ve nakdden deynim olan cem'an beş bin akçeyi bi't-temâm

kendiye edâ ve teslîm eyledim murâbaha nâmına on bir guruş virecek olmadım ve olduğu takrîrce ribâ olur bi-hasbi'ş-şer'î zikr olunan on bir guruşun edâsı zimmetime lâzım gelmediğine yedimde fetvâ-yı şerîfe vardır deyü maknûn-ı(?) takrîri meşrûhuna mutâbık fetvâ-yı şerîfe ibrâz itmeğin ber mûcib-i fetvâ-yı şerîfe murâbaha nâmına mezbûr Abdurrahman'dan on bir guruş talebinden mezkûr Ali men'-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre evâsıtı şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beg bin Mehmed, Nebî Dede bin Mehmed, Mahmûd bin Veli, Mustafâ bin Mûsâ, Ahmed bin Mehmed, Halîl bin Nûh.

60-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Sefer bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Dilâver bin Abdullah ve Ivâd bin Şa'bân nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' Gödene nâm karyede vâki' bir tarafı İsmâ'îl Efendi mülkü ve bir tarafı Ömer mülkü ve bir tarafı Arpacı Sârî mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil olan bir kıt'a bağımı mezbûrân Dilâver ve Ivâd'a ber vech-i iştirâk munâsafa tarîkle mülkleri olmak üzere râic-i fî'l-vakt iki bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' veteslîm idüb onlar dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûrân Dilâver ve Ivâd yedlerinden bi't-temâm ahz ve kabz eyleidm zikr olunan bağ cemî' tevîbi'yle hîn-i 'akdden mezbûrların mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe'-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed Beg bin el-Hâc Hasan, Mustafâ bin el-Hâc Ömer, Mûsâ bin Yûsuf, Mehmed bin Ali.

60-3 Hırsızlık Da'vâsı

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi' Mirâbiye mukâta'ası mülhakâtından olan Gödene nâm karyeden Şa'bân bin Süleymân meclis-i şer'de yine karye-i merkûmeden işbu Nasûh bin Himmet ve Fethullah bin Bâlî ve İbrahîm bin Selmân ve İsâ bin Sefer ve İlyâs bin Ramazân mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ idüb târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem karye-i merkûmede vâki' menzîlim açılıb külli eşyâm seraka olunub iki

fâyime(?) ve bir seccâde ve bir mendîl ve bir belâz- küllimi nâğl arasında bulub almış idim husûs-ı mezkûru mezbûrlardan zann iderin su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr mezbûr kesân takrîr-i sübût hazirûn-ı bi'l-meclis olan karye-i merkûme ahâlisinden Receb Halîfe bin el-Hâc Mehmed el-Hâtîb ve Mûsâ Halîfe bin Yûsuf ve Mahmûd bin İbrahîm ve el-Hâc Veli bin el-Hâc Ahmed ve el-Hâc Mahmûd bin el-Hâc Ahmed nâm kimesnelerden istihbâr olundukda mezbûrûn dâimâ şîrb-i hamr ve hevâ ve hevesden ve bu makûle 'amelden hâlî değıldir deyü ihbâr eylediklerinde mâ-vak'a bi't-taleb mezbûr zâbit Osmân Ağa mahzarında ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Efendi, Mevlânâ Mehmed Efendi.

61-1 Muhâla'a

Mahmiye-i Konya'da sâkine Asiye bint-i Müntecâb nâm hâtûn tarafından muhâla'a-i atıyyül-beyânı ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Veli Dede ibn-i Mehmed ve Mehmed bin Ramazân nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan karındaşı Ivaz nâm kimesne meclis-i şer'de merkûmenin zevci olan bâ'isü haze'l-kitâb Rızvân bin Abdülmennân nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i merkûme Asiye'nin zevci Rızvân ile beynlerinde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan dört bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i 'iddetinden ve zevciyete müt'e'allik cemî' da'vâsından ferâgat idüb zimmetini ibrâ eyledi mezbûr Rızvân dehi merkûme Asiye ile muhâla'a ve kat'i 'alâka eyledim deyüb husûs-ı mezbûreden ahd-i hümâ aherin zimmetini ibrâ itmeğın mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu yed-i tâlibe vaz' olundu vakt-i hâcetde ihticâc ide hurrîre fî'l-yevmi'l-'âşir min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Îsâ, Ali sipâhî, Ahmed bin el-Hâc Osmân, Ali bin Arpacı, Büstân bin Hüseyin, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh, Nasûh bin Mehmed.

61-2 Vekâlet

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kalenderhâne Mahallesi sâkinelerinden Nisâ bint-i Hüseyin Beg nâm bîkr-i bâliğa tarafından Seydîşehrî kazâsına tâbi' Çâlmende nâm karyeden iken mukaddemâ vefât iden Abbâs Efendi ibn-i İlyâs nâm kimesne zimmetinde olan hukûk-ı şer'îyesini talep ve da'vâya ve ahz ve îsâle ve kabz ve îsâle

mütevekkîf olan umûri cümlesine râfi'-i haze'l-kitâb Hüseyin Beg ibn-i Abdülvehhâb nâm kimesneyi cânibden tevkîl ve menâbe nâib nasb ve ta'yîn eylediğine şühûd-ı 'udûl ve şekât-i fuhûlden olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan es-Seyyid Hasan Çelebi bin Hüseyin Beg, ve İsmâ'îl Beg ibn-i Osmân nâm kimesneler şehâdetleri ile vekâleti sâbite oldukda ol-dehi vekâleti merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüt ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrirre fî'l-yevmi'l-hâdî 'aşer min şehr-i Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Seydî Beg bin Mehmed, Mustafâ bin Mehmed, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, Hüseyin Beg bin Ali, Hasan kethüdâ bin Mustafâ ve gayruhum.

61-3 Kölenin Azadlı Olduğunu İsbat

Mahmiye-i Konya mahallâtından Aksinle Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât iden Emine bint-i Osmân nâm hâtûnun verâseti kız karındaşları Râbi'a ve Rukıyye nâm hâtûnlara münhasıra oldukdan sonra rikka olan bâ'isetü haze'l-kitâb orta buylu elâ gözlü Rusîyyetü'l-asl Nâzenî bint-i Abdullah nâm câriye meclis-i şer'î hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde mezbûre Râbi'a hâtûn tarafından bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan Osmân bin Abdüssamed ve mezbûre Rukıyye mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffât-ı mezbûre Emine Hâtûn târîh-i kitâbdan on sene mukaddem hâl-i sıhhatinde iken beni mâlından azad ve mülkünden ifrâz eylediğini mezbûre Rukıyye ikrâr ve merkûme Râbi'a'nın vekîl-i mezbûr Osmân azâd olduğumu efkâr idüb hâlâ rikk olmak ze'miyle istihdâm itmek murâd ider su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'îyye-i mezbûre Nâzenî'den da'vâsına mutâbık beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden Dâvud Beg ibn-i Hâcî ve Hızır bin Mustafâ nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub fî'l-hakîka müteveffâ-tı mezbûre Emine Hâtûn târîh-i kitâbdan on sene mukaddem hâl-i sıhhatinde iken mezbûre Nâzenî'ni bizim huzûrumuzda mâlından azâd ve mülkünden ifrâz eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâkı'a olmağın vekîl-i mestûr Osmân bu vech-i mu'ârızan men'-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî evâili Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Abdî bin Mehmed, Muslî bin İsâ, İvaz bin Süleymân, Seydî bin Tûrâbî, el-Hâc İsâ bin İsâ, el-Hâc Mustafâ bin Osmân ve gayruhümü'l-huzzâr.

62-1 Mülk Satışı (Yer)

Mahmiye-i Konya sükkânından Muslî bin Mustafâ meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Süleymân bin Receb mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Karaüyük nâm havlîde vâki‘ etrâf-ı sülâsası müşterî-i mezkûr Süleymân mülkü ve bir tarafı Fazlı mülkü ile mahdûd olub beher sene dâruşşifâ evkâfına iki akçe icâre-i zemini olan bir kıt‘a yerimi içinde olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresi ile mezkûr Süleymân’a nakd râic-i fî‘l-vakt bin yedi yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezkûr yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden yer cemî‘ tevâbi‘iyle hîn-ı ‘akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Osmân Çelebi bin el-Hâc Ahmed, el-Hâc İbrahim bin Seyyid Ahmed, Abdünnebi bin Sârî, Mustafâ bin Ivaz Dede, Süleymân bin Ali.

62-2 Mülk Satışı (Tarla)

İkrâr-ı Mehmed Çelebi

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed Çelebi bin Yûsuf Beg meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Mehmed Ağa bin Ramazân tarafından tasdîk-i atiyül-beyâna vekîl olub bimâ hüve nehci’s-sübût şer‘an vekâleti sâbite olan Ken‘ân Beg bin Abdullah mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Küçük Çay kurbunda vâki‘ bir tarafı mezbûr Mehmed Ağa mülkü ve bir tarafı karındaşım Mustafâ Çelebi mülkü ve bir tarafı zikr olunan Küçük Çay ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan on iki dönüm arz-ı hâliyemi mezbûr Mehmed Ağa’ya iki bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezkûr Ken‘an Beg yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan arz-ı hâliye hîn-ı ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûr Mehmed Ağa’nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe’t-tasdîk el-vicâhî li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi’r-râbi‘ min Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İsmâ‘îl bin Abdullah, Halîl Çelebi bin el-Hâc İsmâ‘îl, Ahmed Çelebi bin Hüdâvirdi ve gayruhum.

62-3 Mülk Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Gâzî bin Memî meclis-i şer' de menzil-i atiyül beyâna vâzi'ü'l-yed olan bâ'isü haze'l-kitâb İbrahîm Halîfe bin Abdülganî mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' Rûmdiğin nâm karyede vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lum olan büyûy ve mahûtayı müştamil olma hâlâ mezbûr İbrahîm Halîfe mutasarrıf olduğu menzil babam Memî'nin mülkü olup târîh-i kitâbdan on beş sene mukaddem ba'de't-tahliye hibe-i sahîha ile bana hibe ve temlîk idüb mülk-i mevhûbum iken mezbûr İbrahîm Halîfe tasarruf ider su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl cevâb virüb zikr olunan menzil mezkûr Gâzî'nin müvâcihesinde bin akçeye bana bey'-i kat'î ile bey' ve teslîm idüb ben dehi teslîm ve kabz idüb sekiz sene ikisi müvâcihelerinde ve beş sene yine mezkûr Gâzî müvâcihesinde mâlikâne zabt ve tasarruf iderin deyü kelimâti's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr mezbûr İbrahîm'den sadak mukâline beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden Nasûh bin Mehmed ve Berî bin Dede nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olup iştişâd olundukda fî'l-hakîka müdde'î mezkûrun babası merkûm Memî târîh-i kitâbdan on üç sene mukaddem hâl-i sıhhatinde iken zikr-i sabık iden menziline oğlu mezkûr Gâzî müvâcihesinde bizim huzûrumuzda bin akçeye mezbûr İbrahîm Halîfe'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ve ol-dehi teslîm ve kabz eyledi sekiz sene ikisi müvâcihelerinde ve beş sene yine mezkûr Gâzî müvâcihesinde mâlikâne bilâ nizâ' zabt ve tasarruf ider biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâkı'a olmağın da'vâ-yı merkûmeden mezkûr Gâzî men'-i birle mâ-vaka' mezbûr İbrahîm Halîfe talebiyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi'min şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

...kulu bin Abdullah, Üveys bin Hüdâvirdi, Mehmed bin Derviş, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

63-1 Mülk Satışı (Ev ve Harman Yeri) ve Tarla Tevfizi

İkrâr-ı İsmâ'îl me'a İsmâ'îl bin Hamza

Mahmiye-i Konya sükkânından İsmâ'îl bin İbrahîm nâm kimesne meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Ahmed bin Hamza mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' Budâk nâm karyede vâki' hudûdu beynimizde ve lediye'l-ahâlîf

ve'l-cirân ma'lûm olub silki mülkümde münselik olan beş bâb evlerimi ve hirmen yerini mezkûr Ahmed'e yigirmi 'aded esedî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Ahmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden evler ve hirmen yeri hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr Ahmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün ve yine karye-i merkûme sınuru dâhilinde vâki' taht-ı tasarrufumda olan arâzi-i mîrînin hak tevîzini sâhib-i arz ma'rifeti ile mezbûr Ahmed'e tevîz eylediğimde ol-dehi teveffuz ve kabûl eylemeğın mukâbele-i tevîzde yine mezbûr Ahmed yedinden on 'aded esedî gurus ahz ve kabz eyledim min ba'de arâzi-i merkûmeyi zirâ'at ve harâset idüb beher sene 'öşr ve resmini sâhib-i arzına edâ ve teslîm idüb tasarrufuna kimesne mâni' olmaya gibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Seyfullah Çelebi bin Hayrullah Efendi, Mehmed Halîfe bin Ivâd, Hasan Çelebi bin Emrullah, Muslî bin Nûrullah.

63-2 Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Dervîş Mehmed bin el-Hâc Mustafâ meclis-i şer'de işbu Ahmed bin İsmâ'îl mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb mezbûr Ahmed zimmetinde hukûk-ı müteferrikadan bin beş yüz akçe hakkım olub nice müslimîn dehi ikrârına işhâd eylemeğın meblağ-ı merkûmu virmekde te'allül ider hâlâ taleb iderin su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'î mezkûr Dervîş Mehmed'den sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Mehmed bin Mahmûd ve Hasan Halîfe bin Sâtî nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-hakîka mezbûr Ahmed müdde'-i mezkûr Dervîş Mehmed'e lâzimü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ bin beş yüz akçe deynimdir deyü bizim huzûrumuzda ikrâr eyledi bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâki'a olmağın meblağ-ı merkûmu müdde'-i mezkûr Dervîş Mehmed'e edâ ve teslîm için mezbûr Ahmed'e tenbih-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Efendi el-Müderriş, Hüseyin Beg bin Abdullah, Mahmûd bin Veli, Hıdır bin Dervîş.

63-3 Mîrâs Paylaşımını ve Birbirlerinin Zimmetlerini Onaylama

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi‘ Rûmdiğin nâm karye sâkinelerinden Fatıma bint-i Hasan nâm hâtûn meclis-i şer‘de kız karındaşı bâ‘isetü haze’l-kitâb Neşezâde nâm hâtûn mahzarında ikrâr idüb mukaddemâ vefât iden babamızın ve vâlidemizin muhalledâtlarından ve kendi kâru kisbemizden olan nükûd ve sâir eşyâımızdan her birimiz hisselerimizi kabz eylemiş idik kız karındaşım merkûme Şehzâde zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım ve da‘vâ ve nizâ‘ım yokdur zimmeti berîdir didikde ol-dehi kız karındaşım merkûm Fatıma’da husûs-ı merkûme müte‘allik ve gayr-i tarîkle da‘vâ ve nizâ‘ım ve hak ve ‘alâkam yokdur didikde mâ-vak’a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâdis min Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

İbrahîm Halîfe bin Abdülganî, Kulu Beg bin Abdurrahman, Ahmed bin Hasan, Nasûh bin Abdünnebî, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

63-4 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Karakaş Mahallesi sükkâmından Mustafâ bin Receb Efendi meclis-i şer‘i hatîr-ı lâzîmü’t-tevkîrde bâ‘isü haze’l-kitâb Zehrü’l-kuzât Mevlânâ Mûsâ Efendi bin Dâvud Halîfe mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Musalla kurbunda vâki‘ kıbleten ve şarken tarîk-i ‘âmm ve şimâlen Ahmed Beg mülkü ve garben mescid-i şerîf ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan tahmînen on iki dönüm arz-ı hâliyemi mûmâ ileyh Mûsâ Efendi’ye yüz ‘aded esedî guruşa bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mûmâ ileyh yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan arz-ı hâliye hîn-ı ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mûmâ ileyhîn mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Halîl bin İbrahîm, Ahmed bin Mehmed, Mûsâ Çelebi bin İbrahîm Efendi.

64-1 Nafaka Takdîri (Arapça)

Faraza ve gaddere’l-hâkimü’l-muvakki‘ a’lâhü el-metevekki‘ rızâen mevlâhü li-nafakati’s-sağîr el-med‘ût Ahmed bin el-Hâc Muslî el-müteveffî ebûhü el-mezbûr fî kîyle ve li-kisvetihü ve li-sâiri havâicihi ez-zarûriyyeti külle yevmin yemzi fi yevmi

târîhihi bi-zeylihi erbe‘atü derâhime mini‘l-mâli‘l-müntakili ileyhi bi‘l-irsi‘ş-şer‘iyyi min ebîhi el-müteveffî el-mezbûr bi-talebi ceddihi ve sâh‘atühü el-mezbûr bi-talebi ... haze‘l-kitâb ... bint-i Ahmed ve hüve fî hücriha ve terbiyetiha ve ezine lehü bi-sarfi‘l-meblağî‘l-mefrûzi el-mezbûr ‘inde‘z-zarûrihi ve bi‘r-rücû‘i ‘aleyhi vakte‘s-sa‘ate farzen ve iznen sahîhayni şer‘iyyeyni cerâ zalike ve hurrire fî‘l-yevmi‘l-hâmis ‘aşer min Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ bin Mûsâ, Nasûh bin Mehmed, Halîl bin Nûh, Ahmed bin Mehmed.

64-2 Mîrâs Sonucu Kalan Ev ve Arsanın Satışı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Karakaş Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî Kurd Efendi bin ... nâm kimesnenin verâseti sulbî oğlu Ahmed ve sulbiye kebîre kızları Rukıyye ve Esmehân‘a münhasıra olub kable‘l-kısm mezbûr Ahmed dehi vefât eyledikde verâseti sulbiye kızı Safiye‘ye ve ‘ammileri merkûmâna münhasıra olduğu ‘ilm-i şer‘i ile ma‘lûm oldukdan sonra merkûmetân Rukıyye ve Esmehân asâleten ve sağîre-i mezbûre Safiye‘ye kibel-i şer‘den vasî nasb olunan merkûme Remine vesâyeten meclis-i şer‘i hatîr-ı lâzîmü‘t-tevkîrde bâ‘isü haze‘l-kitâb Mustafâ Çelebi bin Receb Efendi mahzarında her biri bi‘l-asâle ve bi‘l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme Musalla kurbunda kibleten ve şarken tarîk-i ‘âmm ve şîmâlen Nûrullah Beg ve garben mescid-i şerîf ile mahdûd olub müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından olan tahmînen on iki dönüm arz-ı hâliye ve mahalle-i merkûmede vâki‘ bir tarafı mezbûr Mustafâ Çelebi mülkü ve bir tarafı el-Hâc Ali mülkü ve bir tarafı nehr-i cârî ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub bir sofa ve bir tâbhâne ve bir kıt‘a havlu ve eşcâr ve kürûmî müştemil dört tahta bağını şeb ve mahal olub bi-hasbi‘ş-şer‘i edâsı lâzım gelen dîrînin zarûreti için sâir muhallefâtından vefâ ... olmamağla ba‘de‘l-müzayedeti‘ş-şer‘iye ve inkitâ‘i‘r-rağbe havâl-karârı olan on iki bin akçeye mezbûr Mustafâ Çelebi bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm eyledikden sonra meblağ-ı merkûm on iki bin akçeyi mezbûr Mustafâ Çelebi yedinden bi‘t-temâm asâleten ve vesâyetiz hasebiyle ahz ve kabz eyledik arz-ı merkûme ve menzil-i mahdûd mezbûre hîn-i ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ‘ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘l-hâmis ‘aşer min şehr-i Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mûsâ Efendi el-Kâdı, Mûsâ Halifî bin İbrahîm, Abdurrahman Halife bin ... ve gayruhum.

64-3 Tarla Tefvîzi

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Osmân bin Ahmed meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Mustafâ bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Hazret-i Şeyh Sadreddîn kuddise sırrihü'l-'azîzin mahallesinde vâki' bir tarafı Mevlânâ Hüseyin Efendi mülkü ve bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı Veli mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd hazret-i müşârun ileyh vakfına beher sene on sekiz akçe icâresi olma bir dönüm tarlanın hak tasarrufunu sâhib-i arz ma'rifeti ile mezkûr Mustafâ'ya tefvîz idüb ol-dehi tefevvuz ve kabûl eyledikten sonra mukâbele-i tefvîzde merkûm Mustafâ yedinden râic-i fî'l-vakt iki bin akçe alub kabz idüb teslîm eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan tarla hîn-ı 'akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Yûsuf bin Mustafâ, Ahmed bin Mustafâ, Mehmed bin Ibâd, Mehmed bin Abdülkâdir.

64-4 Küfür Da'vâsı

Meşkî nâm karyeden Koca bin Nasûh nâm kimesne meclis-i şer'ide yine karye-i mezbûreden işbu Veli bin el-Hâc Üveys mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb dünkü gün ba'de'l-fahr mezbûr Veli sakâlîma yapışub yolub hâtûnum ve dîn ve mezhebim zinâ lafzıyla şetm ve te'addî eyledi su'âl olunub takrîri tahrir olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'i-i mezkûrden sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mehmed Fekih ibn-i el-Hâc ... .. Şükrvirmiş nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-vâki' dünkü gün ba'de'l-fahr mezbûr Veli müdde'i-i mezkûr Koca'nın sakalına bi-gayri hak yapışub yolub hâtûnu ve dîn ve mezhebine zinâ lafzıyla bizim huzûrumuzda şetm ve te'addî eyledi bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâki'a olmağın mâ-vak'a bi't-taleb hâlâ şehr subaşı Ahmed Efendi mahzarında ketb olundu hurrîre fî evâili Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin ..., Receb bin Ahmed, Mehmed Fakih ibn-i el-Hâc Fakih.

65-1 Tarla Tasarrufu Anlaşmazlığı

Begşehrî sancağında Göçer(?) kazâsına tâbi‘ Karahisâr nâm karyeden Abdünnebî bin Veli tarafından husûs-ı atiyül-beyâna vekîl olub bimâ hüve nehci’s-sübût şer‘an vekâleti sâbite olan Sefer bin Bîlâ meclis-i şer‘de Konya sâkinlerinden olub karye-i merkûmeden ze‘âmete mutasarrıf olan ve çâvuşkethüdâsı Osmân Ağa mahzarında bi’l-vekâle takrîr-i kelâm idüb müvekkil-i mezkûr Abdünnebî mukaddemâ ba‘zı mesâlih-i mühimmesi için ahar diyâra gitmeğe mütevice oldukda karye-i merkûme sınırı dâhilinde vâki‘ taht-ı tasarrufunda olan arâzisini zirâ‘at ve harâsete ahardan bir kimesne bî-vekîl nasb idüb ol-dehi beher sene mutasarrıf olub ‘öşr ve resmini ... emîrine mezbûr Osmân Ağa’ya virüb edâ idüb kusûru yoğiken mezkûr Abdünnebî’nin tasarrufunda olan arâzinin tasarrufunu mezbûr Osmân Ağa ahara tefvîz eylemek murâd ider su’âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-su’âl cevâb virüb mezkûr Abdünnebî karye-i merkûme dâhilinde kadîmden mutasarrıf olduğu arâziye min ba‘de dehi mutasarrıf olsun tasarrufuna ahardan kimesne mu‘âriza eylesün nizâ‘ım yokdur didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrire fî evâili Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Yûsuf bin Büstân, Sefer Halîfe bin Lütfî, Mahmûd bin Lemând .

65-2 Mülk Satışı (Ev)

İkrâr-ı Mahmûd me‘a karındaşı Muslî

Mahmiye-i Konya sâkinleirnden Mahmûd bin el-Hâc Haranî nâm kimesne ve li’ümm karındaşı Muslî nâm sağîrin babası vasî-i mansûbu olan Veli bin el-Hâc Muslî nâm kimesneler meclis-i şer‘i şerîfde bâ‘isü haze’l-kitâb Ahmed Çelebi ibn-i Ramazân Dede mahzarında her biri ikrâr idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından merhûm ve ma‘fûrle Şemseddîn Tebrîzi Mahallesi’nde vâki‘ hudûdu lediye’l-ahâli ve’l-cirân ma‘lûm olub büyût-i müte‘addide ve mahûtayı müstemil menzilden mezkûr Mahmûd hisse-i şer‘iyesini üç bin altı yüz seksen akçeye ve sağîr Muslî’nin hisse-i şer‘iyesini babası mesfûr Veli üç yüz yigirmi akçeye cem‘an dört bin akçeye mezbûr Ahmed Çelebi’ye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu vech-i meşrûh üzere mezbûr Ahmed Çelebi yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan menzil hîn-ı ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müsterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt

ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ömer Çelebi bin el-Hâc Abdurrahman, Hasan Çelebi bin Mustafâ Beg, Mehmed bin Ahmed ve gayrum.

65-3 Ölüm Araştırılması

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türk Ali Mahallesi sâkinlerinden Abdülganî ibn-i el-Hâc Ahmed nâm kimesneler meclis-i şer'a gelüb takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan dört gün mukaddem vâlidemiz Hadice bint-i Mustafâ nâm hâtûn tamdan nerdibân üzere inerken sol omzu üzerine düşüb hâlâ bi-emrillahi te'âla fevt oldu cânib-i şer'iden üzerine varılıb keşf ve tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde savb-ı şer'iden Mevlânâ İbrahîm Efendi ta'yin olunub onlar dehi zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ve mirmirân-ı Karaman olan refî'ü'l-kadr ve 'azîmü's-şân 'izzetlü Mehmed Paşa hazretlerinin cânib-i âlîlerinden mübâşir ta'yin buyurulan Ahmed Ağa ile mezkûrân Mehmed ve Abdülganî'nin menziline varub merkûme Hatice'nin a'zâsına nazar olundukda fî'l-hakîka sol kolu ve omuzu kara bere olduğu mu'âyeneten müşâhide oldukdan sonra mezbûrân Mehmed ve Abdülganî'den husûs-ı mezbûr su'âl olundukda cevâblarında vâlidemiz merkûme Hadîce nerdibân üzerinden düşüb bi-emrillahi te'âla fevt oldu mahalle-i mezbûre ahâlisinin aslâ vaz' ve te'addîsi yokdur da'vâ ve nizâ'ımız dehi yokdur didiklerinde mevlânâ-yı mümâ ileyh mahallinde vukû'u üzere tahrîr idüb ba'de gelüb meclis-i şer'de haber virmeğin mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu.

Mehmed Çelebi bin el-Hâc Ahmed, Halîl bin Abdî, Abdülkâdir Çelebi bin Ali, es-Seyyid İbrahîm Çelebi bin es-Seyyid Veli Çelebi, Mehmed bin Ali, Mustafâ Çelebi bin Hasan Çelebi, Nasûh bin Hasan.

66-1 Mülk Satışı (Ev ve Arazi) ve Hibe

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mustafâ Beg ibn-i Îsâ nâm kimesne meclis-i şer'i şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Ali bin Mûsâ mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Karâüyük nâm mevzi'de vâki' Everkî dimekle ma'rûf bir tarafı Sinân mülkü ve bir tarafı ... mülkü ve bir tarafı Ahmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub bir oda ve bir örtme ve bir kıt'a bağçeyi müştamil olan menzilimden mezkûr Ahmed'in mülküne mülâhık yerinden tûlen bir adım yerini kendim için alıkoyub mâ'adâsını ve kurbunda a'yel erkî dimekle ma'rûf mevzi'ide iki dönüm

mukâbir-i müslimîn kurbunda dehi iki dönüm arz-ı hâliyemi mezbûr Ali'ye altı bin üç yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Ali yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil ve arâzî hîn-ı 'akdden mezbûr Ali'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün deyüb ve mukaddemâ mezkûr Ahmed'in mülküne mülâhık kendim için alıkoğum tûlen bir adım yeri ba'de't-tahliye hibe-i sahîha-i şer'îye ile hibe ve temlîk idüb mezbûr Ali dehi mevki'-i hibede ittihâb ve kabz eyledi arz-ı merkûme dehi min ba'de mülk-i mevhûbudur mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Şa'bân bin Bereli, Mustafâ Dede bin Veli, Mehmed bin Abdullah.

66-2 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Şa'bân bin Ahmed nâm şâbb asâleten ve kız karındaşları Nisâ ve Muntehâ ve vâlideleri Safiye bint-i Receb nâm hâtûnlar taraflarından bey'î atıyyü'l-beyânı kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub merkûmâtı ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Lütfullah Çelebi bin Fazlullah Efendi ve el-Hâc Abdî bin Abdülkerîm şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan mezbûr Şa'bân meclis-i şer'de mahmiye-i merkûmede hâlâ müfti olan bâ'isü haze'l-kitâb Zehrü'l-müdekkikîn Mevlânâ Dervîş Mehmed Efendi ibn-i Mehmed Halîfe mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Kırkkavâk nâm mevzi'de vâki' tarafeyni Halîl mülkü ve bir tarafı Nûrullah mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan bir kıt'a ve kurbunda vâki' bir tarafı müşârun ileyh Dervîş Mehmed Efendi mülkü ve bir tarafı Bayrâm Efendi mülkü ve bir tarafı Abdüselam mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan bir kıt'a dehi iştirâken mülk-i mevrûsumuz olan iki kıt'a arz-ı hâliyemizi müşârun ileyh Dervîş Mehmed Efendi'ye safka-i vâhide ile iki bin üç yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu müşârun ileyh Dervîş Mehmed Efendi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan iki kıt'a beş dönüm arz-ı hâliye hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle müşârun ileyh mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Büstân, Receb bin Yahyâ, Süleymân Efendi bin Yahyâ, Mustafâ Çelebi el-Hâc Ahmed ve gayruhum.

66-3 Köle Azadı

Mahmiye-i Konya'dan Ömer bin Mustafâ meclis-i şer' de orta buylu sârışın açık kaşlı elâ gözlü Rusîyyü'l-asl olan mezbûr Ömer'e rıkka mu'terif olan Yûsuf bin Abdullah mahzarında ikrâr idüb 'abd-i memlûkim olan mezbûr Yûsuf'u hasbeten lillahi'l-'azîm ve taleben li-merzâti rabbihi'l-kerîm ve 'amelen bimâ kâle'n-nebiyyü sallallahü aleyhi ve sellem men a'taka rakabeten mü'mineten a'takallahü lehü bi-küllü erben minhâ erben minhü fi'n-nâr hâlis mâlından i'tâk ve mülkünden itlâk idüb vezâif-i rekıyyetden ihrâç hakka-yı hürriyete idhâl eyledim min ba'de sâir ahrâr-ı asliyyin gibi hür olub kendi nefesine mâlik ve mâlının tasarrufuna kâdir olsunmin ba'de mevâlî üzerine sâbit olan hakk-ı velâdan gayrı üzerinde hak kalmadı didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yevmi's-sâdis min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed bin Nûrullah, Enbiyâ bin el-Hâc Esad, Hamza bin Mehmed.

67-1 Evkâfdan Mahsûl Talebi

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mustafâ Çelebi ibn-i İlyâs Beg ve Dede bin Mirzâ Beg nâm kimesneler meclis-i şer' de Belvîrân kazâsına tâbi' Kuzvirân nâm karyede vâki' merhûm Şeyh Hocendî zâviyesinde hâlâ berât-ı şerîfle zâviyedâr ve evkâfına evlâdiyet üzere mütevellî olan bâ'isü haze'l-kitâb Ferruhzâde bin Yûsuf nâm kimesne mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve best merâm idüb biz ikimiz dehi merhûm mezbûr Şeyh Hocendî'nin evlâdından olub mezkûr Ferruhzâde ile derecede müsâvî olmamız ile mahsûl-i vakfdan biz dehi mezkûrden hakk taleb eylediğimizde muhâlefet ider su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezkûr Ferruhzâde cevâb virüb ceddimiz merhûm mezbûr Şeyh Hocendî vakfiye-i ma'mûl behâsında zâviyesi evkâfının mahsûlünü on altı sehm münkasm idüb sehhâm-ı merkûmenin bir sehmini zâviye-i merkûmenin rakabe ta'mîrine ve iki sehmini ayende ve revendenin mesârifine ve bâkî kalan on üç sehmini eslah ebnâsına neslen ba'de neslî ve 'ukben ba'de 'akib şart ve ta'yin idüb ile'l-an ber-mûcib-i vakfiyye-i şer' iye vech-i meşrûh üzere hıml olunub ve ben ceddim mezbûr Esleh ebnâsından olmam ile yedimde olan berât-ı şerîfe ve hüccet-i şer' iye ile tasarruf iderin deyü merhûm mezbûrun vakfiyesini ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kıraet olundukda şürût-ı merkûme minvâl-i

mu'ayyen üzere olduğu mukayyed ve mestûr olub ve sâir ebnâsına hisse ta'yîn olunmadığından mâ'adâ karye-i merkûme ahâlisinden Esed bin Pir İlm ve Bervâne bin Beyâle ve İsmâ'îl Dede ibn-i Ca'fer ve Dede bin Abdülmürît(?) ve Bedel bin Mahmûd ve Ya'kûb bin Şükr ve Ali Halîfe ibn-i Beyâle ve Sefer bin Yûsuf nâm kimesneler meclis-i şer'a hâzirûn olub mezkûrûn kimesneler derecede müsâdîldir lakin merkûmân Mustafâ Çelebi ve Dede ahar yerde sâkin olub mezkûr Ferruhzâde zâviye-i merkûmede sâkin ve mütemekkin hidmet-i tevliyet ve meşihatinde kemâ yenfî istikâmet üzere edâ-i hidmet ider merhûm mezbûrun esleh-ı ebnâsındandır deyü ihbâr eylediklerinde merkûmân Mustafâ Çelebi ve Dede hilâf-ı şart-ı vâkîf mu'ârızadan men'-i birle mâ-vak'a mezkûr Ferruhzâde talebiyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-ışriyn min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hıdır bin Dervîş, Nasûh bin Mehmed, Mustafâ bin Mûsâ, İsmâ'îl bin Lütfî ve gayruhum.

67-2 Yanan Evler Husûsunda Bir Kişiden Şüphelenme

Mahmiye-i Konya mahallâtından Mehmed bin Sârı Süleymân nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Turmuş mahzarında takrîr-i kelâm idüb Karaüyük nâm mevzi'de vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olan altı bâb evlerimi ashâb-ı ağrazandan ba'zı kimesneler ateş yakub ihrâk olduğu husûsda mezbûr Mehmed'den sü'i zann eylemişdim lakin evlerim ateş yandığı gece ahar mevzi'ide olub vech-i meşrûh üzere te'addîden mezbûr Mehmed'in zan' ve te'addîsi olmaduğu ma'lûmum olmağın husûs-ı merkûme müte'allik da'vâdan mezbûr Mehmed'in zimmetini ibrâ eyledim didikde mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre evâhiri Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin Veli, Mustafâ bin Mûsâ, Mehmed bin İbrahîm ve gayruhum.

67-3 Mülk Satışı (Ev ve Bağ)

İkrâr-ı İbrahîm Dede me'a zevci İklimşâh

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hoşhân Mahallesi sâkinlerinden İbrahîm Dede ibn-i Receb meclis-i şer'î şerîfde zevcesi bâ'isetü haze'l-kitâb İklimşâh bint-i Dervîş nâm hâtûn mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Aymanos nâm mevzi'de vâki' bir tarafı benim mülk-i aharim ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ mülkü ve bir tarafı Ömer mülkü ve bir tarafı çây ile mahdûd olub eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı

müsmireyi müstemil olan on beş puşte ve bir erkek bağı ve mahalle-i merkûmede vâki‘ hudûdu beynimizde ve lediye‘l-cirân ma‘lûm olan mülk menzilizden yine beynimizde ma‘lûm iki bâb oda ve bir örtme ve yol kapusu müstemil olan menziliz safka-i vâhide ile merkûme İklimşâh hâtûna altı bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu zevcem merkûme İklimşâh’ın zimmetinde edâsı lâzım deynim olan altı bin akçe hissesine takâs eyledim zikr-i sabık iden bağ ve menzil cemî‘ tevâbi‘iyle merkûmenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Turmuş bin Selmân, el-Hâc Mustafâ bin Budâk, Mehmed bin Tûrgud, Derviş bin İbrahîm ve gayruhum.

68-1 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya mahallâtundan Hoşhân Mahallesi sâkinlerinden İbrahîm Dede ibn-i Receb meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Mehmed ibn-i el-Hâc Mustafâ nâm şâbb mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Aymanos nâm mevzi‘de vâki‘ etrâf-ı selasesi benim mülk-i ahârim ve bir tarafı mezbûr Mehmed’in babası el-Hâc Mustafâ mülkü ile mahdûd olub eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müstemil beş puşte bağımı bir kıt‘a arz-ı hâliyesi ile mezbûr Mehmed’e dörtyüz akçeye akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mehmed yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ hîn-ı ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûr Mehmed’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî l-yevmi’s-sânî ve l-‘ışriyn min Şa‘bâni’l-mu‘azzam sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ahî bin Ahmed, İbrahîm bin Halîl, Ahmed Halîfe bin Hıdır Hâce, el-Hâc Turmuş bin el-Hâc Selmân ve gayruhum.

68-2 Güherçile Tabhı İçin Ne Kadar Toprak ve Odun Harcandığına Dâir

Konya sancağında tabhı fermân olunan güherçile kârhânelerinden Lârende kârhânesinde bin elli dört senesinde kârhâne emîni olan bâ‘isü haze‘l-kitâb Uzun Ali Beg ve Ahmed Beg nâm kimesneler meclis-i şer‘de sene-i merkûmede zikr olunan kârhâne üstâdı olan işbu Hamza bin Ali mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta‘bîr-i

'ani'l-merâm idüb zikr olunan kârhânedede ikimiz yüz gün güherçile tabh itdirmiş idik eyyâm-ı mezkûrede ne-mikdâr sandûk vaz' olunub ve her bir sandûka ne mikdâr sarf olunduğunu mezbûr üstâd Hamza'dan su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûr Hamza cevâb virüb zikr-i sabık iden Lârende kârhânesinde mezbûr Ali Beg altmış yedi gün ve merkûm Ahmed Beg otuz üç gün cem'an yüz gün güherçile tabh itdirüb mühimmât-ı merkûme için otuz altı sandûk vaz' olunub ve her bir sandûka beher yevm birer kantâr toprâk vaz' olunub ve güherçile kâz'ânlarına dehi beher yevm on ikişer kantâr odun lâzım gelmeğle sadak olundu zikr olanlar ve gayri üzere yüz günde bin iki yüz kantâr odûn ve üç bin altı yüz kantâr toprâk defter mûcibinve harç ve sarf olundu hakikat-i hâl zikr olunan minvâl üzere olmuştur deyü haber virmeğın mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışriyn min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin Veli, Mehmed bin Derviş, Selmân bin Halîl, İsmâ'îl bin Lütfî ve gayruhum.

68-3 Mülk Satışı (Bağ Hissesi)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mühriye bint-i Sefer nâm bikr-i bâliğa meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Mevlûd bin el-Hâc Yûsuf mahzarında ikrâr tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricince Helbete dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' hudûdu beynimizde ve lediye'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûm olub eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil bağdan babam müteveffî Sefer nâm kimesnenin muhallelâtından bi-ciheti'l-irsi's-şer'î bana intikâl iden hisse-i şâyi'a-i şer'iyemi 'ammim mezbûr Mevlûd'e sekiz yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmun beş yüz akçesine mezbûr Mevlûd yedinden bi re's siyâh inek ve üç yüz akçesine bir alaca kelem alub kabz eyledim zikr-i sabık iden bağ hissesi hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'iyile mezbûr Mevlûd'ün mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışriyn min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Selmân Efendi el-Kâdı, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ahmed, Ali bin Dede(?), Abdî bin Yûsuf ve gayruhum.

68-4 Mülk Satışı (Ev)

İkrâr-ı İbrahîm

me‘a el-Hâc Mehmed

Budur ki Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinlerinden İbrahîm bin Hasan mahfil kazâda bâ‘isü haze‘l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Yûsuf mahzarında ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâki‘ kıbleten Mûsâ mülkü ve şarken ve şimâlen mezbûr el-Hâc Mehmed mülkü ve garben tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir sofa ve bir tâbhâne ve fevkânî bir oda ve tahtında bir ahur müştemil olan menzilimi mezbûr el-Hâc Mehmed’e râic-i fî‘l-vakt beş bin iki yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr sabık iden menzil hîn-i ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehr-i Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Bayrâm Efendi el-Müderriş, el-Hâc Mustafâ bin Mehmed, Mahmûd bin el-Hâc Receb.

69-1 Hiyânet Kasdı İle Eve Girme ve Sü‘î Hâl Araştırması

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kerim Dede Mahallesi sükkânından Mevlüd bin Hüdâvirdî nâm kimesne meclis-i şer‘de yine mahalle-i merkûmeden işbu Dâvud bin Ali mahzarında takrîr-i kelâm idüb ben mukaddemâ ahar mevzi‘ mesâlihama gitmişdim mezbûr Dâvud gece ile menzilime girüb zevcem Selime nâm hâtûn hiyânet kasdın idüb te‘addî eylemekle zevcem merkûmeyi tatlık eylemeğe yâğr oldu su‘âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-su‘âl ve ‘akîbü‘l-inkâr mezkûrların keyf-i hâlî ma‘lûmu olan bâ‘arz-ı müslimînden istihbâr olundukda ‘udûl-i müslimînden el-Hâc Hasan bin Pir Gâib ve Bedel bin Mahmûd ve el-Hâc Gelder ibn-i Emîr nâm kimesneler meclis-i şer‘a hâzirûn olub mezkûr Mevlüd tatlık eylediği zevcesi merkûme Selime’nin sü‘î hâline mutalle‘a olub yine kabûl eyledi her ân hilâf-ı şer‘ ‘amelden hâlî değildir mezbûr dâhî şerh ve şekâ üzere fâsid kimesnelerdir deyü ihbâr eylediklerinde mâ-vak‘a ‘alî vukû‘a hâlâ şehr subaşıları olan Abdî Beg ve Ahmed Beg mahzarlarında ketb olundu hurrîre fî evâhiri Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Yûsuf Beg el-Mütevelli, Nasrullah Beg bevîb-ı Atâh(?), Selmân bin Halîl, Hızır bin Dervîş ve gayruhum.

69-2 Hibe (Oda)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Çiftenerdibân Mahallesi sâkinelerinden Sâliha bint-i el-Hâc Ahmed nâm hâtûn tarafından hibe-i atiyül beyânı ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan İbrahîm bin Bââyûrd ve Ca'fer Beg ibn-i Turmuş nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Dervîş Mehmed bin Ramazân nâm kimesne meclis-i şer'de merkûmenin karındaşı Dervîş Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâki' tarafeyni mezbûr Dervîş Mehmed mülkü ve bir tarafı Muslî Halîfe mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub müvekkile-i merkûme Sâliha'nın silki mülkünde münselik olan bir bâb odasını karındaşı mezbûr Dervîş Mehmed'e ba'de't-tahliyeti'ş-şer'îyeye hibe-i sahîha-i şer'îye ile hibe ve temlîk ve teslîm eyledikde ol-dehi meclis-i hibede ittihâb ve kabz eyledi zikr olunan oda hîh-ı hibeden cemî' tevâbi'yle mezbûr Dervîş Mehmed'in mülk-i mevhubudur keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mâ-vak'a gibbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin Ali Beg, Mustafâ bin el-Hâc Mahmûd, Muslî Halîfe bin Ali Hâce ve gayruhum.

69-3 Dükkan Kirası

Mahmiye-i Konya hâricinde vâki' Hocafakîh Sultân nûrullah merkda zâviyesi evkâfına hasbî mütevellî ve zâviye-i mezbûrede şeyh olan Ömer Efendi ibn-i Mûsâ Dede meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Selmân bin Mustafâ mahzarında bi't-tevliye ikrâr idüb zâviye-i merkûme evkâfindan Atbazarı kapusu dâhilinde Alacahân kurbunda vâki' bir bâb dükkan beher şehr kırk akçe icâre ile mezbûr Selmân'ın kadîmden taht-ı icâresinde iken Dervîş Mehmed zikr olunan dükkanın dehi ziyâdeye tahammülü vardır ve yigirmi akçe ziyâde ile beher şehr altmış akçe icâre ile kabûl eyledikde mezbûr Selmân zeviyü'l-yed olmağla ol-dehi icâre-i merkûmeyi kabûl eylemeğin târîh-i kitâbdan zikr-i sabık iden dükkanı merkûm Şeyh Ömer Efendi müte'eccir mezbûr Selmân'a beher şehr altmış akçe icâre ile etticâr eyledikde ol-dehi isticâr ve kabûl eylemeğin mâ-vak'a gibbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mustafâ bin el-Hâc Ali, el-Hâc Sâtı bin Hüseyin, el-Hâc Yûsuf bin Ali, Osmân bin el-Hâc Abdülkâdir, Nasûh bin Bâlî ve gayruhum.

69-4 Ev Yakılması Hakkında Da'vâ

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed ibn-i Sârî Selmân nâm kimesne meclis-i şer' de işbu Ahmed bin Mahmûd ve diğeri Ahmed in Kâralı Mustafâ mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ idüb mezbûrân Ahmed ve diğeri Ahmed dâimâ benimle husûmet üzere olmağla mukaddemâ bana bir zarar ideriz deyüb işbu mâh-ı Şa'bânî'l-mu'azzam'ın yigirmi altıncı gecesi mahmiye-i merkûme hâricinde Karâyük nâm mevzi'de vâki' mülk-i mevrûsum olan altı bâb evimi ateşe yakmışlar mezbûrân Ahmed ve diğeri Ahmed'den zan iderin su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'î mezkûr Mehmed'den sadak mukâline beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden Osmân bin Aynî ve Mehmed bin Turmuş nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub müdde'iyeye-i mezkûr Mehmed'in mevzi'-i merkûmda târîh-i mesfûrde evi yandığı gece ba'de'l-'aşâ mezbûr Mehmed'in zikr olunan evi kurbunda mezbûrân Ahmed ve diğeri Ahmed ellerinde ateş ile gördük ba'de mezbûr Mehmed'in evi yanmış gördük bu husûsa minvâl-i mu'ayyen üzere biz şâhdleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer' iye eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâki'a olmağın mâ-vak'a 'ala vukû'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışriyn min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Efendi el-Müderriş, Mevlânâ Hasan Efendi el-Müderriş, Mustafâ Halîfe ... ve gayruhum.

70-1 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinelerinden Râziye bint-i Budâk Hâce nâm hâtûn meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb el-Hâc Turmuş bin Süleymân mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûmede vâki' bir tarafı Tûrşuncu(?) Koca mülkü ve bir tarafı Hâyâl Dede mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir tâbhâne ve bir örtme ve bir mikdâr hayatı müştemil olan menzilimi mezbûr el-Hâc Turmuş'a râic-i fî'l-vakt üç bin akçeye ve on keyl buğdaya bey'-i bât-ı sahîh-i şer' i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu ve buğdayı mezbûr el-Hâc Turmuş yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cemî' tevâbi' iyle hîn-ı 'akdden mezbûr el-Hâc Turmuş'un mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr

zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışriyn min Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Osmân Beşe bin İbrahîm, Veli bin Ali, es-Seyyid Şa'bân bin es-Seyyid Ömer, Nasrullah Beg bin Sa'rât(?).

70-2 Mülk Satışı (Tarla) Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâknlerinden el-Hâc Yûnus bin Turmuş meclis-i şer'de karındaşları bâ'isü haze'l-kitâb Mevlûd ve Ramazân mahzarlarında takrîr-i kelâm idüb merhûm Şeyh 'Âlimân Mahallesi köŝünde vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olan karındaşlarım mezbûrân Mevlûd ve Ramazân iştirâken mülk-i mevrûsları olan bir kıt'a arz-ı hâliyelerini mukaddemâ bin iki yüz akçeye bana bey' ve teslîm ve kabz-ı semen eylemişler iken hâlâ tasarrufuma mâni' olurlar su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûrlar cevâb virüb mülkümüz olan arz-ı merkûmeyi mukaddemâ karındaşımız mezkûr el-Hâc Yûnus'a semen-i merkûma bey' eyledik lakin kabz-ı semen eylemedik ile'l-an zimmetinde bâkîdir dimeğin takrîrine muvâfik beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz olmağın arz-ı merkûmenin semeni olan meblağ-ı merkûmu mukaddemâ mezkûr Yûnus yedinden bi't-temâm alub zimmetlerini ibrâ eylemediklerine mezbûrâna yemîn teklîf olundukda onlar dehi 'ala vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahî'l-'azîm itmeğin meblağ-ı merkûmu mezbûrân yedine edâ ve teslîm içün mezkûr el-Hâc Yûnus'a tenbih-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî evâhiri şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin Veli, Nasûh bin Mehmed, İsmâ'îl bin Lütfi, Mustafâ bin Lütfi ve gayruhum.

70-3 Mîrâs Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Karakaş Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât iden Cemile bint-i el-Hâc Receb nâm hâtûnun verâseti li-ebeveyn kız karındaşları Emine ve Sâlihe ve zevci el-Hâc Ya'kûb bin Kavlı nâm kimesnelere münhasıra oldukdan sonra mezbûratân Emine ve Sâliha meclis-i şer'de merkûm el-Hâc Ya'kûb mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve best merâm idüb mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûre Cemile hâl-i sıhhatinde mezkûr el-Hâc Ya'kûb ile altı bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i 'iddetinden fâriğa olmak üzere biri biri ile muhâla'a itmişken hâlâ mersûm el-Hâc Ya'kûb zevcem müteveffât-ı merkûme Cemile taht-ı nikâhımda

iken fevt olub muhalledâtından hisse-i şâyi‘am vardır deyü müdâhale ider su‘âl olunub kasr-ı yed olunması matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe’s-su‘âl ve ‘akîbü’l-inkâr mezbûratân Emine ve Sâliha’nın takrîrlerine mutâbık beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Mûsâ Halîfe ibn-i İbrahîm ve Hüseyin Çelebi ibn-i el-Hâc Ahmed nâm kimesne li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub münker-i mezkûr el-Hâc Ya‘kûb muvâcihesinde gıbbe’l-iştihâd-ı işhâdeti’ş-şer‘iye idüb fi’l-hakîka müteveffât-ı merkûme Cemilehâl-i sıhhatinde zevci mesfûr el-Hâc Ya‘kûb ile altı bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i ‘iddetinden fâriğa olmak üzere biri biriyle muhâla‘a eylediler biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde ba‘de’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâkı‘a oldukdan sonra merkûm el-Hâc Ya‘kûb bilâ vech-i şer‘i mu‘ârizadan men‘ olunub kasr-ı yedine tenbih-i birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fi’l-yevmi’s-sânî ‘aşer min şehr-i Rebî‘ül-evvel li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Eyûb bin Yûsuf, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh, Hâcî bin Dervîş, Mehmed bin Dervîş, Şa‘bân bin Abdullah.

70-4 Mesanedeki taş Çıkaracak Cerrahın Sorumlu Olmaması Hakkında Da‘vâ

Eyâlet-i Karaman’da vâki‘ Gaferiyyâd kazâsına tâbi‘ Elîsar nâm karyeden Süleymân bin Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer‘i hatîr-ı lâzimü’t-tevkîrde bâ‘isü haze’l-kitâb es-Seyyid Muharrem Çelebi ibn-i el-Hâc Ali mahzarında takrîr-i kelâm idüb işbu hâzır-ı bi’l-meclis olan li-ebeveyn karındaşım Abdülkerîm nâm sağîrin mesânesinde tâş olmağla kendiye külli ıztırâb vâki‘ olub ve mezbûr es-Seyyid Muharrem Çelebi hâsta cerrâhlardan olmağın bu makûle ‘ârızanın def‘ ve izâlesinde hüdâmet(?) ve mahâreti defe‘atle müşâhede olunmağla sağîr-i mezkûr Abdülkerîm’in mesânesinde olan tâş ihrâç ve timîr eylemek için mezbûr es-Seyyid Muharrem Çelebi’ye müraca‘at idüb on ‘aded riyâlî guraşa kavî idüb kendiye teslîm eyledim sağîr-i mezkûrun mesânesinde zuhûr iden tâş çıkârdıkda ol cerrahîden ikâmet bulur ise febihâ bi-emrillahi te‘âla ol cerhden vefât iderse mezkûr Abdülkerîm’in husûs-ı mezbûreden ... redd-i tenbih-i müte‘allik mezbûr es-Seyyid Muharrem Çelebi’den bir tarîkle da‘vâ ve nizâ‘ idersem lediye’l-hükkâmî’l-kirâm makbûle ve mesmû‘a olmayub zimmeti berî ola didikde bi’t-taleb keb olundu hurrîre fi’l-yevmi’s-sânî ‘aşer min şehr-i Rebî‘ül-evvel sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Abdurrahman bin ..., el-Hâc Ahmed bin ..., Mustafâ bin ... .

71-1 Başka Mahallede İsmi Kayıtlı Olan Kişiden Vergi Talebine Men

Hazîne-i Karaman defterdârı olan merci'ü'l-ekârim ve'l-e'âlî Murâd Beg dâme 'izzühü tarafında husûs-ı atıye mübâşir ta'yîn olunan İsmâ'il Beg meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Sefer bin Abdullah nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûr Sefer hâric-i ez defter olmağla kanûn-ı kadîm üzere mîrî için 'uhdesine edâsı lâzım gelen mevkûfât resminî virmekte te'allül ider su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Sefer cevâb virüb ben mukaddemâ hâric-i ez defter makûlesinden idim lakin muharrir-i cedîd hîn-ı tahrîrde mahmiye-i Konya mahallâtından Mi'mâr Gevlek Mahallesi ahâlisi beynlerine benim ismimi dehi tahrîr ve ilhâk eylemekle vâki' olan tekâlif-i 'örfiyye ve şakkayı ile'l-an ahâli-i mahalle-i merkûme me'an edâ iderin deyü mevkûfât tarafından ihrâç olunmak nişanlı ve mühürlü tahrîr-i cedîd defteri sûreti ibrâz idüb bi'l-muvâcihe feth ve kıraet olundukda mezbûr Sefer'in ismi defter-i mezkûrde mestûr ve mukayyed olmağla min ba'de dehi mezbûrden mevkûfât için rusûm talebinden mübâşir-i mezkûr men'-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili şehr-i Rebî'ül-ülâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin Şeyh Yahyâ, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh ve gayrum.

71-2 Cârîye Azadı

Eski-il kazâsına tâbi' Gülce nâm karyeden Receb bin Mahmûd meclis-i şer'î şerîfde orta boylu elâ gözlü açık kâşlı sârışın Rûsiyyetü'l-asl bâ'isetü haze'l-kitâb Gülistân bint-i Abdülmennân nâm müssine cârîye mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb cârîye-i memlûkem olan merkûme Gülistân'ı hasbeten lillahi'l-'azîm ve taleben li-merzâti rabbihi'l-kerîm ve 'amelen bimâ kâle'n-nebiyyü sallallahü aleyhi ve sellem men a'taka rakabeten mü'mineten a'takallahü lehü bi-küllü erben minhâ erben minhü fi'n-nâr hâlis mâlımdan i'tâk ve mülkümden itlâk idüb vezâif-i rekıyyetden ihrâç nizâ-yı hürriyete idhâl eyledim min ba'de sâir ahrâr-ı asliyyân gibi hür olub kendi nefsine mâlik ve mâlının tasarrufuna kâdir olsun mevâlî üzerine sâbit olan hakk-ı velâdan gayrı üzerinde hak kalmadı didikde mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî min şehr-i Rebî'ül-ülâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beg bin Halîl, es-Seyyid Pir Gâib bin Bekir, Abdülmü'min Halîfe el-İmâm, Veli el-Hatîb ve gayrum.

71-3 Şirb-i Hamr

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hocafârûk Mahallesi imâmı Abdülkerîm ibn-i el-Hâc Ahmed el-Îmâm târîh-i kitâb gecesi meclis-i şer‘a gelüb takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede cerrâh Mehmed hâtûnu Âişe nâm hâtûn menziline hâlâ bi‘l-fi‘il mahmiye-i merkûme subaşısı ve Fatıma ve Zülfî nâm fevâhiş ile şirb-i hamr ve fesâd idüb ve her bâr bu makûle fi‘ilden menzil-i mezbûr sâhibesi Âişe hâliye olmayub meclis-i şer‘i şerîfden üzerlerine varılıb vâki‘ hâl keşf ve müşâhede olunmak matlûbumdur didikde cânib-i şer‘i kadîmden Abdüllatîf Efendi ve bi‘l-fi‘il Karaman beglebegisi Tûrâk Paşa hazretlerinin kethüdâsı ve mütesellimi olan Kıdvetü‘l-a‘yân Mehmed Ağa zeyl-i kitâbda mestûri‘l-esâmî olan müslimîn ile mezbûre Âişe‘nin menziline varıldıkda mezbûr Abdullah fevâhiş-i merkûme Âişe ve Fatıma ve Zülfî ile meclis-i nesî ve fesâdda şirb-i hmar iderken mezkûr ve mezkûratı ahz idüb cânib-i şer‘a ihzâr eylediklerinde gıbbe‘l-istintâk merkûme Fatıma beni Zülfî ve Abdullah izlâl idüb bu makûle ef‘âlden haber ve ekâhim yokdur didikde ‘udûl-i müslimîn ve şekât-i müvehhidînden Mustafâ Dede ibn-i Ali ve es-Seyyid Ali bin Mustafâ ve Sefer Dede ibn-i Ali ve Muslî Dede ibn-i Abdullah ve Ali bin Mustafâ ve Yûsuf bin Nasûh nâm kimesneler ve sâir cem-i gafîr ve cem‘-i kesîr meclis-i şer‘a hâzirûn olub mezkûre Âişe‘nin hânesi mahal-i fesâd ve merkûme Zülfî vech-i meşrûh üzere dâimâ nâ-mahrem eşkiyâlar ile cem‘ olub şirb-i hamr eylemekden ve nice müslimînin ehl ve ‘ayâlini bu makûle sanâ‘ata iğvâ ve ezlâl eylemeden hâlî değıldir izâle ve hazfî lâzım-ı sâ‘aya bi‘l-fesâddır bu makûle hilâf-ı şer‘a vaz‘den hâlî değıldir deyü her biri ihbâr eylediklerinde mümâ ileyh Mehmed Ağa‘ya merkûme Zülfî‘yi ahz ve sulb ve siyâsetine hükm-i birle mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi‘-s-sâdis min şehr-i Rebî‘ül-evvel li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ali Efendi el-Kâdı, es-Seyyid İbrahîm Çelebi ibn-i Bereli, Seydî Beg ibn-i Ahmed, es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i Üveys, Mahmûd bin Veli, Ken‘ân bin Abdullah.

71-4 Defterdârın Boş Araziye Bina Yapma Talebi

Mahmiye-i Konya kal‘ası kethüdâsı olan bâ‘isü haze‘l-kitâb Mustafâ beg ibn-i Ahmed meclis-i şer‘i hatîr-ı lâzımü‘t-tevkîre gelüb takrîr-i kelâm ve ta‘bîr-i ‘ani‘l-merâm idüb mahmiye-i Konya hasını ebvâbından Atbazarı kapusu kalesinin şark

tarafında vâki‘ kapu köşesinden şimâl tarafında olan köşeye varınca bir kıt‘a arz-ı hâliye ile‘l-an battâl olmağla bi‘l-fî‘il hazîne-i Karaman defterdârı olan merci‘ü‘l-ekârim ve‘l-e‘âlî Murâd Beg dâme ‘izzühü arz-ı merkûmeye dükkan binâ eylemek için cânib-i mîrîden nişanlı ve mühürlü tezkere virmişdir nazar olunub mûcibince cânib-i şer‘iden dehi temessük taleb iderin deyü defterdâr-ı müşârun ileyhın hatt ve hatmî hâviye husûs-ı mezbûre mübeyyine ma‘mûl bihâ tezkeresini ibrâz itmeğın ber mûcib-i tezkere vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için bu vesîka-i enîka ‘ala mâ-hüve‘l-hakîka li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb ve sebt olunub yed-i tâlibe vaz‘ olundu ki vakt-i hâcetde ihticâc ide hurrire fî gurre-i Muharremi‘l-harâm li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Zehrü‘l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi, Mehmed Çelebi ibn-i İbrahîm, Halîl bin Mehmed, Ahmed Ağa Bâresi Bekr, Mustafâ Çelebi ibn-i Mehmed, Hüseyin Beg ibn-i Mustafâ, Mi‘mâr İsmâ‘îl ibn-i Hasan.

72-1 Vasî Tayini

Mahmiye-i Konya mahallâtından Alişerbetî Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Sâ‘rancı(?) Hâcî dimekle ma‘rûf kimesnenin verâseti ... ve Osmân ve Râziye nâm eytâm-ı sığârına bi-ciheti‘l-irsi‘ş-şer‘i kendilerine intikâl iden hisse-i şer‘iyelerini zabt ve hıfza ve vâki‘ olan umûr-i şer‘iyelerini görüvirmeğe bir vasî lâzım ve mühim olmağın müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrûkesi evlâd-ı mezkûrunun vâlideleri bâ‘isetü haze‘l-kitâb Fatıma bint-i Muharrem nâm hâtûn mukaddem ve müstekîm olduğu ecilden cânib-i şer‘iden vasî nasb ve ta‘yîn olundukda ol-dehi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya te‘ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak‘a bi‘t-taleb li-ecli‘t-temessük ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘l-‘âşir min şehr-i Rebî‘ül-evvel min şuhûd li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hasan bin Hüseyin, Mustafâ bin İbrahîm, Mahmûd bin Veli.

72-2 Yeniden Evlenme İsteği

Mahmiye-i Konya mahallâtından Aklân Mahallesi sâkinelerinden râfi‘atü haze‘l-kitâb Fatıma bint-i Receb nâm hâtûn meclis-i şer‘i şerîfe gelüb takrîr-i kelâm ve ta‘bîr-i ‘ani‘l-merâm idüb mukaddemâ Mustafâ bin Abdurrahman nâm kimesnenin ben menkûhası iken beynimizde hüsn-i zindeğânî ve musâfât olmamağla benimle muhâla‘a eyleyüb ba‘de‘l-müfâreket bana üç def‘a hayyız vâki‘ olmağın hâlâ nefsimi zevc-i ahara tezevvüc murâd iderin deyüb vech-i meşrûh üzere muhâla‘a vâkı‘a olalıdan ile‘l-an

hâyiza olub yine tâhire olduğuna yemîn-i billahi'l-'azîm eylediği mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-'âşîr min şehr-i Rebî'ül-evvel sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Abdî bin İsmâ'îl, Hızır Beg bin Hasan, Mehmed ibn-i el-Hâc Cum'a, Abdurrahman bin Mehmed, Mehmed bin Dervîş ve gayruhum.

72-3 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya hamîyyet-i 'ani'l-beliyye hâricinde Hocacihân dimekle ma'rûf mevzi'î sâkinlerinden Sefer bin Osmân ve Osmân bin Kûlâvuz nâm kimesneler meclis-i şer'de mahmiye-i merkûmede hâlâ müftüyü'l-enâm olan bâ'isü haze'l-kitâb İftihârü'l-'ulemâ'i'l-muhakkikîn Mevlânâ Dervîş Mehmed Efendi ibn-i Mehmed Hâce mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevki'-i mezkûrde vâki' bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı Abdülhayy mülkü ve bir tarafı Şa'bân mülkü ve bir tarafı Hâcî mülkü ile mahdûd olub Karagöz yeri dimekle ma'rûf ber vech-i iştirâk silki mülkümüzde münselik olan tahmînen yedi evlek arz-ı hâliyemizi müşârun ileyh Dervîş Mehmed Efendi'ye râic-i fî'l-vakt altı yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu müşârun ileyh efendi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik arz-ı merkûme hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'iyile müşârun ileyh Dervîş Mehmed Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde mezbûrân-ı merkûmân Sefer ve Osmân'ın vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârlarını müşârun ileyh Dervîş Mehmed Efendi vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk itmeğin mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mehmed Halîfe bin Mustafâ, Mefahirü'l-müderrişîn el-Kirâm Mevlânâ Mehmed Efendi, Zehrü'l-müderrişîn Mevlânâ İbrahîm Efendi, Mustafâ Beg bin Ahmed, Mustafâ Çelebi bin Ali Beg, el-Hâc Üveys bin Zekerîyyâ, Mahmûd bin Veli ve agyruhüm.

72-4 Mîrâs Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden bâ'isetü haze'l-kitâb Emine bint-i Veli nâm hâtûn meclis-i şer'de mahmiye-i merkûmede hâlâ beytûlmâl emîni olan Osmân Ağa mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb Esenli Mahallesi sükkânından olub bundan

akdem vefât Süleymân nâm kimesnenin babası Hasan benim babam Veli ile li-ebeveyn karındaşlar olub ikisinin(?) babaları el-Hâc Hüseyin nâm kimesne ve vâlideleri Cemile bint-i Hamza nâm hâtûn olmağla müteveffâ-yı mezbûr Süleymân'ın verâseti bana münhasıra iken muhallefâtını kabzıma emîn-i mezkûr Osmân Ağa mâni' olur su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'iyeye-i merkûme Emine hâtûndan sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Bayezîd bin Mûsâ ve Mustafâ bin el-Hâc İlyâs nâm kimesneler meclis-i şer'a li-ecli'ş-şehâde hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müdde'iyeye-i mezbûre Emine'nin babası Veli ile müteveffâ-yı mezbûr Süleymân'ın babası Hasan li-ebeveyn karındaşlar olub ikisinin babaları el-Hâc Hüseyin ve vâlideleri Cemile bint-i Hamzadır müteveffâ-yı mezbûr Süleymân'ın vârisidir verâseti mezbûre Emine hâtûna münhasıradır bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâkı'a olmağın muhallefât-ı merkûmeye müdâhaleden emîn-i mezbûr men' olunub mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yevmi'l-'âşir min şehr-i Rebî'ül-ûlâ sene hamse ve hamsîn ve elf.(?)

el-Hâc İsmâ'îl bin ..., el-Hâc ...

73-1 Mîrâscısı Yok Diye Beytûlmâle Alınan Ev ve Dükkana Dair Anlaşmazlık

Mahmiye-i Konya mahallâtından İbn-i Sâlih Mahallesi'nde sâkin iken mukaddemâ vefât iden Avtûl Beşe bin Emîr nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Emine ibn-i el-Hâc Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer'de bi'l-fi'il hazîne-i Karaman defterdârı olan 'izzetlü Murâd Beg dâme 'izzühünün kâimmakâmı Zehrû'l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi mahzarında üzerine takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffâ-yı mezbûrun emlâkinden mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Derviş Ahmed mülkü ve bir tarafı kendi mülkü ve bir tarafı Kalender mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm mahdûd olan menzilin nısf deynini(?) ve Atbazarı kapusunun dâhilinde vâki' bir tarafı Hüseyin Çelebi Efendi dükkanı ve bir tarafı Mustafâ dükkanı ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub mülk dükkanının dehi nısfını târîh-i kitâbdan onbeş sene mukaddem mülkünden ifrâz ve ba'de't-tahliye hibe-i sahîha-i şer'îye ile bana hibe idüb ben dehi ittihâb ve kabz idüb ile'l-an mülk-i mevhûbum olub ve dükkan-ı mezbûrun nısf-ı ahari hâlâ zevcem olub vefât iden Ahmed bin el-Hâc Mustafâ'ya merkûm Avdel Beşe'den

irs-i şer'î ile intikâl itmekle mezbûr Ahmed dehi târîh-i kitâbdan kırk gün mukaddem hâl-i sıhhatinde iken zimmetinde bana deyni olan on bin akçe hakkıma takas idüb mülk-i müşterâm iken müşârun ileyh Ali Efendi zikr-i sabık iden nısf menzil ve dükkanı zevcem müteveffâ-yı mezbûr Ahmed'in muhallefâtından olmağla ze'miyle beytü'l-mâle 'âiddir deyü vaz'iyed ider su'âl olunub kasr-ı yed itdirilmesi matlûbumdur didiklerinde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr merkûme Emine'den da'vâsına mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Derviş Ahmed bin Yûsuf ve Ali bin Hızır nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Avdel Beşe zikr olunan hudûd ile mahdûd menzilinin nısfını târîh-i kitâbdan on beş sene mukaddem zevcesi merkûme Emine'ye bizim huzûrumuzda hibe-i sahîha ile hibe ve temlîk eyledi mülk-i mevhûbudur ve dükkan-ı mezkûrun nısf-ı ahari ba'dehü zevci olub vefât iden Ahmed nâm kimesneye müteveffâ-yı mezbûr Avdel Beşe'den irs-i şer'î ile intikâl eylemekle mezbûr Ahmed dehi kırk gün mukaddem hâl-i sıhhatinde iken zimmetinde zevcesi merkûme Emine'ye deyni olan on bin akçe hakkın atakâs eyledi her biri vech-i meşrûh üzere mülküdür bu husûsa biz şahidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâkı'a oldukdan sonra müşârun ileyh Ali Efendi bilâ vech-i şer'î da'vâ ve mu'ârizadan men' olunub kasr-ı yedine tenbih-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min şehr-i Rebî'ül-ûlâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid İbrahîm Çelebi bin es-Seyyid Yahyâ Çelebi, el-Hâc Hasan bin Halîl, Mehmed Halîfe bin Hıdır el-İmâm, Abdülkâdir Beşe bin Mehmed Ağa, Yûsuf bin Derviş Ahmed, Zehrû'l-müdekkikîn müftizâde Mevlânâ Mehmed Efendi hazretleri, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Hasan Çelebi ve gayruhum.

73-2 Ölen Kocasının Mallarının Alacağını Taleb Etme

Mahmiye-i Konya'da İbn-i Sâlih Mahallesi'nde sâkin iken mukaddemâ vefât iden Ahmed bin el-Hâc Mustafâ'nın zevce-i metrûkesi Cemile bint-i Ebû Bekir nâm hâtûn meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde bi'l-fi'il hazîne-i Karaman defterdârı olan 'izzetlü Murâd Beg'in kâimmakâmı Zehrû'l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi mahzarında üzerine da'vâ idüb zevcem müteveffâ-yı mezbûr Ahmed'in zimmetinde **cihet-i karz-ı şer'iden** beş bin akçe hakkım olub hâlâ muhallefâtını müşârun ileyh Ali Efendi beytü'l-mâle 'âiddir deyü zabt itmekle meblağ-ı mezbûru müteveffâ-yı mezkûrun

muhallefâtından alıvirilmesi matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr merkûme Cemile'den da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Yûsuf Beg ibn-i Abdullah ve Receb bin Budâk nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-hakîka merkûme Cemile'nin zevci müteveffâ-yı mezkûr Ahmed zimmetinde cihet-i mezbûreden beş bin akçe hakkı vardır bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâkı'a oldukdan sonra mezbûre Cemile'ye zevci müteveffâ-yı mesfûr Ahmed'in zimmetinde karz-ı şer'iden olan beş bin akçe hakkını hâl-i sıhhatinde yedinden ahz itmediğine yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'ala vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahi te'âla idecek mezbûre Cemile'ye mûmâ ileyh kâimmakâm Ali Efendi müteveffâ-yı mersûm Ahmed'in muhallefâtından meblağ-ı mezbûr beş bin akçe hakkını edâ ve teslîme tenbih-i **birle** olunub mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min şehr-i Rebî'ül-ûlâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Hüseyin bin ..., Mahmûd Çelebi bin ..., Abdülkâdir Beşe bin ..., es-Seyyid İbrahîm ..., Yûsuf bin Derviş Mehmed ve gayruhum.

74-1 Tarla Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mûsâ bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de işbu Mustafâ Beg ibn-i Mehmed Beg mahzarında takrîr-i kelâm ve best merâm idüb Suğla Hâsı kurâsından Rûmdığın nâm karye sınuru dâhilinde ... nâmiye kurbunda vâki' bir tarafı Halvâcı Mehmed Beşe tarlası ve bir tarafı karye-i merkûme sınuru ve bir tarafı Abdurrahmanoğlu tarlası ve bir tarafı Sefer Dede tarlası hudûdı müntehiyeye olan dönüm tarla ve bundan mâ'adâ tarlada dönümden dehi ziyâde târlânın hak tasarrufu babamdan bana intikâl idüb ben dâhî mutasarrıf iken ahar diyâra ticârete gitmem ile arsa-i merkûmemi mezbûr Mustafâ Beg bi-gayr-i hak tasarruf ider deyü da'vâ ve taleb eylediğimde ol-dehi arâzi-i merkûmenin tasarrufu bana babamdan intikâl eyledi benden mukaddem senin tasarrufunda olduğu ma'lûmum değildir deyü cevâb virmekle beynimizde münâze'a vâki' olmuşidi el-hâlîte haza araya muslihûn tavassut idüb arâzi-i mahdûde-i mezkûreyi ben zabt idüb mâ'adâsını mezbûr Mustafâ Beg tasarruf eylemek üzere 'akd-i sulh inşâ eylediklerinde ben dehi sulh-i mezbûru kabûl ve zikr olunan yedi dönüm tarlayı min ba'de ben zirâ'at ve harâset eylemek üzere kabûl ve zabt idüb mâ'adâsını mezbûr Mustafâ Beg tasarruf eyleyecek oldu deyüb husûs-ı merkûme

müte'allik da'vâdan ahd-i hü mâ aharin zimmetini ibrâ itmeğın mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrıre fî evâhiri şehr-i Şa'bân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Derviş Se'dî, el-Hâc Mehmed bin Kemendci, Mehmed bin Derviş, Selmân bin Halîl ve gayruhum.

74-2 Hibe

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinelerinden Şehriye bint-i Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Bekir bin Ali mahzarında ikrâr-ı tuğrâ kılub mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı mescid-i şerîf ve tarafeyni Ahmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir bâb evîmi hayatı ile mülkümden ifrâz idüb ba'de't-tahliyeti'ş-şer'iyeye mezkûr Mehmed'e hibe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol-dehi meclis-i hibede ittihâb ve kabûl ve kabz eyledi hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan bir bâb ev müstemilâtı ve cemî' tevâbi'yle hîh-ı hibeden mezbûr Mehmed'in mülk-i mevhûbudur keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdik el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrıre fî evâsıtı şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Abdülkerîm Efendi bin el-Hâc Ahmed, Derviş Osmân bin Hasan, Ebû Bekir bin Mürnefi, Ahmed bin Mehmed, Mahmûd bin Veli, Mehmed bin Mehmed, Ramazân bin Îsâ, Ahmed bin Ali.

74-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kerim Dede Mahallesi sâkinelerinden Âişe bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Halîl bin Evzec(?) mahzarında ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Bedel mülkü ve bir tarafı Dâde mülkü ve bir tarafı el-Hâc Hasan mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir bâb oda ve bir mikdâr hayatı müstemil olan menzilimi mezbûr Halîl'e râic-i fî'l-vakt bin iki yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Halîl yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cemî' tevâbi'yle mezbûrun mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrıre fî'l-yevmi'l-âşir min şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Tûrhân, Hasan bin Hasan, Celâl bin Safâ, Hasan Hâce bin Abdülmü'min, Mahmûd bin Veli, Receb bin Ali.

74-4 Hibe Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden bâ'isü haze'l-kitâb Mûsâ bin Mezîd nâm kimesne meclis-i şer'de babası işbu Mezîd bin Mûsâ mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb babam mezbûr Mezîd ile Yenmez nâm mevzi'de vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olub silki mülkümde münselik olan dört puşte bağıını mukaddemâ mülkünden ifrâz idüb ba'de't-tahliyeti'ş-şer'iyeye ile hibe ve temlîk ve teslîm idüb ben dehi mevki'-i hibede ittihâb ve kabz eyleyüb mülk-i mevhûbum şken hâlâ zabtıma mâni' olur su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Mezîd mevzi'-i merkûmede zikr-i sabık iden dört puşte bağıını mukaddemâ vech-i meşrûh üzere oğlum mezkûr Mûsâ'ya hibe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe ve temlîk ve teslîm eyledim mülk-i mevhûbudur mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri Ramazân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Derviş Mustafâ bin Abdullah, Receb bin Sâtılmış.

75-1 Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Seydivedî Mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Ahmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de yine mahmiye-i merkûmeden iken mukaddemâ vefât iden el-Hâc Nûrullah nâm kimesnenin Mustafâ ve İsmâ'îl nâm sulbî sağır oğullarına kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olan zevce-i metrûke Zemîne bint-i İbrahîm nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr el-Hâc Nûrullah zimmetinde beynimizde ma'lûm kendiye bey' eylediğim kâtırım behâsından dört akçe ve dört keyl buğday ve dört keyl arpa ve dehi ba'zı hukûk-ı şer'iyem olub vefât eylemekle zimmetinde bâkî kaldı deyü muhallefâtından merkûme Zemîne'den talep ve da'vâ eylemişdim el-hâlîte haza da'vâ-yı merkûmeden sağırân-ı mezkûrânın zimmetlerini ibrâ ve iskât idüb fâriğ oldum min ba'de da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam kalmadı bir tarîkle dehi benden veya vekîlimden da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr iderse lede'l-hükkâmi'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâdî 'aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Süleymân Halîfe ibn-i Sâlih, el-Hâc Ahmed bin Mehmed, Hamza bin Osmân, Ivaz bin İnsân, Mustafâ bin Mahmûd, Mehmed bin el-Hâc Hürşit, Derviş bin Abdî.

75-2 Nafaka Takdîri

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mustafâ bin İbrahim nâm kimesne ahar diyâra gidüb zevcesi bâ'isetü haze'l-kitâb Âişe bint-i Abdî nâm hâtûnu bilâ nafaka ve kisve terk idüb babası İbrahim bin Beği nâm kimesneyi husûs-ı merkûme cânibinden tevkîl eyleyüb ol-dehi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya te'ahhüt ve iltizâm itmeğle merkûme Âişe'nin târîh-i kitâbdan nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı mühimmesi için vekîl-i mezkûr İbrahim mâlundan beher yevm beş akçe nafaka takdîr olundukda ol-dehi meblağ-ı mezbûru vekîleti hasebiyle merkûme Âişe'ye lâzım olub taleb eyledikde edâ ve teslîm için dehi mukırr ve mu'teref olmağın mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-'âşir min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Süleymân Efendi ibn-i Mehmed, Abdî bin Sâtı, Hıdır bin Derviş, Pir Ahmed bin Mehmed ve gayruhum.

75-3 Vasî Değişikliği

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Nûrullah nâm kimesnenin sulbî sağır oğulları Mustafâ ve İsmâ'îl ve sulbiye sağire kızları Rahîme ve Anâğa'nın zabt-ı emvâl ve rabt-ı ahvâllerine mukaddemâ kîbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunan el-Hâc Ahmed bin Mehmed nâm kimesnenin hıyâneti tâhir olmağla ref' olunub yerine müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrûkesi ve sığâr-ı mezkûrünün vâlideleri bâ'isetü haze'l-kitâb Remîne bint-i İbrahim nâm hâtûn mukaddem ve müstekîm olmağıla kîbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukda ol-dehi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Selmân Efendi ibn-i Sâlih el-İmâm, Hamza bin Osmân, Ivaz bin İnsân, Mehmed bin Tûrhân, Receb bin Mehmed.

75-4 Vasî Ataması

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Hocafârûk Mahallesi sükkânından olub bundan akdem vefât iden Mûsâ bin Ömer nâm kimesnenin Osmân ve Bayrâm nâm sulbî sağır oğullarına bi-ciheti'l-irsi's-şer'î her birine intikâl iden hisse-i şer'iyelerini zabt ve hıfza ve sâir vâkı'a olan umûr-ı şer'iyelerini görüvirmeğe bir vasî lâzım ve mühim olmağın müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrûkesi ve sağırân-ı mezkûrânın vâlideleri bâ'isetü haze'l-kitâb Havvâ bint-i Nasûh nâm hâtûn mukaddem ve müstekîm olmağıla kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukda ol-dehi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'l-hâdî 'aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Abdülkerîm Efendi bin el-Hâc Ahmed, Şa'bân bin Îsâ, Yûsuf bin Nasûh, Sefer Dede bin Ali, Mustafâ bin Ali, İsmâ'îl bin Lütfi ve gayruhum.

76-1 Vasî Ataması

Mahmiye-i Konya mahallâtından İç Kal'a Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mustafâ nâm kimesnenin Râziye ve Âişe ve Şeker nâm sulbiye sağıre kızlarına irs-i şer'î ile intikâl iden hisse-i şer'iyelerini zabt ve hıfza ve sâir vâkı' olan **umûr-ı** şer'iyelerini görüvirmeğe bir vasî lâzım ve mühim olmağın bâ'isü haze'l-kitâb Mustafâ bin Yefmûd(?) nâm kimesne mukaddem ve müstekîm olduğı ecilden(?) kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukda ol-dehi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî min şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Bayrâm bin Aydın, Ömer bin Abdurrahman, Îsâ bin Mustafâ, diğeri Îsâ bin Yefmûd, Hıdır bin Derviş ve gayruhum.

76-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hocafârûk Mahallesi sükkânından iken bundan mukaddemâ vefât iden Mûsâ bin Ömer nâm kimesnenin Osmân ve Bayrâm ... sulbî sağır oğullarına kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunan zevce-i metrûkesi Havva bint-i Nasûh nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Mûsâ mahzarında bi'l-vesâyeye ikrâr idüb mahmiye-i merkûmede vâkı' kıbleten ve şarken tarîk-

i ‘âmm ve şimâlen saġîrân-ı mezbûrânın mülk-i aharleri ve garben Mehmed mülkü ile mahdûd olub müteveffâ-yı mezbûrun muhallelâtından bir sofa ve bir tâbhâne ve bir kıt‘a hayatı müştemil olan menzil saġîrân-ı merkûmun nafaka ve kisvelerinin zarûretleri için sâir muhallelât ... ider şey’i olmayub menzil-i mezkûrun bey‘ine münhasıra olmaġla ba‘de’l-müzâyede ve inkitâ‘ü’r-raġbe hakkı’l-karârî olan râic-i fî’l-vakt üç bin yüz akçeye mezbûr Mehmed’e bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblaġ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil hîn-ı ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde ġbbe’t-tasdîk el-vicâhî li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmi’s-sânî ‘aşer min şehr-i Ramazânî’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Abdülkerîm Efendi bin el-Hâc Ahmed, Sefer Dede bin Lütfullah Ali, Mûsâ bin Ali, Yûsuf bin Nasûh, İsmâ’îl bin Lütfi, Şa‘bân bin İsâ.

76-3 Vasîye Muhallelâtın Teslîm Edilmesi

Mahmiye-i Konya mahallâtından İç Kal‘a Mahallesi sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Mustafâ nâm kimesnenin Râziye ve Âişe ve Şeker nâm sulbiye saġîra kızlarına kıbel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olunan Mustafâ bin Yefmûd nâm kimesne meclis-i şer‘i şerîfde müteveffâ-yı mezbûrden mukaddem vefât iden karındaşı Sinân nâm kimesnenin dehi Esmehân nâm sulbiye saġîre kızına kıbel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olunub Döndü nâm kebîre kızı tarafından tasdîk-i atiyül beyâna vekîl olub merkûmeyi ma‘rifet-i şer‘iye ile ‘ârifân olan Ali bin Mehmed ve Osmân bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleri ile şer‘an vekâleti sâbite olan zevci Hüdâvirdi bin Mehmed mahzarında bi’l-vesâyeye takrîr-i kelâm ve best merâm idüb mukaddemâ mezbûr Sinân vefât eyledikde cümle muhallelâtını karındaşı mezbûr Mustafâ kabz idüb ba‘dehü ol-dehi vefât eylemekle ikisinin muhallelâtı ... kâlûb hâlâ her birinin muhallelâtı tefrîk olunub vârislerine teslîm olunmak iktizâ eylemekle ben vasîleri olduġum saġîrân-ı merkûmâtın babalarından intikâl iden hisselerini ba‘de’l-ifrâz vesâyetim hasebiyle ahz ve kabz idüb mezbûr Sinân’ın muhallelâtını dehi merkûmetân Döndü ve Esmehân için mezkûr Hüdâvirdi’ye teslîm eylediġimde ahz ve kabz eyledi didikde vasî-i mezbûr Mustafâ’nın cem‘-i kelimât takrîrini(?) mezbûr Hüdâvirdi tasdîk ve tahkîk itmeġin mâ-vak‘a tarafeynin rızâ ve talepleriyle ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sânî ‘aşer min şehr-i Ramazânî’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Bayrâm bin Aydın, Ömer bin Abdurrahman, Îsâ bin Mustafâ, diğeri Îsâ bin Yefmûd.

76-4 Vasînin Muhallefât Talebi

Mahmiye-i Konya mahallâtından İç Kal'a Mahallesi sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden Mustafâ nâm kimesnenin Râziye ve Âişe ve Şeker nâm sağîre kızlarına kıbel-i şer' den vasî nasb ve ta'yîn olunan Mustafâ bin Yefmûd meclis-i şer' de müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı olub(?) kendiden mukaddem vefât iden Sinân nâm kimesnenin Esmehân nâm sulbiye sağîre kızına kıbel-i şer' den vasî nasb ve ta'yîn Döndü nâm sulbiye kebîre kızı tarafından dehi husûsu atıye vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer' iye ile 'ârifân olan Ali bin Mehmed ve Osmân bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleri ile şer' an vekâleti sâbite olan zevci Hüdâvirdi bin Mehmed mahzarında bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve best merâm idüb mezbûr Sinân ... vefât eyledikde verâseti kızları merkûmetân Döndü ve Esmehân'a ve 'ammileri olub vasîleri olduğum sağîrân-ı merkûmâtın babaları mesfûr Mustafâ'ya münhasıra olub kıbeli't-taksim mezkûr Mustafâ dehi fevt olmağın müteveffâ-yı evvel mezbûr Sinân'ın muhallefâtından bi-ciheti'l-irsi's-şer' i kendiye intikâl iden hissesini hâl-i sıhhatinde taleb eylemeyüb terk-i da'vâ eyleyüb vefât eylemekle hisse-i merkûmeyi vasîleri olduğum kızları merkûmât Râziye ve Âişe ve Şeker için vesâyetim hasebiyle muhallefâtından taleb iderin su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl vasî-i diğeri mezkûr Hüdâvirdi cevâb virüb fî'l-vâki' hakikat-i hâl zikr olunan minvâl üzere olmağın muktezâ-i şer' i şerîf her ne ise ifrâz olunsun dimeğın vasî-i mezkûr Mustafâ bi-hasbi's-şer' i ber mûcib-i fetvâ-yı şerîfe da'vâ-yı merkûmeye kâdir olmayub istimâ'ı memnû'a olmağla da'vâ-yı merkûmeden men'-i birle mâ-vak'a mezbûr Hüdâvirdi talebiyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî 'aşer min şehri-i Ramazân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Bayrâm bin Aydın, Ömer bin Abdurrahman, Îsâ bin Mustafâ, diğeri Îsâ bin Yefmûd.

77-1 Hibe Anlaşmazlığı

İkrâr-ı Mûsâ me'a Mezîd

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden bâ'isü haze'l-kitâb Mûsâ bin Mezîd nâm kimesne meclis-i şer' de babası işbu Mezîd bin Mûsâ mahzarında takrîr-i kelâm idüb babam mezbûr Mezîd ile Yenmez nâm mevzi'de vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm

olub silki mülkünde münselik olan dört puşte bağıını ve bir bâb odasını ve on re's koyunlarını mukaddemâ ba'de't-tahliye bana hibe-i sahîha-i şer'îye ile hibe ve temlîk ve teslîm idüb ben dehi mevki'-i hibede ittihâb ve kabûl idüb her biri mülk-i mevhûbum iken hâlâ her birini tasarrufuma mâni' olur su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Mezîd mevzi'-i merkûmede zikr-i sabık iden dört puşte bağıını mukaddemâ mukaddemâ oğlum mezkûr Mûsâ'ya hibe-i sahîha ile hibe eyledim mülküdür mutasarrıf olsun lakin on re's koyunlar helâk oldu ve odayı tahliye ve teslîm eyledim deyü cevâb virmeğın zikr-i sabık iden koyunlar mevcûd olduğuna ve odayı babası tahliye ve teslîm eylediğine müdde'îyye-i mezkûr Mûsâ'dan takrîr-i meşrûhuna mutâbık beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineye imhâl idüb merkûneten 'ale'l-beye hazfen lilmefâl bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâilî şehr-i Ramazân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Dervîş Mustafâ bin Abdullah, Receb bin Sâtılmış, Mehmed bin Dervîş, Nasûh bin Mehmed ve gayrum.

77-2 Mîrâs Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Râziye bint-i Bektâş nâm hâtûn meclis-i şer'î de bâ'isetü haze'l-kitâb Neslî bint-i Ahmed nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mukaddemâ li-übb karındaşım Mehmed ve li-übb karındaşım Neslihân vefât eylediklerinde her birinin muhallefâtını merkûme Nesli zabt ve kabz idüb ile'l-an zimmetinde bâkî kalmağla her birinin muhallefâtından bi-ciheti'l irsi's-şer'î bana intikâl iden hisse-i şer'iyemi merkûmeden talep ve da'vâ eylediğimde beynimizde muslihûn tavassut idüb iki bin yedi yüz akçe üzerine 'akd-i sulh inşâ eylediklerinde ben dehi sulh-i merkûmu kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûrun beş yüz akçesini mezbûr Mehmedûin muhallefâtından hissem için ve bin iki yüz akçesini merkûme Neslihân nâm hâtûnun muhallefâtından hissem için merkûme Nesli yedinden alub kabûl ve kabz idüb mâ'adâ hakkımdan fâriğâ olub zimmetini ibrâ ve iskât eyledim min ba'de da'vâ ve nizâ'im ve hak ve 'alâkam kalmadı didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Ramazânî'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Abdülganî, el-Hâc Mustafâ bin Îsâ, Yûsuf bin Kâmâcî, Halîl bin Nûh, Pir Ahmed bin Mehmed.

77-3 Mîrâs Da'vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Aksinle Mahallesi sâkinlerinden iken mukaddemâ fevt olan Hıdır bin Sermed nâm kimesnenin verâseti karındaşı Büstân ve zevce-i metrûkesi Âişe bint-i Behrâm nâm hâtûna münhasıra olduğu şer'an mütehhakkik oldukdan sonra mezbûr Büstân meclis-i şer'de bâ'isetü haze'l-kitâb merkûme Âişe mahzarında ikrâr idüb mukaddemâ karındaşım müteveffâ-yı mezbûr Hızır hâl-i sıhhatinde iken merkûme Âişe'ye nikâh olunmak murâd eylediğinde mahalle-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûmetü'l-hûdûd olma bağınu merkûme Âişe karındaşım mezbûr Hızır'a ergenlik nâmına hibe v temlîk eyledi deyü da'vâ ve taleb eylemiş idi el-hâlite haza da'vâ-yı merkûmeden fâriğ olub merkûmenin zimmetini ibrâ eyledim min ba'de da'vâ ve nizâ'im ve hak ve 'alâkam yokdur ba'de'l-yevm bu husûsa müte'allik benden veya vekîlimden da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr iderse (lede'l-hükkâmi'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde)bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili şehr-i Ramazân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

...

78-1 Mülk Satışı (Hayat)

İkrâr-ı Cennet bint-i Sâim nâm hâtûn me'a Murâd bin Süleymân

Mahmiye-i Konya mahallâtından Bürdebaşı Mahallesi sâkinelerinden Cennet bint-i Sâim nâm hâtûn meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Mahmûd bin Selmân mahzarında ikrâr-ı tuğrâ kılub mahalle-i merkûmede vâki' tarafeyni Dervîş mülkü ve bir tarafı Murâd mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub babam müteveffâ-yı mezbûr Sâimden bi-ciheti'l-irsi's-şer'i bana intikâl idüb mülk-i mevrûsum olan bir kıt'a hayatı mezkûr Murâd'a altıyüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idüb on dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Murâd yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan hayat cemî' tevîbi'yle hîn-i 'akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe'-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin Ali Beg, Dervîş Ahmed bin Mehmed, Pir Ahmed bin Mehmed, Halîl bin Pir Muslî, Pir Ahmed bin Mehmed, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

78-2 Mîrâs Da'vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Aksinle Mahallesi sâkinlerinden iken mukaddemâ fevt olan Hızır bin Sermed nâm kimesnenin verâseti karındaşı Büstân nâm kimesneye ve zevce-i metrûkesi Âişe bint-i Behrâm nâm hâtûna münhasıra olduğu şer'an mütehhakkik olduktan sonra mezbûr Âişe Hâtûn meclis-i şer'de bâ'isetü haze'l-kitâb mezkûr Büstân mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede merhûm Ahmed fakîh Mahallesi'nde vâki' lediye'l(?)-ahâli ve'l-cirân ma'lûmetü'l-hudûd olub mezbûr Büstân zabt ve tasarruf eylediği menzilde zevcem müteveffâ-yı mezbûrun hisse-i şâyi'a-i şer'iyesi vardır deyü da'vâ ve taleb eylemişidim el-hâlîte haza zikr olunan menzil da'vâsından fâriğa olub zimmetini ibrâ eyledim min ba'de da'vâ ve nizâ'im ve hak ve 'alâkam yokdur ba'de'l-yevm bu husûsa müte'allik benden bi'z-zât veya vekîlimden bi'l-vâsıta da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr iderse ledşye'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makhbûle olmaya didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî evâsıtı şehr-i Ramazân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İsâ bin Hasan, Emrullah bin İskender, Osmân bin el-Hâc Mustafâ, Osmân bin Mahmûd ve gayrum.

78-3 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Fatıma bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Fahru'l-müderrişîn Mevlânâ Hasan Efendi ibn-i el-Hâc Ali mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Kovânağzı'da vâki' tarafeyni mûmâ ileyh mülkü ve bir tarafı el-Hâc Veli mülkü ve bir tarafı nehr-i cârî ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir kıt'a arz-ı hâliyemin mezkûr el-Hâc Veli mülküne mülâhık olan tûlen altmış adım yeri mülkümden ifrâz idüb ba'de't-tahliye mezbûr Hasan Efendi'ye hibe idüb mâ'adâsını ve yine kurbunda vâki' tarafeyni Süleymân Çelebi mülkü ve bir tarafı Mehmed Beg ve Ali Beg mülkleri ve bir tarafı küçük çây ile mahdûd olan bir kıt'a hâliyemin ... mezkûrân Mehmed Beg ve Ali Beg mülklerine mülâhık olan tûlen altmış adım ve garben bir adım yerinden mâ'adâ iki kıt'a yerde bâkî olan hisse-i şer'iyemi mezbûr Hasan Efendi'ye safka-i vâhide ile elli iki buçuk riyâlî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Hasan Efendi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden iki kıt'a yer hîn-i 'akdden cemî'

tevâbi'yle mezbûr Hasan Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe't-taleb ketb olundu hurrire fî evâsıtı şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Es-seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Mustafâ Çelebi, es-Seyyid Abdî Çelebi bin es-Seyyid Ahmed Çelebi, Mehmed Çelebi bin Seydî Mahmûd, Mustafâ Halîfe bin el-Hâc Ali, İsmâ'îl bin Mehmed, Derviş bin Selmân Beşe, Ahmed bin Süleymân, Ahmed bin Süleymân, Ahmed Çelebi bin Süleymân ve gayruhum.

79-1 Mülk Satışı (Dükkan)

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Âlime bint-i Emîr nâm hâtûn meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Mollâ Sâlih bin Rızvân nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme esvâkıdan Kazzâzlar sevkında vâki' bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı el-Hâc Emrullah mülkü ve bir tarafı arz-ı hâliye ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub zeminin merhûm Sultân Alaeddin Dâruşşifâsı vakfına beher sene yigirmi akçe icâresi ve sekf ve cidârı mülküm olan bir bâb dükkanımı mezbûr Mollâ Sâlih'e râic-i fî'l-vakt bin dört yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mollâ Sâlih yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i olunan dükkan hîn-i 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr Mollâ Sâlih'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde merkûme Âlime'nin vâlidesi Fatıma bint-i el-Hâc Ahmed nâm hâtûn dehi takrîr-i kelâm idüb zikr olunan dükkan sadriye kızım merkûme Âlime'nin müstekıl mülkü olmağla mezbûr Mollâ Sâlih'e bey' eyledi benim da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam yokdur mutasarrıf olsun dimeğın gibbe't-tasdik el-vicâhî liecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Derviş Ali bin el-Hâc Mehmed, Ali bin Memî, Ömer bin el-Hâc Mahmûd, Aydın bin el-Hâc Mehmed, Mehmed bin Mustafâ ve gayruhum.

79-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Sadırlar Mahallesi sâkinelerinden Cennet ibnite el-Hâc Kayâ nâm hâtûn tarafından bey'-i atiyül beyâna ve kabz-ı semenî ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan el-Hâc Ali ibn-i Mehmed ve Ömer bin Hamza nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan zevci

Himmet bin Sâim Sûfî nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü haze’l-kitâb Mehmed bin Tatfem nâm kimesne mahzarında bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müvekkile-i merkûme Cennet mahalle-i mezkûrede vâki‘ bir tarafı mezbûr Mehmed mülkü ve bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı Sefer Beg mülkü ile mahdûd olub eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil olan bir kıt‘a bağıcı mezbûr Mehmed’e otuz bir buçuk esedi guruşa bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mehmed yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledi zikr olunan bağ cemî‘ tevîbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâdis ‘aşer şehr-i Ramazânî’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ali bin Yûsuf, Koca Beg bin Şa‘bân, Hıdır bin Kara Hasan, Selmân bin el-Hâc Cemâl, İbrahîm bin Şîrgeldi, Mehmed bin Îsâ ve gayruhum.

79-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Muharrem bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü haze’l-kitâb el-Hâc Mahmûd bin Ivaz Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Hâcî Emîr Mahallesi’nde vâki‘ bir tarafı Sinân mülkü ve bir tarafı Marziye hâtûn mülkü ve bir tarafı İlyâs mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik iki bâb oda ve bir kıt‘a hayatı müştemil olan menzilimi mezbûr el-Hâc Mahmûd’a râic-i fî’l-vakt bin sekiz yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr el-Hâc Mahmûd yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil hîn-i ‘akdden cemî‘ tevîbi‘iyle mezbûr el-Hâc Mahmûd’un mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-tasdik el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’r-râbi‘ ‘aşer min şehr-i Ramazânî’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Abdülganî, es-Seyyid Selmân bin Abdülganî, el-Hâc İsmâ‘îl bin Lütfî Çâvuş, el-Hâc Abdî bin Abdürrahim ve gayruhum.

79-4 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Bürdebaşı Mahallesi sâkinlerinden Osmân bin Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isetü haze’l-kitâb Mü‘mine bint-i Mehmed nâm hâtûn tarafından tasdîk-i atyül beyâna vekîl olub merkûmeye ma‘rifet-i şer‘iye ‘ârifân olan Derviş Ali bin el-Hâc Mehmed ve İsmâ‘îl ibn-i Mustafâ şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan Mustafâ Çelebi ibn-i Ahmed Beg mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki‘ bir tarafı oğlum Sefer mülkü ve etrâf-ı selasesi tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir sofa ve bir oda ve bir tâbhâne ve bir örtme ve bir kıt‘a bağçe ve bir mikdâr hayatı müştemil olan menzili merkûme Mü‘mine’ye beş bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb oldehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmun iki bin altı yüz akçesini merkûme Mü‘mine’nin zevci oğlu müteveffî İbrahîm zimmetinde bâkî olan mehr-i müeccelinden ve muhallefâtından rub‘ hissesi ve sâir hukûkundan iki bin altı yüz akçe hakkına takâs idüb bâkî kalan iki bin dört yüz akçesini merkûme Mü‘mine yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil hîn-i ‘akdden müştemilâtı ve cemî‘ tevîbi’iyle merkûmenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-eclî’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu yed-i tâlibe vaz‘ olundu ki vakt-i hâcetde ihticâc ide hurrîre fî’l-yevmi’r-râbi‘ ‘aşer min şehr-i Ramazâni’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Karaman Veli bin Mehmed, el-Hâc Osmân bin Ali, Sefer Beşe bin Mustafâ, İsmâ‘îl bin Lütfî, Hasan bin Mehmed, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

80-1 Namzedden Ayrılma

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Hatunsaray nâhiyesine tâbi‘ Mây nâm karye sâkinlerinden Dâvud Beşe ibn-i Nûrullah Çâvuş tarafından ikrâr-ı atiyül beyâna vekîl olub Selmân bin Hızır ve Receb bin Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan Murâd Mustafâ Beşe ibn-i Osmân nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isetü haze’l-kitâb Fatıma bint-i Ahmed nâm bîkr-i bâliğa tarafından dehi tasdîk olundukda vekîl olub bimâ hüve nehci’s-sübût şer‘an vekâleti sâbite olan karındaşı Osmân Beşe mahzarında bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilim mezbûr Dâvud Beşe’ye mukaddemâ merkûme Fatıma tezevvüc için nâmzed olmuşidi el-hâlite

haza merkûme Fatıma ile beyinlerinde musâfât olmamağın nâmzedliğinden fâriğ olub kat'-i 'alâka eyledi min ba'de dilediği kimesneye nefsinı tezevvüc eylesün da'vâ ve husûmeti kalmayub zimmetini ibrâ eyledi didikde gıbbe't-tasdâk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâmin 'aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Ağa zide kadruhü, Mustafâ Çelebi bin Ahmed, Ahmed bin Yahyâ Efendi, Nasûh bin Mehmed, Hıdır bin Derviş ve gayruhum.

80-2 Bir Kişinin Mahkemeye Getirilmesi Hakkında

Mahmiye-i Konya hâsı ebvâbından Ertâş Kapusu dâhilinde vâki' merhûm Kemâleddin zâviyesi evkâfına ber vech-i evlâdiyet müteveli olan râfi'-i haze'l-kitâb Mahmûd nâm kimesne yedinden mirmirân-ı Karaman olan refi'ü'l-kadrü'ş-şân Mehmed Paşa dâme ikbâlühü hazretleri dîvânına hitâben emr-i şerîf ve ahdi'ş-şerîf vârid olub mazmûn-ı hümayûnunda yüz seneden mütecâviz ... ced mutasarrıf olduğı merhûm mezbûrun vakf dükkanlarını Hâce Süleymân vakfı mütevellisi Şeyh Ahmed nâm kimesne mücerrer-i ahz ve celb ve te'accür için mutasarrıf olduğum vakfın dükkanlarındandı deyü bilâ-vech-i şer'i zûr-i şâhid ikâmetle zabt idüb ol-makûle şehâdet makbûle olmaduğuna Şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe olduğun bildirmeğın husûs-ı mezbûru ihzâr-ı husemâ idüb vâki' olan da'vâların istimâ' idüb bi-hasbi'ş-şer'i lâzım ve mütevvice olanı ecr eylesiz buyurulmağın emsâlen lehü mezbûr Şeyh Ahmed civârımızda vâki' Begşehir kazâsında mütemekkin olmağla mirmirân-ı müşârun ileyh mezbûr Şeyh Ahmed'i şer'a ihzâr için taraf-ı yer şürefâlarından celeb Ömer Ağa'ya mübâşir ta'yîn ve irsâl buyurdıklarında ol-dehi mübâşereti hasebiyle varub mezbûr Şeyh Ahmed'i ahz idüb medine-i Konya'ya gelmeğle mütevvice olduklarında nısf ... mikdârı gelüb bir karyede bir kimesnenin menziline nüzûl eylediklerinde mezbûr Şeyh Ahmed ol-gece menzil-i mezkûrun divârını delîb firâr ve gayb-ı terk-i diyâr eylediğini mübâşir-i merkûm Ömer Ağa ve kendi ile... olan müslimîn meclis-i şer'a gelüb hakikat-i hâl zikr olunan minvâl üzere olduğunı ihbâr eylediklerinde mâ-vak'a 'ala vukû'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî evâsıtı şehr-i Ramazân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin Veli, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Mustafâ, Derviş Mehmed bin Kûlâvuz, Halîl bin Nâh, Pir Ahmed bin Mehmed, Ali bin Mehmed ve gayruhum.

80-3 Vakfa Ait Tarla Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Râbi'a bint-i Yûsuf Beşe nâm hâtûn tarafından husûs-ı atiyül beyâna vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Mustafâ bin İlyâs ve Abdullah bin Mevlûd nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Ahmed Ağa ibn-i Bârise meclis-i şer'de işbu Ali bin Mehmed mahzarında üzerine bi'l-vekâle takrîr-i da'vâ idüb mahmiye-i merkûmede Musalla kurbunda vâki' bir tarafı nehr-i cârî ve bir tarafı vakf-ı arz-ı hâliye ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub Tâcvezîr medresesi vakfından olan yigirmi dönüm tarla müvekkile-i merkûmenin karındaşı oğlu Şa'bân bin Osmân nâm kimesne tasarrufunda olub vefât eyledikde evlâd-ı zekûrî olmayub müstehak tabû aldıkda arz-ı merkûme müvekkilem mezbûre Râbi'a'nın babası mutasarrıf olageldiği arâziden olmağla tasarrufuna tâlib oldukda medrese-i mezbûre mütevellisi olan Mevlûd sene selase ve hamsîn ve elf Şa'bânı evâhirinde arz-ı merkûmenin hak tasarrufunu merkûme Râbi'a'ya tefvîz idüb ol-dehi tefevvuz ve kabûl idüb zirâ'at ve harâset üzere iken mezkûr Ali tasarrufuna mâni' olur su'âl olunub hilâf-ı şer'a ve kânûn mu'ârizadan men' olunmak matlâbumdur didikde gıbbe's-su'l mezkûr Ali cevâbında arz-ı merkûmeyi mezbûre Râbi'a'dan mukaddem müteveli-i mezkûr Mevlûd bana dehi tabûya virüb yedime tezkere virdi deyü tarafından müteveli tezkeresi taleb olundukda vekîl-i merkûm Ahmed Ağa'nın müvekkilesi merkûme Râbi'a'nın yedinde târîh-i mezkûr ile müverreham yemzî ve mahtûm-ı mazmûnî takrîr-i meşrûhuna mutâbık tezkeresini ibrâz eyleyüb mezkûr Ali'nin yedinde tezkeresi olmamağla merkûme Râbi'a arz-ı mezkûreye yedinde olan tezkeresi mûcibince kalâvel mutasarrıf olub mezkûr bilâ vech-i şer'î mu'arızadan men'-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehr-i Ramazânî'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed bin Mehmed, Nasrullah bin Ahmed, İsmâ'îl bin Lütîf, Hıdır bin Derviş, Osmân bin Mustafâ, Nûred bin Yûsuf, Derviş Ağa bin Bârise.

81-1 Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Hatunsaray nâhiyesine tâbi' Detse nâm karyeden iken mukaddemâ vefât iden Ömer Beşe nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu Mehmed Beşe asâleten ve diğêr oğlu Osmân tarafından dehî husûs-ı atiyül beyânı ikrâr ve ibrâya vekîl olub Şeyh Bektâş Efendi ibn-i Mahmûd ve Şeyhî Halîfe ibn-i Mehmed Hâce nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan mezkûr Mehmed Beşe meclis-i şer'de mahmiye-i merkûme sükkânından iken mukaddemâ vefât iden Lîmonî(?) Mehmed Ağa'nın sulbî oğlu bâ'isü haze'l-kitâb Ahmed Ağa mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ahmed Ağa'nın babası mesfûr Mehmed Ağa mukaddemâ hâl-i sıhhatinde iken bizim babamız Ömer Beşe yedinden doksan keyl arpa ve on batma sâde yağı ve yiğirmi 'aded gurusunu bi-gayri hak cebren alub kabz idüb ba'dehü vefât eylemekle zimmetinde bâkî kalub bizim babamız dehi vefât itmeğın zıkr olunan arpa ve yâğ ve gurusu bi-ciheti'l-irsi'ş-şer'i bizim ikimize intikâl eylemekle müteveffâ-yı mezbûrun muhalledâfâtından mezkûr Ahmed Ağa'dan taleb ve da'vâ eylediğimizde inkâr cevâb virecek beynimizde münâze'a vâkî'a olmuşdu el-hâlite haza araya muslihûn tavassut idüb beynimizde kıymeti ma'lûm bir münevveş çuka karâca ve bir dülbend üzerine 'akd-i sulh inşâ eylediklerinde biz dehi sulh-i merkûmu kabûl ve bedel-i sulh olub zıkr olunan karâca ve dülbendî mezbûr Ahmed Ağa yedinden alub kabz idüb mâ'adâ hakkımızdan fâriğ olub mezbûrun zimmetini ibrâ ve iskât eyledik min ba'de da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam kalmadı didikde mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi't-tâsi' 'aşer min şehri-i Ramazânî'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Müftî Efendi Hazretleri, Fahru'l-müderrişin el-kirâm Mevlânâ Mehmed Efendi, Mevlânâ Ahmed Efendi el-Müderriş, Mevlânâ Ömer Çelebi bin Abdülaganî Efendi ve gayruhum.

81-2 Mülk Satışındaki Vekaleti Kabul Etmeme

Mahmiye-i Konya mahallâtından Sadırlar Mahallesi sâkinlerinden Ali ibn-i el-Hâc Üveys ve Veli bin İsmâ'îl nâm kimesneler meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Süleymân bin Ali mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve best merâm idüb mahalle-i merkûmede vâkî' hudûdu beynimizde ve lediye'l-cirân ma'lûm olan büyût ve mahûtayı müstemil menzil ve kurbunda vâkî' kürûmî müstemil bir kıt'a bağ mezbûr Süleymân

benim mülk-i müceffemdir deyü bizim ikimize doksan beş ‘aded riyâlî guruşa bey‘ ve teslîm ve kabz eylemişidi el-hâlîte haza mezbûr Süleymân’ın karındaşı oğlu Ali nâm kimesne ahar diyârda olmağla gelüb zikr olunan menzil ve bağda hisse-i şer‘iyem vardır deyü da‘vâ ve istihkâk idüb tasarrufumuza mâni‘ olur su‘âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe’s-su‘âl mezbûr Süleymân cevâb virüb zikr-i sabık iden bağ ve menzilde karındaşım oğlu mezkûr Ali hisse-i şer‘iyesini bey‘ ve semenî ahz ve kabz ve kendiye îsâle cânibden beni tevkîl eylemeğın ben dehi asâlen ve vekâletim hasebiyle yedi bin yüz akçeye merkûmân Ali ve Veli’ye vech-i meşrûh üzere bey‘ eyledim dimeğın mezkûrlar vekâleti merkûmeyi inkâr eylemekle mezbûr Süleymân’dan sadak mukâline beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Mahmûd bin Hüseyin ve Mustafâ bin Veli nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fi’l-vâki‘ mezbûr mezbûr Süleymân’ın karındaşı oğlu merkûm Ali zikr olunan menzil ve bağda olan hisse-i şer‘iyesini bey‘ ve semenî ahz ve kabza ve kendiye îsâle ‘ammisi mezbûr Süleymân’ı bizim huzûrumuzda cânibinden tevkîl ve zâbita nâib nasb ve ta‘yîn eyledi bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde gıbbe’t-ta’dîli’ş-şer‘iye şehâdetleri hayyız-ı kabûlde vâki‘a olmağın mezbûr Süleymân’ın zikr-i sabık iden bağ ve menzilde merkûm Ali’nin hissesini mezkûrân Ali ve Veli’ye bey‘-i bât-ı sahîh olmağla vech-i meşrûh üzere min ba‘de mu‘ârızadan men‘ olundukları mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrire fi evâsıtı şehr-i Ramazân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin Veli, Mehmed bin İbrahîm, Selmân bin Halîl ve gayruhum.

82-1 Mülk Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Ebrî ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘de mahmiye-i merkûme zeylinde Yakâ nâm mevzi‘de vâki‘ bir tarafı Osmân Beg mülkü ve bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı Ali ve Muslî mülkleri ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub eşcâr ve kürûmî ve bir kıt‘a arz-ı hâliyeyi müştemil olan bağa hâlâ vâzi‘ü’l-yed olan eshâb-ı haze’l-kitâb Mehmed ve Süleymân ve Hüseyin ve Osmân evlâdı Rızvân nâm kimesneler meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm ve best merâm idüb hazer ve sınıf(?) ve mevzi‘ beyân olunan bağ mukaddemâ vefât iden babam el-Hâc Mehmed nâm kimesnenin muhallefâtından bi-ciheti’l-irsi’ş-şer‘i bana intikâl idüb mülk-i mevrûsum iken mezkûrlar tasarruf iderler su‘âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-su‘âl mezbûrûn Mehmed ve Süleymân ve

Hüseyin ve Osmân cevâb virüb zikr-i sabık iden bağ müdde'iyeye-i mezkûr Ebrî'nin kebîr karındaşı Ali Çelebi'ye babasından müstekil kendiye intikâl idüb hane-i mezkûr Ebrî müvâcihesinde mutasarrıf olub ba'dehü bizim babamız Rızvân nâm kimesneye altı bin dört yüz akçeye bey' ve teslîm ve kabz-ı semen idüb sene isneyn ve 'ışriyn ve elf Muharrem'i evâhirinde Konya mahkemesinde nâibü'ş-şer' olan Abdurrahman Efendi huzûrunda yedine hüccet-i şer'iyeye virüb babamız Rızvân dehi hâl-i sıhhatinde zabt ve tasarruf idüb ba'de vefâtühü irs-i şer'î ile bizim cümlemize intikâl eyledi ile'l-an otuz iki senedir bi'l-müvâcihe zikr olunduğu üzere zabt ve tasarruf ideriz minvâl-i mu'ayyen üzere mülk-i mevrûsumuzdur deyü târîh-i mezkûr ile ... ve mevlânâ-yı mûmâ ileyhın hatt ve hatmini hâviye hüccet-i şer'iyeye ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kıraet olundukda zikr-i sabık iden bağı mukaddemâ bâyi' mesfûr Ali Çelebi mâlikâne mutasarrıf olub ba'dehü târîh-i mezkûrde merkûm Rızvân'a bey' idüb ol-dehi mülkiyet üzere mutasarrıf iken fevt olub oğulları mezbûrûn Mehmed ve Süleymân ve Hüseyin ve Osmân ile'l-an her biri mâlikâne zabt ve tasarruf idüb kendi sükût eyleyüb da'vâ eylediğine mezkûr Ebrî mukırr ve mu'teref olmağın bilâ 'özi-i şer'î zikr olunan mikdâr zemân terk olunan da'vânın tekrâr istimâ'ına emr-i sultânîvârid olmadıkca istimâ' memnû' olmağla da'vâ-yı merkûmeden mezkûr Ebrî men'-i birle li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min şehr-i Ramazân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İsmâ'îl Efendi el-Kâdı, Receb bin Mâhir, Mahmûd bin Veli, Nasûh bin Mehmed.

82-2 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed bin Abd nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Büstân nâm kimesne mahzarınd ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Karâüyük nâm mevzi'de vâki' tarafeyni Veli mülkü ve bir tarafı el-Hâc Ahmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir dönüm arz-ı hâliyemi mezbûr el-Hâc Mehmed'e yediyüzyetmiş akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr el-Hâc Mehmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan arz-ı hâliye hını 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr el-Hâc Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe't-tasdîk mâ-vak'a li-ecli't-

temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl; Derviş Armîm(?) bin Osmân, Senâ Beg bin Mehmed, Mevlûd bin Mustafâ, el-Hâc Himmet bin Mevlûd, Pir Ahmed bin Mehmed, Halîl bin Nûh.

82-3 Çiftbozan ve Ra'yyet Rusûmu Talebi

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sa'id-ili nâhiyesine tâbi' Kûrşûnlu nâm karye sipâhîsi olan Receb Beg ibn-i Memî nâm kimesne meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Düğüncü ve Nacakçı veled-i Pir Yahşî(?) nâm zimmîler mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrlar defterli ra'yyetimden olub kadîmî karyeleri birağub gelüb nefsi Konya'da mütevettin eylemeleriyle bi-hasbi's-şer'i ve'l-kânûn üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'yyeti ve çiftbozan resmini mezbûrden taleb ve da'vâ eylediğimde onlar dehi bana mukaddemâ bi-gayri hak bizim dört bin akçemizi bir def'a ve iki bin beşyüz akçemizi dehi bir def'a cem'an altı bin beşyüz akçemizi alub te'addî eyledik ve bundan taleb ve da'vâ eylediklerinde beynimizde münâze'a vâki' olmuşdu el-hâlîte haza araya muslihûn tavassut idüb mezbûrân Düğüncü ve Nacakçı benden vech-i meşrûh üzere taleb eyledikleri meblağ-ı merkûmden fâriğ olub her biri zimmetini ibrâ eylediklerinde ben dehi bin altmış senesine varınca mezbûrların üzerlerine benim için kâl-i evvel viregeldikleri rusûm-ı ra'yyetden bendehi fâriğ olub zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledim husûs-ı merkûme müte'allik bir tarîk ile dehi benden veya vekîlimden da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr iderse lediye'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Ramazânî'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Himmet bin Sefer, Levender Memiş bin Mehmed, Şa'bân bin Mûsâ ve gayruhum.

83-1 Vakfa Ait Mahsûlün Yine Vakfa Harcandığına Dâir

Mahmiye-i Konya'da vâki' merhûm ve ma'fûrle Hocafakîh Sultân nûrullah mezce' Mahallesi ahâlisinden Mustafâ bin Ali Beg ve diğeri Mustafâ bin Ali ve Bâyezid bin Ya'kûb ve Lütfullah bin Ali nâm kimesneler ve sâiri ve nâzırı es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i es-Seyyid Mehmed Çelebi nâm kimesneler meclis-i şer'i şerîfde merhûm mümâ ileyhî zâviyesinde mukaddemâ şeyh ve hatîb ve imâm olan bâ'isü haze'l-kitâb Ömer Efendi ibn-i Mûsâ mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve best merâm idüb mezbûr

Ömer Efendi Beg zemân-ı meşîhatinde zâviye-i merkûme mahsûlünden kabz eylediği nukûd ve gallâyı mahallinde harc ve sarf eyleyüb zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmayub zimmeti berî olmuşdur min ba'de da'vâ ve nizâ'ımız ve hak ve 'alâkamız yokdur didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu yed-i tâlibe vaz' olundu ki vakt-i hâcette ihticâc ide hurrire fî evâili şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-kuzât Mevlânâ Mustafâ Efendi, Zehrü's-sâlikîn Mevlanâ eş-Şeyh Mustafâ efendi, İbrahîm Çelebi ibn-i Memî Çelebi, Mehmed bin İbrahîm ve gayrum.

83-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Kabâkulâk merhûm Mehmed Ağa'nın inhisâr üzere vârislerinden sulbiye kebîre kızı Kerîme tarafından bey'-i atiyül beyânı ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Hüseyin Kethüdâ ibn-i Mustafâ ve Dilâver bin Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekîleti sâbite olan zevci ve 'ammisi oğlu es-Seyyid Şa'bân Çelebi ibn-i Şeyhî Çâvuş meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Muharrem nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' Sahrâ nâhiyesinde Karaüyük nâm karyede vâki' bir tarafı mezbûr Mehmed mülkü ve bir tarafı Enbiyâ mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub ber vech-i iştirâk mülk-i mevrûsumuz olan dört bâb evi ve bir kıt'a hayatı müstemil olan menzirimizi mezbûr Mehmed'e râic-i fî'l-vakt iki bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mehmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî ve'l-'ışriyn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid İbrahîm Çelebi eş-şehr Bâkkâszâde, Kâsım Ağa ibn-i Üveys Hâce, Enbiyâ bin Kemâl, Rızvân Beg ibn-i Abdullah, Mûsâ bin Hasan, İsmâ'îl bin Lütîfî, Mehmed bin Veli.

83-3 Tarla Tefvîzi

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Akıncı Sultân Mahallesi'nde vâki' mescid-i şerîfin imâmı ve evkâfına hâlâ hasbî mütevellî olan Ahmed Halîfe ibn-i Mehmed Çelebi meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Nesemî beg ibn-i Mustafâ mahzarında bi't-tevliye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zikr olunan mescid-i şerîf vakfından Ebdân kurbunda vâki' kıbleten ve şarken ve şimâlen tarîk-i 'âmm ve garben es-Seyyid Ahmed Çelebi tarlası ile mahdûd olan bir kıt'a tarlayı mukaddemâ mütevellî olan babam Mehmed Çelebi mezbûr Mehmed Çelebi'ye hak tasarrufunu tefvîz ve kabûl eyledikde babam dehi mukâbele-i tefvîzde mezbûr Nesmî Beg yedinden üç 'aded guruş ve her bir keyl birer guruşdan dört buçuk guruşa ve dört buçuk keyl buğday alub kabz idüb ol-dehi arz-ı merkûmeyi ile'l-an zirâ'at ve harâset eyleyüb beher sene hâsıl olan mahsûlünün 'öşrin cânib-i vakfa edâ ve teslîm ider min ba'de dehi zirâ'at ve harâset idüb uslûb-ı sâbık üzere tasarrufuna ben dehi izn ve icâzet virdim vech-i meşrûh üzere 'amel eylesün didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî ve'l-'ışriyn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed Çelebi ibn-i Mustafâ, Mahmûd bin Veli, Nasûh bin Mehmed ve gayruhum.

83-4 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Seb'ahân Mahallesi sâkinelerinden Âişe bint-i Yûsuf Çelebi nâm hâtûn meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Nûrullah Beg ibn-i Emrullah mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme zeylinde Sârî Kasâblar dimekle ma'rûf mevzi'de vâki' bir tarafı el-Hâc Abdî mülkü ve bir tarafı Tûrân mülkü ve bir tarafı merhûm Fahrannisâ zâviyesi vakfı ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan tahmînen sekiz dönüm arz-ı hâliyemi kırk 'aded riyâlî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı mezbûru mezkûr Nasrullah Beg yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan arz-ı hâliye hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr Nasrullah Beg'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mâ-vak'a gibbe't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî ve'l-'ışriyn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

...

84-1 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i el-Hâc Hamza meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde bâ'isü haze'l-kitâb Îsâ Efendi ibn-i el-Hâc Mûsâ mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde İskele dimekle ma'rûf mevzi'de vâki' bir tarafı el-Hâc Halîl mülkü ve tarafeyni merhûm Hocafakîh Sultân vakfı olan arz-ı hâliye ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan sekiz buçuk dönüm arz-ı hâliyemi mezbûr Îsâ Efendi'ye bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Îsâ Efendi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan arz-ı merkûme hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr Îsâ Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gîbbe't-tasdik el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî ve'l-'ışriyn min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mustafâ bin el-Hâc Abdî, el-Hâc Emrullah bin Hamza, Mahmûd Çelebi bin İbrahîm, el-Hâc Hüseyin bin Ahmed, Nasûh bin Mehmed, Ali bin Hamza ve gayruhum.

84-2 Mîrâs Taksîminden Kendisine Düşenleri Aldığını Kaydettirme

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden Osmân bin el-Hâc Şa'bân nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Bâşe bint-i ... nâm hâtûn ve sulbiye oğlu Şa'bân'a münhasıra olub kîbeli'l-kısm mezbûr Şa'bân vefât eyledikte onun dehi verâseti vâlidesi merkûme Bâşe'ye ve 'ammisi oğulları Nûrullah ve Receb ve diğeri 'ammisi evlâdı Ali Beşe nâm kimesneler ve diğeri 'ammisi oğlu ... bin Mehmed'e münhasıra olduğu şer'an sâbit ve mütehhakkik oldukdan sonra merkûme Bâşe meclis-i şer'de eshâb-ı haze'l-kitâb mezbûrûn Nûrullah ve Receb ve Süleymân asâlatenve mezkûr Bekir ve sağîr oğlu kîbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunan ... binti Bekir Beşe nâm hâtûn mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffâ-yı mezbûr Osmân zimmetinde bâkî(?) olan mehr-i müeccelim ve muhallefâtından bi-ciheti'l-irsi' şer'î bana intikâl iden sümün hisse-i şer'iyem ve ba'de vefât iden sadrî oğlum Şa'bân'ın muhallefâtından dehi irs-i şer'î ile bana intikâl iden sūdüs hisse-i şer'iyem mukâbelesinde(?) muhallefât-ı merkûmeden Kemâl Garîb Mahallesi'nde vâki' hudûdu

lediye'l-cirân ma'lûm nısf menzil hissesi ve Hocacihân'da vâki' eşcâr ve kürûmî müştemil iki tahta bağ ve üç re's kuvvetli kısrâk ve yigirmi sekiz re's koyun ve iki re's inek ve beynimizde 'aded ve elvânı ma'lûm iki bin akçe kıymetli esâs beytî mezbûrûn Nûrullah ve Receb ve Süleymân ve Ayniye yedlerinden cemî şerâ'it sulh-i câmi'i't-tehârüc-i şer'i üzere alub(?) kabûl ve kabz idüb mâ'adâ hakkımdan fâriğa olub verese-i mezkûrûnun zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledim min ba'de da'vâ ve nizâ'im ve hak ve 'alâkam yokdur didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehr-i Ramazân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Halîfe bin Mahmûd Halîfe, Kurd Beşe bin Resûl, Nasrullah bin Ahmed, Dede bin Receb, Hüseyin Kethüdâ bin Mustafâ, Mehmed Beg bin Yûsuf Beg, Mahmûd Ağa bin Ahmed Ağa, Hüseyin bin Mehmed ve gayruhum.

84-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından İç-kal'a Mahallesi sâkinelerinden Ümmî bint-i Derviş Ali ve vâlidesi Âişe bint-i el-Hâc Ali nâm hâtûnlar taraflarından bey'-i atiyül beyânı ve kabz-ı semenî ikrâra vekîl olub merkûmetânı ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Mustafâ Çelebi ibn-i ... .. Mustafâ Beg nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mustafâ Beg ibn-i Mehmed meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Atlûhân bin Ahmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilelerim merkûmetân Ümmî ve Âişe mahalle-i merkûmede vâki' ber vech-i iştirâk silki mülklerinde münselik bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı Süleymân mülkü ve bir tarafı Yorgî zimmî mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub bir sofa ve iki tâbhâne ve bir ahur ve bir örtme ve bir kıt'a hayatı müştemil olan mezilleri mezbûr Atlûhân'a râic-i fî'l-vakt on bin beşyüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Atlûhân yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eylediler zikr-i sabık iden menzil cemî' tevâbi'yle hîn-ı 'akdden mezbûr Atlûhân'ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî ve'l-'aşer min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hızır Beg ibn-i Abdi, Muslî Çelebi ibn-i el-Hâc Mustafâ, el-Hâc Ahmed bin Veli, el-Hâc Ömer bin Mustafâ, Hızır bin Ali Beşe, Hasan Çelebi ibn-i Hızır Beg, Büstân Dede ibn-i Mehmed.

85-1 Darb Sonucu Meydana Gelen Ölümün Araştırılması

Mahmiye-i Konya mahallâtından Topraklık Mahallesi sâkinlerinden iken mukaddemâ mazrûben maktûl olan Muharrem bin Rızvân nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Âişe ibnite el-Hâc Yûsuf nâm hâtûna sulbî sağır oğlu Ali'ye ve vâlidisi Döndü bint-i Yûsuf nâm hâtûna münhasıra olduğu şer'an sâbit ve mütehakkik olduktan sonra sağır-i mezbûre kıbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunan vâlidisi merkûme Âişe ve mesfûre Döndü meclis-i şer'de mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' Girvâd nâm karyeden işbu Cebeci Mustafâ ibn-i Emrullah nâm kimesne ve sâir karye ahâlisinden Mustafâ Halîfe ibn-i Ali el-İmâm ve Süleymân bin Bâlî ve Ali bin Habib ve Turmuş bin Veli ve Ali bin Mehmed ve Ahmed bin Mustafâ ve Abdülnebî ibn-i Mûsâ ve Nûrullah ibn-i Mûsâ ve Ya'kûb bin Mustafâ ve Hüseyin bin İshâk nâm kimesneler mahzarlarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz mezbûr Muharrem karye-i merkûmede târîh-i kitâb senesi Recebi'l-ferd'inin yedinci günü başının sol cânibinde mazrûben ve mecrûhen meclis-i şer'de bi't-tav'î's-sâf ikrâr ve i'tirâf idüb karye-i merkûme sükkânından Cebeci Mustafâ bin Emrullah'dan gayri kimesne beni tâş ile ûrub beni mecrûh eyledi da'vâm dehi ana münhasıradır eğer bu cerâhatdan ölürsem benim kâtilim mezkûr Cebeci Mustafâ'dır deyüb evvel cerhden sâhib-i firâş olub mahalle-i merkûmede vâki' menziline vefât eyledi karye-i merkûme ahâlisinden su'âl olunub mezkûr Cebeci Mustafâ'dan gayri dehi kimesne ûrdumu takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl ahâli-i karye-i merkûmeden mezkûrûn kimesneler mezbûr Muharrem'i karyemizde kimin mecrûh eylediği ma'lûmumuz değildir bu husûs-ı merkûmu bi'l-küllîye inkâr ile cevâb virdiklerinde merkûmetân Âişe ve Döndü'ye husûs-ı mesfûr minvâl-i mezkûr üzere olduğuna ityân-ı beyyineden izhâr-ı 'ac-zı birle ahâli-i karye-i merkûmeden mezkûrûn Mustafâ Halîfe ve Süleymân ve Ali ve Turmuş ve Ali ve Ahmed ve Abdülnebî ve Nûrullah ve Ya'kûb ve Hüseyin bin İshak'a mezbûr Muharrem'i tâş ile darb itmeyüb ve darb ideni görmeyüb bilmeyüb ve bir tarîkle her birinin haber ve ekâhî olmaduğuna her birine yemîn teklîf olundukda her biri 'ali vefk'ı'l-mes'ûl yemîn-i billahi'l-'azîm eylediklerinden sonra mezkûr Cebeci Mustafâ i'âde-i kelâm idüb bi'l-fecî Süleymân bin

Abdünnebî ve Ali bin Mustafâ nâm kimesneler mezbûr Muharrem'i benimle bile ürdular deyü darb eylediğin ikrâr eyleyüb lakin merkûmân Süleymân ve Ali inkâr idüb ityân-ı beyyineden merkûmetân Âişe ve Döndü 'acz-i birle onlara dehi yemîn teklîf olundukda hüsni'l-mes'ûl her biri yemîn-i billah eylediklerinde merkûmetân Âişe ve Döndü min ba'de dehi vech-i meşrûh üzere ahâli-i karye-i merkûmeden mezkûrûn kimesnelere husûs-ı mezkûreye müte'allik da'vâ ve nizâ'dan men'-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl; Seydî Beg bin Mehmed, Osmân beg bin Îsâ Beg, Mustafâ Çelebi bin Ahmed Beg, Mustafâ Çelebi bin Ahmed Beg, el-Hâc Ali bin Mehmed, Mehmed Beg el-Mebdî, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

85-2 Mülk Satışı (Tarla ve Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Halîl bin Pir Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Ömer bin İshak nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi mülhakâtından Sârî Hasan Beg Mahallesinde vâki' bir tarafı mezbûr Ömer mülkü ve bir tarafı Ca'fer Beg mülkü olan ve bir tarafı Ahmed mülkü ve bir tarafı Hüseyin mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir kıt'a arz-ı hâliye ve üç puşte bağımı mezbûr Ömer'e yigirmi buçuk esedî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Ömer yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan arz-ı hâliye ve bağ hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr Ömer'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-eclî't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışriyn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Îsâ Halîfe el-İmâm, Ahmed bin İbrahîm, Mahmûd bin U'ğur, Emîr bin Mürsel, Halîl bin Nûh, es-Seyyid İbrahîm bin Tarhân ve gayruhum.

85-3 Dükkan Satışı

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Müslime bint-i Nûrî nâm hâtûn meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Gâzî ibn-i el-Hâc Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede Debağhâne'de vâki' hudûdu lediye'l-cirân

ma'lûm olub Öksüzler dükkanı dimekle ma'rûf dükkandan mukaddemâ vefât iden babam Nûrî'nin muhallefâtından bi-ciheti'l-irsi's-şer'î bana intikâl iden on iki vukıyyeden iki vukıyye hisse-i şâyi'a-i şer'iyemi mezbûr Gâzî'ye râic-i fî'l-vakt üç bin iki yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Gâzî yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan iki vukıyye dükkan hissesi hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ışriyn min şehr-i Ramazânî'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Abdurrahman bin ..., Ahmed Halîfe bin ..., el-Hâc Ahmed bin ..., el-Hâc Sâtılmış bin Ali ve gayruhum.

86-1 Mülk Satışı (Dükkan)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinelerinden Râbi'a bint-i Hâcî nâm hâtûn meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Halîl bin İlyâs mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi'nde vâki' bir Sultân Alaeddin vakfına ve bir tarafı Hâyoğlu mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan dükkanımı mezkûr Halîl'e üçyüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merbûru mezkûr Halîl yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan dükkan mesfûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ışriyn min şehr-i Ramazânî'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hıdır bin Yûsuf, Ferdâmiroğlu(?) bin Emrullah, İskender bin Abdullah, Hasan bin Hamza, Ca'fer bin Abdullah.

86-2 Mülk Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed Beg ibn-i Mahmûd Beg meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Süleymân bin Ali Hâce nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından merhûm Fakih Dede Mahallesi dâhilinde vâki hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olub büyût ve mahûtayı müştemil olan hâlâ mezbûr Süleymân'ın vâzi'ü'l-yed olduğu menzilde babam Mahmûd

Beg'in nısf hissesi olup vefât eyledikde bi-ciheti'l-irsi's-şer'i bana intikâl eylemeğin mezbûr Süleymân tasarruf ider su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl cevâb virüb zikr-i sabık iden mezkûr Mehmed Beg'in 'ammisi Süleymân beg ve 'ammisi kızı Selime bint-i Halîl ve karındaşı oğlu Mustafâ Beg'in mülk-i mevrûsları olup her biri mâlikâne mutasarrıf olup ... sene tis'a ve selasîn ve elf târîhinde iki bin akçeye bana bey' ve teslîm idüb ben dehi teslîm ve kabz idüb ile'l-an onbeş senedir müvâcihesinde mâlikâne zabt ve tasarruf ve ta'mîr ve termîm iderin dimeğin menzil-i mezbûru mezkûr Süleymân onbeş seneden berü müvâcihesinde zabt ve tasarruf ve termîm eyleyüb ile'l-an ... ve terk-i da'vâ eylediğine mezbûr Mehmed Beg mukırr ve mu'teref olmağın bilâ 'özü-i şer'i ol-mikdâr zemân terk olunan da'vânın bilâ emr-i şerîf istimâ'ı memnû'a olmağla da'vâ-yı merkûmeden mezkûr Mehmed Beg men' olunub mâ-vak'a mezbûr Süleymân talebiyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâdî ve'l-'ışriyn min şehr-i Ramazânî'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed halîfe bin Hıdır Hâce el-İmâm, Mehmed bin Tûrîhân, Ahmed bin İbrahîm, Hasan bin Mustafâ, Hıdır bin Dervîş ve gayruhum.

86-3 Hibe Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden Ali bin Hasan nâm kimesnenin sulbiye sağîre kızları Âlime ve Fatıma'ya kıbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunan zevce-i metrûkesi Selîmeşâh bint-i Fazlullah nâm hâtûn meclis-i şer'de müteveffâ-yı mezbûrun vâlidesi olan işbu Safiye bint-i Muharrem nâm hâtûn üzerine takrîr-i da'vâ idüb zevcem mezbûr Ali'ye mukaddemâ hâl-i sıhhatinde iken vâlidesi merkûme Safiye Çobânlar nâm karyede vâki' bir tarafı Mehmed Hâce mülkü ve bir tarafı merkûme Safiye mülkü ve bir tarafı çây ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan iki tahta bağ merkûme Safiye'nin mülkü iken mukaddemâ mülkünden ifrâz idüb ba'de't-tahliyeti's-şer'îye oğlu mezbûr Ali'ye hibe-i sahîha-i şer'îye ile ve hibe ve temlîk ve teslîm idüb ol-dehi hibeden ittihâb ve kabz idüb mâlikâne mutasarrıf iken vefât eyledikde sağîre kızları merkûmetân Âlime ve Fatıma'ya intikâl eylemeğin ben dehi vesâyetim hasebiylezabt üzere iken hâlâ merkûme Safiye tasarrufuma mâni' olup bi-hasbi's-şer'î kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl cevâb virüb zikr olunan iki tahta bağımın bir tahtasını mukaddemâ oğlum mezbûr Ali'ye habûnunda iken hibe eyledim lakin iki tahtasını hibe eylemedim deyü inkâr itmeğin vasî-i mezbûre Selîmeşâh'dan sadak mukâline beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden

Halîl bin Ali ve Süleymân bin Abdî nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-vâki' hudûd-ı mezbûre ile mahdûde olub merkûme Safiye mülkü olan iki tahta bağını mülkünden ifrâz idüb ba'de't-tahliyeti'ş-şer'îye oğlu mezbûr Ali'ye bizim huzûrumuzda hibe-i sahîha-i şer'îye ile hibe ve temlîk ve ol-dehi meclis-i hibede ittihâb ve kabz eyleyüb mâlikâne mutasarrıf iken vefât eyledikde sağîre kızları merkûmetân Âlime ve Fatıma'ya intikâl eyledi mülk-i mevrûslarıdır bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın zikr-i sabık iden iki tahta bağından min ba'de dehi kasr-ı yed için merkûme Safiye'ye tenbih ve iltizâm-ı birle mâ-vak'a dehi mezkûre Selimeşâh talebiyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışriyn min şehr-i Ramazânî'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hüseyn bin Hasan, Ahmed bin Şeyh Yahyâ, Hıdır bin Dervîş, Pir Ahmed bin Mehmed, Mustafâ bin Mûsâ ve gayruhum.

87-1 Mîrâs Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Şîrmerd nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Rukıyye bint-i Osmân nâm hâtûn meclis-i şer'de müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı bâ'isü haze'l-kitâb Büstân mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Debbağhâne Mahallesi'nde vâki' ma'lûmeti'l-hudûd ve büyût-i müte'addideyi müştemil olub hâlâ mezbûr Büstân sâkin olduğu menzilde zevcem müteveffâ-yı mezbûrun hissesi olub fevt olub bana intikâl eylemekle ben dehi zikr olunan menzilde ki hissesini da'vâ ve taleb eylediğimde beynimizde münâze'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı şedîde vâki' olmuş idi el-hâlîte haza araya muslihûn tavassut idüb es-sulh Seydi'l-hükkâm fetvâsı üzere 'amel olub ikiyüz akçe üzerine 'akd-i sulh inşâ eylediklerinde ben dehi sulh-i merbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru mezkûr Büstân bi't-temâm ahz ve kabz eyleyüb husûs-ı mezbûre müte'allik da'vâdan fâriğ olub zimmetini ibrâ' ve iskât eyledim min ba'd da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr iderse lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikden sonra merkûme Rukıyye'nin oğlu Receb nâm emred dehi husûs-ı mezbûre müte'allik benim dehi da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam yokdur didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İsmâ bin Hasan, Osmân bin el-Hâc Mustafâ, Emrullah bin İskender, Osmân bin Mahmûd ve gayruhum.

87-2 Mülk Satışı (Bağ)

İkrâr-ı Mehmed bin Yûsuf me‘a Ömer bin Mustafâ

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Tobûklu dimekle ma‘rûf Mehmed bin Yûsuf nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Ömer bin Mustafâ mahzarında ikrâr tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi‘ Gödene nâm karyede Karadiğin nâm mezra‘ sınırunda vâki‘ bir tarafı berber Mustafâ mülkü ve bir tarafı Mevlânâ İsmâ‘îl Efendi mülkü ve bir tarafı Veli mülküne ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve kürûmî ve bir bâb evi ve bir mikdâr arz-ı hâliyemi müştemil olan dokuz tahta bağımı mezbûr Ömer’e râic-i fî‘l-vakt dört bin altıyüz elli akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Ömer yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ müştemilâtı ve cemî‘ tevîbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûr Ömer’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ‘ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘r-râbi‘ min Şevvâl sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ali bin Mustafâ, el-Hâc Es‘ab(?) bin el-Hâc Enbiyâ, Ali bin Hasan, Hasan bin Mehmed, Kavri bin Memî, Ahmed bin Mehmed ve gayruhum.

87-3 Muhâla‘a

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden hâlâ ahar diyârda mütemekkin olan Hüseyin nâm kimesne tarafından muhâla‘a-i atıyyü‘l-beyânı ikrâra vekîl olub Mustafâ bin İbrahîm ve Hüseyin bin Yerkûlu nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan Mehmed bin Enbiyâ nâm kimesne meclis-i şer‘de mezbûr Hüseyin’in zevcesi bâ‘setü haze‘l-kitâb Mühriye bint-i Bâlî nâm hâtûn mahzarında bi‘l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekil-i mezbûr Hüseyin zevcem merkûme Mühriye zimmetinde olan mehr-i müeccelinden ve nafaka-i ‘iddetinden ve zevciyete müte‘allik cemî‘ da‘vâsından fâriğa olub zimmetimi ibrâ ider ise tarafımdan muhâla‘a ve kat‘i ‘alâka eylediği ba‘de inkıfâ‘i‘l-kadh(?) dilediği kimesneye nefsinı tezevüc eyleye deyü beş tevkîl itmeğin ben dehi vekâlet-i mahkeyem hasebiyle merkûme Mühriye ile vech-i meşrûh üzere muhâla‘a ve kat‘i ‘alâka eyledim didikde ol-dehi muhâla‘a-i merkûmu

kabûl idüb da'vâ-yı merkûmeden zimmetini ibrâ eyledim mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrire fî evâli şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hızır bin Ivaz, Hıdır bin Derviş, Halîl bin Nûh, Pir Ahmed bn Mehmed ve gayruhum.

87-4 Borç İkrârı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Seb'a Hân Mahallesi sâkinlerinden Henâb Derviş bin Selmân Beşe meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Hüseyin Beşe ibn-i Abdullah nâm râcil mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb beynimizde ma'lûm karz-ı şer'iyeden mezbûr Hüseyin beşe'ye otuzaltı 'aded riyâlî gurus lâzimü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deynim olmağın mukâbelesinde mahalle-i merkûmede vâki' hudûdu beynimizde ma'lûm silki mülkümde münselik olub bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir kiler ve bir kıt'a hayatı müştemil olan menzilimi bey'-i bi'l-vefâ ile bey' idüb târîh-i kitâbdan sene hamse ve hamsîn ve elf Muharrem'inin sekizinci gününden doksan gün temâmına değın meblağ-ı merkûmu mezbûr Hüseyin'e edâ idersem febihâ vâlâ zıkr olunan menzilimi ba'de'l-müzâyede ahara bey' idüb semeninden meblağ-ı merkûmu ahz ve kabz eyleye hurrire fî'l-yevmi's-sâmin min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beşe serdâr-ı ... , Mustafâ Beg bin Mehmed, Receb bin Ali, Hasan bin Receb.

88-1 Emanete Eşya Verme İddiası

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinelerinden Ulûbeşe bint-i Abdülganî ve Hâcı bin Abdülganî nâm kimesneler meclis-i şer'de 'Arablar Mahallesi sâkinelerinden bâ'isü haze'l-kitâb Ümmî bint-i el-Hâc Şa'bân nâm hâtûn mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb târîh-i kitâbdan otuz sene mukaddem merkûme Ümmiye müşterek olduğumuz mâldan on bin nakd akçe ve ... ve incili altûn yâlezeli berc beden ve yarlı fahrelî kemhâ kaftanımızı emânet vaz' eylemiş idik hâlâ taleb ideriz su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'ıyyân-ı mezkûrândan sadak mukâline beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz olmağla mukaddemâ mezkûrân Ulubeşe ve Hâcı bin Abdülganî yedlerinden emânet tarîkiyle on bin akçe ve zıkr olunan berc beden ve kemhâ kaftânı almayub ve husûs-ı mezbûreden kat'an ve ekâhî olmaduğuna merkûme Ümmî'ye yemîn teklîf olundukda

ol-dehi ‘ala vefkî’l-mes’ûl yemîn-i billahi’l-‘azîm itmeğîn da’vâ-yı merkûmeden mezkûrân Ulûbeşe ve el-Hâc Abdülganî men’-i birle mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâdis ve’l-‘ışriyn min şehr-i Ramazâni’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ulâş bin Hüseyin, Mustafâ Çelebi bin Yahyâ, Mevlûd bin el-Hâc Yûsuf, Mehmed Hâce bin Gönül Dede, Ahmed bin Hasan ve gayruhum.

88-2 Mülk Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden bâ’isü haze’l-kitâb Dervîş Hüseyin bin Ebî Bekir meclis-i şer‘de işbu Bayrâm bin Ivaz nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Hocacihân nâm mevzi‘de vâki‘ tarafeyni benim mülk-i aharim ve bir tarafı Sahrınç vakfı olan arz-ı hâliye ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olan bağ mezbûr Bayrâm’ın mülkü olub sene erbe‘a ve selasîn ve elf târihinde zikr olunan bağın oniki puştesini târih-i mezkûrde dörtyüz akçeye ve ba‘dehü ana muttasıl olan altı puşte ile bir mikdâr arz-ı hâliyesini dehi yüzelli akçeye bana bey‘ ve teslîm ve kabz-ı semen eyleyüb ben dehi arz-ı merkûmeye dokuz puşte bağ ğars eyleyüb ile’l-an ta‘mîr ve termîm idüb müvâcihesinde mâlikâne mutasarrıf iken mezbûr Bayrâm hâlâ tasarrufuma mâni‘ olur su’âl olunub bi-hasbi’ŝ-şer‘i kasr-ı yedine tenbih olunmak matlûbumdur didikde ğıbbe’s-su’âl mezbûr Bayrâm husûs-ı mezbûr minvâl-i mesfûr üzere olduğunu inkâr ile cevâb virecek mezkûr Dervîş Hüseyin’dan sadak mukâline beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Receb bin Ahmed ve Yûsuf bin Ahmed nâm kimesneler li-eci’ŝ-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî’l-vâki‘ târih-i mezkûrde mezbûr Bayrâm hudûı merkûme dâhilinde olan oniki puşte bağıni dörtyüz akçeye ve ba‘de ana muttasıl olan altı puşte bağ ile arz-ı hâliyesini dehi yüzelli akçeye bizim huzûrumuzda mezkûr Dervîş Hüseyin’e bey‘ ve teslîm kabz-ı semen eyleyüb ol-dehi vech-i meşrûh üzere ta‘mîr ve termîm idüb ile’l-an müvâcihesinde mâlikâne zabt ve tasarruf ider mülk-i müşterâsıdır bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde ğıbbe’t-ta’dîli’ŝ-şer‘i şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı‘a olmağın zikr-i sabık iden bağ bilâ vech-i şer‘i mezbûr Bayrâm mu‘ârızadan men‘ ve kasr-ı yedine tenbih-i birle mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâbi‘ve’l-‘ışriyn min şehr-i Ramazâni’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Selmân bin Halîl, Mahmûd bin Veli, Mehmed bin İbrahîm, Mustafâ bin Mûsâ, Halîl bin Ebî Bekir ve gayruhum.

88-3 Mukâta‘ası Karşılığında Mescide Ait Yeri Kullanmaya Devam Etme İsteği

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Süleymân bin Sinân nâm kimesne meclis-i şer‘de mahmiye-i merkûmeden olub bundan akdem vefât iden Sevindik bin Halîl nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu olub Ahmed ve İbrahîm nâm sulbî sağîr oğullarına kıbel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olunan Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Helbete dimekle ma‘rûf mevzi‘de vâki‘ bir tarafı yine mezkûrların mülk-i mevrûsları ve bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı Hasan mülkü ve bir tarafı Nasrullah Beg mülkü ile mahdûd olub Hoşhân Mahallesi mescidi vakfından olmağla beher sene onbeş akçe mukâta‘a ile tasarrufumda olan bir kıt‘a arz-ı hâliyenin üçyüz akçesi hak tasarrufunu târîh-i kitâbdan on sene mukaddem mezkûrların babaları mezbûr Sevindik müteveli ma‘rifetiyle tefvîz eylediğimde ol-dehi tefevvuz ve kabûl eyleyüb mutasarrıf iken vefât idüb tasarrufu oğulları mezkûrûn Mehmed ve Ahmed ve İbrahîm’e intikâl eyledi min ba‘de dehi her biri zabt ve tasarruf eyleyüb mukâta‘a-i merkûmeyi zikr olunan mescid-i şerîf mütevellisine edâ ve teslîm idüb tasarrufuna kimesne mâni‘ olmaya didikde gibbe‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili min Şevvâli‘l-mükerrrem sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

İsmâ‘îl bin Ali Hâce, el-Hâc Ulâş bin Hasan, Nasûh bin Ivâd, Mahmûd bin Veli, Halîl bin ebî Bekir.

88-4 Mîrâs Da‘vâsı

Seydîşehrî kazâsına tâbi‘ Çâlemende nâm karyeden olub bundan akdem vefât iden Abbâs Efendi ibn-i İlyâs nâm kimesnenin inhisâr üzere vârislerinden ‘ammisi oğulları Hamîd Halîfe ve Cerağ ibn-i Abdî ve diğêr ‘ammisi oğlu el-Hâc Mehmed bin Hızır nâm kimesne meclis-i şer‘de mahmiye-i Konya mahallâtından Kalenderhâne Mahallesi sükkânından bâ‘isü haze‘l-kitâb es-Seyyid Zülfikâr Beg ibn-i Memî Beg mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezkûr Abbâs Efendi hâl-i sıhhatinde iken beynimizde ma‘lûm eşyânın defteri mûcibince bizim huzûrumuzda mezbûr Zülfikâr Beg’e emânet vaz‘ idüb gitmişidi ba‘de mezkûr Abbâs Efendi fevt olmağla eşyâ-yı merkûme bi-ciheti‘l-irsi‘ş-şer‘i cümlemize intikâl itmeğîn mukaddemâ

mezkûr Abbâs Efendi mezbûr Zülfikâr Beg'e bizim huzûrumuzda defteri ile emânet vaz' eylediği eşyâ-yı merkûmeyi yine defteri mûcibince mezbûr Zülfikâr Beg yedinden 'ayn ile bi't-temâm ahz ve kabz eyleyüb zimmetini ibrâ ve iskât eyledik bâkî da'vâ ve nizâ'ımız ve hak ve 'alâkamız kalmadı didiklerinde mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili şehr-i Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-emâcid Mehmed Ağa, Zehrû'l-a'yân Mehmed Efendi tezkere-i, ...

89-1 Mîrâs Hissesi Karşılığı Alınan Mikdârın Kaydı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Şükrân Mahallesi sâkinelerinden olub bundan akdem vefât iden Ayniye bint-i Nasûh nâm hâtûnun vâlikesi olan Mü'mine bnt-i Mustafâ ve karındaşı hamza bin Nasûh nâm kimesneler meclis-i şer'de müteveffâ-yı mezbûrenin zevc-i metrûki olub muhallelâtına vâzi'ü'l-yed olan Halîl bin Himmet nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûre Ayniye'nin muhallelâtından zimmetinde bâkî olan altı bin akçe mehr-i müeccelinden bi-ciheti'l-irsi's-şer'i her birimize intikâl iden hisse-i şâyi'a-i şer'iyemizi muhallelât-ı merkûmeden mezkûr Halîl'den talep ve da'vâ eylediğimizde mâ-beynimize muslihûn tavassut idüb bi-eslâhi'l-müslimîn bin elli akçe üzerine 'akd-i sulh inşâ eylediklerinde biz dehi sulh-i mezbûre râzî olub bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu mezkûr Halîl yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyleyüb müteveffâ-yı mezbûrenin muhallelâtından bâkî hakkımızdan fâriğ olub mezbûr Halîl'in zimmetini ibrâ ve iskât eyledik min ba'de da'vâ ve nizâ'ımız ve hak ve 'alâkamız kalmadı bir tarîk ile dehi bizden veya vekîlimizden da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmi'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didiklerinde gibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ali Çelebi bin Seydî el-Îmâm, es-Seyyid Îmâm Çelebi bin Mehmed, Mustafâ Beşe Odabâşı, Mehmed Ağa bin Turmuş, Mehmed bin Mustafâ, İbrahîm bin Bayrâm, Halîl bin Nûh, Halîl bin Hasan, Dede bin Derviş, Hızır bin Mahmûd.

89-2 Mîrâs Hissesi Karşılığı Alınan Mikdârın Kaydı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Abdülkadîr Mahallesi sâkinelerinden olub bundan akdem vefât iden Zeynî bint-i Osmân nâm hâtûnun zevc-i metrûki olan Mehmed bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'de müteveffâ-yı mezbûrenin kendi

oğlu olub muhallefâtına vâzi'ü'l-yed olan bâ'isü haze'l-kitâb Mustafâ bin Mehmed mahzarında ikrâr-ı tu'râ kılub müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından irs-i şer'iyile bana intikâl iden hisse-i şâyi'a-i şer'iyem nukâbelesinde cemî' şerâyit-i sulhu câmi' tehârüc-i şer'i ile mezkûr Mustafâ yedinden üçyüz akçe alub kbz idüb muhallefât-ı merkûmeden bâkî hakkımdan fâriğ olub mezbûr Mustafâ'nın zimmetini ibrâ ve iskât eyledim min ba'de da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam kalmadı bir tarikle dehi benden veya vekilimden da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmi'l-kirâm mesmû'a ve makhbûle olmaya didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin min Şevvâli'l-mükerrerem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ali Çelebi bin Seydî, Odabaşı Mustafâ Beşe, Mehmed bin Tûrmuş, Mehmed bin Mehmed, Hıdır bin Derviş.

89-3 Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Sârı Ya'kûb Sultân Mahallesi sâkinlerinden Hamza Beg ibn-i Kubâd nâm kimesne meclis-i şer'de yine mahmiye-i merkûme mahallâtından Kuzğûnkavâğı Mahallesi sâkinlerinden işbu İbrahîm bin el-Hâc Bedel nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb mezbûr İbrahîm zimmetinde yiğirmi 'aded esedî guruş ve altı keyl buğday hakkım olub ile'l-an zimmetinde bâkîdir hâlâ taleb iderin su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl cevâb virüb mezkûr Hamza bin altıyüz nakd akçe ve üç keyl buğday deynimdir ziyâde değıldir deyü inkâr itmeğın mezkûr Hamza'dan sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Ahmed bin Mustafâ ve Turmuş bin Bâlî nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-vâki' müdde'iyeye-i mezkûr Hamza Beg'in mezbûr İbrahîm zimmetinde yiğirmi 'aded esedî guruş ve altı keyl buğday hakkı vardır bu husûsa biz şahidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın meblağ-ı merkûm yiğirmi esedî guruş ve altı keyl buğday müdde'iyeye-i mezkûr Hamza Beg'e edâ ve teslîm için mezbûr İbrahîm tenbih-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili şehr-i Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ bin İlyâs, Mahmûd bin Hasan, Abdî bin Mustafâ, Muharrem bin Veli ve gayruhum.

89-4 Muhâla‘a

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed bin Süleymân nâm kimesne meclis-i şer‘de zevcesi olan işbu râfi‘atü’l-kitâb Esmehân bint-i Yûsuf nâm hâtûn mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb zevcem merkûme ile bynimizde musâfât ve bende-i bir havliyet olmamağla zimmetimde olan altı bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i ‘iddetinden ve zevciyete müte‘allik cemî‘ da‘vâsından fâriğ olub zimmetimi ibrâ itmek ile ben dehi merkûme Esmehân ile muhâla‘a eyleyüb zevciyetinden fâriğ oldum min ba‘de da‘vâ ve nizâ‘ım yokdur didikde mezbûr Mehmed’in vech-i meşrûh üzere cârif olan ikrârın merkûme kabûl eylemeğın mâ-vak‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmi’s-sâmin min Şevvâl sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mustafâ bin Ali, Üveys Mehmed bin Mustafâ, el-Hâc İsmâ‘îl bin Lütffî Çâvuş, Mustafâ beg kethüdâ-i kal‘a, Yûsuf bin Abdullah, Ahmed bin Şeyh Yahyâ Efendi, Nasûh bin Mehmed, Mehmed bin Hıdır Derviş, Hıdır bin Derviş ve gayruhum.

90-1 Mülk Değişme ve Farkını Alma

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Şeyh Âlimân Mahallesi sâkinlerinden Ahmed bin Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü haze’l-kitâb Lütfullah bin Şefer Şâh nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki‘ tarafeyni Molla mülkü ve bir tarafı el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir ahur ve bir samânlık ve bir kıt‘a bağçe ve bir mikdâr hayatı müştemil olan menzilimi mezbûr Lütfullah’ın Türbe-i Celâliye Mahallesi’nde vâki‘ bir tarafı Hâcî Gâzî mülkü ve tarafeyni Mehmed Beg mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkünde münselik bir bâb ahuru kadîmden mürûr ve ‘ubûr oluna gelen tarîk ve elli esedî guruş ve yüz keyl buğday ve on batma piriñç ve bir batma bal ve bir batma sâde yâğ ve iki re’s koyuna mezbûr Lütfullah’a bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra zikr olunan Türbe Mahallesi’nde vâki‘ menzili ve elli esedî guruş ve yüz keyl buğday ve piriñç ve bal ve yâğ ve koyunu mezbûr Lütfullah yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz ve zabt eyledim merhûm mezbûrun Şeyh Âlimân Mahallesi’nde hudûd-ı merkûme ile mahdûd olub büyût-ı mezkûreyi müştemil olan menzil hîn-i ‘akdden cemî‘ tevîbi‘iyle mezbûr Lütfullah Beg’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf

eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâmin min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Abdülahad Halîfe bin Seydî Ali el-Îmâm, Hüseyin bin Mustafâ, Receb Beg bin Mahmûd, el-Hâc Şa'bân bin Bâybûrd, Ivaz bin Tekrvirmiş, Mahmûd Dede bin Hüdâvirdi.

90-2 Muhâla'a

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Esmehân bint-i Yûsuf nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde zevci olan bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Süleymân mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr Mehmed ile beynimizde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan altı bin akçe mehr-i müeccelimden ve nafaka-i 'iddetimden ve zevciyete müte'allik cemî' da'vâmdan fâriğa olub zimmetini ibrâ eylediğimde mezbûr Mehmed dehi benim ile muhâla'a ve kat'î 'alâka eyledi bâkî da'vâ ve nizâ'ımız ve hak ve 'alâkamız kalmadı deyüb husûs-ı mezbûreden ahd-i hümmâ aherin zimmetini ibrâ eylemeğın mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâmin min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed Beg bin Mehmed, Yûsuf bin Abdullah, Mustafâ Beg bin Mehmed, Mehmed bin Mustafâ, el-Hâc İsmâ'îl bin Lütîfî Çâvuş, Mustafâ Çelebi bin Mehmed, Ahmed bin Şeyh Yahyâ, Hıdır bin Derviş, Mustafâ bin el-Hâc Ali ve gayruhum.

90-3 Mülk Satışı (Örtme ve Bahçe)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mûsâ bin Veli nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb İbrahîm bin Ömer ve Osmân bin Memî nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Karaüyük nâm mevzi'de Pir Hasanlu mahallesinde vâki' bir tarafı Sâlih bin Mezîd mülkü ve bir tarafı Mehmed bin Ali Bâlf mülkü ve bir tarafı mezbûr Osmân Beg ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan bir örtme ve eşcâr ve kürûmî müştemil bir kıt'a bağçemi mezbûrân İbrahîm ve Osmân'a ber vech-i iştirâk mülkleri olmak üzere râic-i fî'l-vakt üç bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb onlar-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu merkûmân İbrahîm ve Osmân yedlerinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden örtme ve bağçe hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'iyile mezbûrânın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-

yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-
yevmi's-sâmin 'aşer min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ali bin Mustafâ, Ahmed bin Ali, Hızır bin Mûsâ, Mustafâ bin Sürmeli,
Mehmed bin Büstân, Hıdır bin Dervîş ve gayruhum.

90-4 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mürtezâ bin Mustafâ Dede meclis-i şer'î
şerîfde bâ'isetü haze'l-kitâb Müslime bint-i Abdullah nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve
takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Öyle Bekledi Mahallesi'nde
vâki' bir tarafı Mehmed beg mülkü ve bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı Şükrullah
mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir bâb
oda ve bir izbe ve bir ahur ve bir kıt'a hayat ile merkûme Müslime'ye iki bin yediyüz
akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ
ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûru merkûme Müslime yedinden
bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cemî' tevâbi'iyile merkûmenin
mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-
taleb ketb olundu hurrîre fî evâili Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Hasan Çelebi bin es-Seyyid Abdülgânî, Mustafâ ve Yûsuf bin
Abdülhalîm, Hüseyin bin Halîl, Abdî bin Mûsâ ve gayruhum.

91-1 Mülk Satışı (Değirmen)

İkrâr-ı Hâce Fâtıma Hâtûn me'a Şeyh Mehmed Çelebi'nin vekîli
Şa'bân Ağa

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Hâce Fâtıma bint-i Ali Çâvuş nâm hâtûn
meclis-i şer'de kazıyye'î Ilgûn kurbunda medfûn olan merhûm Dedîği Sultân nûrullah
merkda evlâdından bâ'isü haze'l-kitâb Şeyh Mehmed Çelebi ibn-i Bektâş Çelebi
tarafından tasdîk-i atıyyü'z-zikre vekîl olub Veli bin A'fer ve Abdurrahman bin Nasûh
nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Şa'bân Beg ibn-i Îsâ Beg
mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi'
Sûlûzengi nâm karyede cârî olan sû üzerinde deverân iden Çomâk Değirmeni dimekle
ma'rûf değirmende olan on iki sehmden altı sehmi nısf hisse-i şâyi'a-i şer'iyemi mûmâ
ileyh Şeyh Mehmed Çelebi'ye râic-i fî'l-vakt Dokuz bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î
ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten

sonra meblağ-ı merkûmu mûmâ ileyh Şeyh Mehmed Çelebi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zıkr olunan nısf değirmen hissesi hîn-ı 'akdden mûmâ ileyh Şeyh Mehmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdik el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olunub yed-i tâlibe vaz' olundu ki vakt-i hâcetde ihticâc ide hurrire fî'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ivaz Efendi bin Mahmûd Hâce, Necâtî Halîfe bin Hüseyin Hâce, Himmet Beg bin Selim Sübûcer, Kademerî ibn-i el-Hâc Ivaz, Mustafâ bin İlmesin, Abdî Efendi bin Mûsâ, Süleymân Çelebi bin Ebû Bekir, el-Hâc Rızvân bin Abdullah, Mahmûd bin Veli, Rızvân bin Abdullah.

91-2 Vakfa Ait İki Hatibin Birinin Tercih Edilmesi

Mahmiye-i Konya'da Debbaghâne'de vâki' Diğın câmi' dimekle ma'rûf câmi'-i şerîfin hatîbi olub vefât iden Derviş Mehmed nâm kimesnenin mahlûünden hitâbet-i merkûme bâ'isü haze'l-kitâb el-Hâc İsmâ'îl ibn-i el-Hâc Bâyezîd nâm kimesneye tevcih olunub yedine virilen 'arz-ı berât olub hizmetinde mecdûsâ'î iken hitâbet-i merkûmeyi müteveffâ-yı mezbûrun oğlu Ahmed dehi kendi 'arz-ı hâli mûcibince bir tarîk ile berât itdirüb nizâ' üzere olduklarında mezbûrların her birinin ehliyet ve istihkâkı ma'lûmu olan cemâ'atinden ve sâir bî-garaz-ı müslimînden istihbâr olundukda 'udûl-i müslimînden Mevlânâ Abdurrahman Efendi ve Mevlânâ Mahmûd Efendi ve el-Hâc Hasan bin Süleymân ve el-Hâc Bekir ve Abdurrahman ve el-Hâc Ahmed ve Mehmed bin Osmân ve el-Hâc Ali ve Mehmed bin Şa'bân ve Ömer bin Osmân Beşe ve Ahmed bin Mustafâ ve el-Hâc Ahmed bin Bayrâm ve Mehmed bin Mehmed ve Osmân bin Yûsuf nâm kimesneler ve sâiri cem-i gafir ve cem'-i kesîr meclis-i şer'a li-ecli'l-ihbâr hâzirûn olub istihbâr olundukda mezbûr el-Hâc İsmâ'îl salâh ve serâd ile ma'rûf ve diyânet ve takvâ ve 'ullâm ile mevsûf-ı müstekim ve dindâr ve nefîdir hîzkâr-ı hidmet hitâbet-i merkûmede mecdûsâ'î ve 'azlde icâb ider hâlî yokdur cümlemiz rızâ ve şükrân üzere olub lakin mezkûr Ahmed tâze ve ehl-i hevâ olduğundan mâ'adâ hitâbet-i merkûmeyi iktidârı ve 'ulûm ve 'arabiyetden haberi yokdur yine mezbûr el-Hâc İsmâ'îl'e ibkâ ve mukarrer olması 'âme'i müslimîne nâfi' ve muktedâ-yı cemâ'at-i müslimîn olmağa ihdâ ve lâyıkdır deyü ihbâr eylediklerinde mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'l-hâmis min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ali bin Mehmed, Ali Dede bin Beyâle, Mustafâ bin el-Hâc Şa'bân, Halîl bin Nûh, Mehmed.

91-3 Darb Sonucu Dişleri Kırılan Kişi ve Darb Eden Şahsın Anlaşması

Husûs-ı atıyyü'l-beyânın istimâ'ı ve tahrîri için 'izzetlü mirmirân-ı Karaman dâme ikbâlühü hazretlerine ve bu cânibe hitâben emr-i şerîf vâbibü't-teşrîf vârid olmağın imtisâlen lil-emri'l-'âlî 'akd-i meclis olundukda Boz-ulus Türkmânından Ceyânlı cemâ'atinden Ebû Bekir bin Veled nâm kimesne mahmiye-i Konya kazâsı mülhakâtından Bayburd nâhiyesine tâbi' Beşağıl dimekle ma'rûf olan karye sâkinlerinden bâ'isü haze'l-kitâb Sefer nâm kimesne tarafından Tasdîk-i atıyyü'l-beyâna vekîl olub Abdülhay Çelebi ibn-i Abdî Hâce ve Handân bin Abdülmennân şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan babaları Mevlûd bin Hasan mahzarında meclis-i mezkûrde takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem mezbûr Sefer tâş ile ağzıma darb idüb ön dişlerimin üstünden birini ol darbdan çıkarub ve elde dişlerimin dördünü kırub te'addî eylemekle husûs-ı mezbûr ibrâz eylediğim emr-i şerîf mûcibince görölüb icrâ-yı şer'î olunmak taleb eylediğimde mezbûr Sefer husûs-ı merkûm yâd-ı külli inkâr ile cevâb virecek ikâmet-i beyyine sadende olduğı araya muslihûn tavassut idüb beş 'aded esedî gurus ve kıymeti beynimizde ma'lûm bir bûğâsî kaftân ve bir dülbend üzerine 'akd-i sulh inşâ eylediklerinde ben dehi sulh-i merkûmu kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr ve kaftân ve dülbendi mezbûr Sefer yedinden alub kabûl ve kabz idüb da'vâ-yı merkûmeden mezbûr Sefer'in zimmetini ibrâ ve iskât eyledim bâkî da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam kalmadı min ba'd bu husûsa müte'allik bir tarîkle dehi benden bi'z-zât veya vekîlimden bi'l-vekâle da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr iderse lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb hâlâ mirmirân-ı Karaman olan 'izzetlü Tûrâk Mehmed Paşa hazretleri cânib-i 'âlîlerinde husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurulan Abdullah Ağa mahzarında ketb olundu hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Beg bin Abdurrahman, Abdurrahman Beg bin Ahmed Beg, el-Hâc Ali bin Sinân, Hıdır bin Derviş.

92-1 Muhâla‘a

Mahmiye-i Konya mahallâtından Devle Mahallesi sâkinelerinden Neslihân bint-i Ömer nâm hâtûn tarafından muhâla‘a-i atıyyü’l-beyânı ikrâr ve ibrâya vekîl olub merkûmeyi ma‘rifet-i şer‘iye ile ‘ârifân olan Hâcî bin Dervîş ve Şa‘bân bin İsmâ‘îl nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan karındaşı Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘de merkûmenin zevci bâ‘isü haze‘l-kitâb Süleymân bin Hızır nâm kimesne mahzarında bi‘l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i merkûme Neslihân‘ın zevci mezkûr Süleymân ile beynlerinde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan on bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i ‘iddetinden ve zevciyete müte‘allik cemî‘ da‘vâsından fâriğâ olub mezbûr Süleymân yedinden onyedî ‘aded esedî gurus ve mukaddemâ bende emânet vaz‘ olunan beynimizde ‘aded ve elvânı ma‘lûm onbeş ‘aded esedî kıymet ile mukaddime olan eşyâ ki cem‘an otuziki esedî alub kabûl ve kabz idüb mâ‘adâ hakkından fâriğâ olub mezbûr Süleymân‘ın zimmetini zimmetini ibrâ ve iskât eyledi bâkî da‘vâ ve nizâ‘ı ve hak ve ‘alâkası kalmadı didikde gibe‘t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrîre fi‘l-yevmi’s-sânî ‘aşer min Şevvâli‘l-mükerrerrem sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Fahru‘l-kuzât Mevlânâ Selmân Efendî, Mevlânâ Süleymân Efendî el-İmâm, es-Seyyid İbrahîm Çelebi bin es-Seyyid Bereli Çelebi, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Abdî, Mehmed bin Osmân, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Abdülgani, es-Seyyid Selmân bin Abdülganî, Mahmûd bin Seyyid Murâd ve gayruhum.

92-2 Hibe Edilen Yeri Satan Kişinin Başka Bir Yeri Hibe Etmesi

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Ca‘fer bin Muslî nâm kimesne meclis-i şer‘de karındaşı oğlu bâ‘isü haze‘l-kitâb Ali bin Mustafâ nâm şâbb mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb babam Muslî nâm kimesne mukaddemâ hâl-i sıhhatinde iken Kovânağzî dimekle ma‘rûf mevzi‘de vâki‘ silki mülkünde olan bir kıt‘a tarlasını mezbûr Ali‘ye hibe eyledikten sonra zikr olunan tarlayı ben ahara bey‘ ve semenini kendi levâzımına harç ve sarf eylemişdim el-hâlîte haza zikr olunan tarla mukâbelesinde yine mevzi‘-i mezkûrde vâki‘ bir tarafı Receb mülkü ve bir tarafı Ömer mülkü ve bir tarafı el-Hâc Yahyâ mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir buçuk dönüm arz-ı hâliyemi ve Hatunsaray nâm karyede vâki‘ hudûdu lediye‘l-ahâli ve‘l-cirân ma‘lûm olub mukaddemâ Cebeci nâm kimesneye bey‘

eylediğim bağı garb tarafında vâki‘ eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiremi müstemil olan bir tahta bağı mezbûr Ali’ye ba‘de’t-tahliyeti’ş-şer‘iye hibe-i sahîha-i şer‘iye ile hibe ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol-dehi mevki‘-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl eyledi zikr-i sabık iden arz-ı hâliye ve bağı hîn-ı ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûr Ali’nin mülk-i mevhubudur keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâlis ‘aşer min Şevvâli’l-mükerrem sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Hamza bin Mehmed, Ahmed bin Nûrullah, Mûsâ bin İbrahîm, Turmuş bin Abdullah, Receb bin Ca‘fer, Îsâ ve Mekân ibn-i Arâl.

92-3 Seyâdetiyle İlgili Hücetleri Taleb Etme

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sahra nâhiyesi tâbi‘ karye-i Emirler’den bâ‘isü haze’l-kitâb es-Seyyid Mustafâ ibn-i es-Seyyid Gâzî meclis-i şer‘i şerîfde yine karye-i merkûmeden işbu es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Selmân nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb ecdâdımdan intikâl itme seyâdetime müte‘allika akrabâmdan mezbûr es-Seyyid Ahmed’de iki kıt‘a nakîbü’l-eşraf imzâlarıyla mümzî hücetlerim olub bir kıt‘a hücetini târif-i kitâbdan bir sene mukaddem bana teslîm ve ben dehi teslîm ve kabz eyledim hücet-i ührâyı dehi mezbûr es-Seyyid Ahmed’den talep iderin su‘âl olunsun didikde gıbbe’s-su‘âl cevâb virüb mezkûr es-Seyyid Mustafâ’nın ecdâdının seyâdetlerine müte‘allik benim zabtımda fî’l-vâki‘ iki kıt‘a hücetleri vâri idi lakin mukaddemâ zikr olunan hücetleri mezbûr es-Seyyid Mustafâ’ya teslim eyledim dimeğin takrîrine mutâbık beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden ‘âciz olmağın mukaddemâ zikr olunan iki kıt‘a hücetini mezbûr es-Seyyid Ahmed yedinden almaduğuna mezkûr es-Seyyid Mustafâ’ya yamîn teklîf olundukda ol-dehi ‘ala vefkı’l-mes’ûl yemîn-i billahi’l-‘azîm itmeğin mukaddemâ mezkûr es-Seyyid Mustafâ’ya zikr-i sabık iden hücetin birini teslîm idüb hücet-i ührâyı dehi teslîm için mezbûr es-Seyyid Ahmed’e tenbih-i birle mâ-vak‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâdis ‘aşer min Şevvâli’l-mükerrem sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Sâtı Çelebi bin Yûnus, es-Seyyid Nûrullah bin es-Seyyid Îsâ, es-Seyyid Sâlih Çelebi bin es-Seyyid Mustafâ ve gayrum.

93-1 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sudirhemi nâhiyesine tâbi' karye-i Tâtköy sâkinlerinden Mustafâ Beg ibn-i Abdullah nâm kimesne meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Minhâil veled-i Ivâd nâm zimmî mahzarında ikrâr idüb yine mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' karye-i Sille' de vâki' bir tarafı Bâlî mülkü ve bir tarafı Yûsuf mülkü ve bir tarafı Bestân zimmî mülkü ve bir tarafı Toğân zimmî mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde münselik fevkânî bir oda ve bir nimboş ve tahtında bir ahur ve bir samânlık ve bir kıt'a hayatı müştemil olan menzilimi mezbûr Minhâil'e doksanseviz 'aded riyâlî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûru mezbûr yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi' iyle mezbûr Minhâil'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İbrahîm bin Abdullah, Osmân bin Abdullah, Yûsuf bin Abdullah, Düğüncü bin Abdullah, Hasan Beşe bin Abdullah, Mehmed bin İbrahîm, Receb Beşe ibn-i Gandellah, Ahmed bin Şeyh Yahyâ, Halîl bin Ayne Beg, Osmân Hâce bin Düğhüncü, Halîl ve Ahmed ibn-i el-Hâc Bere.

93-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türk Ali Mahallesi sâkinelerinden Fâtıma bint-i Abdülvehhâb ve Ali Dede ibn-i Hamza nâm kimesneler meclis-i şer' de bâ'isetü haze'l-kitâb Nisâ bint-i Mehmed nâm hâtûn tarafından tasdîk-i atıyyü'z-zikre vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan vâlidesi Marziye bint-i Mehmed nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Ramazân mülkü ve bir tarafı Mahmûd mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub ber vech-i iştirâk silki mülkümüzde münselik bir sofa ve bir tâbhâne ve bir kıt'a hayatı müştemil olan menzilimizi merkûme Nisâ'ya râic-i fî'l-vakt bin sekizyüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu merkûme Nisâ yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan menzil cemî' tevâbi' iyle hîn-ı 'akdden merkûme Nisâ'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde

gıbbe't-tasdık el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Rızvân, Cenîfekih bin Hızır, Mevlûd bin el-Hâc Seydî, Mehmed Çelebi bin Hasan, Mehmed bin Halîl, Veli bin el-Hâc Ahmed, Nûrullah bin Mehmed ve gayruhum.

93-3 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden İbrahîm Çelebi ve Halîl Çelebi ibn-i Hüseyin Hâce meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Mûsâ bin Mahmûd nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde merhûm Hocafâkîh Sultân merkdâ kurbunda vâki' şehri ırmağı semtinde bir tarafı Hamza Dede mülkü ve bir tarafı es-Seyyid Ahmed Çelebi mülkü ve bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub iştirâken mülk-i mevrûsumuz olan iki dönüm yerimizi mezbûr Mûsâ'ya râic-i fî'l-vakt bin ikiyüz elli akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu merbûr Mûsâ yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik arz-ı merkûme hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr Mûsâ'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Derviş, el-Hâc Ali bin Süleymân, Osmân Ahmed bin Kademlî, Yûsuf bin Mükremî, Abdurrahman bin Ahmed, Ahmed bin Abdullah, Sâti bin Muharrem, Veli bin Mehmed ve gayruhum.

94-1 Cârîye Satışından Hisselerini Alma

Mahmiye-i Konya mahallâtından Dehüdâ Mahallesi sâkinelerinden iken mukaddemâ vefât iden Tabe bint-i Derviş Çelebi nâm hâtûnun verâseti zevc-i metrûki Sefer Ağa ibn-i Mirzâ'ya ve 'ammisi oğlu İshak Çelebi ibn-i Abdülmi'min Çelebi'ye münhasıra olduğu şer'an sâbite ve mütehakkik oldukdan sonra merkûm Sefer Ağa tarafından husûs-ı atıye vekîl olub Mûsâ Beg bin Mustafâ ve Ömer Beşe bin Hamza nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mustafâ Beşe ibn-i Ali meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb mezbûr İshak Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffât-ı merkûmenin muhallefâtından Mercân nâm cârîye-i memlûkesi müvekkilem mezbûr Sefer Ağa ma'rifetiyle mukaddemâ mezbûr İshak Çelebi'ye bey'

olundukda semeninden kendiye intikâl iden hissesinden mezbûr İshak Çelebi zimmetinde bin beşyüz akçem bâkî kalmışidi el-hâlite haza meblağ-ı merkûm bin beşyüz akçeyi vekâlet-i muhkem hasebiyle mezbûr İshak Çelebi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim meblağ-ı merkûmdan ve muhallefât-ı merkûmeden bir akçe ve bir habbe bâkî kalmağın mezbûr İshak Çelebi'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim min ba'de da'vâ ve nizâ'ı ve hak ve 'alâkası kalmadı didikde gıbe't-taleb ketb olundu hurrire fî evâsıtı Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-kuzât Mevlânâ Mahmûd Efendi, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, Mehmed Beşe bin İbrahîm, Mustafâ bin Mûsâ ve gayruhum.

94-2 Katır Satışı Sonucu Paranın Alındığının Kaydettirilmesi

Karaman beglerbegisi Turak Mehmed Paşa beserallahu mâ-yerîd ve mâ-yeşâ' hazretlerinin kethüdâları olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed Ağa dâme mecdühü tarafından tasdîk-i atıyyü'l-beyâna vekîl olub Ahmed bin el-Hâc Mustafâ ve Toğancı Mustafâ Beg bin Veli şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Osmân Beg bin Îsâ Beg mahzarında mahmiye-i Konya sâkinlerinden Nasrullah Kapucu bin bin Emrullah meclis-i şer'i şerîfde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem kethüdâ-yı mûmâ ileyh Mehmed Ağa'ya bir katar ki on re's katırlarımı ikiyüz 'aded riyâlî guruşa bey' ve teslîm ve ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmun yüz 'aded riyâlî guruşun müşârun ileyh hazretleri yedinden ve yığirmibeş guruşu bir def'a ve yetmişbeş guruşu dahi bir def'a ki cem'a ikiyüz riyâlî guruşun dahi mûmâ ileyh Mehmed Ağa yedinden zikr olunan ikiyüz riyâlî guruşu ber vech-i meşrûh üzere bi't-temâm ahz eyleyüb zimmetini ibrâ ve iskât eyledim da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam kalmadı didikde hurrire fi'l-yevmi's-sâmin 'aşer min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hüseyn Beg bin Abdullah, Mustafâ Beg bin Mehmed, Receb Beg bin Îsâ, Selmân bin Halîl, Derviş Mehmed bin Musli.

94-3 Mülk Satışı (Yer)

İkrâr-ı Büstân me'a el-Hâc Şa'bân

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Büstân bin Hüseyn nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Şa'bân bin Bayburd mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde câ'ir kurbunda vâki' bir tarafı el-Hâc Mustafâ mülkü ve

bir tarafı Hacı mülkü ve tarafeyni tarîk-i ‘âmm ile mahdûd silki mülkümde münselik olan on beş dönüm yerimi mezkûr Şa‘bân’a bin beşyüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezkûr yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan hudûd-ı mezkûr ile mahdûd olan arz-ı hâliye hîn-ı ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrire fi evâsıtı min Şevvâl sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Turmuş bin Ali, el-Hâc Yûnus bin Turmuş, Murâd Dede bin Hüdâvirdi, Handân Dede bin Ömer, Osmân bin Abdülkerim, Cum‘a bin Seydî, Selmân bin Ali, Ahmed Çelebi bin Bahrasl, Mustafâ bin Hıdır, Ahmed bin Mehmed, Pir Ahmed bin Mehmed, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

95-1 Mîrâsdan Mehrini Taleb Etme

Seydişehir kazâsına tâbi‘ Çâleminde nâm karyeden olub mukaddemâ vefât iden Abbas Efendi bin İlyâs nâm kimesnenin hasran vârislerinden ‘ammisi oğulları Hamid Halîfe ve Cerrâ‘ ibn-i Abdî ve diğeri ‘ammisi oğlu el-Hâc Mehmed bin Hızır nâm kimesneler meclis-i şer‘de mahmiye-i Konya mahallâtından Kalenderhâne Mahallesi sâkinelerinden bâisetü haze‘l-kitâb Nisâ bint-i Hüseyin Beg nâm bîkr-i bâliğa tarafından tasdîk-i atıyyü‘l-beyâna vekîl olub merkûmeyi ma‘rifet-i şer‘iye ile ‘ârifân olan es-Seyyid Hasan Çelebi ibn-i Hüseyin Beg ve İsmâ‘îl bin Osmân nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan Hüseyin Beg ibn-i Abdullah mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb sene hamse ve erbe‘ıyn ve elf târîhinde mezbûr Abbas Efendi hâl-i sıhhatinde iken tarafından merkûme Nisâ‘ya ‘akd-i nikâh mezbûr Mehmed’e beyyine-i ‘âdil ile vekâletini isbât eyledikden sonra izn-i şer‘i ve şâhid huzûrunda merkûme Nisâ mezbûr Abbas Efendi’ye seksen bin akçe mehr-i müeccel olmak üzere ‘akd-i nikâh vâki‘ merkûme Nisâ mezbûr Abbas Efendi’nin menkûhası oldukdan sonra mezbûr Abbas Efendi merkûmeye kable‘l-duhûl vefât itmekle mehr-i müsemmasî olan meblağ-ı merkûm seksen bin akçenin nısfı olan kırk bin eski akçe içün cedîd akçeden mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Abbas Efendi’nin makbûzumuz olan muhalefâtından vekîl-i mesfûr Hüseyin beg bizden da‘vâ ve taleb eyledikde ‘akd-i nikâh-ı merkûme bizim ma‘lûmumuz değildir deyü biz inkâr eylediğimizde vekîl-i mesfûr Hüseyin Beg husûs-ı mesfûr minvâl-i mezkûr üzere olduğuna ikâmet-i beyyine sudûrunda olmağla beynimizde münaza‘at-ı kesîre vâki‘ olmuşidi el-hâlite haza araya

muslihân tavassut idüb üç bin beşyüz râic-i fi'l-vakt akçe üzerine 'akd-i sulh inşâ eylediklerinde cümlemiz tabîb-i hatır ile sulh-i mezbûre râzı olub bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr üç bin beşyüz akçeyi merkûme Nisâ için vekîl-i mesfûr Hüseyin beg'e teslîm eylediğimizde ol-dehi teslîm ve kabz idüb mâ'adâ hakkında fâriğ olub zimmetimizi ibrâ eyledikde biz dehi meblağ-ı mezbûre ve mezkûr Abbas Efendi mukaddemâ hâl-i sıhhatinde iken merkûme Nisâ'ya namazda olduğu zaman ba'zı eşyâ virmişidi deyü taleb eylediğimizde da'vâdan biz dehi fâriğ olub merkûme Nisâ'nın zimmetini ibrâ-i kati'ü'n-nizâ' ile ibrâ ve iskât eyledik mezbûr husûsa müte'allik bir tarîk ile dehi bizden veya vekîlimizden da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr iderse lede'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'â ve makbûle olmaya didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrîre fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beg bin Mehmed, Veli ve Hüssâm ve Bekir evlâd-ı Hâce Ömer, Zehrû'l-a'yân Mehmed Efendi tezkere, Berber Mehmed Ağa zide kadruhü, ve diğêr Mehmed Ağa, Mustafâ Halîfe bin Şâh Hıdır, Mahmûd Çelebi bin Hüseyin Beg ve gayruhum.

95-2 Mülk Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hoşhân Mahallesi sükkânından olub bundan akdem vefât iden Mehmed bin Receb nâm kimesnenin zevcesi olan işbu bâ'isetü haze'l-kitâb Kerîme bint-i el-Hâc Abdî nâm hâtûn meclis-i şer'de müteveffâ-yı mezbûrun sağîr oğlu Süleymân ve sağîre kızları Âişe Safcan nâm eytamların kıbel-i şer'iden mensûb vasîleri olan es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Mustafâ ihzâr ve mahzarında üzerine bi'l-vekâle takrîr-i da'vâ idüb müvekkilem merkûmenin zevci müteveffâ-yı mezbûr Mehmed târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem hâl-i sıhhatinde cemî' umûrunda tasarrufâtı câ'ire iken mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Çavuşlar kethüdâsı Evla Osmân Ağa mülkü ve bir tarafı Ibâdullah mülkü ve bir tarafı müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in kız karındaşı Hatice Hâtûn mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkünde olan bir sofa ve bir oda ve bir ahur ve bir tâbhâne ve bir mikdâr bağçeyi müştemil olan menziline kadîm-i mürûr ve 'ubûr olunagelen kabuse ile müvekkilem mezbûr hâtûna yüz 'aded riyâlî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm ve kabz-ı semen idüb ile'l-an mülk-i müşterâsı iken vasî mansûb es-Seyyid Mehmed Çelebi menzil-i mezbûru zabta mâni' olur su'âl olunub bi-hasbi'ş-şer'i kasr-ı yed

idilmesini taleb iderin didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr mezkûr el-Hâc Ahmed'den takrîr-i meşrûhuna mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Ali bin Süleymân ve Ivaz bin Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'a li-ecli's-şehâde hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fi'l-hakîka hudûd-ı mezbûre ile mahdûd olan menzilinî târîh-i merkûmdan müteveffâ-yı mezbûr Mehmed hâl-i sıhhatinde bizim huzûrumuzda yüz 'aded riyâlî guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyleyüb ile'l-an mülk-i müşterâsıdır bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-ı kabûlde vâkı'a olmağın zikr olunan vasî mezkûr es-Seyyid Mehmed Çelebi kasr-ı yedine men'-i birle mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu tahrîren fî evâilî Şevvâli'l-mükerrerem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

... Çelebi ibn-i el-Hâc Yahya, Ibâdüllah bin Sâtılmış, Receb Beg bin Îsâ, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, Ahmed Çelebi ibn-i Yahya Efendi.

96-1 Seyyidliğini Belgeleyen Hücet Emanetini Taleb

Mahmiye-i Konya sahrâsında vâkı' karye-i Emîrler sâkinlerinden es-Seyyid Mustafâ ibn-i es-Gâzî meclis-i şer'de yine karye-i mezbûrden bâ'isü haze'l-kitâb es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Selmân mahzarında takrîr-i kelâm idüb ecdâdımın iki kıt'a nakîbü'l-eşrâf hücetini mezbûr es-Seyyid Ahmed'e emânet vaz' eylemişdim zikr olunan hücetin birini târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem bana teslîm eyleyüb ben dehi teslîm ve zabt idüb bir hücet ile'l-an zimmetinde bâkîdir taleb iderin su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr es-Seyyid Ahmed cevâb virüb mukaddemâ mezkûr es-Seyyid Mustafâ bana emânet vaz' eylediği zikr olunan iki kıt'a nakîbü'l-eşrâf hücetlerini bir sene mukaddem yine kendüye teslîm eyledim ol-dehi yedimden alub kabz eyledi dimeğın gıbbe'l-inkâr mezbûr es-Seyyid Ahmed'den sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden es-Seyyid Mustafâ bin es-Seyyid Abdülkerîm ve es-Seyyid Osmân bin es-Seyyid İbrahîm nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fi'l-hakîka mukaddemâ mezkûr es-Seyyid Mustafâ mezbûr es-Seyyid Ahmed'e emânet vaz' eylediği ecdânın zikr olunan iki kıt'a nakîbü'l-eşrâf hücetini târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem bizim huzûrumuzda mezbûr es-Seyyid Mustafâ mezkûr es-Seyyid Ahmed yedinden ahz ve zabt eyledi bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a oldukdan sonra da'vâ-yı merkûmeden

es-Seyyid Mustafâ men‘-i birle mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘l-hâdî ve‘l‘ışriyn min Şevvâl sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Nakîbü‘l-eşrâf es-Seyyid Mustafâ Efendi, Zehrü‘l-kuzât Mevlânâ İsmâ‘îl Efendi, es-Seyyid Sâti Çelebi bin es-Seyyid Yûsuf Çelebi, es-Seyyid Sâlih bin es-Seyyid Mustafâ, es-Seyyid Nasrullah bin es-Seyyid Abdî, Abdurrahman Çelebi bin Yûsuf, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

96-2 Vakf Mezrasını İcâra Verme

Mahmiye-i Konya‘da vâki‘ merhûm Pir Mehmed Paşa zâviyesi evkâfına meşrûtiyet üzere hâlâ müteveli olan Şûğdân Mevlânâ Abdülhay Efendi meclis-i şer‘de kazıyye-i Aksaray sükkânından Müfehîr-i kuzâtü‘l-islâm Mevlânâ Ahmed Efendi zîde fazlühü tarafından tasdîk-i atıyyü‘l-beyâna(?) vekîl olub bimâ hüve nehci‘s-sübût şer‘an vekâleti sâbite olan Fahru‘l-müderrişini‘l-kirâm Mevlânâ Mehmed Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb yedimde olan berât-ı şerîf mûcibince mütevellisi olduğum zâviye-i merkûme evkâfından kazıyye-i merkûme kazâsına tâbi‘ hudûdu lediye‘l-ahâlî ve‘l-cirân ma‘lûm olub Kârüyük nâm-ı diğér Çerçüyük dimekle ma‘rûf mezra‘ hayli zemân bor ve hâlî kalub vakfa ile‘l-an nef‘ hâsıl olmamağla merkûme mez‘a-ilîhâ(?) târîh-i kitâbdan onbeş sene temâmına değîn beher sene sekiz esedî guruşa icâre ile ba‘d temâmi‘l-ecline mezra‘a-i merkûmu zirâ‘at ve harâset idüb hâsıl olan mahsûlünün ‘öşrü cânib-i vakfa edâ ve teslîm eylemek üzere mûmâ ileyh Ahmed Efendi‘ye icâr eylediğimde ol-dehi vech-i meşrûh üzere isticârı kabûl eyledikten sonra vakf içün ‘âcilen mûmâ ileyh Ahmed Efendi yedinden sekiz esedî alub kabz eyledim min ba‘d vech-i meşrûh üzere tasarruf eyledüb tasarufuna kimesne mâni‘ olmaya didikde gıbbe‘t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu tahrîren fî‘l-yevmi‘l-hâdî ve‘l‘ışriyn min şehr-i Şevvâli‘l-mükerrem li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Fahru‘l-müdekkikîni‘l-kerem Dervîş Mehmed Efendi, Şeyhî Efendi ibn-i Mehmed Halîfe, Mustafâ Halîfe ibn-i Ahmed ve gayruhum.

96-3 İki Cemâ‘at Arasında Yurd ve Savâd Anlaşmazlığı

Çûrcalı‘nın sûretidir

Bayburd nâhiyesine tâbi‘ Esbkeşân Tâifesi‘nden Karacaaliler cemâ‘ati yedinden ‘izzetlü mirmirân-ı Karaman dâme ikbâlühü hazretlerine ve bu cânibe hitâben sene erbe‘a ve hamsîn ve elf ihticâc-ı nâlele müverrih-i emr-i şerîf vârid olub mazmûn-ı

hümâyûnunda mezkûrların yine tâife-i merkûmeden Bahtiyârlı cemâ'ati ile yurd ve savâd husûsunda nizâ'ları olmağın bâş muhâsebe defterlerine nazar olundukda karye-i Kayâlar 'an cemâ'at-i Karacaaliler tâbi' Bayburd ondört nefer senede iki bin beşyüz akçe maktû' olmak üzere bağlandı Ebûklûçûrca ve Karacaoğlu kışlası yurdları ve köşk kapusu savâdlarıydı deyü defterde mukayyed olmağla kemâkân kayd olundu deyü muharrir-i cedîd cedîd-i şerh virdiği mestûr bulunmağın vech-i meşrûh 'amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki husûs-ı merkûmu hak üzere görüb uslûb-ı sâbık üzere 'amel eyleyüb tarîka emrî men' ve def' eylesiz deyü buyurulmağın imtisâle'l-li'l-emr-i 'âlî husûs-ı atiyü'l-beyânın istimâ' ve tahrîr için tarafımızdan Fâhru'l-müderrişîn Mevlânâ İbrahîm Efendi'yi ta'yîn idüb onlar dehi mirmirân-ı müşârun ileyh hazretleri tarafı yer şerîflerinden mübâşir ta'yîn buyurulan Mehmed Ağa zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile nâhiye-i mezbûrede vâki' mahallemizin üzerine varulub 'akd-i meclis-i şer'î eylediklerinde meclis-i mezbûrede merkûm Karacaaliler cemâ'atinden Mehmed bin Ali ve diğêr Mehmed bin Emîr ve Memî bin Hâce ve Bektâş bin Turmuş ve Yûsuf bin Resûl ve Bayrâm bin Ni'net ve Receb bin Mûsâ ve Ivaz bin Mûsâ ve Ali bin Dede Bâlî ve Mehmed bin Resûl ve Nasûh bin Resûl ve Şa'bân bin Kâsım ve Murâd bin Muharrem ve Mirzâ bin Resûl nâm kimesneler işbu Bahtiyârlı cemâ'atinden Rûşen bin Dâver ve Hızır bin Arafa ve Se'id bin Arslân ve Abdî bin Abdurrahman ve Kılâvuz bin Veli ve Yûsuf bin kabâ ve Satılmış bin Kabâ ve Erniyân bin Umûr ve sâirleri mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ idüb yedimizde olan sûret-i defter-i hâkânî mûcibince zikr olunan Ebûklûçûrca'nın mezra'ası Çurça'nın şimâl tarafından olub mezra'anın şark tarafı Sultân Selim vakfına ve şimâlen tarafı ba'zen Dedeoğlân tömeği ve ba'zen üç erfâc ve garb tarafı mescidli tarîki ve kible tarafı mezkûr Ebûklûçûrca ile mahdûd olub kadîmden eben 'an ced bu ana gelince Karacaaliler cemâ'ati zirâ'at ve zabt idgelmişler iken hâlâ mezkûrûn Bahtiyârlı cemâ'ati zabtımıza mâni' olur su'âl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl cevâblarında zikr olunan Karacaoğlu kışlasında ve Köşk kapusunda da'vâ ve 'alâkamız yokdur lakin hudûdumuz ile mahdûd olan mezra'a yedimizde olan sûret-i defterde Örenceçurça'nın mer'asıdır tahrîr-i cedîdde mezra'a-i kayd olundu deyücek mezbûrûn Karacaaliler cemâ'atinden takrîrlerine muvâfık beyyine taleb olundukda bî-garaz-ı ihtibârlardan Beşoğl nâm karyeden el-Hâc Bayrâm bin Ömer ve Selmân bin Tûrali ve Ferekli nâm karyeden Göçek bin Hızır ve Tosn bin Karaca ve Şa'bân bin Sûbâşî nâm kimesneler

hudûd-ı mezbûre ile mahdûd olan mezra‘a Ebûklûçurçe’nın mezra‘asıdır kadîmden ile’l-an Karacaaliler cemâ‘ati zabt ve tasarruf iderler deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerini mevlâna-yı mezbûr mahallinde mübâşir-i mezbûr mahzarında vukû‘u üzere tahrîr eyledikten sonra mezkûr Bahtiyârlı cemâ‘atini fâni‘ olmayub divân-ı Karaman’a gelüb mirmirân hazretlerinin huzûrunda tekrâr ‘akd-i meclis olundukda şâhidûn-ı mezbûrden mezkûr bahtiyârlı cemâ‘ati müvâcihesinde zikr olunan mer‘a Ebûklûçurça’nın mer‘asıdır merkûm Karacaaliler kadîmden bu ana gelince zirâ‘at ve zabt ve tasarruf iderler deyü vech-i meşrûh üzere kezalik her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iye itmeğın mezbûrûn Bahtiyâtlı cemâ‘atini bî-vech-i mu‘ârızadan men‘-i birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehr-i Ramazânî’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Zülfikâr bin el-Hâc Abdî, Yevm Dede bin Şemsetîd, Mustafâ Beg ibn-i Elvân, Çâ‘cî bin İdris, Mehmed bin Sâvâ, Ali Beg bin Abdullah, Mustafâ bin Sefer, Emrullah bin Abdullah, Himmet bin Fethullah, el-Hâc Hüseyin bin Nasr Bâlî, Mustafâ bin İlyâs, Mîr Ali bin Esher.

97-1 Vakfın Mirascısı Yok Diye Sattığı Mahzeni Mirasçıların Talebi

Mahmiye-i Konya sükkânından iken bundan akdem vefât iden el-Hâc İlyâs nâm kimesnenin verâseti sulbiye kebîre kızları Neslî ve Esmehân’a münhasıra olduğı şer‘an ve mütehakkik oldukdan sonra merkûmetân Neslî ve Esmehân taraflarından da‘vâ-yı atıyyü’l-beyâna vekîl olub bimâ nehce’s-sübût şer‘an vekâleti sâbite olan zevceleri bâ‘isî haze’l-kitâb Hasan bin Hüseyin ve diğér Hasan bin Ali Beg nâm kimesnelér meclis-i şer‘i şerîfde yine mahmiye-i merkûme sâkinlerinden Fahu’l-akrân Mahmûd Ağa tarafından bimâ hüve nehci’s-sübût şer‘an vekâleti sâbite olan kethüdâsı Murâd Çâvuş mahzarında bi’l-vekâle her biri takrîr-i da‘vâ idüb müvekilelerimiz merkûmetânın babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc İlyâs fevt olmağla muhalledâtından merhûm İbrahîm Beg imâreti evkâfından Kapân hanında vâki‘ bir tarafı orta kapusu ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ odasına ve bir tarafı vakf-ı hayât dükkanına ve bir tarafı hân-ı mezbûre hudûdu müntehe olan bir bâb mahzen izn-i şer‘ile intikâl eylemekle evkâf-ı mezbûre mütevellisi olan Mehmed Ağa zikr olunan mahzenî müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc İlyâs evlâdı zekûrî kalmadı deyü mahlûlden mezkûr Mahmûd Ağa’ya üç bin akçeye bey‘ idüb ol-dehi iştirâ ve kabûl eylemiş lakin zikr olunan mahzen ve sâir eşyâlığı inâse dehi intikâl eylediğine Şeyhü’l-islâm hazretlerinden fetvâ-yı şerîfe ve mûcibince emr-i

şerîf ve evkâf-ı mezbûre mütevellisinden mühürlü tezkerem vâk iken mezkûr Mahmûd Ağa zabtına mâni' olur su'âl olunub mûcibince edâ-yı hakk-ı şer'î ve ahkâk-ı hak olunması matlûbumdur didiklerinde gibbe's-su'âl mezbûr Murâd Çâvuş cevâbında zikr olunan mahzen fî'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc İlyâs'ın mahzenidir fevt olmağla evkâf-ı mezbûre mütevellisi evlâd-ı zekûrî yokdur deyü mahlûlden müvekkilim mezkûr Mahmûd Ağa'ya üç bin akçeye bey' eyleyüb ol-dehi iştirâ ve kabûl eylemeğın mülk-i müşterâsıdır deyücek müdde'iyân-ı mezbûrânın yedlerinde olan emr-i şerîf ve fetvâ-yı münîfe nazar olunub bi'l-müvâcihe feth ve kıraet olundukda mazmûn-ı şerîfide icâresiyle ve mü'ecceli ile bir vakf-ı mahzenin mutasarrıfı zeyd fevt oldu ol-mahzen kızları yendüzine inkâr idüb mezkûrlar zabt itdiklerinde müteveli-i vakf mücerrer bilâ veled zeker fevt olmağla mahzaen mezbûr vakfa kalur deyüb mezkûrlardan vakf için zabta kâdir olur mi beyân buyurulub müşâb olunan el-cevâb olmaz deyü buyurılmağın ber mûcibi emr-i şerîf ve fetvâ-yı münîfe mezkûr Mahmûd Ağa'yı mahzen-i merkûm için bî-vech-i mu'ârızadan men'i- birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-kuzât Mevlânâ İsmâ'îl Efendi, Mevlânâ Hasan Efendi el-Müderriş, Fahru'l-akrân Yûsuf Ağa mir-alây, Mehmed bin ve gayruhum.

98-1 Muaf Olanlara Tekâlif Teklifine Men

Mahmiye-i Konya mahallâtı mülhakâtından Kızılıyük Arablarından eshâb-ı haze'l-kitâb Mehmed bin Cihân Beşe ve Şükrullah bin ..virdi ve el-Hâc Mustafâ bin Receb ve Abdülcelîl ve Ramazân ibn-i Süleymân nâm kimesneler ve sâiri meclis-i şer'de Kırkbınâr Arablarından işbu İsmâ Hâce ibn-i İsmâ'îl ve Şa'bân bin Sâlih ve diğere Şa'bân bin Hamza nâm kimesneler mahzarlarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb cümlemiz hâs-ı hümayûn re'âyâsı olub serbesiyet üzere cemâ' tekâlifden mu'âf iken muharrir-i cedîd bizim cemâ'atimiz Kırk nefer olmağın üzerimize dört 'avârız hânesi kayd idüb ve mezkûr Kırkbınâr Arabları yigirmi nefer olmağla onların üzerlerine dehi iki 'avârızhânesi kayd eyleyüb bizim cemâ'atimiz Kızıl ... Arabları nefsi-i şehriyeden enhârından şehriyeden irmağı ahâlisine mülhak olmamız ile vâki' olan tekâlifli onlar ile me'an edâ idüb ve mezkûr Kırkbınâr Arabları Sahrâ nâhiyesine mülhak olmalarıyla onlar dehi tekâlifli nâhiye-i merkûme ahâlisi ile edâ idüb ile'l-an minvâl-i mu'ayyen üzere 'âmîl olunagelmîş iken hâlâ kendilere teklîf olunan tekâlifden bize dehi tahmîl murâd idüb ... iderler uslûb-ı sâbık üzere 'amel olunmak matlûbumuzdur didiklerinde fî'l-vâki' zikr

olunan iki tâife muharrirî-i cedîdin tahrîr eylediği defteri sûretinde vech-i meşrûh üzere ... olunmağın ber mûcib-i defter Kırkbınâr Arabları Sahrâ ahâlisiyle ve Kızılıyük Arabları şehri ırmağı ahâlisi ile me‘an vâki‘ olan tekâlifi edâ eyleyüb ahd-i hü mâ ahara mu‘ârizadan men‘-i birle mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi‘l-‘ışriyn min Şevvâli‘l-mükerrrem sene erbe‘a v ehamşîn ve elf.

Mehmed Hâce bin el-Hâc Nasûh, el-Hâc Ali bin el-Hâc Mehmed, Budâk bin Şükrvirmiş, İbrahîm bin el-Hâc Cemâl, es-Seyyid Halîl bin el-Hâc Selmân ve gayruhum.

98-2 Vasî ve Nâzır Ataması

Mahmiye-i Konya mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Hüseyin bin Veli‘nin Şa‘bân ve Yahyâ ve Emncân nâm etyân-ı sığârına irs-i şer‘i ile intikâl iden emvâl ve eşyâlarını zabt ve hıfza ve sâir vâki‘ olan umûr-i şer‘iyelerini görüvirmeğe bir vasî lâzım ve mühim olmağın ... bâ‘isü haze‘l-kitâb Mûsâ bin veli nâm kimesne mukaddem ve müstekim olmağla kibel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olundukda ol-dehi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya te‘ahhüt ve iltizâm eyledikden sonra vasî-i mezkûr Mûsâ‘nın üzerine sığâr-ı merkûmûn vâlideleri Âişe bint-i Osmân nâm hâtûn cânib-i şer‘iden nâzır nasb olundukda ba‘de‘l-kabûl mâ-vak‘a ketb olunub vasî-i mezkûr yedine vaz‘ olunduğu min ba‘d vesâyet-i merkûme umûruna nâzır merkûme Âişe‘nin izn ve ma‘rifetiyle görüb müstekil vasî eyleye hurrîre fî‘l-yevmi‘ s-sânî ve‘l-ışriyn min Şevvâl sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Nasûh bin el-Hâc Emrullah, Abdurrahman bin el-Hâc Ca‘fer, el-Hâc Ebû Bekir bin el-Hâc Mahmûd, Ömer bin el-Hâc Mahmûd, el-Hâc Abdî bin el-Hâc Memî.

98-3 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden İbrahîm bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb zehrû‘l-eşyân Şa‘bân Ağa ibn-i Abdülvehhâb tarafından tasdîk-i atıyyü‘l-beyâna vekîl olub Receb Beg ibn-i Mehmed ve Derviş İsmâ‘îl bin Ramazân şehâdetleri ile şer‘an vekâleti sâbite olan Osmân Beg ibn-i Mustafâ mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Yakâ‘da vâki‘ bir tarafı mûmâ ileyh Siyâvuş Ağa mülkü ve bir tarafı Ahmed Çelebi mülkü ve bir tarafı Ahmed Ağa mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan iki

dönüm arz-ı hâliyemi mümâ ileyh Siyâvuş Ağa'ya râic-i fî'l-vakt iki bin beşyüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mümâ ileyh yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim arz-ı merkûme hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mümâ ileyh Siyâvuş Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışriyn min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Süleymân Beg bin Mustafâ, Mehmed Çelebi bin Mustafâ, el-Hâc Ahmed bin Mustafâ ve gayruhum.

99-1 Harman ve Ev Yerlerinin Tefvîzi

Mahmiye-i Konya'da vâki' maktûl bârgâh-ı kapumu hazret-i Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî kuddise sırrıhu'l-'azîzin evlâdından olub evkâfına hâlâ müteveli olan zehrü'l-eyşân Mevlânâ Bayrâm Efendi meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Mustafâ bin Ali mahzarında bi't-tevliye ikrâr idüb evkâf-ı merkûmeden Hatunsaray nâhiyesine tâbi' Kavâk nâm karyeden Süleymân oğlu Şeccâ' nâm kimesne târîh-i kitâbdan otuz sene mukaddem ahâr diyâra gidüb karye-i merkûmede vâki' kıbleten ve şarken tarîk-i 'âmm şarken mezbûr Mustafâ mülkü ve garben Memî mülkü ile mahdûd olan menzil mürûr-ı eyyâm ile harâbe müşerref olmağl tahmînen iki evlek zikr olunan menzil yeri ve ana muttasıl iki kıt'a hırmen yeri mezkûr Şeccâ'ın vârisi ma'rûfu olmamağla cânib-i vakfa kalub ve mezbûr Mustafâ taleb olmağın zikr olunan ev yeri ve hırmen yerlerinin hak tasarrufunu mezbûr Mustafâ'ya tevliyetim hasebiyle tefvîz idüb ol-dehi tefevvuz ve kabûl itmeğın mukâbele-i tefvîzde mezbûr Mustafâ yedinden üçyüz akçe alub kabz idüb tasarrufu için vech-i meşrûh üzere yedine tezkere virdim min ba'd zabt ve tasarruf idüb kimesne mâni' olmaya didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Hasan, Hasan bin Ali, Ali Çelebi bin Nûrullah, Zehrü'l-müdekkikîn müftizâde Mevlânâ Mehmed Efendi.

99-2 Vekâlet Verme

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden bundan akdem vefât iden Ahmed nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Fâtıma bint-i Mehmed nâm hâtûn tarafından zevci müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde bâkî olan mehr-i müeccelini muhalledâtından bi-

ciheti'l-irsi's-şer'i kendiye intikâl idüb hissesini ve sâir hukûk-ı şer'iyesini muhallefât-ı merkûmeye vâzi'ü'l-yed olan olanlardan taleb ve da'vâya ve ahz ve kabza ve îsâle lediye'l-hâce hâkimü's-şer'i mürâfa'aya mutlakâ kabz ve îsâle müteveffik olan umûrun külliyesine işbu bâ'isü'l-kitâb Osmân Çelebi ibn-i Nasûh nâm kimesneyi cânibinden tevkîl ve mukâyine nâib nasb ve ta'yîn eylediğine şuhûd-ı 'udûl sekât-i meshûlûn Hüseyin Beg ibn-i el-Hâc Receb ve Hasan halîfe ibn-i Süleymân nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite olduktan sonra ol-dehi vekâleti kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya te'ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışriyn min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ bin Mûsâ, Mehmed bin Veli, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

99-3 Mülk Satışı (Dükkan Hissesi)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mûsâ bin Veli nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Abdurrahman ibn-i el-Hâc Ca'fer mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede Debbağhâne'de vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olub oniki sehm i'tibâr olunan Tâciroğlu dükkanı dimekle ma'rûf dükkanın iki sehmî benim mülküm olmağla zikr olunan iki sehm hissenin bir sehmîni mezbûr Abdurrahman'a yigirmi sekiz 'aded riyâlî guruşa bey'-i bāt-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Abdurrahman yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden bir sehm dükkan mezkûr hissesi hîn-ı 'akdden cemî' tevâbi'yle mezbûr Abdurrahman'ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe't-tasdik el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Satılmış bin Ali, el-Hâc Ahmed bin Bayrâm, İsmâ'îl bin Hasan, el-Hâc İsmâ'îl bin Mûsâ ve gayruhum.

99-4 Mülk Satışı (Dükkan)

İkrâr-ı Hıdır Beg me'a el-Hâc Ömer

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Hıdır Beg bin Hasan nâm kimesne mahfil kazâda bâ'isü haze'l-kitâb el-Hâc Ömer bin Ahmed mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûmede Bîtbazarı semtinde vâki' bir tarafı Tahta Kal'a mescidi vakfı olan dükkan

ve bir tarafı İmâret vakfı olan dükkan ve bir tarafı arz-ı hâliye ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olup zemini merhûm İbrahîm Beg evkâfına beher sene kırk akçe mukâta‘ası ve sekf ve cidârı mülküm olan bir bâb dükkanımı mezbûr el-Hâc Ömer’e altmışbeş ‘aded riyâlî guruşa bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan dükkanın cidâr ve sekfî hîn-i ‘akdden mezbûr el-Hâc Ömer’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri Şevvâl sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ali Beşe bin Abdullah, Mahmûd Halîfe, el-Hâc Ahmed bin Receb, el-Hâc Abdî bin İsmâ‘îl, Muharrem bin Dâvud.

100-1 Tekâlîf

Mahmiye-i Konya mahallâtından Karaciğân Mahallesi ahâlisinden el-Hâc Mehmed bin İbrahîm ve el-Hâc Himmet bin Mahmud ve İshak bin İshak ve Himmet bin Mehmed ve el-Hâc Bedr ibn-i el-Hâc ibn-i Bekr ve Şa‘bân bin Davud nâm kimesneler vesâirleri meclis-i şer‘i şerifde mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi‘ Bayburd nâhiyesinde Kayâcık ve Kayân ve Sa‘ârî‘lar ve Takyelü nâm karyelerden olup esb-keşân tâifesinden olan eshâb-ı haze‘l-kitâb Abdülmü‘min Dede ve el-Hâc Ömer bin Tûtâmâk ve Hâcî bin Kemâl Sâtı bin Mustafâ ve Gündoğmuş bin ... ve Himmet bin Mehmed ve Pir Ali vesâirleri mahzarlarında her biri takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb mezkûrûn kimesneler mahallemize gelüb evlerimize idüb içinde hâlâ sâkin olup vâki‘ olan tekâlîfi ‘örfiyye-i şakkayı bizim ile me‘an edâ etmeleri için salyâne taleb eylediğimizde virmekde te‘allül iderler süâl olunub takrîrleri tahrir olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe’s-sü‘âl tâife-i merkûmeden olan mezkûrûn Abdülmü‘min Dede ve el-Hâc Ömer ve Hâcî vesâirleri cevâblarında muharrir-i cedîd hîn-i tahrîrde mezkûrûn kimesneleri ile mahalle-i mezbûreye tahrîr ve üzerlerine salyâne kayd idüb biz mukaddemâ esb-keşân tâifesinden olmağla yine hîn-i tahrîrde her birimizi tâife-i mezbûreye tahrîr idüb yedimize virilen sûret-i defter-i hâkânî mucibince mahalle-i mezbûre civârında sâkin olmağla bunlardan mahalle-i mezbûre ahâlisi tekâlîf teklif itmeyüb vâki‘ olan tekâlîfi ...likleri ehâlisi ile me‘an edâ ideler deyü emr-i şerîf virilmişdir deyü ibrâz idüb bi’l-müvâcihe feth ve kırâet olundukda fî’l-vâki‘ mezkûrûn Abdülmü‘min Dede ve el-Hâc Ömer ve Hâcî ve Sâtı ve Gündoğmuş ve Himmet ve Ali

vesâirleri esb-keşân tâifesinden oldukları ibrâz ettikleri suret-i defterde mestûr ve mukayyed olub ve mezkûrlar tâife-i merkûmeden olmağla üzerlerine lâzım gelen tekâlif-i nâhiye-i merkûme ahalsi ile me‘an edâ eylediklerinde civârında olan mahalle-i mezbûr Karaciğân ahalsi hilâfı emr ve defter tekâlif teklif ile bir nehîde ve remide ittirmeyüb men‘ ve defter eyleyesiz deyü buyurulmağın ber-mûcibi emr-i ‘âli sûret-i defter-i hakani mezkûrûn kimesneleri vech-i meşrûh üzere tekâlif teklif ile bir nehîde eylemekden ahali-i mahalle-i mezbûre men-‘i birle mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fi Evâhiri Şevvâl sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin el-Hâc Ömer, Ali bin Sinan, Receb Beg bin Abdullah, el-Hâc İbrahîm bin Nûh Çelebi, Veli Dede bin Mehmed.

100-2 Miras Davası (Câriye)

Mahmiye-i Konya mahallâtından De-hüdâ Mahallesi sâkinelerinden iken mukaddemâ vefât iden Tabibe bint-i Derviş Çelebi nâm hâtûnun zevce-i metrûkesi olan Sefer Ağa ibn-i Mirzâ nâm kimesne tarafında husus-ı atıye vekîl olub Mûsâ Beg ibn-i Mustafâ ve ... Beşe ibn-i Hamza nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan Mustafâ Beşe bin Ali meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Rukıyye bint-i Resûl nâm hâtûn mahzarında bi‘l-vekâle takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb mezbûre Rukıyye mukaddemâ merkûme Tabibe‘nin câriye-i memlûkesi olan rusiyyetü‘l-asl Basmeni seksen ‘aded riyali guruşa iştirâ ve teslim ve zabt idüb ba‘dehü merkûme Rukıyye vefât eylemekle meblağ-ı mezbûrun nısfı âheri olan müvekkilim mûmâ ileyh Sefer Ağa‘ya ve nısf-ı âheri ammisi oğlu İshak Çelebi‘ye intikâl eylemeğın meblağ-ı mezkûrun nısfı olan kırk guruşu vekâletim hasebiyle mezbûre Rukıyye‘den taleb iderin süâl olunsun didikde gıbbe’s-sü‘âl cevâb virüb merkûme Tabibe‘ye hâl-i sıhhatinde iken bi’t-temâm edâ ve teslim eylediğimde ol-dehi yedimden alub kabz idüb zimmetimi ibrâ eyledi dimeğın gıbbe‘l-inkâr mezbûre Rukıyye‘den sadak mukaline beyyine taleb oludukda ‘udûl-i müslimînden Mehmed bin Sâtı ve Hüseyin Beg bin Abdullah Ahmed Beg bin Bereli Beg nâm kimesneler li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘ahâzirûn olub iştişhâd olunduklarında fî‘l-vâki‘ mukaddemâ merkûme Tabibe semen-i mezkûre mezbûr Rukıyye‘ye bey‘ eylediği Basmeni nâm cariyeinin semeni olan seksen ‘aded riyâli guruşu mezbûre Rukıyye yine merkûme Tabibe‘ye hâl-i sıhhatinde iken bizim huzûrumuzda bi’t-temâm teslim eylediğimde ol-dehi ahz ve kabz eyledi mezbûre Rukıyye‘nin zimmetini ibrâ eyledi bu hususa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye

eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı‘a olmağın da‘va-yı merkûmeden vekîl-i mezkûr Mustafâ Beşe men-‘i birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi‘l-‘ışriyn min Şevvâl sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

İsmâ‘îl Beg bin Ali, Receb bin Mehmed, Mahmud bin Hasan, Ahmed bin Ali ve gayruhum.

101-1 Vekâleti Oğluna Devretme

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye mahallesi sükkânından olub bundan akdem vefât iden Ömer Çelebi ibn-i Muslî nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Hatice bint-i el-Hâc Ahmed nâm hâtûn meclis-i Şer‘de sulbiye kübra oğlu bâ‘isü haze‘l-kitâb Abdî Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffâ-yı mezbûr Ömer Çelebi‘den ‘ırsi Şer‘i ile intikâl iden hisse-i Şer‘iyeye muhallefât-ı merkûmeye vâzi‘ül-yed olub mukaddemâ sağır iken ben vasisi olub hâlâ ‘âkil ve bâliğ olan diğeri oğlum Ahmed Çelebi‘den da‘va ve talibe mühr ve isale lediye‘l-hace hâkimü‘ŝ-Şer‘i huzûrunda murâfa‘aya cânibden oğlu mezkûr Abdî Çelebi‘ye vekil-i nasb ta‘yin eylediğimde ol-dehi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesin edâya te‘ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak‘a gıbbe‘t-taleb ketb olundu hurrîre fi evâhiri Şevvâl sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İbrahîm bin YâvŐece, Halim ibn-i Abdulkadir, Ahmed Beg bin Erğuz, Ömer bin İŝhak, Ernâ bin Erâsil, İbrahîm bin Erâsil, Mehmed bin Ali.

101-2 Tekâlif

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi‘ Kırkpınâr ‘Arapları dimekle ma‘rûf karye ahalisinden İŝâ Halîfe el-imâm ve Ahmed bin Memi nâm kimesneler meclis-i Şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Mûsâ bin Aydın Dede nâm kimesne mahzarında her biri takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mûsâ karye-i merkûmedn olub muharrir-i cedîd hın-i tahrîrde cema‘atimiz beynen tahrir idüb kendisi hâlâ Sarı Yakub Sultan Mahallesinde sâkin olmağın vâkı‘ olan tekâlif için mezbûrden dehi salyâne taleb eylediğimizde muhâlefet ider süâl olunub takrîri tahrir olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe‘s-sü‘âl mezbûr Mûsâ cevâb virüb muharrir-i cedit beni mahalle-i merkûme ahalisi beynlerine tahrir idüb defterde isimim mestûr olmağla vâkı‘ olan tekâlifi mahalle-i merkûme ahalisi ileme‘an edâ iderin karye-i mezkûrede ‘alâka ve müdhalim yokdur dimeğın mezkûrân İŝâ Halîfe ve Ahmed‘den sûret-i defteri taleb olundukda ibrâz idüb bi‘l-müvâcihe feth

ve kiraet olundukda Aydın Dede oğlu mezbûr Mûsâ'nın ismi mestûr olmamağla karye-i merkûme ahalisi mezbûr Mûsâ'dan salyâne talebinden men' olunub mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî Selh Şevvâl'il-mûkerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Yusûf Hoca bin Veli Hoca, Satı Dede bin Mehmed, Abdullah bin Sarı, Mahmud bin Veli, Halîl bin Enye Beg, Abdurrahman bin Mehmed.

101-3 Köle Azadı

Mahmiye-i Konya tevâbi'inden Sudirhemi nâhiyesine tâbi' Sille nâm karye zimmîlerinden Totodri veled-i Mâtlı nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb orta boylu, gök gözlü, saruşın, açık kaşlı, rusîyyü'l-asl Ken'ân nâm 'abdi memlûki müvâcihesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evsâf-ı mezbûre ile mu'tekad olan gulamımı hasbeten lillahi'l-'azîm ve taleben li-merzate'r-rabbi'r-rahîm mülkümünden ifrâz ve malımdan azâd eyledim ba'de'l-yevm ahrâr-ı müslimîn gibi hür olsun min ba'd üzerinde hakk-ı velâdan gayri hakkım kalmadı didikde hakîr-i mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî ve hâlde olan i'tâkın el-mukarre lehü mezbûr Ken'ân bi'l-müvâcihe tasdîk ve tahkîk eyledikten sonra mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî'l-yevmi's-sâbi' Şevvâl'il-mûkerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Osmân Halîfe bin Dügüncü, Mustafâ bin Abdullah, Ali bin Abdullah, Satı bin Ali, Abdullah bin Andele ve gayruhum.

101-4 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed bin el-Hâc Yakub nâm kimesne meclis-i şer'de zevcesi bâ'isetü haze'l-kitâb İsmihan bint-i Murâd nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Güzelce Kavak'da vâki' kıbleten İbrahîm mülkü ve şarken Şehî mülkü ve şimâlen tarîk-i 'âmm ve garben Mehmed Halîfe mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir kıt'a arz-ı hâliyemî zevcem merkûme İsmihan'a yüz elli 'aded riyâli guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu zevcem merkûme İsmihan'ın zimmetimde hakkı olan yüz elli 'aded riyâli guruşa takas eyledim arz-ı merkûm hîn-i 'akdden cemi' tevâbi'iyile merkûmenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre evâili Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mustafâ Çelebi bin es-Seyyid Abdullah, el-Hâc Abdurrahman bin Receb, Ahmed Beşe bin Abdullah, Ali Beşe bin Mahmud, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Nûh , Mustafâ Halîfe bin Ebubekr, el-Hâc Mehmed bin Celebvirdi ve gayruhum.

102-1 Vakfa Ait Gelirlerin Toplanması

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Osmân bin Hızır Beg nâm kimesne meclis-i şer'î şerifde bâ'isü haze'l-kitâb Mustafâ Beg ibn-i Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb mezbûr Mustafâ Beg merhûm İbrahîm Beg 'Îmâreti evkâfî mütevellisi olan Mehmed Ağa'nın kâimmakamı iken evkâf-ı mezbûreden bi'l-fi'îl Müsânâ karyeden bin elli dört senesinde hâsıl olub cânib-i vakfa aid olan mahsülü on(?) altı bin akçeye bana ber-vech-i maktu' virüb ben-dehi der'uhde kabûl idüb meblağ-ı mezkûrun dört bin akçesini ber-vechi peşin mezbûr Mustafâ Beg'e virdiğimden sonra tevliyet-i merkûm işbu hazır-ı bi'l-meclîs olan Hasan Beye tevcih olunmağla gelüb karye-i merkûmenin mahsülünü âhera fûrûhât eyleyüb bana zabtı müyesser olmamağın merhûm mezbûr Mustafâ Beg zimmetinde ile'l-ân bâkî kaldı hâlâ taleb iderin süâl olunsun didikde gibbe's-sü'âl cevâb virüb mukaddemâ mezkûr Osmân Beg karye-i merkûme mahsülü hususun için bana virdiği meblağ-ı mezkûr dört bin akçeyi müteveli-i mesfûr Hasan Beg'den mezkûr Osmân Beg'e cümlemiz huzurunda havâle-i şer'îye eylediğimde ol-dehi havâle-i merkûmeyi kabûl idüb ve yedime husus-ı merkumu için imzâ ve hatmi hâviye tezkire virüb deyü ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kıraet olundukda mezkûr Osmân Beg havâle-i merkûmeye ve mazmun-ı tezkireye mukırr ve mü'teref olmağın da'va-yı merkûmeden mezkûr Osmân Beg men-'i birle mâvak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fi evâili Şevvâli'l-mükerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-kuzât Mevlânâ Mehmed Efendi, Hızır Beg ibn-i Ali, es-Seyyid Ahmed ibn-i es-Seyyid Şeref, Mustafâ Çelebi bin Mehmed, Arslân bin Mustafâ, Veli Çelebi ibn-i Receb.

102-2 Muhâla'a

Mahmiye-i Konya mahallâtından De-hüdâ Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Osmân bin İsmâ'îl nâm kimesnenin sulbi oğlu olan bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed nâm kimesne mahzarında işbu Hatice bint-i Ali nâm hâtûn takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed'in babası mezkûr Ali zevcem iken mukaddemâ vefât

eylemekle beş yüz akçe mehr-i müeccelim ve muhallefâtından irs-i şer'î ile bana intikâl iden sümün hisse-i şer'iyem zimmetinde bâki kaldı muhallefât-ı merkûmeden oğlu mezbûr Mehmed'den taleb iderin süâl olunsun didikde gıbbe's-sü'âl cevâb virüb merkûme Hatice'nin babam mezkûr Osmân ile mukaddemâ hâl-i sıhhatinde iken beynlerinde hüsn-i zindegânî olmamağla zikr olunan mehr-i müecceli ve nafaka-i 'iddeti üzerine târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem beynlerinde muhâla'a vâkı'a olub ahdihumâ husus-ı merkûmu müte'allik da'vadan âherin zimmetini ibrâ ve kat'i 'alâka eyledi deyücek gıbbe'l-inkâr mezbûr Mehmed'den sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc receb bin Yusûf ve Hüseyin bin Hasan nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'ahâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-vâkı' merkûme Hatice'nin zevci mezkûr Osmân ile târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem beynlerinde hüsn-i zindegânî olmamağla zikr olunan mehr-i müecceli ve nafaka-i 'iddeti üzerine beynlerinde muhâla'a vâkı'a olub husus-ı merkûmu(?) mezbûrden ahdihumâ âherin zimmetini bizim huzurumuzda ibrâ eyledi bu hususa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın da'va-yı mezkûrden mezbûre hatice men-'i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî Evâhiri Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Mehmed, Veli Beşe bin Ali, Îsâ bin Erol, Mustafâ bin Mehmed, Mehmed bin Nasûh , Mahmud bin Veli.

102-3 Vefât Eden Vezirin Hayvanlarını Devlet İçin Teslim Alma

Hâssa sarraçlarından olub bundan akdem mahrûse-i İstanbul'da vefât iden vezir Ahmed Paşa'nın mahmiye-i Konya'da sâkin Deli Kapucu dimekle ma'rûf Nûrullah nâm kimesnede olan deve ve katırlarını ber-mûcib-i emr-i 'âlî mîrî tarafından kabza me'mûr olan Abdurrahman Ağa meclis-i şer'î şerifde bâ'isü haze'l'kitâb Nûrullah Beg mahzarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb mukaddemâ mezbûr Nûrullah Beg vezîr-i müşarun ileyhin on üç re's deve ve altı re's katırlarını alub zabt idüb ba'de vefâtühü cânib-i mîrîye 'âid olmağla yedimde olan emr-i şerif mûcibince gelüb taleb eylediğimde mezbûr Nûrullah Beg zikr olunan develerden beş re's mâde ve dört re's beserek deve ve bir re's katırı bana teslîm idüb ben-dehi mübâşeretim hasebiyle yedinden miri için alub zabt eyledim ve beş re's katırlarını her birini yiğirmişer guruşdan yüz esediye ve bir re's erüne devemi on esedi guruşa cem'an yüz on esediye bey'eylemişdim deyü meblağ-ı merkûmu bana teslim idüb be-dehi meclis-i şer'ide

yedinden ahz ve kabz eyledim ve iki re's yûk ve bir re's beserek deve helâk oldu deyüb üç re's develeri tamgasını yedinden alub zabt eyledim didikde mezbûr Befrullah Beg dehi takrîr-i kelâm idüb vezîr-i müşarun ileyhın yedinde olan on üç develerinin dokuz re'si vech-i meşrûh üzere mübâşir-i müşarun ileyh Abdurrahman Ağa'ya teslim eyledim ve bir re's deve ve beş re's katırları yüz on esedi ... ve bir re's katırı dehlel olan üç devenin tamgalarını kendüye teslim eyledim husus-ı mezbûr için hizmet-i nâ-hir ile ve âher tarikle mübâşir-i müma ileyhde bir akçe ve bir habbe ve bir harm nesne ider didikde mâ-vak'a 'ala vukû'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre Evâhiri Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Müfehhrî'l-meşâyih ve'l-muhârimü'l-ikrâm Mevlânâ eşşeyh Hasan Efendi, Yusûf Ağa bin Ahmed Ağa, Mehmed ağa zide kadrühü, Yusûf Beg Sarraçzâde, Osmân Beg Sarraçzâde.

103-1 Mülk Satışı (Tarla-Hayvan Takası)

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi' Merân nâm karyeden Ahmed bin Muhsin nâm kimesne meclis- i şer'î hatır-ı lâzîmü't-tevkide bâ'isü haze'l-kitâb Ma'den bin Hızır mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i merkûde vâki' bir tarafı benim mülkü âherim ve bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı Hasan mülkü ve bir tarafı Mansûr mülkü ile mahdûd olan bir evlek arz-ı hâliyemi mezbûr Maden'e evsâfî beynimizde ma'lûm beşyüz akçe kıymetlü bir re's öküzü bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve telim ve kabûl eyledikden sonra zikr olunan öküzü mezkûr Maden yedinden alub kabûl ve zabt ve kabz eyledim arz-ı merkûme cemi' tevâbi'yle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşa ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fi evâili şehr-i Zilhicce sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed bin Hurûş, Hasan bin Ca'fer, Turmuş bin Hamza, Hasan bin Bahar, Mustafâ bin Mûsâ ve gayruhum.

103-2 Yurd Konusunda Ortaya Çıkan Anlaşmazlık

Bayburd kazâsına tâbi' Esb-keşan tâifesinden Kırca'aliler cebâ'atinden Mehmed bin Ali ve diğêr Mehmed bin Emir ve Memi bin Hâce ve Bektâş bin Turmuş ve Yusûf bin Resûl ve Bayram bin Ma'na ve Receb bin Mûsâ ve 'İvaz bin Mûsâ ve Ali bin Dede Bâlf ve Mehmed bin Resûl ve Nasûh bin Resûl Şa'bân bin Kasım ve Murâd

bin Muharrem nâm kimesneler meclis- i şer'î şerifde bâ'isü haze'l-kitâb Mirzâ bin Resül nâm kimesne mahzarında her biri bi't-tav'î's-sâf ikrârı tâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüb yine tâife-i merkûmeden Bahtiyarlı cema'ati ile beynimizde yurd ve savâd hususunda da'vâ ve nizâ'ımız olmağla asitâne-i sa'âdet tarafından emr-i şerif ve suret-i defter-i hakani ibrâzı için ve mirmirân-ı Karaman tarafında mübâşir ve Konya efendisi hazretleri tarafından nâibü'ş-şer'î kaldırub kazâ-imezbûrede vâki' nizâ' üzerinde da'vamız fasl oluncaya dek târîh-i kitâbdan beş ay mukaddem mezbûr Mirzâ'yı tarafımızdan vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yin eyledik mezbûr Mirzâ dehi husus-ı mezbûr için ne-mikdâr meblağ harç ve sarf iderse makbulümüz olup vâcibü'l-edâ ve lâzimü'l-kazâ deynimizdir didiklerinde gıbbe't-tasdik el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâilî Şevvâli'l-mükerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Kıdvetü'l-Kuzât Mevlânâ Mahmud Efendi, Kıdvetü'l-... ve'l-akran Kâsım Ağa zide kadruhü, Bedel bin Kûrsûn, Mehmed Beşe bin Ali, Hâcî bin Dervîş, Ahmed Çelebi bin Şeyh Îsâ Efendi ve gayruhum.

104-1 Mülk Satışı (Değirmen)

Akşehri kazâsına tâbi' Bükçe nâm karye sâkinelerinden Nerlarbeyi bint-i Mehmed nâm hâtun meclis-i şer'î hatır-ı lâzimüt-tevkirde bâ'isü haze'l-kitâb Celeb dimekle ma'rûf Lütfî Beg ibn-i Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrir-i kelâm idüb karye-i merkûme sınırı dâhilinde Değirmen Deresi dimekle meşhûr mevzi'ide cârif olan su üzerinde deverân iden Kûr-yafâda vâki' hududu beynimizde ve lediye'l-ahali ve'l-cirân ma'lûme olup Eymirhan oğlu değirmeni dimekle şehîr hissesindeki on iki sehmden dokuz sehmi hisse-i şer'iyemi mer'âsî ile mezbûr Mustafâ Beg'e kırk altı 'aded riyaleti guraşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mustafâ Beg yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan değirmen hissesi hîn-i 'akdden cemi' tevâbi'iyile mezbûr Mustafâ Beg mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mâ-vak'a gıbbe't-tasdik el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâni min Zî'lka'de'l-harâm sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-Kuzât Mevlânâ İsmâ'îl Efendi, Zîde'l-muvakkin müftizâde Mevlânâ Mehmed Efendi, İbrahîm Çelebi ibn-i Abdurrahman, Mehmed Halîfe ibn-i Nasûh , Molla cafer bin İsâ, Koca bin Seydî 'Arî, Nasûh bin Şa'bân, Mehmed Çelebi ibn-i Ali, İbrahîm Çelebi ibn-i Hasan.

104-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Aklan Mahallesi sâkinelerinden Ennâ bint-i Mürdes nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü hâze'l-kitab Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı mezkûr Mehmed mülkü ve bir tarafı Kara zimmi mülkü ve bir tarafı çirkâb-cârî olan bir olan hândan ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub iki bâb oda ve bir tâbhâne ve bir kiler ve bir ahur ve bir mikdâr hayatı müştemil olan mülk menzilimi târîh-i kitâbdan seksen gün mukaddem mezbûre iki bin nakd râic-i fî'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve kabûl eylemeğin meblağ-ı merbûru mezkûr Mehmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyleyüb teslim-i mebi' eyledim menzil-i merkûmeden ba'de'l-yevm cemî' tevâbi'yle hîn-i 'akdden merkûm Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdik el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehr-i Şevvâl'il-mükerrem li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i Üveys, Mustafâ bin Süleymân, Abdurrahman bin Mehmed ve gayruhum.

104-3 Tekâlif

Mahmiye-i Konya mahallâtından Boladlar Mahallesi ahalisinden Mehmed bin Nasûh ve Mustafâ bin Yusûf ve Budak bin Tekrîvirmiş ve Süleymân bin Secca' ve Mehmed bin vesâirleri meclis-i şer'î şerîfde eshâb-ı haze'l-kitâb Beleni bin Sebefî ve Mûsâ bin Ahmed ve Hasan Dede ibn-i Aca ve Hüssam bin Receb ve Nûrullah bin Osmân ve İlyas bin Ca'fer ve Gubâd bin Mirzâ ve Molla bin Ebrâd ve Hasan bin Ali vesâirleri mahzarlarında her biri takrîr-i kelâm idüb hâlâ sâkin olduğumuz mahalle-i mezbûre içinde mezkûrûn kimesneler sâkin ve mütemekkin olub vâki' olan tekâlif için mu'âvenet-i tarîk ile salyâne taleb eylediğimizde muhâlefet iderler süâl olunub takrirleri tahrir olunmasın taleb ideriz didiklerinde gıbbe's-sü'âl mezkûrûn Beleni ve Mûsâ ve Hasan ve Hüssam vesâir cevâblarında muharrir-i cedîd hîn-i tahrirde mezkûrûn

kimesneleri zikr olunan Boladlar Mahallesine tahrir ve üzerlerine hâne kayd idüb Pir-i merhûm Sultan Selim Hân ‘aliyyü’r-rahmanü’l-ğafirân evkâfı re‘âyasından olub sâkin olduğumuz menzillerimiz tâbi oldu olmağla kadîmi’l-emden bâhidü’l-ân hâne-i ‘avârıza dâhil değildir deyü ana dek salyâne vire gelmedi didiklerinde mahalle-i mezbûre ahalisi dehi hın-i tahrirde mezkûrûn kimesneleri muharrir-i cedîd mahallemiz hanesine kayd eyleyüb ve sâkin oldukları menzil bâğı olurdu deyü her biri bi’t-tav‘a i‘tirâf itmeğın mezkûrûn Beleni ve Mûsâ ve Hasan ve Hüssam vesâirleri hın-i tahrîrde mahalle-i mezbûreye kayd olunmamağla mahalle-i mezbûre ahalisi ... tarîki ile salyâne talebinden men-‘i birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fi evâhiri şehr-i Şevvâl li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

... Hasan bin Mustafâ, Abdülhay Çelebi ibn-i Muharrem Çelebi.

104-4 İçki İçme

Mahmiye-i Konya mahallâtından ... mahallesi sükkânından olan Ali Efendi ibn-i Mahmud Efendi meclis-i şer‘i hatır-ı lâzîmü’t-tevkiirde takrîr-i kelâm idüb ‘abdi memlûkim olan Ca‘fer ve Yusûf nâm kullarım ... şîrb itmişler kıbel-i şer‘den üzerine varulub takrîrleri tahrir olunmak matlûbumdur didikde cânib-i şer‘iden Osmân Efendi ve mirmirân-ı Karaman olan ‘izzetlü ve sa‘âdetlü Turak Mehmed Paşa hazretleri taraf-ı ‘alilerinden kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Halîl Ağa mübâşir ta‘yin olunub ... Ca‘fer ve Yusûf ‘un üzerine varıldıkda mezkûr Yusûf cevâbında Ca‘fer bana üç akçe virüb varub Atbazarı Kapusunun ebciri ...el-Hâc Sâtı nâm kimesneden üç akçe resmi’l-fâr alub getirüb bir fincândan ... nısfı Ca‘fer şîrb idüb ve nısfı âherin ben şîrb eyledim mezkûr Ca‘fere dehi süâl olundıkda vech-i meşrûh üzere ol-dehi tasdik idüb ba‘de’t-tahrir elli sâ‘at ğadarı murûr ittikden sonra mezkûrân Ca‘fer ve ba‘dehü Yusûf dehi fevr oldukda ... mezbûrûn şîrb ki mahallinde keşf ve tahrir idib meclis-i şer‘agelüb haber virdiklerinde ... Efendi talebiyle ketb olundu tahrîren fi evâili Zîl-ka‘de sene 1054.

... Bayram Çelebi ibn-i Hasan Efendi, Abdurrahman Efendi, es-Seyyid İbrahîm Çelebi, ...

105-1 Vakfa Ait Bir Yerin İcâra Verilmesi

Mahmiye-i Konya’da vâki‘ merhûm Kâdı Hürrem Şâh ebde’l-mü‘âlî zâviyesinde şeyh ve evkâfına mütevellî olan fahru’s-sâlikîyn Mevlânâ Eşşeyh Mustafâ Efendi ibn-i Ömer Çelebi tarafından husûs-ı atiyü’l-beyana vekîl olub bimâ hüve nehci’s-

sübûtu şer'an vekâleti sâbite olan karındaşı İbrahîm Çelebi meclis-i şer'de eshâb-ı haze'l-kitâb Mehmed ve Süphanvirdi ibn-i Süphanvirdi ve Ahmet bin Abdullah ve Mustafâ bin Haydar ve Sâtı bin Muharrem ve Mahmud bin Hasan nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûreden mahalle-i merkûme hâricinde Hocacihan dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' el-Hâc Sâlih yeri dimekle ma'rûf bir tarafı mezbûr Sâtı mülkü ve bir tarafı nehr-i cârî ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan bir kıt'a arz-ı hâliyyeyi müvekkil-i müma ileyh Şeyh Mustafâ Efendi mezbûrden Mehmed ve Süphanvirdi ve Ahmed ve Mustafâ ve Sâtı ve Mahmud'a beher sene yüz yigirmi akçe icâr ile târîh-i kitâbdan doksan sene tamamına deĝin her odasında bir 'akd-i cedîd olmak üzere icâr eyledikde onlar dehi minvâl-i mu'ayyen üzere istîcâr ve kabûl eylediklerinde arz-ı merkûmeyi mezbûrlere teslim ve onlar dehi teslim ve zabt eyleyüb ve vakf için 'âcilen mezbûrun yedlerinden on 'aded riyâli gurus alub kabz eyledi min ba'de mutasarrıf olsunlar didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l-yevmi's-sâlis min Zî'l-ka'deti's-şerife sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Osmân Çelebi bin el-Hâc Mustafâ, el-Hâc İbrahîm bin Emrullah, Mevlânâ Ahmed Efendi bin el-Hâc Veli el-müderis, Pir Ahmed bin Mehmed ve gayrum.

105-2 Salyâne Talebi

Mahmiye-i Konya mahallâtından Şeyh 'Alimân Mahallesi ahalisinden el-Hâc Yunus bin Seydi Ali Murâd Dede ibn-i Hüdavirdi ve Hasan bin Mustafâ ve mütecâb nâm kimesneler vesâirleri meclis-i şer'i şerifde eshâb-ı haze'l-kitâb Receb Beg bin Mahmud ve Molla bin Mustafâ ve Bereli bin Şahsuvar ve 'İvaz bin Tekrivirmiş ve Hüseyin bin Ali ve Hüssam bin Ali ve Hamid bin Abdî ve Satılmış bin Bedel vesâirleri mahzarında her biri takrîr-i kelâm idüb mezkûrûn kimesneler hâlâ mahalle-i mezbûrede sâkin olub vâkı'a olan tekâlif için mu'âvenet tarikiyle salyâne taleb eylediğimizde muhâlefet iderler süâl olunub takrîrleri tahrir olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-sü'âl mezkûrûn Receb Beg ve Molla ve Bereli ve 'İvaz vesâirleri cevâblarında muharrir-i cedîd hın-i tahrirde mezkûrûn kimesneleri mahalle-i mezbûreye tahrir ve üzerlerine hâne kayd idüb biz merhûm Sultan Selim Hân 'aliyyü'r-rahmet-i ve'l-ğâfrân evkâfı re'âyasından olmaĝla Bayburd kazâsına tâbi' Kaya Kilisâ nâm karyeye tahrir ve üzerimize hâne kayd idüb vâkı'a olan tekâlifi kâzalığımız ahalisi ile me'an edâ ideriz deyü sûret-i defteri ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kıraet olundukda mezkûrûn

kimesnelerin isimleri sûret-i defterde mestûr ve mukayyed olub mahalle-i mezbûr ahalisi yedinde olan sûret-i defterde isimleri mukayyed olmamağla ber mûcib-i defter mahalle-i mezbûre ahalisini vech-i mu'ârızadan men-'i birle mâ-vak'a bi'taleb ketb olundu hurrîre fî Evâhiri Şevvâli'l-mûkerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin Şeyh Îsâ, Hızır bin Dervîş, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

105-3 Vakıf Arazisinin Tefvîzi

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden bâ'isü haze'l-kitâb Siyâvuş Ağa bin Abdullah meclis-i şer'agelüb takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i Konya hâricinde medfûn olan merhûm Hocafekîh Sultân nûrullah merkaduhu zâviyesi evkâfindan yine zâviye-i mezbûre kurbundavâki' köşk yeri dimekle ma'rûf bir tarafı Sefer Çelebi tarlası ve bir tarafı nehr-i cârî ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan bir kıt'a arz-ı hâliye mahlûl olmağın evkâf-ı mezbûre mütevellisi Beytullah nâm kimesne arz-ı merkûmeyi zirâ'at ve harâset idüb hâsıl olan mahsûlün 'öşrünü zâviye-i merkûme mütevellisine edâ eylemek üzere hak tasarrufunu bana tefvîz idüb ben-dehi tefevvuz ve kabûl eylediğimde tasarrufu için yedime tezkire virdi nazar olunub mûcibince cânib-i şer'idan dehi temessük taleb iderin deyü sene sülüs ve hamsîn ve elf rebi'ül-ahiri ûhrî tâbh ile müverrih-i tezkire ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kıra'at olunub mazmûn-ı tefrîr-i meşrûha mutâbık olmağın mûcibince mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-sâlis min şehr-i Zî'l-ka'deti'ş-şerife li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed Çelebi ibn-i Mustafâ, Süleymân bin Şa'bân, Mehmed bin Azab, Mehmed bin Mürseda, Osmân bin Mustafâ, Süleymân bin Mustafâ.

106-1 Borç ile Bağ Takası ve Arazi Tefvîzi

Seydişehir sancağında Gömü kazâsına tâbi' Çavuş nâm karyeden Şa'bân bin Hamid Hâcî nâm kimesne meclis-i şer'de Seydişehir kazâsına tâbi' Gürgel nâm karyeden bâ'isü haze'l-kitâb Sefer ibn-i el-Hâc Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i merkûmede vâki' olub tarafeyni tarîk-i çây ve bir tarafı mukâbir-i müslimîn ve bir tarafı tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan beş bâb evimi ve havlu ve dönüm ve eşçârı ve kürûmi müstemil olan bir dönüm bağımı mezbûr Sefer'e iki bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Sefer'e zimmetimde olan lâzîmü'l-edâ hakkı olan iki bin akçesine

takas eyledim yine karye-i merkûme sınuru dâhilinde ve hudûduye'l-ahali ve'l-ciran ma'lûme olub taht-ı tasarrufumda olan arzı-i miriye arazinin hak tasarrufunu sâhib-i arz ma'rifetiyle mezbûr Sefer'e tefvîz eylediğimde ol-dehi tefevvuz ve kabûl eylemeğin mukâbele-i tefvizde beşyüz akçe alub kabz eylediğimden sonra meblağ-ı merkûm beş yüz akçeyi karye-i merkûme mescidi şerifi vakfına deynim olan beşyü akçemi mütevellisine edâ eylemek için mezbûr Sefer'e teslim eyledim edâ ve teslim eyleye zikr olunan menzil ve bağ ve dönüm hîn-i 'akdden mezbûr Sefer'in mülk-i müşterâsı ve arazi-i merkûme müfevvidir mutasarrıf olsun didikde mâ-vak'a gıbbe't-tasdik el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb keb olundu hurrire fî'l-yevmi'l-hâmis min Zî'l-ka'deti'ş-şerife li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mûsâ bin Hasan, Ahmed bin Ömer, Abdullah Beg ibn-i Abdullah, Oruç bin Bâlî, Ahmed bin Ramûn, Mustafâ bin Mûsâ.

106-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Ali Halîfe ibn-i Mustafâ meclis-i şer'î hatır-ı lâzimü't-tevkirde bâ'isü haze'l-kitâb Handân bin Abdulmennan nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Bostân dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı Ahmed mülkü ve bir tarafı Yunus mülkü ve bir tarafı nehr-i cârî ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir evlek bağımı mezbûr Handân'a râic-i fî'l-vakt bin dört yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabul eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Handân yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden bâğ cemi' tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûr Handân'ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdik el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb keb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâdis min Zî'l-ka'deti'ş-şerife li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Halîfe bin Abdî, Mehmed Çelebi bin Ahmed Beg, İbrahîm bin Resûl, Derviş Muharrem bin Selman, Mehmed bin Hızır, Halîl bin Esa Beg ve gayruhum.

106-3 Hoşhân Mahallesi Mescidi Evkâfına Müteveli Tayini

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hoşhân Mahallesi mescidi evkâfının mütevellisi olmayub bir müteveli lâzım ve mühim olmağın yine mahalle-i merkûme sükkânından bâ'isü haze'l-kitâb Mahmud bin 'Alaeddin nâm kimesne mukaddem ve

mustekim olduğun zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan ahali-i mahalle-i merkûme ihbâr ve mezbûru ihtiyâr eylediklerinde mezbûr Mahmud evkâf-ı merkûmeye hasbî mütevellî nasb ve ta'yin olundukda ol-dehi hizmet-i teviyet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya te'ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olunub yed-i tâlibe vaz' olunduğu ba'de'l-yevm zikr olunan mahalle evkâfına ber-vech-i hasbî mütevellî olub kimesne mâni' olmaya hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' min Zîl-ka'de sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

İsmâ'îl Efendi, el-Hâc Mustafâ bin Budak, Mevlûd bin Halîl , Hamza bin Derîki, Mustafâ bin Ahmed, Mehmed bin Hızır, Mehmed bin Halîl , Sâtı bin el-Hâc Sefer, Mahmud bin Veli.

106-4 Defterdâr ve Vârisler Arasında Muhallefât Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya sükkânından iken fevt olan Koca Kuyuluzâde Ömer Ağa vârisesi Esmâ nâm hâtûn tarafından husûs-ı âtiyyü'l-beyânı ikrâr ve tâlibe bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâlet-i sâbite olan Ken'ân bin Abdullah meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde hâlâ bi'l-fi'il Karaman defterdârı 'izzetli Murâd Efendi mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûr Ömer Ağa'nın muhallefâtından üç 'aded mâya ve iki 'aded beserek develeri müma ileyh defterdâr Murâd Efendi vâzi'ül-yed olub tasarruf ider vekâletim hasebiyle kasr-ı yed olunub bana teslîm olunmasın taleb iderin süâl olunsun didikde gıbbe's-sü'âl müşârun ileyh defterdâr Murâd Efendi cevâbında fi'l-vâki' mezkûrûn develer müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından olub lakin techîz ve tekfîni vesâir harç lâzimesi için vekîl-i mezbûr Ken'ân vesâir vârisler vekîlleri mukaddemâ benden yüz yetmiş esedi guruş istidâne idüb zikr olunan meblağ mukâbelesinde bir re's deveyi otuz beşer esedi guruşdan cem'an yüz yetmiş esedi guruşa takâs eylemişlerdir bu mazmûn üzere yedimde hüccet-i şer'îye dâhî vardır deyüb bin elli iki Zilhicce'si hatmi ile mahtûm ve mazmûn-ı takrîrine muvâfık hüccet-i şer'îye ibrâz idüb kıraet olundukda vekîl-i merkûm Ken'ân mazmun-ı hüccet-i mersûmeyi inkâr ile mukâbele eylemeğın müşârun ileyh defterdâr Murâd Efendi'den hüccet-i mezkûreye beyyine taleb olundukda zeylinde esâmisi mestûr olan şuhûd-ı meclisden Abdülbâki Çelebi ibn-i Abdülmennân ve el-Hâc Ulâş bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub fi'l-hakîka hüccet-i merkûme müdde'ı mezkûr Ken'ân müvâcihesinde bizim huzûrumuzda ketb olunmuşdur bu hususa şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye

eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabulde vâkı‘a olmağın vekîl-i mezkûr Ken‘ân buyüce mu‘ârızadan men‘-i birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu.

İsmâ‘îl Efendi el-kâdı, Osmân Çelebi el-kâtib, İbrahîm Efendi el-müderriş, Ahmed Efendi el-müderriş, Kalender bin Abdullah.

107-1 Azad Edildiğini Vârişlere Karşı İsbât Etme

Mahmiye-i Konya mahallâtından Aligâv Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Hasan bin Ca‘fer nâm kimesne Rukıyyete ma‘rûfe olan bâ‘isetü haze‘l-kitâb uzun boylu sarışın gök elâ gözlü üst dişi kırık Rûsiyyeti‘l-asl Nâzeni bint-i Abdülmennân nâm câriye meclis-i şerifde müteveffâ-yı mezbûrun sulbiye kebir oğulları Ca‘fer ve Mehmed ve Kemal nâm emredû mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da‘va idüb mevlâm müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Hasan târîh-i kitâbdan dokuz sene mukaddem hâl-i sıhhatinde iken takrîr-i mukayyed ile cümle malından beni müdebber eyleyüb ba‘de vefâtühü malından azâd olub olub ve kıymetim müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından sülsüne kâfi iken mezkûrûn Ca‘fer ve Mehmed ve Kemal rıkk olmak ze‘mi ile istihdâm idüb hâlâ bey‘ murâd iderler süâl olunub ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe‘-s-sü‘âl ve ‘akîbü‘l-inkâr mezbûre Nâzeni’nden takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslümînden Abdurrahman Halîfe ibn-i Mehmed’ül-imâm ve Mahmud Dede ibn-i Hasan nâm kimesneler li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub gıbbe‘l-iştihâdü‘ş-şer‘i fî‘l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Hasan târîh-i kitâbdan dokuz sene mukaddem hâl-i sıhhatinde merkûme Nazeni’ni bizim huzûrumuzda tedbîr-i mukayyed ile müdebber eyledi ve merkûme Nazeni’nin kıymeti müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtının sülsüne kâfidir bu hususa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabulde vâkı‘a olmağın mezbûre Nazeni müteveffâ-yı merkûmun süls-i malından bi-hasbi‘-s-şer‘i mu‘taka olmağın ‘ıtkına hükm-i birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî Gurre-i min Zî‘l-ka‘deti‘ş-şerife li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ahmed bin Hamid, Ali bin Hamid, Fahru‘l-akran Receb Beg ibn-i İsbâ, ‘Umdetü‘l-a‘yân Mustafâ Beg ibn-i Yusûf Beg, Mehmed Dede ibn-i el-Hâc Dede, Mehmed bin Hasan.

107-2 Öldüğü Düşünülen Kişiyeye Karşılık Alınan Diyetin Geri Ödenmesi

Mahmiye-i Konya sükkânından bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Beper nâm kimesne meclis-i şer'de Hızır bin Mahmud mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Hızır'ın sulbi kebir oğlu olup hâzır-ı bi'l-meclis olan Süleymân nâm kimesne silki mülkünde münselik olan hânesinden firâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Karâüyük nâm havlîde vâka'a olan bağçeme gelüb gitmekle mezbûr Süleymân'ı sen katl eyledin deyü sâbıkan Karaman beglerbegisi olan Ca'fer Paşa hazretlerine beni gamz idüb hilâf-ı şer'i şerif ba'de hak beş bin akçem aldırılmış idi oğlu mezbûr gelmekle meclis-i şer'de mezbûr Hızır'ın üzerine isbât idüb yedime hüccet-i şer'iyeye alub meblağ-ı mezbûru mezkûr Hızır'dan almak sadedinde iken mâ-beynimiz muslihûn tavassut idüb bâ-salâtı müslimîn mezkûr Hızır yedinden iki bin sekiz yüz akçe alub sulh olup bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru ahz ve kabz idüb husus-ı mezbûre müte'allik da'vadan fâriğa olup min ba'de da'va ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm bir tarîkle dehi da'va ve husûmet idersem lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Abdî Çelebi bin Ahmed Çelebi, es-Seyyid İbrahîm Çelebi bin es-Seyyid Veli Çelebi, Mehmed bin Derviş ... .

108-1 Evde Hissesi Olduğunu İddia Etme

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid İbrahîm Çelebi bin es-Seyyid Mustafâ meclis-i şer'de yine mahmiye-i merkûme mahallâtından Mü'min Mahallesi sükkânından bâ'isü haze'l-kitab Yahyâ Beg ibn-i Memi Beg nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anil-merâm idüb zikr olunan mahallede vâki' hududu lediye'l-cirân ma'lum olup büyût-ı müte'addide ve mehûtayı müştemil mezbûr Yahyâ Beg mutasarrıf olduğu menzilde vâlidem Kameşâh hâtûnun babasından intikâl emmim hissesi olup ba'de vefâtühâ irsen bana intikâl eyleyüb hisse-i merkûme mülk-i mevrûsum üzere taleb iderin ile'l-an elli seneden mütecâvizdir sükût eylemişdim süâl olunub takrîri tahrir olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-sü'âl mezbûr Yahyâ Beg cevâb virüb zikr-i sabık iden menzili benim vâlidem

Fatıma hâtûn müdde‘i mezkûr es-Seyyid İbrahim Çelebi‘nin vâlidesi Kamerşâh hâtûn ile ikisi li-ebeveyn kız karındaşlar olup müvâcihesinde yigirmi seneden mütecâviz mütekil mâlikâne zabt ve tasarruf eyleyüb vefât eyledikde bi-ciheti‘l-ırsi‘ş-şer‘i bana intikâl eyledi ben-dehi es-Seyyid İbrahim Çelebi müvâcihesinde otuz beş seneden mütecâvizdir ben mâlikâne müstekil zabt ve tasarruf iderin didikde bilâ-‘özü-i şer‘i sukût idüb terk olunan da‘vanın bilâ emri-i şerif istimâ‘ı memnû‘a olmağla da‘va-yı merkûmeden mezkûr es-Seyyid İbrahim Çelebi men‘ olunub mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük mezbûr Yahyâ Beg talebiyle ketb olunub yedi tâlibe vaz‘ olunduğu vakt-i hâcette ihticâc ide hurrire fî‘l-yevmi‘s-tâsi‘ min Zî‘l-ka‘deti‘ş-şerife li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

‘Umdetü‘l-vülât Mevlânâ Mahmud Efendi, Kıdvetü‘l-kuzât Mevlânâ Hasan Efendi, Zehra‘l-kuzât Mevlânâ Abdülhalim Efendi, Mevlânâ Ahmed Efendi el-müderis, İshak Çelebi bin Abdülmûmin, Şa‘bân Beşe bin Hûvdâr, Mahmud bin Veli.

108-2 Eşkiyaların Yol Kesmesi

Bi‘l-fi‘il mirmirân-ı Karaman se‘âdetlü Mehmed Paşa besarallahü la mâ-yeşâ hazretleri livâ-i mezbûre etrafında ba‘zı eşkiyanın ve kâtâ‘i tarîkin gezdikleri sübû‘ları olmağın taraf-ı şeriflerinden huzûr-ı mezbûre mübâşir ta‘yin buyurulan Bâli Ağa ve Veli Beg ve mehter başı Mustafâ Beg mübâşeretleri ile ahz ve habs olunan Kürd Ahmed ve refîki Kayseriyeli Mûsâ nâm eşkiyaları müşarun ileyh paşa hazretleri huzûrunda ihzâr olunub eyâlet-i mezbûrede vâki‘ Bilvirân kazâsına tâbi‘ Fevtili Dinek nâm karye sükkânından el-Hâc Abdurrahman bin Yusûf nâm kimesne meclis-i mezbûrede merkûmün eşkiyalar mahzarlarında üzerlerine da‘va ve takrir-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan dokuz ay mukaddem Aydın‘dan gelirken mahmiye-i mezbûre tevâbi‘inden Lâdik nâm karye kurbunda Dokuz Hânı demekle ma‘rûf mevzi‘e geldiğimde vakt-i dahâda mezbûr Kürd Ahmed ve yedi nefer kimesne ile yoluma inüb bir siyah ‘abâyâ pençemi ve bir kara kılıcımı ve bir siyah eskarlet çakşirimi ve bir kadife kavuğumu ve bir donluğu şâlımı ve bir kemer içinde elli kat‘a riyali gürüşümü ve bir darâyı kîse ile altı yüz akçemi ve bir en‘âm-ı şerifimi ve bir mâğamdan bir sîm hatmi ve bir re‘s kıratımı ve bir şâmî eğerimi ve bir çift üzengimi ve bir evyânımı ve bir tekâsetimi cebren ahz ve ğasb etmişlerdir zikr olunan eşyâmdan hâlâ atımı ve eğerimi ve üzengimi yollarında buldum taleb iderin süâl olunsun didikde gıbbe‘s-sü‘âl ve ‘akîbü‘l-inkâr müdde‘ı mesfûr Abdurrahman‘dan da‘vasına mutâbık beyyine taleb olundukda yine

kazâ-i mezbûr Bilvirân sâkinlerinden olup ‘udûl-i müslimînden es-Seyyid Yusûf Çelebi ibn-i Muharrem ve Hasan bin Halîl nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olup fî’l-hakîka müdde‘i mezkûr Abdurrahman târîh-i kitâbdan on sene mukaddem bizim huzûrumuzda bundan akdem vefât iden Koca Beg nâm kimesnenin vârislerinden yiğirmi esedi guraşa iştirâ idüb eşkiyâ-yı merkûmenin yedlerinde olan işbu hâzır-ı bi’l-meclis bir re’s kırat mezkûr el-Hâc Abdurrahman’ın mülk-i müşterâsıdır biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde ba‘de’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı‘a olmağın müdde‘i mezkûr el-Hâc Abdurrahman zikr-i sabık iden kırâtını âhere bey‘ veya hibe ve tarîk-i şer‘iden bir tarîkle mülkünden ihrâç eylemediğüne yemîn teklîf olundukda ol-dehi ‘alâ vefkî’l-mes’ûl yemin-i billahî’l-‘azim idecek mezkûrâtı merkûm el-Hâc Abdurrahman’a def‘ ve teslim itmekçün mezbûrüne tenbih olunub mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu tahrîren fî’l-yevmi’t-tâsi‘ min şehr-i Zî’l-ka‘deti’ş-şerife li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Fahru’l-akrân Siyâvuş Ağa ibn-i Abdullah, Fahru’l-akrân ‘İbadullah bin Yusûf, Ahmed bin Mustafâ, İsmâ‘îl bin Zülfikâr, Halîl Çavuş ibn-i Mehmed, Şa‘bân Beşe ibn-i Abdullah, Fahru’l-akrân Murâd efendi.

109-1 Hıyânet Kastı İle Eve Girme

Mahmiye-i Konya mahallâtından Sarı Hasan Mahallesi sâkinelerinden Töne bint-i Arslan nâm hatun meclis-i şer‘de bâ‘isü haze’l-kitâb Mustafâ bin Abdülkerim nâm kimesne mahzarında takrir-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan bir gece mukaddem mezbûr Mustafâ nısfü’l-leyl vaktinde menzilime dâhil olup bana hıyânet kasdına karâşım gelüb yapışmak Murâd eyledikde civârımda olan müslimînden istikâse eylediğimde firâr eylemişdir süâl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-sü’âl ve ‘akîbü’l-inkâr müdde‘iyye-i merkûmeden sadak mukâline beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden ‘âcize olmağın mukaddemâ gece ile merkûme Töne’nin menziline varub dâhil olup vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şer‘i vaz‘ eylemediğine mezbûr Mustafâ’ya yemîn teklîf olundukda ol-dehi ‘ala vefkî’l-mes’ûl yemîn-i billahî’l-‘azim eyledikten sonra zeyli-i kitâbda isimleri mestûr olan mahalle-i mezbûre ahali mezkûrların her birinin hüsn-i hallerini ihbâr eyledikleri mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’l-hâdî ‘aşer min şehr-i Zilka‘detü’l-harâm li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İsmâ‘îl bin Abdullah, Mustafâ Beg ibn-i Ca‘fer.

109-2 Mütevelliden Hamam Kiralama

Eyalet-i Karaman'da vâki' medine-i Aksaray sükkânından eshâb-ı haze'l-kitâb es-Seyyid Mustafâ Çelebi ibn-i Hasan ve Derviş bin Osmân ve el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Mustafâ ibn-i Mahmud nâm kimesneler meclis-i şer'î hatır-ı lâzîmü't-tevkire gelüb her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb mahmiye-i Konya'da vâki' Karamanoğlu merhûm ve mağfûrle İbrahîm Beg tâbe serâhu 'imâreti evkâfından medine-i merkûme Aksaray'da vâki' Tîz Bazar hamamı dimekle ma'rûf olan Çifte Hamam kırk seneden berü harâbe-i müşerref olub ile'l-an cânib-i vakfa nef'ı olmayub binasından ve ferraş ve kurnelerinden şey-i kalîl kalub incik eser-i binası virgihine kâzğâni bizim cümlemiz ta'mirine taleb olduğumuzda bi'l-fi'il merhûm mezbûrun evkâfına berât-ı şerifle müteveli olan İbrahîm Beg nâm kimesne zikr olunan harabe hamamı târîh-i kitâbdan doksan sene tamamına değin her üç senede bir 'akd-i cedîd olmak üzere beher sene bin akçe icâre-i ecelî ile bize icâr eyledikde biz dehi ta'mir ve termîm eylemek üzere istihbâr ve kabul eylediğimizde vakf için 'âcilen bizim yedimizden sekiz yüz akçe alub kabz idüb zabt ve tasarruf için beynimizde minvâl-i mübîn üzeretezkire virüb nazar olundukda mûcibince canib-i şer'iden dehi temessük taleb iderüz deyü mazmûn-ı takrîr-i meşrûhalarına mutâbık müteveli-i mezkûr İbrahîm Beg'in hatt ve hatmîni haviye tezkiresini ibrâz idüb bi'l-muvâcihe feth ve kıraet olundukda husûs-ı mezbûr minvâl-i mesfûr üzere olduğu mestûr ve mukayyed olmağın ber-mûcibi tezkîre mâ-hüve'l-vâki' 'ala vukû'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu yed-i tâlibe vaz' olunduğu vakt-i hâcette ihticâc ide hurrîre fî'l-yevmi'l-'âşer min şehr-i Zilka'detü'l-harâm sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Zîdetü'l-müdekkikin ne'i-zâde Mevlânâ Mehmed Efendi, Şeyh Bayram Efendi bin Ali Dede, Ahmed Çelebi bin Çe'ânek, Osmân bin Hasan, Sinan Halîfe bin el-imâm, Satı Çelebi bin el-Hâc Hamza, Süleymân bin İlyas, Abdurrahman bin Abdî, Mehmed bin Ali ve gayruhum.

110-1 Mahalleden Çıkarılanların, Mahalleye Geri Dönmelerine İzin Verme

Mahmiye-i Konya'da vâki' makbûl bargah kuyusu hazret-i Mevlânâ Celâleddin Rûmi kıldise sırruhü'l-'azîzin civârında olan mahallesi ahalisinden Mevlânâ Abdurrahman Efendiyü'l-imâm ve Nûh Çelebi ibn-i Mehmed Hâce ve el-Hâc Hasan

bin Süleymân ve el-Hâc Turmuş bin Süleymân ve el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Ahmed ve el-Hâc Ali bin Mehmed ve veli bin Ali ve el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Sefer Ahmed bin Muzaffer nâm kimesne vesâiri meclis-i şer‘de yine mahalle-i merkûme sâkinlerinden bâ‘isü haze‘l-kitâb Berber Hasan bin Mustafâ nâm kimesne mahzarında her hiri takrîr-ikelâm ve ta‘bîr-ii ‘ani‘l-merâm idüb mezbûr Hasan‘ın emred oğulları olmağla evlerine dâima eşhâs-ı muhtelif gelüb ... fücûr üzere olduklarında bir fesâd ve şenâ‘atleri vâkı‘a olub cümlemiz mütezancer olmak ihtimali ile mezbûrun mahallemizden ihrâç olunmasın taleb idüb hüccet tahrîr ettirdiğimizde ol-dehi menzilden çıkub âher mahalleye nakl eylemişdi el-hâlite haza mezbûr Hasan ve oğulları vech-i meşrûh üzere a‘mâl-i fâsideden her biri fâriğa olub el-an hün-i hal üzere olmağın mezbûr Hasan ve oğulları gelüb mahalle-i merkûmede vâki‘ kadîmden sâkin olageldikleri mülk menzillerinde sâkin ve mütemekkin olsunlar min ba‘de nizâ‘ımız kalmadı didiklerinde gıbbe‘t-tasdik el-vicâhi mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘l-‘âşer min şehr-i Zilka‘detü‘l-harâm sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Hasan Beşe ibn-i Abdullah, Mehmed bin İbrahîm, Nasûh bin Mehmed, Mustafâ bin Turak, İbrahîm bin Hasan ve gayruhum.

110-2 Hâmileliğin Kimden Olduğunu Sorgulama

Mahmiye-i Konya‘da hâlâ şehr subaşısı olan Abdullah Beg bin Abdülmennan meclis-i şer‘i hatır-ı lâzimü‘t-tevkirde mahmiye-i mezbûre mahallâtından Akbaş mahallesinde sâkine olan Halime bint-i Muharrem nâm hatun ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûre Halime zevci Ali‘nin ğaybında hâmile olmuşdur deyü istimâ‘ı olundu süâl olunması matlûbumdur didikde gıbbe‘s-sü‘âl mezbûre Halime cevâbında hamlim zevcem gâibü ‘ani‘l-meclis Ali nâm kimesneden olub hâlâ dokuzuncu ider ehâli-i mahalle-i mezbûreden keyfiyet-i hâlim istihbâr olunsun didikde mahalle-i mesfûre ehâlisinden hâzirûn-ı bi‘l-meclis olan Mustafâ Halîfe ibn-i Ahmed ve el-Hâc Ahmed bin Abdülkerim ve Mehmed bin Ali ve Ahmed bin Hüseyin ve Halîl bin el-Hâc Muslî ve Mustafâ bin İsmâ‘îl nâm kimesnelerden istihbâr olundukda her biri Halime‘nin hüsn-i halini haber virmeğın vâki‘ül-hâl ketb olundu tahriren fî‘l-yevmi‘l-‘âşer min şehr-i Zî‘l-ka‘deti‘ş-şerife sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Hasan bin Derviş, Mehmed Beg bin Mahmud, el-Hâc Abdurrahman bin Yusûf , Mahmud bin Veli, Şa‘bân bin Abdullah ve gayruhum.

110-3 Bağ Satışı İle İlgili Sonradan Çıkan Anlaşmazlık

Mahmiye-i Konya tevâbi'inden Gödene nâm karyede sâkine Âişe bint-i Veli nâm hâtûn muhfel-i kazâda Mehmed bin Mustafâ nâm kimesne mahzarında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede Şeyh 'Alimân Mahallesiinde vâki' iki tarafı el-Hâc Sâtı bağına bir tarafı Abdî Beşe tarlasına ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub iki tahta bağ ve üç bâb oda ve bir mikdâr arsa-i hâliyyeyi müştamil olan bağ mülk-i 'azm iken mezbûr Mehmed vâzi'ül-yed olub tasarruf ider kasr-ı yed olunub bana teslim olunmasın taleb iderin süâl olunsun didikde gıbbe's-sü'âl mezbûr Mehmed cevâbında fî'l-vâki' zikr olunan bağ müdde'ıyye-i mezbûre Âişe'nin mülkü olub lakin bana bin elli akçeye bey' idüb kabz-ı semen ve teslim ve bey' eylemiştir hâlâ mülkiyet üzere tasarruf iderin bu mazmunu üzere yedimde hüccet-i şer'ıye dehi vardır deyüb bin otuz dört Cemaziye'l-evveli Evâhiri tarihiyle müverrih ve tarihi mezbûrede mahmiye-i merkûme Konya mahkemesinde sâbıkan nâibü's-şer'ı olan Feyzullah Efendi hatmi ile mahtûm ve mazmunu takrîrine muvâfık ve mefhûy müdde'asını nâtak meclis-i şer'ıye ibrâz idüb feth ve kıraet olundukda mezbûre Âişe mazmun-ı hüccet-i mersûmeyi inkâr ile mukâbele eylemeğın merkûm Mehmed'den hüccet-i mezkûreye beyyine taleb olundukda zeylinde esâmisi mestûr olan şuhûd-ı meclisden Mehmed bin el-Hâc İsmâ'il ve Mahmud bin Ramazân nâm kimesneler li-eceli's-şehade meclis-i şer'ahâzirân olub fî'l-hakika merkume Âişe bağ-ı mahdûd-ı merkûmu mezbûr Mehmed'den üç bin akçeye bey'i kat'i ile idüb kabz ve semen ve teslim ve bey' eyledi hâlâ bağ-ı mezkûr merkûm Mehmed'in mülk-i müştêrâsıdır ve yedindeki hüccet mübâyi'a-ı mezbûre Âişe'nin müvâcihesinde bizim huzûrumuzda ketb olunmuştur bu hususa şahidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'ıye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabulde vâkı'a olmağın mezbûre Âişe buvech-i mu'ârızadan men-'i birle mâ-vak'a ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî 'aşer min Zî'l-ka'deti's-şerife sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ali bin Osmân, Ahmed bin ..., Mahmud bin Veli, Şa'bân bin Abdullah, Sefer bin Resül ve gayruhum.

111-1 Suğla Hassı Gelirinin Bir Kısımının Borca Karşılık Verilmesi Da'vâsı

Hüccet-i Mevlânâ Mustafâ Efendi Beg ibn-i Mahlâhî

Mahmiye-i Konya sahrâsında vâki‘ hâs-ı hümâyûndan Suğla Hâsı kurâsından ‘Âdillî nâm karyeden Berî Çelebi ibn-i Sefer Ağa meclis-i şer‘de mahmiye-i Konya sükkânından olan bâ‘isü haze‘l-kitâb Mevlânâ Mustafâ Efendi ibn-i Hüseyin Çelebi mahzarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb işbu sene-i mübârekde karye-i merkûmede hâsıl olub cânib-i mîriye ‘âid olan mahsûlü hâs-ı mezbûre voyvodası olan Mahmud Ağa mukaddemâ maktû‘an virdiği beş yüz on keyl gallenin üç yüz keyl buğdayın mezbûr Mahmud Ağa mezkûr Mustafâ Efendi‘ye olan deynim mukâbelesinde edâ ve teslîm eylesin deyü havâle eyledikde ben dehi zikr olunan buğdayın iki yüz beş keylini kendüye teslîm eyledikten sonra asitâne-i sa‘âdet tarafından emr-i şerîf ile bâkîkûlu Hızır Beg gelüb zikr olunan galleyi bi‘t-temâm bana tazmîn ittirüb yedimden mîri için ahz ve kabz eyledi be dehi mukaddem vech-i meşrûh üzere mezkûr Mustafâ Efendi‘ye teslîm eylediğim buğdayı taleb iderin su‘âl olunsun didikde gıbbe‘s-su‘âl cevâb virüb voyvoda-i mümâ ileyh Mahmud Ağa zimmetinde yedimde olan hüccet-i şer‘iye mûcibince üç yüz ‘aded gurus hakkım olmağın mukâbelesinde merkûm Berî Çelebi zimmetinde olan galleden üç yüz keyl buğdayı cümlemiz huzûrunda bana havâle-i şer‘iye eyledikten sonra iki yüz beş keylini bana teslîm eyledi mâ‘adâsı zimmetinde bâkî kaldı didikde mezkûr Berî Çelebi dehi husûs-ı mezbûr minvâl-i mesfûr üzere olduğuna mukırr ve mu‘teref olmağın mezkûr Berî Çelebi minvâl-i mu‘ayyen üzere mezkûr Mustafâ Efendi‘den buğday talebinden men‘-i birle mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘-s-sâmin min Zi‘l-ka‘deti‘ş-şerîfe sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Fahru‘l-kuzât mevlânâ İsmâ‘îl Efendi, Zehrü‘l-müderrişin mevlânâ İbrahîm Efendi, fahru‘l-a‘yân Yusûf Ağa, kıdvetü‘l-akrân Mehmed Ağa, Ali bin Abdullah, Mahmud bin Veli, Halîl bin Nûh .

111-2 Darb Da‘vâsı

Vilâyet-i Rûm ilinde Yanya kazâsından Hüseyin bin Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatîr-ı lâzimü‘t-tevkîrde mahmiye-i Konya mahallâtından Hocacihân Mahallesi‘nde sâkin bâ‘isü‘l-kitâb Receb bin Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîhi kitâbdan bir gün mukaddem bir re‘s tûrî atımla mahmiye-i mezbûreye tâbi‘ Sille nâm karyeden mahalle-i mezbûreye geldiğimde mezbûr Receb yoluma gelüb beni ve atımı toyka ile darb idüb atım elimden firâr itmekle üzerinde mevcûd olan bir sîm kürde ve bir sîm hançer ve bir kalkân ve bir sîm gaddâre

ve bir beyâz ihrâm ve bir sîm sablı balta ve bir sırmalı şemvârî eğer ve bir çift üzengî ve bir evyân eşyâlarımından ancak mahalle-i mezbûre içinde bir sîm kürde ile bir sîm hançerimi bulub hâlâ sâirin taleb iderim su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'ıyye-i merkûm Hüseyin'den müdde'âsına mübeyyine beyyine taleb olundukda ikâmet-i beyyineden izhâr-ı 'acız idüb istihlâf itmeğin mezbûr Receb'e zikr olunan eşyalarını hafıyyeten ahz itmeyüb ve toyka ile darb itmediğine yemîn teklîf olundukda ol-dâhî 'alâ vefki'l-mes'ûl yemîn-i billahi'l-'aliyyi'l-'azîm idecek mesfûr Hüseyin bî-vech-i mu'ârızadan men-'i birle mâ-vak'a bi'taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yemi's-sâlis 'aşer min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Yetî dede bin Mehmed, Mustafâ bin Îsâ, el-Hâc Dervîş bin Abdulmennan, Halîl bin Abdussamed, Seyyid kâdı el-mübâşir ve gayruhum mine'l-hısâr.

111-3 Mîrâs Da'vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden Muslî'nin sulbi kebir oğlu Yusûf nâm kimesne meclis-i şer' de karındaşı bâ'isü haze'l-kitâb Receb ve Mehmed nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb babamız müteveffâ-yı mezbûr Muslî'nin muhalefâtından mahmiye-i merkûme hâricinde Altûnapâ nâm mevzi'de vâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olan bağ-ı harâbesinden mâ'adâ menkûlât ve 'akârâtı 'ala mâ farzu'l-lahi te'âlâ mukaddemâ beynimizde iktisâm idüb her birimize isâbet iden hisselerimizi ahz ve kabz idüb biri birimizin zimmetini ibrâ ve iskât eyledik ve zikr olunan bâğ-ı harâbesini dehi min ba' de beynimizde iktisâm eyleyecek olduk bâkî da'vâ ve nizâ'ımız ve hak ve 'alâkamız kalmadı didiklerinde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yemi's-sâlis 'aşer min Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Bekir Dede bin 'Askâşe, minlâ Abdî bin el-Hâc Mehmed, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mehmed, Mustafâ bin el-Hâc Mehmed, Hasan bin Ömer.

112-1 Vakfdan Alınacak Galle

Hüccet-i Ferhûniye'nin 'akkâsından olan kimesnenindir

Mahrûse-i Mısr dâru'n-nasr mahallâtından Kaysûniye Mahallesi sükkânından olub Karaperçek zâde dimekle şehîr-i fahru'l-akrân ...câbi ibn-i Mustafâ Çavuş tarafından husûs-ı âtiyyü'l-beyânı da'vâ ve taleb ve ahz ve kabza ve kendüye îsâle vekîl olub Dervîş Ali bin Mehmed ve Mustafâ bin Şa'bân nâm kimesneler şehâdetleriyle

hasm-ı şer'î câhid mahzarında vech-i mu'teber-i mer'î üzere vekâleti sâbite olan Nasrullah Çelebi ibn-i Yahyâ Beg meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde mahmiye-i merkûmede vâki' merhûm Ferhûniye vakfına evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere bi'l-fi'il mütevellîye olan Nisâ Hâtûn ibnite Mehmed tarafından dehi kazıyye-i atiyetü'z-zikre vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Mustafâ Çelebi Şa'bân ve İbrahîm Çelebi ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan merkûme Nisâ'nın sadri oğlu Mehmed Çelebi bin el-Hâc Şa'bân mahzarında bi'l-vekâle üzerine takrîr-i da'vâ idüb müvekkilem mezbûr Mehmed Çelebi vâkife-i merkûmenin mu'tekî evlâdından olub evkâfı kurâsından beher sene müctemi' olan galleyi şart-ı vâkîf muktezâsınca evlâd-ı 'ıtkâ ile cüz-i hânlarâ 'ale's-seviye taksîm ve teslîm iderler iken müvekkile-i mezbûr Mehmed Çelebi on seneden mütecâvizdir ki mahrûse-i mezkûre Mısırdâ sâkin olub yedinde hâzır olmamağla zikr olunan galleden mütevellîye-i merkûme hissesine virmeyüb şart-ı vâkîfında cüzhânları tebe-i vâkîfiye varub cüz-i şerîf tilâvet eylediklerinde evlâd-ı 'atekâdan olub galleden hisse alanlar türbede ol-meclisde du'âyâ hâzır olalar kendiler hâzır olmak mümkün olmaz ise vekîl ve kâimmakâmları hâzır olalar deyü şart olunmuşdur ..seneye gelince müvekkile-i mezbûr tarafından vekâleten ben meclis-i mezkûrda ben hâzır olur idim lakin .müvekkilemin hissesini mütevellîye-i merkûme virmeyüb zimmetinde bâkî kalmağın hâlâ vekâletim hasebiyle her gidişte hissesini ve ba'de'l-yevm re's senede galle tevzi' olundukda hissesini bana alıvirilmek taleb iderin su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mütevellîye-i merkûmenin vekîli mezkûr Mehmed Çelebi cevâb virüb müdde'i mezbûr Karapürçük zâde Mehmed Çelebi vâkife-i merkûmenin 'atekâsı evlâdından olduğu benim ve müvekkilemin ma'lûmumuz olmadığı ecilden bu ana gelince galle-i vakfdan hisse virilmişdir dimeğın vekîl-i mesfûr Nasrullah Çelebiden sadak mukâline beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden ve şekât-i muvahhidînden Ebû Bekir Çelebi Mehmed Çelebi ve Ali Dede ibn-i Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-hakîka müvekkile-i mezkûr Karapürçük zâde Mehmed Çelebi merhûme-i merkûme Ferhûniyye'nin 'atekâsı evlâdındandır ... ve ecdâdı hisse-i 'atekâyâ mutasarrıf olagelmıştır bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîli's-şer'î ve't-tahlîki'l-'âdî şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a oldukdan sonra merhûme-i merkûmenin evkâfından hâsıl olan mahsûlden beher sene evlâd-ı 'atekâyâ tevzî' olunacak galleden müvekkile-i

mezbûr Karapürçük zâde Mehmed Çelebi üzerine edâsı lâzım gelen hizmetini vekîl-i mesfûr Nasrullah Çelebi vekâleti hasebiyle edâ eyledikten sonra re's senede mezbûr Mehmed Çelebi'ye 'âid olan hissesini vekîl-i mesfûr Nasrullah Çelebi'ye edâ ve teslim için vekîl-i diğerk merkûm Mehmed Çelebi'ye tenbih-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi'taleb ketb olundu hurrire fi'l-yemi's-sânî min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Zîdetü'l-müdekkikîn müftî zâde mevlânâ Mehmed Efendi hazretleri, mevlânâ Ahmed Efendi el-müderriş, Hasan Beg bin Abdalbâkî, Hasan bin Abdullah, Halîl bin Abdullah.

112-2 Mülk Satışı (Bağ ve Arsa)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Ulurmak Mahallesi'nde sâkin Îsâ bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed bin Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Gürden nâm mevzi'de vâki' bir tarafı Yemûtî oğlu Ahmed Ağa mülküne ve bir tarafı pâbûtçu usta Ali mülküne ve tarafeyni nehr-i cârî ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan altı tahta bağı ve tahmînen buçuk dönüm mikdârî 'arsa-i hâliye merkûm Mehmed'e yüz esedî guraşa bey-'i bât-ı kat'i ile bey' idüb kabz-ı semen ma'dûr ve teslim-i meb'-i mahdûd eyledim zikr olunan bağ ve 'arsa-i hâliye mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde bâğ-ı mezbûr Îsâ'nın vech-i meşrûh üzere cârî ve sâdır olan ikrârını müşterî-yi merkûm Mehmed bi'l-müvâcihe tasdîk itdîkden sonra mâ-hüve'l-vâki' bi't-aleb ketb olundu hurrire fi'l-yemi's-sânî 'aşer min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hasan Beg ibn-i Abâz, Hüseyin Çelebi ibn-i Hızır, Mustafâ bin Selman, el-Hâc Abdî bin Şeyh İsmâ'îl, Mehmed bin Mehmed, Hızır bin Abdî, Mehmed bin Abdî.

113-1 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Raziye bint-i Hasan nâm hâtûn meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Ali bin Yusûf nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Karaüyük dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' bir tarafı Veli Beşe mülkü ve bir tarafı Ali mülkü ve bir tarafı mukâber-i müslimîn ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan tahmînen dört dönüm arz-ı hâliyemî mezbûr Ali'ye râic-i fi'l-vakt üç bin akçeye bey-'i bât-ı sahîh-i

şer'i ile bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Ali yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikrî sabık iden arz-ı hâliye cemi' tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûr Ali'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde hakka-i merkûmenin vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırrılı'l-mezkûr Ali vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk itmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin 'aşer min Zî'l-ka'de'l-harâm sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Efendi el-müderriş, Mehmed Beşe bin el-Hâc Abdî, Abdurrahman Çelebi bin Abdurrahman Çelebi, İbrahîm Çelebi bin Muslî, Sefer Çelebi bin Mehmed Efendi, Osmân bin Mustafâ, Hasan Çelebi bin Mustafâ Beg, Mustafâ bin el-Hâc Mustafâ ve gayruhum.

113-2 Mülk Satışı (Bağ)

İkrâr-ı İbrahîm Me'a Ömer

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden İbrahîm bin Receb nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Ömer bin Veli mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Eminos dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' bir tarafı mezbûr Ömer mülkü ve bir tarafı Nasrullah mülkü ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ mülkü ve bir tarafı cârî ile mahdûd olub silki mülkümde münselik eşcâr-ı müsmere ve gayri müsmere müştemil olan bir tahta bağımı târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem mezbûr Ömer'e râic-i fî'l-vakt altı bin yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ cemi' tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûr Ömer'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe't-tasdik el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Zî'l-ka'deti'l-harâm sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mustafâ bin Budâk, Emrullah bin Îsâ, Mehmed bin Tûrhân, el-Hâc İbrahîm bin el-Hâc Mehmed, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Mustafâ ve gayruhum.

113-3 Tîmâr Mahsûlüne Karışılması Hakkındaki Da'vâ

Anamur kazâsında sâkin Hasan Beg ibn-i Yusûf nâm kimesne tarafından Se'id bin İbrahîm husûsu atiyü'l beyânı da'vâ ve taleb ve ahz ve kabza ve kendüye îsâle vekîl

olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâlet-i sâbite olan Ömer Beg ibn-i Osmân mahfil kazâda Mahmud Beg ibn-i Ahmed mahzarında üzerine vekâleten ve asâleten da'vâ idüb İç-il sancağından Ermânek kazâsına tâbi' Melûmî nâm karye ve gayriden yedi bin dokuz yüz altmış dört akçe tîmâra mutasarrıf müvekkilim Hasan Beg ile ikimizin müşterek olub mutasarrıf iken mezbûr Mahmud Beg iki seneden beri hâsıl olan mahsûlümüzü fuzûlen karye-i mezbûr re'âyâlarımızdan ahz ve kabz itmişdir hâlâ vekâleten ve asâleten taleb iderin didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'î mezbûrûn da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ikâmet-i beyyineden izhâr-ı 'acz aldırub istimplâk itmek mezbûr Mahmud Beg zıkr olunan tîmârdan iki seneden beri hâsıl olan mahsûllerini fuzûlen ahz ve kabz itmedüğüne yemîn teklîf olundukda olâdâhî 'ala vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahi'l-'ale'l-'azîm idecek mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî 17 min Zi'l-ka'de sene 1054.

Ebû Bekir bin ..., Ali Çelebi bin Veli, Mustafâ bin İbrahîm, es-Seyyid Bekir bin Abdülmennan ve gayruhümü'l-huzzar.

114-1 Şehir Subaşılarının Şirb-i Hamr Suçlaması İle İlgili Da'vâ

Mahmiye-i Konya'da ber vech-i iştirâk subaşıları olan Abdullah Beg ve Muslî Beg meclis-i şer'de mahalle-i Cedîde sâkinlerinden bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında her biri takrîr-i kelâm idüb mukaddemâ mezbûr Mehmed min ba'de şirb-i hamr idersem zevcem Fatıma bint-i Sinan nâm hâtûn benden mutleka olsun deyü şart idüb deyü ba'dehü şirb-i hamr eyleyüb merkûme kendîden mutleka olmağıla beyinlerinde mufâreket vâkı' oldukdan sonra hâlâ yine zevciyet üzere tasarrufunda olduğu şâyi'dir su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûr Mehmed husûs-ı mezbûrun asîlî ve hakîkati yokdur bana isnâd ve eshâb-ı aġrâz cevâbıdır deyü bi'l-külliyeye inkâr itmeġin merkûmân subaşılardan kazıyye-i merkûmeye beyyineleri olmaduġu ecilden husûs-ı mezkûr minvâl-i mesfûr üzere olmadıġına mezbûr Mehmed'e yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'ale'l-vefkî'l-me'ûl yemîn-i billahi'l-'azîm eyledikten sonra mezbûr Mehmed ve zevcesi merkûmenin keyfiyet-i halleri işbu hâzirûn-ı bi'l-meclis olan ahâli-i mahalle-i merkûmeden istihbâr olundukda el-Hâc Mehmed bin Mustafâ ve Mehmed bin Yusûf ve Ali bin Hasan ve Mehmed bin Sefer ve Abdurrahman bin Yârdem nâm kimesneler hâzirûn olub mezbûr Mehmed ve zevcesi Fatıma'nın ile'l-an hilâf-ı şer'a vazî'lerin görmedik her biri diyânet ve isti'ânet ve hüsn-i hâl üzerelerdir deyü 'ala tarîkü's-şehâde

haber virüb ve husûs-ı mezbûr eshâb-ı ağrâz cevâbıdır aslî ve hakîkati yok isnâddır didiklerinde min ba'de mezkûr Mehmed vech-i meşrûh üzere mu'ârizadan mezkûrân subaşılar men-'i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışriyn min Zî'l-ka'deti'l-harâm sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Selman bin Halîl , Halîl bin Nûh , Mustafâ bin Mûsâ, Mehmed bin İbrahîm ve gayruhum.

114-2 Muhâla'a

Hüccet-i Muhâla'a Mehmed Beg

Mahmiye-i Konya mahallâtından İç-kal'a Mahallesi sâkinelerinden Fatıma bint-i Ömer nâm hâtûn meclis-i şer'i şerifde zevci olan bâ'isü hâze'l-kitâb Mehmed Beg ibn-i Muslî nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb zevcem Mehmed Beg ile beynimizde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan sekiz bin akçe mehr-i müeccelimden ve nafaka-i 'iddetimden ve hâkimü'ŝ-şer'a takdîr ittirdiğim nafakamdan zevciyete müte'allik olan cemi' da'vamdan fâriğa olub zimmetini ibrâ eylediğimde ol-dehi benim ile muhâla'a ve kat'i 'alâka eyledi deyüb husus-ı mezbûreden ahd-i hümâ âherin zimmetini ibrâ eylemeğin mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb ve sebt olunub yed-i tâlibe vaz' olunduğu vakt-i hâcette ihticâc ide hurrîre fî'l-yevmi'r-hâmis ve'l-ışriyn min Zî'l-ka'deti'l-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Muslî Beg ibn-i Mehmed, Mustafâ Beg ibn-i Hâcî Halîfe, Hâcî bin Dervîş, Şa'bân Beşe çukadâr ve gayruhum.

114-3 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Aligâv Sultân Mahallesi sükkânından Dervîş Mahmud bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde bâ'isetü hâze'l-kitâb Hânî bint-i Abdî Çelebi nâm hâtûn tarafından tasdîk-i atiyü'l-beyâna vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Mustafâ Beg ibn-i Ahmed Beg mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Hocacihân nâm mevzi'de vâki' bir tarafı Salih Hâce oğulları mülkleri ve bir tarafı İbrahîm Çelebi mülkü ve bir tarafı mrkûme Hânî mülkü ve bir tarafı nehr-i cârî ile mahdûd olub silki mülkümde münselik eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyî müştemil olan üç buçuk tahta bağımyı merkûme Hânî'ye târîh-i kitâbdan otuz gün mukaddem râic-

i fî'l-vakt dört bin beş yüz akçe ve 'adedî nâ-ma'lûm bir kabza nelevse bey-'î bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûru merkûme Hânî yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-î sabık iden bağ cemi' tevâbi'yle hîn-i 'akdden merkûme Hânî'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mukırr-ı merkûm Derviş Mahmud'un vech-i muharrer üzere cârî olan ikrârını vekîl-i mezbûr Mustafâ Beg vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk itmeğın mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-'ışriyn min Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Derviş Ali bin Yakub, Şeyh Mehmed Çelebi ibn-i Veled Efendi, Derviş Mehmed bin Ramazân, Muharrem Çelebi bin Ali, Ali Çelebi ibn-i el-Hâc Âsâ, Mustafâ Çelebi ibn-i el-Hâc Ahmed, Süleymân bin Halîl , Mahmud bin Veli, Nasûh bin Mehmed.

115-1 Konya'da Kışlayacak Develerin Masraflarının Karşılanması

Mahmiye-i Konya ahâlisi taraflarından kethüdâları ve husûs-ı âtiyyü'l-beyânı ikrâra vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc Ulaş bin Hüseyin ve Bâzâr bâşı el-Hâc Ahmed ibn-i el-Hâc Mustafâ ve el-Hâc İsmâ'îl bin Osmân Halîfe ve Mahmud Halîfe ibn-i Mehmed ve zimmîler kethüdâları Kürd ve Yâsef vesâir cem-i gafîr ve cem-'i kesîr bâsruhüm meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde bi'l-fi'îl hazîne-i Karaman defterdârı olub ber vech-i arpalık Akşehir sancağına mutasarrıf olan zü'l-kadri'l-etem ve'l-fahru'l-esem Murâd Beg dâme 'ızzihü hazretleri mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mukaddemâ defterdâr-ı müşârun ileyh hazretlerine hitâben vârid olan emr-i şerîf mûcibince mahmiye-i merkûme Konya'da kışlaması lâzım gelen on altı katâr mîrî develerin yüz altmış beş günde ber mûcib-i emr-i 'âlî nafakaları için iki bin beş yüz altmış keyl-i İstanbûlî arpanın her bir keyli on ikişer akçeden otuz bin yedi yüz yigirmi akçe ve yine iki bin beş yüz altmış kantâr samanın her bir kantârı altışar akçeden on beş bin üç yüz altmış akçe ki cem'an kırk altı bin seksen akçeyi defterdâr-ı müşârun ileyh Murâd Beg'in yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyleyüb min ba'de zikr olunan arpa ve saman mühimmât-ı merkûme için kabzına me'mûr oluna edâ ve teslîm eylemek zimmetimize lâzımdır bâkî bir akçe ve bir habbe kalmadı didiklerinde mâ-vak'a gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâilî min Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi, zehra'l-muharrir Mustafâ Çelebi rûznâme, Mustafâ Beg ibn-i Mehmed, Receb Beg ibn-i Îsâ, İsmâ'îl ibn-i Ali.

115-2 Barutun Konya'dan Develerle Nakli

Bi'l-fi'îl hazîne-i Karaman defterdârı olan Murâd Efendi husûs-ı âtiyyü'l-beyânı tasdîka vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan fahru'l-kuzât Ali Efendi ibn-i Mahmud nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde bundan akdem taraf-ı saltanat-ı 'aliyyeden mahmiye-i Konya'ya gelen mîrî develerin üzerlerine ser-nefer Mehmed Beg ibn-i Ali ve Seyyid Beg ibn-i Himmet nâm kimesneler mahzarlarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb hâlâ sene-i mezbûrede taraf-ı mîrî için fermân olduğu üzere barut-ı siyâhî cem' ve tahsîl ve dergîse ve harc-ı lâzimesi ile tekemmül idüb mu'accelen develere tahmîl ve asitâne-i sa'âdetime irsâl eylesiz deyü emr-i şerîf vârid olmağla imtisâle'l-emri'l-'âlî müvekkil-i mezbûr Murâd Efendi mahmiye-i mezbûreden Üsküdâr iskelesine değîn me'an varmağçün yüz seksen re's develere bin dört yüz kırk kîse ve yüz seksen çift ğırâr ve yüz seksen çift urğân ve dört yüz keçeleri ile her bir re's deve yükü yüz seksener vukıyye barut olmak üzere ki cem'an otuz iki bin vukıyye bârut-ı siyâhî zikr olunan develere tahmîl idüb mezbûrân ser-nefer Mehmed Beg ve Ali Beg mahmiye-i merkûmeden iskele-i mezbûreye irsâl itmekçün kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya te'ahhüd eylemişlerdir hâlâ vekâletim hasebiyle mezkûrâna su'âl olunub ikrârları tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl merkûmân Mehmed Beg ve Ali Beg cevâblarında fi'l-hakîka zikr-i sabık iden develere tahmîl idüb her re's devenin yükü yüz seksen vukıyye barut olmak üzere ki cem'an otuz iki bin vukıyye barut-ı siyâhî mahmiye-i mezkûre Konya'dan Üsküdar iskelesine değîn me'an varmağa her birimiz kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya te'ahhüt eylemişlerdir deyü ikrâr ve i'tirâf eylediklerinde vekîl-i mesfûr Ali Efendi tasdîk itmeğîn mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Zilhıcceti's-şerîfe li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-akrân Ahmed Ağa dizdâr-ı Konya, fahru'l-akrân Mustafâ Beg kethüdâ-i kâ'a-i Konya, fahru'l-akrân Zülfikâr Beg ibn-i Abdullah, Dilâver Beg ibn-i Abdullah, fahru'l-akrân Receb Beg, el-Hâc Veli bin Dede, Halîl bin Nûh , Şa'bân Beşe çûkadâr ve gayruhum.

116-1 Mîrâs Da‘vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Aksinle Mahallesi'nde sâkin Fâhru'l-müderrişin Ahmed Efendi ve Hasan Efendi ibn-i el-Hâc Ali nâm kimesneler mahfil kazâda bâ'isü'l-kitâb Ali bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ali'nin bundan akdem vefât iden karındaşı Hasan nâm kimesne zimmetinde babamız merhûm el-Hâc Ali'nin ..yân behâsından beş bin akçe hakkı olub hâlâ verâsetimiz hasebiyle meblağ-ı mezbûru müteveffâ-yı mersûm Ali'nin muhalledefâtından olub 'inde'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûmi'l-hudûd mülk bağ ve menzili tetminden taleb ideriz su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Ali cevâbında zikr olunan bağ ve menzil karındaşım müteveffâ-yı mezbûr Hasan'ın olmayub karındaşım vefâtından sonra vâlidem mezbûre Müslime bint-i Yusûf nâm hâtûn beş sene mutasarrıfa olub ba'de vefâtühü müteveffât olan vâlidem mezbûre Müslime'den irs-i şer'ile bana intikâl eylemiş mülkündür deyü def'ile mukâbele idecek def-i mezbûru mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Hüdâvirdi bin Derviş ve Ali bin el-Hâc ... nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub fî'l-hakîka zikr-i sabık iden bağ ve menzil müteveffâ-yı mezbûr Hasan'ın mülkü olmayub ba'de vefâtühü müteveffât olan vâlidesi mezbûre Müslime nâm hâtûndan irs-i şer'ile intikâl itmiş mülküdür biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'ie eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şâhidân-ı mezkûrânın şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olıcak mezkûrân Ahmed Efendi ve Hasan Efendi bî-vech-i mu'ârıdan men' olunub mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrir e fî'l-yevmi's-sânî min şehr-i Zilhıcceti'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc bin Derviş, Mahmud Çelebi ibn-i Abdülmennan, Halîl bin Nûh , Süleymân bin Abdussamed, Mehmed bin 'Ibâd, Mahmud bin Derviş, receb bin Halîl , Mustafâ bin Süleymân, Receb bin Hasan, Mehmed bin Ali, Ahmed bin Mehmed, Halîl bin Abdullah, Şa'bân beşe çukadâr ve gayruhum.

116-2 Hibe (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Mihmandar mahallesi sâkinelerinden 'Aynî bint-i Mehmed Çavuş nâm hâtûn tarafından hibe-i âtiyyü'l-beyânı ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'ie ile 'ârifân olan el-Hâc İsmâ'îl bin Lutfi Çavuş ve el-Hâc Rızvan bin Abdullah şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan sadrî oğlu Hüseyin

Çelebi bin Yahyâ Beg meclis-i şer‘de merkûmenin diğeri sadrî oğlu bâ‘isü haze‘l-kitâb Nasrullah Beg ibn-i Yahyâ Beg mahzarında bi‘l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb yine mahmiye-i merkûme mahallâtından Biremânî mahallesinde vâki‘ tarafeyni Meryem hâtûn mülkü ve bir tarafı merkûme ‘Aynî mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub buyût-ı müte‘addide ve mahûtayı müştemil olan menzil vâlidemiz merkûme Aynî’nin mülkü olmağın zikr olunan menzilin bir bâb oda ve bir kıt‘a hayatını mülkünden ifrâz idüb ba‘de‘t-tahliyeti’ş-şer‘iyye oğlu mezbûr Nasrullah Beg’e hibe-i sahîha-i şer‘iye ile hibe ve temlik ve teslim eyledikde ol-dehi meclis-i hibede alub ve kabz eyledi zikr olunan oda ve hayat hın-i hibeden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûr Nasrullah Beg’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-tasdîk el-vicâhî li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi’s-sâbi‘ min şehr-i Zilhıcceti’ş-şerîfe sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Selman Çelebi bin Mehmed Hacı, Derviş Halîfe bin Emrullah, Nasrullah Çelebi bin Evse Salim, Halîl bin Nûh , Pir Ahmed bin Mehmed.

116-3 Mülk Satışı (Ev)

İkrâr-ı Nasrullah Beg karındaşı Hüseyin Çelebi

Budur ki mahmiye-i Konya mahallâtından Mihmandar mahallesi sükkânından olub bundan akdem vefât iden merhûm Yahyâ beg’in sulbi oğlu Nasrullah Beg meclis-i şer‘de karındaşı bâ‘isü haze‘l-kitâb Hüseyin Çelebi mahzarında ikrâr-ı tu‘râ kılub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı karındaşım Ahmed mülkü ve tarafeyni müşteri-i mezkûr karındaşım Hüseyin Çelebi mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile olub babam müteveffâ-yı mezbûrdan bi-ciheti‘l-irsi’s-şer‘i bana intikâl idüb mülk-i mevrûsum olan bir örtmemi ve bir kıt‘a hayatı ve bir su kuyusu ve bir belûd-ı etmâhırı ile karındaşım mezkûr Hüseyin Çelebi’ye nakd râic-i fî‘l-vakt iki bin beş yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Hüseyin Çelebi yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil hîn-i ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-tasdîk el-vicâhî li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâilî min şehr-i Zilhıccetü sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc İsmâ'îl bin Lütfi Çavuş, Nasrullah Çelebi bin Evse Salim, el-Hâc Rızvan bin Abdullah, Pir Ahmed bin Mehmed, Mahmud bin Veli, Hızır bin Derviş, Halîl bin Nûh .

117-1 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mi'mar Gevlek Mahallesi sükkânından Ali Beg bin Mahmud meclis-i şer' de bâ'isü hâze'l-kitâb Ahmed Beşe bin Mustafâ nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb yine mahalle-i mezbûrede tarafeyni müşerri-i merkûm Ahmed Beşe mülkü ve bir tarafı Dellâl Ömer mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd silki mülkümde münselik olan iki göz hâne ve bir tâbhâne ve bir mikdâr hayatı müştemil mezbûr Ahmed Beşe'ye yigirmi riyalî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Ahmed Beşe yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikri sabık iden iki göz hâne ve bir tâbhâne ve bir mikdâr hayat mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mukırr-ı merkûmun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârın ol-makûle el-mezkûr Ahmed vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Zilhıcceti's-şerîfe li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin İldin, Abdulhay bin Abdî, Muslî bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Mustafâ.

117-2 Ak Mescide İmam Ataması

Mahmiye-i Konya mahallâtından Şemse'd-dîn mahallesinde vâki' Ak mescid dimekle ma'rûf mescid-i şerîfde yevmi bir akçe vazife ile imam olan Mehmed Halîfe mukaddemâ vefât itmeğın yerine bâ'isü haze'l-kitâb Habnî fekih ibn-i Hızır nâm kimesne her vecihle lâyıq ve müstehak olmağın tevcîh olundukda ol-dehi imâmet-i merkûmeyi ve vazîfe-i mezkûre ile mezbûr Habnî fakîh kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüt ve iltizâm itmekle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olunub yed-i tâlibe vaz' olunduğu ba'de'l-yevm zikr olunan mescid-i şerîfde imâm olub hidmet-i lâzimesini mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra vazîfe-i mezbûreye mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve sa'âdetlü pâdişâh-u 'âlem penâh ve zale'l-lehü hazretlerinin devâm-ı

‘ömr ve devlet-i ebediyyûnları du‘âsına iştikâl göstere hurrîre fî gur-re-i Zilhıcceti’ş-şerîfe li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Muharrem el-mütevelli, Süleymân bin Abdullah, İbrahîm Çelebi ibn-i Ali, Hasan bin Abdullah ve gayruhum.

117-3 Mülk Satışı (Yer)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Şemseddîn Mahallesi sükkânından Abdullah bin Mehmed bâ‘isü haze’l-kitâb Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Yakâ dimekle ma‘rûf mevzi‘ide etrâf-ı selâsiyesi ve Mustafâ mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir buçuk dönüm yerimi mezbûr Hasan’a râic-i fî’l-vakt üö bin on akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Hasan yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikri sabık iden bir buçuk dönüm yer hîn-i ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûr Hasan’ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ’ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mukırr-ı merkûmun vech-i meşrûh üzere cârî ve sâdır olan ikrârımı ol-makûle el-mezkûr Hasan vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk itmeğın mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî’l-yevmi’r-râbi‘ min şehr-i Zilhıcceti’ş-şerîfe li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mehmed bin Mustafâ, Mustafâ bin Cum‘a, el-Hâc Osmân bin Kemâl, Mustafâ bin Mahmud.

117-4 Mîrâs Da‘vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Muhtar mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Fahriye bint-i Abbas Beg nâm hâtûnun li-ebeveyn kebire kız karındaşı olduğı şer‘an sâbit olan Rahime nâm hâtûn meclis-i şer‘-i hatîr-ı lâzımü’t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûre Fahriye’nin mu‘tekası bâ‘isetü’l-kitâb Tesebvekâr bint-i Abdullah nâm hâtûn mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre Tesebvekâr hemşire müteveffâ-yı merkûmenin emlâkinden ırs-i şer‘ile bana intikâl iden mahmiye-i mezbûrede Hânigâh mahallesinde vâki‘ bir tarafı mahalle-i mezbûre mescidine ve bir tarafı Munkabercî mülküne ve bir tarafı Abdulhalim efendi mülküne ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd mülk-i menzîlî mersûme Tesebvekâr bi-gayri hak vaz‘iyed itmişdir su’âl olunub kasr-ı yed olunması matlûbumdur didikde gıbbe’s-su’âl

mezkûre Tesebvekâr cevâbında zikr olunan menzil müteveffât-ı merkûme Fahriye'nin mülki olub silki mülkünde iken hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde târîh-i kitâbdan on iki yıl mukaddem bana hibe-i sahîha-i şer'îye ile hibe ve temlik idüb ve teslîm idüb ben dehi meclis-i hibede inhâb ve temellük ve tesellüm idüb yedimde olan kassâm-ı askerîden virilen hüccet-i şer'îye ile ile'l-an menzil-i merkûm mâlikâne zabt ve tasarrufumda olub mülk-i mevhubumdür deyü def'le mukâbele idecek mezkûre Rahime istitâ olundukda hibe-i mezkûru inkâr itmeğin mesfûr Tesebvekâr'dan beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden fahru'l-hatâ Abdurrahman Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed ve fahru'l-akrân Hüseyin Beg ibn-i Mahmud nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzîrân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-hakîka zikr olunan hudûd ile mahdûd menzil müteveffâ-yı mezbûre Fahriye hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde bizim huzûrumuzda mezkûr Tesebvekâr hibe-i sahîha-i şer'îye ile hibe ve temlik ve teslîm eyleyüb ol-dehi minvâl-i muharrir üzere inhâb ve kabûl ve kabz ve teslim eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde 'iber-i re'âbene-i şerâyidi'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûre Rahime bu vechi mu'ârızadan men'-ı birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi't-tâsi' min Zilhıcceti's-şerîfe li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-akrân Mustafâ Beg ibn-i Celîl, es-Seyyid Hasan Çelebi ibn-i es-Seyyid Hüseyin, Osmân bin Nasûh , Hasan bin el-Hâc Ahmed, Mustafâ bin Abdulmennan.

118-1 Şüf'a Da'vâsı

Mahmiye-i Konya'da Şeyh Ahmed mahallesinde sâkine Âişe bint-i Muslî nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde zikrî âtî bağa ve ez'atü'l-berâvülât Hânî bint-i Abdî nâm hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i mezbûreye tâbi' Hocacihan Büresi dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' 'inde'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûmetü'l-hudûd bir kıt'a bağı mâlikî olan fahru'l-akrân Mahmud Beg ibn-i Hasan Çavuş nâm kimesne ben şefî'a iken mezbûre Hânî'ye dört bin beş yüz akçeye bey' eylediğın istimâ' idüb şüf'a tâbî için tescîl ittirmemişdim hâlâ zikr olunan bağı talep iderin su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûre Hânî cevâbında fî'l-hakîka bâğ-ı mesfûru Mahmud Beg'den semen-i mersûm ile iştirâ eyledim mezkûre Âişe hâtûnun şüf'a eylediği ma'lûmum değildir didikde da'vâ-yı mezkûre tescîl olunduğu gün nazar olundukda in'ikâd ve mubâye'a istimâ'ından sekiz gün sonra olduğu tâhir ve

ġâbân olub merkûme Âişe hâtûn da'vâ-yı ŝuf'adan men-'i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmîs min Zilhıcceti'ŝ-şerîfe li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Devrî ibn-i Hızır, Ali bin Îsâ, Süleymân bin Mehmed, Şeyhî Efendi ibn-i Veled Efendi, Dervîş Mehmed bin Du'ver, Mustafâ bin Buġdây, Halîl bin Nasûh .

118-2 Talak-ı Selâse İle Boşama

Mahmiye-i Konya'da vâki' İç-kal'a mahallesinde sâkine Fatıma bint-i Seccâ' nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde zevc-i mutlekî Aydın bin Mahmud müvâcihesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr Aydın târîh-i kitâb gecesî 'aşâ vaktinde müslimîn huzûrunda talâk-ı selâse ile beni talîk etmiştir zimmetinde mukarrer olan mehr-i mü'ecceli müstemâm bin iki yüz akçemi merkûm Aydın'dan alıverilmek taleb iderin su'âl olunsun didikde ġıbbe's-su'âl mezkûr Aydın mezbûr Fatıma'nın mehr-i müecceli müstemâsı zimmetinde bin iki yüz akçeyi ve merkûme Fatıma'yı talâk-ı selâse ile tatlîk eylediġini ikrâr ve i'tirâf itmeġin ikrârı mûcibince meblaġ-ı mezbûr mehr-i müeccel bin iki yüz akçenin edâsıyla mesfûr Aydın elzâm olunub mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmîs min şehr-i Zilhıcceti'ŝ-şerîfe li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Hızır bin Dervîş, Halîl bin Nûh , Mahmud bin Abdullah, Mehmed bin Abdussamed, Halîl bin Abdullah, Şa'bân Beşe çukadâr.

118-3 Muhâla'a

Hüccet-i muhâla'a

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hoca Habib mahallesi sâkinelerinden Esmahan bint-i Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer'de zevci bâ'isü hâze'l-kitâb el-Hâc Hüssam ibn-i el-Hâc Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr el-Hâc Hüssam ile beynimizde hüsn-i zindeġânî ve musâfât olmamaġla zimmetinde olan altı bin akçe mehr-i müeccelimden ve nafaka-i 'iddetimden ve zevciyete müte'allik cemi' da'vamdan fâriġa olub zimmetini ibrâ eylediġimde mezbûr el-Hâc Hüssam benimle muhâla'a ve kat'i 'alâka eyledi deyüb husus-ı mezbûrden ahd-i hüma âherin zimmetini ibrâ eylemeġin mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i Zî'l-hıcceti'ŝ-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ali bin Mustafâ, Ahmed bin Selman, Mahmud bin Veli, Halîl bin Nûh , Mehmed bin İbrahîm ve gayruhum.

118-4 Zinâ Suçlaması

Mahmiye-i Konya'da Tuhrâoğlu mahallesinde sâkin el-Hâc Şa'bân bin Sinan meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde mahalle-i mezbûrede sâkin bâ'isü'l-kitâb Hasan bin Veli nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb işbu hâzıra bi'l-meclis memlûkem olan Zeyneb bint-i Abdullah nâm cariyeme zinâ itmekle hamlî zuhûr itmişdir hâlâ mezbûr Hasan'a su'âl olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'ı merkûm el-Hâc Şa'bân da'vâsına mutâbık beyyine talep olundukda ikâmet-i beyyineden izhâr-ı 'aciz idüb istihlâf itmeğin mezkûr Hasan'a müdde'ı mesfûr el-Hâc Şa'bân'ın hâzır-ı bi'l-meclis memlûkesi olan Zeyneb nâm câriyesine zinâ idüb hâmile olmadığına yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'ala vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahî'l-'azîm idecek mezbûr el-Hâc Şa'bân bî-vechi mu'ârizadan men-'i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi's-sâbi' ve'l-'işriyn min Zî'l-hiccetî'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-akrân Muslî Ağa, Osmân Ağa bin Abdullah, ...

119-1 Tarla Tefvîzi

Mahmiye-i Konya muzâfatından Sahra nâhiyesine tâbi' Pir Hasanlı nâm karyede sâkin Aydın bin Mahmud nâm kimesne mahfil kazâda bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Himmet nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı İbrahîm Büstan tarlasına ve bir tarafı Mustafâ bin Sârî tarlasına ve bir tarafı Nasûh bin Abdulmennan tarlasına ve bir tarafı gerg etası ile mahdûd ve yigirmi beş dönüm tarlamin hak tasarrufunu sâhib-i arz ma'rifetiyle fezî râic-i fî'l-vakt iki bin yüz akçe bedel mukâbelesinde mezbûr Mehmed'e ferâğ ve tefvîz idüb ol-dâhî vech-i muharrer üzere tefevvuz ve kabûl eyledikten sonra mukâbele-i tefvîz olan meblağ-ı mezbûr iki bin yüz akçemi mesfûr Mehmed yedinden alub kabza ,düb zikr-i sabık iden tarlamı mahallinde keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk mâ-vak'a bi't-taleb ketb hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis min Zilhiccetî'ş-şerîfe li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Himmet Efendî ibn-i Selman, Ali Beşe ibn-i Bâsar, Halîl bin Nûh , Selman bin Halîl , Mustafâ bin Mûsâ, Ahmed Ağa ibn-i Yahyâ, Hasan bin Hasan.

119-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Mahalle-i Cedîde sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Turmuş bin Seydi nâm kimesnenin inhîsâr üzere vârislerinden li-ebeveyn karındaşı Abdî ve sulbiye kızları Âişe ve Fatıma ve Saliha nâm hâtûnlar meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Abdulgaffar Beg ibn-i el-Hâc Abdulkadir mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmed vâki‘ kıbleten tarîk-i‘âmm ve şarken Şa‘bân mülkü ve şimalen Ahmed Çelebi mülkü ve garben Beyale Beg mülkü ile mahdûd olub bir sofa ve bir oda ve bir tâbhâne ve iki küçük oda ve iki kıt‘a hayatı müştemil ber vech-i iştirâk mülk-i mevrûsumuz olan menzilimizi mezbûr Abdulgaffar Beg’e râic-i fî‘l-vakt yedi bin beş yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Abdulgaffar Beg yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cemî‘ tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûr Abdulgaffar Beg’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi’s-sâbi‘ ‘aşer min şehr-i Zilhıccce sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mehmed Hâce bin Hasan Hâce, Abdullah bin Sârı, Mehmed bin Abdî, Selman bin Receb, Receb bin Abdullah, İbrahîm bin Resul, Osmân bin el-Hâc Abdulgaffar, es-Seyyid Ali Çelebi bin es-Seyyid Ahmed, Süleymân Beg bin Ali Beg, Mahmud bin Veli, Abdunnebi bin Ali ve gayruhum.

119-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hâcî Emir mahallesi sâkinlerinden Selman bin Hızır nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Mehmed bin Şâh Hızır nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki‘ bir tarafı babam Hızır mülkü ve bir tarafı Mahmûd Çelebi mülkü ve bir tarafı es-Seyyid Süleymân Çelebi mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir kilar evi ve bir örtme ve bir taşra oda dehi ve bir kıt‘a hayatı müştemil olan menzilimi mezbûr Mehmed’e beş bin beş yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mehmed yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil müştemilâtı cemî‘ tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün

didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şehri-i Zilhıccce sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Süleymân ibn-i Abdulgani, İsmâ'îl bin Hasan, Derviş Ahmed bin Abdalbaki, Mehmed Dede ibn-i Derviş ve Veli bin Hamza.

119-4 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Abdurrahman nâm kimesnenin sulbiye kebîr oğlu Abdî Beşe müteveffâ-yı mezbûrun Ahmed nâm sulbi sağır oğluna kıbel-i şer' den vasî nasb ve ta'yîn olunan vâlidesi Hatice ibnite el-Hâc Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Ahmed Çelebi bin Hâcî Hâce mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı ebeveyn mülkü ve bir tarafı Mustafâ Beg mülkü ve bir tarafı Abdî Beşe mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub iştirâken mülk-i mevrûsumuz olan tahmînen bir dönüm arz-ı hâliyede mezkûr Abdî Beşe hissesini asâleten sağır-i merkûm Ahmed'in hissesini muttasıl sâkin evlâ hak menzili olub hisse-i merkûmeye ihkiyâcer olmamağla mezkûre Hadıce bi'l-vesâye mezbûr Ahmed Halîfe'ye altmış 'aded riyali guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Ahmed Çelebi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik arsa-i merkûm hîn-i 'akdden cemî' tevâbi' iyle mezbûr Ahmed Halîfe'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min şehri-i Zilhıccce sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Bâli bin Nûrullah, Mehmed bin Turhân, es-Seyyid Şa'bân bin es-Seyyid Ömer, Habib bin el-Hâc İlyas, Ahmed bin İbrahîm ve gayruhum.

120-1 Beylerbeyi Divanında Görülen Yurt Anlaşmazlığı

Sûret-i hüccet-i şerîfi Bayburd nâhiyesine tâbi' Esbkeşân Tâifesinden Çurcalıların

Bayburd kazâsına tâbi' Esbkeşân Tâifesinden Karaca'alîler Cemâ'ati yedinden 'izzetlü mirmirân-ı Karaman dâme ikbâluhü hazretlerine ve bu cânibe hitaben sene erbe'a ve hamsîn ve elf Receb'i târihi ile müverrih-i emr-i şerîf vârid olub mazmûn-ı hümâyûnundan mezkûrların yine tâife-i merkûmeden Bahtiyarlı cemâ'ati ile yurd ve savâd husûsunda nizâ'ları olmağın baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda karye-i

Kabâların cemâ'ati Karacaaliler tâbi' Bayburd on dört nefer senede iki bin akçe maktû' olmak üzere bağlatub Obukluçurca Karacaoğlu cemâ'ati yurdları ve Köşk kabusu savâdlarıdır deyü defterde mukayyed olmağla kemâkân kayd olundu deyü muharrir-i cedîd şerh itdiği mestûr bulunmağın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki husûs-ı merkûmu hak üzere varub uslûb-ı sâbık üzere 'amel eyleyüb taraf-ı âheri men' ve ref' eylesiz deyü buyurulmağın imtisâle'l-emru'l-'âlf husûs-ı âtiyyü'l-beyânın istimâ' ve tahrîri için dîvâna Karaman'a varub 'akd-i meclis-i şer'i olundukda meclis-i mezbûrede mezkûr Karacaaliler cemâ'atinden Mehmed bin Ali ve diğeri Mehmed bin Emir ve Memi bin Hâce ve Bektaş bin Turmuş ve Yusauf bin Resul ve Bayram bin Menet(?) ve Receb bin Mûsâ ve İvaz bin Mûsâ ve Ali bin Dede Bâli ve Mehmed bin Resul ve Şa'bân bin Kasım ve Murâd bin Muharrem ve Mirza bin Resul nâm kimesnelerişbu mezkûrlar Bahtiyarlı cemâ'atinden Derviş Dâver ve Hızır bin Arafa ve Yunus bin Arafa ve Seydî bin Arslan ve Abdî bin Abdurrahman ve Kılavuz bin Veli ve Yusûf Kaba ve Satılmış bin Kaya ve Ertiyan bin Umur vesâirleri mahzarlarında her biri üzerlerine takrîr-i da'vâ idüb yedimizde olan sûret-i defter-i hâkânî mûcibince zikr olunan Obukluçurça'nın mezra'ası Çurça'nın şimal tarafından olub ve mezra'anın şark tarafı Sultân Selim Hana ve şimal tarafı ba'zen Dede uğlâde nevme ki ve ba'zen üç irfâbı ve garb tarafı mescid bî-tarîkî ve kıble tarafı mezbûr Obukluçurça ile mahdûd olan mezra'ayı kadîmden eben 'an-ced bu ana gelince Karacaaliler cemâ'ati zabt ve tasarruf üzere iken hâlâ mezkûr Bahtiyarlı cemâ'ati mâni' olur su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezkûr Bahtiyarlı cemâ'ati cevâblarında hudûd-ı mezbûre ile mahdûd olan mezra'ayı fî'l-hakîka bu ana gelince zabt ve tasarruf eyledik lakin muharrir-i cedîd hın-i tahrîrde bize mezra'a kayd eyledi didiklerinde makrûn-ı mezbûrünün vech-i muharrer üzere cârif olan ikrârlarını merkûme Karacaaliler cemâ'ati talebiyle mâ-vak'a mirmirân huzûrunda ketb olundu hurrice fî evâili şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahru'l-akrân Yusûf Ağa mîralây, es-Seyyid İbrahim Çelebi bin es-Seyyid Mustafâ, Mehmed Çelebi bin Abdullah.

120-2 Boşanma

Mahmiye-i Konya'da Hoşhân Mahallesi'nde sâkine Cennet bint-i Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde zevci bâ'isü'l-kitâb Mehmed bin İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr Mehmed ile

beynimizde şikâk vâkı‘a olmağla birbirimizle mufâreket idüb sekiz bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i ‘iddetinden ve mü’ennes-i sektâmdan fâriğâ olub merkûm Mehmed dehi merkûme-i vech-i meşrûh üzere hal‘ eyledim didikde hak‘a-i(?) mezbûre Cennet dehi hal-‘i merkûmu kabûl idüb zevciyete müte‘allik eğer benden veya vekilimden da‘vâ sâdır olursa lediye‘l-hükkâmu‘l-kirâm mesmû‘a olmaya didikde haka-i mezbûre Cennet’in minvâl-i muharrer üzere olan ikrârın el-makûle el-mezbûr Mehmed vicâhen tasdîk itmeğın mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi‘l-‘ışriyn min şehr-i Zî‘l-hicceti‘ŝ-şerîfe sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mehmed bin Selman, el-Hâc Ali bin Mehmed, Hamza bin Abdülkerim.

120-3 Boşanma

Mahmiye-i Konya‘da Hoşhân Mahallesinde sâkin Mehmed bin İbrahîm nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatîr-ı lâzimü‘t-tevkîrde zevci bâ‘isetü haze‘l-kitâb Cennet bint-i Ahmed nâm zevcesi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre zevcem Cennet ile mâ-beynimizde şikâk vâkı‘a olmağla birbirimizle mufâreket murâd ideriz didiklerinde mezbûr Cennet sekiz bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i ‘iddetinden ve mü’ennes-i sektâmdan fâriğâ olub merkûm Mehmed dehi merkûme-i vech-i meşrûh üzere hal‘ eyledim didikde **sa‘-i** mezbûre Cennet dehi hal-‘i merkûmu kabûl idüb zevciyete müte‘allik eğer benden veya vekilimden da‘vâ sâdır olursa lediye‘l-hükkâmu‘l-kirâm mesmû‘a olmaya didikde haka-i mezbûre Cennet’in minvâl-i muharrer üzere olan ikrârın el-makûle el-mezbûr Mehmed kabûl idecek bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi‘l-‘ışriyn min şehr-i Zî‘l-hicceti‘ŝ-şerîfe sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

121-1 Namzetlikten Ayrılma

Belvîrân kazâsına tâbi‘ Haffarlar nâm karyeden Mustafâ bin Hasan meclis-i şer‘de yine karye-i merkûme sâkinlerinden bâ‘isü haze‘l-kitâb Seyyid Ahmed bin Nebi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Seyyid Ahmed’in Turhâne nâm sulbiye kızına nâmzed olub on iki çeki ketan ve yüz dirhem ipek ve bir altunlu ‘arakıyye ve bir altun hatm merkûme için babası Seydî Ahmed’e virüb teslîm idüb ol-dehi yedimden ahz ve kabz idübol-dehi bana yedi nakış makreme ve bir gömlek virmişdi el-hâlîte haza beynimizde hüsn-i zîndegâni ve musâfât olmamağla ben mukaddemâ Seydî Ahmed’e husûs-ı merkûm için virdiğim eşyayı merkûmeden ben

fâriğa olub ol-dehi bana viridiği makreme ve gömlekden fâriğa olub mezbûr Seydî Ahmed yedinden yüz akçesin alub kabz idüb merkûmeden fâriğa oldum min ba'de da'vâ ve nizâ'im ve hak ve 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm merkûme Turhâna nefsinin dilediği kimesneye tezvîç eylesün deyü husûs-ı mezbûreden ahd-i hüma âherin zimmetini ibrâ itmeğin mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talepleriyle ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî ve'l-'ısrîyn min şehr-i Zî'l-hiceti'ş-şerife sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin Mustafâ, Osmân Beg bin Sârd, Ahmed bin Yahyâ ve gayruhum.

121-2 Mülk Satışı (Ev)

İkrâr-ı Hasan Çelebi me'a oğlu İbrahîm Çelebi

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kal'acik Mahallesi sâkinlerinden Hasan Çelebi bin Turali nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde sulbi oğlu bâ'isü haze'l-kitâb İbrahîm Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı Receb Beşe mülkü ve tarfeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir sofa ve bir oda ve bir tâbhâne ve bir izbe ve bir taşra oda dehi ve bir ahur ve bir örtme ve kıt'a hayatı müştemil menzilimi oğlum mezbûr İbrahîm Çelebi'ye yüz yetmiş beş 'aded riyâli guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eylemeğin meblağ-ı merkûmu mezbûr İbrahîm Çelebi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil hın-i bey'den cem-'i tevâbi'yle mezbûr İbrahîm Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'ısrîyn min şehr-i Zilhicce sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Süleymân Efendi el-vasî, Hasan Çelebi bin Sübhanvirdî, Mehmed Çelebi bin Sefer, Ali bin Nebi Hân, el-Hâc Îsâ bin Ebdî, Hüseyin Çelebi bin el-Hâc Ahad, el-Hâc Şa'bân bin Sinan, Mehmed bin Mehmed, Mustafâ bin Mûsâ, Süleymân bin Ali, Molla Bekir bin Sarhad Beşe, Hızır bin Derviş.

121-3 Muhâla‘a

İkrâr-ı Kerime Hâtûn hüccet-i hal‘a me‘a zevci el-Hâc Nûrullah

Mahmiye-i Konya mahallâtından De-hüdâ Mahallesi sâkinelerinden kerime bint-i Yusûf nâm hâtûn meclis-i şer‘i şerîfde zevci olan bâ‘isü haze‘l-kitâb el-Hâc Nûrullah bin Hüseyin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr el-Hâc Nûrullah ile beynimizde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan elli bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i ‘iddetimden ve zevciyete müte‘allik olan cemi‘ da‘vamdandır ve bundan hâsıl olub kendiye tâbi‘ olan kızım Rahime‘den fâriğa olub benim ile muhâla‘a eyledikde ben dehi muhâla‘a-i merkûmeyi kabûl idüb zimmetini ibrâ eyledim min ba‘de da‘vâ ve nizâ‘ım ve hak ve ‘alâkam kalmadı didikde hakka-i merkûme Kerime hâtûnun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârın mezkûr el-Hâc Nûrullah kabûl itmeğın mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhîri şehr-i Zilhicce sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, el-Hâc E‘âşer bin Hüseyin, el-Hâc Satı bin Hasan, Hızır bin Mervan, Ahmed bin Mahmud.

121-4 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya zeylinde Karâüyük nâm mahal kurbundaPürçekli nâm mevzi‘i sâkinelerinden Mehmed bin Ali Bâlî meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kütâb Mustafâ bin Ahmed Beşe mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevzi‘i mezkûrda vâki‘ bir tarafı mezbûr Mustafâ mülkü ve bir tarafı Bedel mülkü ve tarafeyni ‘âmme ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan bir kıt‘a arz-ı hâliyemi mezbûr Mustafâ‘ya râic-i fî‘l-vakt iki bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden arz-ı hâliye hîn-i ‘akdden cem-‘i tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi’s-sânî ve‘l-ışrîyn min şehr-i Zilhicce sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Şa‘bân bin Bereli, Osmân bin Muharrem, ‘Ibad bin Yahyâ.

122-1 Alacak Da'vâsı (Para)

Mahmiye-i Konya'da Ahmed Fakîh mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Îsâ'nın verâseti babası müteveffâ Mehmed'in li-ebeveyn karındaşı olan merhûm Hüseyin'in kebîre oğulları Veli ve Ali nâm kimesneler ile kız karındaşı Fatıma ve Rukıyye nâm hâtûnlara münhasıra olub ba'de mezbûre Fatıma fevt oldukda sulbi kebîr oğulları Mahmud ve Sefer bin Abdî Beg nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde bâ'isü haze'l-kitâb Abdurrahman bin Hızır nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûr Îsâ merkûm Abdurrahman muzâriye târikiyle üç yüz kat'î riyâli guruş virüb edâ eyleyüb zimmetinde deyn iken kable'l-kısm vâlidemiz mezbûre Fatıma dehi vefât idüb meblağ-ı mezbûrede olan hissesi ikimize intikâl eyledi hâlâ taleb ideriz su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Abdurrahman cevâbında fî'l-hakîka bundan akdem müteveffâ-yı mezbûr Îsâ'nın muzâriye tarikiyle üç yüz kat'î riyâli guruşu zimmetinde deyn iken müdde'ıyân-ı merkûmânın vâlideleri müteveffât-ı mezbûre Fatıma hâl-i hayatında mezkûre Rukıyye ile meblağ-ı mezbûr üç yüz riyali guruşu bi't-temâm kendilere edâ ve teslîm idüb yedimden ahz ve kabz eylediklerinde zimmetinde kalmamışdır deyü def' ile mukâbele idecek cevâbına mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mûsâ bin Veli ve Ahmed Efendi bin el-Hâc Ali nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fî'l-hakîka mersûm Abdurrahman müteveffâ-yı mezbûr Îsâ'nın muzâriye tarikle üç yüz kat'î riyali guruş zimmetinde olub mezbûrân Mahmud ve Sefer'in vâlidesi müteveffât-ı mezbûre Fatıma hâl-i hayatında mezbûre Rukıyye ile me'an mezbûr Abdurrahman yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik deyü her biri bizi iştişhâd eyleyüb ber vech-i meşrûh üzere bi't-tû'ı ikrârlarına şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'ıye eylediklerinde gayye-i re'âyıya-ı şerâyıtı'l-kabûl şehâdetleri mesmû'a ve makbûle olub mersûmân Mahmud ve Sefer vech-i mu'ârizadan men'-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîyn min şehri Zi'l-hiceti's-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mehmed bin Hasan, el-Hâc Mahmud bin Abdurrahman, el-Hâc Mehmed bin Yusuf, el-Hâc Satılmış bin Ali, el-Hâc Ahmed bin Bayram, Receb bin Hasan ve gayruhum.

122-2 Fi'il-i Şenî' iddiası

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sahra nâhiyesine tâbi' Karacayıyuk nâm karye sâkinlerinden Mehmed bin Abdülmü'min nâm kimesne meclis-i şer' de bâ'isü haze'l- kitâb Mustafâ bin Receb nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve best merâm idüb târîh-i kitâbdan yigirmi gün mukaddem karye-i merkûmede sulbî oğlum Ali-i mezbûr Mustafâ fi'il-i şenî' tasaddine ahuruna çekib te'addi eyledi su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'i mezkûr Mehmed'den sadak mukâline beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz olmağla mukaddema müdde'ıyye-i mezkûr Mehmed'in sulbî oğlu mesfûr Ali-i fi'il-i şenî' tasaddine ahuruna çeküb te'addî eylemediğine mezbûr Mustafâ'ya yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'alâ vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahî'l-'azîm eyledikten sonra mezbûr Mustafâ'nın keyfiyet-i hâli ma'lûmu olan karye-i merkûme ahâlisinden istihbâr olundukda 'udûl-i müslimînden Abdurrahman Halîfe ibn-i Şükr el-imâm ve Receb bin ..eri ve Satılmış bin Mürüvvet nâm kimesneler li-eceli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzirûn olub istihbâr olunduklarında mezbûr Mustafâ'nın bu mâkûle ve gayrî hilâf-ı şer'a vazî'at görmedik hüsn-i hâl üzere kimesnedir deyü ihbâr eylediklerinde min ba'de dehi vech-i meşrûh üzere bilâ vech-i şer'i mu'ârizadan mezkûr Mehmed men'-i birle mâvak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîyn şehr-i Zî'l-hicce'ti ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ahmed Efendi eş-şeyh, el-Hâc Sinan bin Bayburd, Seydi Beg bin Mehmed, Veli Dede bin Battalgazi, Sinan bin Seydullah ve gayruhum.

123-1 Nafaka Takdîri (Arapça)

Faraza ve gaddere'l-hâkimü'l-muvakki' 'alâhü el-metevekki' rızâen mevlâhü li-nafakati's-sağîratân el-med'ûtân Rukıyye ve Selime bint-i Abdî bin Mustafâ et-târik ebûhüma el-mezbûr fî kıyle ve li-kisvetihüma ve li-sâiri havâicihimâ ez-zarûriyyeti külle yevmin yemzi fî yevmi târîhihi bi-zeylihi li-külle vâhıdetün minhüma selâsetü derâhime 'ali ebîhimâ el-mezbûr bi-talebi ceddihüma ve mürebbihima hâmile haze'l- kitâb Bektâş bin Memi ve hümâ fî hücrihi ve terbiyetihî ve ezine lehü bi-sarfi'l- meblağî'l-mefrûzi'l-mezbûr ileyhimâ ve bilâ istidânete vakte'z-zarûre ve bi-rucû'ı 'aleyyi ibiyhimâ el-mezbûr 'inde'z-zaferi farzen ve iznen sahîhayni şer'iyeyni cerâ

zalike ve hurrire fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîyn şehr-i Zî'l-hiceti'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mustafâ bin Hamza, Ahmed bin Yahyâ, Abdulgani bin el-Hâc Hamza, Mustafâ ve gayruhum.

123-2 Esbkeşân Tâifesine Tekâlif Teklîf Olunması İle İlgili Da'vâ

Mahmiye-i Konya mahallâtından Karacığan Mahallesi ahâlisinden el-Hâc Mehmed bin İbrahîm ve el-Hâc Himmet bin mahmud ve İshak bin İshak ve Hüdavirdi bin Mehmed ve el-Hâc Yerar bin el-Hâc Bekir ve Şa'bân bin Davud nâm kimesneler vesâirleri meclis-i şer'î şerîfde mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' Bayburd Nâhiyesinde Kayacık ve Kayan ve Sarıcalar ve takyelü nâm karyelerden olub Esbkeşân tâifesinden olan eshâb-ı haze'l-kitâb Abdülmü'min Dede ve el-Hâc Ömer bin Tokmâk ve Hâcî bin Kemal ve Satı bin Mustafâ ve Gündoğmuş bin Mehmed ve Himmet bin Mehmed ve Pir Ali vesâirleri mahzarlarında her biri takrîr-i kelâm ve best merâm idüb mezbûrun kimesneler mahallemizde muttasıl ûlû binâ idüb içinde hâlâ sâkin olub vâki' olan tekâlif-i 'örfiyye-i şakkayı bizim ile me'an edâ itmek için sâlyâne taleb eylediğimizde virmekte te'allül iderler su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gibbe's-su'âl tâife-i merkûmeden olan mezbûrûn Abdülmü'nin Dede ve el-Hâc Ömer ve Hâcî ve Satı ve Gündoğmuş ve Himmet ve Pir Ali vesâirleri cevâblarında biz mukaddemâ Esbkeşân Tâifesinden olmağla yine hın-i tahrîrde her birimizi tâife-i merkûmeye tahrîr idüb yedimize virilen sûret-i defter-i hâkânî mûcibince mahalle-i mezbûr civarında sâkin olmağla bunlardan mahalle-i mezbûre ahâlisini tekâlif tekli'f itmeyüb vâki' olan tekâlifi kazâya'ları ahâlisi ile me'an edâ ideler deyü emr-i şerîf virilmiştir deyü ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kırâet olundukda fî'l-vâki' mezkûrûn Abdülmü'nin Dede ve el-Hâc Ömer ve Hâcî ve Satı ve Gündoğmuş ve Himmet ve Ali vesâirleri Esbkeşân tâifesinden oldukların ibrâz eyledikleri sûret-i defterde mestûr ve mukayyed olub ve mezkûrlar Esbkeşân tâifesinden olmağla üzerlerine lâzım gelen tekâlifi nâhiye-i merkûme ahâlisi ile me'an edâ eylediklerinde mahalle-i mezbûr Karacığan ahâlisi hilâf-ı emr ve defter tekâlif tekli'f ile rencide ve rem'ide ittirmeyüb men' ve def' eyleyesiz deyü buyurulmağın ber mûcib-i emr-i 'âli ve sûret-i defter-i hâkânî mezkûrûn kimesneleri vech-i meşrûh üzere tekâlif tekli'f ile rencide eylemekden ahâli-i mahalle-i mezbûreyi vech-i mu'ârizadan men'-i

birle mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘s-sâbi‘ min şehri-Zî‘l-hicceti‘ş-şerîfe sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin Şeyh Yahyâ, Ali bin Sinan, Receb Beg bin Ubeyd, Halîl bin Nûh , Hızır bin Derviş ve gayrum.

123-3 Mülk Satışı (Tarla)

İkrâr-ı Hüseyin

me‘a sulbî oğlu Veli

Budur ki mahmiye-i Konya mahallâtından Mücellid Mahallesi sâkinlerinden Hüseyin bin Büstan nâm kimesne meclis-i şer‘de sulbî oğlu bâ‘isü haze‘l-kitâb Veli mahzarında ikrâr idüb mahalle-i merkûme hâricinde Karaüyük nâm mevzi‘de vâki‘ bir tarafı benim mülk-i aharım ve bir tarafı Çalıkoğlu mülkü ve bir tarafı Tâciroğlu mülkü ve bir tarafı Handes Îsâ mülkü ile mahdûd silki mülkümde müselik evlenen yüz on adım ve ‘arzen kırk dört adım arz-ı hâliyemi oğlum mezbûr Veli‘ye kırk ‘aded riyali guraş bey‘-i bâ‘-i sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Veli yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan arz-ı hâliye hîn-i ‘akdden cem-‘i tevâbi‘iyle mezbûr Veli‘nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe‘t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘s-râbi‘ ve‘l-ısrîyn min şehri-Zî‘l-hicceti‘ş-şerîfe sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Mehmed Çelebi bin Hüssam el-Hâc Abdurrahman bin Receb, Hızır bin Derviş, Mustafâ bin Mûsâ, el-Hâc Rızvan bin Abdullah ve gayrum.

124-1 Mülk Satışı (Ev)

İkrâr-ı Mustafâ Çelebi

me‘a el-Hâc Mahmud

Budur ki mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mustafâ Çelebi ibn-i el-Hâc Ahmed nâm kimesne meclis-i şer‘i şerîfde bâ‘isü haze‘l-kitâb el-Hâc Mahmud bin İvaz Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme mahallâtından Kasabsinan mahallesinde vâki‘ kıbleten tarîk-i ‘âmm ve şarken Derviş Mehmed mülkü ve şimalen tarîk-i hâs ve garben ba‘zen mahalle-i merkûme mescidi ba‘zen dehi berber el-Hâc Bilal mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde müselik bir bâb oda ve bir örtme ve bir kıt‘a hayatı müştemil olan menzilimi târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem mezbûr

el-Hâc Mahmud'a râic-i fî'l-vakt sekiz bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr el-Hâc Mahmud yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil hîn-i 'akdden cem-'i tevâbi'yle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün gibbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olunub yed-i tâlibe vaz' olundu ki vakt-i hâcette ihticâc ide hurrire fî selh şehr-i Zî'l-hiceti'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Molla Ca'fer bin Îsâ, Lütfullah Çelebi bin Fazlullah Efendi, es-Seyyid Süleymân Çelebi bin Abdülğani, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, Satı bin Ahmed, Osmân Beg ibn-i İsmâ'îl, Mahmud bin Mustafâ ve gayruhü.

124-2 Mahalle Sâkinlerinin Salyâne Talebi

Budur ki mahmiye-i Konya mahallâtından Pirebi Sultân Mahallesi sükkânından el-Hâc Memi bin Hasan ve Hüseyin bin Nûrullah ve Muslî bin Hamza nâm kimesneler mahalle-i merkûme mahallâtından Bâb-ı Aksaray Mahallesi sükkânından bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed ibn-i el-Hâc Hüseyin mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezkûr el-Hâc Mehmed'i muharrir-i cedîd hîn-i tahrîrde mahalle-i merkûme ahâlisi beynlerine tahrîr ve tastîr eylemekle üzerine edâsı lâzım gelen tekâlifi cemâ'atla me'an edâ eylediğine sûret-i defter ibrâz idüb bi'l-muvâcihe feth ve kırâet olundukda mezbûr el-Hâc Mehmed'in ismi mestûr ve mukayyed bulunmağın ve bizim mahallemiz olan Pirebi Sultân Mahallesi kurbundaolan bağı bizim hanemize dâhildir deyü biz dehi salyâne taleb eylemiş idik lakin yedimizde olan sûret-i defterlerimizde mezkûrun bağı dâhil olmayub hâneden hâric olmağla hilâf-ı şer' ve kânûn tekâlif talebinden her birimiz fâriğa olduk deyü ikrâr ve i'tirâf eylediklerinde mâ-vak'a 'ala vukû'a mezbûr el-Hâc Mehmed talebiyle ketb olundu hurrire fî evâhiri şehr-i Zî'l-hiceti'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Ahmed Çelebi bin Şeyh Yahyâ, Receb bin Mustafâ, Mehmed bin Büstan, Receb bin Hasan, Ca'fer bin Derviş ve gayruhum.

124-3 Tarla Tefvîzi

Mahmiye-i Konya'da Kal'a mahallesinde sâkine Nesli bint-i Derviş Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde bâ'isü haze'l-kitâb Todri veledi Vâsıl nâm zimmî muvâcihesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Gürden Yûrası dimekle ma'rûf

mevzi'ide vâki' buçuk keyl-i tahm istî'abü'l-lah tarlamın hak tasarrufunu sâhib-i arz ma'rifetiyle fezî râic-i fî'l-vakt bin akçe bedel mukâbelesinde ferağ ve tefvîz idüb mukâbele-i ferağdan olan meblağ-ı mezbûr bin akçeyi mezbûr Todri yedinden tamamen ahz ve kabz idüb zikr-i sabık iden tarlamı mahallinde zabt ve tasarruf eyleyüb keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde hakka-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere cârî ve sâdır olan ikrârın el-mukırrı'l-mesfûr takrîrî vicâhen tasdîk itmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî min muharremi'l-harâm li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Şa'bân Halîfe bin Abdülgani, Abdünnebi bin Abdurrahman, İsmâ'îl bin Ramazân, Mehmed bin Hüseyin, Hızır bin Derviş, Halîl bin Nûh , Ömer Halîfe bin Abdurrahman, Mehmed bin Ali.

125-1 Tekâlifi Mahalle Ahâlisi İle Ödemek İçin Açılan Da'vâ

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kasabsinan Mahallesi ahâlisinden eshâb-ı haze'l-kitâb es-Seyyid Süleymân Çelebi bin Abdülgani ve Osmân Beg ibn-i İsmâ'îl ve Satı bin Ahmed nâm kimesneler vesâiri meclis-i şer'î şerîfde işbu el-Hâc Mahmud bin İvaz Efendi mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve best merâm idüb mezbûr el-Hâc Mahmud Eserzâde Mustafâ Çelebi ibn-i el-Hâc Ahmed nâm kimesnenin şirâ-i şer'î ile iştirâ eylediği lediye'l-ahâli ve'l-cirân hudûd-ı ma'lûm Abdî evi dimekle ma'rûf olan buyût-i müte'addidemi müstemil menzili için hâlâ teklîf olunan Kürkçü mühimmâtı vesâir tekâlif-i 'örfiyye için mezbûr el-Hâc Mahmu'un üzerine edâsı lâzım gelen rusûmu talep ideriz su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûr el-Hâc Mahmud zikr olunan menzili iştirâ eylediği hüccetini ibrâz eyleyüb bi'l-muvâcihe feth ve kırâet olundukda mahalle-i merkûmede vâki' olduğu mestûr ve mukayyed olub ve kadîmü'l-eyâmın ila haze'l-an minvâl-i mübîn üzere olduğu ihbâr ve şekât ile ma'lûm olduğundan mâ'adâ mezbûr el-Hâc Mahmud dehi husûs-ı merkûme makarr ve mukırr olmağın min ba'de dehi vâki' olacak tekâlifi mahalle-i merkûme ahâlisiyle me'an edâ ve teslîm eylemek üzere mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî gurre-i şehr-i Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beg kethüdâ-i kal'ahûn, el-Hâc Edâşed bin Hasan, Mahmud bin Veli ve gayruhum.

125-2 Mîrâsın Taksiminin Kayt Ettirilmesi

Mahmiye-i Konya mahallâtından Beghekim Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Mehmed bin Nebî Çavuş nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu Şerîf Ahmed Çelebi ve ba'de vefât iden el-Hâc Osmân nâm kimesnenin sulbî oğlu İbrahîm nâm şabb meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Ömer Beşe mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed'in mahalle-i merkûme hâricinde Selîgar nâm mevzi'de vâki' hudûd-ı beynimizde ve lediye'l-cirân ma'lûm olan bağdan mâ'adâ vesâir akâr ve menkûlâtını beynimizde iktisâm ve her birimize intikâl iden hissemizi zabt ve tasarrufa vasî eyledik zikr-i sabık iden bağdan mâ'adâ her birimize isâbet iden hissemiz husûsuna müte'allik da'vâ ve nizâ'ım yokdur deyü zikr olunan husûsdan ahd-i hümâ âherin zimmetini ibrâ eylemeğin mâ-vak'a rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî min Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Receb bin Süleymân, Mehmed bin İbrahîm, Mahmud bin Veli, Halîl bi Nûh ve gayruhum.

125-3 Vasî Ataması

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türk Ali Mahallesi sükkânından olub bundan akdem vefât iden Şerbetçi Osmân bin Veli'nin sağire kızı olan Marziye'ye babası merhûm mezbûrdan irs-i şer'îyle intikâl iden emvâl ve erzâkı zabt ve hıfza vesâir vâkı'a olan umûr-ı şer'îyesin görüvermeğe bir vasî lâzım ve mühim olmağın sağire-i mezbûre Marziye'nin ceddesi olan bâ'isetü haze'l-kitâb Melek bint-i Mehmed Beşe nâm hâtûn mukaddem ve müstekîm olmağla kıbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukda ol-dehi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüt ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed Efendi el-müderriş, Ahmed Çelebi bin Îsâ Efendi, Hızır bin Derviş, Pir Ahmed bin Mehmed ve gayruhum.

125-4 Satılan Evin Ödenmeyen Parasını Vasinin Taleb Etmesi

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türk Ali Mahallesi sükkânından olub bundan akdem vefât iden Şerbetçi Osmân bin Veli'nin sağire kızı olan Marziye'ye kıbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunan ceddesi işbu Melek bint-i Mehmed Beşe nâm hâtûn

meclis-i şer‘de müteveffâ-yı mezbûr Osmân’ın karındaşı olan ve sağire-i mezbûrenin ‘ammi olan İbrahîm mahzarında bi’l-vesâye üzerine takrîr-i da‘vâ idüb mahalle-i merkûmede vâki‘ bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı Ramazân mülkü ve bir tarafı Cenînen mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub bir oda altında ahur ve bir örtmesi ve hayatı müstemil olan menzil babası müteveffâ-yı mezbûrden bi-ciheti’l-ırsi’ş-şer‘i kızı sağire-i merkûme Marziye’ye intikâl idüb mülk-i mevrûsu olmağla mezbûr İbrahîm’e bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyleyüb ile’l-an mülk-i müşterâsı iken kıymeti olan meblağ-ı mezbûru mezkûr İbrahîm’den talep ve da‘vâ eylediğimde virmekte te‘allül ider su‘âl olunub bi-hasbi’ş-şer‘i icrâ-yı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-su‘âl mezkûr İbrahîm husûs-ı mezbûru inkârla cevâb virecek müdde’ıyye-i merkûme Melek hâtûndan takrîrine muvâfık beyyine talep olundukda ‘udûl-i müslimînden Sefer bin İsmâ‘îl ve Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler liecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fi’l-vâki‘ mezkûr İbrahîm hudûdu zikr olunan menzili bizim huzûrumuzda mezbûrenin vasîyesi olan mezbûre Melek hâtûndan bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledi bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı‘a oldukdan sonra mezbûr İbrahîm zikr olunan meblağ-ı mezbûru vasî-i merkûme Melek hâtûna bi’t-temâm edâ ve teslîm için tenbih-i birle mâ-vak‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fi evâili Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed Efendi el-müderriş, Ahmed Çelebi bin İsmâ‘îl Efendi, Hızır bin Derviş, Pir Ahmed bin Mehmed ve gayruhum.

126-1 Hâne-i ‘Avârız Mahalle İle Ödeme Hakkında Da‘vâ

Mahmiye-i Konya mahallâtından Pir Es‘ad Sultân Mahallesi ahâlisinden eshâb-ı haze’l-kitâb Bekir bin Hasan ve Ahmed bin Şa‘bân ve Veli bin Mevlûd ve Receb bin Süleymân nâm kimesneler meclis-i şer‘-i hatîr-ı lâzimü’t-tevkîrde yine mahalle-i merkûmede sâkin olub Esbkeşân tâifesinden olan işbu el-Hâc Abdullah bin Nûrullah nâm kimesne be âher ra‘ıyyetden sâiri mahzarlarında her biri takrîr-i kelâm ve best merâm idüb mezbûr el-Hâc Abdullah’ın vesâirinin merhûm mezbûr Pir Esad Sultan mahallesinde hâne-i ‘avârıza dâhil mülkleri olub vâki‘ olan hâne tekâlîfi için salyânelerini talep eylediğimizde virmekte te‘allül iderler mezbûrlardan su‘âl olunub

takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûr Abdullah vesâiri cevâb virüb her birimiz mahalle-i merkûmede sâkin oluruz lakin menzillerimiz Türbe-i Celâliye vakfından olub beher sene icâresini mütevellisine edâ ideriz zikr olunan mahallenin hâne-i 'avârıza dâhil olduğu ma'lûmumuz değildir didiklerinde merhûm mezbûr Pir Esad Sultân'ın sene ihdâ ve tis'ıyn ve hamse mi'e Rebi'ül-evveli'nin evâili târihiyle müverrih târih-i mezkûrde Konya kadısı olan Mevlânâ Mehmed bin Mehmed Kutbeddin imzâsıyla yemzî vakfiyesi bi'l-muvâcihe feth ve kıraet olundukda mezkûr el-Hâc Abdullah'ın vesâirin hâlâ sâkin oldukları menzilleri zikr olunan vakfiyede mestûr hudûd-ı erbe'ası bir tarafı Yağlıtaş ve bir tarafı Dolab Ali Ağa ve bir tarafı Kirişhâne çukuru ve bir tarafı tarîk-i 'âmm müntehî olub mezkûrların hâneleri hudûd-ı merkûme dâhilinde olub sâkin oldukları menzilleri bundan akdem eshâb-ı hayrâtdan Mûsâ Beg nâm kimesne hudûd-ı merkûm ile mahdûde olan Pir Esad Sultân mahallesi harâbelerinden izn-i şer'iyile binâ ve ihdâs eylediği kürûmî ve menzilleri Türbe-i Celâliye Rahmetu'llah-i Te'âla sevâkinihâya icârelerin vakf ta'yîn idüb husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğuna her biri dehi mukırr ve mu'teref olub mâdâfikî mezkûrların vech-i mestûr üzere hâne-i 'avârıza dâhil mülkleri olmağın vâki' olan hâne-i 'avârız tekâlifini ahâli-i merkûme ile me'an edâ ve Türbe-i Celâliye'ye vakf ve ta'yîn olunan icârelerini mütevellilerine beher sene teslim ve Esbkeşân zümresinden olan beher sene ağalarına maktû'aların virmeğe tenbîh-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışriyn min şehr-i Zî'l-hiccetî'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Seydi Beg bin Mehmed, el-Hâc Ulaş bin Hüseyin, el-Hâc Osmân bin Abdullah, Mahmud bin Veli, Hızır bin Derviş, Mehmed bin Mahmud.

126-2 Haksız Vergi Talebi İle İlgili Da'vâ

Mahmiye-i Konya mahallâtından Cedîd Mahallesi sükkânından İvaz bin Süleymân ve Ömer bin Şâh 'Azer nâm kimesneler meclis-i şer'de eshâb-ı haze'l-kitâb Yusûf ve Süleymân ve İsmâ'îl evlâdı Mustafâ nâm karındaşları ihzâr ve mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ idüb mezkûrün Yusûf ve Süleymân ve İsmâ'îl nâm karındaşları muharrir-i cedîd hın-i tahrîrde bizim mahallemize tahrîr ve setîr eylemekle üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlifî taleb eylediğimizde virmekte nizâ' iderler su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûrün cevâblarında biz Esbkeşân tâifesinden olub kadîmü'l-eyyâmda bu ana değin Karâyük

Mahallesinde sâkin ve mütemekkinleriz lakin mezkûrân İvaz ve Ömer'in yedlerinde olan sûret-i defterlerine nazar olunsun fî'l-vâki' her birimizin isimleri mestûr ve mukayyed ise üzerimize edâsı lâzım gelen tekâlifi me'an edâ ve teslîm eyleyelim didiklerinde mezkûrân İvaz ve Ömer'in yedlerinde olan sûret-i defterlerine nazar olundukda mezbûrân Yusûf ve Süleymân ve İsmâ'îl'in isimleri hânedede mestûr ve mukayyed bulunmayub tâife-i mezkûrdan olmağla hilâf-ı şer' ve kânûn tekâlif talebinden mahalle-i mezbûr cemâ'atinden mezkûrân İvaz ve Ömer men' olunub mâ-vak'a 'âlî vukû'a mezkûrân Yusûf ve Süleymân ve İsmâ'îl talebleriyle ketb olundu hurrire fî evâili Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Osmân Beg el-müderriş, el-Hâc Ulaş bin Hüseyin, Mehmed bin Derviş, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, Şa'bân bin Veli, Hızır bin Derviş ve gayruhum.

127-1 Evin Kendisine Hibe Edildiği İddiası

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Belkıs bin Abdullah nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde mahmiye-i merkûme mahallâtından Nehr-i Kâfir Mahallesi sâkinelerinden bâ'isetü haze'l-kitâb Rabia ibnite el-Hâc Hüseyin nâm hâtûn tarafından husûs-ı atıye vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan zevci Mehmed bin Ali nâm kimesne mahzarında takrîr-i da'vâ idüb merkûme Rabia'nın babası mezbûr el-Hâc Hüseyin efendim olub târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem hâl-i sıhhatinde iken beni cümle malından i'tâk eylediğinden mâ'adâ mahmiye-i merkûme mahallâtından Nehr-i Kâfir Mahallesinde vâki' hudûdu beynimizde ve lediye'l-cirân ma'lûm olan menziline ve yine beynimizde ma'lûm bir bâb oda ve kıt'a hayatı ana muttasıl amrud ağacına varınca bir mikdâr bağçesini ba'de't-tahliyeti'ş-şer'ıye hibe-i sahîha ile bana hibe ve temlîk ve teslîm ve ben dehi teslîm ve kabza almış iken hâlâ merkûme Rabia tasarrufuma mâni' olur su'âl olunub meclis-i şer'a ahkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl vekîl-i mezbûr Mehmed husûs-ı mezbûr benim ve müvekkilemin ma'lumumuz değildir deyü inkâr ile cevâb virecek mezbûre Belkıs'dan sadak mukâline beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden 'âcize olmağın merkûme Rabia muhazzire olduğu ecilden cânib-i şer'idan es-Seyyid Abdî Çelebi ta'yin ve irsâl olundukda ol-dehi zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile mahalle-i mezbûrede merkûme Rabia'nın menziline varılıb târîh-i mezbûrde babası mesfûr el-Hâc Hüseyin câriye-i memlûkesi mezbûre Belkıs'ı i'tâk eyledikde zikr-i sabık iden bir bâb oda ve hayata ve bir mikdâr bağçesini ba'de't-tahliye mezbûre Belkıs'a hibe-i sahîha ile hibe

eylediği ma'lûmu olmadığına merkûme Rabia'ya yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'ala vekfî'l-mes'ûl mezbûre Belkıs muvâcihesinde yemîn-i billahi'l-'azîm eylediğini mezkûr es-Seyyid Abdî Çelebi mahallinde tahrîr idüb ba'de zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile meclis-i şer'a gelüb vukû'u üzere haber virmeğin da'vâ-yı merkûmeden mezbûre Belkıs men'-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâbi' min Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Abdurrahman, İbrahim Çelebi bin el-Hâc Mehmed, Abbas Halîfe bin Şa'bân, Mehmed bin Mehmed, Selman bin Halîl ve gayruhum.

127-2 Vakfa Ait Bağ Kullanma Hakkında Da'vâ

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi' Çâkamlık nâm karye sâkinelerinden Şehri bint-i Mevlûd nâm hâtûn tarafından husûs-ı atıye vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'ıye ile 'ârifân olan Mustafâ Halîfe ibn-i el-Hâc Ali ve Abdî Beg ibn-i Ni'metullah şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Fahru'l-müderrişîn Mevlânâ Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Ali meclis-i şer'den kerem-i atiyü'l-beyâna vâzi'tü'l-yed olan işbu Eslime bint-i Bayram nâm hâtûn mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i merâm idüb karye-i merkûmede vâki' bir tarafı Mustafâ bin Mehmed mülkü ve bir tarafı Îsâ bin Ahmed mülkü ve tarafeyni Süleymân bin Ali mülkü ile mahdûd olub 'Atâka dimekle ma'rûf olan bir kıt'a bağ müvekkile-i merkûme Şehri'nin babası Mevlûd nâm kimesnenin iken bağ-ı mezkûru mukaddemâ zikr olunan karyede alî binâ eylediği mescid-i şerîfin çırâğına gallesini vakf idüb ve tevliyetini kendi huyundan oldukça kendiye ve ba'dehü evlâdına vakf ve ta'yîn idüb ber mûcib-i şart-ı vâkıf tevliyet-i merkûme mezbûre Şehri'nin meşrûtâsı iken bağ-ı mezkûru bi-gayri vech-i şer'i merkûme Eslime tasarruf ider su'âl olunub bi-hasbi's-şer'i kasr-ı yedine tenbîh murâd iderin deyü mezbûr Mevlûd'ün vakfiyesine ibrâz idüb bi'l-muvâcihe feth ve kırâet olundukda vech-i meşrûh üzere tevliyet-i merkûme kendi huyunda oldukça kendiye ve ba'de vefâtühü evlâdına şart eylediği mestûr ve mukayyed olmağın gıbbe's-su'âl mezbûre Eslime cevâb virib zikr olunan bağ fî'l-vâki' merkûme Şehri'nin babası mescid-i mezbûrenin çırâğına vakf eylediği bağdır lakin yine karye-i merkûmeden Muharrem bin Ali ben mütevelliyim deyü zikr olunan bağ mukaddemâ beher sene yüz akçe icâr ile bana icâr ve ben dehi isticâr ve kabûl idüb vech-i meşrûh üzere tasarruf iderin dimeğin tevliyet-i mezbûre merkûme Şehri'nin meşrûtâsı iken âherden mezbûr Muharrem bilâ vech-i şer'i mezbûre Eslime'ye icârı câiz olmadığından mâ'adâ elinde müteveli-i sabık ve lâ-hakdan

tezkeresi dehi olmayub hudûd-ı merkûme ile mahdûd olan vakf bağı mütevellî-i merkûme Şehriye mesâlih-i hurûta-i vakf için teslim-i mezbûre Eslime'ye tenbîh-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî'l-yevmi'r-râbi' min Muharremi'l-harâm li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Nûrullah Beg ibn-i Emrullah, Mahmud bin Veli, Halîl bin Nûh , Nasûh bin Mehmed.

128-1 Salyâne Talebi

Belvîrân kazâsına tâbi' Kazlık me'a Dânil nâm karye ahâlisinden İslam bin İdris ve İbâd bin Receb nâm kimesneler vesâiri meclis-i şer'de Bozkır kazâsına tâbi' Kuşça nâm karyede sâkin İdris bin Nasûh ve Abdurrahman bin Mustafâ ve karındaşı Yusûf ve Süleymân ve Abdülhalim bin Nasûh nâm kimesneler mahzarlarında her biri takrîr-i kelâm idüb mezbûrun kimesneler kadîmi zikr olunan Kazlık me'a Dânil karyesinde olub muharrir-i cedîd hın-i tahrîrde bizim vesâiri vesâirimiz ile on üç nefer olub cümlemizin üzerine bir hâne kayd idüb yedimizde olan sûret-i defter-i mevkûfâtda her birinin isimleri mestûr ve mukayyed iken ba'dehü kalkub zikr-i sabık iden Kuşça karyesinde lâ-sâkinler olmağın hâne-i 'avârız için üzerlerine lâzım gelen salyânelerini ber mûcib-i defter mezbûrlerden taleb eylediğimizde virmekte muhâlefet iderler su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûrun İdris ve Abdurrahman ve Yusûf ve Süleymân ve Abdülhalim mukaddemâ zikr olunan Kazlık me'a Dânil nâm karye ahâlisinden olub hâlâ Kuşça nâm karyede sâkinler olduklarına mukarrer olduğundan hâlâ isimleri dehi Kazlık me'a Dânil karyesi ahâlisi beyinlerinde mestûr ve mukayyed bulunmağın min ba'de dehi hâne-i 'avârıza müte'allik üzerlerine lâzım gelen salyânelerini mezkûrân İslam'a ve İbâd ve vesâiri ile me'an ber mûcib-i defter edâya tenbîh-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî evâili Muharremi'l-harâm li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ömer bin İbrahîm, Süleymân bin Halîl , Nasûh bin Mehmed, Mahmud bin Veli ve gayruhum.

128-2 Mülk Satışı (Tarla)

İkrâr-ı Osmân Ağa ve karındaşı oğlu İbrahîm Beg me'a Mehmed bin Büstan

Mahmiye-i Konya sükkânından Osmân ibn-i el-Hâc Mehmed Beg ve karındaşı oğlu İbrahîm bin Selman Efendi meclis-i şer‘de bâ‘isü haze’l-kitâb Mehmed bin Büstan mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi‘ Karaaslan nâm karyede vâki‘ kıbleten Veli mülkü ve şarken ve şimâlen harabeye ve garben bizim mülk-i âherimiz ile mahdûd olub iştirâken mülk-i mevrûsumuz olan tahmînen bir evlek arz-ı hâliyemizi mezbûr Mehmed’e râic-i fî’l-vakt altı yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mehmed yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik arz-ı merkûme hîn-i ‘akdden cem-‘i tevâbi‘iyle mezbûr Mehmed’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâdis mine’l Muharremi’l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Abdülhalim Dede bin Pir Ali, Ali bin Süleymân Dede, Mahmud bin el-Hâc Yusûf , Mustafâ bin Ibâd, Mahmud bin Mustafâ, Ali bin Mûsâ ve gayruhum.

128-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya’da vâki‘ Kutbi’l-‘ârifîn Hazreti Şeyh Sadrettin nûrullah merkaduhu mahallesi sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden Yakub Efendi’nin verâseti zevce-i metrûkesi Cemile bint-i Seyyid Halîl nâm hâtûna ve karındaşı oğlu Süleymân bin Yahyâ nâm sağıre münhasıra olduğu şer‘an sâbite ve muhazafe olduktan sonra merkûme Cemile ve sağır-i mezbûrun vasî-i mansûbesi olub vâlidesi olan Ganneme bint-i Ahmed Fakîh nâm hâtûn taraflarından bey-‘i atiyü’l-beyâna ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub merkûmetânı ma‘rifet-i şer‘iye ile ‘ârifân olan es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn-i es-Seyyid Abdurrahman ve Mustafâ Dede bin Himmet şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan es-Seyyid Mûsâ Çelebi ibn-i es-Seyyid Halîl meclis-i şer‘de bâ‘isü haze’l-kitâb İbrahîm Çelebi ibn-i Mehmed Çelebi mahzarında bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem merkûmetân Cemile ve Ganem’e mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Süzen Mustafâ mülkü ve bir tarafı Ni‘metullah mülkü ve bir tarafı Nasûh mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub beş bâb harâbe evi ve bir mikdâr hayatı müştemil mülk-i mevrûsları olan menzilden merkûme Cemile kendi hissesini asâleten ve sağır-i mezkûrun hissesini zarûret-i nafakası için vasî-i mansûbesi merkûme Ganeme bi’l-vesâye cem‘an iki bin iki yüz akçeye mezbûr İbrahîm Çelebi’ye ba‘de’l-müzayede ve ınkîtâ’ı ş-şer‘iye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile her

biri bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı mezkûru mezbûr İbrahîm Çelebi yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik zikr-i sabık iden menzil hîn-i ‘akdden cem-‘i tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrire fî evâsıtı Muharremi’l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ali Halîfe bin ..., Mahmud bin Mahmud, Hasan bin İbrahîm, Nasûh bin Mehmed, Halîl bin Nûh .

129-1 Mülk Satışı (Ev)

İkrâr-ı Yunus me‘a Osmân bin Ömer

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Hoca Faruk Mahallesi sâkinlerinden Yunus bin Ali nâm kimesne meclis-i şer‘de min ba‘de bâ‘isü haze’l-kitâb Osmân bin Ömer mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki‘ kıbleten Mehmed bin Mûsâ mülkü ve şarken tarîk-i ‘âmm ve şimâlen Mustafâ Beşe mülkü ve garben Yusûf mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde münselik bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir ahur yeri ve bir kıt‘a bağçesi ve havlu-i müştemil olan menzilimi mezbûr Osmân‘a râic-i fî’l-vakt dört bin yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Osmân yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cem-‘i tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrire fî evâsıtı Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Abdülkerim Efendi bin Ahmed, Muslî Ağa bin ..., Yusûf bin Nasûh , Himmet bin Îsâ, Ahmed bin Sinan, el-Hâc Abdî bin Abdülkerim.

129-2 Mülk Satışı (Ev)

İkrâr-ı Mehmed Beg ibn-i Ali Çavuş me‘a Mahmud bin Mahmud

Mahmiye-i Konya sükkânından Mehmed Beg ibn-i Ali Çavuş nâm kimesne meclis-i şer‘i şerîfde bâ‘isü haze’l-kitâb Mahmud bin Mahmud nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tuğrâ kılıb mahmiye-i merkûmede vâki‘ kutbi’l-‘ârifîn Hazreti Şeyh Sadrettin nurullah merkda mahallesinde tarafeyni benim mülkü âherim ve bir tarafı Mahmud mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik iki

bâb evi ve bir mikdâr arz-ı hâliyemi müstemil olan menzilimi mezbûr Mahmud'a üç yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Dervîş Mahmud yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil cem-'i tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İbrahîm Çelebi bin Memi Çelebi, Mahmud bin Veli, Mehmed bin Mahmud, Müezzîn Ali Halîfe bin Esdâd, Mahmud bin Ahmed ve gayruhum.

129-3 Malta Seferi İçin Aladağ Kazâsından Tedârik Edilen Kürekçi Sayısı

Konya sancağında vâki' Aladağ kazâsı ahâlisinden Ali bin Mehmed ve Receb bin Veli ve diğerk Mahmud ve el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Hasan ve Abdülhalim bin Hüseyin ve Emrullah ibn-i el-Hâc Abdullah ve Mahmud bin Süleymân nâm kimesneler vesâirleri meclis-i şer'de bi'l-fi'il kazâ-i mezbûre kadısı olan bâ'isü haze'l-kitâb Mevlânâ Bilal Efendi mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb işbu sene-i mübârekde Malta üzerine sefer-i hümâyûn için kazâ-i mezbûrun elli üç ve bir rub'ı 'avârızhânesinin her yedi hânesinden ihrâcî fermân olunan bir nefer kürekçi ki cem'an yedi nefer kürekçiyi kazâ-i mûmâ ileyh otuz bir bin beşyüz akçeye kûl idüb her bir nefere lâzım gelen haklarını teslîm idüb ve buçuk neferi için dehi mûmâ ileyh efendiye iki bin beş yüz akçe teslîm eyledik ol-dehi ahz ve kabz idüb cümlesini tersâne-i 'âmireye teslim-i der'uhde idüb zikr olunan yedi nefer kimesneleri min ba'de noksânî zuhûr iderse nikme her birimiz emr kabûlu hâvî kefâlet ile kefil olduk didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'-sânî 'aşer min Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mahmud bin Veli, Hızır bin Dervîş, Selman bin Halîl , Nasûh bin Mehmed, Mehmed bin İbrahîm ve gayruhum.

129-4 Mülk Satışı (Bağ ve Tarla)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Yusûf bin Abdî ve sulbî oğulları Receb ve Ali nâm kimesneler meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Andon veledi Budak nâm ermeni mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Selîkâr nâm mevzi'de vâki' bir tarafı Osmân mülkü ve bir tarafı Emhânî mülkü ve bir tarafı

Hâcedek zimmî mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub eşcâr-ı müsmere ve gayr-i müsmere ve iki bâb evi müştemil olan dört tahta bağımızı ve yine kurbundavâki’ bir tarafı İbrahîm mülkü ve bir tarafı Osmân mülkü ve bir tarafı Andon zimmî mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub yine ber vech-i iştirâk silki mülkümüzde münselik olan tahmînen bir dönüm arz-ı hâliyemizi safka-i vâhîde ile mezbûr Andon’a râic-i fî’l-vakt sekiz bin iki yüz elli akçeye bey’-i bât-ı sahîh-i şer’i ile bey’ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik zikr-i sabık iden bağ ve arz-ı hâliye hîn-i ‘akdden cem-‘i tevâbi’iyle mezbûr Andon’un mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hamza bin Sefer, Osmân bin el-Hâc Mustafâ, Hüseyin bin Ömer, el-Hâc Mûsâ bin el-Hâc Mehmed, Mustafâ bin Abdî, Esvâd bin Abdullah, Mehmed bin Îsâ ve gayruhum.

130-1 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Dinkeş Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Mustafâ nâm kimesnenin Mustafâ ve Âişe ve Îsâ nâm etyâm-ı sığârına kibel-i şer’den vasî nasb ve ta’yîn olunan ‘ammileri Fahriye bint-i Mustafâ nâm hâtûn meclis-i şer’de bâ’isü haze’l-kitâb Mehmed bin Selman mahzarında bi’l-vesâyeye ikrâr idüb müteveffâ-yı mezbûrun muhalledefâtından mahalle-i merkûmede vâki’ bir tarafı Mehmed bin Mustafâ mülkü ve bir tarafı Bâğûr zimmî mülkü ve tarafeyni tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub bir bâb oda ve bir tâbhâne ve bir ahur ve bir izbe ve bir örtme ve bir kıt’a bağçe ve hayatı müştemil olan menziline sebt ve mecâl olub bihasbi’ş-şer’i edâsı lâzım gelen dîrînin zarûreti için ba’de’l-müzayede ve inkıtâ’i’r-rağbe havâl-karârı olan râic-i fî’l-vakt altı bin akçeye mezbûr Mehmed’e bey’-i bât-ı sahîh-i şer’i ile bey’ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu vesâyetim hasebiyle mezbûr Mehmed yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil hîn-i ‘akdden cem-‘i tevâbi’iyle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-taleb ketb olundu tahrîren fî’l-yevmi’s-sânî ‘aşer min Muharremi’l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hasan Halîfe bin Hamza Hâce, Mahmud bin Mahmud, Nasûh bin Yusûf , Osmân bin Tülâver, Mehmed bin Osmân, Ali Halîfe bin İrâd.

130-2 Mülk Satışı (Ev)

İkrâr-ı Mehmed bin Mûsâ me‘a Receb bin Mehmed

Mahmiye-i Konya mahallâtından Topraklık Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Mûsâ nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Receb bin Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki‘ bir tarafı mezbûr Receb mülkü ve bir tarafı Abdülğani mülkü ve bir tarafı Bâlî mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub bir bâb oda ve bir kıt‘a havlu-i müstemil olan silki mülkümde münselik menzilimi mezbûr Receb’e râic-i fî‘l-vakt dokuz yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Receb yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil hîn-i ‘akdden cem-‘i tevâbi‘iyle mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi‘ s-sânî ‘aşer mine‘l Muharremi‘l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hüseyin bin Mustafâ, Mûsâ bin Hasan, Receb bin Hamza, Veli bin Rızvan, Ahmed bin Hasan, Hıdır bin Derviş.

130-3 Mülk Satışı (Bağ)

İkrâr-ı Mehmed me‘a el-Hâc İbrahîm

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed bin Nasûh Beşe meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb el-Hâc İbrahîm bin Himmet mahzarında ikrâr tuğrâ kılub mahmiye-i merkûme hâricinde Karaüyük nâm havelîde vâki‘ tarafeyni mezkûr el-Hâc İbrahîm mülkü ve bir tarafı Fatıma Hâtûn mülkü ve bir tarafı Ahmed mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan altı puşte bağımı içinde olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresi ile mezbûr el-Hâc İbrahîm’e nakd râic-i fî‘l-vakt bin beş yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr el-Hâc İbrahîm yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ cem-‘i tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı şehr-i Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Osmân bin el-Hâc Mahmud, Mehmed bin Dervîş, Selman bin Abdullah, el-Hâc Hasan bin el-Hâc Dervîş, Ömer Beg bin Harun, Ramazân bin Ahmed, Selman bin Abdullah, Pir Ahmed bin Mehmed, Halîl bin Nûh , Ahmed bin Selman ve gatrühüm.

130-4 Mahkeme Tarafından Vasî Ataması

Hüccet-i vesâyet

Mahmiye-i Konya mahallâtından Dinkeş mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Mustafâ nâm kimesnenin Mustafâ ve Âişe ve Îsâ nâm etyâm-ı sığârına ırs-i şer'iyile intikâl iden her birinin emvâl ve emlâki ve eşyalarını zabt ve hıfza vesâir vâki' olan umûr- işer'iyelerini görivirmeğe bir vasî lâzım ve mühim olmağın sığâr-ı mezkûrünün 'ammeleri bâ'isetü haze'l-kitâb Fahriye bint-i Mustafâ nâm hâtûn mukaddem ve müstekîm olmağla kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukda merkûme dehi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l-yevmi's-sânî 'aşer mine'l Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mahmud bin Mahmud, Nasûh bin Yusûf , Halîl bin Nûh , Süleymân bin Halîl ve gayruhum.

131-1 Fi'il-i Şenî'

Mahmiye-i Konya mahallâtından Sarı Ya'kub Mahallesi sâkinlerinden Alâeddin ibn-i İbrahîm nâm kimesne meclis-i şer'de yine mahalle-i merkûmeden işbu el-Hâc Mehmed bin Dede nâm kimesne huzûrunda 'abd-i memlûki Yusûf bin Abdullah mahzarında üzerine takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan on iki gün mukaddem mezbûr Yusûf işbu hâzıra bi'l-meclis olan Hânım nâm bîkr kızımı ağası mezkûr el-Hâc Mehmed'in menziline vâki' ahuruna alub varub cebren fi'il-i şenî' idüb bana resn izâle idüb te'addî eyledi ve kendisini dehi husûs-ı mezbûre mutalle'a oldu su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe'su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'ı mezkûrden sadak mukâline beyyine taleb olundukda üç def'a emhâl olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz ve kâsıd olmağla mukaddemâ merkûme Hanim'i ahz idüb zikr olunan ahurda fi'il-i şenî' idüb bana retn-i izâle eylemediğine ve efendi-yi mezkûr el-Hâc Mehmed'e dehi husûs-ı merkûme mutalle'a olmadığına yemîn teklîf olundukda onlar dehi 'ali vefk'ı'l-mes'ûl yemîn-i billahi'l-'azîm eylediklerinden sonra mezbûr Yusûf 'un nefesine ve hın-i mutâlibede ihzârına efendisi mesfûr el-Hâc Mehmed kefil olub ve ana dehi mahalle-i

merkûme imâmı Yusûf Halîfe ibn-i Veli Hâce kefil olmağın mâ-vak‘a ‘ala vukû‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî l-yevmi’s-sâbi‘ min şehr-i Muharremi l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ömer Beg bin Abdullah, Mehmed Beşe bin Mustafâ, Hasan Hâce el-imam, Muslî bin Mehmed, Abdî bin Günden, Mahmud bin Veli.

131-2 Kürekçi İçin Salyâne Talebi

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sahra nâhiyesine tâbi‘ ‘Alemdâr nâm karyeden Muharrem bin Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü haze l-kitâb Îsâ bin Arslân nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüb hâlâ ihrâcı fermân olunan kürekçi husûsu için nâhiye-i merkûmede Eğin me‘a Karaüyük mutasarrıfân nâm karye bizim karyemize yamâk ta‘yîn olunub mezbûr Îsâ zikr olunan Eğin karyesi ahâlisinden olmağla mezbûrden salyâne taleb eylediğimde muhâlefet ider su‘âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-su‘âl mezbûr Îsâ cevâb virüb ben Eski İl kazâsına tâbi‘ zikr olunan Eğin karyesi cemâ‘ati berâketesinden Esbkeşân tâifesinden mahmiye-i merkûme mahallâtından Surcu sokağında sâkin olmam ile muharrir-i cedîd hın-i tahrîrde tâife-i merkûmeden olmak üzere tahrîr-i cedîd defterine tahrîr idüb zikr olunan Karaüyük karyesinde ‘alâka ve müdhalim yokdur deyü takrîrine mutâbık sûret-i defter-i mevkûfât ibrâz eyleyüb ve mezkûr Îsâ’nın karye-i merkûmede ‘alâkası olmadığına dehi mezkûr Muharrem mukırr olmağla da‘vâ-yı merkûmeden men‘-i birle mâ-vak‘a li-eceli’-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Fahru l-kuzât Mevlânâ İsmâ‘îl Efendi, Pir Ahmed bin Mehmed, Mahmud bin Veli, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

131-3 Mîrâstaki Hakkını Satma

Mahmiye-i Konya mahallâtından Boladlar Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mustafâ bin Pir Dede’nin sulbî kebir oğlu İbrahîm nâm kimesne meclis-i şer‘î şerîfede müteveffâ-yı mezbûrun diğeri oğlu olub muhalledâfına vâzi‘ül-yed olan bâ‘isü haze l-kitâb Receb mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb babamız müteveffâ-yı mezbûrun ‘akâr ve menkûlâtından bi-ciheti l-irsi’s-şer‘î bana intikâl iden hisse-i şer‘iyem mukâbelesinde muhalledâf-ı merkûmeden karındaşım mezbûr Receb yedinden üç bin beş yüz akçe alub kabz idüb mâ‘adâ hakkımdan fârîğa

olub mezbûr Receb'in zimmetini ibrâ ve iskât eyledim bâkî da'vâ ve nizâ'im ve hak ve 'alâkam kalmadı didikde gibbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer mine'l-Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Selman bin Ya'kub, Ahmed bin Ali, İbrahîm bin Mehmed, Ömer bin Yakub, Selman bin Halîl ve gayruhum.

131-4 Hibe (Ev ve Çeşitli Eşya)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Bürde Başı Mahallesi sâkinelerinden Şems bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'de sadriye kızınının kızı bâ'isetü haze'l-kitâb Halim bint-i Mahmud nâm hâtûn mahzarında ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Mehmed mülkü ve tarafeyni Tobâl Osmân mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik iki tâbhâne ve bir kıt'a hayatı müştemil olan menzilimi mülkümde ifrâz idüb ba'de't-tahliyeti'ş-şer'iyeye ve yine mülküm olan bir leğen ve bir tâbe ve iki bakır ve sahnımı dehi kızım kızı merkûme Halime'ye hibe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe ve teslîm eylediğimde ol-dehi meclis-i hibede her birini ithâb ve kabz eyledi zikr-i sabık iden menzil ve eşya hın-i hibeden merkûme Halime'nin mülk-i mevrûsudur keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe't-tasdik el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'-sâbi' 'aşer mine'l-Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Şeyh Halîfe bin Mehmed Hâce, Mehmed Hâce bin ..., el-Hâc Mehmed bin ..., Ali bin ..., Mehmed bin Turhan, el-Hâc Turmuş bin Süleymân ve gayruhum.

132-1 Hâne-i 'Avâriz Talebi

Mahmiye-i Konya mahallâtından mahalle-i Cedîde ahâlisinden Ali Dede ibn-i el-Hâc Mehmed ve Nasrullah Beg ibn-i Emrullah ve Nasûh bin Bâlî ve Salih bin Rızvan ve Süleymân bin Mûsâ ve Dervîş bin Abdülmennan ve Mûsâ bin Mehmed nâm kimesneler vesâiri meclis-i şer'de mahalle-i mezbûrede sâkin işbu Süleymân bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında her biri takrîr-i kelâm idüb mezbûr Süleymân'ın mahalle-i merkûmede hâne-i 'avârîza dâhil emlâkî olub lakin muharrir-i cedîd beni mahmiye-i mezbûrede Şükrân Mahallesi'ne kayd eyledi deyü vâki' olan tekâlifi içün salyânesini virmeğe te'allül ider su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gibbe's-su'âl merkûm Süleymân tasarrufunda mahalle-i merkûme Cedîd'de hâne-i 'avârîza dâhil emlâkî olduğunu inkâr idecek ahâli-i mezkûre talepleriyle husûs-ı

mezbûrun keşf ve tahrîri için Mevlânâ Osmân Efendi ta'yin ve irsâl olundukda ol-dehi zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile mahalle-i mezbûreye varub ba'de'l-keşf ve'l-müşâhide mezbûr Süleymân hâlâ sâkin olduğu menzili zikr-i sabık iden mahalle-i cedîde'de vâki' hâne-i 'avârızdan olub mahalle-i merkûmede Şükran Mahallesi nâmına mahal olmadığına mevlânâ-yı mümâ ileyh Osmân Efendi mahallinde keşf ve tahrîr idüb ba'de gelüb meclis-i şer'de vukû'u üzere ihbâr eyleyüb tekâlifini ahâlisi ile me'an edâya mezbûr Süleymân tenbîh-i birle bi't-taleb ketb olundu hurrîre fil-yevmi's-sânî min şehri Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mustafâ bin el-Hâc Memiş, Mustafâ Çelebi bin Ahmed, Sethar bin Mehmed, Selman bin Ali, Mevlûd bin Yusûf , Halîl bin Bektaş.

132-2 Vasî Değişiminde Hesaplaşma

Mahmiye-i Konya sâkinelerinden Cennet bint-i Mehmed nâm hâtûn bi'l-vesâye meclis-i şer'de Himmet bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine takrîri-i da'vâ idüb karındaşım olub bundan akdem vefât iden Abdî bin Mehmed'in sulbî sağır oğulları Murâd ve Mûsâ nâm yetimlerine bundan akdem kıbel-i şer'den vasileri olan mezkûr Himmet'e defteri ile yüz dört buçuk esedi gurus ve yigirmi iki buçuk riyali gurus vesâir muhallefâtını ahz ve kabz eylemişdi meblağ-ı mezbûru ve muhallefâtı zâyî' ve telef eylemiş mezkûr Himmet'den sü'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbundur didikde gıbbe's-sü'âl mezkûr Himmet cevâbında vasîleri olduğum sağırân-ı mezbûrânın benim zimmetimde ve zimem-nâsda ancak dört bin akçe hakları vardır ziyâde değildir deyü inkâr itmeğin merkûme Cennet'den takrîri meşrûhuna mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Ahmed Halîfe bin Hızır Hâce ve Ahmed bin Şa'bân nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub fî'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Abdî Beg oğulları sağırân-ı merkûmânın mâl-ı mevrûslarından vasîleri olan mezkûr Himmet bizim huzûrumuzda defteri ile zimem-nâsda olan yüz dört esedi gurus ve yigirmi iki buçuk riyali gurus vesâir muhallefâtın ahz ve kabz eylediğini bi't-tû-'î'l-tâf ikrâr ve i'tirâf eyledi bu husûsa biz şâhidleriz şehâdet ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a oldukdan sonra zikr olunan yüz dört esedi gurus ve yigirmi iki buçuk riyali gurus sağırân-ı mezbûrânın hâlâ vasîleri 'ammeleri merkûme Cennet hâtûna edâ ve teslîm için mezkûr Himmet tenbîh-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâsıtı Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Mustafâ, Mahmud bin el-Hâc Îsâ, Ahmed bin Şeyh Îsâ, Mahmud bin Veli.

132-3 Vakf Tarlasını İcâra Verme

Mahmiye-i Konya'da vâki' merhûm Hoca Fakîh Sultân nûrullah Merkda zâviyesi evkâfına hâlâ müteveli olan Mehmed Çelebi bin Süleymân Beşe meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb İsmâ'îl Beg ibn-i Ali mahzarında bi't-tevliye ikrâr idüb zâviye-i mezbûre kurbundavâki' hudûdu lediye'l-cirân ma'lûm olub Gönen yeri dimekle ma'rûf bir kıt'a arz-ı hâliyemi otuz seneden mütecâviz mezbûr İsmâ'îl Beg'in tasarrufunda olub tecdîd-i 'akd-i icâre lâzım gelmekle arz-ı merkûmeyi uslûb-ı sâbık üzere beher sene zirâ'at ve harâset olundukda hâsıl olan mahsûlün yarısını cânib-i vakfa edâ eylemek üzere mezbûr İsmâ'îl Beg'e icâr eylediğimde ol-dehi isticâr ve kabûl eyledi min ba'de dehi tasarrufu için yedine vech-i meşrûh üzere tezkere virdim didikde mâ-vak'a gıbbe't-tasdîk ketb olundu hurrîre fil-yevmi's-sâmin 'aşer mine'l Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Osmân bin Kemal Beg, Mehmed bin Abdî, Satı bin Mehmed, Halîl bin Nûh .

133-1 Ra'ıyyet Rusûmun Ödeme Hakkında Da'vâ

Dergâh-ı 'âlî mutasarrıfalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mahmud Ağa tarafından husûsu atıye vekîl olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan Murâd Çavuş meclis-i şer' de Aladağ kazâsına tâbi' Hâbiller nâm karyeden işbu Mustafâ bin Hasan nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mustafâ müvekkil-i mûmâ ileyh Mahmud Ağa'nın icmâllü ze'âmeti karyelerinden zikr olunan karyenin ebâğı ced ra'ıyyeti ve ra'ıyyeti evlâdından olub yedimde olan defterhâne-i 'âmirenden ihrâç olunmuş mühürlü sahîh-i sûret-i defter-i cedîd mufassal-ı sultânide babasının ve ceddinin isimleri ile mestûr ve mukayyed olmağla ile'l-an bi-hasbi'l-kânûn üzerine lâzım gelen rusûm-ı ra'ıyyet viregelüb ve muharrir-i cedîd dehi mezbûr Mustafâ'yı karye-i merkûme ra'ıyyeti beyinlerine tahrîr-i cedîd defterine dehi kayd ve tastîr eylemiş iken hâlâ vekâletim hasebiyle mezbûrun 'uhdesine ber mûcib-i defter-i hâkânî lâzım gelen resm-i ra'ıyyeti taleb eylediğimde virmeyüb ve ahâli-i karye-i merkûme ile üzerine lâzım gelen salyânesini virmekde te'allül ider sü'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur deyü takrîri meşrûta nutâbık sûret-i defter-i hâkânî ibrâz

eylemeğin gıbbe's-sü'âl mezbûr Mustafâ cevâbında fî'l-vâki' ben ebâğı ced karye-i merkûme ahâlisindenim lakin ben Hazreti Ebû Bekir Sıddîk evlâdından olmam ile tekâlif-i merkûmeden mu'af ve müselleme deyucek vech-i meşrûh üzere mu'âfiyetine temessük taleb olunub ve mu'af ile inhâl olundukda temessük ibrâzına kâdir olmamağın ber mûcib-i defter-i hâkânî mûmâ ileyh Mahmud Ağa için üzerine edâsı lâzım gelen rusûmu niriştesiyle gelâvül ve ahâli-i karye-i merkûmeye sâlyânesini edâ için mezbûr Mustafâ'ya tenbîh-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fil-yevmi's-sâmin 'aşer min şehr-i Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Emrullah ibn-i İbrahîm, Selman bin el-Hâc Ali, Emrullah ibn-i Hâcî Abdullah, Mehmed bin Derviş, Pir Kaban çukadar ve gayruhum.

133-2 Mülk Satışı (Bağ)

İkrâr-ı Mehmed bin Abdullah

me'a Hızır ve Marziye

Budur ki mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Hızır bin Halîl ve vâlideleri Marziye bint-i Yusûf nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme kazâsına tâbi' Gödene nâm karye kurbunda Karadiğın Deresi dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' bir tarafı Halîl mülkü ve bir tarafı Pirmâv Koca mülkü ve bir tarafı cebel-i 'azim ve bir tarafı çây ile mahdûd olub silki mülkümde münselik eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire ve bir harâş örtmesini müştemil bir kıt'a bağımı mezbûrân Hızır ve Marziye'ye ber vech-i iştirâk mülkleri olmak üzere râic-i fî'l-vakt üç bin altı yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabz eyledikten sonra meblağ-ı mezbûru merkûmân Hızır ve Marziye yedlerinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ hîn-i 'akdden cem-'i tevâbi'iyile mezbûrân Hızır ve Marziye'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr her biri zabt ve tasarruf eylesünler didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fil-yevmi's-sâmin 'aşer mine'l Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hızır Beg ibn-i Abdullah, Abdurrahman bin Mehmed, Mehmed Dede ibn-i İsmâ'îl, Ali Dede ibn-i Yusûf, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

133-3 Dükkan Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya'da Kadı 'Alemşâh Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ali bin el-Hâc Turâbî nâm kimesnenin sulbî kebîr oğulları ve hasran vârisleri olan bâ'isü haze'l-kitâb Hasan ve Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer' de 'ammileri işbu Turmuş bin el-Hâc Turâbî nâm kimesne mahzarında her biri takrîr-i da'vâ idüb mahmiye-i merkûme esvâkıdan Çâkıcılar sûkunda vâki' tarafı sülsası tarîk-i 'âmm ve hın-i iştirâde bir tarafı sâbıkan Mehmed mülkü olup hâlâ nâm kimesne mülkü ile mahdûd olan bir bâb Börekçi dükkanı babamız müteveffâ-yı merkûm Ali'nin mülkü olup elimizde Allahvirdi ve Süphanvirdi ibn-i Hüdavirdi nâm kimesnelerden iştirâ eylediği hüccet olup bi-ciheti'l-irsi's-şer'i bizim ikimize intikâl idüb mülk-i mevrûsumuz iken merkûm Turmuş bi-gayri hak vaz'iyed ider sü'âl olunub bi-hasbi's-şer'i kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-sü'âl mersûm Turmuş cevâbında zikr olunan Börekçi dükkanı bundan akdem İvaz bin Mehmed nâm kimesneye vâlidesi Ümmi hâtûndan irs-i şer' ile intikâl idüb babam el-Hâc Turmuş'a bin altı yüz akçeye bey' idüb irs-i şer' ile babam müteveffâ-yı merkûm el-Hâc Turâbî'den bana intikâl eylemişdir yedimde hüccet-i şer'iyem vardır deyücek yigirmi sekiz târfhiyle müverrih-i Konya mahkemesinde sâbıkan nâibü's-şer' olan Mevlânâ Hasan Efendi ibn-i Abdüllatif imzâsıyla mümezzî ve mahtûm hüccet ibrâz idüb feth ve kiraet olundukda hüccet-i merkûmenin dâhilinde münderic olan hudûdun iki tarafı tarîk-i 'âmm ve bir tarafı Ken'an Dede Mescidi vakfı ve bir tarafı Müşteri mülkü ile mahdûd bulunub müdde'ıyân-ı mezbûrân Hasan ve Hüseyin'in iddi'â eyledikleri hudûdu mukâbir ve mezbûrların takrîrlerine gayr-i mutâbık olmağla zikr-i sabık iden dükkanı merkûmân Hasan ve Hüseyin'e hükm olunub mesfûr Turmuş bilâ vech-i mu'ârızadan men-'i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fil-yevmi's-sâbi' 'aşer min Muharremi'l-harâm li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mahmud bin Veli, Mustafâ bin Nûh , Mehmed bin İshak, es-Seyyid Ali bin Mehmed, Mevlûd bin es-Seyyid Halîl , Şa'bân bin Abdullah ve gayruhum.

134-1 Bir Şahsın Köydeki Bütün Mallarını Satması

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Hatunsaray nâhiyesine tâbi' Fere Kaba nâm karyeden Yusûf bin Salih nâm kimesne meclis-i şer' de bâ'isü haze'l-kitâb Hamza bin Abdülkâdir nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb karye-i

merkûmede vâki‘ hudûdu beynimizde ve lediye‘l-cirân ma‘lûme olub silki mülkümde münselik olan altı bâb evimi ve kurbundavâki‘ eşçar-ı müsmere ve gayr-i müsmereyi müstemil bir kıt‘a bağımı ve Dere‘de vâki‘ eşçarımı ve beynimizde ma‘lûm devâbb ve eşyâmı kalîl ve kesîr her ne ise min külli alûcûn karye-i merkûmede olan ‘alâkamı mezbûr Hamza‘ya altmış ‘aded riyaîli guruşa bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabz eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Hamza yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil ve bağ ve eşçar vesâyirimi külli alûcûn eşyâm hîn-i ‘akdden cem-‘i tevâbi‘iyle mezbûrân Hamza‘nın mülk-i müşterâsıdır ‘alâka ve medhalim kalmadı keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr her biri zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fil-yevmi‘l-‘ışriyn mine‘l Muharremi‘l-harâm li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Ali Efendi ibn-i Receb, Ali Halîfe el-hatîb, diğêr Ali Halîfe Nûrullah, el-Hâc Ahmed bin Receb, Mehmed bin Erced, Şükrullah bin Davud, Bahrğazi bin Se‘ah(?), Mehmed bin Yusûf , Mahmud bin Veli ve gayruhum.

134-2 Mülk Satışı (Tarla-Hisse)

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden İbrahîm ibn-i el-Hâc Osmân nâm şâbb meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb ‘ammisi Ömer Beşe ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Selifâr nâm mevzi‘de vâki‘ bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir Tarafı muhassır Bayram mülkü ve bir tarafı nehr-i cârî ve bir tarafı Keyte vakfî ile mahdûd olub karındaşlarım Mehmed ve Emine ile müşterek olduğumuz bir buçuk evlek arz-ı hâliyeden olan nısf hisse-i şâyi‘a-i şer‘iyemi ‘ammim mezbûr Ömer Beşe‘ye râic-i fî‘l-vakt beş yüz kadı osmani akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabz eyledikten sonra meblağ-ı mezkûmu mezbûr Ömer Beşe yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim arz-ı merkûmede olan nısf hissesi hîn-i ‘akdden cem-‘i tevâbi‘iyle mezbûrÖmer Beşe‘nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrîre fil-yevmi‘l-‘ışriyn mine‘l Muharremi‘l-harâm li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Receb bin Süleymân, Molla Hüseyin bin Abdî Çelebi, Mustafâ Beşe otabaşı, Ali bin Nasrullah, Mehmed bin İbrahîm ve gayruhum.

134-3 Mîrâsı Aldıklarını Mahkemeye Tescil Ettirme

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Hatunsaray nâhiyesine tâbi‘ Bayat nâm karyede sâkin iken bundan akdem vefât iden Hasan bin Sinan nâm müteveffânın verâseti sulbiye kebîre kızı Esmâ ve li-ebeveyn karındaşı Ali‘ye münhasıra ve muhakkika olduktan sonra mezbûr Esmâ hâtûn meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Ali mahzarında ikrâr idüb babam müteveffâ-yı merkûm Hasan‘ın muhalledâtından beynimizde hudûdu mâ‘lûm badem bağçesinden mâ‘adâ bi-ciheti‘l-ırsi‘ş-şer‘i bana isâbet iden hisse-i şâyi‘amı vesâir muhalledâtından ahz ve kabz idüb mezbûr Ali‘nin zimmetini ibrâ-i ‘âmm ile ibrâ ve iskât eyledim ba‘de‘l-yevm husûs-ı mezbûre müte‘allik benden veya vekîlimden da‘vâ sudûr ve zuhûr iderse lede‘l-hükkâmî‘l-kirâm mesmû‘a ve makbûle olmasun didikde hakka-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere cârif olan ikrârın mezkûr kabûl eylemeğın mâ-vak‘a gibbe‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi‘l-hâdî ve‘l-‘ışriyn min şehr-i Muharremi‘l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ bin Ca‘fer, Hızır bin Mustafâ, el-Hâc Mûsâ bin el-Hâc Mehmed, Mûsâ bin Receb, Mahmud bin Veli.

134-4 Telef Olan Öküz Da‘vâsı

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mürsel bin Dede Beg nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isî haze‘l-kitâb İvaz bin Hüseyin ve Abdülkerim bin Selman mahzarlarında üzerlerine takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûrân İvaz ve Abdülkerim‘e bir re‘s gök boz mülk öküzümü ra‘î için virmişdim hâlâ taleb iderin sü‘âl olunsun didikde gibbe‘s-sü‘âl her biri cevâb virüb fî‘l-vâki‘ mezkûr Mürsel evsâf-ı merkûme ile mevsûfe olan öküzünü ra‘î için bize teslîm idüb biz dehi ra‘îde iken bi-emrullah‘i te‘âlâ helâk oldu didiklerinde mezkûr Mürsel‘in zikr-i sabık iden öküzünü bi-emrillah helâk olub berûcumâ te‘addi ve tecâvüz eylemediklerine mezbûrâna yemîn teklîf olundukda onlar dehi ‘ali vefkı‘l-mes‘ûl yemîn-i billahi‘l-‘azîm eylediklerinde da‘vâ-yı merkûmeden mezkûr men-‘i birle mâ-vak‘a gibbe‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî‘l-yevmi‘l-sânî ‘aşer min Muharremi‘l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed Halîfe bin Hızır Hâce, Şâhvirdi bin Kubâd, Mahmud bin Receb, Ahmed bin Şeyh ... .

135-1 Mîrâs Paylaşımı

Husûs-ı âtiyyü'l-beyânın istimâ' ve tahrîri için cânib-i şer'iden es-Seyyid Abdî Çelebi ta'yin olundukda ol-dehi zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile mahmiye- i merkûme mahallâtından Ferhûniye Mahallesi sâkinlerinden iken mukaddemâ vefât iden Mehmed bin Hızır Bâlî nâm kimesnenin menziline varılıb 'akd-i meclis olundukda meclis-i mezkûrde müteveffâ-yı mezbûrun sulbiye kızı Mâhî nâm hâtûn karındaşı olub mezkûr Mehmed'in muhallefâtına vâzi'ü'l-yed olan işbu Seydi nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb babamız mezkûr Mehmed'in menkûlâtı ve 'akârından bi-ciheti'l-ırsi's-şer'î bana intikâl iden hissemi karındaşım mezbûr Seydi'den taleb iderin sü'âl olunsun didikde gıbbe's-sü'âl mezbûr Seydî cevâbında karındaşım merkûme Mâhî zikr olunan hissesi mukâbelesinde benim yedimden mukaddemâ bir altun küye alub kabz idüb husûs-ı mezbûrden zimmetimi ibrâ eyledi dimeğin takrîri meşrûhuna mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz olmağın mukaddemâ babası mezkûr Mehmed'in 'akâr ve menkûlâtından kendiy'e'âid olan hisse-i şer'iyesi mukâbelesinde bir altun küpeyi karındaşı mezbûr Seydî yedinden alub kabz idüb zimmetini eylemediğine merkûme Mâhî'ye yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'ali vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billâhi'l-'azîm eyledikten sonra müteveffâ-yı mezkûrun muhallefâtından mahalle-i merkûmede vâki' menzili mezbûrların beynlerinde bi-hasbi's-şer'î iktisâm olunmak iktizâ eylemekle menzil-i mezkûrden iki tarafı mezkûr Seydî hissesi ve bir tarafı el-Hâc Süleyman mülkü ve bir tarafı el-Hâc İsmâ'îl mülkü ile mahdûd olub bir sofa ve bir kıt'a bağçe ve kadîmden mürûr ve 'ubûr oluna gelen yolu ile babaları müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in 'akâr ve menkûlâtından ve mü'ehhir vefât iden zevcesi Râziye bint-i Resûl nâm hâtûnun muhallefâtından intikâl iden hisse-i şer'iyesi mukâbelesinde merkûme Mâhî'ye ta'yîn olundukda ol-dehi mezbûr Seydî yedinden alub kabz idüb mâ'adâ hissesinden fâriğa olub mezbûr Seydi'nin zimmetini da'vâ-yı merkûmeden ibrâ eylediğini es-Seyyid Abdî Çelebi husûs-ı merkûmu mahallinde tahrîr idüb ba'de zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan müslimîn ile meclis-i şer'a gelüb vukû'u üzere haber virmeğin kazıyye-i merkûme minvâl-i mu'în üzere teykkız olunubmâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-'ışriyn mine'l-Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed Halîfe bin el-İmâm, Mehmed Halîfe bin el-İmâm, el-Hâc Abdî bin el-Hâc İsmâ'îl, Mustafâ bin Nasûh, Ali Çelebi bin İsmâ Çelebi, el-Hâc İshak bin İbrahîm, Murâd bin Veli ve gayruhum.

135-2 Konya'da Bulunan Barut Miktarı Hakkında

Dergâh-ı 'âlî çâvuşlarından Kâsım Çavuş yedinden Karaman Beglerbegisine ve hazîne-i Karaman defterdârı Murâd Beg'e hitâben emr-i şerîf vârid olub mazmûn-ı hümâyûnunda sâbıkan Karaman defterdârı olan Ya'kûb Paşa dîvân-ı hümâyûna 'arzuhal sunûb Karaman'da yedi bin kantâr bârût-ı siyâh mevcûd der-mahzendir deyü i'lâm itmeğin imdî her biriniz yerlü yerinden yoklayıb vukû'u üzere i'lâm eylesesiz deyü buyurulmağın mübâşir-i mezbûr Kâsım Çavuş Konya Kal'ası dizdârı olan Hamza Ağa'ya meclis-i şer' ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm idüb defterdâr-ı mûmâ ileyh Murâd Beg kal'a-i merkûmeye mukaddemâ ne-mikdâr bârût-ı siyâh vaz' idüb ve ba'de ne-mikdârın asitâne-i sa'âdete irsâl eyleyüb ve ne-mikdârî bâkî kalmışdır su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbundur didikde gıbbe's-su'âl dizdâr-ı mezbûr Hamza Ağa cevâb virüb defterdâr-ı mûmâ ileyh mukaddemâ kal'a-i merkûmeye altmış beş bin vukıyye bârût-ı siyâh irsâl ve der-mahzen idüb ba'de zikr olunan bârûtun otuz iki bin dört yüz doksan dört vukıyyesini mîrî develer ile asitâne-i sa'âdete irsâl idüb bâkî otuz iki bin beş yüz altı vukıyyesi hâlâ kal'a-i merkûmede mevcûd der-mahzendir deyü cevâb virüb defterdâr-ı mûmâ ileyh mûmzî ve mahtûm tezkiresin ibrâz idüb husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere dizdâr-ı mezkûrun takrîrine mutâbık bulunub mâ-vak'a mübâşir-i mezbûr Kâsım Çavuş talebiyle ketb olundu hurrîre fî evâilî Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Kıdvetü'l-kuzât Mevlânâ Ali Efendî, Hasan Ağa mîralâ-yı Konya, Mustafa Beg kethüdâ-i kal'a, İsmâ'îl Beg bin Ali ve gayruhum.

135-3 Mahalle ve İmâm Anlaşmazlığı

Mahmiye-i Konya'da Türbe-i Celâliye Mahallesi ahâlisinden es-Seyyid İbrahîm bin Mehmed ve Halîl bin Kademerî(?) ve Muslî bin Ca'fer ve Abdünnebî bin Bayrâm ve Mahmûd bin İlyâs ve Ömer bin İshak ve Osmân bin Abdî ve sâirleri meclis-i şer '-i hatîr-ı lâzımı't-tevkîrde mahalle-i merkûmede sâkin imâmları olan bâ'isü hâze'l-kitâb Bâlî Hâce ibn-i İbrahîm mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb bundan akdem mezbûr Bâlî Hâce'den ba'zı husûsdan mütezaccir olmak takrîri ile

hidmet-i imâmiyetden ihrâç olunmasın taleb idüb hüccet tahrîr ittirmiş idik el-hâlite haza mezbûr Bâlî Hâce ile cümlemiz musâfât üzere olub el-an hüsn-i hâl üzere olmağın mezbûr Bâlî Hâce gelüb gâlâvel mahalle-i mezbûrede vâki' kadîmden sâkin olageldiği menzilinden sâkin ve mütemekkin ve hidmet-i mu'ayyinesinde olub min ba'de merkûm Bâlî Hâce ile nizâ'ımız kalmadı didiklerinde gibbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şehr-i Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin ..., Mustafâ bin ..., Ahmed bin ..., Mehmed bin Dervîş .

136-1 Mülk Satışı (Ev)

Hüccet-i senevîhân Kâsım Efendi hazretleri

Hamîyyet-i 'ani'l-beliyye mahallâtından Türk Ali Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden İbrahîm ibn-i Mehmed nâm kimesnenin verâseti sulbiye kebîre kızları Âlime ve Emine'ye ve kız karındaşı oğlu Ivaz bin Dervîş nâm kimesnelere münhasıra olduğı şer'an sâbite ve mütehakkika oldukdan sonra merkûme Âlime tarafından bey'i atıyyü'l-beyânî ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Muslî Çelebi ibn-i el-Hâc Mehmed ve Hanî fekih bin Hızır şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Hüseyin bin el-Hâc Hızır nâm kimesne ve mezbûre Emine tarafından dehi kezalik vekîl olub mezbûreyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Mehmed Çelebi bin el-Hâc Ahmed ve Halîl Çelebi bin el-Hâc Abdülkâdir nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan zevci İshak Çelebi bin Abdülmü'min ve mezkûr Ivaz Efendi dehi kezalik vekîl olub Ahmed bin İshak ve Hamza bin Hızır nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Abdullah Dede ibn-i Nasûh meclis-i şer'î hatîr-ı lâzımüt-tevkîrde mahmiye-i merkûmede üsve olan makbûl-i bârgâh kapumu hazreti Mevlânâ Celâleddîn Rûmî kiddise sırrihü'l-'azîzin türbe-i münevveresinde senevîhân olan zehrü's-sâlikîn Kâsım Efendi ibn-i Ali mahzarında her biri bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilelerimiz mezkûrûn Âlime ve Emine ve Ivaz mahalle-i merkûmede vaki' kibleten Ali Dede mülkü ve şarken mahalle-i mezbûre mescidi vakfı ve şimâlen ve garben tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub iştirâken mülk-i mevrûsları olan bir sofa ve bir tâbhâne ve bir kıt'a hayatı müştemil menzilde olan hisse-i şâyi'a-i şer'iyelerini mümâ ileyh Kâsım Efendi'ye râic-i fî'l-vakt dört bin yüz kadı Osmânî akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı

merkûmu mezbûr Kâsım Efendi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eylediler zikr-i sabık iden menzil hîn-i 'akdden cem-'i tevâbi'yle mûmâ ileyh Kâsım Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fil-yevmi'r-râbi' ve'l-'ışriyn mine'l Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Zehrü'l-müdekkikîn Mevlânâ Yahyâ Efendi, mefahirü'l-kuzât Mevlânâ Mehmed Efendi, 'umdetü'l-meşâyih Mevlânâ es-Seyyid Mahmûd Efendi, Derviş Nebi bin Mehmed, Mehmed Çelebi bin Sefer, Molla Mehmed bin veli, Mustafâ bin Ali Dede, Mehmed bin İbrahîm ve gayruhum.

136-2 Mülk Satışı (Bahçe)

Mahmiye-i Konya'da Şeyh Vefâ Mahallesi'nde sâkine iken vefât iden Mü'mine bint-i Ali nâm hâtûnun verâseti kızı Ümmî'ye ve zevci Veli nâm kimesneye münhasıra ve mühakkika oldukdan sonra mezbûre Ümmî ve merkûm Veli meclis-i şer'i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Beyâle bin Abdullah nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffât-ı mezbûre Mü'mine emlâkinden olub mahmiye-i merkûmeye tâbi' Değirmenlik Deresi nâm mevzi'de vâki' bir tarafı Emroğlu mülkü ve bir tarafı Hoca fakîh Sultân vakfına ve bir tarafı Müstecâb mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd irs-i şer'le ikimize intikâl iden bir kıt'a bağçemizi mezbûr Beyâle'ye fezî râic-i fî'l-vakt beş yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' mahdûd eyledik ba'de'l-yevm zikr-i sabık iden hudûd ile mahdûd bir kıt'a bağçe mülkiyet üzere mesfûr Beyâle'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde bâyi'a-i mezbûre Ümmî'nin bâyi'-i merkûm Veli'nin vech-i meşrûh üzere cârî ve sâdır olan ikrârın mersûm Beyâle vicâhen tasdîk itmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fil-yevmi'r-râbi' ve'l-'ışriyn mine'l Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Halîl bin Nûh, Mehmed bin Derviş, Mehmed bin Ahmed, Yahyâ bin Seydî, el-Hâc Ulâş bin Hüseyin ve gayruhum.

136-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi' Sille nâm karyeden Hasan Beşe ibn-i Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isetü haze'l-kitâb Mâl hâtûn bint-i Tursûn nâm zimmiye mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb karye-i merkûmede

Günübakâ dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' bir tarafı el-Hâc Halîl mülkü ve bir tarafı Receb Beşe mülkü ve bir tarafı mescid-i şerîf ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik iki bâb oda ve bir örtme ve bir samanlık ve bir ahur ve kıt'a havlu-i müstemil olan menzilimi merkûme Mâl hâtûna râic-i fî'l-vakt beş bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûru merkûme yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil hîn-i 'akdden cem-'i tevâbi'yle mezbûre Mâl hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fil-yevmi's-sâbi' ve'l-ışriyn mine'l Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: İsâ bin Mûsâ, Elvâd bin Serâm, İsâ bin Mustafâ, Hasan Beşe ibn-i Abdullah, Receb Beşe ibn-i Abdullah, Mustafa Beşe ibn-i Abdullah Ahmed bin Şeyh Yahyâ, Ali bin Abdullah, Nasûh bin Mehmed.

136-4 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Bağrı Mahallesi sâkinelerinden Âişe bint-i Abdülkerîm nâm hâtûn meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Şa'bân bin Tur Ali mahzarında ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı es-Seyyid İbrahîm Çelebi mülkü ve bir tarafı Ali ve mezbûre Âişe mülkü ve bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan iki bâb tâbhâne ve bir örtmeyi mezkûr Şa'bân'a râic-i fî'l-vakt bin üç yüz elli akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim menzil-i mezbûr cem-'i tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhırı Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hamza Beşe bin Sefer, el-Hâc Mustafâ bin Hızır, Derviş Ali bin Mahmûd.

137-1 Mülk Satışı (Dükkan)

İkrâr-ı Sâtı zimmî me'a karındaşı Kablân zimmî

Mahmiye-i Konya mahallâtından Çirkâb Mahallesi sâkinlerinden Sâtı veled-i Eyvâd nâm zimmî meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde karındaşı bâ'isü haze'l-kitâb Kablân zimmî mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme

esvâkından Bezzâzlar sükunda vâki' bir tarafı el-Hâc Hüseyin mülkü ve bir tarafı İsmâ'îl efendi mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub silki mülkümde münselik olan iki bâb dükkanımı karındaşım mezbûr Kablân'a râic-i fî'l-vakt yedi bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Kablân yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden dükkan hîn-i 'akdden cem-'i tevâbi'yle mezbûr Kablân'ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî selh şehr-i Muharremi'l-harâm min şuhûd sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hasan Halîfe bin Hamza Hâce, el-Hâc İsmâ'îl bin Osmân Halîfe, Mehmed bin Receb, Hasan bin Tûrali, Abdullah bin İsmâ'îl, Mahmûd bin Veli, Esâ veled-i Kablân ve gayruhum.

137-2 Mülk Satışı (Tarla)

İkrâr-ı Osmân Ağa me'a Süleymân bin Hızır

Mahmiye-i Konya sükkânından Osmân Ağa ibn-i el-Hâc Mehmed Beg meclis-i şer'î hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde bâ'isü haze'l-kitâb Süleymân bin Hızır mahzarında ikrâr-ı tuğrâ kılub mahmiye-i merkûme hassını ebvâbından Çeşme Kapusu hâricinde merhûm Şâfekî Sultân merkdâ kurbundavâki' bir tarafı benim mülkü âherım ve bir tarafı el-Hâc Rızvân mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub mukaddemâ vefât iden hâlitem Çîbe nâm hâtûnun muhallefâtundan bi-ciheti'l-irsi-ş-şer'î bana intikâl iden bir dönüm arz-ı hâliyemi mezbûr Süleymân'a râic-i fî'l-vakt bin üç yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan arz-ı hâliye hîn-i 'akdden cem-'i tevâbi'yle mezbûr Süleymân'ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdik el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışriyn mine'l Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ bin Ahmed, Mehmed ve Kara ibn-i Derviş, el-Hâc Resûl bin Abdullah, Hasan bin Börekçi, Ali bin Mehmed, Halîl bin Nûh ve gayruhum.

137-3 Darb Sonucu Düşen Çocuğa Karşılık Alınan Para

Mahmiye-i Konya hâricinde Hoca Cihân nâm Mahalle sâkinlerinden Meryem bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde yine mahalle-i merkûmede sâkine bâ'isetü haze'l-kitâb Kadem bint-i Ramazân nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan otuz gün mukaddem merkûme Kadem sâkine olduğum menzîlimin dâhiline gelüb esrânî yaykmaq için benden bir leğen isteyüb ben dehi virmediğim ecilden üzerime hüçûm idüb yumruk ile beni darb idüb hâmile olmam ile ol darb ve havkdan beş aylık benden bir oğlam sâkita oldu deyü merkûme Kadem'den da'vâ ve taleb eylediğimde husûs-ı merkûmu bi'l-küllîye inkâr ile cevâb virecek beynimizde münâze'a vâki' olmuşdu el-hâlîte haza araya muslihûn tavassut idüb es-sulh-i seydü'l-ahkâm-ı mahvâse ile 'âkıl olub da'vâ-yı merkûmeden iki yüz elli akçe üzerine 'akd-i sulh inşâ eylediklerinde ben dehi sulh-i mezbûru râziye olub meblağ-ı merkûm iki yüz elli akçeyi merkûme Kadem yedinden ahz ve kabz idüb da'vâ-yı merkûmeden fâriğa olub zimmetini ibrâ-i kâti'ü'n-nizâ ile ibrâ ve iskât eyledim da'vâ ve nizâ'ım kalmadı ba'de'l-yevm bu husûsa müte'allik bir tarîkle dehi benden bi'z-zât veya vekîlimden bi'l-vekâle da'vâ ve husûmet sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde hakka-i mezbûre vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârın merkûme Kadem vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk itmeğin mâ-vak'a gibbe't-taleb ketb olundu hurrire fî selh Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Davud bin Ali, Ahmed bin Abdullah, Veli bin Mehmed, Sâtı bin Muharrem, Şa'bân bin Hannere ve gayruhum.

137-4 Mîrâstaki Hisselerini Diğer Vârîse Satma

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kürkçü Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât iden Fatîma bint-i Mehmed nâm hâtûnun verâseti li-ebeveyn karındaşı oğlu Ömer bin Ali ve zevci Ramazân bin Hıdır Dede nâm kimesnelere münhasıra oldukdan sonra mezbûr Ömer meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü haze'l-kitâb merkûm Ramazân mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffât-ı mezbûre Fatîma'nın mülkü olub mahalle-i merkûmede vâki' 'inde'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûme'l-hudûd menzîlinde ve sâir muhallefâtında bi-ciheti'l-ırsi'ş-şer'î bana intikâl iden hisse-i şayi'âm mukâbelesinde mersûm Ramazân yedinden fezî t râic-i fî'l-vakt yüz elli akçe

ahz ve kabz idüb mâ'adâ hissemi mesfûr Ramazân'dan da'vâ ve taleb itmeğın zimmetini ibrâ ve iskât eyledim ba'de'l-yevm benden husûsu mezbûre müte'allik da'vâ sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî evâhiri Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed Efendi bin Mustafâ, ...

138-1 Mülk Satışı (Ev)

İkrâr-ı Süleymân me'a Safiye hâtûn

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hoca Habib Mahallesi'nde sâkin Süleymân bin Yûnus nâm kimesne meclis-i şer'i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde bâ'isü haze'l-kitâb Safiye bint-i Nûrullah nâm hâtûn tarafından tasdîk-i atıyyü'l-beyâna vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Hasan bin Ali ve Abdî bin Mustafâ nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan işbu Mehmed bin Hasan mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme vâki' bir tarafı İsâ Çelebi mülkü ve bir tarafı Hacı Nûrullah mülkü ve bir tarafı kendi mülkümüz ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd mülk bir bâb oda ve bir hayat ve bir tâbhâne ve bir mikdâr arz-ı hâliyemi mezbûre Safiye hâtûna kırk 'aded esedî guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûre Safiye hâtûn yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan hudûd ile mahdûd olan menzil cem-'i tevâbi'yle mezbûrenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî evâhiri şehr-i Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ bin Ahmed, Hasan bin Ali, Abdî bin Mustafâ, Ramazân bin Mustafâ, el-Hâc Osmân bin el-Hâc Ali, Halîl bin Nûh, Ca'fer bin Bağdâd(?) ve gayruhum.

138-2 Mülk Satışı (Ev-Bağ)

Mahmiye-i Konya'da Şeyh Sadreddîn Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem merd olan Sasar nâm zimmînin sulbî kebîr oğlu Ramazân ve kebîre kızları Mâğûr ve Zehide'ye münhasıra ve mühakkika oldukdan sonra mezbûr Ramazân ve merkûmetân Mâğûr Ve Zehide meclis-i şer'î hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde işbu bâ'isü haze'l-kitâb el-Hâc Ahmed bin Abdülganî mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' 'arsasının(?) kırk akçe mukâta'ası olub bir tarafı Hüseyin tarlasına ve

bir tarafı Sürûrî tarlasına ve bir tarafı halvacı Nâsır mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd mülk-i mevrûsumuz olan bir bâb tâbhâne ve bir yazlık ve bir hayat ve dört tahta bağa ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi hâvî menzilimizi ve bağımızı cümle tevâbi‘iyle mezbûr el-Hâc Ahmed’e on üç bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûru mezkûr el-Hâc Ahmed yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik ba‘de‘l-yevm zikr-i sabık iden hudûd ile mahdûd olan menzil ve bağ mesfûr el-Hâc Ahmed’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî gurre-i Saferî‘l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Efendi bin Memî Çelebi, İbrahîm Çelebi bin Memî Çelebi, Ali Halîfe bin İvâd, Hasan bin Emrullah, Abdullah bin Ibâd, el-Hâc Mustafâ bin Ahmed.

138-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından İmâret Mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Ahmed bin Receb nâm kimesne ve sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Receb meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Satılmış veled-i Sadâd nâm zimmî mahzarında her biri ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâki‘ tarafeyni el-Hâc Mehmed mülkü ve tarafeyni tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub iştirâken silki mülkümüzde münselik bir sofa ve bir oda ve bir tâbhâne ve bir nimboş ve bir kıt‘a bağçe ve hayatı müştemil olan menzilimizi mezbûr Satılmış’a on sekiz bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Satılmış yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik zikr-i sabık iden menzil cem‘i tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûr Satılmış’ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-taleb ketb olundu hurrîre fî gurre-i Saferî‘l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Berber, el-Hâc İsmâ‘îl bin Lütfî Çavuş, İbrahîm Beşe bin Abdullah, Osmân Çelebi bin Nasûh, Osmân bin Abdullah, Yahya bin Receb, Seydî Beg bin Mehmed, İsmâ‘îl bin Lütfî, Osmân bin Abdî ve gayruhum.

139-1 Ölen Kocası Zimmetinde Kalan Mehrini Taleb etme

Mahmiye-i Konya hâricinde Vâdi-i Merâm Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî bin Habîb nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi ve verâsesi bââ‘isetü haze‘l-kitâb Fatıma bint-i Hamza nâm hâtûn meclis-i şer‘i şerîfde müteveffâ-

yı mezbûrun sulbiye kebîre kızı olub muhallefâtına vâzi'atü'l-yed olan işbu Esmâ nâm hâtûn mahzarında takrîr-i kelâm ve best merâm idüb zevcem mezbûr Hâcî zimmetinde dört bin akçe mehr-i mü'ecelim olub meblağ-ı merkûmun iki bin akçesini mukaddemâ mezbûr Hamza hâl-i sıhhatinde iken kendüye hibe eyleyüb iki bin akçesi vefât eylemekle üzerinde bâkî kaldı muhallefâtından taleb iderin su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl merkûme Esmâ husûs-ı mezbûr minvâl-i mesfûr üzere olduğuna mukırr ve mu'teref olmağın mezbûre Fatıma'nın mehr-i mü'eccelinden vech-i meşrûh üzere bâkî kalan iki bin akçeyi babası müteveffâ-yı mezbûr Hâcî'nin muhallefâtından merkûme Fatıma'ya edâ ve teslîm için mezbûre Esmâ'ya tenbîh-i birle mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî gurre-i Saferî'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ali ibn-i el-Hâc Mehmed, Mustafâ Çelebi ibn-i Mehmed, Osmân bin Seccâ', Nasûh bin Mehmed ve gayruhum.

139-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Akbâş Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ali nâm kimesnenin bi-tarîki'l-inhisâr vârislerinden sulbî kebîr oğlu Yûnus ve sulbiye kebîre kızları Emine ve Kerîme ve zevce-i metrûkesi Zeyne bint-i Hasred nâm kimesneler meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb el-Hâc Turmuş bin Süleymân ve Mahmûd bin Bervâne nâm kimesneler mahzarlarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede vâki' Kovanağzı dimekle ma'rûf mevzi'ide bir tarafı Halîl Çelebi mülkü ve etrâf-ı sülsası mezbûrân el-Hâc Turmuş ve Mehmed mülkleri ile mahdûd olub müteveffâ-yı mezkûr Ali'nin muhallefâtından olan tahmînen arz-ı hâliyemizi mezkûr Ali'nin **sandûret** deyni için ba'de'l-müzayede ve inkitâ'r-rağbe mezbûrân el-Hâc Turmuş ve Mahmûd ber vech-i iştirâk mülkleri olmak üzere râic-i fî'l-vakt dokuz yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb onlar dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûrlar yedlerinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik zikr-i sabık iden arz-ı hâliye hîn-i 'akdden cem-'i tevâbi'yle mezbûrân el-Hâc Turmuş ve Mahmûd'un mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesünler didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' min Saferî'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed Halife bin Hıdır Hâce, el-Hâc Nasûh(?) bin el-Hâc Hamza, el-Hâc Osmân bin el-Hâc Mehmed, el-Hâc İbrahim bin el-Hâc Mehmed, Mehmed bin Tûrcân ve gayruhum.

139-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya'da Çiftenerdibân Mahallesi'nde sâkin Ali Beşe bin Halîl meclis-i şer' de işbu bâ'isü haze'l-kitâb Yâğûb veled-i Murâd nâm zimmî mahzarında ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Mahmûd Çelebi mülkü ve bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı kal'a dîvârıyla mahdûd bir sofa ve bir tâbhâne ve bir oda ve bir örtme ve hayatı müstemil olan menzilimi mezbûr Yâğûb'a dört bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merbûru merkûm Yâğûb yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan hudûd ile mahdûd olan menzil cümle tevâbi'yle mezbûr Yâğûb'un mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr tasarruf olsun didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili Saferî'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hıdır Halife bin el-Hâc Mehmed, es-Seyyid Mahmûd Çelebi bin Mustafâ, Mehmed bin Tûrân, Mehmed Dede bin Abdullah, Mehmed bin Mehmed, Ahmed bin Mahmûd, Mehmed bin Dervîş ve gayruhum.

139-4 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından İmâret Mahallesi sükkânından el-Hâc Mehmed bin İmâm Abdî nâm kimesne meclis-i şer' i şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb el-Hâc Ahmed bin Receb nâm kimesne mahzarında ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâki' kıbleten benim mülkü âherim ve şarken Îsâ Beg mülkü ve şimâlen mezbûr el-Hâc Ahmed mülkü ve garben Satılmış nâm zimmî mülkü ile mahdûd olub bir sofa ve fevkânî bir oda ve tahtında bir ahur ve bir kıt'a hayatı müstemil silki mülkümde münselik olan menzilimi mezbûr el-Hâc Ahmed'e yüz dört aded riyali guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr el-Hâc Ahmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil cem-'i tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî evâili Saferî'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Mahmûd Çelebi el-Hatîb, Ali Efendi bin Receb, Osmân bin Nasûh, Kadîrî Çelebi bin Osmân Çelebi, el-Hâc İsmâ'îl bin Lütfî Çavuş ve gatrühüm.

140-1 Vefât Eden Kişinin Nasıl Öldüğünün Araştırılması

Hâlâ(?) mirmirân-ı Karaman olan sa'âdetlü Turâk Paşa beserallahü mâ-yeşâ' hazretlerinin 'alflerinden ka'immakâmı Mehmed Ağa taraflarından olub husûs-ı atıyyü'l-beyâna mübâşir ta'yîn buyurulan fahru'l-akrân Ali Beg ibn-i Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde mahmiye-i Konya'da Öyle Bekledi nâm mahalde sâkine iken vefât iden Âişe bint-i Hüseyin nâm hâtûnun zevci metrûki bâ'isü haze'l-kitâb İbrahîm bin Kadem nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb mezbûr İbrahîm zevcesi merkûme Âişe'yi darb idüb ol-darbdan vefât eyledi deyü şâyi'adır su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl cevâb virüb zevcem merkûme Âişe met'ûnete hasta ve sâhibe-i firâş olub bi-emrillah vefât idüb gassâle gusl idüb defn olundu darb ve te'addî eylemedim husûs-ı mezbûr eshâb-ı ağrâz cevâbıdır deyü inkâr ile cevâb virecek müteveffât-ı merkûmenin vârislerinden vâlidisi Mü'mine bint-i Lütfî ve karındaşı Mustafâ bin Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer'a ihzâr ve keyfiyet-i hâlden istihbâr olundukda veresemiz(?) merkûme Âişe met'ûnete hasta ve sâhibe-i firâş olub fevt oldu zevci mezbûr İbrahîm mukaddemâ darb eylemedi didiklerinde aslı ve hakîkati yokdur ve bu husûsa müte'allik mezbûr İbrahîm'den da'vâ ve nizâ'ımız ve hakkımız yokdur töhmet-i merkûmeden zimmeti berîdir didiklerinde mâ'adâ müteveffât-ı merkûmeyi gassâle olan Marziye bint-i Mehmed ve Âişe bint-i Yahyâ nâm hâtûnlar dehi meclis-i şer'a hâzirân olub su'âl olundukda merkûme Âişe met'ûneten vefât idüb gusl eylediğimizde tâhûn ve hasbesi a'zâsında zâhir ve nümâyân ... eser-i darb te'allük a'zâsında bir nesne müşâhide eylemedik deyü cevâb virdiklerinde husûs-ı mezbûr için şübhe îrâd eylemeğle ref'-i şübhe için mezbûr İbrahîm'den akçe emîri ile dâhî tarikle husûs-ı mezbûr için isâbet eyleyecek hubûrın ref' eylemek sebebi ile her biri kezb-i ihtiyâr eylemeyüb hakîkat-i hâl zikr olunan minvâl-i mesfûr üzere merkûme Âişe met'ûneten vefât eylediğine vâlidisi merkûme Mü'mine 'ye ve karındaşı mezbûr Mustafâ'ya gassâle olan merkûmetân Marziye ve Âişe'ye ve mezbûr İbrahîm'e ihtiyâten yemîn teklîf olundukda onlar dehi 'ali vefki'l-mes'ûl yemîn-i billahi'l-'azîm eylediklerinde min ba'de dehi bilâ vech-i şer'î mezbûr İbrahîm mu'ârizadan mübâşir-i mezkûr men'-i birle hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ışriyn mine'l-Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Abdî bin Mûsâ, Abdülhârî bin Abdülkâdir, el-Hâc Hızır bin Ömer, el-Hâc Mustafâ bin Ali, Mahmûd bin el-Hâc Ali ve gayruhum.

140-2 Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Konya'da Hoca Fakîh Sultân Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Sübhânvirdi bin Hüdâvirdi nâm kimesnenin verâseti sulbiye kebîre kızı Havva nâm hâtûna ve 'ammisi oğlu Odmân bin Seccâ' nâm kimesnelere münhasıra ve muhakkika olduktan sonra mezbûr Osmân meclis-i şer'î hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde mahmiye-i merkûme mahallâtından Şeker Furûş Mahallesi'nde sâkin iken vefât iden Nûrî Beg nâm kimesnenin kebîr oğlu ve hasran vârisi olan Ahmed Çelebi mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Sübhânvirdi'nin merkûm Ahmed Çelebi'nin babası müteveffâ-yı mezkûr Nûrî Beg zimmetinde beylerinde 'ilm-i şer'î ile 'aded ma'lûm koyun ve zemini ma'lûm buğday behâlarından on üç bin akçe hakkı olub meblağ-ı mezbûrden mersûm Ahmed Çelebi mukaddemâ merkûme Havva ile yedi bin akçe sekiz endâze dârâyâ sulh olmağla hâlâ ben dehi hisse-i şer'iyeme isâbet iden meblağ-ı bâkî altı bin akçemi mersûm Ahmed Çelebiden talep iderim su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Ahmed Çelebi meblağ-ı merkûm on üç bin akçeyi ikrâr idüb lakin meblağ-ı mezbûru müdde'î mesfûr Osmân ve mezbûre Havva ile yedi bin akçe ve sekiz endâze dârâyâ sulh olduk deyü def'le mukâbele idecek def'î mezbûreye mübeyyine beyyine talep olundukda üç gün mühr-i şer'î virilüb mühr-i merkûm mürûrunda ikâmet-i beyyine ide ... bâkî altı bin akçemi müdde'î mezkûr Osmân'a edâ ve teslîm itmeğe mezbûr Ahmed Çelebi'ye tenbîh-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî gur-re-i Saferî'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ulâş bin Hüseyin, Halîl bin Nûh, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, Mahmûd bin Dervîş, Mahmûd bin Veli, Ali bin Receb ve gayruhum.

141-1 Hibe (Koyun)

İkrâr-ı Güllü Hâtûn me'a Süleymân bin İsmâ'îl

Mahmiye-i Konya'da Türbe-i Celâliye Mahallesi'nde sâkine Güllü bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'î hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Süleymân bin İsmâ'îl mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb silki mülkümde münselik olub beynimizde 'ilm-i şer'î ile kıymetleri ma'lûm olan emlâkden iki re's koyunumu ve bir re's düğemi ve fezî t râic-i fî'l-vakt yedi yüz akçemi mezbûr Süleymân'a hibe-i

sahîha-i şer'îye ile hibe ve temlîk idüb ol-dehi cümlesini meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl eyledi hâlâ zikr olunan iki re's koyunu ve bir re's düğe ve meblağ-ı mezbûr yedi yüz akçe merkûm Süleymân'ın mülk-i mevhubu olup benim 'alâkam kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hüseyin Halîfe el-İmâm, Ali bin Receb, el-Hâc Ali bin el-Hâc Ahmed, Mustafâ Beg bin Ahmed, Nûh Çelebi bin Mehmed Efendi, Mustafâ Çelebi bin Tûrâk, Süleymân bin Halîl, Ahmed bin Mehmed.

141-2 Mülk Satışı (Ev)

İkrâr-ı el-Hâc Mustafâ me'a Fatıma Hâtûn

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hacı Emîr Mahallesi sükkânından el-Hâc Mustafâ bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Fatıma bint-i Sevindik nâm hâtûn mahzarında ikrâr idüb mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı Hacı Mustafâ mülkü ve bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı Eskiçî Mûsâ mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olup silki mülkümde münselik olan bir oda ve bir tâbhâne ve bir örtme ve bir mikdâr hayatı ile mezbûre Fatıma hâtûna râic-i fî'l-vakt bin altı yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûre Fatıma hâtûn yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr-i sabık iden menzil hîn-i 'akdden cem-'i tevâbi'yle mezkûre Fatıma hâtûnun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Veli bin Hamza, Selmân bin Memiş, Şa'bân bin İsmâ'îl, Şa'bân bin İbrahîm, Mehmed bin Şâh Azer, Mehmed bin Mehmed ve gayruhum.

141-3 Vasî Tayini

Hüccet-i vesâyet-i 'Alemşâh bint-i Ali nâm hâtûn

Mahmiye-i Konya mahallâtından 'İmâret Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mahmûd bin Mehmed nâm kimesnenin Mehmed ve Ahmed ve Halîl nâm sulbî sağır oğullarına bi-ceheti'l-irsi's şer'î intikâl iden hisse-i şer'iyelerin zabt ve

hıfza vesâir vâkı‘a olan umûr-ı şer‘iyelerin görüvermeğe bir vasî lâzım ve mühim olmağın hâmilete haze‘l-kitâb ‘Alemsâh bint-i Ali nâm hâtûn nâm hâtûn mukaddem ve müstekîm olmağla kibel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olundukda ol-dehi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya ta‘ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olunub yed-i tâlibe vaz‘ olundu ki vakt-i hâcetde ihticâc ide hurrîre fî‘l-yevmi‘-s-sâbi‘ min Saferi‘l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ İbrahîm Efendi el-Müderriş, Halîl bin Nûh, Nasûh bin Maehmed, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

141-4 Darb Sonucu Ölüm ve Buna Karşılık Alınan Diyet

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sudirhemi nâhiyesine tâbi‘ Geryâd nâm karyede sâkin Veli bin Gündek nâm kimesne meclis-i şer‘de karye-i mezbûrede sâkine bâ‘isetü haze‘l-kitâb Nazlı bint-i İsrâ‘il nâm hâtûn tarafından husûs-ı atıyyü‘l-beyânı sulh ve ümerâya vekîl olub mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iye ile ‘ârifân olan dâıysı el-Hâc Osmân bin Ömer ve Bergâ‘ib bin Şa‘bân nâm kimesneler şehâdetleri ile şer‘an vekâleti sâbite olan mezbûre Nazlı‘nın kaynatası Ahmed bin Mahmûd Dede mahzarında takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan dokuz gün mukaddem ba‘de‘z-zuhr müvekkilesi mezbûre Nazlı‘nın menzili kapusunda sağîre kızım Âişe‘yi merkûme Nazlı sağ butunun iç yüzüne tüfenk saçmasıyla darb idüb ol-darbdan maktûle olmuşdur deyü da‘vâ ve taleb debt sadrında iken beynimizde muslihûn tavassut idüb es-sulh seyyidi‘l-ahkâm fetvâsı üzere vekîl-i merkûm Ahmed‘den on beş re‘ş sağmâl koyun ve on beş re‘ş sağmâl keçi ve bin akçe kıymetli bir kâgelî karye-i mezbûrede Ağâcî dimekle ma‘rûf mevzi‘ide vâkı‘ bir tarafı Süleymân tarlasına ve bir tarafı Veli tarlasına ve bir tarafı çây ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile tamînen bir dönüm tarlasını ve yine karye-i mezkûrede Geles dimekle ma‘rûf mevzi‘ide vâkı‘ bir tarafı Mûsâ tarlasına ve iki tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd tahmînen tarlalarının hak tasarrufunu sâhib-i arz ma‘rifetiyle da‘vâ-yı mezkûr içün bana tefvîz ve ben dehi tefvîz ve kabûl idüb mezbûre Nazlı‘nın zimmetini husûs-ı mezbûre müte‘allik dem ve debt da‘vâsından ibrâ-i ‘âmm-ı kâtiü‘n-nizâ‘ ile ibrâ ve iskât eyledim min ba‘de husûs-ı mezbûre müte‘allik vücehâ mine‘l-vücûh ba‘de‘l-yevm müvekkilemden veya vekîlimden da‘vâ ve nizâ‘ sudûr ve zuhûr ider ise lede‘l-hükkâmi‘l-kirâm mesmû‘a ve makbûle olmaya olmaya didikde mukırr-ı mezbûr Veli‘nin vech-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârını vekîl-i mezbûr Ahmed gıbbe‘t-

tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi't-tâsi' min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-akrân Bâlî Ağa el-Mübâşir, Dervîş Mehmed bin Hüseyin, Halîl bin Yûsuf, el-Hâc İsmâ'îl bin Îsâ, Mehmed bin Mûsâ, Yûsuf bin Bekir, Receb bin Bekir ve gayruhümü'l-huzzâr.

142-1 Sâlyâne Talebi

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kürkçü Mahallesi mescid-i şerîfinin imâmı ve evkâfının hasbî mütevellisi olan Ahmed Çelebi ibn-i Mustafâ ve ahâli-i mezbûrede Mehmed Çelebi ibn-i el-Hâc Ali ve Sâtî bin Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer‘de işbu el-Hâc Mahmûd bin Hamza nâm kimesne mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb muharrir-i cedîd hîn-i tahrîrde mebûr el-Hâc Mahmûd mahallemizde sâkin olub mülk menzili dehi itmeğın kendinin rızâ ve talebiyle mahallemiz ahâlisi beynlerine ismini tahrîr ittirüb ba‘de âher mahallede menzil iştirâ idüb sâkin ve mütemekkin olmağıla hâne-i ‘avâriz için vâki‘ olan tekâlifden mezbûre teklîf idüb salyâne taleb eylediğımızde virmeyüb muhâlefet ider sûâl olunub takrîri tahrir olunmak matlûbumuzdur deyü mevkûfâtdan ihrâç olunmuş nişanlı ve mühürlü sahîh-i tahrîr-i cedîd defteri sûreti ibrâz eyleyüb bi'l-muvâcihe feth ve kıraet olundukda mezbûr el-Hâc Mahmûd'un ismi babası ismi ile mestûr olmağın gıbbe's-su'âl cevâb virüb fî'l-hakîka hîn-i tahrîrde zikr olunan mahallede sâkin olub mülk menzili yok iken hâric ez-defter kalmak havfından kendi rızâ ve talebim ile ismi defter tahrîr ittirmiş idim deyü mu'teref olmağın hâne-i ‘avâriz esâmî üzere tahrîr olunmağın min ba‘de vâki‘ olan tekâlif için ‘alî'l-esâmî üzerine lâzım gelen sâlyânesini ahâli-i mahalle-i merkûme ile me'an edâya mezkûr el-Hâc Mahmûd tenbîh-i birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Mustafâ el-Hatîb, Hâcî bin Dervîş, Nasûh bin Mehmed, Mehmed bin Dervîş ve gayruhum.

142-2 Önceden Satılan Bağın Kalan Parasını Veresinin Talebi

(Zikr olunan bağ mezbûr Osmân'ın zevcesi Âişe iştirâ idüb zimmeti dehi kendi bi'z-zât edâ idüb alub kabz-ı temessük nâme tahrîr olunmağıla tekrâr merkûme Âişe'ye nâme-i hüccet tahrîr olunub mukâbelesinde kayd olunmuşdur sûreti ondan ihrâç oluna.)

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Sarı Ya'kûb Sultân Mahallesi sâkinlerinden mukaddemâ vefât iden Dervîş bin Yûsuf nâm kimesnenin bi-tarîki'l-inhisâr vârislerinden karındaşı Rızvân Dede asâleten ve sulbiye kebîre kızı Esmâ nâm hâtûn tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikri ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan Abdünnebi bin Sârî ve Mahmûd bin Veli nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan zevci Mustafâ nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsumuz mezbûr Dervîş târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem hâl-i sıhhatinde iken mahmiye-i merkûme hâricinde Helbete dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' tarafeyni el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı Halîl mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve bir bâb oda ve bir örtme ve bağçeyi müştemil silki mülkünde münselik evvelâ dört tahta bağını mezbûr Osmân'a râic-i fî'l-vakt dokuz bin akçeye bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı merkûmun akçesini hîn-i bey'den mezbûr Osmân yedinden bi't-temâm ahz ve kabz idüb iki bin akçesini bâkî iken vefât eylemekle meblağ-ı bâkî bi-ceheti'l-irsi'ş-şer'î bizim ikimize intikâl itmeğin zikr olunan iki bin akçeyi verâsemiz hasebiyle hâlâ mezbûr Osmân yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik kerem-i mahdûd-ı mezbûr hîn-i 'akdden cemî' tevâbi'iyile mezbûr Osmân'ın mülk-i müşterâsıdır bizim hak ve 'alâkamız yokdur keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabd ve tasarruf eylesin didiklerinde ğıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb-i sebt olundu hurrire fî'l-yevmi't-tâsi'min Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Hasan Efendi el-Müderriş, Mustafâ Halife bin Ali, Mûsâ Dede ibn-i Receb, Mahmûd Çavuş ibn-i Hüseyin, Hasan ibn-i el-Hâc Îsâ, Arslân Beşe bin Abdî, Mahmûd bin Mustafâ, Sâdık Dede.

142-3 Muhâla'a

Mahmiye-i Konya mahallâtından Aklân Mahallesi'nde sâkine Fatıma bint-i Receb nâm hâtûn meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde zevci bâ'isü'l-kitâb Mustafâ bin Hüseyin mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mustafâ ile beynimizde şekâk vâki' olub zimmetinde mütekarrir olan iki bin akçe mehr-i müeccelimden ve nafaka-i 'iddetimden ve mûte nikâhından fâriğâ olmak üzere zevcem mezbûr Mustafâ'nın yedimde olan bir sûzî(?) dârâyı kaftân ve dört nakışlı makreme ve bir nakışlı boğçası üzere yine muhâla'a-i sahîha-i şer'îye ile muhâla'a idüb zevci merkûm Mustafâ dehi

meclis-i mezbûrde hal‘-ı mezbûru minvâl-i muharrer üzere kabûl eyledim didikde mukırr-ı mezbûrenin cârî ve sâdır olan ikrârın el-mukırrılı‘l-mezkûr Mustafâ vicâhen tasdîk itmeğın mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘s- sâmin min Saferi‘l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hıdır Beg ibn-i Hasan, Mustafâ bin Süleymân, Mehmed bin Mustafâ, Yûsuf Beg ibn-i Abdullah, Mahmûd bin Nûh, Ahmed bin Yahyâ.

143-1 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Sâhib Mahallesi sâkinelerinden Teslîme bint-i İsmâ‘îl nâm hâtûn asâleten ve Esmâ bint-i Receb nâm hâtûn tarafından dehi bey‘-i atıyyü‘l-beyânı ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma‘rifet-i şer‘iye ile ‘ârifân olan Bâlcı bin Mehmed ve Hasan Çelebi ibn-i Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâlet-i sâbite olan zevci Mehmed ibn-i el-Hâc Süleymân nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb İsmâ‘îl Dede ibn-i Abdullah mahzarında her biri bi‘l-asâle ve bi‘l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûmede vâki‘ bir tarafı Nasûh mülkü ve bir tarafı mescid-i şerîf ve iki tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub iki bâb evi ve bir kıt‘a hayatı müştemil iştirâken silki mülkümüzde münselik olan menzilizimizi mezbûr İsmâ‘îl Dede‘ye râic-i fî‘l-vakt iki bin sekiz yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr İsmâ‘îl Dede yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledik zikr-i sabık iden menzil hîn-i ‘akdden cem-‘i tevâbi‘iyle mezbûr İsmâ‘îl Dede‘nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe‘t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘s- tâsi‘ min Saferi‘l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Osmân Çelebi bin Ahmed Çelebi, Ali Çelebi ve Ahmed Çelebi ibn-i İsâ Halife, Mehmed Çelebi bin Süleymân Çelebi, Mehmed Çelebi bin el-Hâc Ahmed, Abdurrahman Çelebi bin Abdurrahman Efendi ve gayruhum.

143-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya‘da sâkin İbrahîm bin el-Hâc Se‘îd nâm kimesne meclis-i şer‘i hatîr-ı lâzîmü‘t-tevkîrde bâ‘isü‘l-kitâb Se‘dî bin el-Hâc Sâlih nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede Abdürreşîd dimekle ma‘rûf mevzi‘ide vâki‘ bir tarafı Tâbürcü Ahmed bağı ve bir tarafı Göçek bağı ve bir

tarafı ırmak ve bir tarafı merhûm Şeyh Sadreddîn vakfı yeri ile mahdûd mülk bağımlı cemle tevâbi'yle mezbûr Se'dî'ye fezî râic-i fî'l-vakt on bir bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûru merkûm Se'dî yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan hudûd ile mahdûd olan bağ mezbûr Se'dî'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's- tâsi' min Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Hayrullah Çelebi bin es-Seyyid Abdî, es-Seyyid Şâhin bin es-Seyyid Mahmûd, es-Seyyid Abdî bin es-Seyyid Mehmed, Mehmed bin Derviş, Halîl bin Nûh, Mahmûd bin Veli, Ahmed bin Mehmed ve gayruhum.

143-3 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya mahallâtından De-hüdâ Mahallesi'nde sâkin Abdî bin Halîl nâm kimesne meclis-i şer'i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde bâ'isü'l-kitâb İbrahîm bin Emrullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafı kendi mülküne ve bir tarafı Ramazân mülküne ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb oda ve bir tâbhâne ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle mezbûr İbrahîm'e fezî râic-i fî'l-vakt bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûru merkûm İbrahîm yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan hudûd ile mahdûd olan bir bâb oda ve bir tâbhâne ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle mezkûr İbrahîm'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-âşîr min Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-akrân Mehmed Beg ibn-i Mehmed, Abdi bin Mehmed, Mehmed bin el-Hâc Şa'bân, Ahmed bin Receb, el-Hâc Mustafâ bin Abdullah, Mehmed Efendi bin Mustafâ ve gayruhum.

143-4 Önceden Satılan Bağın Kalan Parasının Vârislerce Talebi

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Sarı Ya'kûb Sultân Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Derviş bin Yûsuf nâm kimesnenin bi-tarîki'l-inhisâr vârislerinden karındaşı Rızvân Dede asâleten ve sulbiye kebîre kızı Esma

nâm hâtûn tarafından bey‘-i atıyyü’l-beyâmı ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma‘rifet-i şer‘iye ile ‘ârifân olan Abdünnebi bin Sârı ve Mahmûd bin Veli nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâlet-i sâbite olan zevci Mustafâ bin Nasûh nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isetü haze’l-kitâb Âişe bint-i el-Hâc Ali nâm hâtûn tarafından dehi tasdîk-i atıye vekîl olub bimâ hüve nehci’s-sübût şer‘an vekâleti sâbite olan karındaşı Mustafâ Halîfe ibn-i el-Hâc Ali mahzarında her biri bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsumuz mezkûr Dervîş târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem hâl-i sıhhatinde iken mahmiye-i merkûme hâricinde Helbete dimekle ma‘rûf mevzi‘ide vâki‘ tarafeyni el-Hâc Mahmûd mülkü ve bir tarafı Halîl mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve bir bâb oda ve bir örtme ve bir bağçeyi müstemil silki mülkünde münselik olan dört tahta bağını merkûme Âişe’ye râic-i fî’l-vakt dokuz bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmun yedi bin akçesini hîn-i bey‘de merkûme Âişe yedinden ahz ve kabz idüb iki bin akçesi bâkî iken vefât eylemekle meblağ-ı bâkî bi-ciheti’l-irsi’s-şer‘i bizim ikimize intikâl itmeğın zıkr olunan iki bin akçeyi verâsetimiz hasebiyle hâlâ merkûme Âişe yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik kerem-i mahdûd-ı mezkûr hîn-i ‘akdden cemi‘ tevâbi‘iyle merkûme Âişe’nin mülk-i müşterâsıdır bizim hak ve ‘alâkamız yokdur keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmi’s-sâbi‘ min Saferi’l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Hasan Efendi el-Müderris, Osmân bin ..., Hasan bin el-Hâc ..., Mûsâ Dede bin Receb, Arslân bin ..., Mahmûd Çavuş bin Hüseyin, Mehmed bin Mustafâ, Sâdık Dede bin Mustafâ ve gayruhum.

144-1 Ev ve Bağlar Hakkında Ortaya Çıkan Anlaşmazlık

Mahmiye-i Konya muzâfâtından Sudirhemi nâhiyesine tâbi‘ Hatıb nâm karyede sâkin iken bundan akdem vefât iden el-Hâc İbrahîm bin Sefer nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Ederdek(?) ve sulbî kebîr oğlu Emrullah Efendi nâm kimesneye ve sulbiye kebîre kızları Kerîme ve Hanîfe ve Müslime nâm hâtûnlara münhasıra ve mütehakkika olduktan sonra ba‘de zemân mezkûr Emrullah Efendi dâhî vefât idüb mezbûrât Ederdek ve Kerîme ve Müslime ve Hanîfe taraflarından husûs-ı atıyyü’z-zıkrî ikrâr ve talebe vekîl olub mezbûrâtı ma‘rifet-i şer‘iye ile ‘ârifân olan

Süleymân bin Hüseyin ve Mehmed bin el-Hâc ... nâm kimesneler şehâdetleri ile şer'an vekâleti sâbite olan Ahmed bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûr Emrullah Efendi'nin sulbî oğlu bâ'isü'l-kitâb fahru'l-kuzât Mevlânâ Mahmûd Efendi bin Emrullah Efendi mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' 'inde'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil ve iki kıt'a bağ müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc İbrahîm'in mülk-i münhasıra olub ba'de vefâtühü Mahmûd Efendi bin Emrullah Efendi'ye ve müvekkilelerim mezbûrân Ederdek ve Kerîme ve Hanîfe ve Müslime'ye irs-i şer'iyile intikâl eylemiş mülk-i mevrûsları iken oğlu mezbûr Emrullah Efendi fevt oldukda sulbî oğlu mezkûr Mahmûd Efendi kendi hisse-i şer'iyesinden ziyâde müvekkilelerim mersûmâtın hisselerini bi-gayri hak zabt ve tasarruf ider su'âl olunub takrîri tahrîr olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl merkûm Mahmûd Efendi cevâbında zikr olunan menzil ve bağları ... el-Hâc İbrahîm babam müteveffâ-yı mezbûr Emrullah Efendi'ye hâl-i sıhhatinde bi-cümle'l-hudûd ve kânete'l-hukûk hisse-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe ve temlîk idüb ol-dâhî ithâb ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra vekîl-i mezbûr Ahmed'in müvekkileleri muvâcihelerinde bilâ 'özü-i şer'î mülk-i mevhûbu olmak üzere otuz sene zabt ve tasarruf idüb ba'de vefâtühü zikr olunan menzil ve bağları irs-i şer'î ile bana intikâl itmeğin ba'de dâhî vekîl-i merkûm Ahmed ve müvekkileleri muvâcihelerinde mülkiyet üzere ila haze'l-ân yedi sene zabt ve tasarruf idüb mülk-i mevrûsumdur makûle zemân devr iden da'vâ emlâki istimâ'ı memnû'a olduğuna elimde emrim ve fetvâ-yı şerîf vardır deyü cevâb virecek vekîl-i mezbûr Ahmed bettîhimâda yokdur zemân-ı devr ittiği ve hibe-i mesfûru'z-zikrî ... itmeğin mümâ ileyh Mahmûd Efendi'den takrîrine mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden olub mahmiye-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed Beşe bin nebeci er-Râcil(?) ve Mehmed bin Türkmân nâm kimesneler li-ecli's-şehâde makâm-ı ... hâzirân olub iştişhâd olunduklarında fi'l-hakika karye-i mezbûrede Seyûdü'l-beyâle olan bir bâb menzil ve iki kıt'a bağları mezbûr el-Hâc İbrahîm vefât itdükden sonra müdde'ıyye-i 'aliyye mezkûr Mahmûd kendinin babası müteveffâ-yı mezbûr Emrullah Efendi vekîl-i mezbûr Ahmed'in müvekkileleri muvâcihelerinde mülk-i mevhûbu olmak üzere otuz sene zabt ve tasarruf idüb ba'de babası mezbûr Emrullah Efendi fevt oldukda oğlu mezbûr Mahmûd Efendi'ye intikâl idüb ol-dâhî her birisinin muvâcihelerinde yedi sene zabt ve tasarruf eyleyüb mülk-i mevrûsudur biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dâhî

ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-tahliye ve't-tezkiye şehâdetleri mesmû'a ve mabkûle oldukdan sonra mâde'z-zikr menzil be bağlar mezkûr Mahmûd Efendi'nin mülk-i mevrûsu olduğu muhakkik oldukdan sonra vekîl-i mesfûr Ahmed mu'ârıza ve nizâ'dan bi'l-küllîye men' olunub mâ hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb ve tahrîr olunub yed-i tâlibe li-ecli't-temessük vaz' olundu tahrîren fî evâsıtı şehr-i Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Fahru'l-kuzât Ahmed Efendi ibn-i Emrullah Efendi, Fahru'l-müderriş İbrahîm Efendi, Fahru'l-kuzât Halîl efendi ibn-i Abdürrahîm Efendi, Mustafâ Çelebi bin Emrullah, Abdî Beşe serdâr-ı Konya, el-Hâc Ulâş bin Hüseyin, Mustafâ Beg bin Ahmed, 'Umdetü'l-a'yân Seydî Beg, Fahru'l-kuzât Ali Efendi ibn-i 'Adeletullah, Hasan bin Ali, İsmâ'îl Efendi ve gayrum.

144-2 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya'da Çifte Nerdibân Mahallesi'nde sâkin es-Seyyid Mahmûd Beg ibn-i Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Ahmed bin Murâd nâm kimesne mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme muzâfâtından Hatunsaray nâhiyesine tâbi' Çâğlâk nâm karyede vâki' bir tarafı Nûrullah bağına ve bir tarafı Mehmed bağına ve bir tarafı Halîl bağına ve bir tarafı Ahmed baği ile mahdûd bir dönüm bağımı cümle tevâbi'yle mezbûr Ahmed'e fezî râic-i fî'l-vakt iki bin elli akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra ba'de'l-yevm zikr olunan hudûd ile mahdûd olan bağ merkûm Ahmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde es-Seyyid Mahmûd Beg'in cârî ve sâdır olan ikrârın ol-makûle el-mezkûr Ahmed vicâhen tasdîk itmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî 'aşer min Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hâcî bin Abdülkerîm, Muharrem bin Yûsuf, Yûsuf bin Mûsâ, Abdünnebi bin Şa'bân.

145-1 Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kürkçü Mahallesi sâkinelerinden Hümâ ve Ayniye bint-i Çâvdân nâm hâtûnlar taraflarından ibrâ-i atıyyü'l-beyânı ikrâra vekîl olub merkûmetânı ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifân olan es-Seyyid Mustafâ Çelebi ibn-i Fazlullah ve Osmân Beşe bin İbrahîm şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan İbrahîm bin

Abdülhalim meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde bâ'isü haze'l-kitâb es-Seyyid İbrahîm ibn-i es-Seyyid Müşerref mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilelerim merkûmetân Hümâ ve Ayniye'nin mâl-ı mevrûslarından mezbûr es-Seyyid İbrahîm Çelebi'nin babası es-Seyyid Müşerref Çelebi zimmetinde seksen 'aded esedi gurus hakları olub vefât eylemekle zimmetinde bâkî kalmış idi el-hâlite hâlâ meblağ-ı mezkûr seksen aded esedi gurusu oğlu mezbûr es-Seyyid Ahmed Çelebi yedinden ile'l-an mürâ'asıyla bi't-temâm ahz ve kabz idüb zimmetini ibrâ ve iskât eylediler bâkî da'vâ ve nizâ'ları ve hak ve 'alâkaları kalmadı didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi't-tâsi' min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Zehrü'l-mürselîn-i ekrem Mevlânâ Mehmed Efendi, Abdurrahman Çelebi bin Nûh, Mevlânâ Ahmed Efendi el-Müderriş, Hasan Çelebi bin Selmânviridi, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, el-Hâc Ulâş bin Hüseyin, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

145-2 Mülk Satışı (Tarla Tefvîzi)

Mahmiye-i Konya'da Göktâş Mahallesi'nde sâkin iken mukaddemâ vefât iden Hasan nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu Mehmed'e ve sulbiye kebîre kızları Fatıma ve Emine nâm hâtûnlara münhasıra oldukdan sonra mezbûr Mehmed ve merkûmetân Fatıma ve Emine meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Mustafâ ve Süleymân ibn-i Mehmed nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i Konya mahallâtından Karâüyük nâm mahalle sınırında vâki' bir tarafı Kutucu Ömer bağına ve bir tarafı Receb bağına ve bir tarafı Yûsuf alaybegi tarlasına ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub tahmînen bir dönüm tarlamızın hak tasarrufunu sâhib-i arz ma'rifetiyle fezî râic-i fî'l-vakt bin beş yüz akçeye ferâ' ve tefvîz idüb ol-dehi tefvîz ve kabûl eyledikden sonra mukâbele-i tefvîzde olan meblağ-ı mezbûrden her birimiz hisse-i şâyi'a-i şer'iyemizi mezbûrân Mustafâ ve Süleymân yedlerinden ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm zîkr-i sabık iden tarlamı mahallinde 'ale's-sedî zabt ve tasarruf eylesünler didiklerinde gibbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâni 'aşer min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed bin Mustafâ, es-Seyyid İsmâ'îl bin Abdülgani, Mehmed bin Bekr, Ahmed bin Ahmed, Abdî bin Mehmed ve gayruhum.

145-3 Eşyaların Çalındığı İddiası

Mahmiye-i Konya'da Kerim Dede Mahallesi'nde sâkin Ramazân bin Ali nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde mahalle-i merkûmede sâkin bâ'isü'l-kitâb Muharrem bin Şâhin mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan yedi ay mükaddem menzîlim dâhilinde silki mülkümde münselik olan bir kemhâ kaftân ve bir kırmızı alacaklım zeyrâldârları zebûn ve iki siyâh besmel ve iki tûr ve dört 'arakıyye ve bir bakır ve bir leğen ve üç ton ve üç gömlek ve altı arşûn ketân bezî ve bir kıyle ûn ve iki nakışlı yüz ya'dûkım(?) seraka olunmuşdu hâlâ mezbûr Muharrem'den muzinne ithâz iderin su'âl olunub ikrâr-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'ıyye-i mezbûr Ramazân'dan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı 'acz idüb istihlâf itmeğin mezbûr Nûrullah merkûm Ramazân'ın zikr olunan eşyalarını menzili dâhilinde hakkaten ahz itmeyüb vicâhen mine'l-vücûh haber-i mâhir olmadığına yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'ala vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahi te'âla idecek mesfûr Ramazân bilâ vech-i şer'î mu'ârizadan men'-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâni 'aşer min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

İbrahîm Efendi el-Müderriş, Mustafâ Beg bin Ahmed, Mehmed bin Derviş.

145-4 Eşya Çalınması

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hâcî Emir Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Şâh Hıdır meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Veli bin Rızvân nâm emred mahzarında ikrâr idüb bundan akdem mahalle-i merkûmede sâkin olduğum menzîlim açılıb dâhilinde mümerriz olan sekiz 'aded hâtûnlar behası ve bir gümüş bâz den'îd zencirimi ve sekiz kıt'a ketân ve ibliği ve bir kese kayusu seferî yastası(?) seraka olunub ba'de zikr olunan behalarımı mezbûr Veli'nin yedinde bulub şer'î şerîfe ihzâr idüb taleb eylediğimde mukaddemâ menzili dâhilinde olub eşya-yı merkûmeyi ahz eylemediğine mukırr olmağın mezbûr Veli'nin zikr olunan behaları alub sâirin zâyi' eyledim dimekle mukâbelesinde mezbûrun yedinden semeni akçe dehi alub kabz idüb mâ'adâ hakkımdan fâriğa olub da'vâ-yı merkûmeden mezbûr Veliünin zimmetini ibrâ eyledim mâ fî da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi't-tâsi' min Safer sene hamse ve hamsîn ve elf.

Dâvûd Halîfe, Hasan Beg bin Mustafâ Beg, Hasan kethüdâ bin Mustafâ.

146-1 Fi'il-i Şeni'

Belvîrân kazâsına Kuzviran nâm karyede sâkin bâ'isü'l-kitâb Yıldırım bin Ca'fer nâm kimesne meclis-i şer' de yine karye-i mezbûrede sâkin Nûrullah bin Şükr mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan dört ay mukaddem mezbûr Nûrullah bâ'isetü 'ani'l-meclis olan Rahîme nâm bîkr kızımı karye-i merkûme dâhilinde virânelik içinde cebren fi'il-i şeni' idüb bana bekâretini izâle idüb hâmile itmişdir su'âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Nûrullah cevâbında fî'l-hakîka târîh-i kitâbdan dört ay mukaddem merkûm Yıldırım'ın bâ'isetü 'ani'l-meclis olan Rahîme nâm bîkr kızını karye-i mezbûre dâhilinde virânelik içinde cebren fi'il-i şeni' idüb bekâretini izâle idüb hâmile eyledim deyü üç def'a su'âl oldukda lâ-bâkire ve ibrâ-i ikrâr ve i'tirâf idecek bi'l-fi'il mirmirân-ı Karaman olan sa'âdetlü Turak Paşa hazretlerinin kâimmakâmları Mehmed Ağa taraflarından husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyrulan fahru'l-akrân Nesmî Beg mahzarında mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâni 'aşer min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ali Halife bin Nûrullah el-İmâm, Pir Es'ad bin Pir Ali, Bûl bin Mahmûd, Nerzâd (?) bin Yûsuf, Bervâne bin Abdullah, Veli bin Mehmed.

146-2 Sille Köyü Ahalisinin Vergilerden Muaf Olduğu Hakkında

Karaman hazinesine tâbi' Mirâbiye-i Konya mukâta'ası mulhakâtından bâc-ı kîl mukâta'asının hâlâ emini olan Mustafâ Beg meclis-i şer'i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde mahmiye-i Konya kazâsına tâbi' Sille nâm karyeden eshâb-ı haze'l-kitâb Münhâil Keşîş ve Kablân Keşîş ve Mâverî nâm zimmîler mahzarlarında takrîr-i kelâm idüb mezbûr zimmîler karye-i mezbûrden âhera bey' idüb semenini kabz eyledikleri ecilden(?) kürek ve sâir terekenin bi-hasbi'l-kânûn mukâta'a-i merkûme için yedimden alına gelen rüsûmu mezbûrlardan talep eylediğimde muhâlefet iderler su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl her biri cevâb virüb karye-i merkûme merhûm ve ma'fûrle Sultân Alaeddin tâbe serâhu câmi'i şerîfi evkâfından olmağıla 'avârız-ı divâniyye ve tekâlif-i 'örfiyye ve şâkkadan der-hükkâm ve defterdârlar tarafından bir sene talep ve tekâlif olunmayub mu'âf ve müsellemler olmak bâbında hatt-ı hümâyûn sa'âdet makrûn ile 'atîk ve ced'dimizde mu'âfnâme-i hümâyûn vardır deyü ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kıraet olundukda vech-i meşrûh üzere karye-i merkûme

ahâlisi cemî‘ tekâlifden defterdârlar ve ümenâ ve ‘ummâl ve âherden kimesneye bir vecihle ahâli-i karye-i merkûmeyi rencîde ve remîde itdirülmeyüb men‘ ve ref‘ olunmak bâbında mü‘ekkid ve müsessed tenbîh ve tenkîd buyurulmağın zikr olunan hatt-ı hümayûn sa‘âdet makrûn mûcibince vârid olan mu‘âf nâme-i müte‘addiden muktezâsınca min ba‘de karye-i merkûme ahâlisinden hilâf-ı fermân-ı ‘âlî rusûm-ı merkûme talebinden emîn-i mezkûr Mustafâ Beg men‘ ve def‘-i bir mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâlis ‘aşer min Saferi’l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beg ibn-i Mehmed, Ahmed Çelebi ibn-i Yahyâ, Mahmûd bin Veli, Masûh bin Mehmed ve gayruhum.

146-3 Mülk Satışı (Tarla)

Mahmiye-i Konya’da Karaaslan Mahallesi’nde sâkin Mustafâ bin Ali nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü’l-kitâb Berî Beg ibn-i el-Hâc Şa‘bân nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Kızıl yeri dimekle ma‘rûf mevzi‘ide vâki‘ bir tarafı Mehmed Beg tarlasına ve bir tarafı Veli tarlasına ve iki tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd on beş dönüm tarlamın ve yine mevzi‘i mezkûrde vâki‘ bir tarafı merhûm Zevle Sultân vakfı tarlasına ve bir tarafı Veli Beg tarlasına ve bir tarafı merhûm Cîr(?)oğlu vakfı tarlasına ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olan on dönüm tarla ki cem‘an yigirmi beş dönüm tarlalarımın hak tasarrufunu mezbûr Berî Beg’e fezî râic-i fî’l-vakt üç bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra mukâbele-i tefvîzden(?) olan meblağ-ı mezbûru merkûm Berî Beg yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan hudûd ile mahdûd olan tarlaları mesfûr Berî Beg’in mülk-i müşterâsıdır mutasarrif olsun didikde gibbe’t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâdis ‘aşer min Saferi’l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin ..., Hüseyin Beg bin Hüdaverdi, Satılmış bin Nasûh, Veli bin İbrahîm, Mustafâ bin Nasûh, Veli bin Mustafâ ve gayruhum.

146-4 Mülk Satışı (Oda ve Hayat)

İkrâr-ı Âişe ve Hasan me‘a Abdî

Budur ki mahmiye-i Konya’da De-hüdâ Mahallesi’nde sâkin iken mukaddemâ vefât şden Mehmed bin Hasan nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Âişe bint-i

el-Hâc Abdî sulbî kebîr oğlu Hasan nâm kimesneye münhasıra muhakkika olduktan sonra mezbûre Âişe ve merkûm Hasan meclis-i şer'î hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde bâ'isü haze'l-kitâb Abdî bin Hasan mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûr Mehmed'in muhallefâtından bi-ciheti'l-irsi'ş-şer'î ikimize intikâl idüb mülk-i mevrûsumuz olan mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mehmed Dede mülkü ve bir tarafı Abdî mülkü ve bir tarafı kendi mülkümüz ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb oda ve bir hayatımızı mezbûr Abdî'ye fezî râic-i fî'l-vakt sekiz yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûrden her birimiz hisse-i şâyi'a-i şer'iyemizi merkûm Abdî yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan hudûd ile mahdûd olan oda ve hayat mesfûr Abdî'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Veli bin Mustafâ, Dervîş bin Mustafâ, Osmân bin Mahmûd, Mûsâ bin Ali, Abdurrahman Çelebi bin Yûnus, Mehmed bin Şa'bân ve gayruhum.

147-1 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya mahallâtından merhûm Şeyh Ahmed Mahallesi sâkinlerinden Osmân bin Ömer ve üveğ kızı Fatıma bint-i Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer'î şerîfde bâ'isü haze'l-kitâb Yûsuf bin Abdî mahzarında her biri ikrâr-ı tâm be takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Aymanûs dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' bir tarafı Büstân ibn-i el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı el-Hâc Resûl mülkü ve bir tarafı merhûm Pir Esed Sultân vakfından olan arz-ı hâliye ve bir tarafı çây ile mahdûd olub merhûm mezbûr Pir Esed Sultân vakfına beher sene on akçe icâre-i zemini olub eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil iştirâken mutasarrıf olduğumuz bir kıt'a bağımızı mezbûr Yûsuf'a râic-i fî'l-vakt üç bin dört yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Yûsuf yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan bağ cemî' tevâbi'iyile hîn-ı 'akdden mezbûr Yûsuf'un mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessik bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed Halife bin Hıdır Hâce, es-Seyyid Sefer bin es-Seyyid Abdüllatif, es-Seyyid Hasan Çelebi bin Abdüladem, Ömer bin Mehmed, el-Hâc Sübhânvirdi bin Mahmûd, Hıdır bin Derviş, Receb bin İbrahîm, Pir Ahmed bin Mehmed ve gayruhum.

147-2 Namzedden Ayrılma

Mahmiye-i Konya mahallâtından Pirî Paşa Mahallesi sâkinlerinden Abdurrahman bin İsmâ'îl nâm kimesne meclis-i şer' de bâ'isetü haze'l-kitâb Esmehân bint-i Abdünnebi nâm hâtûn mahzarında takrîr-i kelâm ve best-merâm idüb bundan akdem merkûme Esmehân'ın sadriye kızı Neslî nâm bikri bâliğa nâmzed olub halvâbihâ nâmına iki yüz on akçe ve üç zirâ'a dârâyı ve bir ton ketân bezî ve doksan dirhem ipek ve beş çeki ketân merkûmeye virüb ol-dehi bana beş münekkaş makreme ve bir ketân bezî gömlek ve bir ton irsâl idüb ben dehi alub zabt eylemişdim lakin ben bir âher hâtûn tezevvüc eylediğim ecilden beynimizde hüsn-i zîndegânî ve musâfât olmamağla merkûme Esmehân'a husûs-ı mezbûre için mukaddemâ virdiğim zikr olunan dârâyı ve ketâ bezî ve ipeği merkûme Esmehân yedinden alub kabûl ve kabz idüb meblağ-ı mezkûrden fârîğa olub zimmetlerin ibrâ ve iskât eyledim kızı mezbûre Neslî menkûham değildir dilediği kimesneye nefsinı tezevvüc eylesün min ba'de da'vâ ve nizâ'ım ve hak ve 'alâkam kalmadı didikde mâ-vak'a gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Şa'bân bin es-Seyyid Ömer, el-Hâc Mûsâ bin Abdî, Mahmûd bin Nasûh, Ahmed bin Şeyh Yahyâ, Mustafâ bin Mûsâ ve gayruhum.

147-3 Müteveli Ataması

Mahmiye-i Konya mahallâtından Ali Şerbetî Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan merhûm es-Seyyid Hızır Efendi ibn-i Ahmed'in mukaddemâ hâl-i sıhhatinde iken vakf-ı sahîh ile vakf eylediği evkâfının tevliyeti ve vakfiye-i ma'mûl behâsında karındaşı es-Seyyid Mehmed nâm kimesneye ve ba'de evlâdına vakf ve ta'yîn eylediği mestûr ve mukayyed olmağla ber mûcib-i vakfiye-i şer' iye evkâf-ı mezbûreye meşrûtiyet üzere yevmî üç akçe vazife ile müteveli olan es-Seyyid Şeyh Mehmed vefât itmeğın yerine sulbî oğlu bâ'isü haze'l-kitâb es-Seyyid Ali Çelebi vâkıf-ı merhûmun şartı üzere evkâfına vazîfe-i mezbûre ile cânib-i şer'iden müteveli nasb ve ta'yîn olundukda ol-dehi tevliyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya

ta'ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve tahrîr olunub yed-i tâlibe vaz' olundu ki vakt-i hâcette ihticâc ide hurrîre fî'l-yevmi'l-'ışriyn min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Zehrü'l-eşrâf ve'l-müderrişîn Mevlânâ es-Seyyid Mustafâ Efendi kâ'immakâm-ı nâkîbü'l-eşrâf, Hasan Çelebi bin Sübhânverdi, Hasan Çelebi bin Ebibekr, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Yûsuf, Abdurrahman bin Yûnus, Mehmed bin Veli.

147-4 Mülk Satışı (Dükkan)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hâcî Emir Mahallesi sâkinlerinden Tezkiyecizâde dimekle ma'rûf Mustafâ Çelebi ibn-i Mehmed Efendi meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Molla Sâlih bin Rızvân mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme esvâkından Kuyumcular sükunda vâki' kıbleten tarîk-i 'âmm ve şarken Ali bin Süleymân dükkanı ve şimâlen tasarrufumda olan arz-ı hâliye ve garben es-Seyyid Mustafâ Çelebi hâtûnu dükkanı ile mahdûd olub zemîni merhûm Sultân Alaeddîn evkâfına beher sene otuz altı akçe icâresi ve cidâr ve sekfî olan bir bâb dükkanımı mezbûr Molla Sâlih'e râic-i fî'l-vakt bin cedîd(?) akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Molla Sâlih yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan dükkanın cidâr ve sekfî cemî' tevâbi'iyile hîn-ı 'akdden mezbûrub mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre evâsıtı Safer sene hamse ve hamsîn ve elf.

Molla Memiş bin el-Hâc Mehmed, Ali Dede bin Mehmed, es-Seyyid İbrahîm Çelebi bin es-Seyyid Musli Çelebi, es-Seyyid Hasan Çelebi bin es-Seyyid Mahmûd, Veli Çelebi bin Receb.

148-1 Azadlı Olduğunu İsbât Etme

Mahmiye-i Konya'da merhûm Zevle Sultân Mahallesi'nde sâkin iken mukaddemâ vefât iden Yûsuf Beg ibn-i Abdullah nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Netehâ bint-i Dâvud'a şer'an münhasıra oldukdan sonra rakabe mu'terefe olan bâ'isetü haze'l-kitâb orta boylu iki gözleri a'ma Rûsiyyetü'l-asl Belkıs bint-i Abdullah nâm câriye meclis-i şer'i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde mezbûre Netehâ mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı merkûm Yûsuf Beg târîh-

i kitâbdan dört yıl mukaddem mâlından ihrâç itmişken hâlâ mezkûre Müntehâ rıkk olmak ra'mî ile istihdâm itmek murâd ider su'âl olup ahkâk-ı hak olmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr mezbûre Belkıs'dan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mustafâ Beg ibn-i Mehmed ve Mehmed Çelebi bin Nasrullah nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olup fî'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Yûsuf Beg'in mezbûre Be'lkıs'ı târîh-i kitâbdan dört yıl mukaddem mâlından ihrâç ve mülkünden ifrâz eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın mesfûr Netehâ bu vech-i mu'ârızadan men'-i birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sânî ve'l-ışriyn min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mahmûd bin Veli, Ahmed bin Yahyâ, Hıdır bin Derviş, Mehmed bin Derviş, Halîl bin Nûh ve Halîl bin Mûsâ.

148-2 Vasî Değişikliği

Mahmiye-i Konya mahallâtından Karaciğân Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Abdî bin Mûsâ nâm kimesnenin Mûsâ ve Murâd nâm sulbî oğullarına bir zabt-ı emvâl edâ ve rabtı ahvâllerine kıbel-i şer'den vasînasb ve ta'yin olunan sağırân-ı mezbûrânın 'ammeleri Cennet bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'de sağırân-ı mezkûrâna mukaddemâ kıbel-i şer'den vasî nasb olunan bâ'isü haze'l-kitâb Himmet bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vesâyeye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Himmet mukaddemâ mezkûrân Mûsâ ve Murâd'a vasî oldukda babaları müteveffâ-yı mezbûr Abdî'nin muhallefâtından bi-ciheti'l-irsi's-şer'î kendilerine intikâl iden mâl-ı mevrûslarından yüz otuz esedi guruslarını zabt ve kabz idüb ba'dehü vesâyet-i merkûmeden 'azl ve ve şey'i(?) beynimizde ism ve şahs ma'lûm olan zemem nâsdan bana havâle idüb ben dehi kabûl eyledim otuz gurusunu dehi mezbûr Himmet yedinden alub cem'an yüz otuz gurus vech-i meşrûh üzere mezbûr Himmet yedinden bî-kusûr alub kabûl ve kabz idüb husûs-ı mezkûrden zimmetini ibrâ eyledim didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb ve sebt olundu tahrîren fî'l-yevmi'l-hâmis min Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Bedres bin Bekir, Hasan Halife ibn-i Süleymân, Nasûh bin Dehmet, Sevindik bin Himmet, Gündoğmuş bin Mehmed, Mahmûd bin Ehî.

148-3 Eşya Emânet Ettiğini İddia Etme

Mahmiye-i Konya'da Göktâş Mahallesi'nde sâkin iken mukaddemâ vefât iden Eyüb'ün karındaşı olan Halîl ibn-i Veli nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde bâ'isü'l-kitâb Âişe bint-i Dervîş nâm hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem karındaşım müteveffâ-yı merkûm Eyüb ile üç alaca gelem ve iki kâlîçe ve bir boş sebet sanduk ve iki sîm yüzük ve on cevvdâ ve bir kelâm-ı şerîf ve seccâde ve iki kantâr ve bir bâkır zâzûlî mezbûr Âişe yedine emânet vaz' ve teslîm itmişdik hâlâ taleb iderin su'âl olunsun didikde gîbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'î mezbûrden da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı 'aciz idüb istihlâf itmeğin mezbûr Âişe'ye zikr-i sabık iden eşyâları mukaddemâ müteveffâ-yı mezkûr Eyüb ve Halîl yedlerinden emânete ahz itmediğine yemîn teklîf olundukda ol-dehi 'ali vefkî'l-mes'ûl yemîn-i billahi te'âla eylemeğin mezfûr Halîl bilâ vech-i şer'î mu'ârizadan men'-i bir mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışriyn min Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Süleymân bin Abdullah, Ahmed bin Yahyâ, Halîl bin Allahbegl(?).

149-1 Şîrb-i Hamr ve Nâ-mahrem İle Bir Arada Olma

Mahmiye-i Konya'da şehir sûbâsısı olan Fahru'l-akrân Abdullah Beg ibn-i Abdülmennan nâm kimesne meclis-i şer'a gelüb takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkûme hâricinde Kovanağzı dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' gâ'ib 'almaklı olan es-Seyyid Mehmed Çelebi'nin menzili içinde ba'zı kimesneler Fatıma bint-i Ali nâm hâtûn ile şîrb-i hamr iderler deyü istimâ' eyledim hâlâ cânib-i şer'iden üzerlerine varılıb vâki' hâl keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur didikde savb-ı şer'iden Mevlânâ Osmân Efendi ta'yin ve irsâl olundukda ol-dehi zeyli kitâbda isimleri mestûr müslimîn ile menzil-i mezbûre varılıb mezbûre Fatıma kendiye nâ-mahrem olan Ali bin Ebû Zeyd ve Hüseyin bin Haydar ve diğeri Ali bin Abdurrahman ve Ma'den bin Sinan nâm kimesneler ile menzil-i mezkûr içinde her biri şîrb-i hamr idüb ağızları mism olundukda râyiha-i hamr olub sekrân oldukların müşâhedeye mukarrer olduğunu mevlânâ-yı mûmâ ileyh mahallinde keşf ve tahrîr idüb ba'de meclis-i şer'a gelüb vukû'u üzere haber virmeğin mâ-vak'a 'ala vukû'a müşârun ileyh ubaşî Abdullah Beg talebiyle ketb olundu hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ bin Mehmed, Şa‘bân bin Abdullah, Mehmed bin Abdüssamed, Halîl bin Nûh, Sefer bin Abdî, Mehmed bin Dervîş.

149-2 Alacağın Müslüman Olma Şartına Bağladığı İddiası

Mahmiye-i Konya’da merhûm Sultân Alaeddin vakfına hâlâ mütevellî olan Fahru’l-akrân Mehmed Beg ibn-i Hüseyin meclis-i şer‘i hatîr-ı lâzîmü’t-tevkîrde vakf-ı mezbûr karyesinden olup mahmiye-i merkûmeye tâbi‘ Sille nâm karyede sâkin Meçi veled-i Remlîd nâm zimmî ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm idüb bundan akdem gâ‘ib-i ‘ani’l-meclis olan Receb Beg nâm kimesne mezbûr Meçi zimmetinde beylerinde kadrî ma‘lûm meblağ kendiyeye üç güne değin edâ ve teslîm itmezsek müslümân olasın deyü şartlayub merkûm Meçi zimmî üç günden sonra şartına varmışdır su‘âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbundur didikde gıbbe’s-su‘âl mezkûr Meçi vech-i meşrûh üzere şartına ikrârıyla cevâb virüb üç günden sonra şartına varmadığını inkâr idecek mütevellî-i mezbûr Mehmed Beg’den takrîrine mutâbık beyyine taleb olundukda ikâmet-i beyyineden izhâr-ı ‘acz ile istihlâf ve merkûm Meçi’ye üç gün mürûrundan sonra şartına varmadığına yemîn teklîf olundukda ıl-dehi ‘ali vefkî’l-mes’ûl yemîn-i billahî’l-lezî enzeli’l-incîl Îsâ ‘aliyyü’l-sâl itmeğın mütevellî-i mesfûr Mehmed Beg talebiyle li-ecli’t-temessük ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sânî ‘aşer min Saferî’l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Osmân Beg bin Abdülmennan, Seydî Beg bin Mahmûd, Mahmûd bin Veli, Halîl bin Nûh, Nasrullah Beg bin Emrullah, Hıdır bin Dervîş ve gayruhum.

149-3 Mülk Satışı (Bağ)

İkrâr-ı Mehmed Beşe me‘a İbrahîm

Budur ki mahmiye-i Konya sâkinlerinden Mehmed Beşe bin Mirzâ nâm kimesne meclis-i şer‘de bâ‘isü haze’l-kitâb İbrahîm bin Hasan mahzarında ikrâr-ı tu‘râ kılub mahmiye-i merkûme mahallâtından Merâm Mahallesi’nde vâki‘ bir tarafı Kâsım Ağa mülkü ve bir tarafı Neççâş efendi mülkü ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olup silki mülkümde münselik olan iki tahta bağımı ve bir kıt‘a yerî ve içinde olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ile mezkûr İbrahîm’e nakd râic-i fî’l-vakt dört bin iki yüz akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan bağ cemî‘

tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûrun mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmi’r-râbi‘ ve’l-‘ışriyn min Saferi’l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Kıdvetu’l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi hazretleri, Pir Ahmed bin Mehmed, Yûsuf Ağa zîde kadruhü, el-Hâc Mehmed bin Kara Çekâtlı, Osmân bin İbrahîm.

150-1 Darbdan Düşen Çocukdan Mahalle Ahâlisinin Sorumlu Olmadığına Dâir

Budur ki mahmiye-i Konya hâricinde Vâdi-i Merâm Mahallesi sâkinelerinden Fatıma bint-i Sefer nâm hâtûn meclis-i şer‘de mahalle-i mezbûre ahâlisinden eshâb-ı haze’l-kitâb es-Seyyid Mehmed bin İsmâ‘il ve Ahmed Halîfe bin el-Hâc Abdî ve Mehmed Halîfe ibn-i Şeyhî ve Abdünnebi Halîfe ibn-i Üveys ve el-Hâc Ulâş bin Hüseyin ve İbrahîm bin Kûrû Mehmed ve Süleymân bin Resûl nâm kimesneler ve sâirleri mahzarlarında takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan yedi gün mukaddem dûşîne gün kabli’z-zahr Merâm gurbunda sâkine Sâime bint-i Süleymân nâm hâtûn ben sâkine olduğum menzile gelüb dâhil olub bilâ vech-i şer‘i tabanca ve yumruk ile beni darb idüb ol darbdan ba‘zı a‘zâsı ... üç aylık benden bir veled sâkita olduğu husûsunda da‘vâm merkûme Sâime‘ye münhasırdır ahâli-i mahalle-i merkûmeden mezkûrûn kimesnelerin ve sâirinin san‘ ve te‘addîleri olmadı bu husûsa müte‘allik mezkûrlerden ve sâirinden da‘vâ ve nizâ‘ım ve hak ve ‘alâkam yokdur didikde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrire fî’l-yevmi’l-hâmis ve’l-‘ışriyn min Saferi’l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Seydî Beg bin Ahmed, Mehmed Efendi bin Mustafâ, Mehmed bin Hüssâm, Mehmed bin Ali ve gayruhum.

150-2 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya mahallâtından İç-kal‘a Mahallesi’nde Eflâtûn Mescidi gurbunda sâkin iken mukaddemâ vefât iden Hasan bin Abdullah nâm mu‘tekîn mevlâsı oğulları ve ‘usûbet sebebi ile hasran vârislerinden Ebû Bekr Ağa ve Hasan Çavuş ibn-i el-merhûm Mehmed Çavuş nâm kimesneler meclis-i şer‘i hatîr-ı lâzîmü’t-tevkîrde bâ‘isü haze’l-kitâb el-Hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz müteveffâ-yı mezkûr Hasan’ın muhalledefâtından mahalle-i merkûme Eflâtûnda vâki‘ bir tarafı el-Hâc Ahmed mülkü ve bir tarafı Hasan Beg mülkü

ve bir tarafı Beğlioğlu Hüseyin mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub silki mülkümüzde münselik olan bir bâb oda ve bir örtme ve bir mikdâr hayatı müştemil menzilizimizi mezkûr el-Hâc Ahmed’e râic-i fî’l-vakt iki bin akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr el-Hâc Ahmed yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledik zikr-i sabık iden menzil hîn-i ‘akdden cemî‘ tevâbi‘iyle mezbûr el-Hâc Ahmed’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe’t-tasdîk el-vicâhî mâ-vak‘a li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb ve sebt olundu hurrîre fî’l-yevmi’l-‘ışriyn min Saferi’l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beg ibn-i Mehmed, Osmân Beşe bin İbrahîm, Mustafâ ve Hüseyin ibn-i Muharrem Çelebi, Mehmed Çelebi bin Abdî Çelebi, Derviş Mehmed bin Büstân Dede, Halîl bin Nûh, Ahmed bin Şeyh Yahyâ ve gayruhum.

150-3 Tarla Tefvîzi Konusunda Anlaşmazlık

Mahmiye-i Konya sâkinlerinden Nasrullah Beg ibn-i Emrullah meclis-i şer‘de bâ‘isü haze’l-kitâb Mehmed ve Ahmed ibn-i Sevindik nâm kimesneler mahzarlarında takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede vâki‘ merhûm Şeyh Sadreddîn nûrullah merkda zâviyesi evkâfından Abdürreşîd nâm mevzi‘de vâki‘ bir tarafı Süleymân Çelebi tarlası ve bir tarafı benim tarlam ve bir tarafı Kâdı ‘İzzeddîn câmi‘i vakfı olan tarla ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olan iki dönüm tarla yûz ve hâlîdir deyü zâviye-i merkûme şeyhî olan Mustafâ Efendi târîh-i kitâbdan senesi muharremi evâilinden hak tasarrufunu bana tefvîz ve ben dehi tefevvuz ve kabûl idüb yedime tezkere virilmekle arz-ı merkûmeyi zirâ‘at murâd eylediğimde mezbûrân mâni‘ olur su‘âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-su‘âl her biri cevâb virüb arz-ı mahdûde-i mezkûre izn-i mütevelli ile babamız Sevindik on sene zirâ‘at ve harâset idüb ‘öşr ve resmini cânib-i vakfa edâ idüb ba‘de vefâtühü te‘arrufu bizim ikimize intikâl eyledi didiklerinde gıbbe’l-inkâr mezbûrlerden sadak mukâllerine beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Mustafâ Dede bin Emrullah ve Derviş Çelebi bin el-Hâc Hasan nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub iştişhâd olundukda fî’l-vâki‘ hudûd-ı mezkûr ile mahdûd olan iki dönüm tarla izn-i mütevelli ile mezbûrân Mehmed ve Ahmed’in babaları Sevindik nâm kimesnenin tasarrufunda olub mukaddemâ on sene zirâ‘at ve harâset idüb ‘öşr ve resmini cânib-i vakfa edâ idüb ba‘de vefâtühü arz-ı merkûmenin tasarrufu oğulları mezbûrân Mehmed ve Ahmed’e intikâl eyledi bu husûsa

biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîli's-şer'işehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın arz-ı merkûmeyi mezbûrân Mehmed ve Ahmed gâlâdel izn-i mütevellî ile mutasarrıf olub bir sene 'öşr ve resmini mütevell-i vakfa edâ idüb bilâ vech-i mu'ârizadan mezkûr Nasrullah Beg men'-i birle mâ-vak'a bi'taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri min Saferî'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

İbrahîm Çelebi bin Ali, Ali Beg bin ..., Süleymân bin Mehmed, Mahmûd bin Veli.

151-1 Fermân Dışı Resm Talebi Üzerine Görülen Da'vâ

Mahmiye-i Konya mahallâtından olub hâs-ı hümâyûndan Mirâbiye-i Konya mukâta'ası mülhkâtından olan Kırkpınar ve Kızılıyûk 'arapları mahallesi ahâlisinden eshâb-ı haze'l-kitâb Mahmûd Halîfe ibn-i Göğeleri ve Abdülcelîl bin Selmân ve el-Hâc Hasan bin 'Abâza ve Büstân bin Seydî nâm kimesneler meclis-i şer'de işbu sene-i mübârekde mukâta'a-i merkûme emîni olan Osmân Ağa mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb karyemiz ahâlisi zikr-i sabık iden mukâta'anın mülhakâtından olmağla kadîmü'l-eyâmdan ile'l-an her birimizden eminimiz olanlar ber mûcib-i defter-i hâkânî odun resmi deyü yigirmi birer akçe alı gelüb ziyâde bir akçe almaya ve aldirmaya deyü yedimize müceddeden emr-i şerîf virilmişken mezbûr Osmân Ağa ola gelmişe muhâlif bizden ziyâde akçe taleb idüb rencîde ider su'âl olunub fermân-ı 'âliye mugâyir mu'ârizadan men' olunmak matlûbumuzdur deyü mazmûnumuzun makrûnu takrîr meşrûhalarına mutâbık emr-i şerîf ve sûret-i defter-i hâkânî ibrâz idüb bi'l-müvâcihe feth ve kırâet olundukda minvâl-i mübîn üzere fermân olduğu mestûr ve mukayyed olmağın gıbbe's-su'âl emîn-i mezbûr Osmân Ağa emr-i 'âliye nekkâd olmağın mahalle-i merkûme ahâlisinden olan re'âyânın her birinden beher sene mîrî için üzerlerine edâsı lâzım gelen odunresmi nâmına kellâvel ber mûcib-i fermân-ı 'âlî yigirmi birer akçe alınıb ziyâde talebinden emîn-i mezbûr men'-i birle mâ-vak'a bi'taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ışriyn min Saferî'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Îsâ bin Emrullah, Dede bin Hasan, Ahmed bin Mehmed, Şa'bân bin Hasan, Mehmed bin Derviş.

151-2 Cüz Okuma Görevine Yapılan Atama

Mahmiye-i Konya mahallâtından Alişerbetî Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan merhûm es-Seyyid Hızır Efendi ibn-i Ahmed mukaddemâ hâl-i sıhhatinde iken vaz' eylediği icrâ-i şerîfeden yevmi bir buçuk akçe vazîfe ile kız karındaşı oğlu es-Seyyid Fazlullah bin Ni'metullah nâm kimesneye ba'de vefâtühü evlâdına şart ve ta'yîn eylediği vakfiye-i ma'mûl behâsında mestûr ve mukayyed olmağla mezkûr es-Seyyid Fazlullah vefât itmeğın yerine sulbî oğlu bâ'isü haze'l-kitâb es-Seyyid Mustafâ Çelebi'ye ber mûcib-i vakfiye-i şer'îye zikr olunan cüz-i şerîfe kırâeti vazîfe-i merkûme ile meşrûtiyet üzere tevcîh olundukda ol-dehi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüt ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurre fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışriyn min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Muharrem Çelebi bin Ali, Mustafâ bin İbrahîm, Ahmed Çelebi bin Şeyh İsâ, Nasûh bin Mehmed, İsmâ'îl bin Mustafâ, Ahmed bin Ali.

151-3 Vakfa Borcu Olan Kişinin Muhallefâtından Bunu Taleb Etme

Mahmiye-i Konya'da Alişerbetî Mahallesi 'avârifine vakf olan nukûda hâlâ mütevellî olan Ahmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de sâbıkan vakf-ı merkûma mütevellî iken vefât iden es-Seyyid Şeyhî Çelebi'nin sulbî sağır oğulları Ali ve Mustafâ'nın kabl-i şer'den mansûb vasî İbrahîm bin el-Hâc Abdurrahman nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb vakf-ı mezbûre mâlından müteveffâ-yı merkûm Şeyhî Çelebi zimmetinde on bir bin akçe olub hâlâ tevliyetim hasebiyle meblağ-ı mezbûru muhallefâtından taleb iderin su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbü'l-inkât mütevellî-i mezbûr Ahmed'den takrîri meşrûhuna mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mehmed Dede ibn-i Mehmed ve Ali bin el-Hâc Mustafâ nâm kimeseneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Şeyhî Çelebi'nin mahalle-i mezkûre 'avârızına vakf olan nukûdundan zimmetinde on bir bin akçe deyni olub biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın vasî-i mezbûr İbrahîm müteveffâ-yı merkûm Şeyhî Çelebi'nin muhallefâtından meblağ-ı mezbûr on bir bin akçeyi mütevellî-i mezkûr Ahmed'e edâ ve teslîm tenbih olunub mâ-vak'a bi't-taleb

ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışriyn min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

İsmâ'îl Efendi el-vasî, Hasan Çelebi bin Sübhânverdi, Receb Beg bin Îsâ, Mehmed Beşe bin Mustafâ, el-Hâc Ulâş bin Hüseyin ve gayrum.

151-4 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya'da Çirkâb Mahallesi'nde sâkine Zeyneb bint-i Hüseyin nâm hâtûn ve yine mahmiye-i mezbûrede sâkin Mustafâ bin Arslân nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde bâ'isü'l-kitâb Hasan bin Ahmed mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Çelîr nâm mevzi'de vâki' bir tarafı kendi bağımıza ve bir tarafı Mehmed bağına ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir örtme ve bir göz ev ve dört tahta bağımızı mezbûr Hasan'a fezî râic-i fî'l-vakt on üç bin beş yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûrden merkûme Zeyneb altı bin iki yüz elli akçe ve mezkûr Mustafâ yedi bin ikiyüz elli akçe mersûm Hasan yedinden her birimiz bi't-temâm ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm zikr-i sabık iden hudûd ile mahdûd olan bir örtme ve bir göz ev ve dört tahta bağ mesfûr Hasan'ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi't-tâsi' 'ışriyn min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Sâtı Çelebi bin Yûsuf, el-Hâc ..., Ahmed bin Yahyâ, el-Hâc İsmâ'îl bin Osmân, Hızır bin el-Hâc Mehmed.

152-1 Mülk Satışı (Bağ ve Tarla)

Mahmiye-i Konya mahallâtında Devle Mahallesi sâkinelerinden Gülistân bint-i Murâd nâm hâtûn tarafından bey'-i atıyyü'l-beyânı ve kabz-ı semeni ikrâra vekîl olub merkûmeyi ma'rifeti şer'îye ile 'ârifân olan İsmâ'îl bin Mustafâ ve Mustafâ bin İbrahîm nâm kimesneler şehâdetleri ile şer'an vekâleti sâbite olan zevci Muharrem Çelebi ibn-i Ali nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Mehmed bin Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr idüb zevcem ve müvekkilem merkûme Gülistân mahalle-i merkûme hâricinde Karaüyük nâm mevzi'de vâki' lediye'l-cirân hudûdu ma'lûm olub mukaddemâ vefât iden li-ümm kız karındaşı müteveffât Marziye nâm hâtûnun muhalledâtından bi-ciheti'l-irsi'ŝ-şer'î kendiye intikâl iden eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı

müsmireyi müstemil bir kıt'a bağ ve ana muttasıl olan bir mikdâr arz-ı hâliyesini mezbûr Mehmed'e râic-i fî'l-vakt dört bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Mehmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledi zikr-i sabık iden bağ ve arz-ı hâliye cemî' tevâbi'iyile h'n-i 'akdden mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gibbe't-tasdîk el-vicâhî li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ışriyn min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

es-Seyyid Mustafâ Çelebi bin es-Seyyid Fazlullah, ed-Seyyid Hüseyin Çelebi bin es-Seyyid Kemâl, Molla Ca'fer bin Îsâ, Mehmed bin Ahmed.

152-2 Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Konya'da 'Ubeyd Mahallesi'nde sâkin bâisü'l-kitâb Mahmûd bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de İbrahîm Çelebi bin Hüseyin mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb beynimizde 'ilm-i şer'i ile keyli ma'lûm buğdây behâsından iki bin beş yüz cedîd akçe hakkım olub meblağ-ı mezbûru merkûm İbrahîm Çelebi'den da'vâ ve talep eylediğimde hakk-ı inkâr beynimize muslihûn tavasut idüb es-sulh şeyhülislâm fetvâsı üzere benimle bin beş yüz cedîd akçeye sulh idüb bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru mezkûr İbrahîm Çelebi yedinden bi't-temâm ahz ve kabz idüb ba'de'l-yevm birbirimizden husûs-ı mezbûre müte'allik bi'l-asâle ve bi'l-vekâle da'vâ sudûr ve zuhûr ider ise lediye'l-hükkâmi'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olunmasın didikde mukırr-ı mezbûr Mahmûd'un vech-i meşrûh üzere cârî ve sâdır olan ikrârın el-mukarrelle'l-mesfûr İbrahîm Çelebi vicâhen tasdîk itmeğın mâ-vak'a gibbe't-taleb ketb olundu hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ışriyn min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Hüseyin Beg ibn-i Abdullah, es-Seyyid Sâlih bin es-Seyyid Mustafâ, es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Mustafâ, Fazl(?) bin Abdünnebi, Halîl bin Abdülkâdir ve gayruhum.

152-3 Mülk Satışı (Ev)

Belde-i Lârende mahallâtından el-Hâc Hasan Mahallesi ahâlisinden olub mahmiye-i Konya'da sâkin olan İsmâ'îl Halîfe ve Âişe ibn-i Ahmed nâm kimesneler meclis-i şer'de bâ'isü haze'l-kitâb Hüseyin Fekîh ibn-i el-Hâc Hasan nâm kimesne

tarafından tasdik-i atıyyü'l-beyâna vekil olub bimâ hüve nehci's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan Mahmûd bin İsâ nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb belde-i mezkûrede mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı mezbûr Hüseyin Fekîh mülkü ve bir tarafı Mehmed mülkü ve tarafeyni tarîk-i 'âmm ile mahdûd olub bir bâb oda ve çârdâk ve bir tâbhâne ve bir ahur ve bir kıt'a hayatı müştamil iştirâken mülkü mevrûsumuz olan menzilimizi mezbûr Hüseyin Fekîh'e iki bin yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr Hüseyin Fekîh yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik zikr olunan menzil cem' tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûr Hüseyin Fekîh'in mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didiklerinde gıbbe't-tasdik el-vicâhî mâ-vak'a ketb olundu hurrire fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'ışriyn min Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Receb, Mehmed bin el-Hâc Emrullah, Mehmed bin Ali, Mehmed ve Ömer Ağa, Mahmûd bin Veli ve gayruhümü'l-huzâr.

153-1 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya kazâsına tâbi' Hatıb nâm karyeden olub mukaddemâ vefât iden Muharrem nâm kimesnenin bi-tariki'l-inhisâr vârislerinden sulbî kebîr oğlu Fazlullah nâm kimesne kendi tarafından asâleten ve sulbiye kebîre kızları Ümmi ve Âişe ve Bâşe taraflarından dehi bey'-i atıyyü'l-beyânı ve kabz-ı semeni ikrâra vekil olub merkûmânı ma'rifeti şer'iyeye ile 'ârifân olan Hüseyin bin İnsân ve Mehmed bin Osmân nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan mezkûr Fazlullah meclis-i şer'i hatîr-ı lâzimü't-tevkîrde bâ'isü haze'l-kitâb el-Hâc Ali Beg ibn-i Yûsuf tarafından dehi tasdik-i atıyyü'z-zikre vekil olub şâhidân-ı merkûmân şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Hasan Beşe ibn-i Şa'bân mahzarında bi'-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb babamız müteveffâ-yı mezkûr muhallefâtından karye-i merkûmede Yâzî bağlarında vâki' kibleten tarîk-i 'âmm ve şarken Muharrem mülkü ve şimâlen İbrahîm mülkü ve garben Hüseyin mülkü ile mahdûd olub iştirâken mülk-i mevrûsumuz olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştamil bir kıt'a bağımızı mezbûr el-Hâc Ali Beg'e râic-i fî'l-vakt dört bin dokuz yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' ve teslim idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr el-Hâc Ali yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik zikr-i sabık iden bağ cem' tevâbi'yle hîn-i 'akdden mezbûrun mülk-i

müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-tasdîk el- vicâhî mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Rebî'ül-ûlâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mehmed Çelebi bin Mustafâ, Ali bin Yûsuf, Hasan Çelebi bin Mustafâ Beg, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Abdünnebi, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Mustafâ, el-Hâc Mehmed bin Mustafâ, İbrahîm bin Sefer.

153-2 Vekâlet Verme

Mahmiye-i Konya'dan olub hâlâ medîne-i Bağdâd-ı dâru's-sadât'da sâkin ve mütemekkin olan Hüseyin Beşe ibn-i Abdî nâm kimesne mahmiye-i merkûme sükkânından iken mukaddemâ vefât iden babası Abdî ibn-i el-Hâc Hüseyin nâm kimesnenin muhallelâtından irs-i şer'î ile kendiye ve karındaşı Hasan Çelebi nâm kimesneye intikâl eyleyüb ber vech-i münâsafa müşterek oldukları yine mahmiye-i merkûme hâricinde Altûnabâ dimekle ma'rûf mevzi'ide vâki' hudûdu lediye'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûm olan bağdaki nisf hisse-i şâyi'a-i şer'iyesine talep olanlara bey' ve semeni ahz ve kabz ve cemî' mezkûru mahallinde teslitaya karındaşı mezbûr Hasan Çelebi'yi vekîl Ramazân'a nâ'ib nasb ve ta'yîn eylediğimde hâlâ medine-i merkûmeden gelen erbâb-ı se'îd ve şuhûd-ı 'udûl ve şekâd-ı nuhûldan Mirzâ Beg ibn-i Sefer ve Berî Beşe bin Ahmed nâm kimesneler meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde her biri 'ala tarîk-i iştihâd haber virdiklerinde ol-dehi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzîmesin edâya ta'ahhüt ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu hurrire fî gurre-i şehr-i Rebî'ül-ûlâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ulâş bin Hüseyin, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, el-Hâc Mahmûd bin Arnîd, Msutafâ Çelebi bin Bekir Hâce ve gayruhum.

153-3 Muhâla'a

Mahmiye-i Konya mahallâtından Hâcî Emir Mahallesi sâkinelerinden Marziye bint-i Abdülgani nâm hâtûn meclis-i şer'î hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde zevci bâ'isü hâze'l-kitâb Kara bin Derviş nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem Kara ile beynimizde hüsn-i zindegânî ve musâfât olmamağla zimmetinde olan sekiz bin akçe mehr-i müeccelimden dört bin akçesini mukaddemâ mezbûr Kara'ya hibe idüb bâkî kalan dört bin akçe mehr-i müeccelimden ve nafaka-i 'iddetimden ve zevciyete müte'allik olan cemi' da'vamdan fâriğâ olub zimmetini ibrâ idüb ve benden tevellüd

idüb hâlâ iki yaşında olan Âişe nâm sağîre kızı yedi yaşına değin nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı mühimmesini mâlîmdan şer'an harc ve sarf eyleyüb mezbûr Kara'dan taleb ve da'vâ eylememek üzere benimle muhâla'a eyledikde ben dehi muhâla'a-i merkûmeyi kabûl idüb kat'î 'alâka eyledim deyüb husus-ı mezbûrden ahd-i hü mâ âherin zimmetini ibrâ itmeğın mâ-vak'a tarafeynin rızâ ve talebleriyle ketb olundu hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ışriyn min Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Veli bin ..., Şa'bân bin ..., Ahmed bin ... .

154-1 Mezra'a Anlaşmazlığı

Çurcâlı ...'dır

Bayburd kazâsına tâbi' Esbkeşân Tâifesinden karye-i Kabalar'ın cemâ'atı Karaca'alîler ahâlisinden Mirzâ ve Nasûh ve Mehmed ve Yûsuf oğlu Resûl ve Pir Ali bin Mûsâ ve Bektâş bin Turmuş ve Mehmed bin Ali ve Ali bin Dedebeği ve sâiri yine karye-i mezbûreden Bahtiyarlı cemâ'atından işbu Etbûrûş bin Dâvud ve Erkulu bin Ömer ve Dehmen bin Artîn ve Satılmış ve Yûsuf ve Kabâ ve Zülfikâr bin Abdî ve Yunus bin Arafa ve Felâvez bin Veli nâm kimesneler mahzarlarında her biri takrîr-i kelâm be best merâm idüb yedimizde olan sûret-i defter-i hâkânîdekarye-i Kabâların cemâ'atı Karacaaliler tâbi' Bayburd on dört nefer senede iki bin iki yüz akçe maktû' olmak üzere bağlanub Obukluçurca ve Karacaoğlu yurdları ve Köşk kabusu savâdlarıdır deyü mukayyed olub tahrîr-i cedîd defteri mûcibince mutasarrıf iken mezkûrûn Bahtiyarlı cemâ'atı defter-i mezkûrde mestûr olan mezra'amız sınırına müdâhale ve mu'ârâza eylediklerinde mukaddemâ vârid olan emr-i şerîf mûcibince cânib-i şer'den nâib ta'yîn olunan Mevlânâ İbrahîm Efendi ve mirmirân-ı Karaman dâme ikbâlühü hazretleri tarafından(?) mübâşir ta'yîn buyurulan Mehmed Ağa ve ehl-i vukûf bî-garaz-ı müslimîn ile mahall-i nizâ'ın üzerine varılıb 'akd-i meclis olundukda zikr olunan Obukluçurça'nın şimâl tarafından olub mezkûr Çurça'nın şark tarafı Sultân Selim Han vakfı ve şimal tarafı ba'zen Dede oğlân nevmeki ve ba'zen üç irfâbı ve garb tarafı mescid-i bî-tarîkî ve kible tarafı mezbûr Obukluçurça olduğu şuhûd-ı 'udûl şehâdetleriyle mezkûrûn Bahtiyarlı cemâ'atı müvâcihelerinde isbât olunub mezra'a-i mezbûre sınırı dâhiline mu'ârızadan men' olunub mufassal-ı meşrûh yedimize hüccet-i şer'îye virilüb nizâ'ımız fasl-ı kat' olunduğundan mâ'adâ birkaç def'a mezra'a-i merkûme sınırı dâhilinde müdâhale eylemeyesiz deyü cânib-i şer'iden mürâsele ...

tenbîh ve te'kîd olunmuş iken mezkûrler zikr olunan mezra'aya varub zirâ'at idüb yedimizde olan emr-i şerîf ve sûret-i defter ve hüccet-i şer'îye ve mürâseleye mugâyir vaz' ve te'addî eylemeğin tekrâr mirmirân-ı müşârun ileyh tarafından mübâşir ta'yîn buyrulan işbu İbrahîm Beg müzâheretiyle ahz ve ihzâr itdirdik su'âl olunub takrîrleri tahrîr ve vech-i meşrûh üzere mu'ârızadan men' olunmaları matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezkûrûn Bahtiyarlı cemâ'ati mezra'a-i merkûmeye müdâhele eylemedük deyü inkâr eylediklerinde mübâşir-i mezbûr İbrahîm Beg ve sâir cem-i gafir ve cem'-i kesîr mezkûrûn Etburûş ve Erkûlu ve Dehmen ve Satılmış ve Yûsuf ve el-Hâc Zülfikâr ve Yûnus ve Felâvez ba'de't-tenbîh mezra'a-i merkûmeyi zirâ'at idüb minvâl-i mübîn üzere emr-i şerîfe ve sûret-i defter-i hâkânîye ve hüccet-i şer'îye ve mürâseleye mugâyir vaz' ve te'addî eylediklerini ihbâr eylediklerinde 'adem-i itâ'atları mutehakkik olmağla Esbkeşân ağası her birinin ... hakkından gelmeğe hükm-i birle mâ-vak'a 'alî vuku'a li-ecli't-temessük bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi'-sânî min şehr-i Rebî'ül-evvel sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mevlânâ Hüseyin Efendi el-Müderriş, Pir Ahmed Çavuş ibn-i Dâver, Şa'bân Beşe çukadâr, Hâcî bin Dervîş, Halîl bin Nûh ve gayruhümü'l-huzzâr.

154-2 Mülk Satışı (Bağ Yeri)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Kâdıasker Mahallesi sükkânından Mustafâ ve Dervîş Mehmed ibn-i Sefer nâm kimesneler meclis-i şer'î şerîfde karındaşları bâ'isü haze'l-kitâb Ali Çelebi ve Veli mahzarlarında her biri ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Karâyüyük nâm mevzi'de vâki' Halı bağ gurbunda tarafeyni Ali Çelebi ve Veli mülkleri ve bir tarafı Çâlîk oğlanları Mustafâ ve Sefer mülkleri ve bir tarafı Mustafâ Çelebi mülkü ile mahdûd olub iştirâken silki mülkümüzde münselik eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müşt Emil iki evlek yerimizi mukaddemâ eski akçe râici ile karındaşımız mezbûrân Ali Çelebi ve Veli'ye altı bin akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslim idüb onlar-dehi semen-i merkûm ile iştirâken mülkleri olmak üzere iştirâ ve teslim ve kabûl eylediklerinden sonra meblağ-ı merkûmu târîh-i mezkûrde mezbûrlar yedlerinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledik zikr-i sabık iden bağ yeri cemî' tevâbi'iyile hîn-i 'akdden mezbûrân Ali Çelebi ve Veli'nin mülk-i müştêrâlarıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr her biri zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-veymi's-sâbi' min şehr-i Rebî'ül-ülâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed Efendi el-Müderris, Seydî bin Ahmed, Halîl bin Nûh, Mustafâ Çelebi bin el-Hâc Mustafâ, el-Hâc İbrahîm bin Seydî(?), el-Hâc Veli bin Pir Ahmed, Abdî bin Sevindik.

155-1 Hatunsaray Mukâta‘asının Karşılığının Ödenmediği İddiası

Husûsu Turmuş Beg

Budur ki mahmiye-i Konya sâkinlerinden Zülfikâr Beg ibn-i Sefer meclis-i şer‘de bâ‘isü haze‘l-kitâb Yûsuf bin Turmuş nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ idüb târîh-i kitâbdan sekiz sene mukaddem Sûberde ve Hatunsaray mukâta‘asını mezbûr Yûsuf’un babası Turmuş Beg ile Ali tarîki‘l-iştirâk alub asitâne-i sa‘adetde baş defterdâr olan İbrahîm Efendi hâs-ı hümâyûndan olmak üzere yetmiş(?) beş bin maktû‘an mukâta‘a-i mezbûreyi sene tamamına değin zabt olunduktan sonra şark seferine rûlene olundukda diyâr-ı mûsalde hîn-i muhâsebede merkûm Turmuş Beg’in zimmetinde on iki bin akçe hakkım bâkî kalub hâlâ oğlu mezkûr Yûsuf’dan taleb iderin su‘âl olunsun didikde gıbbe‘-s-su‘âl mezbûr Yûsuf cevâbında orduyu Özî karyede târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem kendi hânesinde babam mezbûr Turmuş Beg bi‘t-temâm edâ eyledi didikde gıbbe‘l-inkâr mezbûr Yûsuf’dan kelâmına mübeyyinne beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Ali bin Nûrullah ve Hasan bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub iştişhâd olundukda fî‘l-vâki‘ Sûberde ve Hatunsaray mukâta‘ası husûsu için baş defterdâr huzûrunda mezkûrlerin muhâsebeleri görüldükde mezkûr Zülfikâr Beg’in mezbûr Turmuş Beg zimmetinde on iki bin akçe hakkı zuhûr eylemekle târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem karye-i merkûmeden mezkûr Zülfikâr Beg mezbûr Turmuş Beg zimmetinde bâkî kalan meblağ-ı merkûm on iki bin akçeyi bizim huzûrumuzda mezkûr Turmuş Beg’in yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz idüb zimmetini meblağ-ı merkûmdan ibrâ eyledi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkî‘a olmağın da‘vâ-yı merkûmeden mezbûr Zülfikâr Beg men‘-i birle mâ-vak‘a li-ecli‘t-temessük bi‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘-s-sâdis min şehr-i Rebî‘ül-evvel li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Osmân Ağa kethüdâyeri, Abdurrahman Beg ibn-i Ahmed Beg, Mustafâ Beg ibn-i Abdullah Ağa, Seydî Beg ibn-i Ahmed, Receb bin Îsâ, Mehmed Beşe bin Mustafâ,

Mustafâ bin el-Hâc Yûsuf, Mustafâ Beşe bin Muharrem, Mahmûd bin Veli ve gayruhum.

155-2 Hibe (Bağ)

İkrâr-ı Mehmed me‘a zevci Esmehân Hâtûn

Mahmiye-i Konya mahallâtından Ferhûniye Mahallesi sâkinlerinden Mehmed ibn-i el-Hâc Ya‘kûb meclis-i şer‘de zevcesi bâ‘isetü haze‘l-kitâb Esmehân bint-i Murâd nâm hâtûn mahzarında ikrâr idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Selîfâr dimekle ma‘rûf mevzi‘ide vâki‘ kıbleten ve şarken Ali Beşe mülkü ve şimâlen tarîk-i ‘âmm ve garben Aslân Keşîş mülkü ile mahdûd olub silki mülkümde münselik eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi miştemil olan on sekiz puşte bağı mülkümde ikrâz idüb ba‘de‘t-tahliyeti‘ş-şer‘iyye zevcem merkûme Esmehân‘a hibe-i sahîha-i şer‘iye ile hibe ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol-dehi mevki‘i hibede ithâb ve kabûl eyledi mülk-i mevrûsudur keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘-s-sâbi‘ min şehr-i Reb‘ûl-ûlâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ, el-Hâc Mehmed bin Celebvirdi, Mehmed bin el-Hâc Hamza, el-Hâc Abdî bin İsmâ‘îl, Yûsuf bin Musli ve gayruhum.

155-3 Mülk Satışı (Bağ)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Dinkeş Mahallesi‘nde sâkine Hanîfe bint-i Receb nâm hâtûn meclis-i şer‘i hatîr-ı lâzümü‘t-tevkîrde bâ‘isü‘l-kitâb Şa‘bân bin Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûmede Şeyh Vefâ Mahallesi‘nde vâki‘ bir tarafı Halvacı Hüseyin bağına ve bir tarafı İbrahîm bağına ve bir tarafı Abdî Efendi bağına ve bir tarafı Zemîne hâtûn bağı ile mahdûd mülk-i mevrûsum olan dört tahta bağımı mezbûr Şa‘bân‘a elli beş kat‘ riyâli guruşa bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûru mezkûr Şa‘bân yedinden bi‘t-temâm ahz ve kabz eyledim ba‘de‘l-yevm zikr olunan bağ cemî‘ tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûr Şa‘bân‘ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesün didikde gıbbe‘t-taleb ketb olundu hurrire fî‘l-yevmi‘l-hâmis ‘aşer min şehr-i Reb‘ûl-ûlâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

Abdî bin Hasan, Ahmed Çelebi bin Hıdır Abdî, Receb bin Ahmed, Hasan bin Abdî ve gayruhum.

155-4 Konya İhtisâbı Eminin Satış Yapan Kişiden Resm Talebi

hâs-ı hümayûndan Konya ihtisâbının hâlâ emîni olan Receb Beg ibn-i İsâ nâm kimesne meclis-i şer‘de işbu Karagöz veled-i Nürsez nâm zimmî mahzarında takrîr-i kelâm idüb etrâf-ı kasabât ve karâd Konya’ya gelen zahîre makûlesi Kapân Hânı’na gelüb anda tâlibine bey‘ olunub ve cânib-i mîrîye virilegelmiş iken mezbûr zimmî Debbaghâne’ye mâzû getürüb bey‘ eyleyüb ola gelmişe mugâyir vaz‘ eyledi su‘âl olunub takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl cevâb virüb mâzû makûlesi debbağ-ı hırefenin levâzım-ı mühimmiyedinden olub aherin rağbeti olmamağla kadîmü’l-eyâmdan ile’l-an etrâf-ı kasabât ve karâdan gelen mâzû Debbaghâne’ye bakılıb anda tâlibine bey‘ oluna geldikde Kapân Hânı’na külli gelmiş değildir dimekle husûs-ı mezbûre ma‘lûmu olan ehâlden ve garaz-ı müslimînden istihbâr olundukda kadîmden mâzû Debbaghâne’de bey‘ ola geldiği ihbâr-ı şekât ile ma‘lûm olmağın emân-i mezkûr min ba‘de ... üzere bend-i hak vech-i şer‘i mu‘ârizadan men‘olundu li-ecli’t-temessük ketb olundu hurrîre fî evâhiri Muharrem sene hamse ve hamsîn ve elf.

Ahmed Efendi el-Müderriş, Seydî ibn-i Ahmed, ...

156-1 Mahzendeki Barutun Bir Miktarının Gönderilmesi İsteği

Dergâh-ı ‘âlî kapucubaşlarından olub ber mûcib-i emr-i ‘âlî husûsu atıyyü’l-beyâna mübâşir ta’yîn buyurulan iftihâru’l-emâcid ve’l-ekârim Mehmed Ağa dâme mecdühü meclis-i şer‘i hatîr-ı lâzîmü’t-tevkîrde hâlâ hazîne-i Karaman defterdârı olan merci‘ü’l-ekârim ve’l-e‘âlî Murâd Beg dâme ‘izzühünün kâimmakâmı olan zehrü’l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi mahzarında takrîr-i kelâm idüb Malta seferi mühimmâtı için Karaman Eyâleti’nde vâki‘ güherçile kârhânelerinde hâsıl olan bârût-ı siyâh mahall-i mâbeyne irsâl ve îsâl için me’mûr olduğum üzere şehr-i Rebi‘ü’l-evvel’inin yedinci günü mahmiye-i Konya’ya dâhil olub ol gün ve ertesi gün Konya kal‘asında mahfûz olan bârûtdan yigirmi altı bin sekiz yüz altı vukıyye bârût-ı siyâhî işbu Mehmed Sârbân ve Seydî Ali serbân zabtında olan yüz elli mehâr-i mîrî develere tahmîl ve mahall-i me’mûra irsâl olundu vâki‘ hâl tahrîr ve tasfîr olunmak matlûbudur didikde kâimmakâm-ı mümâ ileyh Ali Efendi dehi husûs-ı mezbûr minvâl-i mezkûr üzere olduğunu tasdîk ve tahkîk idecek mâ-vak‘a ‘ala vukû‘a ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’s-sâmin min şehr-i Rebi‘ül-ülâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beg el-..., es-Seyyid Abdî el-kâtib, Hamza Ağa dizdâr-ı kal‘a-i Konya, Mustafâ Beg kethüdâ-i kal‘a, el-Hâc Mehmed ikra’ tabâğa ve gayruhum.

156-2 Dükkan Bina Eylemek İçin Alınan İzin

Mahmiye-i Konya mahallâtından Türbe-i Celâliye Mahallesi’nde vâki‘ merhûm el-Hâc Mustafâ evkâfına evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere hâlâ mütevellî olan bâ‘isü haze’l-kitâb Mehmed Çelebi ibn-i el-Hâc Ali meclis-i şer‘a gelüb takrîr-i kelâm ve ta‘bîr-i ‘ani’l-merâm idüb mütevellisi olduğum merhûm mezbûrun evkâfından yine mahmiye-i merkûmede Haffâflar sükunda vâki‘ kıbleten ve şimâlen tarîk-i ‘âmm ve şarken ve garben vâkıf-ı mezbûrun vakf dükkanlarıyla mahdûd olan tahmînen bir buçuk zirâ‘a arz-ı hâliyye erbâbı tarîk-i tebevûl eylemeleriyle civârında olan vakf dükkanları müte‘eccirî olan kimesneler râiha-i kubhdan mütefeccir ve müte‘ellim olmalarıyla arz-ı merkûmeye vakf-ı mezbûr için bir dükkan binâ ve ilhâk olunmak için bi’l-fi‘il hazîne-i Karaman defterdârı olan ‘izzetlü Murâd Beg dâme ‘izzühü hazretlerinin kâimmakâmı olan zehrü’l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi cânib-i mîrîden yedime mümezzî mahtûm tezkire virmeğın nazar olunub mûcibince taraf-ı şer‘iden dehi temessük taleb iderin deyü kâimmakâmı mümâ ileyhin imzâ ve hatmini hâviye mazmûnu takrîr-i meşrûhuna mutâbık tezkiresin ibrâz eylemeğın mûcibince mâ hüve’l-vâki‘ li-ecli’t-temessük bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’l-‘âşir min şehr-i Rebî‘ül-ûlâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

Zehrü’l-hatîb Mevlânâ Abdurrahman Efendi hazretleri, Îsâ Hâce el-İmâm, Selmân bin Halîl, Mehmed bin Dervîş ve gayruhum.

156-3 Mülk Satışı (Ev)

Mahmiye-i Konya hâricinde vâki‘ merhûm Şeyh Vefâ nûrullah merkdahü kurbunda sâkin iken mukaddemâ vefât iden Halîl bin Kurd nâm kimesnenin Hızır nâm sulbî sağır oğluna kıbel-i şer‘den vasînasb ve ta‘yîn olunan ceddesi Halime bint-i el-Hâc Pir Ali nâm hâtûn meclis-i şer‘de bâ‘isü haze’l-kitâb Mustafâ bin Arslân mahzarında bi’l-vesâye ikrâr idüb müteveffâ-yı mezbûr Halîl’in muhallelâtından zâviye-i merkûme kurbunda vâki‘ kıbleten el-Hâc Sinân mülkü ve şarken Şeyh Mustafâ Efendi mülkü ve şimâlen ve garben tarîk-i ‘âmm ile mahdûd olub dört bâb evi ve iki evlek arz-ı hâliyyeyi müştemil merhûm müşârun ileyhin zâviyesi vakfına beher sene on akçe icâre-i zemini olan menzilinî zevce-i metrûkesi Sâime bint-i Süleymân nâm hâtûn benim

müvâcihemde beyyine-i ‘âdile ile isbât eylediği bâkî altı bin akçe ... ve sağır-i mezbûrun zarûret-i nafakası için sâir muhallefâtından kifâyet ider şey’i olmamağın ba‘de’l-müzayedeti’r-rağbe ve inkitâ‘i’r-rağbe ikrârı olan beş bin nakd akçeye mezbûr Mustafâ’ya vesâyetim hasebiyle bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm idüb ol-dehi semen-i merkûm ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezbûr yedinden bi’t-temâm ahz ve kabz eyledim zikr olunan menzil cemî‘ tevâbi‘iyle hîn-i ‘akdden mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe’t-taleb ketb olundu hurrîre fî’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i Rebî‘ül-ûlâ sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mehmed Ağa Mustafâ, Yusuf Beg bin ..., Dâvud beşe bin ... .

157-1 Dükân Paylaşımı İle İlgili Fermân

Emr-i şerifi Turmuş bin Tûrânî

Emîrû’l-ümerâi’l-kirâm kebîrû’l-küberâi’l-fihâm zü’l-kadr ve’l-ihtirâm sâhibü’l-izzî ve’l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’l-a‘lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma‘în vâris-i ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn el-muhtass bi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki mahmiye-i Konya sâkinlerinden dârende-i fermân-ı hümâyûn Turmuş nâm kimesne südde-i sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bundan akdem babası Tûrânî nâm kimesne fevt oldukda tevfinde olan kazıyye-i mezbûrede vâki‘ Çâkıcılar çarşısında Sararlar mahallesi vakfından bir dükkan bi-habi’s-şer‘i şerîf buna ve karındaşı Ali nâm kimesneye intikâl itmekle nısfı bunun ve nısfı âherin mezkûr Ali’nin iken mezbûr Ali dehi fevt olub hissese oğulları Hüseyin ve Hasan nâm kimesnelere intikâl itmekle zikr olunan dükkanı mâbeynlerinde taksîm olundukda nısf hissese bunun ve nısfı âheri mezbûrân Hüseyin ve Hasan’ın olmağla her biri hisselerine düşeni alub zabt idüb mâbeynlerinde bir dehi da‘va ve nizâ‘ olmamak üzere cânib-i şer‘iden hüccet-i şer‘iye virilüb fasl-ı husûmet olmuşken sonradan mezkûran Hüseyin ve Hasan şarta sulûk idüb hüccet-i şer‘iye mügâyir hisselerine kanâ‘at itmeyüb bi-husreden olmadıkların bildirüb hüccet-i şer‘iye mûcibince ‘amel olunub men‘ ve def‘ olunmak bâbında emr-i şerîf rica itmeğın buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda husûs-ı mezbûre hak ve ‘adl üzere mukayyed ve hüccet-i şer‘iye

nazar idüb göresin ‘arz olunduğu üzere ise muktezâ-yı şer‘i kadîm ve mazmûn-ı muvâfık-ı şer‘i olub ‘ala vechi’l-hısm sâbit olan hüccet-i şer‘iye mûcibince ‘amel idüb dehi bu makûle bir def‘a şer‘iyle görölüb fasl olunub hüccet-i şer‘iye virilen da‘vanın tekrâr istimâ‘ı memnû‘adır hâlî üzere ibkâ ve uslûb-ı sabık üzere hissesin zabt ittürüb şer‘i şerîfe ve hüccet-i şer‘iye ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyesin kaziyede medhalî olmayanları dahl ittirmeyüb eslemeyüb ‘inâd üzere olanları isim ve resimleriyle vukû‘u üzere yazub asitâne-i sa‘âdetime ‘arz eyleyesin husus-ı mezbûr için tekrâr şikâyet olunub emr-i âher varmalu eylemeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî evâsıtı şehr-i Saferi’l-hayr sene hamse ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

157-2 Subaşı Ataması

Mektûb-ı subaşı nefsi-i Konya

‘İzzetlü ve fazîletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine taht-ı tahıyyât ithâfıyla muhlisâne inhâ olunur kinefs-i şehr subaşılığı bundan akdem sâhib-i sa‘âdetimiz hazretleri Abdullah Beg sefâreş buyurmuşlar idi ahâli-i şehr ile ‘adem-i zindegânî olub ‘azlî icâb itmekle dârende-i mektûb Mehmed Ağa hizmet-i mezbûr ‘uhdesinden gelmeğe kadr olduğu i‘lâm olunmağla subaşı ta‘yin olunub irsâl olundu duhûlünde me‘mûldür ki işbu Rebî‘ül-evvelin guresinden Rebî‘ül-âhir gâyetine varınca vâkı‘a olan cürm-i cinâyet ve resm-i ‘arûsâne vesâir subaşılığa müte‘allik her ne ise mu‘târ-ı kadîm üzere mûmâ ileyhe zabt ve kabz itdirilmesine bezel-i hüccet buyurula tahrîren fî evâli şehr-i Rebî‘ül-evvel sene hamse ve hamsîn ve elf.

Muhıbb-i muhlis Mehmed kâim-makâmı mirmirân-ı Karaman hâlâ.

157-3 Mülk Satışı (Dükkan)

Mahmiye-i Konya mahallâtından Tabbağhâne mahallesinde sâkine Âişe bint-i el-Hâc Hüseyin nâm hâtûn tarafından dükkanı âtiyyü’l-beyânı bey‘a vekîl olub mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iye ile ‘ârifân olan Ömer bin el-Hâc Mahmûd ve Osmân bin Yûsuf nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâlet-i sâbite olan zevci el-Hâc Bekir bin el-Hâc Mahmûd nâm kimesne meclis-i şer‘de işbu bâ‘isü’-küttâb Hüseyin bin Hasan ve Mehmed bin Bayezıd nâm kimesneler mahzarlarında bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahmiye-i merkûme hâricinde Tabbağhâne’de vâki‘ bir tarafı Emir tağa ve bir

tarafı Abdî Beşe dükkanına ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd mülk bir bâb dükkan on iki sehm olub hâlâ dükkanı mezbûrde olan yedi sehm hisse-i şâyi‘asını fezî râic-i fî'l-vakt dört bin akçeye mezbûrân Hüseyin ve Mehmed'e bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i ile bey‘ idüb merkûmân dehi semen-i mezbûr ile iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûmu mezkûrân Hüseyin ve Mejmed yedlerinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledi ba‘de'l-yevm zikr-i sabık iden dükkanın yedi sehmi mezbûrân Hüseyin ve Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesünler didikde gıbbe't-tasdîk el-vicâhen mâ-vak‘a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sânî ‘aşer min şehr-i Rebî‘ül-evvel li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Şuhudü'l hâl: Eyüb bin Yûsuf, Mehmed bin Hasan, Ali bin Abdî, Sefer bin Hızır, Selman bin Mahmûd, Arzuman bin Abdülgani ve gayruhümü'l-huzzâr.

158-1 Danişmenli Türkmenlerinin Vergileri ve Bakâyaları Hakkında Fermân

Emr-i şerifi Danişmendlü Voyvodası Şahin Ağa emridir

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti'l-meliki'l-a‘lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma‘denü'l-fazl ve'l-yakîn varisi'l ‘ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma‘în el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti'l meliki'l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve kıdvetü'l kuzât ve'l-hükkâm ma‘denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Yüzeçayân kâdısı zîde fazlühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki sabıkan Karaman beglerbegisi Mehmed dâme ikbâlühü ile Konya kâdısı Mustafâ zîde fezâilühü hâlâ der-sa‘âdetime ‘arz-ı hâl gönderüb bundan akdem Danişmedlü Türkmânı voyvodası Şahin zîde mecdühünün bin elli üç senesinde voyvodalığın mukâbelesinde Kara beg ve Çarıklı Hasan kethüdâ el-Hâc Nazar ve Beri kethüdâ ve ‘Arab kethüdâ mezîd ve sermâye oğulları vesâyir zimmetlerine yedi bin guruşdan ziyade bâkî olmağın vârid olan emr-i şerîf mûcibince kendülerden talep olundukda Kırşehirî nâibi Mevlânâ Ahmed huzûrunda meclis-i şer‘a tâife-i mezbûre varub Kara beg nâm kimesne tâifemizin cümlesinin ben vekîlim ve zimmetlerinde bakâyâ var ise asitâne-i sa‘âdete varub teslîm ideriz lakin Karaman’a varub meclis-i şer‘de murâne‘a olmazuz deyü emr-i şerîfe ‘adem itâ‘atlerin i‘lâm eyledikleri ecilden bin elli üç senesinde voyvodaları Şahin

zemanında yedi bin altı yüz guruş tâife-i mezbûre zimmetlerine teslimlerinden mâ'adâ bâkîleri olmağın zikr olunan Kara beg mukaddemâ cümlesin vekîlim demekle ta'cîl üzere cümle kethüdâlarından alub varan mübâşir ile asitâne-i sa'âdetime gelüb bakâyâlardan edâ eyleyeler deyü fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Ali Çavuş zîde kadruhü vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel eyleyüb dehi tâife-i mezbûrenin târih-i merkûme mahsûb olmak üzere 'uhdelerine edâsı lâzım gelen hukûk ve rusûmların ve 'âdet ve ağnâmların vesâyir bâd-ı hevâların voyvoda-i sâbık Şahin'in bakâyâsından teslimâtlarından mâ'adâ bâkî kalan akçenin edâsı için mezbûr Kara Beg mukaddemâ cümlesinin vekîlim demekle ta'cîl üzere cümle kethüdâlardan alub mübâşir-i mezbûr ile asitâne-i sa'âdetime irsâl eylesiz ki gelüb zimmetlerinde bakâyâların dîvân-ı hümâyûnumdan edâ eyleyüb kat'i 'alâka eylesiz 'avk ve te'hîrden ziyade ihtirâz eyleyüb emr-i şerîfim muhâlif min ba'de te'allül ve nizâ' ittirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kulasız tahrîren fî'l-yevmi's-sânî şehr-i Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

158-2 Hüссâm Ali Türbesine Türbedarlık İçin Berât Verilmesi

Berât-ı şerifi 'âlişândır Nişan-ı şerif-i 'alişân-ı sâmi mekânı
sultâni tuğrâ-yı a'za-yı cihân-sitânî-yi hakânî hükm-i oldur ki

Râfi'ü tevki'ü ş-şân-i hâkânî Fatıma hâtûn ordu-yu hümâyûnuma gelüb Konya'da vâki' Hüссâm Ali türbesinin türbedarlığı bundan akdem kendüye virilüb ve tasarrufundan olub lakin bî-berât olmağla berât-ı şerîfim virilmek bâbında 'inâyet rica itmeğın tevcîh idüb bu berât-ı sa'âdet ayâtı virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûre varub türbe-i mezbûrede hasbî türbedâr olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıktan sonra vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı devletim ed'ayasına iştifâl gösterüb ve tekâlif-i 'örfiyyesin birisi teklîf olunmayub ol-bâbda hiç ahad mâni' ve dâfi' olmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâli şehr-i Zilhicce'ş-şerîfe li-sene sitte ve erbe'ıyn ve elf.

Be-yurd-ı sahrâ-yı Konya.

158-3 Tîmâr Tevcîhi

Tabbaka aslıhü'l-mutâ' nemekehül-fekîr Hüseyin el-kâdı bi-'asâkir-i Anadolu gafera lehü.

Kara gözlü kara kaşlı uzun boylu râfi‘u tevki‘-i refî‘ü’ş-şân-i hâkânî Hıdır südde-i sa‘âdetime gelüb ibtidâdan üç bin akçe tîmâr emirî olub ve Konya sancağında Sahra nâhiyesinde Hâhdîm ve Eğse nâm karye ve gayriden üç bin akçe tîmâra mutasarrıf olan Bilal fevt olub tîmârı mahlûldür deyü kendüye virilmek bâbında ‘inâyet rica irmeğın tîmârı olduğı sancakda sâkin olub alaybegisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcîh olunmağçün sene erbe‘a ve hamsîn ve elf Cemâziye’l-evvel’inin altıncı gününden emr-i şerîfim virildikten sonra tezkiresi ihrâç olunmak fermânım olmağın zıkr olunan üç bin akçe tîmâr müteveffâ-yı mezbûr Bilal tahvîlinden ibtidâsı bedel-i mezbûr Hıdır’a tevcîh olunub südde-i sa‘âdetimden lâyıık görüb virdim ki zıkr olunur.

Karye-i Hâhdîm ve Ekse ... sâdât-ı tâbi Aladağ 25 000/5 100, karye-i Ahse nâm-ı diğér Sarıcalar hisse 2 000, yekûn 7 100/30 000 buyurdum ki ba‘de’l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki vezâifi hüdemâtı mîrdât-ı mevfûre ve mesâ‘i-i meşkûre asâkir-i mansûredir ber-mûcibi defteri hâkânî bî-kusur müeddi kılalar ol-bâbda hiç ehad mâni‘ olmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren 12 şehr-i Şevvâli’l-mükerrrem sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

159-1 Malta Seferi İçin Asker Toplanması Hakkında Fermân

Sûret-i emr-i şerîf

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me‘âdenü’l-fezâil ve’l-keîâm Anadolu’da vâki‘ olan kâdılar zîde fazlühüm tevki‘-i refî‘-i hümayûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki hâliyâ taht-ı kazânuzda sâkin olub Malta seferine me‘mûr olan yeniçeri tâifesi ve korucu ve oturağı mu‘accilen yerlü yerinden kaldurub düşman-ı hümayûnuma iriştirmek bâbında yeniçeri ocağının deveçilerine kıdvetü’l-emâcid ve’l-a‘yân Mahmûd Ağa zîde mecdühü ta‘yin olunub bi’l-fi‘il dergâh-ı mu‘allâm yeniçeriler ağası olan iftihâru’l-ümera ve’l-ekâbir müstec-i cemi‘ü’l-mu‘în ve’l-mefâhir Şa‘bân dâme mecdühü tarafından mektûb virilmeğın mûcibince ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü’l-kadrim üzere ‘amel idüb dehi taht-ı kazânuzda sâkin olub Malta seferine me‘mûr olan yeniçeri tâifesi ve korucu ve oturağı serdârlarıyla mu‘accilen yerlü yerinden kaldurub düşman-ı hümayûnuma iriştirib bir ferde emân ve zemân virmeyesiz şöyle ki bu bâbda ihmâl idüb vakt-i zemanıyla asitâne-i sa‘âdetime gelüb her biri hizmetlerinde mevcûd

bulunmaya dirlikleri iktifâ olunmayub başları gitmek mükarrerdir ona göre ikdâm ve ihtimâm üzere evvela siz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız tahrîren fî evâsıtı şehr-i Muharremi’l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

159-2 Satışların Çarşılarda Yapılması Hakkında Fermân

Sûret-i emr-i şerîfi ehl-i sevk

Akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma‘în varisi’l ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüb mahmiye-i Konya’da olan kazzâz ve bezzâz ve ‘attâr tâifesi meclis-i şer‘avarub kadimü’l-eyyâmdan evvelî haze’l-an her bir hirefenin bir sevki olub ahâlisi ol sevkde vâki‘ müdârese ve mesâcid evkâfindan olan dükkanlarda icâr ile sâkin olub bey‘ ve şerâ üzere iken âherdan ba‘zı kimesneler mahallât köşelerinde vesâyir mecmû‘a nâs olan mahallelere oturub bey‘ ve şerâ eylemeleriyle kâru kisbelerine küllî kesâr vâkı‘a olduğundan gayri mutasarrıf oldukları vakf dükkanları harâbe bâ‘is olmağla ol-makûle hâricden olan kimesneler men‘ ve def‘ olunmaları bâbında mukaddemâ emr-i şerîf vârid olmağın yine hilâf-ı emr-i şerîfe vaz‘ iderler vech-i meşrûh üzere müceddeden emr-i şerîf virilmek ricasına ahvâlimiz asitâne-i sa‘âdete ‘arz ve i‘lâm eylediklerinde husûs-ı mezbûr minvâl-i meşrûh üzere olmağın her bir hirefenin emti‘asını bey‘ idenler uslûb-ı sâbık üzere ol-sevkden gayri yerde bey‘ eylemeyüb men‘ ve def‘ olunmak ricasına ‘arz eyledikleri ecilden şer‘iyle görülüb mukaddemâ virilen emr-i şerîf mûcibince ‘amel olunmak emrim olmuştur buyurdumki duhûl buldukda mukaddemâ sâdır olan fermân-ı celîlü’l-kadrim üzere ‘amel idüb dehi kadimden her hirefenin emti‘ası her ne mahalde bey‘ ve şerâ olunagelmiş ise yine ol mahalde bey‘ ve şerâ itdürüb hâricden olan kimesneler ol-sevkden gayri yerde bey‘ ve şerâ eylemeyeler ve ittimeyüb men‘ ve def‘ eylesin eslemeyüb ‘inâd üzere olanları asitâne-i sa‘âdetime vukû‘u üzere yazub bildiresin şöyle bilib ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî evâsıtı şehr-i Rebî‘ül-âhir sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

159-3 Sırçalı Medrese'ye Bükadar Ataması

Nişan-ı şerif-i 'alişân-ı sâmi mekânı sultâni ve a'za-yı cihân hakânî hükm-i oldur ki

Mahrûse-i Konya'da vâki' Sırçalı Medresesinin bük'ası harâbe mu'arrif olub müderris olanlar ifâde ve istifâde itmeyüb medrese-i mezbûre hâlî mukattar olmağla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'i tevki'-i hümâyûn kıdvetü'l 'ulemâi'l 'âlemin Mevlânâ Ahmed zîde fazlühü her vecihle mahal ve mütehak olmağın ber-vech-i nabend tevcîh olunub berât-ı hümâyûn virilmek ricasına kâdısı akzâ kuzâtü'l-müslimîn Mevlânâ Abdullah efendi zîde fezâilühü 'arz itmeğın bük'alık emrrez sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub anda mezbûr Ahmed bükadar olub hidmet-i lâzimesin müeddî kıldıkdan sonra mukaddemâ ne vecihle mutasarrıf olmuşlar ise bu dehi ol-vecihle mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve devletimçün du'âya müdâvemet göstere şöyle bilib 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâili şehr-i Zilka'de'ş-şerîfe li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

160-1 Serbest Tımarlara Müdâhale Edilmemesi Hakkında Fermân

Emri-şerîfi Aladağ ahâlisidir

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Aladağ ve Belvîrân ve Sahra ve Sudirhemi kâdıları zîde fazlühüm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm olaki dergâh-ı mu'llâm meteferrikalarından dârende-i fermân-ı vâcibü'l-iz'ân kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân müteferrika Mahmûd zîde kadruhü südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıflar olduğı icmallu ze'âmeti karyelerinin rusûm-ı serbestiyetine hâricden dahl olunduğın bildirüb imdi icmallu ze'âmet serbest olmak kânûn-ı mukarrerdir buyurdum ki hükm-i şerîfimle mûmâ ileyh subaşı vâdıkda resm-i cürm ve cinâyetine ve resm-i 'arûsâne ve kul ve câriye müjdegânesi vesâir bâd-ı hevâsına beglerbegi voyvodalarından ve sancakbegi ve subaşılarından ve alaybegi ve zü'ema ve erbâb-ı tîmârdan ve çeribaşı sürücülerinden ve 'umena ve 'ummâldan ve nâzır-ı nüzzârdan vesâir iş erlerinden ve gayriden muhassılan hiçbir ferdi aslâ dahl ve ta'arruz ittirmeyüb mûmâ ileyhın subaşısına ahz ve kabz ittiresiz anın gibi yazılı re'âyâsının birinden cürm-i galîz sâdır olub bi-hasebi'ş-şer'i salb ve siyâsete veyahut kat'i 'uzva müstehak oldukda hükm-i kâdı lâhak olub hüccet-i

şer'ie virildikten sonra mücrime günah sâdır olduğu mahalde siyâsete me'mûr olana şer'le lâzım geleni mümâ ileyhın subaşısı ma'rifetiyle icrâ ittirüb hârice alub gitmeye komayub ve bedel-i siyâset deyü bir akçe ve bir habbelerin aldirmayasın ve dahl olunub o ana değin vâki' olan rusûm-ı serbestiyesin kimesne nesnesin almış ise ba'de's-subût hükm idüb girü bî-kusur subaşına hşlâf-ı şer' ve kânun mugâyir-i defter ve emr-i hümâyûn kimesneye iş itdirmeyesin şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâhırı şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam sene selase ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

160-2 Ali Ağa Zâviyesine Şeyh Ataması

Nişân-ı şerîfi 'alışân-ı sâmî hükm-i oldur ki

Berât-ı şerîfi zâviye-i Ali Ağa

Mahrûse-i Konya'da vâki' Çağlak'da Ali Ağa zâviyesinde şeyh olan Abdülhalim nâm kimesne na-mahal olmağla ref' olunub yerine sülehâdan işbu râfi'i tevki'-i hümâyûn Ahmed nâm kimesne her vecihle mahaldir deyü tevcîh olunub berât-ı şerîfim virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet rica itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn 'izzet makrûnu virdim ve buyurdum ki varub anda mezbûr Ahmed zâviye-i mezkûrde şeyh olub hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra vazife-i mu'ayinesi her ne ise bi't-temâm mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı devletim içün du'âya müdâvemet göstere bu bâbda hiç ehah mâni' ve dâfi' olmaya min ba'de dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâhırı şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam sene erbe'a ve hamsîn ve elf. Vasale fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Ramazân sene m.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

160-3 Miras Da'vası

Hüccet-i nakîbü'l-eşrafdır

Mahmiye-i Konya'da nakîbü'l-eşraf Fahru'l-müderrişin es-Seyyid Mustafâ Efendi ibn-i Hüseyin Efendi mahfil kazâda râfi'ul-kâtib Karaman defterdârı olan Murâd Efendi tarafından vekîl olan mefâhirü'l-kuzât Ali Efendi meclis-i şer'î şerîfde ihzâr ve mahzarında takrîr-i da'va idüb mahmiye-i Konya nevâhiyesinden Saidili nâhiyesine tâbi' Halesek nâm karye sükkânından Mücer nâm kul benim hâlitem kızı Hatice nâm

hâtûnun ‘abd-i memlûki ve mütekkiki olup bi-tarîkü’l-vüla muhallefâtı bize intikâl eylemiş iken vekîl-i mezbûr Ali Efendi beytü’l-mâl deyü zabt idüb bi-hasbi’ş-şer‘i şerîf mezbûr Ali Efendi’ye süâl olunub icrâ-yı hak olunması matlûbumdur didikde fî’l-hakîka süâl olundukda cevâbında mezkûr es-Seyyid Mustafâ Efendi’nin hâlitesi kızı Hatice nâm hâtûânun müteveffâ-yı merhûm Mücer ‘abd-i memlûki ve mütekkiki olduğu ma‘lûmum değildir deyü inkâr idüb cevâb virecek merkûm es-Seyyid Mustafâ Efendi’den sadak müdde‘âsına beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden ‘İvaz Efendi ibn-i Mahmûd ve el-Hâc Osmân bin İbrahîm meclis-i şer‘i şerîfe li-ecli’ş-şehâde hâzirân olup müteveffâ-yı merkûm Mücer mezbûr es-Seyyid Mustafâ Efendi’nin hâlitesi kızı Hatice nâm hâtûnun ‘abd-i memlûki ve mütekkikidir muhallefât-ı min ciheti’l-vüla ırs-i şer‘ile merkûm es-Seyyid Mustafâ efendi’ye intikâl eylemiştir biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde reâyat-ı şerayidü’l-kayd şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı‘a olup mezbûr es-Seyyid Mustafâ Efendi müteveffâ-yı mezbûr Müceri Abdullah’ın fî ciheti’l-vüla vârisi olup vekîl-i mezbûr Ali Efendi yedinde olan muhallefâtına müstehak olduğuna hükm olunub mâvak‘a ‘ala vukû‘a ketb olundu hurrîre fî evâili Saferi’l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Himmet Efendi ibn-i Nûrullah, Mehmed bin Adnan, Nasrullah bin Abdî, Mehmed bin Yûsuf, el-Hâc Ahmed bin Mustafâ.

160-4 Alacak Da‘vası

Mahmiye-i Konya’da Hocafakih Sultan mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Süphanvirdi bin Hüdavirdi nâm kimesnenin verâseti sulbiye kebire kızı Havva ve ammisi oğlu Osmân bin Secca‘ nâm kimesnelere münhasıra oldukdan sonra mezbûr Osmân meclis-i şer‘den bâ‘isü’l-kitâb mahalle-i merkûme mahallatından Şekerfurûş mahallesinde sâkin iken mukaddema vefât iden Nuri Beg nâm kimesnenin kebîr oğlu ve hasran vârisi olan Ahmed Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Süphanvirdi’nin merkûm Ahmed Çelebi’nin babası müteveffâ-yı mezbûr Nuri Beg’in zimmetinde beynlerinde ‘adedi ma‘lûm koyun ve buğday behâlarından on üç bin akçe hakkı olup meblağ-ı mezbûrden mesfûr Ahmed Çelebi yedinden mukaddemâ mezbûre Havva hissesine isâbet iden yedi akçe ile sekiz endâze kırmızı dârâyî alub kabz idüb hâlâ be dehi meblağ-ı bâkî hisse-i şer‘iyeme isâbet iden altı bin akçe için dört bin üç yüz cedîd akçeyi merkûm Ahmed Çelebi yedinden

alub kabz idüb mâ'adâ hakkımdan zimmetini ibrâ ve iskât eyledim min ba'de husûs-ı mezbûre müte'allik da'va ve nizâ'im ve hak ve 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm benden da'va ve husûmet zuhûr iderse lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya didiklerinde gıbbe't-tasdîk el-vicâhî mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve elf.

Mustafâ Beg ibn-i Ahmed, Hüseyin Beg ibn-i Mustafâ, Mustafâ Çelebi ibn-i Ahmed, Osmân Beg ibn-i Hasan, el-Hâc Ali bin el-Hâc Mehmed ve gayruhum.

161-1 Konya İhtisâbının İltizâma Verilmesi

Berât-ı şerîf-i ihtisâb-ı Konya Nişan-ı şerîf-i 'âlişân hükm-i oldur ki

Bi'l-fi'il Karaman defterdârı olan Murâd dâme 'uluvvühüye tâbi' kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafâ zîde kadruhü divân-ı hümâyûnuma 'arzühâl sunub Karaman hazinesi aklâmından nefis-i Konya'da vâki' ihtisâb ve tevâbi'i mukâta'ası evveli geldiği üzere kendüye der'uhde olunmak bâbında istid'â-yı 'inâyet eylemişin hazine-i 'âmiremde mahfûz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda mukâta'a-i mezbûrenin tarihi gur-re-i Muharremden olup bir sene iltizâmı tefâvütünden gayri yalnız seksen bin akçeye olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın kırk bin akçe peşîn ile mezbûre der'uhde olunub berât-ı 'âlişânım virilmek fermânım olmağın hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüb bu berât-ı 'izzet 'âyâtî virdim ve buyurdum ki emin-i mezbûr varub mukâta'a-i mezbûru vakti ve zemânı hulûl eyledikde bin elli beş Muharrem'i guresinden bir sene tamamına değin şer'i ve kânûn üzere defterdâr-ı mümâ ileyh tarafından zabt ve tasarruf ve vâki' olan külli ve cezû-yi hukûk ve rusûmun mîri için ahz ve kabz eyleyüb sene aharinde iltizâmına tamamen cevâb virüb âherdan bir ferd dahl ve ta'arruz eylemeye ve mezkûr peşîn için bin elli dört Zilka'de'sinin guresinden kendüden tefâvütüyle otuz dokuz bin altı yüz akçe teslîm-i hazine eylemişdir şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî'l-yevmi's-sâmin min şehri Zilka'de sene erbe'a ve hamsîn ve elf. Fî 15 şehri Muharremi'l-harâm sene 1055.

Be-makâm-ı Kostantiniyye.

161-2 Vezire Ait Hayvanların İstanbul'a Getirilmesi

Akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în varisi'l 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Şam ve Haleb kâdıları zîdet fazlühüma ve mefâhirü'l-

kuzât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâil ve'l-keîâm Şam ve Haleb'den asitâne-i sa'âdetime gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde fazluhum ve mefâhirü'l emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazâlarda vâki' kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve kal'a dizdarları ve neferleri ağaları zîde kadruhüm tevkî-'i refî-'i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki müteveffî vezir Ahmed Paşanın Şam ve Haleb'den asitâne-i sa'âdetime gelmesi fermânım olan altı re's kısrak ve on tay kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân hâssa sarraçlarımızdan zîde kadruhü ma'rifet-i şer'iyile kabz ve tamğalandırub yolda ve iberden kifâyet mikdârı yükçü ve lâzım gelen zâd ve zevâdelerin görüb tedârik idüb emin ve sâlim birbirinize irsâl ve asitâne-i sa'âdetime îsâl idüb ihmâl ve musâhilden be-gâyet-i hazer eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki

vusûl buldukda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere 'amel idüb dehi müteveffâ-yı merkûmun Şam ve Haleb'den asitâne-i sa'âdetime gelmesi fermânım olan altı re's kısrak ve on tay için yolda ve iberde kifâyet mikdârı yükçü ihrâç idüb ve lâzım gelen zâd ve zevâdelerin tedârik idüb emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve asitâne-i sa'âdetime îsâl idüb ihmâl ve musâhile ve 'avk ve te'hirden be-gâyet-i ihtirâz eyleyesin şöyle ki bu bahâneyle re'âyâdan bu davârlardan ziyâde arpa ve samân veyahut zâd ve zevâde akçesi deyü bir akçe ve bir habbe aldınız ve aldırduğınız istimâ' oluna 'özüünüz makbûle olmayub istihkârata muzahhir olmanız mukarrerdir şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kulasız tahrîren fî evâhri Ramazânî'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

161-3 Debbâğhane Camii'ne Hatib Ataması

Berât-ı şerîf-i hitâbet câmi'i Debbâğhane el-Hâc İsmâ'îl

Nişan-ı şerîf-i 'âlişân-ı sâmi hükmi oldur ki

Akzâ-kuzâtü'l-müslimîn Konya kâdısı es-Seyyid Mustafâ dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb mahmiye-i Konya'da vâki' Debbâğhane Mahallesi Cami'i şerîfide yevmi üç akçe vazife ile hatib olan Derviş Mehmed fevt olub hitâbet-i mezbûre sulehâdan râfi-'i tevki-'i refî-'ü'ş-şanı hâkâni el-Hâc İsmâ'îl zîde sulâha 'arz olundukda berât-ı hümâyûn ile tevcîh olunub kemâ yenfi hizmetde kusûru ve 'azli icâb ider husûsu olmadığından gayri cema'at-i müslimîn her vecihle rızâ ve şükrân ve kemâl-i diyânet ile ma'rûf olduğundan mâ'ada hizmet-i mezbûreye istihkâkı mukarrer ve muhakkik

müteveffî mezbûrun oğlu Ahmed nâm kimesne hitâbete kat'an liyâkati yok iken bir tarîk ile berât ittirüb mezbûr Hâcî İsmâ'îl'e gadr eylemeğin hitâbet-i mezbûr Ahmed ref' olunub merkûm el-Hâc İsmâ'îl mukarrer kılınmak bâbında 'inâyet ricasına 'arz eylediğini rikâb-ı kâmiyabem telhîs olundukda hatt-ı hümâyûnu sa'âdet makrûnumla mukarrer idüb bu berât-ı meserret ayât bi-hüccet-i ğâyatı virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Hâcî İsmâ'îl varub cami-'i mezbûrda kemâkân hatîb olub şöyle ki vezâif-i hudemâtı hitâbettir kemâ yenfî bi-kusûr mer'i ve müeddi kıla ve ta'yin olunan yevmi üç akçe vazifesin vakf-ı mezbûrun mahsülünden mütevellisi yedinden alub mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı 'ömr-i devleti ebediyyûnûm du'âsına eşkale göstere 'ulûmin şerîfe a'mel kılasın tahrîren fî evâili şehr-i Muharremi'l-harâm sene hamse ve hamsîn ve elf. Fî gurre-i Saferi'l-hayr sene m.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

162-1 Alacakla İlgili Gönderilen Fermân

Emr-i şerîf sûretidir

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtîşâm el-muhtass bi-mezîd-i ''inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dârende-i fermân-ı hümâyûn nâm hâtûn dergâh-ı mu'llâma adam gönderüb bundan akdem kazâ-i mezbûrden nâm kimesnenin bende olan akçesin da'va ve taleb ve ahz ve kabz ve kendüye îsâl için zevc olan nâm kimesneyi vekîl idüb lakin zevci dehi sulh-i vekîl sankin zevc-i mezkûr kimesne ile ol-mikdâr akçeye sulh olmağla dehi sulh-i mezbûru mecîz olmayub hakkın taleb itdikde virmeğin te'addi eylediğin bildirüb ve bu bâbda şeyhülislamdan mezkûre fetvâsı olub mûcibince 'amel olunub icrâyı olmak bâbında emr-i şerîfim rica itmeğin buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda ihzâr-ı husema kılub mukaddemâ bir def'a şer'i şerîf üzere fasl olunmayub bilâ gadr-i şer'i on beş yıl murûr itmiş değil ise husûs-ı mezbûre mukayyed olub hak üzere teftîş ve tefehhus ve kandâsına nazar idüb göresiz 'arz olunduğu üzere ise ol-bâbda muktezâ-yı şer'i kadîm ve bu bâbda olan kötü ise mûcibince 'amel idüb dehi ba'de's-subût-ı şer'ile mütevvice

olan hakkın hükm idüb buna bî-kusûr alıverib şer'î şerîf ve fetvâ-yı münîfe ve emr-i hümayûnuma muhâlif te'allül ve 'inâd ittirmeyesiz tamam-ı hak üzere alub kaziyede medhali olmayan Sekerî(?) tâifesini vesâiri medhalî olmayanları dahl ve ta'arruz ittirmeyüb da'vasına karıştırmayasın eğer eslemeyüb 'inâd ve muhâlefet idüb dahl ve 'özl ve te'addî ve tecâvüz idenleri ism ve resmleriyle vukû'u üzere yazub asitâne-i sa'âdetime 'arz eyleyesin husûs-ı mezbûr için tekrâr emr-i şerîfim irsâline muhtâc eylemeyesin şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî evâhiri Reb'ül-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

162-2 Şahitler Konusunda Şeyhülislam Fetvâsı

Fetvâ-yı şeyhülislam hazretleri cevâb bulmak haseden

Mahzûrâtiden haza üzerine bir husûsda şehâdet iden Bekir ve Şezhevi ma'rifet-i şer'îye ile 'ârifler olmayub müceddeden berâ-i birdeden savtını istimâ' eyledik deyü şehâdet eyledik şehâdetleri makbûle olur mu. Beyan buyurula el-cevâb Lillahi Te'âla a'lem olmaz

Ketebehü Ebu Said el-fekir afa anhü.

163-1 Suğla Hassının Tevcihi

Emr-i şerîf-i Suğla

Nişan-ı şerîf-i 'âlişân-ı sâmi mekâni sultâni hükm-i oldur ki

Medîne-i Adana sâkinlerinden olub zu'amâdan Tarsus ve Adana sancaklarında vâki' Koşmer nâhiyesinde cemâ'at-i Yaramış ve gayriden otuz bin akçe ze'âmete mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-a'yân Mustafâ zîde mecdühü südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl sunub vilâyet-i Karaman'da vâki' Suğla hasları bin elli beş mârtı evvelinden kalvârasına değîn kendüye der'uhde olunmak bâbında istid'â-yı 'inâyet eylemeğîn hakkında mezîd-i 'inâyet-i haserdânım zuhûra getürüb zikr olunan Suğla hasları uslûb-ı sâbık üzere senede dört yüz akçeye olmak üzere voyvoda nasb ve ta'yin idüb bu berât-ı sa'âdet ayâtı virdim ve buyurdum ki mezkûr Mustafâ zîde mecdühü varub bin elli beş mârtı ibtidâsından kalvârasına değîn zabt ve tasarruf idüb senede maktû'u olan dört yüz akçeden yüz elli bin akçesin Konya'da eserde olan Hazreti Mevlânâ kuddise sırrihü'l-azîzin fukarası mutbahı için virüb bî-kusûr edâ eyleye ve mîriye 'âid ve râci' olan

mahsûlât ve rusûmâtı bi-hasbi'ş-şer'î ve'l-kânûn miri için ahz ve kabz idüb ve mezkûr peşîn için bin elli dört Şevvâl'inin on ikinci gününden tefâvüt hissene ve guruş ile dokuz yüz doksan guruş teslîm-i hazine eylemiştir ve hâs-ı mezbûrenin a'yân ve eşrâfi ve re'âyâsı voyvodalığa müte'allik olan tîmâr hakkı kendüye idüb şer' ve kânûna muvâfık olan sözünden tecâvüz eylemeyeler şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sânî şehr-i Zilka'de sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

163-2 Emânet Bırakılan Eşya İçin Gönderilen Fermân

Emr-i şerîf

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulümü'l enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki dârende-i fermân-ı hümâyûn Neslihan nâm hâtûn dergâh-ı mu'llâma 'arz-ı hâl idüb bunun vâlidesi olan nâm hâtûn ve 'ammî Memî nâm kimesneye iki bin guruşluk esbâb ve ba'zı eşya emânet virüb üzerinde iken vâlidesi mezbûr hâtûn fevt olmağla emânet virilen esbâb ve eşyayı oğlu Mustafâ nâm kimesneden talep eyledikde kâh inkâr idüb ve kâh iki yüz seksen guruşa sulh olduk deyü hevâsına tâbi' kimesneleri üzerine şuhûd-ı ikâmet eylemekle virmeyüb ve bu bâbda şeyhülislamdan elinde fetvâsı oldğun bildirüb mâcibince 'amel olunub icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîf rica itmeğın buyurdum ki hükm-i şerîfle vardukda ihzâr-ı husemâ kılub mukaddemâ bir def'a şer'î şerîf üzere fasl olunmayub vâlidesi mezbûre vefât eyledikden sonra bilâ-'özü-i şer'î on beş yıl murûr itmiş değil ise hak üzere tefehhus ve fetvâsına nazar idüb göresin 'arz olunduğu üzere ise ol-bâbda muktezâ-yı şer'î kadîmle 'amel idüb dehi ba'de's-subût-ı şer'île mütevvice olub vâlidesi mezbûre hâtûndan intikâl eyleyen esbâb ve erzâk vesâir hak her ne ise hükm idüb bî-kusûr alıveresiz şer'î şerîfe ve fetvâ-yı münife ve emr-i hümâyûnuma muhâlif te'allül ve 'inâd ittirmeyüb kimesneye iş ittirmeyesiz kazuyede medhali olmayanı dehl ittirmeyüb da'vasına karıştırmaya eslemiyânları ism ve resmleriyle vukû'u üzere yazub 'arz eyleyesin tekrâr emr-i şerîfim irsâline muhtâç

eylemeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasın tahrîren fî evâhiri Şevvâl sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

163-3 Subaşı Ataması

Buyruldu-yı Turak Mehmed Paşa berât-ı subaşılık

Konya şehri subaşılığı işbu saferü’l-muzafferin ibtidâsından Rebî‘ül-âhirin ahirine varınca tarafımızdan Abdullah Beg’e der‘uhde olunmuşdur üç ay tamamına değin subaşılığa müte‘allik umûrda mümâ ileyhe müraca‘at ideler tarafı âherden bir dahl ve ta‘arruz eylemeye. Kayd şûd fî min 22 m. sene 55.

Mezbûr Abdullah Beg mâh-ı saferde Hüseyin Beg ile şerîk olub rebî‘ül eyledi mezbûre karındaşı Mehmed Beg ile şerîk olduğu kayd olundu.

164-1 Sefer İçin Avâriz Toplanması Hakkında Fermân

Emr-i şerîfi ‘avâriz-ı birli(?)

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me‘âdenü’l-fezâil ve’l-keâm Konya sancağında vâki‘ olan kâdılar zîde fazlühüm tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki inşâ‘allahü’l mülkü’l-te‘âlâ ol-bahar sa‘dâfina hadde-i mütevekkilen ‘alallahü te‘âlâ Malta üzerine sefer-i hümâyûnum mukarrer olmağla mühimmât-ı sefer için külli hazine lâzım ve tedârîki emr-i mühim olub mukaddemâ seferler vâki‘ oldukça re‘âyâya ziyâde teklîf olunur iken hâlâ hallerine merhameten livâ-i mezbûrede taht-ı kazânızda vâki‘ ‘avârizhânelerinin her bir hânesinden incik üçer buçuk kâmil guruş nuzûl bedeli cem‘ ve tahsîl olunmak fermânım olmağın irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûreti mücibince mu‘accilen taleb ve tahsîl ve dâhil-i hazine ittirmek bâbında hatt-ı hümâyûn sa‘âdet makrûnum ile fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfle vardıkda bu bâbda hatt-ı hümâyûn sa‘âdet makrûnumla sâdır olan fermân-ı hümâyûnum üzere ‘amel idüb dehi kat‘an te’hîr ve tevakkuf eylemeyüb zikr olunan seferi hümâyûnum mühimmât için livâ-i mezbûrede taht-ı kazânızda vâki‘ ‘avârizhânelerinin her bir hânesinden incik üçer buçuk kâmil guruş nuzûl bedelleri irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûreti mücibince ber-vech-i ta‘cîl mübâşir-i mezbûr cem‘ ve tahsîl ittürüb hâsıl olan akçeleri keseleyüb ve mühürleyüb mübâşir-i mezbûra ve mu‘temed-i ‘aliye âmil ile serî‘an ve â‘cilen der-sa‘âdetime irsâl ve dâhil-i

hazine ittirmekde ikdâm-ı tâm ve ihtimâm-ı mâlâkelâm eylesiz ve re'âyâyâ ziyâde te'addi olunmamak için cem' olunan üçer buçuk kâmil guruş içinden öz akçesi mübâşire vech-i ma'aş için ta'yin olunmuşdur min ba'de bundan ziyâde kolcû ve hizmetkâr akçesi ve muhkem hazhar nâmıyla bir akçe ve zehîn nâmıyla bir habbe almayub ve aluvermiyesiz şöyle ki üçer buçuk kâmil guruşdan ziyâde akçe alındığı ma'lûm-ı hümayûnum ol ehdâd-ı 'azâmım enârâllahü te'âlâ birahnihim erdâha şerifeleri için alanların ve alıverenlerin bilâ te'hîr haklarından gelünür bilmiş olasız ona göre her biriniz besarda ve inkisâd üzere olub 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve musâhaleden fermân-ı hümayûnumdan ziyâde ziyâde akçe alınmakla re'âyâyâ te'addî ve tecâvüzden be-gâyet-i hazer eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi 'aşer şehri Zilka'detü's-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

164-2 Esbkeşân Mukata'asının Tevcihi

Berât-ı şerîf-i Esbkeşân

Nişan-ı şerîf-i 'âlişân-ı sâmi hükmi oldur ki

Medîne-i Adana sükkânından olub zu'amâdan Tarsus ve Adana sancaklarında vâki' Koşmer nâhiyesinde cemâ'at-i Yaramış ve gayriden otuz bin akçe ze'âmete mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafâ zîde mecdühü südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl sunub vilâyet-i Karaman'da vâki' Esbkeşân mukâta'asının bin elli beş iltizâm sâbıkı ile kendüye der'uhde olunmak bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeğin medîne-yi 'âmirende mahfûze olan baş muhâsebe defterine nazar olundukda vilâyet-i Karaman'da vâki' Esbkeşân mukâta'asının senesi dört yüz elli sekiz bin sekiz yüz akçe olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın bin guruş peşîn ile merkûme der'uhde olunub berât-ı 'âlişânım virilmek fermânım olmağın mezbûr Mustafâ zîde mecdühü hakkında mezîd-i 'inâyet-i padişâhânem zuhûra getürüb bu berât-ı 'izzet ayât ve bi-hüccet-i ğayâtı virdim ve buyurdum ki merkûm Mustafâ zîde mecdühü varub mukâta'a-i mezbûreyi bin elli beş Muharrem'i guresinden bir sene tamamına değin zaman-ı hulûl eyledikde hazine-i 'âmirende virilen tuğralı defter mûcibince zabt ve tasarruf ve kayd olunan maktû'ları mîri için evveli geldiği üzere bi-hasbi's-şer'i ve'l-kânûn ahz ve kabz eyleyüb sene-i aharinde iltizâmına tamamen cevâb viresiz ve mezbûr mukâta'a-i mesfûr için bin elli dört Şevvâl'inin on ikinci gününden Mustafâ zîde kadrühü yedinden tefâvütüyle dokuz

yüz doksan guruş ber-vech-i peşîn teslîm-i hazine eylemişdir şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fî'l-yevmi's-sânî şehir-i Zilka'de li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

165-1 Malta Seferi İçin Kürekçi Toplanması Hakkında Fermân

Emr-i şerîf-i Kürekçi efendi hazretlerine hitâbdır

Akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâil ve'l-keîâm Karaman eyâletinde vâki' olan kâdılar zîde fazlühüm tevki'-i refî-'i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki inşâ'allahü'l mülkü'l-fenâh evvel-i bahar sa'dâfına hadde-i mütevekkilen 'ala'llahü te'âlâ Malta üzerine sefer-i hümâyûnum mukarrer ve bu sene-i mübârekde deryâ yüzüne donanma-yı hümâyûnum gemileri sâir senelerden ziyâde ve mukaddem çıkmak fermânım olmağla ziyâde kürekçi lâzım ve tedârîki emrim olmağın eyâlet-i mezbûrede vâki' her sene 'avârız virir kazâlar üç bin altı yüz seksen beş buçuk hâne olub her yedi hânesinden bir nefer kürekçi ihrâç olmak iktizâ itmekle imdi bin elli beş senesine mahsûb olmak üzere donanma-yı hümâyûnum gemileri mühimmâtçün taht-ı kazânızda vâki' 'avârızhânelerinden beş yüz yiğirmi altı nefer kürekçi nevrûzdan on gün mukaddem ihrâç ve siz ki kâdılarsız irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûreti mûcibince bizzât getirüb tersâne-i 'âmireme teslîm eylemek bâbında hatt-ı hümâyûn sa'âdet makrûnumla fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılardan kıdvetü'l emâcid ve'l-ekârim zîde mecdühü vardıkda bu bâbda hatt-ı hümâyûn sa'âdet makrûnum ile sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere 'amel idüb dehi te'hir ve tevakkuf eylemeyüb tarih-i mezbûre mahsûb olmak üzere ve yedi hâneden bir nefer olmak hesâbinca eyâlet-i mezbûrede vâki' ve 'avârız virir üç bin altı yüz seksen beş buçuk hâneden beş yüz yiğirmi altı nefer kürekçi ihrâç ve nevrûzdan on gün mukaddem siz ki kâdılarsız irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûreti mûcibince bizzât getirüb tersâne-i 'âmireme teslîm etmâm-ı hizmet eylemekden bezel-i maktûr eylesiz ve ihrâç eylediğiniz kürekçiler küreği kâdir ve güçlü ve kuvvetli olub cinnî ve mecnûn ve pîr ve 'amel mânda olmakdan ihrâz eylesiz ve'l-hâsıl husûs-ı

mezbûre her birinizdeki gibi mukayyet olub bu seferi sâir seferlere kıyâs eylemeyüb zikr olunan kürekçileri zaman-ı mezbûre değın getirüb tersâne-i ‘âmireme teslîm etmâm-ı hizmet eylemekden ikdâm-ı tâm eyleyesiz şöyle ki ihrâcı fermânım olan kürekçileri zaman-ı mezbûre değın getirüb tamamen tersâne-i ‘âmireme teslîm eyleyesiz ecdâd-ı ‘azâmım enârallahü te‘âlâ mürâhim-i ervâha şerîfeleri için ‘azl ile iktifâ olunmayub hakkınızdan gelinmek mukarrer bilesiz ona göre vesâyet ve ictinâb üzere olub ihrâç eylediğıniz kürekçiler vakt-i mezbûre değın getirüb tersâne-i ‘âmireme teslîm ve etmâm-ı hizmet eyleyesiz ve mübâşır ta‘yin olunan mümâ ileyh kapucubaşına vech-i me‘aş için her bir hânedan on beş akçe aldırub ziyâde bir akçe almaya ve aldırmasız senin bu husûs için me‘mûr olan müşârun ileyh kapucubaşı zîde mecdühü sen dehi gereğı gibi mukayyed olub ol-mikdâr nefer kürekçi ihrâç ve kâdılar ile me‘an getirüb tersâne-i ‘âmireme teslîm eyleyesiz şöyle ki zikr olunan kürekçiler zaman-ı mezbûre değın gelüb tersâne-i ‘âmireme teslîm olmaya senin ‘adem-i tekayüdünden bilünüb bilâ te‘hir senin dehi hakkından gelmek mukarreriyle sen ona göre mukayyet olub ‘avk ve te‘hirden ve ihmâl ve musâhâleden ve zikr olunan kürekçiler tamamen gelüb tersâne-i ‘âmireme teslîm olmakdan be-gâyet-i ictinâb ve ihtirâz idüb vech-i meşrûh üzere olan emrimi yerine getüresiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılâsız tahrîren fi‘l-yevmi’s-sâmin şehr-i Zî‘l-hiceti’s-şerîfe sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

166-1 Malta Seferi İçin Kürekçi Toplanması Hakkında Fermân

Emr-i şerîf

Emîrû‘l-ümerâi‘l-kirâm kebîrû‘l-küberâi‘l-fihâm zü‘l-kadr ve‘l-ihtirâm sâhibü‘l-izzî ve‘l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti‘l-meliki‘l-a‘lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve kıdvetü‘l erbâbi‘l ikbâl ‘umdetü‘l eshâbü‘l iclâl câmi‘i vucûhül emvâl-i ‘âmire‘l hazâin bi-ehseni‘l e‘mâl el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti‘l melikü‘l me‘ârî hazâne-i ‘âmiremin Karaman cânibi defterdârı dâme ‘uluvvühü tevki‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki inşâ‘allahü‘l mülkü‘l-fenâh evvel-i bahar sa‘dâfına hadde-i mütevekkilen ‘ala‘llahü te‘âlâ Malta üzerine sefer-i hümâyûnum mukarrer ve bu sene-i mübârekde deryâ yüzüne donanma-yı hümâyûnum gemileri sâir senelerden ziyâde ve mukaddem çıkmak fermânım olmağla ziyâde kürekçi lâzım ve tedârîki emr-i mühim olmağın Karaman eyâletinde vâki‘ her sene ‘avârız virir kazâlar

üç bin altı yüz seksen beş buçuk hâne olup her yedi hânesinden bir nefer kürekçi ihrâç olmak iktizâ itmekle hatt-ı hümayûn sa'âdet makrûnum sâdır olmağın bin elli beş senesine mahsûb olmak üzere donanma-yı hümayûnum gemileri mühimmâtı için eyâlet-i mezbûrede vâki' 'avârizhânelerinden irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûreti mücibince beş yüz yigirmi altı nefer kürekçi ihrâç ve nevrûzdan on gün evvel ihrâç bizzât götürüb tersâne-i 'âmireme teslîm ve edâ-i hizmet eylesesiz deyü kâdıllara hitâben emr-i şerîfim irsâl olunmağın imdi siz dehi mu'âvenet eyleyüb mu'accilen ihrâç ve kâdıllar ile tersâne-i 'âmireme irsâl itdirmek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılardan kıdvetü'l emâcid ve'l-kelem zîde mecdühü vardıkda bu bâbda hatt-ı hümayûn sa'âdet makrûnum ile sâdır olan fermân-ı halîlü'l-kadrim üzere 'amel idüb dehi te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb her yedi hânedan bir nefer olmak üzere eyâlet-i mezbûrede vâki' 'avâriız virir üç bin altı yüz seksen beş buçuk hânedan beş yüz yigirmi altı nefer kürekçi kâdıllar ihrâç ve tedârik ve nevrûzdan on gün mukaddem mübâşir-i mümâ ileyh ve kâdıllar ile tersâne-i 'âmireme teslîm ve etmâm-ı hizmet ittirmekden bezel-i makdûr eylesesiz ve ihrâç olunan kürekçiler cinnî ve mecnûn ve pîr ve 'amel mânda olmayub güçlü ve tevâna kürekçiler ihrâç ittiresiz el-hâsıl husûsa gereği gibi mukayyet olup bu seferi sâir seferlere kıyâs eylemeyüb zikr olunan kürekçileri zaman-ı mezbûre değın götürüb tersâne-i 'âmireme irsâl ve teslîm ve etmâm-ı hizmet ittiresiz şöyle ki ihrâcı fermânım olan kürekçileri zaman-ı merkûme değın tersâne-i 'âmireme teslîm olunmaya mesûl ve mu'âtab olmanız mukarrer bilesiz ana göre be-gayet üzere olup 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve musâhâleden be-gâyet-i ictinâb idüb vech-i meşrûh üzere olan emrimi yerine getüresiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin şehri-i Zî'l-hicce'ti's-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

166-2 Mefkûfât Defterine Göre Karaman'da Hâne Sayısı

Sûret-i defteri mevkûfât

Sâbihâ-i 'avâriız-ı kazıyye-i mezkûrde tâbi'ü'l karye-i mezbûrdedir eyâlet Karaman i vâcib sene 1055 mücib-i defter-i hazine beher seb'âni 1 nefer kürekçi ihrâcından

Muhâsebe-i Konya hânedât 388,5 sâlik üç yüz seksen sekiz buçuk hânedir.

167-1 Yurd Konusunda Gönderilen Fermân

Emr-i şerifi cemâ'at-i Karacaaliler

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtîşâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâlulu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve kıdvetü'l-kuzât ve'-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Bayburd kâdısı zîde fazlühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki esbkeşan tâifesinde Karacaaliler cemâ'atinden on dört neferi olan Kayalu nâm karye ahâlisi hâlâ der-sa'âdetime adem ve 'arz-ı hâl gönderüb bizi muharrir-i cedîd hın-i tahrîrde Obukluçurça ve Karacaoğlu kışlası deyü ber vech-i maktû'a senede iki bin beş yüz akçe olmak üzere defter-i cedîde kayd ve tahrîr idüb âher yerde alâkamız yoğiken hâlâ Bahtiyarlı cemâ'ati defterde üzerimize maktû' kayd olunan yerlerimize müdâhale ve rencîde ve nizâ' eylemekden hâlî değillerdir men'î bâbında emr-i şerîf virilmek rica ideriz deyü bildirdikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfûze olan baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda mezra'a-i Obukluçurça ve Karacaoğlu kışlası yurdları ve Köşk kapusu savâdlarıdır deyü defterde mukayyed olmağla kemâkân kayd olundu deyü muharrir-i cedîd hazine-yi 'âmireye virdiği defterde mestûr ve mukayyed bulunmağın imdi tahrîr-i cedîd defteri mûcibince 'amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dâhî mezbûrlerin tahrîr-i cedîdde kayd olunan yurdlarına ve savâdlarına Bahtiyarlı cemâ'ati hilâf-ı defter dahl ve ta'arruz ittirmeyesin şöyle bilüb ve ba'de'n-nazar bu hükm-i hümâyûnumu karye-i mezkûrde ve eyâleti yerinde ibkâ idüb 'alâmet-i şerife i'timât kılâsın tahrîren fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer şehr-i Zilka'de sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

167-2 Eyâlette Ne Kadar Barut Olduğu Hakkında Fermân

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtîşâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâlulu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-

halkı ecma‘în el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve kıdvetü’l erbâbi’l ikbâl ‘umdetü’l eshâbü’l iclâl câmi’i vucûhül emvâl-i ‘âmire’l hazâin bi-ehseni’l e‘mâl el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti’l melikü’l me‘ârf hazâne-i ‘âmiremin Karaman cânibi defterdârı dâme ‘uluvvühü ve kıdvetü’l-kuzât ve’-hükkâm ma‘denü’l-fazl ve’l-keîâm Mevlânâ Bor kâdısı zîde fazlühü tevki’-i refi’-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki sâbikan Karaman defterdârı olan Yakub Paşa dîvân-ı hümâyûnuma ‘arz-ı hâl sunûb ve hâlâ yedi bin kantar barut mevcuttur deyü i‘lâm eylemeğin asitâne-i sa‘âdetimde baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda yedi bin beş yüz kantar barut olduğu mukayyed bulunmağın imdi cümleliz mukayyed ile yeri yerinden yoklayub irsâl olunan defter mûcibince ol-mikdâr barut mevcûd olduğuna sıhhat üzere yazub ber vech-i ta‘cîl südde-i sa‘âdetime ‘arz ve i‘lâm eylemeniz emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dehi kat‘an tevakkuf eylemeyüb cümleliz mukayyed ile yerlü yerinden yoklayub hâlâ mevcûd ve der-mahzen ne mikdâr barut var ise sıhhat üzere yazub ber vech-i ta‘cîl südde-i sa‘âdetime ‘arz ve i‘lâm eyleyesiz ki ba‘dehü haklar irsâl olunub nevrûz-ı hümâyûna değın cümlesi asitâne-i sa‘âdete nakl ittirile ve bi’l-cümle bu husûs-ı umuru mühimmenin ehmindendir ber vech-i ta‘cîl sıhhat üzere yoklayıb i‘lâm eyleyesiz ‘avk ve te’hirden ve ihmâl ve musâhaleden be-gâyet-i hazer eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız tahrîren fi’l-yevmi’s-sâmin şehr-i Zilhicce sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye.

168-1 Tîmâr Anlaşmazlığı İle İlgili Gönderilen Fermân

El-ahkâm fî zîde a‘lamü’l-‘alî’l-mubahhhırîn Mevlânâ Abullah Efendi el-kâdı medîne-i Konya el-mahmiye.

Emîrû’l-ümerâi’l-kirâm kebîrû’l-küberâi’l-fihâm zü’l-kadr ve’l-ihtirâm sâhibü’l-izzî ve’l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’l-a‘lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma‘în vâris-i ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve kıdvetü’l kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fazl ve’l-keîâm İlğın kâdısı zîde fazlühü tevki’-i refi’-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki defter-i hâkâni kâtiblerinden

olan dârende-i fermân-ı vâcibü'l-ez'ân ve kıdvetü erbâbi'l-tahrîr ve'l-kalem Fazlullah zîde kadruhü dergâh-ı mu'allâma 'arz-ı hâl idüb bunun bin otuz dokuz senesinde üç bin guruş akçe bir tîmâr husûsunda mukaddemâ İçil begi olub maktûl olan Yûsuf Beg beş yüz riyali guruşa virüb müteveffâ-yı mezbûr meblağ-ı mezbûru alub kabz eyleyüb ve tîmârı dehi virmeyüb ve akçesin taleb eyledikde akçesin dehi virmeyüb maktûl oldukda cümle muhallefâtı vârisi Abdî nâm kimesneye intikâl eyleyüb mezbûr Abdî dehi eşkiyadan olmağla bir yerde karar eylemeyüb ve meblağ-ı mezbûru ondan dehi şer' ile taleb eyledikde on seneden mütecâviz virmekde te'allül eylediğın bildirüb elinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcibince müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtın kabz eyleyen vârisi merkûm Abdî'den şer'le tevcîh iden hakkı aliverilmesi bâbında emr-i şerîfim rica itmeğın buyurdum ki hükm-i şerîfimle husûs-ı mezbûre mukayyed olub bir def'a şer'ile görülüb fasl olunmayub bilâ 'özrleri üzerinden on beş yıl murûr etmiş değil ise hak ve 'adl üzere tefâtîş ve tefehhus idüb göresin 'arz olunduğu gibi ise ol-bâbda muktezâ-yı şer'i kadîmle 'amel idüb müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından kabz eyleyen merkûm Abdî'den ba'de's-subût-ı şer'ile tevcîh iden meblağ-ı mezbûre hükm idüb bî-kusur aliverib kat'an te'allül ve tereddüd itdirmeyesin şer'i şerîfe ve fetvâ-yı münîfe ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş ittirmeyüb kazıyede 'alâka ve medhali olmayanları dahl ve ta'arruz ittirmeyesin ve bi'l-cümle husûs-ı mezbûre kemâlimizi bir dahl ve ihmâm idüb bunun hakkı alıvirilmekde ihmâl ve musâhaleden ihtirâz üzere olub emr-i âher irsâline muhtâç ittirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâili şehri-i Rebî'ül-evvel min şuhûd sene selâse ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

168-2 Tîmâr Anlaşmazlığı İle İlgili Gönderilen Fermân

Emr-i şerîfi   Büstan Begli Fazlullah Efendi

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm   kebîrû'l-küberâi'l-fihâm   zü'l-kadr   ve'l-ihtirâm
sâhibü'l-izzî ve'l-ihtişâm   el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman
Beglerbegisi Ca'fer dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn
ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ
ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet
fezâilühü ve kıdvetü'l kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelem İlğın kâdısı zîde
fazlühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dârende-i fermân-ı hümâyûn

Kabeyn Fazlullah oğulları Ömer ve Osmân ve Ali nâm karındaşlar südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bundan akdem babaları mezbûrun 'ammisi olub fezl-yaşda fevt olan Büstan Paşa ve karındaşı Yûsuf Beg ve Sancar nâm kimesne fevt oldukların İlgin kazâsına tâbi' Bölçek ve Zehbâlar nâm karyeler toprağında olan yerleri mütehak topraklarda karındaşları Abdüvehhab ve diğerkarındaşı Derviş'in oğulları Ali ve Abdülkerim ve Mahmûd ve Ahmed nâm kimesneler ber vech-i iştirâk tabû ile alub ba'dehü onlar dehi fevt oldukların merkûmûn Ömer ve Osmân ve Ali sâhib-i 'arz olan babaları mezbûrun tabû ile alub tasarruf üzereler iken Abdî nâm sipâhi saray karnı dimekle ma'rûf sekiz dönüm mikdâr-ı kadîmî zira'at olunub 'öşri ile gelen yerler için zevcem olub müteveffâ-yı merkûm Büstan Paşa'nın hemşiresi nâm hâtûnumdur deyü mezbûrların ekinlerin fuzûli sökübü meytân idüb ziyâde te'addi eylediğın bildirüb emr-i şerîfim rica eyledikleri ecilden buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıklarında bu bâbda tamâm-ı mukayyed olub evliyâtı vecihle hak üzere teftîş ve tefehhus idüb göresiz nizâ' olunan yerler mukaddemâ merkûmûn Büstan Paşa ve Yûsuf Beg'in ve Sancar'ın olub fevt olduklarından merkûm Abdülvehhab'dan ve bunun oğulları olub onlar dehi fevt olub kânûn üzere kendüye müstehak oldukda mezkûr karındaşlar sâhib-i 'arz olan babaları mezbûrden tabû ile ellerine mühürlü temessük virilib tasarruf üzereler iken merkûm Abdî sipâhi mücerred ol-vecihle nizâ' idüb kendilerin sukût-ı yestan eyleyüb te'addi eylediği vâkı'a ise câiz değildir ol yerleri mezbûr sipâhi tasarruf ideli on yıl geçmiş değil ise yine mezbûr karındaşlara hükm idüb alıvirüb zabt ve tasarruf ittirüb min ba'de hilâf-ı şer' ve kânûn ve begâyet-i emr-i hümayûn mezbûr Abdî sipâhimi ve ahardan bir ferdî bir vecihle dahl ve ta'arruz ittirmeyesiz 'inâd üzere olub muhtâc-ı 'arz olanı vukû'u üzere yazub asitâne-i sa'âdetime 'arz eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâli şehir-i Saferi'l-hayr sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

169-1 Bir Yerin Suğla Toprağına Dâhil Olup Olmadığı İle İlgili Fermân

Emr-i şerîf-i merhûm Sultân Selim Hân tâbe serâhu

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtîşâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ

ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki merhûm ve ma'fûrle Sultân Selim Hân evkâfından dârendegâh-ı fermân-ı hümâyûn Divâneler ve Kaya Kilisalar nâm karyeler ahâlisi südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunların zira'at ve harâset eyledikleri toprakların kaba toprak olub hâsıl eyledikleri terekelerinin 'öşrin vakfa virüb Suğla toprağında ve sınırı dâhilinde yerleri yoğiken kâhide bir Suğla savt-ı tufyân idüb def'i mümkün olmamağla bunların zira'atgâhların bi-savb-ı zarar ve ziyân eylediğinden gayri Suğla voyvodoları su basan yerin terekesinin nısfını alırım deyü münâsafa taleb itmekle vakfin mahsûlüne noxsân ve bunlarda zarar ve ziyân tereddüb idüb me'a haza Suğla'nın hududu tahrîr olundukda Bâlkulağı nâm mahalde nihâyet bulunur deyü defterlerinde mestûr ve mukayyed olub ve bunlar evvel sınırdan hârice ve nice menzil be'ıyd oldukların bildirib hükm-i hümâyûnum rica eyledikleri ecilden buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda ol-diyârın messen ve ehl-i vukûf ve ihtiyârı ile mütenâze'afeye olan mümellek üzerine varub tamâm-ı hak ve 'adl üzere teftîş ve tefehhus ve bunların ol-dahl idende südde-i sa'âdetimden ihrâç olunmak mühürlü sahîh sûret-i defter-i cedîd-i hâkânî taleb idüb göresin sınırları mu'ayyen olub ve bunların zira'at eyledikleri Suğla sınırında olmayub 'arz olunduğu üzere vakf toprakda olub mütevellîlerine 'öşrlerin virdiler iken şer' ve kânûn ve emr-i hümâyûnum muhâlif münâsafa taleb iderler ise men' ve def' idüb hilâf-ı şer'a mutahhir ve mukâyer-i kânûn ve emr ve defter kimesneyi dahl ve ta'arruz ittirmeyesiz şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâili şehr-i Cemâziyel-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

169-2 Tîmâr Toprağı İle İlgili Fermân

Emr-i şerîf-i Ali Ağa

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihтіşâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve kıdvetü'l kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Eskiil kâdısı zîde fazlühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki erbâb-ı zu'amadan dârende-i

fermân-ı vâcibü'l-ezğân Ali zîde kadruhü südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıfa olduğu Gökçedepe ve Karatuğu nâm mezra'aların mümtâz ve mu'ayyen sınırı dâhilinde olub kadîmden 'öşr ve resmin lâ geldüsü yerler merhûm ve ma'fûrle Sultân Selim Hân tâbe serâhunun kazıye-i Sultâniyede olan vakf-ı müteveli vakf toprağındandır deyü müdâhale itmekle bundan akdem ol-diyârın sen ve ehl-i vukûf ile mühzer itmek üzerine varılıb şer'iyile görüldükde mütenâze'afe olan yerler tîmâr toprağından olduğu sâbit olub hüccet-i şer'iyeye virülüb terk ve gadr ve fasl-ı husûmet olmuş iken tekrâr nizâ'dan hâli olmadıkların bildirüb hükm-i hümâyûnum rica itmeğın buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda husûs-ı mezbûre mukayyed olub hüccet-i şer'iyesine nazar idüb göresin bundan akdem şer'ile görüldükde mütenâze'afe olan yerler vakf toprağından olmayub tîmâr toprağı olduğu sâbit olub terk-i da'va ve fasl-ı husûmet olub hüccet-i şer'iyeye virildikden sonra ona teğatürü dahl iderler ise bir def'a şer'ile görüleb fasl olunan da'vanın tekrâr istimâ'ı memnû'adır hîli üzere ibkâ idüb zikr olunan mezra'aların sınırı dâhilinde olan yerlerin 'öşr ve resmin mezbûre hükm idüb aliverib şer'i şerîf ve hüccet-i münîfe muhâlif vakf câniblerinden hazer ve ta'arruz ittirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâili şehr-i Cemâziyel-ahir sene selâse ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

170-1 Subaşı Ataması

Mektûb-ı şerîfi mütesellim Mehmed Ağa

Mahmiye-i Konya'nın subaşılık sâhibi devlet hazretlerinin ağalarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Ağa zîde kadruhüye sene erbe'a ve hamsîn ve elf Cemâziyel-ahiresi'nin guresinden gayta değın zabt idüb aharden dahl olmaya.

Min muhibbi muhlis kaimmakâm-ı mirmirân-ı Karaman.

170-2 Suğla Haslarının Tevcihi

Emr-i şerîf   Tabbaka aslıhu müstehaku'l-ihtirâm nemekehü'l-fekir
ebu'l-fazl Mahmûd el-kâdı bi-asâkir-i Rûm afâ anhü.

Mefâhirü'l-kuzât   ve'l-hükkâm   ma'denü'l-fezâil   ve'l-keâm   vilâyet-i
Karaman'da vâki' Suğla hasları olan yerleri kâdıları zîde fazluhum tevkî-i refî-i
hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Suğla haslarını bin elli dört mârtı ibtidâsından zabtı

Mahmûd nâm kimesneye tevcîh olunub zabt üzere iken hilâf-ı inhâ ile ref' olunub İbrahîm'e virilmek ile gadr olmağın girü uslûb-ı sâbık üzere mezkûr Mahmûd'a zabt ve tasarruf ittirilmek emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfimle mezbûr Mahmûd vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dehi zikr olunan Suğla hasların tarih-i mezbûrden merkûm Mahmûd'a zabt ve tasarruf ittirüb mezkûr İbrahîm ve ahardan bir ferdî dahl ve ta'arruz ittirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın tahrîren fî'l-yevmi's-sâdis şehr-i Cemâziyel-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

170-3 Şeyh Resül Zâviyesine Zâviyedâr Ataması

Nişan-ı şerîf-i 'âlişân-ı sâmi mekân-ı sultânî tuğrâ-yı 'arâ-yı hâkân hükmi oldur ki.

Medîne-i Konya'da vâki' sahra-yı Pınarbaşı nâm mevzi'de vâki' Şeyh Resül zâviyesinde şart-ı vâkıf mûcibince rub-ı mahsûl vazife ile zâviyedâr olan Ber'an Dede fevt olub yeri mahlûl olmağın el-Hâc Halîl ile işbu râfi-'u tevkî-'i refî-'i sa'âdet şân-ı hâkânî Mûsâ Dede mahal ve müstehak olmağla tevcîh olunub ber vech-i iştirâk berât-ı şerîf ricasına kâdısı akzâ kuzâtü'l-müslimîn Mevlânâ Abdullah zîdet fezâilühü 'arz eylemeğın evlâdiyet üzere sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub anda zâviyedârlar olub iştirâken hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra rub-ı mahsûl vazife ile mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve devâm-ı devletimçün du'âya müdâvemet göstere şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâhırı Rebî'ül-âhir sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

170-4 Sultân Alaeddin Evkâfına Müteveli Ataması

Berât-ı şerîfi evkâf-ı Sultân Alaeddin tâbe serâhu

Nişan-ı şerîfi 'âlişân hükm-i oldur ki.

Medîne-i Konya'da vâki' merhûm Sultân Alaeddin Câmi'i şerîfi evkâfi mütevellisi olan Süleymân için kâdısı ve minnet-i 'arz ve evkâf-ı mezbûrenin mürtezikası muhızır gönderüb mezbûr Süleymân şart-ı vâkıfda olan vazifesine kanâ'at ile ve kendinden gayri ehl-i vezâyifenin vakıfdan ta'yîn olunan buğdaylardan beş yüz kile mikdârı buğdayların virmeyüb her vecihle te'addî ve tecâvüz üzere olduğın i'lâm

olunmağın telhîs olundukda tevliyet-i mezbûr emekdârlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Kaya Mehmed zîde kadruhüye hatt-ı hümâyûn sa'âdet makrûnu ile tevcîh olunub berât-ı şerîfim virilmek fermânım olmağın işbu râfi-'i tevkî-'i refî'ü's-şân-i hâkânî mezbûr Kaya Mehmed zîde kadruhü hakkında mezîd-i 'inâyet zuhûra getürüb dîvân-ı hümâyûnum sûreti mûcibince ref' olunan merkûm Süleymân yerine bin elli dört Cemâziyel-evvel'inin on yedinci gününden yevmi beş akçe vazife ve sene de beş hisse galleçe ile mütevellî nasb idüb berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub şöyle ki vezâyif-i hüdemâtı tevliyettir mer'î ve müeddi kıldıkdan sonra ta'yin olunan yevmi beş akçe vazifesin ve senede beş hisse galleçesin evkâf mahsûlünden alub mutasarrıfa ola ol-bâbda bir ferd mâni' olmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-'ışriyn min Cemâziyel-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

171-1 Bir Köyün Sınırlarının Belirlenmesi İçin Gönderilen Fermân

Sûret-i emr-i şerîf

Akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki-'i refî-'i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûr muzâfâtından Bayburd kazâsında vâki' dârendegân-ı fermân-ı hümâyûn Katrancı nâm karye ahâlisi südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb medîne-i mezbûrenin mümtâz ve ta'yin sınırı dâhilinde vâki' yerlerin voyvodalarına zü'amâdan Ali nâm kimesne dahl idüb 'öşr taleb idüb te'addi itmeğın bundan akdem defe'at ile şer'ile görülüb karye-i mezbûrenin hudûdu Üç kurtluk nâm mevzi'iden büyük şehir virânına ve hân-ı ahurdan ve Aydın ilinden el-kesende Sarıyük'den İsmâ'îl Ağa sarıncına uslûb-ı hakdan kaldırımlı yoldan Tuzlu kuyu ve Gögebakan çâfelden büyük şehir virânına muntehî olunca karye-i mezbûrenin hudûdu olduğı sâbit olub hüccet-i şer'ie virilüb fasl-ı husûmet olmuş iken tekrâr nizâ'dan hîli olmadığın bildirüb hükm-i hümâyûnum rica eyledikleri ecilden buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda husûs-ı mezbûre mukayyed ve hüccet-i şer'iyelerine nazar idüb göresin bundan akdem defe'at ile şer'ie görülüb hudûdları ta'yin olunub hüccet-i şer'ie virilüb fasl-ı husûmet olmuş iken ona mugâyir dahl iderler ise bir def'a şer'ie görülüb fasl olunan da'vanın tekrâr istimâ'ı memnû'adır hâli üzere ifâ idüb ve bunların

mümtâz ve mu‘ayyen sınırların dâhiline tecâvüz ittirmeyüb husûs-ı mezbûr için tekrâr şikâyet olunub emr-i âher varmalu eylemeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî evâili şehri-i Cemâziyel-evvel sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

171-2 Karaman Eyâletine Defterdâr Ataması

Emr-i şerîfi defterdâr-ı Murâd Beg

Tabbaka aslıhü'l-bâlî hazine-i el-fekir Mustafâ bin Sefer ... asâkirene'l 'âmirem bi-istimâ'il-umûr-ı şer'ıye min kabli menlehü'l-emr

Kıdvetü'l ümerâi'l kirâm 'umdetü'l küberâi'l fihâm ve zül-kadri ve'l-ihtirâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l meliki'l 'alâm Akşehri sancakbegi Murâd dâme 'uluvvühü tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen müstekîm ve dindâr ve sadâkatkâr ve her kâz olub her vecihle mahali bi'amme ve müstehak-ı 'âtifet olduğun ecilden hâliya hakkında mezîd-i 'inâyet-i 'alişâhânem ve mezîd-i râfet-i seniyye-i pâdişâhânem zuhûra getirüb sene erbe'a ve hamsîn ve elf Cemâziyel-ahiresinin altıncı gününde Karaman'ın mâl defterdârlığı sana tevcîh ve 'inâyet idüb i'lâmı için ta'yin olunmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bir an ve bir sa'at te'hir ve terâhi eylemeyüb varub Karaman'ın mâl defterdârlığı hizmetinde olub me'mûr olduğun üzere mâl-ı şerîk defterime mektebet-i muharrir-i sâ'at olub mu'accelen adamın gönderüb berâtın âher-i asliye mukayyed olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâili Cemâziyel-evvel sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

171-3 Hoca Fakih Sultân Zâviyesine Müteveli Ataması

Nişan-ı şerîfi 'alışân hükm-i oldur ki

Berât-ı şerîfi Merhûm Hoca Fakih Sultân

Mahmiye-i Konya'da vâki' merhûm Hoca Fakih Sultân zâviyesi evkâfına yevmi iki akçe ve senevî on kile buğday ile müteveli olan Şeyh Yakub fevt olub mahlûl olmağın yerine dârende-i fermân-ı hümâyûn Mehmed her vecihle lâyıq ve mahal-i müstehak olmağın tevcih olunub berât-ı şerîfim virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet rica itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub mezbûr evkâf-ı mezbûrede müteveli olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi iki akçe ve

senevî on kile buğday ile mutasarrıf olub vâkıfın rûhu için du'âya müdâvemet göstere şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâhrişehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf. Fî 15 şehri Muharremi'l-harâm sene 1055.

Be-makâm-ı Kostantiniyye.

172-1 Sahibata ve Halkalı Medreselerine Müteveli Ataması

Nişan-ı şerîfi 'âlişânı sâmi hükmi oldur ki

Mahmiye-i Konya'da sâhib-i 'atâ binâ eylediği dâru'l-hadîs hânîkâh medresesinin ve Akşehir'de Halkalı nâm medresenin mütevellisi ve nezâretleri betnen ba'de betn evlâd-ı zekûruna vakf ve şart idüb ber mûcib-i şart-ı vâkıf bi'l-fi'îl mütevellisi ve nezârı olan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn Ahmed hizmetde kusûru ve 'azl icâb ider hâlî yoğiken ve vakfın cem' ve tahsîl ve ta'mîr ve termîminde mücidd ve sâ'î olub lakin karındaşı Yûsuf bir tarîk ile berât ittirüb vakfa ve mezbûr Ahmed'e külli gadr ve hayf eylemeğin merkûm Yûsuf ref' olunub yine şart-ı vâkıf mûcibince mezbûr Ahmed yedinde olan berât-ı şerîfe medhali ibtidâ târihinde ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeğin vech-i meşrûh üzere mezbûr Ahmed'e sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn 'izzet makrûnu virdim ve buyurdum ki varub yine kemâkân merkûm Ahmed ibtidâ-i târihidin şart-ı vâkıf üzere zikr olunan evkâfların mütevellisi ve nâzırı olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra süls-i mahsûl ile mutasarrıf olub vâkıfın rûhu için ve devâm-ı devletim için du'âya müdâvemet göstere ol-bâbda mezbûr Yûsuf ve ahardan bir ferd dahl ve ta'arruz ittirmeyesin şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâli Cemâziyel-ahire sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

172-2 Sultân 'Alaeddin Dâruşşifâsına Müteveli Ataması

Berât-ı şerîfi tevliyet-i dâru's-şifâ Mehmed Çelebi

Nişan-ı şerîfi 'âlişânı sâmi hükmi oldur ki

Mahmiye-i Konya'da vâki' merhûm Sultân 'Alaeddin binâ eylediği Dâru's-şifâ evkâfının mütevellisi Yûsuf mâl-ı vakf zâyî' ve telef idüb ziyâde gadr itmeğin ref' olunub yerine işbu râfi-'i tevkî-'i refî-'ü's-şânı hâkânî Mehmed için mahal ve müstehakdır deyü virilmek ricasına kâdısı akzâ kuzâtü'l-müslimîn Abdullah zîdet fezâilühü 'arz itmeğin sadaka idüb bu berât-ı sa'âdet 'âyâtı virdim ve buyurdum ki

varub ba'de'l-yevm evkâf-ı mezbûrenin kemâkân mütevellisi olub himet-i lâzimesin müeddi kıldıktan sonra vazife-i mu'yyinesine mutasarrıf olub vâkıfın rûhu için ve benim 'ömr ve devletim du'âsına iştikâl göstere ol-bâbda hiç ferd mâni' ve müzâhim olmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâli Cemâziyel-üla sene erbe'a ve hamsîn ve elf. Fî 16 şehr-i Cemâziyel-ahir sene m.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

172-3 Halef-Selef Defterdârların Hesaplaşması

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtîşâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve mefâhîrû'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l fezâil ve'l-keâm eyâlet-i mezbûrede vâki' olan kâdılar zîde fazluhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ hazine-i Karaman defterdârı olan kıdvetü erbâbi'l-ikbâl Murâd dâme 'uluvvühü südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb sâbıkan Karaman defterdârı olan Yakub Paşa'nın bin elli dört senesinde mîriye edâ olunacak seksen bin vukıyye barut-ı siyâhin mühimmâtı için vilâyet-i Karaman'da ve Bozok'da ocaklıktan mukâta'âtdan ocaklık ta'yin olunan mahalle-i Koçhisâr ve Bor hasları ve Suğla mâlından adamlarını odun ve toprak nâmına aldığı akçe-i nemli hesâblaşub bir taraf olmadın kalkub birisin hareket ittirilmemek bâbında emr-i şerîfim rica itmeğin imdi vech-i meşrûh üzere olmak emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb siz ki mirmirân ve Konya kâdısı ve eyâlet-i mezbûrede vâki' olan kâdılarsız sâbıkan Karaman defterdârı olan Yakub Paşa bin elli dört senesinde mîri seksen bin vukıyye bârût-ı siyâh mühimmâtçün ta'yin olunan ocaklık malından ve mahalle-i Koçhisâr ve Bor hasları ve Suğla mukâta'ası malından odun ve toprak nâmıyla her ne almış ise hâlâ defterdâr olan mümâ ileyh Murâd dâme 'uluvvühü ile hesblaşub bir taraf olmadın kalkub bir ağır hareket eylemeye ve ittirmeyesiz husûs-ı mezbûre her biriniz ziyâde mukayyed olub mümâ ileyh hesabın görmedin kalkub ezrîr itmemele mâl-ı mîrinin izâ'atinden be-gâyet-i ihtinâb eyleyesiz şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın tahrîren fî'l-yevmi's-sâbi' şehr-i Cemâziyel-ahir sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

173-1 Merhûm Seyyid ‘Ulvi Sultân Evkâfına Mütevellî Ataması

Sûret-i berât-ı şerîfi ‘âlişândır

Nişan-ı şerîf-i ‘âlişân-ı sâmi mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı ‘arâ-yı cihân-setan hâkânî hükmi oldur ki.

Mahmiye-i Konya’da vâki‘ merhûm Seyyid ‘Ulvi Sultân Nûrullah merkaduhu evkâfını yevmi üç akçe ile mütevellisi olmayub hâlî olmağla mâl-ı vakf zâyî‘ olmağın sulehâdan işbu râfi-‘i tevkî-‘i refî-‘i hümâyûn Seyyid Mehmed edâ-i hidmete kâdir ve mahal ve müstehak olmağın tevcîh olunub berât-ı şerîfim virilmek bâbında kâdısı akzâ kuzâtü’l-müslimîn Abdullah zîde fezâilühü ‘arz eylemeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub mezbûr es-Seyyid Mehmed evkâf-ı merkûme mütevellisi olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi üç akçe ile mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve devâm-ı devletim için du‘âya müdâvemet göstere ol-bâbda kimesne mâni‘ olmayalar şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fi evâhîri şehr-i Cemâziyel-evvel li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye.

173-2 Defterdâr Değişikliği

Emr-i şerîf

Tabbaka aslıhü’l-mutâ‘ hurrîre el-fakîri ileyhi sübhânehü Ahmed bin Mehmed el-mevâli hâlâ ve be-medîne-i Kostantiniyye el-mahmiye afa-hüma.

Akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn vâris-i ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma‘în el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve tevkî-‘i refî-‘i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki eyâlet-i Karaman’nın ‘ulemâ ve sulehâ ve meşâyihî ve re‘âyâ ve berâyâsı dîvân-ı hümâyûnuna gelüb bi’l-fi‘il Karaman defterdârı olan Yakub Paşadan külli şikâyetimiz olub mezbûrun zulmüne tâkat getüremeyüb bundan böyle defterdârlıkda kalur ise her birimiz terk-i vatan idüb berâkefet ve perişân olmak mukarrerdir halimize merhamet olunmak bâbında ‘inâyet rica ideriz deyü tazallum itmeleriyle bundan akdem defterdâr olan kıdvetü erbâbü’l-ikdâm Murâd dâme ‘uluvvühü müstekim ve dindâr olub re‘âyâyı himâyet ve hıyânet üzere olduğundan gayri

mâl-ı mîri tahsilinde ve güherçile ve barut işlendirmekte her vecihle mîriye ve re'âyâyatânım olmağın mezbûr Yakub Paşa defterdârlıkda ref' olunması bin elli dört Cemâziyel-ahirenin yedinci günü 'arz olundukda senîn sâbika üzere mümâ ileyh Murâd dâme 'uluvvühüye uslûb-ı sâbık mûcibince seksen bin vukıyye barut iltizâmı ile zikr olunan defterdârlık tevcîh olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dâhî defterdârlık mezbûru müşârun ileyh Murâd dâme 'uluvvühüye tarihi merkûmda zabt ittürüb uslûb-ı sâbık üzere bin elli dört senesine mahsûb işlenecek seksen bin vukıyye barutu iltizâmı hesâbı kendüden talep ve cevâbın virmek şartıyla defterdârlık umûruna mâl-ı mîri tahsiline me'mûr olub mümâ ileyh Yakub Paşa'yı ve aharden bir ferdî dahl ve ta'arruz ittirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' şehr-i Cemâziyel-ahir sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

173-3 Hatunsaray Mukâta'asının İltizâm Edilmesi

Ruznâmçe-i Murâd Beg defterdâr-ı Karaman

Teslîmât-ı muhâsebe-i mukâta'a-i Hatunsaray der kazâ-i Konya ber vech-i iltizâm der'uhde Hüseyin Beg ve silahdârân ber vech-i maktû' emin-i mukâta'a-i mezbûr min gurre-i Ramazân sene 51 ilâ 'ân Receb sene 53 ilâ sene-i kâmile.

Hâsılâ yalnız elli bin akçedir.

Hezâne-i 'âmire ve vilâyet-i Karaman min 23 L. sene 53.

Tahrîren kaydı ber vech-i iltizâm-ı emîn mukâta'a-i hâsîhâ-i Hatunsaray bir nest mukâta'a-i mezbûre Receb sene 51 bi-ciheti mühimmât-ı mîri berâ-yı rızâ gerüne barut-ı siyah zîrâd ve masraf-ı şerr 'âlemet-i yalnız on bin akçedir.

Hezâne-i 'âmire ve vilâyet-i Karaman min 5 'A sene 54.

174-1 Alacahan Tevliyeti Ataması

Emr-i şerîf sûretidir.

Nişan-ı şerîf-i 'âlişân-ı sâmi mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı 'arâ-yı cihân-setan hâkânî hükmi oldur ki.

Râfi-‘i tevki-‘i refi-‘ü’ş-şânı hâkânî Yahyâ südde-i sa‘âdetime gelüb mahrûse-i Konya’da vâki‘ müteveffî Mahmûd Paşa Evkâfının Alacahan tevliyeti kendüye virilmek bâbında ‘inâyet rica itmeğin kimesnenin meşrûtası değil ise tevliyet-i mezbûre merkûm Yahyâ’ya tevcih olunub berât-ı sa‘âdet ayâtı virdim ve buyurdum ki ba‘de’l-yevm mezbûr varub evkâf-ı mezbûrenin mütevellisi olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra ta‘yin olunan vazifesine olageldiği üzere mutasarrıf olub ol-bâbda efrâd-ı efrîdden bir ferd mâni‘ ve dâfi‘ ve müzâhim olmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fî evâsıtı şehr-i Cemâziyel-evvel li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

174-2 Alacahan Mütevellisinin İşine Karışılmaması Hakkında Fermân

Emr-i şerîf sûretidir

Emîrû’l-ümerâi’l-kirâm kebîrû’l-küberâi’l-fihâm zü’l-kadr ve’l-ihtirâm sâhibü’l-izzi ve’l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’l-a‘lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma‘în vâris-i ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki-‘i refi-‘i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki kazâ-i mezbûrede vâki‘ müteveffî Mahmûd Paşa evkâfından Alacahan demekle ma‘rûf hanın bi’l-fi‘il berât-ı şerîfimle mütevellisi olan dârende-i fermân-ı hümâyûn Yahyâ nâm kimesne südde-i sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb mezbûr Yahyâ tevliyeti hasebiyle zikr olunan hânın zabtın istediği kimesneye virmek murâd eyledikde hâricden ba‘zı kimesneler şart idüb hân-ı mezbûrun hâncılık bizim istediğümüz kimesneye vir deyü ibrâm idüb tevliyet-i umûruna kârışub mezbûru rencîde ve remîde itmekden hâlî olmadıkların bildirüb ol-vecihle rencîde ve müdâhale olunmayub men‘ ve def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim rica itmeğin buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda tamâm-ı mukayyed olub göresin ‘arz olunduğu üzere ise müteveli-i mezbûrun vech-i meşrûh üzere umûruna karışmayub müdâhale edenlere muhkem-i tenbih eylesin ki min ba‘de müteveli-i mezbûrun umûruna karışmayub ve hân-ı mezbûru murâd eylediği kimesneye vir deyü mezbûru ta‘cîz ve rencîde itmeyeler ve ittirmeyüb men‘ ve def‘ eylesin ba‘de’t-tenbih memnû‘ olmayub müdâhale idenleri ism ve resmi ile vukû‘u üzere yazub ‘arz eyleyüb husûs-ı mezbûr için tekrâr şikâyet olunub emr-i âher varmalu eylemeyesin şöyle bilesin

‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî evâhîri Cemâziyel-evvel li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

174-3 Kâdı Hürrem Şah Zâviyesine Cüzhân Ataması

Konya’da vâki‘ Şeyh Sadreddin zâviyesi kurbunda merhûm Kâdı Hürrem Şah vaz‘ eylediği zâviyede yevmi iki akçe ile cüzhân olan işbu râfi-‘i tevkî-‘i refî-‘i hümâyûn Mehmed’in hidmetinde kusûru ve ‘azlin icâb ider hâlî yoğiken üzerinden ba‘zı kimesneler alub külli gadr itmeğin ref‘ olunub girü mezbûr Mehmed’e kemâkân ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında istid‘â-yı ‘inâyet itmeğin sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub kemâkân mezbûr Mehmed cüzhân olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı devletim içün du‘âya müdâvemet gösteresin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî evâhîri Cemâziyel-evvel li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

175-1 Trablusşam Hazînesinin Acele Ulaştırılması Hakkında Fermân

Emr-i şerîfi hazîne

Mefâhîru’l kuzât ve’l-hükkâm me‘âdenü’l-fezâil ve’l-keâm Trablusşam’dan asitâne-i sa‘âdetime gelince yol üzerinde vâki‘ olan kâdılar zîde fazluhum ve mefâhîrü’l-emâsil ve’l-akrân yol üzerinde olan mütesellimler ve voyvodalar ve subaşılar ve Trablusşam tarafından asitâne-i sa‘âdetime irsâl olunan hazîne başı zide kadruhum tevkî-‘i refî-‘i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ve altı bölük halkı vesâir kayyûm ve kullarının bin elli dört Receb’i ‘ulûfeleri inşallahü te‘âlâ mâh-ı Receb guresinden virilmek fermânım olmağla külli hazîne lâzım ve tedârik-i umûr-ı mühimmenin ziyâde ehminden olmağın imdi Trablusşam tarafından asitâne-i sa‘âdetime irsâl olunan hazîne-i siz ki kâdılar ve mütesellimler ve voyvodalar ve subaşılar ve hazîne başı siz üç konağı bir eylemek üzere serî‘an ve ‘âcilen sütte-i sa‘âdetime irsâl ve mevâcib-i mezbûru irişdirmeniz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan halîlü’l-kadrim üzere ‘amel idüb dehi kat‘an tevakkuf eylemeyüb zikr olunan hazîne her kankınızın taht-ı hükûmetine dâhil olur ise münâzil ve müdâhilde muhkem-i hıfza idesiz üç konağı bir eylemek üzere serî‘an ve ‘âcilen sütte-i sa‘âdetime irsâl ve mevâcib-i

mezbûr için zamân-ı merkûme değin hazîne-i ‘âmireme îsâl ve teslîm ittirmekde her biriniz ikdâm ve ihtimâm eylesesiz ve tahmîl olunan kâtır ve bârgîrleri zebûn olub ta’dîli lâzım gelenleri ta’dîl ve yükleri tahfîf olunmak iktizâ ider ise ziyâde kâtır ve bârgîr tedârik eyleyüb yüklerin tahfîf ittirüb zamân-ı merkûme değin gelüb irişdirmekde bezel-i makdûr eylesesiz ve sen ki hazîne başısın şöyleki hazînemi zamân-ı mezbûre değin getirüb teslîm-i hazîne eylesesin me’mûlünden ziyâde ihsân-ı kesîratü’l-berakâtım muzahher olursan şöyleki ihmâl ve musâhele eylemekle hazîne mevâcib-i mezbûre gelüb irişme bir vecihle ‘özü ve cevâbın makbûl-ı hümayûnum olmayub mu’âtab ve mu’âkab olursan başın edâsın ana göre basîret ve intibâh üzere olub ‘avk ve te’hîrden ve ihmâl ve musâhaleden ve hazînemi zamân-ı mezbûre değin dâhil-i hazîne ittirmemekden be-gâyet-i hazer eylesin şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılâsız tahrîren fi’l-yevmi’s-sânî ‘aşer şehri Cemâziyel-ahire sene erbe’a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

175-2 Mahmûd Paşa Hânı Vakfı Tevliyetine Karışılmaması Hakkında Fermân

Emr-i şerîf

Akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma’denü’l-fazl ve’l-yakîn vâris-i ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma’în el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu’în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki’-i refi’-i hümayûn vâsıl olıcak ma’lûm ola ki kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Mustafâ zîde kadruhü südde-i sa’âdetime ‘arz-ı hâl idüb Konya’da vâki’ müteveffî Mahmûd Paşa Hânı vakfının yevmî bir akçe vazife ile tevliyeti’l-‘ân üzerimde olub elime mâliye tarafından berât-ı cedîd virilüb zabt ve tasarruf üzere iken ahardan ba’zı kimesneler zikr olunan tevliyet dîvân-ı ‘askerî tarafından aldık deyü müdâhale ve nizâ’dan hâlî değildir el-hak elimizde olan berât-ı cedîd mûcibince kemâkân zabt ve tasarruf ittirilüb aharî dahl ve ta’arruz ittirilmemek bâbında emr-i şerîf virilmek rica iderim deyü bildirdiği ecilden hazîne-i ‘âmiremde mahfûz olan harameyn muhâsebesi defterlerine nazar olundukda zikr olunan tevliyeti’l-‘ân mezbûr Mustafâ’nın üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın imdi kaydı ve berâtı mûcibince mukarrer olmak emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dehi tevliyet-i merkûmeyi mezbûr Mustafâ’ya elinde olan berât-ı cedîd mûcibince kemâkân zabt ve

tasarruf ittirüb hilâf-ı şer‘ ve berât-ı hümâyûn ahari dahl ve ta‘arruz ittirmeyesin şöyle bilesin ba‘de’n-nazar bu hükm-i hümâyûnumu elinde ibkâ idüb ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî'l-yevmi'r-râbi‘ şehr-i Cemâziyel-ahir sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

176-1 Pîr Mehmed Paşa Zâviyesine Müteveli Ataması Berâtı

Tabbaka aslıhü's-sultân hurrîre el-fakîri ileyhi sübhânehü Ahmed bin Mehmed el-mevâli hâlâ ve be-medîne-i Kostantiniyye el-mahmiye afa-hüma.

Nişan-ı şerîfi ‘âlişân-ı sultâni hükm-i oldur ki

Mahmiye-i Konya'da vâki‘ merhûm Pîr Mehmed Paşa zâviyesi evkâfının tevliyeti ‘utekâya ve evlâd-ı ‘utekâya şurûta olub ber mûcib-i şart-ı vâkîf mutasarrîf olan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn Hamza hizmetde kusûru ve ‘azl icâb ider hâlî yoğiken sâbıkan ref‘ olunan Abdülhay ve ba‘zı kimesneler hilâf-ı şart-ı vâkîf birer tarîkle alub külli gadr itmeğın yine ber mûcib-i şart-ı vâkîf mezbûr Hamza yedinde olan berât-ı hümâyûn mûcibince ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında istid‘â-yı ‘inâyet itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub yine merkûma Hamza evlâd-ı ‘atekâlık üzere müteveli olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra vazife-i mu‘ayyenesine uslûb-ı sabık üzere mutasarrîf olub vâkîfın rûhu için du‘âya müdâvemet göstere ol-bâbda aharden bir mâni‘ olmayalar şöyle bilüb ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî evâhiri şehr-i Cemâziyel-ûla sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

176-2 Pîr Mehmed Paşa Zâviyesi Yönetimine Karışılmaması Hakkında Fermân

Emr-i şerîf sûretidir

Akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma‘denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma‘în vâris-i ‘ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti'l meliki'l mu‘în Mevlânâ Konya kâdisı zîdet fezâilühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki dârende-i fermân-ı hümâyûn Hamza südde-i sa‘âdetime gelüb medîne-i mezbûrede vâki‘ müteveffâ Pîr Mehmed Paşa vakfı ‘atekâya meşrûta olub mezbûr dehi vâkîfın ‘atekâsından olmağla tevliyet-i mezbûr kendüye tevcih olunub berât ittirüb üzerinde ve zabt ve tasarrufunda iken Abdulhay nâm kimesne

bî-vech-i mâni' olub gadr eylediğün bildirüb tevliyet-i mezbûr elinde olan berâtı mûcibince zabt ittirmek bâbında 'inâyet rica itmeğın zabt-ı şurûtasın emr idüb buyurdum ki emrim üzere tevliyet-i mezbûru elinde olan berâtı mûcibince zabt ve tasarruf ve vâki' olan mahsûlün vakf için ahz ve kabz ittirüb min ba'de mezbûr Abdülhay ve aharden bir ferdî dahl ve ta'arruz ittirmeyesin ve dahl olunub berâtı mûcibince kendüye 'âyid olan mahsûlün kimesne nesnesin almış ise ba'de's-subût hükm idüb girü bî-kusûr alıviresin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâili şehr-i Cemâziyel-ahire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahmiye.

176-3 Nasûh Beg Zâviyesine Şeyh Ataması

Berât-ı şerîfi Vefâlızâde'nindir

Konya'da vâki' merhûm Nasûh Beg zâviyesinde yevmi üç akçe vazife ile şeyh olan Mevlânâ Veled fevt olub yerine işbu râfi-'i tevkî-'i refî-'i hümâyûn Eşşeyh Ahmed zîde suleha her vecihle mahal ve müstehak olmağla tevcîh olunub yedine berât-ı 'âlişânım virilmek ricasına kâdısı akzâ kuzâtü'l-müslimîn Mevlânâ Abdullah zîdet fezâilühü 'arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı sa'âdet ayâtı virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm varub zikr olunan zâviyede şeyh olub hidmet-i lâzimesin mer'î ve müeddi kıldıktan sonra ta'yin olunan yevmi üç akçe vazifesine mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı devletim için du'âya iştikâl göstere ol-bâbda hiç ehad mâni' ve dâfi' olmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî'l-yevmi'l-hâdî şehr-i Cemâziyel-ahir li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

176-4 Güherçile Resminin Alındığına Dâir Kâimmakâm Tezkeresi

Sûret-i tezkire-i Ali Efendi

Vech-i tezkire budur ki merkûmât tâifesinden 'Aseloğlu Mehmed nâm merkûmun ber-mûcib-i fermân-ı 'ali güherçile kârhânesine mühimmâtçün resm-i merkûmu alınub yedine tezkire virildiği taraf-ı aharden mezbûre dahl olunmaya ve's-selâm tahrîren fî şehr-i Receb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

El-fakîr Ali kâimmakâm-ı defterdâr-ı Karaman hâlâ.

177-1 İhtisâb Mukâta‘asının Tevcihi

Emr-i şerîfi defterdâr Murâd Beg dâme ‘uluvvühü

Akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn vâris-i ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma‘în el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve kıdvetü erbâbi’l ikbâl ‘umdetü eshâbü’l iclâl câmi‘i vucûhül emvâl-i ‘âmire’l hazâin bi-ehseni’l e‘mâl el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti’l melikü’l me‘ârî hazâne-i ‘âmiremin Karaman cânibi defterdârı Murâd dâme ‘uluvvühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki defterdâr-ı müşârun ileyh hâlâ südde-i sa‘âdetime ‘arz-ı hâl sunub bundan akdem nefsi Konya’da vâki‘ İhtisâb mukâta‘ası bin elli dört Muharrem’i guresinde emr-i şerîf ile kendüye der‘uhde olmuşken defterdâr-ı sâbık Yakub Paşa üzerinden alub gadr eylemekle hazîne-i ‘âmireye ne mikdâr peşîn vermiş ise girü kendüye redd olunub emr-i sâbık mûcibince mukâta‘a-i mezbûru kendüye zabt ittirmek bâbında emr-i şerîf virilmek rica eylemeğin hazîne-i ‘âmirede mahfûz olan baş muhâsebe defterlerine nazae olundukda Karaman hazînesine tâbi‘ senede seksen bin akçe nukûtu olan ihtisâb-ı nefsi Konya ve tevâbi‘î mukâta‘asının bin elli dört senesi Muharrem’i guresinden defterdâr Murâd dâme ‘uluvvühüye virilüb ba’de Yakub Paşa defterdâr olundukda otuz yedi bin akçe peşîn ile mukâta‘a-i merkûm tevcîh olunduğu mestûr ve mukayyed olmağın imdi virdiği peşîn kendüye redd olunmak üzere Murâd dâme ‘uluvvühüye zabt ittirmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan fermân-ı sa‘âdetim mûcibince ‘amel idüb dâhî sen ki defterdâr-ı mûmâ ileyhsin Karaman hazînesine tâbi‘ ihtisâb-ı nefsi Konya ve tevâbi‘î mukâta‘asıçün defterdâr-ı sâbık Yakub Paşa’nın hazîne-i ‘âmireye virdüğü otuz yedi bin akçe peşîn kendüye edâ idüb mukâta‘a-i mezbûru bin elli dört Muharrem’i guresinden bir sene tamamına değin zabt ve tasarruf ve vâki‘ olan mahsûlâtı ve rusûmun bi-hasbi’ş-şer‘i ve’l-kânûn mîri içün ahz ve kabz eylesin **ve’l-hütl** ve târihi dergâh rusûmun külli ve zarûr her ne almış ise ma‘rifet-i şer‘iyle alub kabz idüb sene aharında iltizâmı olan seksen bin akçesin tamamen cevâbın vir şöyle bil ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî’l-yevmi’l-hâmis ve’l-‘ışriyn min Cemâziyel—ahir sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

177-2 Karamanoğlu İbrahîm Beg ‘İmâretinin Giderleri Hakkında Fermân

Emr-i şerîf sûretidir

Akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki mahrûse-i mezbûrede vâki' müteveffâ Karamanoğlu İbrahîm Beg binâ eylediği 'İmâret evkâfının berât-ı şerîfimle mütevellisi olan kıdvetü'l-emâil ve'l-akrân Hasan zîde kadruhü südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb evkâf-ı mezbûrun 'akârâtı 'imâret-i mezbûrenin mesârifine ve şart-ı vâkıfda ta'yin olunan mürtezikanın vezâyifine ancak kifâyet ider iken hâlâ sonradan Mehmed nâm kimesne bir tarîkle şart-ı vâkıfa mukâyer otuz akçe vazife ve senevi yüz elli kile galle ta'yin ittirüb ve ba'zı kimesneler dehi onar ve beşer ve yigirmişer ve kırkar ve altışar kile galle ve zevâyid-i vazife ihdâs ittirmeleriyle vakf-ı mezbûrun 'imâreti bitâl ve kadîmi mürtezikalarının vazifelerine kifâyet itmeyüb ve harâbe-i müşerref olan yerleri dehi ta'mîr ve termîm olunmayub ol ihdâs olunan galle ve vezâyif virilür ise vakf-ı mezbûr harâb olması mukarrerdir ve şart-ı vâkıfdan ziyâde ihdâs olunan galle ve vezâyif virilmeyüb ref' olunmak bâbında emr-i şerîfim rica itmeğin usûl-i vakfın mürtezikasına vazîfeleri şart-ı vâkıf üzere mukaddem virilüb ba'de ihdâs olunan vezâyif virile deyü fermân-ı 'âlişânım olmuştur buyurdum ki

Vusûl buldukda sâdır olan emri celilü'l-kadrim üzere 'amel idüb dehi husûs-ı mezbûre mukayyed olub hak üzere göresin 'arz olunduğu üzere ise muktezâ-yı şer'î kadîmle 'amel idüb dehi usûl-i vakfın mürtezikasına vazifeleri üzere mukaddem virilüb ba'dehü ihdâs olunan vezâyifi virile ol-bâbda fermân-ı celilü'l-kadime bir ferd te'allül ve tereddüd ittirmeyüb husûs-ı mezbûr için bir dehi emrim varmalu eylemeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâsıtı şehr-i Cemâziyel-ahire li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

178-1 Su Basan Yerlerin Munâsafası Hakkında Fermân

Emr-i şerîfi 'âlişân sûretidir

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzı ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn

ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve kıdvetü'l erbâbi'l ikbâl 'umdetü'l eshâbü'l iclâl câmi'i vucûhül emvâl-i 'âmire'l hazâin bi-ehseni'l e'mâl el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l melikü'l me'ârî hazâne-i 'âmiremin Karaman cânibi defterdârı dâme 'uluvvühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki merhûm ve ma'fûrle Sultân Selim Hân tâbe serâhu Karapınar'da bina eylediği câmi'i şerîf ve 'imâret-i 'âmireleri evkâfı mütevellisi olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed zîde mecdühü hâlâ der-sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb evkâf-ı mezbûre karyelerinden Kebe Kilisâ ve Dîvânelar nâm karyelerin vâki' olan mahsûlâtı ve rusûmâtı defter-i cedîd-i hâkânî sûreti mûcibince bu ana değin vakf için zabt olunur iken çârşanba savm-ı tufyân idüb gelüb kimesne Zincirlü nâhiyesin ğark idüb fukarânın nice malları zâyi' ve telef olub yedi sene murûr idüb üç senedir sû kurmakla re'âyâ gelüb herkes yerlerin zirâ'at eyledikde hâlâ Suğla voyvodası gelüb munâsafa taleb eyledikde re'âyâ asitâne-i sa'âdete varub ahvallerin i'lâm eylediklerinde ellerine iki kıt'a emr-i şerîf ve şeyhülislâmdan fetvâ-yı şerîfe virülüb ve ma'mûle ve tuğralı defter-i cedîd-i hâkânî sûretinde on üç yere arâzi-i mezbûre sû gelüb Suğla vâki' oldukda munâsafası cânib-i vakfa ta'yin olunub cânib-i mîriden dahl eylemeyeler deyü musarrıh iken vech-i meşrûh üzere defter-i hâkânî sûreti vesâir temessükât var iken girü munasafa taleb idüb gadr iderler deyü bildirüb defter-i cedîd-i hâkânî sûreti ve fetvâ-yı şerîfe mûcibince 'amel olunub dahl olunmamak bâbında emr-i şerîfim rica eylemeğin imdi şer' ve kânûn ve defter mûcibince 'amel olunmak emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda kabumdan ihrâç olunmuş mühürlü sahîh ve cedîd defter-i hâkânî sûretine nazar idüb göresiz defterde sû bastuğu takdîrde munâsafa vakfındır deyü tasrîh olunub bir iki def'a emr-i hümâyûn ve fetvâ-yı şerîfe virilüb 'amel olunmak icâb eylemez iken voyvodası olanlar mukaddemâ ol yerleri sû basmışdır deyü hâsıl olan terekeden hilâf-ı defter munâsafa taleb idüb cânib-i vakfa gadr ve re'âyâyâ te'addî eylemek üzereler ise men' ve def' idüb defter-i cedîd-i hâkânî sûretine ve emri şerîfime muhâlif ve şer' ve kânûn ve fetvâ-yı şerîfe mugâyir Suğla voyvodası olanları müdâhale ve mu'ârıza ittirmeyesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî'l-yevmi'l-âşir şehr-i Recebi'l-mürecceb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

178-2 Alacahân Vakfına Müteveli Ataması

Berât-ı şerîfi tevliyet-i merhûm Mahmûd Paşa

Tabbaka'l aslıhü'l-celîl hurrîre el-fakîr Abdurrahman el-kâdı be-medîne-i Kostantiniyye el-mahmiye afa-lehü.

İşbu dârende-i fermân-ı hümâyûn Ahmed zîde kadruhü hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâhânem vücûda getirüb Konya'da Atbazarında merhûm Mahmûd Paşa evkâfından Alacahân vakfını ruûs-ı hümâyûnum sûreti mücibince müteveffî olan Yahyâ yerine bin elli dört Şa'bâni'l-mu'azzamının yedinci gününden müteveli nasb idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr varub müteveli olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıktan sonra bundan akdem müteveli olanlar ne vecihle mutasarrıf olub niye mutasarrıf ola gelmişler ise mezbûr dâhî ol-minvâl üzere tasarruf eyleye şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer şehri Şa'bâni'l-mu'azzam sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

179-1 Mirâbiye Mukâta'asının Tevcîhi

Berât-ı şerîfi mirabiye-i Konya

Nişan-ı şerîf-i 'âlişân-ı sâmi mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı 'arâ-yı cihân-setan hâkânî hükmi oldur ki.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim sol gurebâ ağası İbrahîm dâme mecdühüye tâbi' enbâ-i sipâhiyâtdan otuz birinci bölümde yevmi on altı akçe 'ulûfeye mutasarrıf olan Ali Erhûyi südde-i sa'âdetime gelüb 'arz-ı hâl sunub Karaman hazînesine tâbi' Mirâbiye mukâta'ası peşîn ile kendüye der'uhde olunmak üzere istid'â-yı 'inâyet eylemeğin hazîne-i 'âmirede mahfûze olan baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda mukâta'a-i mezbûrun târihi gurre-i Muharremden olub bir senede iltizâmı yüz elli bin akçeye olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın üç yüz gurusunu peşîn ile der'uhde olunub berât-ı şerîfe virilmek fermânım olmağın işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn meserret makrûn-ı hâkânî kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Ali Erhûyi nâm kulum zîde kadruhü hakkında mezîd-i 'inâyet-i haserdânım zuhûra getirüb târih-i mezbûreden mukâta'a-i mezbûreye emîn nasb ve ta'yîn idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr varub mukâta'a-i mezbûru bin elli dört Muharrem'i guresinden bir sene

tamamına değin olageldiği ‘âdet ve kânûn üzere ve defterdârın ma‘rifetiyle zabt ve tasarruf ve vâki‘ olan külli ve cüz’î hukûk ve rusûmun bi-hasbî’s-şer‘i ve’l-kânûn ahz ve kabz idüb sene aharinde şart-ı iltizâmına cevâb virnekde müccer ve sâ‘î ol ve fermân olunan peşîn için bin elli dört Muharreminin yiğirmi altıncı gününde Osmân yedinden üç yüz kâmil guruş ber vech-i peşîn teslîm-i hazâne eylemişdir ol-bâbda hiç ehad mâni‘ ve müzâhim olmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fi’l-yevmi’s-sâmin şehri-Saferi’l-hayr sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

Bir buçuk esleme’l-‘ulemâi’l mütebahhirîn Mevlânâ Ebu’l-me‘âlî Mustafâ Efendi el-hüseyini el-kâdı bi-medîne-i Konya el-mahmiye hurrîre fi gurre-i Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

179-2 Ermeni Tâifesinin Ödeyeceği Haraç Hakkında Fermân

Emr-i şerîfi harâc-ı Ermeniyân

Akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn vâris-i ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma‘în el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki kutbil-‘ârifîn Hazret-i Mevlânâ’nın evlâdından kıdvetü’s-sâlihîn şeyh Hüseyin zîde takvâ der-sa‘âdetime ‘arz gönderüb bundan akdem nefsi-Konya’da vâki‘ olan Ermeni berâkenesi tâifesinden yüz elli dört nefer zimmî Konya’da merkûm olan Hazreti Mevlânâ kuddise sırrihü’l-‘azîzin evkâfına ve Konya’da vâki‘ merhûm ve ma‘fûrle Sultân Süleymân Hân tâbe serâhu binâ eyledikleri câmi‘i şerîfin mürtezikasına bin otuz beş senesinde emr-i şerîf ile ta‘yîn olunub bu ana gelince yüz elli dört neferin hazîneleri cânib-i vakfdan mütevellisi cem‘ idegelmiş iken tahrîre me’mûr olan Mevlânâ-yı şer‘i Mehmed zîdet fezâilühü tekrâr hazîne defterine kayd eylemekle evkâf-ı mezbûre mürtezikasına hazîne-i mezkûreden kırk beş bin sekiz yüz doksan beş akçe ta‘yîn olunub lakin almakda ‘usret çekilüb vazifeleri vâsil olmamağla bundan akdem virilen emr-i şerîf mücibince yüz elli dört nefer zimmî uslûb-ı sabık üzere ta‘yîn olunub emr-i şerîf ve sûret-i defter virilmesi bâbında ‘inâyet ricasına i‘lâm eylemeğin husûs-ı mezbûr bin elli dört Şa‘bân’ının on beşinci günü ‘arz olundukda vech-i meşrûh üzere yüz elli dört hâne kırk beş bin sekiz yüz doksan beş akçeye bedel kendüler cem‘ idüb harâccılar dahl eylemeyeler deyü emr idüb buyurdum ki hükm-i

şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dehi vech-i meşrûh üzere yüz elli dört hânenin cüzlerin kırk beş bin sekiz yüz doksan beş akçeye bedel kendüler cem‘ eyleyüb harâccılara dahl eylemeyeler ve ettirmeyesiz şöyle bilesin ve ba‘de’n-nazar bu hükm-i hümâyûnumu evkâf-ı mezbûre mütevellisi elinde ibkâ idüb ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî'l-yevmi's-sâmin ‘aşer şehir-i Şa‘bâni'l-mu‘azzam sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

179-3 Re‘âyaya Zulm Edilmemesi Hakkında Fermân

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti'l-meliki'l-a‘lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma‘denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i ‘ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma‘în el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti'l meliki'l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki Karaman eyâletinde vâki‘ Esbkeşân mukâta‘asından ve kazâ-i mezbûre tâbi‘ Beş ağıllı nâm karyeden Abdulmûs cemâ‘ati hâlâ der-sa‘âdetime adam gönderüb biz her altı ayda maktû‘amızı zâbıtarımız alub virür serbest iken beglerbegi tarafından ba‘zı tekâlif-i şâkka teklîf olunub zâbıtarımız mîriye kanâ‘at itmeyüb hâlâ ziyâde akçemiz alub tecâvüz itmekle men‘ ve def‘ olunmak bâbında emr-i şerîf ideriz deyü bildirüb hazîne-i ‘âmiremde mahfûz olan defterlere nazar olundukda Mevlânâ Şer‘î Mehmed zîdet kuzât tahrîr eylediği cedîd defterde cemâ‘at-i mezbûreyi kırk üç nefer olmak üzere ber vech-i maktû‘asını da on bin akçeye kayd eyledüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın fermân üzere alına ve cem‘ eyleye binde yiğirmi akçe ta‘yîn olunmuşdur ziyâde alınmaya deyü emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dehi cemâ‘at-i mezbûreyi zâbıtarına kadîmden evveli geldüğü üzere serbeslik tarîkiyle zabt ittürdüb ve tahrîr-i cedîdde üzerlerine kayd olunan on bin akçe maktû‘ların fermân üzere aldırub betâline dehi her binde yiğirmi akçe aldırub fermânımdan ziyâde aldırub fukarâyâ te‘addî ve tecâvüz ittirmeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî'l-yevmi's-sâmin ‘aşer sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

180-1 Kötü İşler Yapan Türkmenler Hakkında Fermân

Emr-i şerîfi Türkmenler

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtîşâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Türkmen cemâ'atinden dârende-i fermân-ı hümâyûn Ebû Bekir nâm kimesne südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bundan akdem kazâ-i mezbûr selhlerinden Sarı Hasan oğlu Sefer nâm kimesne bunu mezîd-i şedîd ile zararda ... .. ziyâde hayf ve fesâd eylediğün bildirüb şer'le görülüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim rica itmeğün buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda ihzâr-ı husemâ kılub 'abes-i levâyiderli şer'ile gelünülür ... lâzım olanlara bildirüb kebdü mukaddemâ bir def'a şer'ile görülüb fasl olunmayub on beş yıl murûr eylemiş değil ise tamam-ı hak ve 'adl üzere tefîş ve tefehhus idüb göresin 'arz olunduğu üzere ise ol-bâbda muktezâ-yı şer'i kadîmle 'amel idüb dehi şer'ile mütevice değün hükm idüb ayurdukdan sonra bu fesâdı iden mezbûr Hahtâç 'arz olanlardan ise ism ve resmleriyle yazub 'arz eylesin değil ise şer'ile hakkında lâzım geleni icrâ idüb şer'i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş ittirmeyüb ... olub kazıyede medhali olmayanları dahl ittirmeyüb eslemiyânı yazub bildirüb husûs-ı mezbûr için bir dehi emrim varmağa muhtâç eylemeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın tahfîren fî evâili Şevvâli'l-mükerrerem sene selase ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse.

180-2 Konya Keferesinin Haracı Hakkında Fermân

Sûret-i emr-i şerîfi harâc

Nişan-ı şerîfi 'âlişânı sâmi hükm-i oldur ki

Vilâyet-i Konya defterine tâbi' zimmî re'âyânın bin elli dört Ramazânı guresinden bin elli beş Ramazânı gayta gelince üzerlerine edâsı lâzım gelen cizyeleri cem' ve tahsîl ve dâhil-i hazîne olmak lâzım ve mühim olmağın enbâ-i sipâhiyâtdan yigirmi beşinci bölükde yevmi on bir akçe 'ulûfesi olan Râdikdiğün Akşehir ve Akşehir sâkinlerinden Mehmed zîde kadruhümâyâ der'uhde olunub ellerine mühürlü ve nişanlı

defter sûretî virilmekle zaman-ı hulûl eyledikde mûcibince cem‘ ve tahsîl ittirilmek emr idüb buyurdum ki hük-m-i şerîfimle mezbûrân zîde kadruhümâ vardıklarında siz ki kâdılarsız vilâyet-i mezbûre keferesinin iki yüz elli cizyehâneleri olub târih-i mezbûre mahsûb olmak üzere her bir hânesinden ikişer yüz kırk beşer akçe cizyeleri ve kırkar akçe mîri ‘alâmeti ... bu bâbda virilen tuğralu ve nişanlı hazîne defteri sûreti mûcibince zaman-ı hulûl eyledikde mezbûrân zîde kadruhümâyâ cem‘ ve tahsîl itdirüb hilâf-ı emr ve defter bir ferd te‘allül ve ‘inâd ittirmeyesin mübâşir-i mezbûrun cihet-i me‘îşetü için her bir hânedan ancak kırkar akçe dehi aldırub bundan ziyâde sarâfiye ... ve hüdâmiyye nâmıyla ve harâc-ı mahkeme bahânesiyle bir akçe ve bir habbe aldirmayasız şöyle ki fermân-ı hümâyûnumdan ... olunduğu ma‘lûm-ı hümâyûnum edâ alanların ve aldırانların haklarından gelinir bilmiş olasız ve mîri için alınan altûnu yüz on sekizer ve kâmil guruşu yetmiş sekizer ve esedi guruşu altmış sekizer ve zûlta guruşu otuz sekizer ve ters hançer ak rub‘ın dânesin on dört akçeye aldırub bundan ziyâde almaya ve aldirmayasız ve akçe alındıkda sikke-i hümâyûnumla meskûk onu bir dirhem gelür hâlis ... akçe aldırub zinhâr zayuf ve kırkık akçe aldirmayasız ve mezkûrlar bin elli dört Ramazân‘ının ... üçüncü gününden on dokuz bin beş yüz akçeyi ber vech-i peşîn teslîm-i hazîne eylemişlerdir ... tahsîlde tamam-ı mukayyed olub kesr-i defterden ve nukazhânedan ve fermân-ı hümâyûnumdan ziyâde re‘âyâyâ hilâf-ı şer‘ ve te‘addî ve tecâvüzden hazer eylesesiz şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahfîren fi‘l-yevmi’s-sâdis ‘aşer şehr-i Ramazânî’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

180-3 Hazreti Mevlânâ Celâleddin Rûmî Evkâfı Mütevellî Ataması

Berât-ı şerîfi ‘âlişân

Nişan-ı şerîfi ‘âlişân hük-m-i oldur ki

Konya’da vâki‘ kutbi’l-‘ârifin Hazreti Mevlânâ Celâleddin Rûmî kuddise sırrihü’l-‘azîzin evkâfından Mustafâ ve ‘İvaz mahlûlünden yevmi beş akçe mütevellilik vazifesi Süleymân bin Hasan nâm kimesneye berât-ı şerîf ile tevcîh olunub mutasarrıf iken ahardan Ömer nâm kimesne mütevelliliği mezbûrun elinden bilâ-sebebe alub dahl eylemeğin girü ibkâ ve mukarrer kılınub berât-ı şerîfim virilmek ricasına İftihârü’l-havâs ve’l-mukarrabîn mu‘temedü’l-mülûk ve’selâtıyn dâru’s-sa‘âdetim ağası olub bi’l-fi‘il evkâf nâzırı olan Ali Ağa dâme ‘ulüvvühü ‘arz eylemeğin işbu dârende-i fermân-ı

meserret makrûn-ı hâkânî mezbûr Süleymân bin Hasan hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâhânem vücûda getürüb ağa-yı mûmâ ileyhî 'arzı mûcibince bilâ-sebeb alduğu mütevelliliğe ref' olunan Ömer yerine bin elli dört Ramazânü'l-mübâreğinin yigirmi üçüncü gününden girü ibkâ ve mukarrer kılınub bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr Süleymân varub ta'yîn olunan yevmi beş akçe vazifesin kemâkân evkâf-ı mezbûre mahsûlünden alub mutasarrıf ola ol-bâbda hiç ahad mâni' ve dâfi' olmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışriyn şehr-i Zilhicce sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

181-1 Mevali Ataması

Akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hak ale'l-halk ecmein vâris-i ulümü'l enbiya ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi inayeti'l meliki'l mu'în sabıkan Lefkoşe kâdısı olan Mevlâna es-Seyyid Mustafâ zîdet fezailûhu tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen ehl-i ilm ve sahib-i fazilet olduğundan ğayri müteferri ve dînder ve müteverria ve ber-hizkâr olub her vecihle mülhak-ı inayet ve sezavar-ı âtıfet olduğun ecilden haliya hakkında mezîd-i inayet-i aliye-i şahane ve mezîd-i râfet-i seniyye-i mülûkanem zuhura getürüb işbu sene erbe'a ve hamsin ve elf Recebi'l-müreccebinin on altıncı gününden hatt-ı hümâyûn seadet makrunumla Konya kazasın sona tevcih ve inayet idüb ilâmı için (isim yeri açık) tayin olunmuşdur. Buyurdum ki vusul buldukda tehhur ve terâhur etmeyüb varıb kaza-i mezbure mutasarrıf olub ehalisi beyninde icray-ı ahkâm-ı şer'iyye eylesiz ve ahkâmın gönderüb beratın ihraç ettiresin; şöyle bilesin, alâmet-i şerife itimad kılâsın. Tahrîren fi evâsıtı şehr-i Receb sene erbe'a ve hamsin ve elf

Fi gurre-i şehri Şa'bân sene min Be-makâmı Kostantiniyye El-Mahrûse

181-2 Yurd Anlaşmazlığı

Emr-i şerifi cemâ'at-i Karacaaliler

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet

fezâilühü tevki‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki sen ki mevlânâ-yı müşârun ileyhsin hâlâ dîvân-ı hümâyûnuma ‘arz gönderüb esbkeşân tâifesinden Bayburd nâhiyesine tâbi‘ Karacaaliler cemâ‘atinden Mehmed ve Kara Ali ve Mirza nâm kimesneler meclis-i şer‘-i şerife gelüb Akarca Obukluca Çurca dimekle ma‘rûf mevzi‘i eben hak ced yurdumuz ve savâdımız iken yine tâife-i merkûmeden Bahtiyarlı cemâ‘atinden Solak Derviş ve Süleymân ve Seydî nâm kimesneler mevzi‘i mezkûru muharrir-i cedîd bizim cemâ‘atimiz yurd ve savâdı ta‘yîn eylemişdir deyü bilâ vech-i şer‘i tasarrufumuza mâni‘ olub yedimizde olan temessükâta mugayyer dahil eylediklerinde mürâte‘a-i şer‘i şerif olub husus-ı mezbûr minvâl-i mesfûr üzere olduğu müvâcihelerinde tenbih-i ‘âdele ile isbât eylemeğın kanâ‘at itmeyüb nizâ‘dan hâlî değıllerdir men-‘ı bâbında ahvâlimizi der-se‘âdete ‘arz ideriz deyü elhâm eylediklerinde i‘lâm eylemeğın hazine-i ‘amiremde mahfûz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda karye-i Kayalar‘ın cemâ‘ati Karacaaliler tâbi‘ Bayburd on dört nefer senede iki bin beş yüz akçe maktu‘ olmak üzere bağlanub Obuklu Çurça ve Karacaoğlu Kışlası yurdları ve köşk kapusu savâdlarıdır deyü defterde mukayyed olmağla kemâkân kayd olundu deyü muharrir-i cedid şerha virdiği mestûr ve mukayyed bulunmağın imdi vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifim vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dâhî-i mezra‘a Obuklu Çurça ve Karacaoğlu Kışlası yurdları ve Köşk Kapusu savâdları olmağla tahrîr-i cedîd-i defteri mucibince kemâkân zabt ittirüb ve Bahtiyarlı cema‘atine tahrîr-i cedid defterine muhâlif müdâhale ve mu‘ârıza ittirmeyesin şöyle bilesinve ba‘de‘n-nazar bu hükm-i hümâyûnumu ellerinde ebkâ idüb ‘alâmet-i şerife i‘timât kılasın tahrîren fi‘l-yevmi‘-sânî ‘aşer şehri Recebi‘l-mürecceb sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse

181-3 Değın Camiye Ser-mahfel, Mu‘arref, Kayyum, Ferraş Ataması

Suret-i berât-ı şerif-i ‘alişân cami‘-i Değın ser-mahfel ve mu‘arref ve kayyum ve ferraş Derviş Mehmed nişan-ı şerif-i ‘alişân hükm-i oldur

Konya‘da Debağhane kurbundavâki‘ Değın câmi‘i dimekle ma‘rûf câmi‘i şerifde yevmi bir akçe ile ser mahfel ve yevmi bir buçuk akçe ile mu‘arref ve kayyum ve ferraş olan Derviş Mehmed fevt olub yerine işbu râfi‘u tevki‘i refî‘ü se‘adet şân-ı hakani diğır Derviş Mehmed muhal ve müstehak olub tevcih olunmak ricasına kâdısı

nâibi akzâ kuzâtü'l-müslimîn Ahmed 'arz eylemeğin sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub ser-mahfel ve mu'arref ve kayyum ve ferraş olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi iki buçuk akçeye mutasarrif olub vâkıfın rûhu ve devâm-ı 'ömr-i devletim için du'âya müdâvemet göstere şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahrîren fî evâili şehr-i Ramazân sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse

182-1 Develerin İhtiyaçlarının Temini

Emr-i şerif-i tabbaka asluhu'l-metâ'ı 'ani'l-met'ilehü muhasebe Mehmed el-Kâdı afa anhü deve kışlaması için.

Kıdvetü erbâbü'l-ikbâl 'umdetü eshâbü'l-iclâl câmi-'i vücûhü'l-emvâl 'âmiri'l-hazâyin bi-ahseni'i-i'mâl el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-bârî hazâne-i 'âmiremin Karaman canibi defterdârı olan dâme 'uluvvühü tevki-'i refi-'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki hâlâ Beyşehir ve Kayseriyye ahurlarında kışlaması fermân olunan yüz katar mîri develerin arpa ve samanları iştirâ olunmak lâzım gelmeğin arpanın her bir kile İstanbulisi on ikişer akçeye ve samanın her bir kantarı altışar akçeye olmak üzere on altı bin yedi yüz doksan beş kile İstanbuli arpa ve her kantarı kırk dört vukıyye olmak üzere on altı bin beş yüz kantar samanı ol-câhibden iştirâ ittirib bihâkeri için lâzım gelen üç yük üç bin beş yüz kırk akçeye Karaman Hazinesi malından virüb kışlattırmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mucibince 'amel idüb dâhî bir an ve bir sa'at te'hîr ve zâhir eylemeyüb zikr olunan ahurlarda kışlaması fermânım olan yüz katâr mîrî develere lâzım gelen on altı bin yedi yüz doksan beş kile İstanbuli arpanın her bir kilesi on ikişer akçeye ve on altı bin beş yüz kantar samanının her bir kantarı altışar akçeye olmak üzere ol-câhibde iştirâ eyleyüb zikr olunan develeri kışlatdırmakda bezl-i makdûr eylesin ve bi'l-cümlesinin defterdâr-ı müşarun ileyh sen zikr olunan develerin arpa ve samanlarının iştirâ ve tedârike ve kışlatdırmaları sana sibârîş olunmuşdur senden bilinür şöyle ki 'ilm-i tekiyyedi sebebi ile hâssa develere ğadr ve zarar ve re'âyaya zulm ve te'addî olmak luzûm-ı geli sonra mes'ül ve mu'âtab olursun ona göre be'îret-i ityân üzere olub husus-ı mezbûre bi'z-zat kendin mukayyed olub etmâm-ı hizmetde se'î ve ihtimâm eylesin ve zikr olunan arpa ve samanının minvâl-i mesrûh üzere behası eshâb hukuku bi't-temâm virildikden sonra işbu hükm-i şerifimin zahirine hüccet ittirdüb ve ruznâmın

kayd ile sen ki hın-i muhâsebede deynine mahsûb ola şöyle bilesin ‘alâmet-i şerife i‘timad kılasın tahrîren fî’l-yevmi’s-sânî ‘aşer şehr-i Recebi’l-mürecceb sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

182-2 Develerin İhtiyacının Masraflarının Karşılanması

Tezkire-i Divân-ı Karaman defterdârı Murâd Beg dâme ‘ulüvvühü

Akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn vârisü’l ‘ulûmü’l-enbiyâ-i ve’l-müselin hüccetü’l-hak ale’l-halk ecmein el-muhtassbi-mezîdi inayeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fezâil ve’l-keâm mahmiye-i Konya’da vâki‘ olan kâdılar zîdet fazluhum hazine-i Karaman’da dîvân tezkirisi varıncak ma‘lûm ola ki hâlâ şehr-i ahzarında kışlaması fermân olunan elli katâr mîrî develerin yigirmi beş kantar edâ-ı Konya’da kışlayub her birinüzün kazâlarında yigirmi beş kantar devenin arpa ve samanları iştirâ olunub fermân olunduğu üzere ... .. akçelerin kâimmakâmımız olan Ali Efendi Murâd Efendi zîdet fazluhu yedinden eshâb-ı hukuka eda ve teslîm oluna zinhar bu husus-ı sâire kıyâs itmeyesiz zira şekâ muhaldir se‘âdetlü padişahımız hâssa develerine der denizinde erüşüb bir seferde ba‘isü olmaya bu hususda re‘âya ve berâyâya zulm ve te‘addî olunmayub bir gün .. mübâşeret olunub tahsîl iderim ki se‘i ve ikdâm ve bezl-i makdûr eyleyesiz bu bahane ile mahzarı nahiyede rem‘îde olunmayub mûcib-i tezkire ile ‘âmil olasız tahrîren fî evâsıtı şehr-i Ramazânî’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

182-3 Değın Câmîine Hatib Ataması

Berât-ı şerifi hatib-i Değın

Nişan-ı şerif-i ‘alişân-ı sâmi hükmi oldur tezkire-i Abdullah

Mahmiye-i Konya’da vâki‘ Değın Câmî’i şerifinde yevmi üç akçe vazîfe ile hatîb olan Derviş Mehmed fevt olub yeri mahlûl olmağla işbu râfi‘u tevki‘-i ref‘îü’ş-şân-i hâkâni dehi İsmâ’îl için muhal ve müstehakdır deyü virilmek ricasına kâdısı akzâ kuzâtü’l-müslimîn ‘arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnumu virdim ve buyurdum ki ba‘de’l-yevm varub câmî’i mezbûrun hatîbi olub himet-i lâzimesin edâdan sonra yevmi üç akçe vazifesine mutasarrıf ola vâkıfın rûhu ve devâm-ı ‘ömr ve devletim du‘asına iştikâl gösterüb ol-bâbda hiç ferde mâni‘ ve müdâhalem olmayub dahl ve

taarruz kılmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timat kılalar tahrîren fî evâili şehr-i Ramazâni’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

183-1 Debbağhâne Mescidine İmam Ataması

Berât-ı şerifi Debbağhane

Nişan-ı şerif-i ‘alışân-ı sâmi mekân-i sultâni vihral-‘iz eshâb-ı hahani hükm-i oldur

Mahmiye-i Konya’da Debbağhâne’de vâki’ mescid-i şerifin yevmi bir akçe ile imamı olan Derviş Mehmed fevt olub yeri hâlî ve hizmeti musattal kalmağın yerine işbu râfi‘u tevki‘-i ref‘û’ş-şân-i hâkâni Mehmed için muhal ve müstehakdır deyü virilmek ricasına kâdısı nâibi ‘arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn se‘adet makrûnu virdim ve buyurdum ki ba‘de’l-yevm varub mescidi mezbûrde imam olub hizmet-i lâzimesin mer‘i ve müeddi kıldıkdan sonra ta‘yin olunan yevmi bir akçe vazifesine mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı ‘ömr ve devletim du‘asına iştikâl gösterüb ol-bâbda oldehi aharinden hiç ferde mâni’ ve müdâfi’ ve müzâhim olmayub dahl ve taarruz kılmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timat kılalar tahrîren fî evâili şehr-i Ramazâni’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

183-2 Aligâv Sultan Tekkesine Nişinlik Ataması

Berât-ı şerif-i Evkâf-ı Aligâv Sultân Şeyh Mahmûd Dede

Nişan-ı şerif-i ‘alışân-ı sâmi mekân-i sultâni hükm-i oldur ki

Akzâ kuzâtü’l-müslimîn Konya kâdısı nâibi olan Ahmed zide ‘ilmühü südde-i se‘adetime mektûb gönderüb Mahrûse-i Konya’da vâki’ müteveffî Aligâv Sultan tekkesi zâviyedârı olan Kasım Dede fevt olub tekye-nişinlik mahlûl olmağın işbu râfi‘u tevki‘-i ref‘û’ş-şân-i hâkâni Derviş Mehmed için se‘âlih ve mükaddin ve her vecihle lâyük ve müstekak olmağın mezbûre virilmek bâbında ‘inâyet ricasına ‘arz itmekle tevcih idüb bu berât-ı hümâyûn se‘adet makrûnu virdim ve buyurdum ki ba‘de’l-yevm mezbûr varub zâviye-i mezbûrede tekye-nişin olub şöyle ki vezâif-i hüdemâtı zâviyedarlıktır kadimden zâviyedâr olan ne vecihle mutasarrıf ola gelmişler ise bu dehi ol-vecihle vazîfe-i mu‘ayyenesiyle mutasarrıf olub bi-yevvisûr mer‘i ve müeddi

kıldıkdan sonra ol-bâbda ahde mâni‘ ve dâfi‘ olmayub dahl ve taarruz kılmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timat kılalar tahrîren fî evâili şehr-i Ramazânî’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

183-3 Aligâv Sultan Tekkesine Zâviyedâr Ataması

Berât-ı şerif-i ‘alişân zâviye-i mezbûre

Nişan-ı şerif-i ‘alişân-ı sâmi hükmi oldu ki

Konya’da vâki‘ Aligâv Sultan zâviyesine zâviyedâr olan Kasım Dede fevt olub yeri mahlûl oldukda işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn ‘izzet makrûn-ı hakâni Derviş Mehmed zide’t-kadrühüye berât-ı şerif ile dîvân-ı hümâyûn tarafından tevcih olunmağın lakin elinde olan berât-ı şerif mucibince muhasebe defterine kayd olunub Malta cânibinden virilmek bâbında ‘inâyet rica eylemeğın hakkında mezîd-i ‘inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüb bin elli dört Ramazânı şerifinin yedinci gününden bu berâtı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub şöyle ki vezâif-i hüdemâtı tekye-nişînlidir mer‘i ve müeddi kıldıkdan sonra bundan evvel tekye-nişîn olanlar ne-vecihle zabt ve tasarruf ide gelmişler ise mezbûr dahi ol-vecihle vazîfe-i mu‘ayyenesine mutasarrıf olub ol-bâbda hiç ahde ferde mâni‘ olmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timat kılalar tahrîren fî’l-yevmi’s-sâmin şehr-i Ramazân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

183-4 Ahmet Fekih Mescidine İmam Ataması

Berât-ı şerif-i Nezzâzzâde

Nişan-ı şerif-i ‘alişân hükmi oldu ki

Mahmiye-i Konya’da vâki‘merhûm Ahmed Fekîh mescid-i şerifinde yevmi dört akçe vazife ile imam olan Derviş Mehmed fevt olub yerine oğlu işbu râfi‘u tevki‘-i ref‘û’ş-şân-i hümâyûn Ahmed her vecihle muhaldır deyü tevcih olunub berât-ı şerifim virilmek bâbında istid‘â-yı ‘inâyet ricâ itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn ‘izzet makrûnu virdim ve buyurdum ki varub onda mezbûr Ahmed babası yerine imam olub hidmet-i lâzimesin mer‘i ve müeddi kıldıkdan sonra yevmi dört akçe vazifeye mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı ‘ömr ve devletim için du‘aya müdâvemet göstere bu bâbda hiç kimesne mâni‘ ve dâfi‘ olmaya min ba‘de dahl ve

taarruz kılmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timat kılalar tahrîren fî evâsıtı şehr-i Şa‘bân sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

184-1 Suğla Hassı Gelirinin Toplanması Görevi

Suret-i emr-i şerif bâkîkulu Hızır Beg zîde kadruhü

Emîrû‘l-ümerâi‘l-kirâm kebîrû‘l-küberâi‘l-fihâm zü‘l-kadri ve‘l-ihtirâm sâhibü‘l-izzî ve‘l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti‘l-meliki‘l-a‘lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâlulu ve akzâ-kuzâtü‘l-müslimîn evlâ vülâtü‘l muvahhidîn ma‘denü‘l-fazl ve‘l-yakîn vâris-i ‘ulûmü‘l enbiyâ ve‘l mürselîn hüccetü‘l-hakkı ale‘l-halkı ecma‘în el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti‘l meliki‘l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki kıdvetü‘l-emâsil ve‘l-akran Mustafâ zîde kadruhü südde-i se‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bundan akdem Suğla Hasları bin elli dört senesinde bana der‘uhde olunub berât-ı şerife virilmekle Mahmûd nâm kimesneyi zabda gönderdiğimde mezkûr dehi varub berât-ı şerif mûcibince zabt ve tasarruf idüb lakin merkûm Mahmûd medyûn olmağla mâl-ı mukata‘a zâyi‘ ve telef olmamak için mezbûr Mahmûd‘u ref‘ idüb yerine emr-i şerif ile İbrahîm nâm kimesne irsâl olundukda merkûm Mahmûd‘un dâşları mezbûre mu‘ayyen olmağla mukata‘a-i mezbûreyi merkûm İbrahîm‘e zabt ittirmeyüb mukata‘a-i mezbûreden hâsıl olan mahsûlâtıdan Konya sâkinlerinden berât-zâde Mahmûd nâm kimesneye Konya kilesiyle beş bin dört yüz kile ve Yûsuf alaybegisi ve Osmân Çavuş‘a üç bin beş yüz kile ve Bereli nâm kimesneye altı yüz elli kile ve Ali nâm kâdıya beş yüz kile ve Mesnevî Hân oğlu Mahmûd nâm kimesneye iki yüz kile mahsûlâtı kendünün ‘atîk deyni için edâ eyledikten sonra merkûm Mahmûd firâr eylemekle mâl-ı miriye ğadr ve bana ziyade zulm eylemişdir mezbûrun mukata‘a-i mezbûreden hâsıl olub mezkûrlere viridiği mahsûlü viridiği kimesnelerden girüye dahhar ittirülüb virmekte te‘allül iderler ise asitâne-i se‘âdete ihzâr olunmak bâbında emr-i şerif virilmek ricâ iderim deyü bildirdiği ecilden îmdî vech-i meşrûh üzere olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle istihdâm kullarından kıdvetü‘l-emâsil ve‘l-akran Hızır zide kadruhü vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dâhi mezbûrleri ihzâr eyleyüb göresin has-ı mezbûre mahsûlünden merkûm Mahmûd ol-miktâr terekeye virdüğü vâkı‘a ise ol-takdirde hâs-ı mezbûreden aldıkları mîrî terekeyi girüye alıvirüb muhâlefet iderler ise

kendülerin asitane-i se'âdetime ihzâr ittiresiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timat kılasız tahrîren fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'ışriyn şehr-i şa'bâni'l-mu'azzam sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse

184-2 Sultan Alaeddin Cami'ine İmam Ataması

Suret-i emr-i şerif Nişan-ı şerif-i 'alişân ... hükm-i oldur ki

Konya'da vâki' Sultan Alaeddin Cami'i şerifinde yevmi on akçe vazife ile imam olan işbu râfi'ü tevki'-i ref'û'ŝ-şân-i hümâyûn Hüseyin nâm kimesne bi'l-fi'il berât-ı şerifimle mutasarrıf olub sene tis'a ve erbe'ıyn ve elf şevvâlinin on altıncı günü cülûs-ı hümâyûnum vâki' olmağla müceddeden berât-ı şerifim rica eylemeğın üzerinde ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn 'izzet makrûnu virdim ve buyurdum ki varub onda mezbûr Hüseyin kemâkân imam olub hidmet-i lâzimesin mer'i ve müeddi kıldıkdan sonra yevmi on akçe vazifeye mutasarrıf olub resm-i berât-ı hatt-ı hümâyûn sa'adet makrûnumla en'âm olunmuşdur vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı devletim için du'aya müdâvemet göstere bu bâbda hiç kimesne mâni' ve dâfi' olmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timat kılasız tahrîren fî evâhiri Saferi'l-hayr sene hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

184-3 Ebû İŝhak Kazerûni Evkâfına Câbi ve Ser-Paşa Evkâfına Kilerdâr Tayini

Nefs-i Konya'da vâki merhûm Ebû İŝhak Kazerûni Evkâfına yevmi bir akçe ile câbi ve Ser Paşa evkâfına yevmi bir akçe ile kilerdâr olan işbu râfi'ü tevki'-i ref'û'ŝ-şân-i hakanî Sefer bi'l-fi'il berât-ı hümâyûn ile mutasarrıf olub sene tis'a ve erbe'ıyn ve elf şevvâlinin on altıncı günü cülûs-ı hümâyûnum vâki' olmağla dersa'adetimden berât-ı cedid taleb itmeğın üzerinde ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub onda kemâkân zikr olunan evkâflara câbî ve kilerdar olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi iki akçe vazife ile mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı 'ömr ve devletim için du'aya müdâvemet gösteresin şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timat kılasız tahrîren fî evâhiri Muharrem sene hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

184-4 Değın Camiine Mütevellı Ataması

Berât-ı şerif-i Nezzâzzâde Nişan-ı şerif-i ‘alışân hükmi-ı oldur ki

Mahmiye-i Konya’da vâki’ Değın Cami’i şerifi vakfının yevmi bir akçe vazife ile mütevellı olan Derviş Mehmed fevt olub yerine oğlu işbu tevki’-i refi’i hümâyûn Ahmed nâm kimesne her vecihle muhaldir deyü tevcih olunub berât-ı şerifim virilmek bâbında ‘inâyet ricâ itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub onda mezbûr Ahmed babası yerine mütevellı olub hidmet-i lâzimesin mer’i ve müeddi kıldıkdan sonra yevmi bir akçe vazifeye mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı ‘ömr ve devletim için du’aya müdâvemet göstere bu bâbda hiç kimesne mâni’ ve dâfi’ olmaya min ba’de dahl ve taarruz kılmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i’timat kılalar tahrîren fi evâhiri şehr-i Şa’bân sene erbe’a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

185-1 Fatıma Hatun Türbesine Türbedâr, Sarraç, Cüzhân Ataması

Berât-ı şerif-i Nezzâzzâde Nişan-ı şerif-i ‘alışân hükmi-ı oldur ki

İşbu dârende-i fermân-ı hümâyûn meserret makrûn-ı hâkâni Ahmed hakkında mezîd-i ‘inâyet-i pâdişahenem vücûda getirüb nefsi Konya’da vâki’ merhûm Fatıma Hâtûn bint-i Murâd Paşa türbesinde kıdvetü’l-emasil ve’l-akran evkâf-ı mütevellisi olan Hüseyin zide kadruhü ‘arzı mûcibince müteveffi olan Bedri Mehmed yerine bin elli dört Şa’bân’ının yiğirminci gününden yevmi altı akçe vazife ile türbedâr ve sarraç ve cüzhân ve behâ-i revgan-i zîd nasb ve ta’yin idüb bu berâtı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub hidmet-i lâzimesin mer’i ve müeddi kıldıkdan sonra ta’yin olanan yevmi altı akçesinin iki akçesi türbedâr ve bir akçesi sarraç ve iki akçesi cüzhân ve bir akçesi revgan-i zîd için evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mâh-ı hân alub mutasarrıf ola ol-bâbda hiç ahde mâni’ ve mürâhim olmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i’timat kılalar tahrîren fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-ışriyn şehr-i Şa’bâni’l-mu’azzam sene erbe’a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

185-2 Sinân Ağa Dâru’l-huffâzi’na Mütevellı Ataması

Berât-ı şerif-i Nezzâzzâde Nişan-ı şerif-i ‘alışân hükmi-ı oldur ki

Mahrûse-i Konya’da vâki’ müteveffi Sinân Ağa’nın vakf eylediğı dâru’l-huffâza yevmi iki akçe ile mütevellı olan Derviş Mehmed nâm kimesne fevt olub yerine

oğlu işbu râfi-‘i tevki-‘i refî‘i hümâyûn Ahmed nâm kimesne her vecihle muhaldir deyü tevcih olunub berât-ı şerifim virilmek bâbında istid‘a-yı ‘inâyet ricâ eylemeğin sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn ‘izzet makrûnu virdim ve buyurdum ki varub onda mezbûr Ahmed babası yerine müteveli olub hidmet-i lâzimesin mer‘i ve müeddi kıldıktan sonra yevmi iki akçe vazifeye mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı devletim için du‘aya müdâvemet göstere ol-bâbda hiç kimesne mâni‘ ve dâfi‘ olmaya min ba‘de dahl ve taarruz kılmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘timat kılalar tahrîren fî evâhiri şehr-i Şa‘bâni‘l-mu‘azzam sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

185-3 Vefât İden Vezirin Mallarının Hazineye Alınması

Emr-i şerifi müteveffî olan Vezir Ahmed Paşa’nın Deli Kapucuda olan Deve ve katırları için

Akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma‘în vâris-i ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve kıdvetü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fezâil ve’l-keâm Mevlânâ Ilgın kâdısı zîdet fazluhu tevki-‘i refî-‘i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki hâlâ müteveffî olan Vezîr Ahmed Paşa’nın Konya’da sâkin Deli Kapucu nâm kimesneye fûrûhat için virdiği on üç mehâr deve ve altı re’s katır ve Ilgın’da olan üç katar maya ve katar beserek develeri ve üç katar katırları asitane-i se‘adete gelmesi emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle hâsa serçlerinden Abdurrahman elvândâr vakt-i bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dâhi bir an ve bir sa‘at te‘hir ve terâhi eylemeyüb Konya’da sâkin mezbûr Deli Kapucu bir fûrûhat eylemek için virdiği on üç kahâr deve ve altı re’s katırları ve Ilgın’da handa olan üç katar maya üç katar beserek develeri ve katar katırları asitane-i se‘adetime irsâl ve îsâl ve tesellüh ittirüb husus-ı mezbûrede kimesneye te‘allül ve bahane ve ‘inad ve muhâlefet ittirmeyesiz ve zıkr olunan tavarları türki ve ehyâsınlı defter idüb mühürleyüb asitane-i se‘adetime me‘an irsâl idüb ta‘dîl ve teğir olmakdan ecnâb eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i‘timat kılarsız tahrîren fî’l-yevmi’s-sâbi‘ min şehr-i Ramazâni‘l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

185-4 Subaşı Ataması

Berat-ı subaşı: şehir

Hâlâ Konya şehri subaşılığı işbu mâi Zilka'denin ibtidâsından Muharremü'l-haramın inhâsına varıncaya dek tarafımızdan Abdullah Ağa'ya der'uhde olunmuşdur gerekdir ki tarihi mezbûrede subaşılığı zabt ve tasarruf idüb şöyle ki mukâd-ı kadimdir subaşılık umurunda müma ileyhe müraca'at ideler aharden tasarrufuna mâni' olmaya (1 Zilka'de 1054)

Südde-i Muslî Beg zikr olunan subaşılığı mezbûr Abdullah Ağa ile mâbeynde bi-zarar her ne zuhûr iderse me'an şerîk olduda didikde gıbbe't-tasdik kayd olundu.

186-1 Suğla Gelirlerinin Teslîm Alınması

Mahmûd Ağa tezkiresidir

Vech-i tezkire budur ki Suğla hasları karyelerinden yenice nâm karyenin bu sene-i mübarekde hâsıl olub cânib-i mîrîye 'âid olan mahsülü ber-vech-i maktû' ikiyüz kile buğday ve yüz kile arpaya cem'an üç yüz kile mahsülü işbu faziletli Ali efendiye deruhde olunub zikr olunan mahsülünden otuz kile buğday Mükdâm Efendiye ve on kile buğday hazreti Şeyh Sadrettin Vakfına ve altmış kile buğday Taşkun Dede yetimlerine ve on kile arpa dehi vakf-ı Şeyh Sadrettin ve otuz beş kile buğday ve otuz kile arpa dehi İbrahîm Ağa'ya biraderine virülüb zimmetlerin altmış beş kile buğday ve altmış kile arpa bâkî kaldıkda anı dehi buğday altmış akçe hesabından ve arpa kırkar akçe hesabından cem'an elli bin akçe idüb merhûm Arif Aherî yetimlerine olan deynimiz için teslîm olunub cem'an üç yüz kile mahsülü bi't-temâm müşarun ileyh Ali Efendi yedinden alub kabz idüb zimmetlerinde olmağın yedlerine işbu tezkire vaz' olundu ki vakt-i hâcette temessük olmaya tahrîren fi evâsıtı şehir-i Receb sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Mahmûd voyvoda-i Suğla hâlâ.

186-2 Suğla Gelirlerinin Teslîm Alınması

Tezkire-i voyvoda Mahmûd Ağa

Vech-i tezkire budur ki has-ı hümâyûndan hâlâ voyvodası olduğumuz Suğla hasları karyelerinden Yenice nâm karyenin işbu bin elli dört senesinde vâki' olub cânib-i mîrîye 'aid olan 'öşr-i gulamı ve mufâhaza ve sülsân ve humüs fi'l-cümle ber vech-i

maktu‘ üç yüz kile ğalleye ki iki buğday bir arpa olmak üzere bâ‘isü’l-mürûf ‘izzetlü Ali Efendi’ye der‘uhde olunub müşarun ileyh dehi vech-i meşrûh üzere kabûl der‘uhde eyledikleri ecilden yedlerine işbu tezkire vaz‘ olunduğu karye-i mezbûrenin ‘öşr-i gulam ve mufahaza ve sülsan ve humüs ahz ve zabt ve kabz idüb taraf-ı aharden müdahale olunmaya hurrîre fi evâili şehri Rebi‘ü’l-ahir sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

El-fakir ... İbrahîm Darende-i Mahmûd voyvoda-i Suğla hâlâ.

186-3 Alacak Davasına İlişkin Fermân

Emr-i şerifi medyûn Tûmâ

Emîrû’l-ümerâi’l-kirâm kebîrû’l-küberâi’l-fihâm zü’l-kadri ve’l-ihtirâm sâhibü’l-izzî ve’l-ihtîşâm el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’l-a‘lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâlulu ve akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn vâris-i ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma‘în el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki kürkçü tâifesinden dârendegân-ı fermân-ı hümâyûn Necâl ve Yânî ve Berâtû nâm zimmîler dergâh-ı mu‘alleme ‘arz-ü hâl idüb konya’da sâkin kürkçü Tûmâ nâm zimmîden dokuz yüz riyali guruş hakları olub bir buçuk seneden berü ‘ayş idüb virmeyüb ve bu bâbda taraflarından Ahmed nâm sipahi vekil-i nasb idüb emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden buyurdum ki hükm-i şerifle vekil-i mezkûr vardukda ihzâr-ı husema kılub mukaddemâ bir def‘i şer‘i ile görölüb fasl olunmayub bila ‘özü-i şer‘i on beş yıl mürûr etmiş değil ise husema muvacihesinde hak ve ‘adl üzere tefettüş ve tefehhus idüb göresin ‘arz olunduğu üzere ise ol-bâbda muktezâ-yı şer‘i kadîmle ‘amel idüb ba‘de’s-subût-ı şer‘iyle mübehhis olan guruşların hükm idüb bi-kabûlü vekilâne aliverüb şer‘i şerif ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş ettirmeyesin ‘inâd ve muhâlefet üzere olanları yazub asitane-i se‘adetime ‘arz ve i‘lam idüb bu hususu için tekrâr emrim varmağa muhtâç olmayasız söyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i‘timat kılusuz tahrîren fî evâsıtı min şehri Ramazâni’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

186-4 Haksız Vergi Talebine Karşı Gönderilen Fermân

Kıdvetü’l-kuzâtü’l-hükkâm ma‘denü’l-fazl ve’l-keâm Mevlânâ Aladağ kâdısı zîdet fezâilühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki kaza-i mezbûre tâbi‘

dârendegân-ı fermân-ı hümâyûn Kızılca ve Göynükkışla karyeler ahalisi südde-i se'âdetime 'arzühâl idüb mezbûrlar üzerlerine lâzım gelen tekâlifi me'mur olanlara virüb edâ idüb ahardan dahl olunmak icâb itmez iken hâlâ beglerbegi ve sancakbegi ve subaşları ve adamları vesâir ehl-i 'örf tâifesi bilâ emr-i şerif tekâlif-i şakka teklîf idüb rencide ve remide eylemekden hâlî olmadıkların bildirib men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerif rica eyledikleri ecilden buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıklarında husus-ı mezbûre mukayyed olub göresin 'arz olunduğu üzere ise re'âya ve berâyaya bir vecihle zulm ve te'addî olduğuna rıza-yı şerifim yokdur bilâ emr-i şerif mezburân tekâlif-i şakka teklîf ittirmeyüb men' ve def' idüb şer'i şerife ve emr-i hümâyûnuma muhâlif iş ittirmeyüb husus-ı mezbûr için tekrâr şikâyet olunub emr-i âher varmalu eylemeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timat kılâsız tahrîren fî evâhiri min şehri Zilhiccetü's-şerife sene selase ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

187-1 Suğla Gelirlerinin Teslîm Alınması

Emr-i şerifi Dedeli ve Tâyfûr ve Kızılata

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Suğla hasları mukata'ası emini olan Mustafâ zîde kadruhü südde-i se'âdetime 'arzühâl idüb kadîmde Suğla sulu basa geldiği yerlerden Dedeli ve Tayfûr ve Kızılata mevzi'ilerde sipahdâr bâb tımâr ve re'âya her kim zira'at eylemiş ise hâsıl eyledikleri mahsûlât olunub nısfı mîrî için eline hüve'l-ma emr-i şerif virilmeğin ol-mâkûle zirâ'at idenlerden Sarı Ahmed nâm kâdının üzerinde iki yüz elli guruş ile elli kile buğday vesâiri dehi re'âya zimmetlerinde bâkî kalmağın taleb olundukda virmekde te'allül ve nizâ' eylemeleri ile mâl-i mîrîye külli ğadr ve şarta iltizâm ziyade kesr ve zarar terettüb eylemeğin ma'rifet-i şer'iyile taleb ve tahsîl ittirülüb bir vecihle te'allül ve nizâ' ve 'inâd ve muhâlefet ittirilmemek bâbında emr-i şerif virilmek rica iderim deyü bildürdüğü ecilden imdi vech-i meşrûh üzere şer'ile tahsîl ittirmek emrim olmuşdur buyrdum ki hükm-i şerifimle istihdâm

kullarından gıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Hızır zide kadrühü vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dehi göresiz hebe-i meşrûh üzere zikr olunan mahsûlâtдан kâdısı mezbûrun ve karâ-yı merkûme re'âyasının zimmetlerinde bâkıyyeden kalmış ise ol-takdîrde ma'rifet-i şer'ile taleb ve tahsîl ittürüb kimesneye te'allül ve 'inâd ittirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timat kılāsız tahrîren fî'l-yevmi'l-âşir min şehr-i Ramazâni'l-mübârek sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

187-2 Karamanoğlu İbrahîm Beg Camiine Müteveli Ataması

Nişan-ı şerif-i 'alişân hükmi-i oldur ki

İşbu râfi'ı tevki-'ü's-şân-i hâkâni kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran İbrahîm zîde kadruhö hakkında mezîd-i 'inâyetim zuhûra getirüb Konya ve Lârende'de vâki' merhûm ve ma'fûrle İbrahîm Beg veled-i Karaman cami'-i şerifi ve 'imâret-i 'âmiresi evkâfına iftihâru'l-havâs ve'l-mukarrebîn dâru's-se'âdetim ağa olub evkâf-ı mezbûre nâzırı olan Ali Ağa dâme 'uluvvühü 'arzı mûcibince ref' olunan Hasan yerine bin elli dört Şevvâlinin ğurresinden yevmi kırk akçe ile müteveli nasb idüb bu berât-ı se'âdet ayânı virdim ve buyurdum ki mezbûr İbrahîm zîde kadruhu varub hidmet-i tevliyetde mer'î ve müeddi kıldıkdan sonra ya'yin olunan yevmi kırk akçe vazifesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden alub mutasarrıf ola ol-bâbda bir ferd mâni' ve müzâhim olmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timat kılalar tahrîren fî'l-yevmi's-sâni min şehr-i Şevvâli'l-mükerrrem li-sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

187-3 Karamanoğlu İbrahîm Beg Caminin Eski ve Yeni Müteveli Hesaplaşması

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzi ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûrede ve Lârende'de vâki' müteveffi Karamanoğlu İbrahîm Beg evkâfının berât-ı şerifle hâlâ mütevellisi olan dârende-i fermân-ı hümâyûn İbrahîm nâm kimesne südde-i

se'âdetime 'arzühâl idüb kazâ-i mezbûrede evkâf-ı mezbûre sâbıkan mütevellî olan Hasan nâm kimesne mâl-i vakf ekl-ü belî idüb vakfa ğadr eyledüğün bildürüb şer'ile görölüb zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakf vakf için alıvimek babında emr-i şerif rica itmeğın buyurdum ki hükm-i şerifimle vardukda mütevellî-i sâbık-ı şer'î şerife ihzâr ve hâlâ mütevellî olan mezbûr ile beraber idüb mukaddemâ bir def'a muhâsebesin görölmeyan eyâmın ve görölüb şebehe olan mevâdı müfredât defteri ile yerlü yerinde tefettüş ve tefehhus idüb göresin 'arz olunduğu üzere ise ol-bâbda muktezâ-yı şer'î kadimle 'amel idüb dehi mezbûrun zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakf her ne ise ba'de'l-yevm vakf için hükm idüb bi-kusûr alıvirüb şer'î şerife ve emr-i hümâyûnuma muhâlif mezbûru te'allül ve 'inâd ittirmeyesiz salmayub 'inâd üzere olanı ism ve resm ile yazub 'arz eyleyüb husus-ı mezbûre için tekrâr şikâyet olunub emr-i âher varmalu eylemeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timat kılasız tahrîren fî evâili Şevvâl sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

188-1 Tımar Tevcihi

Emr-i şerifi tımar Nişân-ı şerifi 'âlişân sâmî mekân-ı sultânî hükm-i oldu ki

Konya sancağında Alaybegisi Hüseyin zide kadrühü südde-i se'âdetime mektûb gönderüb Konya sancağında Belvîrân nâhiyesinde Mektebelü nâm karye ve gayriden üç bin akçe tımâr mutasarrıf olan orta boylu kara kaşlu kara yağız yâln yüzlü râfi'ü tevki'î refî'üş-şân-i hâkânî Mûsâ için berât zayı' eyledikde bildürüb tekrâr zayı'den tevcîh olunmak bâbında 'inâyet ricasına 'arz itmeğın tımârı olduğu sancakda sâkin olub alaybegisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla kayddan tevcih olunmağ için sene erbe'a ve hamsîn ve elf Şevvâl'inin Evâsıtında hükm-i şerifim virildikten sonra tezkiresi bâb-ı se'âdetimden ihrâç olunmak fermânım olub ruznamçe-i hümâyûnuma müraca'at olundukda tis'a ve erbe'ıyn ve elf Ramazân'ının on ikinci gününden kimesnenin üzerinde değıldir deyü alub berât eylediği mukayyed bulunmağın zikr olunan tımâr vech-i meşrûh üzere mezbûr Mûsâ'ya tevcih olunub südde-i se'âdetimden virdim ki zikr olunur ve şerh ve beyân kılub karye-i tahtalu tâbi mezbûr hisse 2000, karye-i Dekralû tâbi' min hisse 3000, karye-i Sâldıdemâdek Mârî tâbi' Eskiil 1400 buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki vezâifi 2400/3000 hudemâtı mîrrehü mevfûre ve mesâ'î-i meşkûre 'asâkir-i mansûredir ber mûcibi defteri

hâkânî bî-kusûr mer'î ve müeddi kıla ol-babda hiç ferde mâni' ve dâfi' olmaya şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timat kılasız. Tahrîren 13 Şevvâli'l-mükerrerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

188-2 Defter Kethüdâlığı Ataması ve Ona Verilen Haslar

Suret-i defter kethüdâlığı Nişân-ı şerifi 'âlişân-ı sâmi hüküm-i oldu ki

Çün ri'âyetü'l-ikrâm erbâb-ı izzet-câh ve himâyet-i ihtirâm ashâb-ı sa'âdet-i destgâh şem'e-i kerîme selâtîn-i 'âlî-câh idüğü muhtefî erbâb-ı besîret değıldir binâ'en 'alâ-zâlik eyalet-i Karaman'ın defter kethüdası olan râfi'ı tevki'-i refi'ü's-şân-ı şehriyârî nâkil-i yarlığ-ı beliğ-i meserret mukâl tâcidârı kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân İbrahîm zîde mecdühü südde-i sa'adetime adam gönderüb zikr olunan defter kethüdâlığı sene erbe'a ve hamsîn ve elf Şa'bân'ının on yedinci gününden kendüye tevcih olduğun bildirüb hâsları tedârik olmak bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeğın zikr olunan defter kethüdâlığı hâsları tarih-i mezbûrden tevcih olunmakçün sene erbe'a ve hamsîn ve elf Şa'bân'ının evâhırıyle emr-i şerifim virildikden sonra südde-i sa'âdetimden tezkiresi ihrâç olunmak fermânım olmağın zikr olunan yüz bin akçe hâsları ile eyâlet-i mezbûrenin defter kethüdâlığı müşarun ileyh İbrahîm zîde mecdühüye tevcih olunub südde-i sa'âdetimden lâyük ve evlâ ve sezâvâr ve ahiri görüb virdim ki zikr olunur ve şerh ve beyân kılınur karye-i Bulamas tâbi' min 2 000, karye-i Arkîd tâbi' Sahrâ 5 000/2 500, Hâtûn tâbi' min 2 500, karye-i Se'id tâbi' min 2 300, Orta vîrân tâbi mezbûr Sâlâr 900, karye-i Hâsâlar tâbi Lârende 10 000, mezra'a-i Demirci tâbi' mezbûr 2 000, mezra'a-i Kilisâlı tâbi' Turgûd 200, karye-i Ayâş tâbi' m. 100, karye-i Çandır tâbi' Se'id-ili 2 850, mezra'a-i Hasan Fakîh tâbi' Sahrâ 150, mezra'a-i Dinek tâbi m. 9 000/3 500, mezra'a-i Sad nâm kimesne Hâm tâbi' Hâtûnsaray 1 500 cem'an 30 500; esvâne Akşehir, karye-i nemi saray tâbi Akşehir 2 500, karye-i Abdülcelil tâbi' m. 5 300, karye-i Deli m. 19 000, karye-i Bâneküb nâm diğeri Kara Ali tâbi' Deshâmlû sâlârî 2 400, karye-i Bükçe tâbi' Akşehir 3 000, mezra'a-i Merda tâbi' Eshâmlu 10 000, karye-i derbelû tâbi' ... sâlârî 3 000, mezra'a-i Hür-i eğrî tâbi' Akşehir 300, cem'an 45 500; der-esvâne Niğde Ortaköy tâbi' Endera'î 16 000, elhâl karye-i Debbağane ki asurlardan ... 4 000 cem'an 20 000; der-esvâne Begşehir Hamâl aldı tâbi' Göçü 1 500, karye-i Debeveyl tâbi' m. 2 500 ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki vezâyif-i hudemât-

ı mîrûrehü ve mevfûrehü ve mesâ'î-i meşkûre defter kethüdalığıdır bî-kusûr mer'î ve müeddî kılub ol-bâbda efrâd-ı efrîdeden hiç ehad mâni' ve dâfi' olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timat kılalar Tahrîren 23 şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makamı Konstantiniyye El-Mahrûse.

189-1 Karaman'da Olan Barutun Gönderilmesi Emri

Emr-i şerîf

Kıdvetü erbâbi'l-ikbâl 'umdetü eshâbi'l-iclâl câmi'î vücühü'l-emvâl 'âmiri'l-hazâyin bi-ahsenü'l-i'mâl el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyedetü'l-mülkü'l-bârî hazâne-i 'âmiremin Karaman cânibi defterdârı dâme 'uluvvühü tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki mukaddema eline virilen emr-i şerîfde tasrîh ve ta'ahhüdün üzere bu sene-i mübârekde işlenmesi fermânım olan seksen bin vukıyye barut-ı siyâhi ol-cânibde kışlayan mîrî develere mu'accelen ve cümlesin tahmîl ittirüb bu vech-i te'cîl südde-i sa'âdetime irsâl eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dâhî sen ki defterdâr-ı mümâ ileyhsin bir an tevakkuf ve terâhî eylemeyüb mukaddemâ eline virilen emr-i şerîfde tasrîh ve fermânım ve ta'ahhüdün üzere bu sene-i seniyyede fermân işlenmesi fermânım olan seksen bin vukıyye barut-ı siyahî bi't-temâm ve bi'l-ekserlerinde kışlayan yüz katar mîrî develere tahmîl ittürüb bu vech-i isti'câl asitâne-i sa'âdetime irsâl ve mahalline teslîm eylemekde dikkat-i tâm eyleyesin ve bi'l-cümle seksen bin vukıyye barutun bu def'a cümlesi mühim ve her vecihle lâzımdır ona göre takayyüd eyleyüb cümlesin tahmîl idüb ser'an ve 'âcilen göndermekde sarf-ı kudret eyleyesin şöyle ki emr-i şerîfim vârid olduğu gibi zikr olunan barutu bi't-temâm göndermeyüb veyahut eğlendirüb te'hire koyasın sonradan beyân ideceğin 'özü ve cevâb makbûl-i hümâyûnum olmayub bu bâbda hıdmet-i hümâyûnumda tekâsül eyledikleri ecilden istihkârat ile hakkından gelinür bilmiş olasız ona göre tekayyüd eyleyüb ta'cîl-i 'ale't-ta'cîl cümlesin gönderüb tekrâr bu husus için emr-i âher varmağa muhtâc eylemeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerife itimad kılasın. Tahrîren fi's-sâdis ve'l-'ışriyn şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene erbe'a ve hamsin ve elf.

Be-makâmı Konstantiniyye El-Mahrûse

189-2 Nizâmiye Medresesine Mütevelli Ataması

Nişân-ı şerîf-i ‘âlişân hükmi oldur ki

Konya’da vâki Nizâmiye medresesi vakfına mütevelli olan Abdurrahman terk-i hidmet idüb ol-dehi mahlûl olmağın yerine işbu râfi-‘i tevki-‘i hümâyûn Ahmed nâm kimesne mahal ve müstehak ve hidmet-i mezbûre ‘uhdesinde gelene kâdir olmağla tevcih olunub berât-ı şerîfim virilmek bâbında medrese-i mezbûre müderrisi olan Mahmûd zide ‘ilmühü ‘arz eylemeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki varub mezbûr Ahmed mütevelli olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sora sâbikan tasarruf olunduğu üzere mutasarrıf olub vâkıfın ruhu ve devâm-ı devletimçün du‘âya müdâvemet göstere ol-bâbda kimesne mâni‘ ve dâfi‘ olalar şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fî evâili şehri Şevvâli’l-mükerrem sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye.

189-3 Merhûm İbrahîm Beg Evkâfına Du‘âcı Ataması

Nişân-ı şerîf-i ‘âlişân hükmi oldur ki

Nefs-i Konya sâkinlerinden olub ‘ulemâ ve sulehâdan işbu râfi-‘i tevki-‘i refi-‘ü’ş-şân-ı hâkânî Mevlânâ Mehmed zide sulehâ fekirü’l-hâl ve kesîru’l-bâl olub her vecihle mahal-i merhamet ve mütehak-ı ‘inâyet olmağın yine Konya’da vâki ‘merhûm İbrahîm Beg evkâfı zevâyidinden yevmi on akçe vazîfe tevcih olunub berât-ı hümâyûn virilmek ricasına kâdısı akzâ kuzâtü’l-müslimîn Mevlânâ Abdullah zîdet fezâilühü ‘arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı sa‘adet ayânı virdim ve buyurdum ki varub mezbûr Mevlânâ Mehmed du‘âcı olub hidmet-i lâzimesin müeddî kıldıkdan sonra vakf-ı mezbûr zevâyidinden yevmi on akçe vazîfeye mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve benim devâm-ı devlet-i ebed büyündem için du‘âya müdâvemet göstere ol-bâbda hiç ahad mâni‘ olmayub dahl ve ta‘arruz kılmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fî evâsıtı şehri Ramazânî’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye.

190-1 Aligâv Sultan Zâviyesine Tekye-nişîn Ataması

Berât-ı şerîfi Aligâv Sultân Nişân-ı şerîf-i ‘âlişân sâmi mekân-i sultânî ve tafra-yı a‘râ eshâb-i hâkân hükmi oldur ki

Konya'da vâki' medfûn olan Ali Gâv Sultân kıddise sırrihü'l-'azîzin zâviyesinde şeyh olan el-Hâc Bektâş-i Veli kıddise sırrihü'l-'azîzin hulefâsından zâviye-i mezbûrde tekye-nişîn olan Kasım Dede fevt olub zâviyedârlığı mahlûl olmağla zâviye-i mezbûrede şeyh olanlar evlâd-ı evlâda meşrûta olmağın Hâcî Bektâşi Veli kıddise sırrihü'l-'azîzin evlâdı ve seccâde nişini olan Eşşeyh Yûsuf der-sa'adetime 'arz gönderüb mezbûr Kasım Dede'nin evlâdı olana vakf idüb Dervîş Mevlûd her vecihle müstehakdır deyü 'arz olundukda ellerinde olan vakıfnâme mucibince Dervîş Mevlûd'e Kasım Dede'sin yerine tekye-nişîn olmak üzere yedine berât-ı cedîde virilmek fermân olunub lakin mezbûr Kasım fevt oldukda mahlûlünden Dervîş Mahmûd ref' olunub ellerinde olan vakıfnâme mucibince Dervîş Mevlûd'e tevcîh olunub berât-ı şerîfe virilmek fermânım olmağın işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn meserret makrûn-ı hâkânî mezbûr Bektâşi Dervîş Mevlûd hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâhânem vücûda getürüb bin elli dört Şevvâl'inin on beşinci gününden bilâ ta'vin şeyh nasb idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr varub hidmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra bundan evvel şeyh olanlar ne vecihle mutasarrıf olagelmişler ise mezbûr dehi ol-vecihle mutasarrıf ola şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer şehr-i Şevvâli'l-mükerrrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye el-mahrûse

190-2 Aligâv Sultan Zâviyesi Şeyhliği İçin Gönderilen Fermân

Emr-i şerîf-i Aligâv

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihdirâm sâhibü'l-'izzi ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'in el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki şeyh Mevlûd nâm kimesne hâlâ der-sa'adetime gelüb Konya'da medfûn olan Ali Gâv Sultân kıddise sırrihü'l-'azîzin zâviyesinde şeyh olub Hâcî Bektâş-i Veli hulefâsından olan Kasım fevt oldukda Dervîş Mahmûd nâm kimesneye virülüb lakin nâ-mahal olmağla ref' olunub bana olunmağla zabtı için Mâlta tarafından elime berât-ı 'âlişân virilmeğın mûcibince zabt ittirülüb ref' olunan mezbûr Dervîş Mahmûd ve ahardan bir ferd dahl ittirilmemek

bâbında emr-i şerîf rica iderim deyü bildirmeğin elinde olan berâtı mûcibince ‘amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dehî zâviye-i mezbûreyi hâlâ eline virilen berât-ı şerîfim mûcibince mezbûr Derviş Mevlûd’e zabt ve tasarruf ittürüb ref‘ olunan Mahmûd’u ve aharden bir ferdî hilâf-ı berât-ı şerîfe dahl ve ta‘arruz ittirmeyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız tahrîren fî'l-yevmi'l-hâmis ‘aşer şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye el-mahrûse

191-1 Gülkirâs Evkâfı Mütevellî Ataması

İftihâru'l-havâs ve'l-mukarrabîn mu‘temedü'l-mülûk ve’selâtiyn dâru’s-sa‘âdetim ağası olub bi’l-fi‘il haremeyn’üş-şerîfeyn evkâfı nâzırı olan Sünbül Ağa dâme ‘ulüvvühü ‘arz gönderüb mûcibince sûret-i ruüsü tezkiresi virilmeğin Gülkirâs’da vâki‘ haremeyn-i şerîfeyn evkâfı yolunu bin elli dört senesî Muharrem’inin ikinci gününde vâkı‘a imâret olundu uslûb-ı sâbık üzere bir senesin üçülde akçeye Bekr Çavuş zîde kadruhü ta‘ahhüd ve kabûl eylemeğin vech-i meşrûh üzere berât-ı şerîfim virilmek fermânım olmağın işbu dârende-i fermân-ı hümayûn meserret makrûn-ı hâkânî dergâh-ı mu‘allem çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mümâ ileyh Bekr Çavuş zîde kadruhü hakkında mezîd-i ‘inâyet-i ‘avâtıf-ı hasertanım zuhûra getirüb ağa-yı mümâ ileyhin ‘arzı ve sûret-i ruüsü hümayûn tezkiresi mûcibince ref‘ olunan Zülfikâr yerine bin elli üç Zilka‘desinin dördüncü gününde evkâf-ı mezbûreye mütevellî nasb idüb bu berât-ı hümayûn virdim ve buyurdum ki varub vech-i meşrûh üzere bundan evvel tevliyet-i mezbûreye mütevellî olanlar ne vecihle mutasarruf olagelmiş ise mezbûr dâhî ol-minvâl üzere mutasarrıf ola ol-bâbda mezbûr Zülfikâr’ı ve aharden bir ferdî dahl ve ta‘arruz kılmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız tahrîren fî'l-yevmi'l-hâdî ‘aşer şehr-i Zilka‘de sene selase ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye el-mahrûse

191-2 Gülkirûs Sâkinlerinin 1054-1055 Yıllarındaki Tahrîrlerinin Bir Yapılması

‘İzzetlü ve sa‘adetlü ve fazîletlü efendi hazretlerinin hâkpâ-yı şerîflerine

‘Arz-ı ‘ubûdiyet kılındıktan sonra envâ-‘ı a‘zâzed-i ikrâm ve tevkîr-i ihtirâm-ı birle du‘alı takdîminden sonra mahlas-ı bî-rubâ budur ki benim ‘izzetlü efendim işbu

bin elli beş senesinde vâki ‘ Gülkirûs tevliyeti bu muhlislerine sadaka buyurulub ‘ izzetlü ağa efendînin dehi husus-ı mezkûr için cenâb-ı şerîflerine dehi mektûbları olmağla taht-ı kazayı ‘ adâlet şî‘ârınıza tevliyet-i mezbûrun pîr önünde re‘âyaları varub sâkin olmağla tarafımızdan bâ‘isü varakaya bende ki hasen beg köklerinde vekîl nasb idüb irsâl huzûr-ı şerîfde kılındı lütfunuzdan mercûdir ki berât-ı şerîfe mûcibince o tarafda meyândır ve eğer Poşyân tâifesidir merkûm bendelerine zabt ve tasarruf oldurulmak bâbında bezl-i himmet virile ve seneye sâbık dehi bu muhlislerine virilmek berât sûreti dehi me‘a haza gönderilmiştir ber-mûcib-i berât-ı ‘âlişân zabt ve kabza ittirilmesi bâbında himmet-i ‘âliyeleri mebzûl ve bî-dirîğ buyurula bâkî mürüvvet cenâb-ı ni‘amü’l-mâ bârîkdir ve benim ‘ izzetlü efendim taht-ı kazânûz tevliyet-i mezbûreye mesâfeye yede olmağla elli beş ve elli dört me‘an tahrîr olunmuştur lütfunuzu zuhûra getürüb seniyyede zabt ve kabz ittirilmek ihsân buyurul ki tekrâr adam göndermek lâzım olmaya.

Muhıbb-i muhlis Ebû Bekr Çavuş el-müteveli

191-3 Trablusşam Hazinesinin Ulaştırılması Hakkında Fermân

Sûret-i emr-i şerîfi hazîne

Kıdvetü’l-kuzât ve’l-hükkâm me‘âdenü’l-fezâil ve’l-keîâm asitâne-i sa‘âdetden Trablusşâma varınca yol üzerinde vâki‘ kâdılar zîde fezâilühüm ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân yol üzerinde olan mütesellimler ve Trablusşam tarafından gelen hazine üzerine me‘mûr olan zîde kadruhüm tevki‘-i refî‘-i hümayûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki hâlâ Trablusşâm tarafından asitâne-i sa‘âdetime irsâl olan hazine her kangınızın taht-ı hükümetine dâhil olursa emr-i şerîfim vâsıl olduğu sâ‘at kat‘an tavakkuf eylemeyüb eyyâm-ı şetâ olmağla tahmîl olunan tavarların yüklerin bir mikdâr tahfîf ve yarar tavarlar tedârik idüb ol-tahfîf olunan hazîneyi tahmîl iddikden sonra iki konağı belki üç konağı bir eylemek üzere serî‘an ve ‘âcilen südde-i sa‘âdetime irsâl ve dâhil-i hazîne itdirmek bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı sa‘âdetim üzere ‘amel idüb dehi Trablusşâm tarafından asitane-i sa‘âdetime irsâl olunan hazîne her kangınızın taht-ı hükümetine dâhil olursa emr-i şerîfim vâsıl olduğu sâ‘at kat‘an tavakkuf eylemeyüb eyyâm-ı şetâ olmağla tahmîl olunan tavarların yüklerin bir mikdâr tahfîf ve yarar tavarlar tedârik idüb ol-tahfîf olunan hazîneyi tahmîl iddikden sonra iki konağı bir belki üç konağı bir eylemek üzere emîn ve sâlim birbirinize ulaştırınız serî‘an ve ‘âcilen südde-i sa‘âdetime

irsâl ve hazîne-yi ‘âmireye îsâl teslîm ittirmekde her biriniz ikdâm-ı tâm ve ezhâm-ı mâlâ kelâm eyleyüb ve bi’l-cümle zikr olunan hazînelerimiz muvâcihesinde virilmeden mukaddem dâhil hazîne olmak lâzımdır ona göre mukayyed olub ‘avk ve te’hîrden ve ihmal ve musahaleden ve fermân-ı hümâyûnuma muhâlif vazi‘adin benden be-gâyet hiraz eylesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılâsız tahrîren fi’l-yevmi’l-tâsi‘ ve’l-‘ışriyn min şehr-i Zilka‘detü’ş-şerîfe sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye el-mahrûse

192-1 Katl Olayı İçin Gönderilen Fermân

Emr-i şerifi Larende’lü

Emîrû’l-ümerâi’l-kirâm kebîrû’l-küberâi’l-fihâm zü’l-kadr ve’l-ihtirâm sâhibü’l-‘izzi ve’l-ihtîşâm el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’l-a‘lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâlulu ve akzâ-kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn hüccetü’l-hakkı ale’l-halkı ecma‘in vâris-i ‘ulûmü’l enbiyâ ve’l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi ‘inâyeti’l meliki’l mu‘în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve kıdvetü’l-kuzât ve’l-hükkâm me‘âdenü’l-fezâil ve’l-keâm Mevlânâ Larende kâdısı zîde fazlühü tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki dârende-i fermân-ı hümâyûn Müslim nâm kimesne südde-i sa‘âdetime ‘arzühâl idüb bundan akdem Lârende kazâsına tâbi‘ Toğandüs nâm karyeden çıkan Osmân ve Yûsuf nâm kimesneler mezkûrun oğlu Muslî nâm kimesne-i katl idüb ziyâde te‘addî ve fesâd itmekle icra-yı hak için murâfa‘a-i şer‘ olmak istedikde Lârende serdârı olan Eyyüb ehl-i fesâda himâyet itmekle hakkı edâ olunmayub sen ki mirmirân-ı müşârun ileyhsin hâlâ kâtillerin habsinde olub bu bâbda da‘vasına muvâfık şeyhülislâmdan elinde fetvâ-yı şerîfe olduğun bildirüb mûcibince şer‘iyle görülüb ahkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum rica itmeğin buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda husemayı yarâr idüb bir def‘a şer‘iyle fasl olunmayub on beş yıl mürûr etmiş değil ise evkât-ı vecihle hak ve ‘adl üzere gereği gibi tefîş ve tefehus ve bu bâbda elinde olan fetvâsına nazar idüb göresin ‘arz olunduğu üzere olub fetvâsı da‘vasına muvâfık ise ol-bâbda muktezâ-yı şer‘i kadîm ve da‘vasına muvâfık fetvâsı mûcibince ‘amel idüb ba‘de’s-sübût bu fesâdı idenler muhtâç-ı ‘arz ise üzerlerine sübût bulan mevâdî sûret-i sicilleri ve ism ve resmleri ile vukû‘u üzere yazub ‘arz eylesiz değıller ise şer‘le haklarında lâzım gelenî edâ idüb min ba‘de şer‘i şerîfe muhâlif kimesneye iş ettirmeyesin bu bâbda

gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm idüb ahkâk-ı hakda dekîk-ı fevt eylemeyesiz ahz ve celb sebebi ile câdde-i hakkından ‘udûl ve inhirâf eyleyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî evâhiri Recebi’l-mürecceb sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye el-mahrûse.

192-2 Katl Olayının Beylerbeyi Divânında Görülmesi

Hüccet-i Lârende’lülerindir

Husûs-ı ‘âtiyü’l-beyânın istimâ‘a ve tahrîr için bi’l-fi‘il mirmirân-ı Karaman olan refî‘ü’l-kadrü’ş-şân Turak Mehmed Paşa dâme ikbâlühü hazretlerine ve bu cânibe ve Lârendde kâdisına hitâben emr-i şerîf vâcibü’ş-şerîf vârid olmağın ithâmü’l-elâmizü’l-velî dâme mahfûkâ bi’l-me‘âlî mirmirân-ı müşârun ileyh hazretlerinin dîvânına varulub zeyl-i kitâbda isimleri mestûr olan a’yân-ı müslimîn huzurlarında ‘akd-i meclis olundukda eyâlet-i merkûmede vâki’ Lârende kazâsına tâbi’ Def‘andüs nâm karyeden olub bundan akdem muzradeben maktûl olan Muslî bin el-Hâc Şa‘bân nâm kimesnenin verâsetî vâlidesi Selime bint-i Mahmûd nâm hâtûn ve li-ebeveyn karındaşı Yûsuf nâm kimesneye münhasıra olduğu şer‘an sâbit ve mütehakkik oldukdan sonra merkûmân Selime ve Yûsuf meclis-i mezbûrede kazâ-i mezkûr nefsi Lârende hassında sâkin olan tâife-i Kıptiyân’dan Yûsuf bin Arslân ve Osmân bin Mahmûd nâm habkâne ahzarlarında üzerlerine takrîr-i da‘va ve ta‘yin-i müdde‘î idüb işbu senede vâki’ mâh-ı Cemâziye’l-ahire’nin altıncı gecesi sabah namazı vaktinde karye-i merkûmede sâkine olan Hânim nâm hâtunun mülk menzilinün dâhilinde mûrisimiz merkûm Muslî’yi mezbûr Osmân ahz idüb mezkûr Yûsuf sol küreği altından elde cârihadan olan bâş ile ‘amden darb ve mecrûh idüb ol-darbdan maktûlen fevt oldu mezkûrân Yûsuf ve Osmân harâmîlerden olub her-kân bu mâkûle if‘âle şenî‘adan ve şerrde ve şeka’dan hâlî değıllerdir mezbûr Muslî’yi vech-i meşrûh üzere mezkûrler katl mahallinden ol-dâhî feryâd ve istiğâne eyledikde karye-i merkûme ahâlisinden ba‘zı kimesneler ağaya varub müşâhide eylemişlerdir hakîkat-i hâl mezkûrlerden süâl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur deyü şeyhülislâm ve müftiyü’l-enâm adamallâhü te‘âla fezâilühü ile’l-yevmü’l-kıyâm hazretlerinden fetvâ-yı şerîfe ibrâz idüb bi’l-müvâcihe feth ve kıraet olundukda bir karye ahâlisün zeydî ahardan olub harâmîlerden olan Ömer ve Bekr zeydî karyesinde hendes mülk hânesinde zeyd-i mezbûru katl ider iken istiğâse eyledikde karye-i mezbûre sâkinlerinden ba‘zı igâse için varduklarında

mezkûrân Ömer ve Bekr merkûm zeydî şişe ile edrûb yaralayub katl eylediklerinde karye-i mezbûre ahâlisinden igâse-i melhûf için varan ‘udûlûne hâlid derlîd müşâhide ettiklerin Ömer ve Bekr üzerlerine şehâdet ittiklerinde şehâdetleri şer‘an makbûle olur mu el-cevâb olur deyü buyurulmağın mezbûrân Selime ve Yûsuf’dan sadak mukâllerine mutâbık beyyine taleb olundukda karye-i merkûmeden ‘udûl-i müslimînden ve şekât-i muvahhidîden Satı Dede bin el-Hâc Abdülganî ve Ca‘fer bin Sinân ve Mehmed bin Seydî Ali ve el-Hâc Osmân bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirûn olub iştişâd olunduklarında fi’l-vâki’ tarihi mezkûrde vakt-i mesfûrde merkûme Hanim’in mülk menzilinin dâhilinde merkûm Muslî ve mezkûr Osmân ahz idüb eşkâse eyledikde biz her birimiz üzerine varub mesfûr Yûsuf sol küreği altında ilk cârihadan olan şiş ile darb ve mecrûh idüb ol-cürmden maktûlen vefât eyledi bu hususa biz şâhidleriz şehâdet dehi ideriz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iye eylediklerinde li-eceli’t-ta’dîl İbrahîm Beşe bin Mustafâ ve Nûh Beşe bin Yûsuf ve Ali Dede bin Ehî ve Muslî bin Nasûh ve Ahmed bin el-Hâc Îsâ ve Osmân bin Mehmed Hoca ve Hüseyin Beşe bin Ali ve Ömer Çavuş bin Osmân Çavuş meclis-i şer‘ahâzirûn olub edâ-yı şuhûd-ı merkûmûnun keyfiyet-i halleri istifsâr olunduklarında her birinin hüsn-i hallerine şehâdet idüb gıbbe’t-ta’dîli’ş-şer‘i ve tahlîfi’l-kârî şehâdetleri hayyiz-i kabûlde mahal ve erezâda vâki’ oldukdan sonra yine ‘udûl-i müslimînden Halîl Ağa ibn-i Abdülmennan ve Yûsuf Beşe bin Mehmed ve Hüseyin Beşe bin Veli ve Ma‘den Dede bin el-Hâc Beri ve Yunus bin Ca‘fer nâm kimesnelere meclis-i şer‘den mezbûr Yûsuf vech-i meşrûh üzere bundan akdem harâmî sern ve şerîd tabi‘atte olduğun istihbâr ve iştişâd olundukda fi’l-hakîka merkûm Yûsuf kasaba-i merkûme nefsi-i Lârende bâzâr günü ‘ali molla ilen-nâs ismi ma‘lûmumuz değil bir misâfir-i türkmânî sol göğsünde sâtûr ile ûrûb mecrûh idüb ve ekser leyâlde ilk câriha ile gezüb şart-ı şekâdan her an hâlî değildir deyü her biri ‘ala tarîki’l-ihbâr mezbûr Yûsuf’un şekî olduğuna şehâdet idüb gıbbe’t-ta’dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘a olub mâ-vak‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu tahrîren fi evâhiri şehr-i Ramazânî’l-mübârek sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Fahru’l-akrân Ali Ağa bin Ahmed er-rahim, Fahru’l-akrân Muslî Ağa bin Abdülmennan, Fahru’l-akrân Arslan Beg bin Derviş, Muslî Beg bin Hüseyin, Fahru’l-akrân Bekir Beg bin Mehmed el-ha’dî, Fahru’l-akrân Osmân Ağa kethüdâ-yı çavuşân, Mehmed Beg bin el-Hâc Hasan, Ömer Beşe bin Pîr Ahmed, Himmer Beg bin Yûsuf, el-Hâc Mustafâ Beşe serdâr-ı Konya.

193-1 Katlı Da‘vasının Görülmesi İle İlgili Fermân

Emr-i şerifi Lârendelü

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izzi ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi Turak Mehmed dâme ikbâlulu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'in vâris-i 'ulümü'l enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Lârende kazâsına tâbi' Def'andüs nâm karyeden olub bundan akdem mazrûben maktûl olan Muslî nâm kimesnenin vârisleri Yûsuf nâm kimesne ile Selime nâm hatûn dergâh-ı mu'allâma 'arzühâl sunub kazıye-i Lârende hassında sâkin Yûsuf ve Osmân nâm kimesneler şekî ve ehl-i fesâd ve harâmî ve kıtâ'ü't-tarîk olmalarıyla mezbûr Muslî'yi karye-i merkûmede gece ile ilk cârihadan demir şiş ile urûb katlı eylemişler bundan akdem emr-i şerîfim virülüb mezbûrân şekiler Konya'da meclis-i şer'aihzâr ve husûs-ı mezbûr şer'le görüldükde maktûl-i mezbûrun kâtili mezbûrlar olub gecede ve gündüzde elde harb ile nûle ve bîle ittirib fesâddan hâlî olmadıkların ahâli-i karye ve gayriden 'ala tarîk-i iştihâd haber virdikleri müstecâr ve hüccet olduğun bildirüb mûcibince şer'le lâzım gelen edâ olunmak bâbında emr-i şerîfim rica eyledikleri ecilden mazmûn-ı hüccet bi-hasbi's-şer' sâbit olur ise şer'le lâzım gelen icrâ olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcibince mezbûrân şekîleri meclis-i şer'aihzâr ve maktûlün vârisleri ile berâber ve bu bâbda olan hüccet-i şer'iyeye nazar idüb göresin 'arz olunduğu üzere bu bâbda olan hüccetin mazmûnu muvâfık şer' olub 'ala vechi'l-hükm-i sâbit olduktan sonra mezbûrlar muhtâc-ı 'arz olanlardan değil ise şer'ile haklarında lâzım geleni icrâ idüb şer'i şerîfe ve hüccet-i şer'iyeye ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş ittirmeyesiz şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâhiri şehri-i Şevvâli'l-mükerrrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye el-mahrûse.

194-1 Halkın Nasıl Giyineceği Hususu

Emr-i şerîf

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâliyâ asitâne-i sa'âdetimde bir ferd şâl ve mikrame ve serbend sarunmayub her ken ayın kadîm üzere sarına geldiklerin üzere beyaz sârik sârinmak fermânım olmuşken taşradan gelenlerin ekserîn ve mikrame ve serbende ve mendîl ile gelmeğe fermân-ı hümâyûnuma muhâlif vaz' olunmak lâzım gelmeğin imdî taht-ı hükümetinde muhkem-i tenbîh ve nidâ idüb sen ki min ba'de memâlik-i mahrûsem sükkânından bir ferd fermân-ı celîlü'l-kadrime muğayir serbende ve mikrame ve şâl ve serbende sarunmaya şöyle ki bu bundan sonra ol-makûle memnû' olan esbâb ile gezdikleri ve der-devletime geldikleri istimâ' oluna bir vecihle emân virilmeyüb ahz olundukda haklarından gelinir ana göre her birin vâkıf ve ekâh eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Vusûl buldukda sâdır olan fermân-ı şerîfim üzere 'amel idüb dehi taht-ı hükümetinde kasabât ve karâda muhkem-i tenbîh ve nidâ ittirüb min ba'de ahâli-i memleket ve sükkân-ı vilâyetde bir ferd memnû' olan şâl ve serbend ve mikrame ve mendîl ve bunun emsâli memnû' olan eşyâyı isti'mâl iitmeyüb her ken mu'tâd-ı kadîm üzere beyaz sarık sarunub ve giymesi mu'tâd olan esbâb-ı giyüb fermân-ı hümâyûnuma muhâlif vaz' ve hareketde ictinâb eylemeyesin şöyle ki fermân-ı hümâyûnum üzere men' olunan esbâb ile ol-tarafdan asitâne-i sa'âdetime adam gele tutulub hakkından gelinmek mukarrerdir ana göre ihtimâm idüb emr-i şerîfi yerine getüresin ve bu beha-i ile kimesneye bî-vech-i ta'arruz olunmakdan ve tenbîh ve nidâ bahânesiyle re'âyâdan akçe alınmakdan ihtirâz oluna şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî evâsıtı şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye el-mahrûse.

194-2 Danişmendli Türkmenlerinin Rüsûmu Hakkında Fermân

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karaman Beglerbegisi dâme ikbâluhu ve akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn

ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'in el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'în Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezâilühü ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keâm Danişmedlü Türkmanı olan yerlerin kâdıları tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki bin elli üç senesinde Danişmedlü Türkmanı voyvodası olan Şahin mezîd-i kadruhü südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Danişmendlü tâbi' Tevîde İçlüden Karanek ve Hereklüden Hasan Kethüdâ ve Kâsfecerden Hâcı Şâh nazr ve Şarkludan Berî Kethüdâ ve Kürdlinden Arab Kethüdâ ve Yergelüden Ömer Kethüdâ ve nacakcı ve yeri ve Salhânludan Mezîd Kethüdâ ve yerübasa oğullarından vesâirlerinden yedi bin guruşdan ziyâde üzerlerinde mîri akçeden bâkî kalmağla tuğrâlu defter-i cedîd mûcibince üzerlerinde olan rusûm ve mîriden her kande bulunurlar ise şer'le alıvirilmek bâbında emr-i şerîf rica iderim deyü buyurmağın saklâsı tahsîl ittirilmek emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dâhî göresiz zikr olunan cemâ'atlerde mezkûrun bakâyâsı kalduğu vâkı'a ise bi-hasbi's-şer'i ve'l-kânûn mîrî için tuğralu defter-i cedîd mûcibince cem' ve tahsîl ittirmekte bezel-i makdûr eyleyesiz ve defter-i mezkûreye tâbi' türkmen tâyifesinden dersa'âdetime gelüb kendüleri 'azhadalarında olan mîrî gerekdirse hazine-i 'âmireye teslîm idüb ellerinde temessükleri olanlardan gayrileri bâkî kalan mîrî rusûmdanda cedîd defteri mûcibince her kimden tevc ider ise ma'rifet-i şer'le mezkûr kulum taleb ve tahsîl ittirüb kimesne zimmetinde bir akçe bâkî kodurmayasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi't-tîsi' şehr-i Şevvâli'l-mükerrerrem sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye el-mahrûse.

194-3 Gönderilen Ulakların İhtiyaçlarının Karşılanması İle İlgili Fermân

Emr-i şerîf olan asitâne-i sa'âdetimden Karaman ve Haleb ve Diyarbekre varub gelince yol üzerinde vâkı' olan kâdılar zîde fazluhüm bu mühim ve müste'cel hususçün istihdâm kullarımdan Süleymân ve Mûsâ ve Hızır zîde kadruhüm ulâğla ol-cânibe irsâl olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise bulunan yerlerden bevâd-ı menzil bârgîrleri bulunmayan yerlerde bulubda tahrîren fî evâhiri Zilka'detü'ş-şerîfe sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye.

195-1 Narh Listesi

Bâdâm vukıyye 1, akçe 36; ekmek dirhem 240, akçe 1; et vukıyye 1, akçe 5; ‘asel vukıyye 1, akçe 18; bâdâmî helvâ vukıyye 1, akçe 28; renkâmûz helvâ vukıyye 1, akçe 18; sâirmsak vukıyye 1, akçe 6; zerdâlû kurusu vukıyye 1, akçe 6; sâde yağı vukıyye 1, akçe 20; kuru üzüm vukıyye 1, akçe 5; nohud vukıyye 1, akçe 3; piring vukıyye 1, akçe 7; bezîr yağı vukıyye 1, akçe 14; kaba yaprak kına vukıyye 1, akçe 8; kum kına vukıyye 1, akçe 6; fındık vukıyye 1, akçe 10; sumak vukıyye 1, akçe 7; leblebi vukıyye 1, akçe 5; sâbun vukıyye 1, akçe 20; haleb sabunu vukıyye 1, akçe 18; a‘la peynir vukıyye 1, akçe 6; ednası vukıyye 1, akçe 4; kişniş üzüm vukıyye 1, akçe 7; şîr-revgân vukıyye 1, akçe 18; zeyd yağı vukıyye 1, akçe 18; pekmez-i a‘lâ vukıyye 1, akçe 5; sırik soğan vukıyye 1, akçe 1; tuz dirhem 200, akçe 1; bulgûr vukıyye 1, akçe 3; şem‘a yağı vukıyye 1, akçe 22; incir vukıyye 1, akçe 4; tâhûn vukıyye 1, akçe 10; harnob vukıyye 1, akçe 3; bağla vukıyye 1, akçe 3; sirke vukıyye 1, akçe 4; yâğ-ı hâşhaş vukıyye 1, akçe 14; kîl vukıyye 1, akçe 1; bâl mumu vukıyye 1. Tahrîren fî‘l-yevmi‘l-‘ışriyn min Cemaziyel-evvel sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

195-2 Sefer İçin Asker Toplanması Hakkında Fermân

Emr-i şerîf Sefer için

Mefâhirü‘l-kuzât ve‘l-hükkâm ma‘denü‘l-fezâil ve‘l-keîâm Anadolu orta kolunda vâki‘ olan kâdılar zîde fazluhüm tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki inşâallahü‘l-mülkü‘l-müte‘âl evvel bahar hasta issâre o denize ‘azîm sefer-i hümâyûnum vâki‘ olub tenbîh için yeniçeri çavuşlarından kıdvetü‘l-emâsil ve‘l-akrân Mustafâ Çavuş ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur imdî taht-ı kazânızda sâkin olan yeniçerileri mükemmel ve müsellemler yerli yerinden kaldırıub serdârları ve bayrakları ile der-devlet medârıma mu‘accilen irsâl eylesesiz ki nevrûzdan mukaddem gelüb hâtûn üzere asitane-i sa‘âdetimden muhafazada olalar şöyle ki eğer ehl-i sefer yeniçeridir ve eğer korucu ve oturaktır nevrûzdan mukaddem asitane-i sa‘âdetimde mevcûd bulunmayalar haklarından gelinmesi mukarrerdir ana göre tenbîh ve vâkıf ve ekâh eylesesiz ki yeniçeri serdarları her birleri gereği gibi basîret üzere olub yeniçeri ve korucu ve oturak ile mu‘accilen der devlet medârıma gelüb ihmâl ve musâhaleden ve ‘avk ve te‘hirden be-gâyet-i ihtirâz üzere olasız deyü bi‘l-fi‘il asitâne-i sa‘âdetimden ve yeniçerilerim ağası olan iftihârü‘l-emrâd ve‘l-ekâbir Şa‘bân Ağa dâme ‘uluvvühü tarafından mühürlü

mektûb virilmekle mûcibince ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda sâdır olan fermân-ı şerîfim üzere ‘amel idüb dehî bu bâbda ağa-yı müşârun ileyh tarafından virilen mektûb mûcibince zikr olunan yeniçeri ve korucu ve oturak cümle serdârları ve bayrakları ile mu‘accilen der devlet medârıma gönderüb ‘avk ve te’hirden ve ihmâl ve müsâhaleden ihtirâz üzere olasız şöyle ki husus-ı mezbûrede müsamaha olub gece hareket oluna ber vech-i ağır cevâbınız makbûl olmayub hakkınızdan gelmek mukarrerdir ana göre ikdâm-ı tâm ve bi-ahkâm-ı mollâ kelâm eylesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız tahrîren fî evâli şehri Zilka‘detü’ş-şerîfe li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye el-mahrûse.

195-3 Devlete İntikâl İden Hayvanların İhtiyaçlarının Karşılanması

Mektûb-ı mîrahûr

Ve fazîletlü ve ‘izzetlü efendiler hazretlerinin mecâlis-i şerîfe ‘izzeti’n-nefîlerî savbına da‘vat-ı hâlisât ve ihdâ kıldıkdan sonra inhâd-ı muhbâne olunur ki bundan akdem maktûl olan merhûm Maksûd paşanın diyâr-ı Mısır’da kalan atları ve burğa bargirleri rikâb-ı hümâyûn sa‘âdet makrûna getirülmek için fermân-ı pâdişâhî ile tarafımızdan hâsar sarraçlarından Ali Beg ve Ahmed Beg ta‘yîn olunub atlâlar ile taht-ı kazâlarına vâsıl ve dâhil olduklarında me‘mûldür ki zikr olunan mîrî atlara arpa ve saman ve yiğecekle çekmece âdemler ta‘yîn idüb bir gün evvel nazar-ı pâdişâhîye irsâl ve teslîm ittirilmesine bezel-i himmet buyurula bu bâbda olan tekayyüdlere cenâb-ı pâdişâhîye ‘âyid ve râci‘ iddiğinde iştibân yokdur hemvârenemiz ve rîf‘at ve irstidâm ve şerî‘at dâyimûn ve kâyimûn bâd-ı berbi’l-‘ibâd tahrîren fî evâsıtı şehri Şevvâli’l-mükerrerrem sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

İbrahîm mîrahûr-ı pâdişâhî hâlâ.

196-1 Narh Listesi

Hâm bene vukıyye 1/32, musâybenesi vukıyye 1/38, tulûb-ı bene vukıyye 1/40.

A‘lemi’l-‘ulemâi’l mutahhirin ebu’l-me‘âlî Mevlânâ Mustafâ Efendi el-hüseyni el-kâdı bi-medine-i Konya el-mahmiye-i ‘an Şa‘banü’l mu‘azzam li-sene 1054. ‘Asel vukıyye 18; revgan-ı sâde vukıyye 18; piriñç vukıyye 2/6; kuru üzüm vukıyye 6; kızıl üzüm vukıyye 5; pekmez vukıyye 6; revgan-i şîr vukıyye 18; revgan-i zeyd vukıyye 20; finduk vukıyye 10; kişniş vukıyye 7; tâhun vukıyye 12; sâbûn vukıyye 20; hînâ-i a‘la

vukıyye 8; hınâ-i ednâ vukıyye 6; bâdâm vukıyye 32; nohud vukıyye 3; bulgûr vukıyye 3; harnob vukıyye 3; kestâne vukıyye 5; tuz vukıyye 2/1; besal dirhem 300; sârımsak vukıyye 6; halvâ-i bâdemî vukıyye 28; halvâ-i rengamîz vukıyye 18; halvâ-i kaba vukıyye 12; halvâ-i cevizli vukıyye 12; revgani şem'vukıyye 22; bâl mumu vukıyye 80; sirke vukıyye 3; behenor-ı a'lâ vukıyye 6; behenor-ı ednâ vukıyye 4; elma vukıyye 3; kaymak vukıyye 8; leblebi vukıyye 5; iğde vukıyye 7; kuru kayusu vukıyye 6; enâr vukıyye 4; sumak vukıyye 5. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışriyn min şehr-i Ramazân sene 1054.

196-2 Çayırköy 'Avârizhâneleri İçin Gönderilen Fermân

Emr-i şerifi Çayırköy

Akzâ-kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmü'l enbiyâ ve'l mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'in el-muhtassbi-mezîdi 'inâyeti'l meliki'l mu'in Mevlânâ Konya kâdısı zîdet fezaîlühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ dersa'âdetime 'arz gönderüb kasaba-i mezbûre tâbi' Çayırköy dimekle ma'rûf nâm karyede vâki' sultân çiftliği dimekle meşhûr karye sâkinlerinden Mehmed ve Mustafâ meclis-i şer'i şerîfe gelüb meşâyih-i 'azâmdan Taşkın Baba Nûrullah merkaduhunun evlâdından olub mutasarrıf oldukları iki çiftlik tarla meşâyih-i müşarun ileyhin temlîki olub kendisi ve evlâd ve evlâdî tasarruf idüb 'avâriız ve hâne icâb eylemez iken ve tekâlifin küllisinden mu'âf ve müsellemler olduklarına ellerinde mu'afnâme-i hümâyûn ve sûret-i defteri hâkânî var iken muharrir-i cedîd karye-i mezbûrenin ra'ıyyeti tahrîr eyledikde mezbûrları dehi ahâli-i karye tahrîr itdirmekle tekâlif teklîf ile rencide eyledikleri i'lâm eylemeğin hazine-i 'âmiremde mahfûz olan mevkûfât defterlerine nazar olundukda Konya kazâsına tâbi' Sahra nâhiyesinde Çayırköy nâm karyenin bir ve rub'ı hâne-i 'avâriız olub mezbûrlar zikr olunan hâneye dâhiller olub 'atîk defterde dehi karye-i mezbûrenin bir hânesi olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın imdî kadîmi olan bir hâneleri alınub Taşkın Dede evlâdından talep olunmaya deyü emr idüb buyurdum ki emr-i şerîfim vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dehi karye-i mezbûre 'atîk defterde bir hâne olmağla min ba'de vâkı'a olan 'avâriızhâneden aldurub Taşkın Dede evlâdından talep itdirmeyesiz şöyle bilesin ve ba'de'n-nazar bu hükm-i hümâyûnumuz mezbûrun yedinde ibkâ idüb 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene erbe'a ve hamsîn ve elf.

Be-makâmı kostantiniyye el-mahrûse.

196-3 Çayırköy ‘Avârizhâneleri İçin Mevkûfât Defteri Sûreti

Sûret-i defteri mevkûfât berâ-yı mirîdir

Konya’da livâ-i ... bihah-ı sâbihâ-i ‘avâriz karye-i mezbûr bi-hüceb defter-i tahrîr-i cedîd Mevlânâ Surcu Mehmed el-vâkı‘a m. sene 1053 Çayırköy tâbi‘ hâs-ı Sahra Ahmed Çelebi b. Hasan imâm, Hasan b. Hüseyin, Oruç b. Yûsuf, Abdî b. Hasan, Süleymân b. Ali, Ahmed b. Şâh Veli, Sin‘an b. Berdeli, Şemdi b. Dede, Mûsâ bin Hasan, Satılmış b. İbrahîm, Mehmed b. İbrahîm, Ali b. Has‘ad şöyle ki neferen 12 hâne 1 sâliki bir hânedir. Karye-i mezbûrenin kadîmden bir hânesi olup tahrîr-i cedîde tahmîl olunan rub‘ı hânesi Taşkın Dede evlâdından talep olunmaya deyü fermân oluna ra‘ıyı bulunmağın sûret-i defter-i mevkûfâtdır nakl olundu fî 22 s. sene 1054 taht-ı kal‘ada sebâ.

197-1 Tereke Defteri

Oldur ki mahrûse-i Burusa’dan olup hâlâ medîne-i Konya mahallâtından Furkan Dede mahallesi sâkinlerinden Şa‘bân bin Îsâ nâm kimesnenin menzilinde müsenna ve sâhib-i ferâş olup bi-emrillahi te‘âla fevt olan Hüseyin bin Mustafâ nâm kimesnenin zâhirde vâris-i ma‘rûfu olmamağla muhalledâtı beytül-mâle ‘âid ve râci‘ olmağın zikr olunur tahrîren fî evâili şehr-i Cemaziyel-ahire li-sene erbe‘a ve hamsîn ve elf.

... 1 (aded) kıymeti 100 (akçe), eğer-i köhne 1 (aded) kıymeti 70 (akçe), ... kıymeti 27 (akçe), beledi yasduk 1 (aded) kıymeti 10 (akçe), heğbe-i köhne 1 (aded) kıymeti 1000 (akçe), velence köhne 2 (aded) kıymeti 76 (akçe), yalınca köhne 1 (aded) kıymeti 105 (akçe), dülbend 1 (aded) kıymeti 20 (akçe).

... .. mezbûr Hüseyin hâl-i sıhhatinde iken bir re’s bârgirini ... Şa‘bân Dede nâm kimesneye otuz ... guruşa bey‘ eylemekle emîn. Yekûn 2527.

Mezbûre havâle olundu

el-ihracât

... meblağ 300(akçe), berât-ı kassâm meblağ 100(akçe), kâtibiye meblağ 25(akçe), dellâliye meblağ 15(akçe), ihzâriye meblağ 15(akçe): yekûn 455 (akçe).

Ek II : İncelenilen Dönemde Konya Mahalleleri

Aksinle	Karaciğan
Akbaş	Karaaslan
Aklan	Karakaş
Akıncı Sultan	Kasap Sinan
Abdülkadir	Kemal Garip
Aligav	Kerim Dede
Ali Şerbeti	Kuzgun Kavağı
Araplar	Kurugöl
Ahmet Dede	Kürkçü
Ahmed Fakih	Mihmandar
Bâb-ı Aksaray	Mimar Gevlek
Bağ Evliya	Muhtar
Bağrı	Muin
Beyhekim	Mücellid
Biremânî	Mü'min
Binârı	Nehri Kafir
Boladlar	Pir esad
Bürdebaşı	Pir Mehmet Paşa
Çirkab	Pirebi Sultan
Cedid	Pürçüklü
Çifte Nerdiban	Sahib
Debbağhane	Sarı Hasan Beg
Dehûda	Sarı Yakup
Dinkeş	Seb'a Han
Devle	Seydivedi
el-Hâc Hasan	Sencari
Esenlü	Şerefşirin
Fakih Dede	Şekerfuruş
Furkan Dede	Şeyh Aliman
Ferhuniye	Şemseddin
Göktaş	Şemseddin Tebrizi
Galebe	Şeyh Sadrettin
Hacı Emir	Şeyh Vefa
Hanigâh	Şeyh Ahmed

Hoca Fakih

Hoşhan

Hocacihan

Hoca Faruk

Hocahabib

İç kala

İmaret

İbn-i Salih

İbn-i Şahin

Kadıasker

Kadı Alemşah

Kalecik

Kalenderhane

Şükran

Topraklık

Tuhraoğlu

Türk Ali

Termisafir

Türbe-i Celaliye

Terkafir

Ulurmak

Übeyd

Vadi-i Meram

Yediler Sultan

Yenice

Zevle Sultan